KUR’AN ÇEVİRİSİ

(Kur’an Bütünlüğü Çerçevesinde)

____

(Kur’an Bütünlüğü Çerçevesinde Kur’an Çevirisi)

Temmuz 2018, (Komisyon)

Editör: Numan Koral

Çeviri: Haydar Öztürk, Recep Şahinli, Serkan Yılmaz, Reşat Ermiş

Katkı Sunanlar: Osman Parmaksız, Levent Gündoğan, Ercan Yılmaz, Talip Şahingöz, Ömer Erdal

Her türlü soru, görüş ve önerileriniz için irtibat:

Numan Koral : 0543 552 40 95

Haydar Öztürk : 0505 680 63 24

Recep Şahinli :0530 543 34 00

Serkan Yılmaz : 0553 682 62 58

BASKI: xxxxxxx MATBAACILIK

FİHRİST

ALFABETİK FİHRİST

TAKDİM

Rahmân ve Rahim olan Rabbimiz, lütfettiğin bütün nimet ve rızıklar için sana şükrediyoruz. Sensin Şekûr olan.

Âlemlere rahmet olarak, resulün vasıtasıyla gönderdiğin büyük bir nimet olan kitabınla tanıştık, resulüne ve ona indirdiklerine iman ettik.

Karanlıklardan aydınlığa çıkaran sözlerin en güzeliyle, en doğrusuyla buluştuk. Gönderdiğin vahiy üzerinden resulüne tâbi olduk, ona uyduk.

Bütün övgümüz, yüceltmelerimiz yalnızca sanadır. Sensin Hamid olan.

Rabbimiz bize verdiğin mübin, mübarek, hâdi ve kerim Kuran'ı senin anlamlandırdığın şekilde, anlamını bozmamaya gayret ederek Türkçe'ye çevirdik.

Rabbimiz unuttuk veya yanıldıysak bizleri sorumlu tutma, bizleri bağışla. Sen merhametlilerin en merhametlisisin. Her şeyi bilen, işiten, gören kusursuz ve mükemmel olan yalnız sensin. Sensin Gafûr olan.

Değerli okuyucular Allah'ı tanımak, Kur'an'ı tanımakla; Kur'an'ı tanımak ise onu okumak, ilke ve esaslarını hayata geçirmekle olur.

Şunu bilelim ki imanı belirleyen ve ona değer katan şey bilgidir. Bizlerin Allah'a, ahiret gününe, meleklerine, kitaplarına, nebi ve resullerine inancımızın temeli hak ve mutlak doğru olan vahiy bilgisi üzere olmalıdır yani imanımızın temelini ayetler oluşturmalıdır. Öyleyse söylentilere değil ayetlere bakmalıyız.

Kur'an'a bakışımız, Kur'an'ı okuma ve anlama şeklimizi belirler. Kur'an nasıl bir kitaptır sorusunun cevabı bakışımızı ve anlayışımızı oluşturur.

Kur'an'ın nasıl bir kitap olduğunu öğrenmenin tek yolu, yine Kur'an'ın kendisidir. Hidayet, rahmet, hikmet, zikir, furkan, nimet, hak, mübin, imam olan mübarek kitap, Alîm olan Allah tarafından ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Anlaşılır, yeterli, tastamam,

çelişkisiz ve her türlü şüpheden uzaktır. Kur’an’ın bu vasıfları birkaç başlık altında verdiğimiz ayetlerle çok açık ve net görülecektir:

- **Kur’an yüce Allah tarafından korunmuştur.**

“Hiç şüphesiz zikri (:Kur’ân’ı) biz indirdik; onun koruyucuları da elbette biziz.” [15-Hicr/9][1]

- **Kesin gerçektir.**

“O, kesin bir gerçektir.” [69-Hakka/51][2]

- **Aziz ve Alîm olan Allah tarafından ayrıntılı olarak açıklanmıştır.**

“Elif, Lâm, Râ. Bu, ayetleri muhkem kılınmış, başkasına kulluk etmeyesiniz diye hüküm ve hikmet sahibi, her şeyden haberdar olan Allah tarafından ayrıntılı olarak açıklanmış bir kitaptır, ben de Allah tarafından size gönderilmiş bir uyarıcı ve müjdeleyiciyim.” [11-Hûd/1,2][3]

- **Yeterli bir kitaptır ve sözün en doğrusu, en güzelidir.**

“Rabbinin kelimesi doğruluk ve adalet bakımından tamamlanmıştır. Onun kelimelerini değiştirecek kimse yoktur. O Semî’dir, Alîm’dir.” [6-En’âm/115][4]

- **Hidayete (doğru yola) ulaştırır.**

“Bu Kur’ân, en doğruya iletir ve salih amellerde bulunan mü’minlere, onlar için büyük bir mükâfat olduğunu müjdeler” [17-İsra/9][5]

- **Kerim ve Kebir olan Allah tarafından anlaşılması için kolaylaştırılmıştır.**

“Biz Kur’ân’ı düşünsünler diye senin dilinle kolaylaştırdık.” [44-Duhan/58][6]

---

[1] Bkz. 17/88; 18/27; 6/115; 41/42
[2] Bkz. 10/108; 4/174
[3] Bkz.7/52; 41/3; 6/114; 22/16
[4] Bkz.5/3; 39/23; 29/51
[5] Bkz.4/175; 5/16; 2/2; 72/2; 41/44; 20/2
[6] Bkz. 54/17,22,32,40; 44/58; 14/4

- **Örneklerle açıklanmıştır.**

“Andolsun, bu Kur’ân'da insanlar için biz her misalden çeşitli açıklamalarda bulunduk. Fakat insan tartışmaya her şeyden daha düşkündür.” [18-Kehf/54][7]

- **Tüm insanlar, okumakla ve iman etmekle emrolunmuştur.**

“Kur’ân'ı okumam da emredildi. Artık kim hidayete gelirse, kendi nefsi için hidayete gelmiştir; kim de sapacak olursa, de ki "Ben ancak uyarıcılardanım.” [27-Neml/92][8]

- **Kitaba iman, onu okumak ve ona tâbi olmakla başlar.**

“Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler ona uymak için gereği gibi okurlar. İşte bunlardır ona inananlar. İnkâr edenler ise hüsrana uğrayanların ta kendileridir.” [2-Bakara/121][9]

Kitabın açık anlaşılır ve kolaylaştırılmış olması Rahmân olan Allah’ın bizlere bir lütfu, ikramı aynı zamanda ahirette Kur’an’dan sorumlu tutulacağımızın bize bildirilmesidir.

“Bu Kur’ân, sen ve kavmin için bir hatırlatmadır. Siz (ondan) sorgulanacaksınız.” [43-Zuhruf/44]

Kur’an; zikir sıfatıyla, daima okunup hatırlanması, ayetler üzerinde düşünülmesi, sürekli tekrar edilmesi gereken hikmetli bir kitaptır. Okunup tüketilebilecek bir kitap değildir.

Kur’an’a ilgi ve yöneliş arttıkça, dinin sahibiymiş gibi davranan birçok kesimin kızgınlıkları ve engellemeleri de maalesef artıyor. Kur’an’ın dolayısıyla dinin aracılara ihtiyaç duymadan anlaşılabileceği gerçeğiyle yüzleşmeye şiddetle karşı çıkıyorlar.

Kur’an’ın bütün insanlığa indiği Kur’an’da bildirilmiştir. Yine Kur’an’da Âlemlerin Rabbi olan Allah’ın her topluluğa kendi içlerinden bir resul ile kendi dillerinde vahiyler gönderdiğini belirtilir. Bu, hiç şüphesiz muhatapların mesajı anlaması içindir. Kur’an’ın Arapça oluşu indiği toplumun dilinin Arapça olmasındandır. Bu ayetlerde şöyle ifade edilmektedir:

---

[7] Bkz.16/60; 25/33; 30/27; 17/41,89; 2/26

[8] Bkz.24/1; 28/85

[9] Bkz.2/121; 2/63,93; 7/171; 57/16; 59/21; 25/30

“Eğer biz onu yabancı dilde bir Kur’ân kılsaydık, kesinlikle "Onun ayetleri açıklanmalı değil miydi? Arap olana, yabancı dil mi?" diyeceklerdi…” [41-Fussilet/44]

Anlaşılıyor ki Kur’an’ın indiği dönemin insanı, eğer mesaj kendi dilinde olmasa karşı çıkacağını söylemektedir. Günümüz insanı ise kendi dilinde olmasına karşı çıkmaktadır. Bu bir çelişkidir.

Bir önemli husus da şudur: Resulsüz bir din anlayışı ne kadar yanlış ise kitapsız bir resul ve din anlayışı da o kadar yanlıştır. Resulü Kur’andan ayrı tutmak ya da Kur’an’ı resulden ayrı tutmak din adına yapılabilecek en büyük kötülüktür.

Din bir bütündür, parçalanma kabul etmez; aksi durumda tevhid bozulur. İnanmamız gerekenlerin tamamı resule indirilen Kur’an üzere olmalıdır. Zaten resulde kendisine indirilen vahye uyuyor ve Allah’a davet ediyordu.

Resul insanları Aziz olan Allah’ın emirlerine teslim olmaya çağırıyor, onların müslüman olmalarını istiyordu. İnanan biri için yeterli ve en güzel söz “Ben müslümanım, Âlemlerin Rabbine teslim oldum.” demektir. Ayetlere bakalım:

“*De ki "Ben resullerin ilki değilim, bana ve size ne yapılacağını da bilmiyorum. Ben, yalnızca bana vahyedilene uyarım ve ben, sadece apaçık bir uyarıcıyım.” [46-Ahkâf/9]*

“Allah'a çağırıp salih amelde bulunan ve "Ben Müslümanlardanım." diyenden daha güzel sözlü kimdir?” [41-Fussilet/33]

“…O daha önce de, bunda (Kur’ân'da) da sizi "Müslümanlar" olarak isimlendirdi…” [22-Hac/78]

Rahmân ve Rahim olan Rabbimiz bizleri yaratılış gayesini kavrayabilenlerden, resulü vasıtasıyla gönderdiği kitabı gereği gibi okuyanlardan ve gönülden kabul edip ciddi çaba harcayanlardan eylesin.

Çeviri Hakkında Birkaç Not

Değerli okuyucular bu çeviriyi yapmamızdaki gayelerimizden biri, mevcut Kur'an çevirilerinde gördüğümüz bazı eksikliklerdir. Temel ilkemizi şöyle ifade edebiliriz: Kur'an bütün insanlığa indirilmiş son kitaptır, din kemale erdirilmiş ve tamamlanmıştır; ayetler Alîm olan Allah tarafından açıklanmıştır. Bu ilkeden hareketle doğru anlamı, kelimelerin, kavramların karşılığını Kur'anın içinde bulmaya çalıştık.

Bütün diller için şu bir gerçektir ki; kelimeler canlı organizmalar gibidir; coğrafya, kültür ve belli bir zaman içinde doğar, gelişir, ölür veya değişime uğrarlar. Kerim, Kebir ve Alîm olan Allah; mübin olan kitabında kullandığı salât, zekât, sadaka, takva, sünnet, şefaat, nefs, ruh vb. kavramların karşılığını ayetlerde vermiştir. Bu yönüyle Kur'an kendi sözlüğünü içinde barındırmaktadır.

Böylelikle kelimelerin anlamları ve anlam bütünlüğü zamana, coğrafyaya, kültüre ve dillerin uğrayacağı bütün değişimlere karşı, Kur'an koruma sistemini bünyesinde sağlamıştır.

Kelimeler ayetler içinde, ayetler sureler içinde, sureler bir bütün olarak Kur'an'ın tamamında çelişkisiz bir şekilde anlam bütünlüğüne sahiptir. Çeviri veya tefsirle bu anlam örgüsü bozulduğunda dikkatli ve ciddi bir okuyucu bunu fark eder. Zaten Kur'an da bünyesinde bu hatayı kabul etmez.

Çevirimizde Kur'an'daki temel kavramları asli haliyle kullandık, bundan maksat müslümanların arasında az da olsa bir Kur'an dili oluşmasına katkıda bulunmak, kelimelerin anlam zenginliğini ve anlam çokluğunu muhafaza etmektir. Bunun için ekler bölümü hazırladık bu kavramların anlamlarını ayetler ışığında vermeye çalıştık.

Kur'an'da farklı kelimelerle ifade edilen kavramları "lafzın farklılığı mananın farklılığına delalet eder" ilkesinden hareketle dilimize farklı kelimeler kullanarak çevirmeye gayret gösterdik. Örneğin Kur'ân'da geçen ism, zenb, lemem, cünah, cürüm, hata

gibi kelimeler, bazı meallerde sanki eşanlamlı kelimelerimiş gibi sadece günah kelimesi ile Türkçeye çevrilmektedir. Biz ise. "cünah" kelimesini sakınca; "ism" kelimesini günah; "zenb" kelimesini suç şeklinde, kullanıldığı yerlerdeki vurgularını ve kök anlamlarını dikkate alarak her bir kelime için Türkçe bir karşılık bulmaya gayret ederek çevirdik.

Kur'an kendisini tefsir eden bir kitap olduğundan ayetlere açıklama koyma ihtiyacı duymadık. Bunun yerine ayet içindeki kavram veya konuları açıkladığını düşündüğümüz diğer ayetlerin sure ve ayet numaralarını ayet sonlarında parantez içerisinde referans olarak verdik. Örneğin:

Enam 6/82: *"İman edenler ve imanlarına* ***zulüm karıştırmayanlar,*** *işte onlar "güven" içindedirler ve hidayete erenler de onlardır. [31/13]"*

Lokman-31/13-*"Hani Lokman oğluna -öğüt vererek- demişti ki; "Yavrucuğum, Allah'a şirk koşma.* ***Şirk, büyük bir zulümdür.****"*

Hiç şüphesiz insan olduğumuzun ve insan olmanın kusurlu olmakla eş anlamlı olduğunun farkındayız. Bizimde bu çeviride hatalarımız ve eksiklerimiz bulunabilir. Bilinmelidir ki Kur'an çevirilerindeki hatalar daha çok dil yetersizliğinden değil, teslimiyet yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Umudumuz ve inancımız odur ki; her ayeti vahye teslimiyetle anlamaya, kavramaya ve dilimize çevirmeye çalıştık. Duamız odur ki; "Rabbimiz unutur ya da yanılırsak bizleri sorumlu tutma. Aşırılıklarımızı ve haddi aşan tavırlarımızı bağışla, ayaklarımzı dinin üzerinde sabit kıl ve kâfirlere karşı bizlere yardım et."

1.FATİHA SÛRESİ

[Mekki, 7 ayet]

1. Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla. [26/23,24]

2. Hamd; Allah'adır; âlemlerin Rabbi,

3. Rahmân, Rahîm,

4. Din gününün sahibi. [82/17-19]

5. Yalnız sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz.

6. Bizi dosdoğru yola ilet;

7. Gazaba uğrayanlar ve sapmışların dışında kendilerine nimet verdiklerinin yoluna, [5/3; 102/8; 2/211; 4/69]

2.BAKARA SÛRESİ

[Medeni, 286 ayet]
[Adını, surede geçen “bakara/sığır” kıssasından almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim.

2. İçinde şüphe olmayan bu kitap, muttakiler için yol göstericidir. [31/33]

3. Onlar gaybe inanırlar, salâtı yerine getirirler ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan infak ederler.

4. Ve onlar, sana indilene de senden önce indirilenlere de iman ederler, ahirete de kesin olarak inanırlar.

5. İşte onlar, Rablerinden bir hidayet üzeredirler ve onlardır kurtuluşa erenler.

6. İnkâr edenleri uyarmış ya da uyarmamış olman onlar için fark etmez, inanmazlar. [18/57; 36/10; 7/193]

7. Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir, gözlerinin üzerinde de bir perde vardır ve onlara çok büyük bir azap vardır. [4/155]

8. İnsanlardan inanmadıkları halde “Allah’a ve ahiret gününe inandık.” diyenler de vardır.

9. Allah'ı ve iman edenleri aldatmaya çalışırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatırlar da farkında değillerdir.

10. Kalplerinde hastalık vardır. Allah da onların hastalığını artırmıştır. Yalan söylediklerinden dolayı onlara elim bir azap vardır. [9/124-125; 47/30]

11. Kendilerine "Yeryüzünde fesat çıkarmayın." denince "Biz sadece ıslah edicileriz." derler. [7/56,85]

12. Bilin ki, asıl fesatçılar onlardır, ama farkında değillerdir.

13. Yine kendilerine "İnsanların inandığı gibi siz de inanın." denince "Sefihlerin (:aklı ermezlerin) inandıkları gibi mi inanalım?" derler. Bilin ki, asıl sefihler kendileridir, ama bilmezler.

14. İnananlarla karşılaştıklarında inandık derler. Şeytanlarıyla baş başa kaldıklarında ise "Elbette, sizinle beraberiz. Biz sadece alay ediyoruz." derler. [5/57]

15. Allah onlarla alay eder de taşkınlıkları içinde bocalamalarına süre tanır.

16. İşte onlar, hidayete karşılık sapkınlığı satın alanlardır. Ticaretleri kâr etmemiş, hidayeti de bulamamışlardır. [3/177]

17. Onların durumu, ateş yakan kimsenin durumuna benzer. Ateş tam çevresini aydınlattığı sırada Allah ışıklarını yok eder de onları göremez bir şekilde karanlıklar içinde bırakır.

18. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Artık onlar dönmezler. [2/171; 6/39; 8/22]

19. Ya da onların durumu, içinde karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşekler bulunan sağanak bir yağmurda; ölüm korkusuyla yıldırım sesinden kulaklarını parmaklarıyla tıkayan kimsenin durumuna benzer. Allah kâfirleri her yönden kuşatmıştır.

20. Şimşek neredeyse görmelerini alacak; önlerini her aydınlattığında onda yürürler, üzerlerine karanlık basıverince de kalakalırlar. Allah dileseydi, işitmelerini de görmelerini de giderirdi. Allah her şeye kâdirdir.

21. Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki takvaya ulaşasınız.

22. O, yeri sizin için döşek, göğü de bina yapan, gökten su indirip onunla size rızık olarak çeşitli ürünler çıkarandır. Öyleyse bile bile (hiçbir şeyi) Allah'a denk tutmayın.

23. Eğer kulumuza indirdiğimizden şüphedeyseniz, haydi, siz de onun dengi bir sûre getirin. Eğer doğru söyleyenler iseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi de çağırın. [10/38; 11/13,14; 17/88]

24. Eğer yapamazsanız -ki yapamayacaksınız-, bu durumda kâfirler için hazırlanmış, yakıtı insanlar ile taşlar olan ateşten korunun.

25. İnanıp salih amellerde bulunanlara, kendileri için içlerinden ırmaklar akan cennetlerin olduğunu müjdele. Oranın meyvelerinden kendilerine her rızık verilişinde "Bu daha önce de tattığımızdır." derler. Oysa onlara onun benzerleri verildi. Orada, onlar için tertemiz kılınmış eşler de vardır ve onlar orada sürekli kalacaklardır.

26. Allah ne bir sivrisineği, ne de onun ötesinde olan bir şeyi misal vermekten çekinir. Böylece iman edenler, bunun Rablerinden gelen bir hak olduğunu bilirler; inkâr edenler ise, "Allah bu misalle ne murad etti?" derler. Allah bununla birçoğunu saptırır, birçoğunu da hidayete ulaştırır. Onunla yalnızca fâsıkları dalâlete düşürür. [22/73]

27. O fâsıklar, iyice pekiştirdikten sonra Allah ile olan sözleşmelerini bozanlar, Allah'ın korunmasını istediği bağları koparan ve yeryüzünde fesat çıkaranlardır. İşte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir. [5/7-14; 7/169,172; 13/20-25]

28. Cansız iken size hayat veren ve sizi öldüren, sonra dirilten, en sonunda da kendisine döndürüleceğiniz Allah'ı nasıl inkâr edebiliyorsunuz? [22/5; 6/95; 10/31; 30/19]

29. O, yerde olan ne varsa tümünü sizin için yaratan, sonra göğe yönelip de onları yedi gök olarak düzenleyendir. O her şeyi en iyi bilendir. [23/86; 41/12]

30. Hani Rabbin meleklere "Ben, yeryüzüne bir halife kılacağım." demişti. Onlar da "Biz seni hamdle tesbih ve takdis ederken orada fesat çıkaracak ve kan dökecek birini mi halife yapacaksın?" dediler. Allah ben sizin bilmediklerinizi bilirim dedi.[10/14; 6/165; 35/39; 57/7; 27/62; 7/11-27; 15/26-43; 20/115,116; 38/71-85]

31. (Allah) Adem'e isimlerin tümünü öğretti. Sonra onları meleklere gösterip "Eğer doğru söyleyenler iseniz, bunların isimlerini bana bildirin." dedi.

32. Dediler ki "Sen münezzehsin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Sensin Alîm ve Hakîm olan.” [12/76]

33. "Ey Adem! Onların isimlerini bunlara bildir." dedi. O, onların isimlerini meleklere bildirince "Göklerin ve yerin gaybını bildiğimi, açığa vurduklarınızı da gizlemiş olduklarınızı da bildiğimi size söylemedim mi?" dedi.

34. Hani meleklere "Adem için secde edin" demiştik de iblis hariç hemen secde etmişlerdi. O ise, diretti ve kibirlendi, böylece kâfirlerden oldu. [7/11,12; 15/33; 20/116; 38/72]

35. Ardından "Ey Adem! Sen ve eşin cennette yerleşin. İkiniz de oradan, dilediğiniz gibi bol bol yiyin; ama şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz." dedik. [7/2; 20/120; 28/30]

36. Bunun üzerine şeytan, oradan ikisinin ayağını kaydırdı ve onları içinde bulundukları durumdan çıkardı. Biz de "Birbirinize düşman olarak inin, sizin için yeryüzünde belli bir vakte kadar bir yerleşim ve geçimlik vardır." dedik. [7/24,25]

37. Adem Rabbinden kelimeler aldı. Böylece Allah tevbesini kabul etti. O Tevvâb’dır, Rahîm’dir. [7/23; 7/153]

38. Dedik ki "Oradan topluca inin. Size benden bir hidayet gelir de kim benim hidayetime uyarsa onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir."

39. "İnkâr edip de ayetlerimizi yalanlayanlar ise işte onlar, cehennemliklerdir ve orada sürekli kalacaklardır."

40. Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın, bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size vadettiklerimi vereyim. Yalnızca benden korkun. [5/20; 14/6]

41. Yanınızda olanı doğrulayıcı olarak indirdiğime inanın, onu inkâr edenlerin ilki olmayın. Ayetlerimi az bir bedel karşılığında değişmeyin ve yalnızca bana karşı takvalı olun. [2/174-176; 3/187]

42. Hakkı bâtıl ile örterek bile bile hakkı gizlemeyin. [3/7; 3/187; 2/159]

43. Salâtı yerine getirin, zekâtı gerçekleştirin ve rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin.

44. Kitabı okuduğunuz halde, kendinizi unutarak erdemli olmayı (başka) insanlara mı emrediyorsunuz? Hiç aklınızı kullanmıyor musunuz?

45. Sabır ve salâtla yardım isteyin; bu huşu duyanlardan başkasına elbette ağır gelir. [3/146]

46. Onlar, Rableriyle karşılaşacaklarını ve O'na döneceklerini umanlardır. [42/13]

47. Ey İsrâiloğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi insanlara üstün kıldığımı hatırlayın. [45/16]

48. Öyle bir günden sakının ki o gün kimse başkası adına bir şey ödeyemez, kimseden şefaat kabul edilmez, hiç kimseden fidye alınmaz ve onlar yardım da görmezler. [2/123; 39/44; 82/17-19]

49. Hani sizi Firavun hanedanının elinden kurtarmıştık. Size azabın en kötüsünü tattırıyor, kadınlarınızı sağ bırakıp erkek çocuklarınızı boğazlıyorlardı. Bu, Rabbinizin size yaptığı büyük bir sınavdı.

50. Hani sizin için denizi yarmış, böylece sizi kurtarmıştık ve gözünüzün önünde Firavun hanedanını suda boğmuştuk. [7/136; 8/54; 17/103; 20/77]

51. Hani bir vakit Musa ile kırk geceliğine sözleşmiştik. Ama siz Musa'nın hemen ardından buzağıyı ilah edinmiştiniz. Böylece zalimler olmuştunuz. [7/142; 148; 4/153; 20/85-97]

52. Daha sonra, belki şükredersiniz diye sizi affetmiştik.

53. Hidayete ulaşırsınız diye Musa'ya Kitab'ı ve Furkan'ı vermiştik. [21/48; 3/4]

54. Musa, kavmine: "Ey kavmim! Siz, buzağıyı ilah edinmekle kendinize zulmettiniz. Hemen sizi kusursuzca yaratana tevbe edip nefislerinizi ıslah edin. Bu yaratanınız katında sizin için daha hayırlıdır." demişti. Bunun üzerine Allah tevbelerinizi kabul etmişti. O Tevvâb'dır, Rahîm'dir. [91/8,9; 50/16; 12/53; 4/29]

55. Hani, "Ey Musa! Biz Allah'ı apaçık görünceye kadar sana inanmayacağız." demiştiniz de bunun üzerine bakıp duruyorken sizi yıldırım çarpmıştı. [4/153]

56. Sonra sizi şükredesiniz diye ölümünüzün ardından dirilttik.

57. Bulutları üzerinize gölge kıldık ve sizin için helva ile bıldırcın indirdik. Size rızık olarak verdiklerimizin temizlerinden yiyin dedik. Onlar bize değil kendilerine zulmediyorlardı. [7/160; 20/80]

58. Hani, "Bu şehre girin ve orada istediğiniz yerde bol bol yiyin, secde ederek kapısından girerken bizi affet deyin; hatalarınızı bağışlayalım. Muhsinlere kat kat arttıracağız." demiştik. [4/154; 7/161]

59. Ama zulmedenler sözü, kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de o zalimlerin yoldan çıkmaları sebebiyle üzerlerine gökten azap indirdik. [7/162; 4/46; 5/13]

60. Hani Musa kavmi için su istemişti, biz de ona "Asan ile taşa vur." demiştik de ondan on iki kaynak fışkırmıştı, böylece her bir grup içeceği yeri bilmişti. Allah'ın rızkından yiyin için ve yeryüzünde fesatçılar olarak karışıklık çıkarmayın. [7/160]

61. Hani siz "Ey Musa! Biz bir çeşit yemeğe dayanamayacağız, bizim için Rabbine dua et de, bize yerin bitirdiklerinden; bakla, acur, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın." demiştiniz. O zaman Musa "Hayırlı olanı, daha aşağı olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? Öyleyse şehre inin, istedikleriniz orada var." demişti. Böylece aşağılık ve yoksulluğa mahkûm edildiler ve Allah'tan bir gazaba uğradılar. Bu kuşkusuz, Allah'ın ayetlerini inkâr ettikleri ve nebîleri haksız yere öldürdükleri içindi. Yine bu, isyan etmeleri ve haddi aşmalarındandı. [2/87; 3/112]

62. İnananlar, Yahudiler, Hristiyanlar ve Sabiilerden kim Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıp salih amelde bulunursa, artık onların Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. [22/17]

63. Hani sizden kesin söz almış ve dağı üstünüze yükseltip demiştik ki "Size verdiğimize sımsıkı yapışın ve onda olanları hatırlayın ki takvaya ulaşasınız." [7/171]

64. Sonra bunun ardından yüz çevirdiniz. Eğer Allah'ın üzerinizdeki lütfu ve rahmeti olmasaydı, kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olurdunuz.

65. Andolsun, içinizden cumartesi gününde haddi aşanları elbette bilmiştiniz. Biz de, onlara "Aşağılık maymunlar olun." demiştik. [4/47; 5/60; 7/166]

66. Bunu, hem çağdaşlarına hem sonra gelecek olanlara ibret verici bir ceza, muttakiler için de bir öğüt kıldık.

67. Hani Musa kavmine "Allah size bir inek kesmenizi emrediyor." demişti. Onlar da "Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. Musa da "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım." dedi.

68. "Rabbine bizim adımıza söyle de bize ineğin özelliklerini açıklasın." dediler. Musa Rabbim diyor ki "O ne pek yaşlı, ne de pek genç, ikisi arasında orta yaşlı bir inektir. Artık size emredileni yerine getirin." dedi.

69. Dediler ki "Rabbine bizim için dua et, bize onun rengini de bildirsin." Musa "Rabbim, onun bakanların içini ferahlatan rengi parlak sarı bir inek olduğunu söylüyor.” dedi.

70. Onlar yine "Bizim için Rabbine dua et, bize onun özelliklerini (daha açık) bildirsin. Bizce inekler birbirine benzer. Allah dilerse, elbette doğruyu bulanlardan olacağız.” dediler.

71. Rabbim diyor ki “O, yeri sürmek ve ekini sulamak için boyunduruğa alınmayan, serbest dolaşan ve alacası olmayan bir inektir." Onlar "Şimdi gerçeği getirdin." dediler. Böylece ineği kestiler; ama neredeyse yapmayacaklardı.

72. Hani siz bir kişiyi öldürmüştünüz de suçu birbirinizin üstüne atıyordunuz. Oysa Allah gizlediklerinizi açığa çıkaracaktı.

73. Bunun için de "Öldürülene ineğin bir parçasıyla vurun." demiştik. İşte Allah ölülere böyle hayat verir ve aklınızı kullanasınız diye size ayetlerini gösterir. [2/259,260]

74. Sonra bunun ardından kalpleriniz yine katılaştı, taş gibi hatta daha da katı. Zira öyle taşlar vardır ki onlardan ırmaklar fışkırır, öyleleri vardır ki yarılır, ondan sular çıkar, öyleleri de vardır ki Allah korkusundan yuvarlanır. Allah yapıp ettiklerinizden habersiz değildir. [57/16; 59/21]

75. Onların size inanacaklarını umuyor musunuz? Oysa onlardan bir bölümü Allah'ın kelamını dinler, iyice anladıktan sonra bile bile tahrif ederler. [3/78; 4/46]

76. İnananlarla karşılaştıklarında "İnandık." derler; baş başa kaldıklarında "Allah'ın size açtıklarını, Rabbiniz katında size karşı bir delil olsun diye mi onlara anlatıyorsunuz? Aklınızı kullanmıyor musunuz?"derler.

77. Bilmezler mi ki, Allah onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilir. [11/5; 16/23]

78. Onlardan ümmiler vardır. Kitabı bilmezler, bildikleri yalnızca birtakım kuruntulardır ve onlar yalnızca zannederler. [4/123; 6/148; 10/36,66; 6/116]

79. Yazıklar olsun kitabı kendi elleriyle yazıp sonra onu az bir değere satmak için "Bu Allah katındandır." diyenlere. Yazıklar olsun elleriyle yazdıklarından dolayı onlara, yazıklar olsun kazanmış olduklarından dolayı onlara. [3/78; 6/93; 16/25]

80. Dediler ki "Sayılı günlerin dışında ateş bize dokunmayacaktır." De ki "Allah katından bir ahit mi aldınız? -Allah asla ahdinden dönmez- Yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?" [3/24; 7/169]

81. Her kim hatası kendisini kuşatacak kadar kötülük yüklenirse işte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada sürekli kalacaklardır. [4/14,168,169]

82. İnanıp salih amellerde bulunanlar ise işte onlar cennetliklerdir. Onlar da orada sürekli kalacaklardır.

83. Hani İsrailoğullarından, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, anne-babaya, yakınlara, yetimlere ve yoksullara iyilikle davranın. İnsanlara güzel söz söyleyin, salâtı yerine getirin ve zekâtı gerçekleştirin." diye kesin söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz çevirerek döndünüz. [17/23-26; 31/13-15]

84. Hani sizden "Birbirinizin kanını dökmeyin, birbirinizi yurtlarınızdan çıkarmayın." diye kesin söz almıştık. Sizler bunu kabul etmiştiniz. Ve (hâlâ buna) şahitlersiniz.

85. Buna rağmen siz hâlâ birbirinizi öldürüyor, bir bölümünüzü yurtlarından sürüp çıkarıyorsunuz. Günah ve düşmanlıkla aleyhlerinde ittifaklar kuruyor ve size esir olarak geldiklerinde onlarla fidyeleşiyordunuz. Oysa onları sürgün etmeniz size haram kılınmıştı. Kitabın bir bölümüne inanıp bir bölümünü inkâr mı ediyorsunuz? Sizden bunu yapanların cezası, dünya hayatında aşağılanmadan başka bir şey değildir. Onlar kıyamet gününde azabın en şiddetlisine uğratılırlar. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir.

86. İşte onlar, ahirete karşılık dünya hayatını satın alanlardır; bundan dolayı azapları hafifletilmez ve kendilerine yardım da edilmez. [16/107]

87. Andolsun, biz Musa'ya kitabı verdik ve ondan sonra art arda resuller gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık belgeler verdik ve onu Rûhu’l-kuds'le de destekledik. Ama size ne zaman bir resul nefsinizin hoşlanmayacağı bir şey getirmişse, büyüklük taslayarak bir kısmını yalanladınız, bir kısmını da öldürdünüz değil mi? [5/110; 5/70]

88. Dediler ki "Bizim kalplerimiz kılıflıdır." Hayır, inkârlarından dolayı Allah onları lanetlemiştir. Bu yüzden pek azı iman eder. [41/5; 4/155]

89. Allah katından yanlarında olanı doğrulayan bir kitap gelince -ki bundan önce inkâr edenlere karşı yardım istiyorlardı,- işte bilip tanıdıkları gelince onu inkâr ettiler. Allah'ın laneti kâfirlerin üzerinedir. [2/41; 5/48; 2/146; 6/20]

90. Allah'ın kullarından dilediğine, kendi lütfundan indirmesini çekemeyerek, Allah'ın indirdiğini inkâr etmekle kendilerini ne kötü bir şey karşılığında sattılar, bu yüzden gazap üstüne gazaba uğradılar. Kâfirlere alçaltıcı bir azap vardır.

91. Onlara "Allah'ın indirdiğine inanın." denince "Biz, bize indirilene inanırız." derler ve ondan sonra olanı inkâr ederler. Oysa Kur’ân yanlarındakini doğrulayan haktır. De ki " Madem inanıyordunuz da daha önce Allah'ın nebîlerini ne diye öldürüyordunuz?" [3/21,112; 7/157]

92. Andolsun, Musa size apaçık belgeler getirdi. Sonra siz onun arkasından zulmederek buzağıyı ilah edindiniz.

93. Hani sizden misak (:kesin söz) almış ve dağı üstünüze yükseltmiştik ve "Size verdiğimize kuvvetle sarılın ve dinleyin." demiştik. Onlar da "Dinledik ve isyan ettik." demişlerdi. Küfürleri yüzünden buzağı tutkusu kalplerine sindirilmişti. Deki "Eğer inanıyorsanız inancınız size ne kötü şey emrediyor!"

94. De ki Ahiret yurdu, Allah katında başkalarının değil de bilhassa sizinse ve eğer doğru söyleyenler iseniz haydi ölümü isteyin! [2/111; 62/6-8]

95. Oysa onlar, ellerinin önceden sundukları nedeniyle ölümü hiçbir zaman temenni etmeyeceklerdir. Allah zalimleri en iyi bilendir.

96. Andolsun, onları, insanların hayata karşı en hırslısı, hatta müşriklerden bile daha hırslı bulursun. Onlardan her biri ister ki bin yıl yaşatılsın. Oysa bunca yaşatılması onu azaptan biraz olsun uzaklaştırmaz. Allah onların yaptıklarını görendir. [26/205,206]

97. De ki “Her kim Cebrail’e düşman ise, bilsin ki o, Allah’ın izni ile Kur’ân’ı; önceki kitapları doğrulayıcı, mü’minler için de bir hidayet rehberi ve müjde verici olarak senin kalbine indirmiştir.” [4/166; 22/75; 16/2; 16/102; 26/192,193]

98. Kim Allah'a, meleklerine, resullerine, Cibril'e ve Mikail'e düşman ise Allah da kâfirlerin düşmanıdır."

99. Andolsun, biz sana apaçık ayetler indirdik. Bunları ancak fâsıklar inkâr eder.

100. Ne zaman bir ahitte bulundularsa içlerinden bir fırka onu kulak ardı etmedi mi? Hayır, onların çoğu iman etmez. [17/89; 25/50]

101. Onlara Allah katından, yanlarındakini doğrulayan bir resul gelince, kitap verilenlerden bir fırka, sanki bilmiyorlarmış gibi Allah'ın kitabını arkalarına attılar. [7/157; 2/89,91]

102. Süleyman'ın mülkü (:yönetimi) hakkında şeytanların aktardıklarına uydular. Süleyman inkâr etmedi; ancak şeytanlar inkâr etti. İnsanlara sihri ve Babil'deki Harut ve Marut isimli iki meleğe/meliğe indirileni öğretiyorlardı. Oysa o ikisi "Biz, yalnızca bir fitneyiz, sakın inkâr etme." demedikçe hiç kimseye bir şey öğretmezlerdi. Fakat onlardan, kişiyle eşinin aralarını açacak sihri öğreniyorlardı. Oysa onunla Allah'ın izni olmadıkça hiç kimseye zarar veremezlerdi. Kendilerine zarar verip yarar sağlamayan şeyleri öğreniyorlardı. Andolsun onlar, bunu satın alanın, ahiretten hiçbir payı olmadığını bilmişlerdir; kendilerini, karşılığında sattıkları şeyin ne kötü olduğunu bir bilselerdi. [7/116-119; 20/70-73; 34/14]

103. Eğer inanıp sakınsalardı, Allah katındaki mükâfatları daha hayırlı olurdu, keşke bilselerdi. [5/65]

104. Ey iman edenler! "Raina (bizi güt.)" demeyin. "Unzurna (bizi gözet.)" deyin ve dinleyin. Kâfirler için elim bir azap vardır. [4/46]

105. Ne kitap ehlinden olan kâfirler ne de müşrikler Rabbinizden size bir hayrın indirilmesini isterler. Allah ise dilediğine rahmetini tahsis eder. Allah büyük lütuf sahibidir.

106. Biz, daha hayırlısını veya dengini getirinceye kadar hiçbir ayeti neshetmez veya unutturmayız. Allah'ın her şeye kâdir olduğunu bilmez misin? [16/101; 3/50,93; 42/21]

107. Bilmez misin ki göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır. Sizin Allah'ın peşi sıra ne bir veliniz vardır, ne de bir yardımcınız.

108. Yoksa siz resulünüzden, daha önce Musa'dan istenilenleri mi istiyorsunuz? Kim küfrü imana değişirse artık o, doğru yolu kaybetmiştir. [4/153; 2/55,61]

109. Ehl-i kitabın birçoğu, kendilerine hak apaçık belli olduktan sonra, nefislerindeki hasetlerinden dolayı, sizi imanınızdan sonra inkâra döndürmek isterler. Allah'ın emri gelinceye kadar onları bırakın ve onlara ilişmeyin. Allah her şeye kâdirdir. [3/71-73,186]

110. Salâtı yerine getirin, zekâtı gerçekleştirin; kendiniz için hayır olarak ne sunmuşsanız Allah katında onu bulacaksınız. Allah yaptıklarınızı görmektedir.

111. Bir de "Yahudi veya Hristiyan olanlardan başkası cennete asla giremeyecek!" dediler. Bu onların kendi kuruntularıdır. De ki "Eğer doğru söyleyenler iseniz haydi kanıtınızı ortaya koyun!" [2/135; 4/123; 5/69; 57/29]

112. Hayır, kim muhsin olarak kendini Allah'a teslim ederse, artık onun mükâfatı Rabbinin katındadır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. [3/20; 31/22]

113. Yahudiler "Hristiyanlar bir temel üzere değillerdir" dediler, Hristiyanlar da "Yahudiler bir temel üzere değillerdir." dediler. Oysa onlar kitabı okuyorlardı. Kitabı bilmeyenler de onların söylediklerinin aynısını söylemişlerdi. Kıyamet günü anlaşmazlığa düştükleri hususlarda aralarında hüküm verecek olan Allah’tır. [5/68; 22/17,69; 34/26]

114. Allah'ın mescitlerinde O'nun isminin anılmasını engelleyip oraların işlevsiz hale gelmesine çalışanlardan daha zalim kim olabilir? Öyleleri mescitlere ancak korka korka girebilirler. Onlar için dünyada bir aşağılanma, ahirette ise çok büyük bir azap vardır [9/107-108; 72/18]

115. Doğu da, batı da Allah'ındır. Her nereye dönerseniz Allah'ın yüzü (:rızası) orasıdır. Allah Vâsî’dir, Alîm’dir.

116. Dediler ki "Allah oğul edindi." O münezzehtir. Kaldı ki, göklerde ve yerde her ne varsa O’nundur, tümü O’na gönülden boyun eğmiştir. [10/68; 19/88-95; 112/1-4]

117. Gökleri ve yeri örnek edinmeksizin yaratandır. O, bir işe karar verdiğinde, ona yalnızca "ol." der, o da olur. [6/73; 16/40]

118. Kitabı bilmeyenler dediler ki "Allah bizimle konuşsa veya bize de bir ayet gelse ya?" Onlardan öncekiler de buna benzer sözler söylemişlerdi. Kalpleri birbirine benzedi. Biz, kesin olarak inanan bir topluluğa ayetleri apaçık bildirdik. [74/52; 6/124]

119. Seni hak ile bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Sen cehennemliklerden sorumlu değilsin. [3/20; 88/21,22; 50/45]

120. Yahudiler de Hristiyanlar da, onların milletlerine tâbi olmadıkça senden asla razı olmayacaklardır. De ki "Asıl yol, Allah'ın yoludur." Eğer sana gelen ilimden sonra onların hevalarına uyacak olursan, artık Allah’tan sana ne bir veli ne de yardımcı vardır. [5/48,49; 42/15; 45/18]

121. Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler ona uymak için gereği gibi okurlar. İşte bunlardır ona inananlar. İnkâr edenler ise hüsrana uğrayanların ta kendileridir. [5/68]

122. Ey İsrâiloğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi alemlere üstün kıldığımı hatırlayın. [45/16]

123. Hiç kimsenin hiç kimse adına bir şey ödeyemeyeceği, hiç kimseden fidye kabul edilmeyeceği, hiç kimseye şefaatin fayda vermeyeceği ve yardımın da olmadığı bir günden sakının. [39/44; 2/254,255]

124. Hani bir vakit Rabbi İbrâhim’i birtakım kelimelerle sınamıştı. O da onları hakkıyla yerine getirdiğinde Allah ona "Seni insanlara imam yapacağım." dedi. İbrahim "Ya Rabbi, soyumdan da imamlar çıkar!" deyince, Allah "Ahdim zalimlere ulaşmaz." buyurdu. [25/74; 21/73; 17/71]

125. Hani beyti insanlar için toplanma ve güvenlik yeri kılmıştık. İbrahim'in makamını salât yeri (:namazgah) edinin. İbrahim ve İsmail'le de “Tavaf edenler, ibadete kapananlar, rükû ve secde edenler için evimi temiz tutun." diye sözleşmiştik. [14/35-41; 22/26-29; 3/96-97]

126. Hani İbrâhim "Rabbim! Burayı güvenli bir belde yap ve halkından Allah'a ve ahiret gününe inananları ürünlerle rızıklandır." demişti. Allah şöyle buyurdu: "Onlardan inkâr edeni de az bir süre yararlandırır, sonra da onları ateşin azabına sürerim. Orası ne kötü bir varış yeridir.” [28/57-59; 29/67; 95/3]

127. İbrahim, İsmail'le birlikte beytin temellerini yükseltirken ikisi şöyle dua etmişti: "Rabbimiz! Bizden bunu kabul et. Semî’ ve Alîm olan sensin."

128. Rabbimiz! İkimizi sana teslim olanlardan kıl ve neslimizden de sana teslim olmuş bir ümmet var et. Bize ibadet yöntemlerimizi göster ve tevbemizi kabul et. Sen Tevvab’sın Rahîm’sin. [14/35-41]

129. Rabbimiz! İçlerinden onlara senin ayetlerini okuyan, kitabı ve hikmeti öğreten ve onları arındıran bir resul gönder. Sen Azîz’sin, Hakîm’sin. [2/151]

130. Kendini bilmeyenden başka kim İbrahim'in milletinden yüz çevirir! Andolsun, biz onu dünyada seçtik ve o ahirette de salihlerden olacaktır.

131. Rabbi ona "Teslim ol." deyince o "Âlemlerin Rabbine teslim oldum." demişti. [37/103-105]

132. İbrahim bunu oğullarına vasiyet etti, Yakup da böyle yaptı. "Oğullarım! Allah sizlere bu dini seçti. Ancak müslüman olarak ölün." dedi.

133. Yoksa siz, Yakup'un ölüm anında, orada şahitler miydiniz? O, oğullarına, "Benden sonra kime kulluk edeceksiniz?" deyince, onlar "Senin ilahına ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilahı olan tek bir ilaha kulluk edeceğiz; biz O’na teslim olanlarız." demişlerdi.

134. Onlar bir ümmetti, gelip geçti. Onların kazandıkları onlara, sizin kazandıklarınız sizedir. Siz onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz. [34/25; 6/164; 53/39]

135. Bir de “Yahudi veya Hristiyan olun ki hidayet bulasınız." dediler. De ki "Aksine, biz bütün bâtıl dinlerden uzaklaşmış olan İbrâhim’in milletine uyarız. Çünkü o hiçbir zaman müşriklerden olmadı." [3/67,95; 4/125; 6/79]

136. Deyin ki “Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilenlere, Musa ve İsa'ya verilenlere ve nebîlere Rableri tarafından verilenlere inandık. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz Allah’a teslim olanlarız.” [4/150-152; 2/285; 3/84]

137. Şayet onlar da, sizin inandığınız gibi inanırlarsa hidayete ulaşırlar; yok eğer yüz çevirirlerse onlar derin bir ayrılık içindedirler. Onlara karşı Allah sana yeter. O Semî’dir, Alîm’dir.

138. ‘’Allah'ın boyası! Kimin boyası Allah'ın boyasından daha iyiymiş? Biz O’na kulluk edenleriz.” [30/30]

139. De ki "Allah hem bizim hem de sizin Rabbiniz olduğu halde, siz bizimle Allah hakkında mı tartışıyorsunuz? Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz ise size aittir. Çünkü biz muhlis (:katışıksız) olarak yalnız O’na bağlıyız." [10/41; 3/20]

140. Yoksa siz, İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Yakup'un ve torunlarının Yahudi veya Hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki "Siz mi daha iyi biliyorsunuz yoksa Allah mı? Kendisinde Allah'tan olan bir bilgiyi gizleyenden daha zalim kimdir? Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir." [3/67; 2/159]

141. Onlar bir ümmetti, gelip geçti. Onların kazandıkları onlara, sizin kazandıklarınız sizedir. Siz onların yaptıklarından sorumlu değilsiniz.

142. Birtakım sefih insanlar "Onları, daha önce üzerinde bulundukları kıblelerinden çeviren nedir?" diyecekler. De ki "Doğu da batı da Allah'ındır. O, dilediği kimseyi doğru yola iletir.

143. Nitekim, insanlara şahit olmanız, resulün de size şahit olması için sizi dengeli bir ümmet kıldık. Senin üzerinde bulunduğun (:yönü, Kabe'yi) kıble yapmamız, resule uyanlar ile topukları üzerinde gerisin geri dönenleri ayırt etmek içindir. Doğrusu (bu kıble) Allah'ın hidayete ulaştırdıkları dışında kalanlara ağır gelecektir. Allah imanınızı zayi edecek değildir. Allah insanlara karşı Raûf'tur, Rahîm'dir. [3/110; 4/41; 22/78; 33/45]

144. Doğrusu yüzünün çok defa göğe doğru çevrildiğini görüyoruz. Şimdi seni razı olacağın kıbleye çeviriyoruz. Yüzünü Mescid-i Haram (:Kabe) yönüne çevir. Ey Mü'minler! Siz de nerede olursanız olun yüzünüzü onun yönüne çevirin. Kendilerine kitap verilenler tartışmasız bunun Rablerinden bir hak olduğunu bilirler. Allah onların yapıp ettiklerinden habersiz değildir.

145. Kendilerine kitap verilenlere her türlü delili getirsen de senin kıblene uymazlar. Sen de onların kıblesine uyacak değilsin. Onlar birbirlerinin kıblesine de uymazlar. Eğer sana gelen ilimden sonra onların hevalarına uyacak olursan, o zaman zalimlerden olursun. [10/96-97]

146. Kendilerine kitap verdiklerimiz onu oğullarını tanır gibi tanırlar. İçlerinden bir fırka bildikleri halde hakkı gizlerler. [26/196-197; 6/20]

147. Hak Rabbindendir. Şu halde sakın tereddüt edenlerden olma. [3/60; 10/94,109; 11/17,120]

148. Herkesin yöneldiği bir yön vardır. Öyleyse hayırlarda yarışın. Her nerede olursanız olun, Allah sizleri bir araya getirecektir. Allah her şeye kâdirdir.

149. Her nereden çıkarsan, yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. Bu, Rabbinden (gelen) kesin bir gerçektir. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir.

150. Her nereden çıkarsan, yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. Siz de her nerede olursanız yüzünüzü onun yönüne çevirin. Öyle ki, onlardan zulmedenlerin dışında insanların size karşı bir gerekçeleri olmasın. Onlardan çekinmeyin. Benden çekinin. Üzerinizdeki nimetimi tamamlayayım, böylece siz de doğru yolu tutmuş olasınız. [5/3]

151. Öyle ki, içinizden size ayetlerimizi okuyan, sizi arındıran, size kitabı yani hikmeti öğreten ve bilmediklerinizi öğreten bir resul gönderdik. [3/164; 62/2]

152. Öyleyse beni anın, ben de sizi anayım. Bana şükredin, nankörlük etmeyin.

153. Ey iman edenler! Sabır ve salâtla yardım dileyin. Allah sabredenlerle beraberdir.

154. Allah yolunda öldürülenlere "ölüler" demeyin. Bilâkis onlar diridirler, fakat siz bunu idrak edemezsiniz. [3/157,169; 22/58]

155. Andolsun, biz sizi korku ve açlıkla, mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle sınarız. Sabredenleri müjdele. [67/2; 21/35]

156. Onlar, başlarına bir musibet geldiğinde, "Biz Allah'a aitiz ve O’na döneceğiz." derler.

157. Rablerinden salavat (:her türlü destek) ve rahmet bunların üzerinedir. İşte onlar hidayete ulaşanların ta kendileridir.

158. Safa ile Merve Allah'ın sembollerindendir. Kim beyti hacceder veya umre yaparsa, bu ikisini tavaf etmesinde kendisine bir sakınca yoktur. Kim de gönülden bir hayır yaparsa bilsin ki, Allah Şâkirdir (:şükrün karşılığını verendir), Alîm’dir.

159. Apaçık delillerden indirdiklerimizi, yani insanlar için kitapta açıkladığımız hidayeti gizleyenler var ya! İşte onlara hem Allah hem de lanet ediciler lanet eder. [16/44; 3/187]

160. Ancak tevbe edenler, kendilerini düzeltenler ve onu açıklayanlar hariç. Onların tevbelerini kabul ederim. Zira ben Tevvâb'ım, Rahîm'im.

161. İnkâr edip kâfir olarak ölenlere gelince Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onların üzerinedir.

162. Onlar sürekli bu halde kalacaklardır. Onlardan azap hafifletilmeyecek ve onlara göz açtırılmayacaktır.

163. Sizin ilahınız tek bir ilahtır. O'ndan başka ilah yoktur; O Rahmân'dır, Rahîm'dir. [14/52; 16/22; 18/110]

164. Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelmesinde, insanlara yararlı şeylerle denizde yüzen gemilerde, Allah'ın gökten indirdiği ve kendisiyle yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı yeryüzünde üretip yaymasında, rüzgârların estirilmesinde, gökle yer arasında boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde aklını kullanan bir topluluk için nice ayetler vardır. [10/6; 3/190; 29/44]

165. Öyle insanlar vardır ki, Allah'tan başkasını Allah'a denk tutar, Allah'ı severcesine onları severler. İman edenlerin Allah'a olan sevgileri ise daha kuvvetlidir. Zulmedenler azaba uğrayacakları zaman (anlayacakları gibi) bütün kuvvetin Allah'ın olduğunu ve Allah'ın azabının pek şiddetli olduğunu bir bilselerdi! [12/106; 5/54; 13/36]

166. İşte o zaman kendilerine uyulan kimseler, onlara uyanlardan uzaklaşmıştır, artık azabı görmüşler ve aralarındaki bağlar da kopmuştur. [40/73-75]

167. Onlara uyanlar derler ki "Keşke bize bir fırsat daha verilse de onların bizden uzaklaştıkları gibi, biz de onlardan uzaklaşsak." Böylece Allah onlara amellerini pişmanlık kaynağı olarak gösterecektir. Ve onlar ateşten çıkamayacaklar. [23/99-100; 26/102; 32/12; 39/58; 42/44]

168. Ey insanlar! Yeryüzünde helal ve temiz olanlardan yiyin ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Gerçekte o size apaçık bir düşmandır.

169. Şeytan size yalnızca kötülüğü, fahşayı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder. [7/33]

170. Ne zaman onlara "Allah'ın indirdiklerine uyun." dense, onlar "Hayır, biz atalarımızdan gördüğümüz şeye uyarız." derler. Ya ataları akıllarını kullanmamış ve doğru yolu bulamamışlarsa? [5/104; 21/52; 53,54; 31/21]

171. İnkâr edenlerin hâli, çobanın seslenişini bağırıp çağırmadan ibaret bir ses olarak işiten sürünün hâli gibidir. Onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; akıllarını da kullanmazlar. [67/10]

172. Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin, eğer yalnızca Allah'a kulluk ediyorsanız, O'na şükredin. [16/114-116]

173. O size leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilmiş olan hayvanın etini haram kıldı. Buna rağmen mecbur kalanın sınırı aşmadan ve zaruret miktarını geçmeden yemesinde günah yoktur. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [5/3; 6/118-119,138-139,145]

174. Allah'ın kitaptan indirdiği bir şeyi gizleyenler ve onu az bir bedele satanlar var ya, onlar karınlarına ancak ateş doldurmaktadırlar. Kıyamet günü Allah onlarla konuşmayacak ve onları temize çıkarmayacaktır. Onlar için elim bir azap vardır. [3/77; 9/9]

175. İşte onlar hidayete karşılık dalâleti, bağışlanmaya karşılık azabı satın alanlardır. Ateşe karşı ne kadar da dayanıklıdırlar!

176. Bu (azap), Allah'ın kitabı hak olarak indirmesine rağmen kitap hakkında anlaşmazlığa düşenlerin derin bir ayrılık içinde olmaları nedeniyledir. [10/108; 69/51 3/60]

177. Erdem, yüzlerinizi doğu ve batıya çevirmeniz değildir. Asıl erdem Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaba ve nebîlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, yardım isteyenlere ve boyunduruk altında olanlara veren; salâtı yerine getiren, zekâtı gerçekleştiren ve sözleştiklerinde sözlerini yerine getirenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda sabredenlerin tutum ve davranışlarıdır. İşte bunlar sâdık olanlardır ve muttaki olanlar da bunlardır. [2/285; 4/136; 76/8-9; 3/92]

178. Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında size kısas farz kılındı. (Katil) hür, köle, kadın (farketmeksizin) öldürülür. Fakat kim öldürülenin kardeşi tarafından affedilirse, artık örfe uyulmalı ve ona güzellikle diyet ödenmelidir. Bu Rabbinizden bir hafifletme ve bir rahmettir. Artık bundan sonra kim haddi aşarsa, onun için elim bir azap vardır.[5/45; 4/92]

179. Ey derin kavrayış sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır. Umulur ki takvalı olursunuz. [8/24]

180. Birinize ölüm yaklaştığında eğer arkasında bir mal bırakıyorsa, anne babaya ve yakın akrabalarına uygun şekilde vasiyette bulunması muttakiler üzerine bir yükümlülük olarak size farz kılındı. [2/240; 4/7-13]

181. Buna rağmen her kim vasiyeti işittikten sonra değiştirirse, günahı yalnızca onu değiştirenlerin üzerinedir. Allah Semî'dir, Alîm'dir.

182. Bunun yanında, kim vasiyet edenin hakkı çiğnemesinden veya günaha girmesinden korkar da tarafların arasını bulup düzeltirse, bundan dolayı ona bir günah yoktur. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

183. Ey iman edenler! Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi, takvalı olasınız diye size de farz kılındı. [2/63; 3/102; 20/113]

184. Sayılı günlerdir. Hasta ya da yolculukta olan, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Ona güç yetirenlerin üzerinde bir yoksulu doyuracak kadar fidye vardır. Kim gönülden bir hayır yaparsa bu da kendisi için daha hayırlıdır. Eğer bilirseniz oruç tutmanız, sizin için daha hayırlıdır.

185. Ramazan ayı ki insanlar için hidayet, hidayetin apaçık belgeleri ve Furkan (:hak ile bâtılı birbirinden ayıran) olarak Kur'ân o ayda indirilmiştir. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa, onu oruçla geçirsin. Kim hasta ya da yolculukta olursa, tutmadığı günler sayısınca diğer günlerde tutsun. Allah size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bu sayıyı tamamlamanız, sizi hidayete ulaştırmasına karşılık Allah'ı büyüklemeniz ve O'na şükretmeniz içindir. [44/3; 97/1-3; 5/16]

186. Kullarım sana beni soracak olurlarsa, muhakkak ki ben pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse onlar da davetime icabet edip bana hakkıyla iman etsinler. Umulur ki doğru yolu bulurlar. [50/16]

187. Oruç (lu olduğunuz günlerin) gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar sizin için örtü, siz de onlar için bir örtüsünüz. Allah nefsinize güvenemediğinizi bildiği için tevbenizi kabul etti ve sizi affetti. Artık bundan böyle onlara yaklaşıp Allah'ın sizin için yazdığını (:takdir ettiğini) dileyin. Fecir vakti sizce beyaz iplik siyah iplikten ayırt edilinceye kadar yiyin, için, sonra geceye kadar orucu tamamlayın! Mescitlerde itikâfta bulunduğunuz sırada eşlerinizle birlikte olmayın! Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onlara yaklaşmayın. İşte böylece Allah insanlara takvalı olmaları için ayetlerini iyice açıklar. [81/17; 91/4; 97/5; 24/58]

188. Bir de birbirinizin mallarını haksız yollarla yemeyin. Bile bile günaha girerek insanların mallarının bir bölümünü yemek için onları yetkililere aktarmayın. [4/29]

189. Sana hilalleri sorarlar. De ki "O insanlar ve hac için belirlenmiş vakitlerdir. Erdem evlere arkasından gelmeniz değildir. Gerçek erdem kişinin takvasıdır. O halde evlere kapılarından girin. Allah’a karşı takvalı olun, umulur ki kurtuluşa erersiniz. [6/96; 10/5; 9/36-37]

190. Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda savaşın, ancak aşırı gitmeyin. Allah haddi aşanları sevmez.

191. Onları bulduğunuz yerde öldürün ve sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Fitne öldürmekten beterdir. Onlar size karşı savaşmadıkça Mescid-i Haram yanında onlarla savaşmayın. Sizinle savaşırlarsa siz de onları öldürün. Kâfirlerin cezası işte böyledir. [48/24; 9/1-5]

192. Eğer son verirlerse, Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir.

193. Fitne kalmayıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer son verirlerse, artık düşmanlık yalnızca zalimleredir. [16/126; 42/40; 8/39; 60/7-9]

194. Haram aylara saygı ve bu aylardaki saldırmazlıklar karşılıklı olmalıdır. Öyleyse kim size bu aylarda saldırırsa, siz de aynı şekilde onlara karşılık verin. Allah'a karşı takvalı olun ve bilin ki Allah, muttakilerle beraberdir. [22/39]

195. Allah yolunda infak edin ve kendinizi kendi ellerinizle tehlikeye atmayın. İyilik edin. Allah muhsinleri sever.

196. Haccı ve umreyi Allah için tamamlayın. Eğer engellenirseniz, artık kolayınıza gelen bir hedy (:kesimlik hayvan) gönderin. Kesimlik hayvan yerine varıncaya kadar başınızı tıraş etmeyin. Aranızda hasta yahut başından rahatsız olan varsa, onun fidye olarak; oruç tutması, sadaka vermesi veya başka bir ibadet yapması gerekir. Güvende olduğunuz zaman ise, hacca kadar umre ile yararlanmak isteyene, kolayına gelen bir kesimlik hayvan gerekir. Kesimlik hayvan temin edemeyen kimse, üç gün hacda yedi gün de döndükten sonra olmak üzere tam on gün oruç tutsun. Bu, ailesi Mescid-i Haram'da oturmayanlar içindir. Allah'a karşı takvalı olun ve bilin ki Allah, cezası şiddetli olandır.

197. Hac bilinen aylardadır. Kim bu aylarda haccı ifa ederse, bilsin ki hacda cinsel ilişki, fısk ve kavgaya girişmek yoktur. Hayır adına ne yaparsanız Allah onu bilir. Azık edinin, azığın en hayırlısı takvadır. Bana karşı takvalı olun ey derin kavrayış sahipleri! [22/25; 9/36; 7/26]

198. Rabbinizden bir lütuf aramanızda size bir sakınca yoktur. Arafat'tan dalga dalga geldiğinizde Meş'ar-ı Haram'da Allah'ı zikredin. O’nu, size gösterdiği gibi anın. Gerçek şu ki siz bundan evvel sapmışlardandınız.

199. Sonra insanların dalga dalga geldikleri yerden siz de dalga dalga gelin ve Allah’tan bağışlanma dileyin. Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir.

200. Hac ibadetlerinizi bitirdiğinizde, artık atalarınızı andığınız gibi, hatta ondan da kuvvetli bir anma ile Allah'ı anın. Çünkü insanlardan öylesi vardır ki "Rabbimiz, bize dünyada ver." der. Böylesinin ahirette bir payı yoktur.

201. Onlardan öylesi de vardır ki "Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateşin azabından koru." der.

202. İşte bunların kazandıklarına karşılık payları vardır. Allah hesabı çok çabuk görendir.

203. Sayılı günlerde Allah'ı zikredin! İki günde dönmekte acele edene günah yoktur, geç kalana da günah yoktur. Bu takvalı olan içindir. Allah'a karşı takvalı olun ve bilin ki hepiniz O'nun huzurunda toplanacaksınız.

204. İnsanlardan öylesi vardır ki dünya hayatına dair söyledikleri senin hoşuna gider. Üstelik kalbindekine Allah'ı da şahit gösterir. Oysa o azılı bir düşmandır. [63/4]

205. Yetki eline geçti mi yeryüzünü ifsat etmeye, ekini ve nesli helâk etmeye çaba harcar. Allah bozgunculuğu sevmez.

206. Ona "Allah'a karşı takvalı ol." dendiğinde gururu onu günaha sürükler. Böylesine cehennem yeter. O ne kötü bir yataktır. [79/37-39]

207. İnsanlardan öylesi de vardır ki Allah'ın rızasını aramak amacıyla kendini feda eder. Allah kullarına karşı Raûf'tur (:şefkatlidir). [4/74; 79/40-41]

208. Ey iman edenler! Hepiniz topluca teslimiyet gösterin ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Çünkü o size apaçık bir düşmandır. [17/53; 18/50; 35/6]

209. Size apaçık belgeler geldikten sonra ayağınız kayarsa, bilin ki Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

210. Onlar bulut gölgeleri içinde Allah'ın ve meleklerin kendilerine gelmesini ve işin bitirilmesini mi gözlüyorlar? Oysa bütün işler Allah'a döndürülür.

211. İsrailoğullarına sor, onlara nice açık ayet verdik. Kendisine geldikten sonra kim Allah'ın nimetini değiştirirse, Allah cezası şiddetli olandır. [14/28-29; 2/59; 7/162; 4/46]

212. İnkâr edenlere dünya hayatı çekici kılındı. Onlar inananlarla alay ederler. Hâlbuki takvalı olanlar, kıyamet günü onlardan daha üstün bir konumda olacaklardır. Allah dilediğini her türlü hesabın dışında rızıklandırır. [13-26]

213. İnsanlar tek bir ümmetti. Allah müjdeleyici ve uyarıcı olarak nebîleri gönderdi. Beraberlerinde de kitabı, ihtilafa düştükleri şeyler konusunda insanlar arasında hüküm vermek üzere hak ile indirdi. Buna rağmen kendilerine apaçık belgeler geldikten sonra aralarındaki ihtirastan ötürü bizzat kendilerine kitap verilenler ihtilafa düştüler. Bunun üzerine Allah kendi izniyle inananları, ihtilaf ettikleri gerçeğe yöneltti. Allah dilediğini doğru yola iletir. [3/19; 10/19; 16/64; 76/29-30]

214. Sizden önce gelip geçenlerin başına gelenler sizin başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle sıkıntılar ve darlıklar gelmiş ve öylesine sarsılmışlardı ki, sonunda resul ve onunla birlikte inananlar "Allah'ın yardımı ne zaman ?" diyordu. Bilin ki Allah'ın yardımı yakındır. [3/142,146]

215. Sana kime infak edeceklerini sorarlar. De ki "Hayır olarak infak edeceğiniz şey anne babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlaradır. Hayır olarak ne yaparsanız, Allah onu en iyi bilendir."

216. Savaş hoşunuza gitmediği halde size farz kılındı. Bir şey sizin için hayırlı olduğu halde ondan hoşlanmayabilirsiniz ve bir şey de sizin için şer olduğu halde onu sevebilirsiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz.

217. Sana haram olan ayı ve onda savaşmayı soruyorlar. De ki "Onda savaşmak büyük bir günahtır. Ancak insanları Allah yolundan alıkoymak, onu inkâr etmek, Mescid-i Haram'ın ziyaretini engellemek ve halkını oradan çıkarmak ise, Allah katında (günah olarak) daha da büyüktür. Fitne öldürmeden beterdir. Eğer güçleri yetse, sizi dininizden geri çevirinceye kadar sizinle savaşmayı sürdürürler. Sizden kim dininden geri döner ve kâfir olarak ölürse, artık onların bütün amelleri dünyada da, ahirette de boşa çıkmıştır. Onlar cehennemliklerdir ve orada sürekli kalacaklardır. [2/194; 5/54; 22/39; 9/12]

218. İnanıp Allah yolunda hicret ve cihat edenler var ya, işte bunlar Allah'ın rahmetini umarlar. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

219. Sana içkiyi ve kumarı sorarlar. De ki "Onlarda hem büyük günah, hem de insanlar için çıkarlar vardır. Ama günahları çıkarlarından daha büyüktür. Yine sana neyi infak edeceklerini sorarlar. De ki "İsteyerek vazgeçtiklerinizi. "Böylece, Allah dünya ve ahiret hakkında derin düşünesiniz diye size ayetlerini açıklıyor. [5/90-91; 3/92; 2/254; 9/53; 47/37]

220. Sana yetimler hakkında da soruyorlar. De ki Onların durumlarını iyileştirmek daha hayırlıdır. Eğer onları aranıza katarsanız, artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah ifsat edeni ıslah edenden ayırmasını bilir. Eğer Allah dileseydi sizi güçlüğe düşürürdü. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

221. Müşrik kadınları, hoşunuza gitse de inanıncaya kadar nikâhlamayın. İnanan bir kadın, müşrik bir kadından daha hayırlıdır. Müşrik erkekleri de -hoşunuza gitse de- inanıncaya kadar mü'min kadınlarla nikâhlamayın. İnanan bir erkek, müşrik bir erkekten daha hayırlıdır. Onlar ateşe çağırırlar. Allah ise kendi izniyle cennete ve mağfirete çağırır. Düşünmeleri için Allah insanlara ayetlerini açıklamaktadır. [5/5; 24/3; 4/24; 24/32]

222. Sana kadınların aybaşı halini sorarlar. De ki "O bir rahatsızlıktır. Aybaşı halinde kadınlardan geri durun ve temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendiklerinde Allah'ın size emrettiği yerden onlara yaklaşın. Allah tevbe edenleri sever, temizlenenleri de sever."

223. Kadınlar sizin için bir tarladır. Tarlanıza dilediğiniz gibi varın. Kendiniz için hazırlık yapın. Allah'a karşı takvalı olun ve O'na kavuşacağınızı bilin. Mü'minleri müjdele. [42/20]

224. Yeminlerinizden dolayı Allah'ı iyilik etmenize, takvalı olmanıza ve insanların arasını ıslah etmenize engel kılmayın. Allah Semî'dir, Alîm'dir. [24/22; 5/89]

225. Allah sizi kasıtsız olarak yaptığınız yeminlerinizden sorumlu tutmaz. O, sizi kalplerinizin kazandığından sorumlu tutar. Allah Gafûr'dur, Halîm'dir. [5/89; 2/284]

226. Kadınlarıyla ilişkiye girmemeye yemin edenler için dört ay bekleme süresi vardır. Eğer bu süre içinde vazgeçerlerse, Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

227. Eğer boşanmaya karar verirlerse Allah Semî'dir, Alîm'dir. [65/1-2; 4/34]

228. Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç kur' (:üç âdet veya üç temizlik süresi) beklerler. Eğer o kadınlar Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığını (:hamile olduklarını) gizlemeleri onlara helal değildir. Kocaları da bu arada barışmak isterlerse, onları geri almaya (başkalarından) daha çok hak sahibidirler. Kadınların örfe uygun biçimde sorumluluklarına benzer hakları da vardır. Yalnız erkekler için onlar üzerinde bir derece var. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir. [4/34; 65/1-4]

229. Boşama iki defadır. Sonra yapılması gereken ya meşru tarzda güzelce birlikte yaşama yahut güzellikle ayrılmadır. Kadınlara verdiğiniz bir şeyi geri almanız size helal değildir. Fakat ikisinin Allah'ın koyduğu sınırlarda duramayacaklarından endişe etmeleri hali bunun dışındadır. Eğer onların Allah'ın sınırlarını ayakta tutamayacaklarından korkarsanız, bu durumda kadının hakkından feragat etmesinde ikisi için de sakınca yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onları aşmayın. Her kim Allah'ın sınırlarını aşarsa işte onlar zalimlerdir.

230. Şayet erkek eşini üçüncü defa boşarsa, kadın onun dışında bir başka erkekle nikâhlanmadıkça ona helal olmaz. Eğer yeni evlendiği erkek de onu boşarsa, eski karı koca Allah'ın sınırlarını ayakta tutacakları ümidinde iseler, tekrar birbirlerine dönmelerinde ikisi için de sakınca yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Allah bilen bir topluluk için bunları böyle açıklar.

231. Kadınları boşadığınızda ve onlar bekleme sürelerini tamamladıklarında, onları ya uygun bir şekilde tutun ya da uygun bir şekilde ayrılın. Fakat haklarını çiğneyip onlara zarar vermek için tutmayın. Kim böyle yaparsa kendine zulmetmiş olur. Allah'ın ayetlerini eğlence edinmeyin. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size kendisiyle öğüt vermek üzere indirdiği kitabı ve ondaki hikmeti anın. Allah'a karşı takvalı olun ve bilin ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

232. Kadınları boşadığınızda bekleme sürelerini de tamamlamışlarsa birbirleriyle meşru bir biçimde anlaştıkları takdirde bir başkasıyla evlenmelerine engel olmayın. İşte içinizde Allah'a ve ahiret gününe iman edenlere, bununla öğüt verilir. Bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Çünkü Allah bilir, siz bilmezsiniz.

233. Boşanmış anneler, çocuklarını emzirmeyi tamamlatmak isteyen baba için tam iki sene emzirirler. Onların yiyecek ve giyeceğini uygun bir şekilde sağlamak, öz babaya borçtur. Hiç kimse gücünün üstünde bir şeyle sorumlu tutulmaz. Çocuğu yüzünden anne de baba da zarara sokulmamalıdır. Vârise de aynısı düşer. Eğer anne ve baba aralarında danışarak ve anlaşarak sütten kesmek isterlerse, ikisine de sakınca yoktur. Çocuklarınızı süt anneye emzirtmek isterseniz, vereceğiniz ücreti örfe uygun bir şekilde ödemenizde bir sakınca yoktur. Allah’a karşı takvalı olun ve bilin ki Allah yaptıklarınızı görmektedir. [65/7]

234. İçinizden ölenlerin geride bırakmış olduğu hanımlar, kendi başlarına dört ay on gün beklerler. Bekleme süreleri sona erdiğinde, onların kendi haklarında uygun olanı yapmalarında size bir sakınca yoktur. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [65/4]

235. İddeti bekleyen kadınları nikâhlamak istediğinizi onlara sezdirmenizde ya da böyle bir isteği içinizde gizlemenizde sizin için bir sakınca yoktur. Allah sizin onları hatırınızdan geçireceğinizi pek iyi bilmektedir. Sakın meşru sözler dışında onlarla gizlice vaadleşmeyin. Bekleme süresi tamamlanıncaya kadar nikâh akdine kesin karar vermeyin. Ve Allah'ın içinizde olan her şeyi bildiğini bilin ve O'(:nun yasakların)dan kaçının. Hem Allah'ın Gafûr ve Halîm olduğunu bilin. [27/74; 65/1]

236. Kendilerine dokunmadığınız ve herhangi bir mehir de tespit etmediğiniz kadınları boşamanızda size bir sakınca yoktur. Eli geniş olan kendi gücü nispetinde, eli dar olan da kendi gücü nispetinde onları uygun şekilde yararlandırsın. Bu, muhsinler üzerine bir sorumluluktur.

237. Bir mehir belirlediğiniz halde onlara dokunmadan onları boşarsanız, belirlediğiniz mehrin yarısını ödemek size borçtur. Kadının veya nikâh akdi elinde bulunan erkeğin vazgeçmesi durumu müstesnadır. Ama sizin vazgeçmeniz takvaya daha uygundur. Bir de aranızdaki lütfu unutmayın. Allah yaptıklarınızı görmektedir.

238. Salâtları (:namazları) ve salât-ı vustayı (:orta namazı) koruyun ve Allah için gönülden boyun eğerek kıyam edin. [62/9-11; 24/37; 35/29]

239. Eğer bir korku halinde iseniz, yaya olarak veya binek üzerinde salâtı yerine getirin. Güvenliğe erdiğinizde, bilmediğiniz şeyleri size öğrettiği gibi Allah'ı zikredin.

240. Sizden vefat edip geride eşler bırakanlar olduğu takdirde, geride bıraktıkları eşlerinin bir yıl boyunca evlerinden çıkarılmadan geçimlerinin sağlanması size bir yükümlülüktür. Eğer o kadınlar kendi istekleriyle evlerinden çıkarlarsa bu durumda kendileriyle ilgili meşru olarak yaptıklarından dolayı size bir sorumluluk yoktur. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

241. Kocası tarafından boşanmış kadınlar da uygun bir şekilde geçimlerinin sağlanması hakkına sahiptirler. Bu muttakiler üzerine bir borçtur. [65/1-6]

242. İşte Allah size ayetlerini böyle açıklar ki; aklınızı kullanasınız.

243. Binlerce kişinin ölüm tedirginliğiyle yurtlarından çıktıklarını görmedin mi? Allah onlara "Ölün!" dedi, sonra da onları diriltti. Allah insanlara karşı lütuf sahibidir. Ancak insanların çoğu şükretmez.

244. Allah yolunda savaşın ve Allah'ın Semî' ve Alîm olduğunu bilin.

245. Allah'a karşılığını kat kat artıracağı güzel bir borcu verecek olan kimdir. Allah daraltır ve genişletir, siz O'na döndürüleceksiniz. [5/12; 57/11,18; 64/17; 73/20]

246. Musa'dan sonra İsrailoğullarının önde gelenlerini görmedin mi? Hani nebîlerinden birine "Bize bir melik (:komutan) gönder de Allah yolunda savaşalım." demişlerdi. Nebî de "Ya üzerinize savaş yazıldığı halde savaşmayacak olursanız?" diye karşılık verdi. Bu defa onlar "Bize ne oluyor ki Allah yolunda savaşmayalım? Üstelik biz yurdumuzdan çıkarıldık ve çocuklarımızdan ayrı düştük." demişlerdi. Ama onlara savaş yazılınca az bir kısmı hariç yüz çevirdiler. Allah zalimleri en iyi bilendir.

247. Onlara nebîleri dedi ki "Allah size Talut'u gönderdi." Onlar "Biz hükümdarlığa ondan daha çok hak sahibiyken ve ona bir servet bolluğu verilmemişken, nasıl bizi yönetmek üzere hükümdarlık onun olabilir?" dediler. O şöyle demişti. "Doğrusu Allah size onu seçti ve onun bilgi ve beden gücünü arttırdı. Allah dilediğine hükümranlığı verir. Allah Vâsi'dir, Alîm'dir.

248. Nebîleri onlara dedi ki "Onun hükümdarlığının delili, size Rabbinizden 'bir güven duygusu ve huzur' ile Musa ailesinden ve Harun ailesinden arta kalanların olduğu ve meleklerin taşıdığı sandığın gelmesi olacaktır. Eğer inanıyorsanız bunda sizin için bir ayet vardır."

249. Talut, ordusuyla birlikte ayrıldığında "Allah sizi bir ırmakla deneyecektir. Kim ondan içerse benden değildir, ondan tatmayan bendendir, ancak bir avuç alan müstesna." dedi. Onlardan pek azı hariç ondan içtiler. Talut ve kendisiyle beraber olan inananlar ırmağı geçince, “Bugün Câlût’a ve onun ordusuna karşı koyacak gücümüz yok.” dediler. Rablerine kavuşacaklarını umanlarsa dediler ki "Nice az topluluk, Allah’ın izni ile nice çok topluluğa galip gelmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir."

250. Onlar Calut ve ordusunun karşısına çıktıklarında dediler ki "Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır, ayaklarımızı sabit kıl ve kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et."

251. Sonunda onları, Allah'ın izniyle hezimete uğrattılar. Davud Calut'u öldürdü. Allah da ona mülk ve hikmet verdi ve ona dilediğini öğretti. Eğer Allah'ın insanların bir kısmını bir kısmı ile savması olmasaydı, yeryüzü mutlaka fesada uğrardı. Ancak Allah insanlara karşı büyük lütuf sahibidir. [22/40; 6/65,129]

252. İşte bunlar Allah'ın ayetleridir. Onları sana hak olarak aktarıyoruz. Muhakkak sen resullerdensin. [3/108; 45/6]

253. İşte bu resullerin bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. İçlerinden kimi ile Allah konuşmuş, kimini de derecelerle yükseltmiştir. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık belgeler verdik ve onu Ruhu’l-Kuds'le destekledik. Allah dileseydi, onların peşinden gelenler, kendilerine apaçık belgeler geldikten sonra birbirleriyle savaşmazlardı. Ancak ihtilafa düştüler. Onlardan kimi inandı, kimi inkâr etti. Allah dileseydi birbirleriyle savaşmazlardı. Ama Allah dilediğini yapar. [17/55; 2/136; 4/136]

254. Ey iman edenler! Hiçbir alışverişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı gün gelmeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin. Kâfirler zalimlerin ta kendileridir. [39/44; 14/31; 74/48; 10/18; 4/85; 2/267; 272]

255. Allah ki O'ndan başka ilah yoktur. Hayy'dır, Kayyûm'dur. O'nu ne bir uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Kimmiş O'nun katında izni olmadan şefaat edecek olan? O önlerindekini ve arkalarındakini bilir. (Onlar ise) Dilediği kadarının dışında, O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayıp kuşatamazlar. O'nun kürsüsü (:hükümranlığı) bütün gökleri ve yeri kaplayıp kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O Alî'dir, Azîm'dir. [39/43-44; 28/70; 19/87; 10/3; 21/28; 20/109]

256. Dinde zorlama yoktur. Rüşd (:doğruluk) eğrilikten ayrılmıştır. Artık kim tağutu inkâr edip Allah'a inanırsa, o kopmayan sapasağlam bir kulpa yapışmış olur. Allah Semî'dir, Alîm'dir. [31/22; 88/21-22; 18/29]

257. Allah inananların velisidir (:koruyup gözetenidir). Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkâr edenlerin velileri ise tağuttur. Onları aydınlıktan karanlıklara çıkarır. İşte onlar cehennemliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır. [4/175; 5/16]

258. Allah kendisine hükümranlık verdi diye Rabbi hakkında İbrâhim ile tartışan kimseye bir baksana! İbrâhim ona "Rabbim yaşatır ve öldürür." deyince o, "Ben de yaşatır ve öldürürüm." diye karşılık verdi. Bunun üzerine İbrâhim "İşte Allah güneşi doğudan getiriyor, haydi sen de batıdan getir bakalım!" der demez inkârcı donakaldı. Çünkü Allah zalimler topluluğuna yol göstermez.

259. Tavanları çöküp harap olmuş, ıssız duran bir şehre uğrayan ve "Allah burasını ölümünden sonra nasıl diriltecekmiş?” diyen kimseye bir baksana. Bu sözü üzerine Allah onu yüz yıl ölü halde bıraktı, sonra diriltti. Ona "Ne kadar kaldın?" dedi. O da "Bir gün veya bir günden az kaldım." dedi. Allah "Hayır, yüz yıl kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış; eşeğine de bir bak; bunu yapmamız seni insanlara ibret belgesi kılmamız içindir. Kemiklere de bir bak nasıl bir araya getiriyoruz, sonra da onlara et giydiriyoruz? O, kendisine bunlar apaçık belli olduktan sonra "Artık anladım ki, Allah her şeye kâdirdir." dedi.

260. Hani İbrahim "Rabbim! Bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster." demişti. Allah, ona "İnanmıyor musun?" deyince, "Hayır inandım, ancak kalbimin tatmin olması için." dedi. "Öyleyse dört kuş tut. Onları kendine alıştır. Sonra her dağ başına onlardan bir parça bırak, sonra da onları çağır. Sana hızla gelirler. Bil ki Allah Azîz’dir, Hakîm’dir."

261. Mallarını Allah yolunda infak edenlerin (:harcayanların) misâli, yedi başak bitiren, her başağında yüz dane bulunan bir tohuma benzer. Allah dilediğine kat kat arttırır. Allah Vâsi’dir, Alîm’dir. [6/160; 4/40; 10/26; 40/40]

262. Mallarını Allah yolunda harcayıp da infaklarının ardından başa kakıp eziyet etmeyenler yok mu, işte onların mükâfatı Rableri katındadır. Onlara bir korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

263. Güzel bir söz ve bağışlama, peşinden eziyet gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah Ganiy’dir, Halîm’dir.

264. Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp malını insanlara gösteriş için harcayan kimse gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve gönül incitmekle boşa çıkarmayın. Böylesinin misali, tıpkı üzerinde toprak bulunan bir kaya gibidir ki, ona şiddetli bir yağmur dokunur da onu çırılçıplak bırakır. Kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. Allah kâfirler topluluğunu doğru yola eriştirmez. [4/38,42; 9/98]

265. Allah'ın rızasını isteyerek ve içlerinden gelerek mallarını infak edenlerin örneği, yüksekçe bir tepede bulunan, sağanak yağmur aldığında ürünlerini iki kat veren bir bahçenin misaline benzer ki ona sağanak yağmur isabet etmese de bir çiseleme dahi yeter. Allah yaptıklarınızı görmektedir.

266. Hanginiz ister ki, içinde ırmaklar akan, hurmalardan, üzümlerden, içinde bütün ürünlerin de olduğu bir bahçesi olsun da, bakıma muhtaç çoluk çocuğu varken ihtiyarlık kendisine gelip çatsın, bir de bahçeye yıldırımlar saçan bir kasırga isabet etsin de yanıversin. Düşünesiniz diye Allah sizlere ayetlerini işte böyle açıklıyor.

267. Ey iman edenler! Kazandıklarınızın ve yerden sizin için çıkardıklarımızın iyi olanlarından infak edin! Kendiniz için uygun görmediğiniz bayağı şeyleri vermeye kalkmayın! Bilin ki Allah Ganiy'dir, Hamîd'dir. [6/141; 36/47; 63/10; 57/7; 78/40; 63/10; 78/40]

268. Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size fahşayı telkin eder. Allah ise size kendisinden mağfiret ve lütuf vadediyor. Allah Vâsi'dir, Alîm'dir. [2/169; 47/38; 4/37]

269. Allah hikmeti dilediğine verir. Kendisine hikmet verilen kimseye çok hayır da verilmiştir. Bunu derin kavrayış sahipleri düşünüp anlar. [36/2; 3/58; 17/23-39; 31/2]

270. Her neyi infak eder ve adak olarak neyi adarsanız, Allah onu bilir. Zalimlerin yardımcıları yoktur.

271. Sadakaları açıkça verirseniz ne iyi, fakat gizlice fakirlere verirseniz bu sizin için daha hayırlıdır. O kötülüklerinizden bir kısmını örter. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [12/88; 57/18; 2/273]

272. Onların hidayete ulaşması, senin üzerinde bir yükümlülük değildir. Ancak Allah dilediğini hidayete ulaştırır. Hayırdan her ne infak ederseniz kendiniz içindir. Zaten siz ancak Allah'ın rızasını isteyerek infak edersiniz. Hayırdan her ne infak ederseniz haksızlığa uğratılmaksızın size eksiksiz bir şekilde ödenecektir. [28/56; 76/9; 57/7]

273. Sadakalar kendilerini Allah’a hasreden, bu nedenle yeryüzünde dolaşmaya güç yetiremeyen fakirler içindir. Bilmeyen istememelerinden dolayı onları zengin sanır. Sen onları simalarından tanırsın. Yüzsüzce insanlardan istemezler. Hayırdan her ne infak ederseniz Allah onu bilir.

274. Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık infak edenlerin mükâfatları Rableri katındadır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. [13/22; 16/75; 35/29]

275. Riba (:faiz) yiyenler ancak şeytanın dokunup çarptığı kimse gibi kalkarlar. Bu onların "Alışveriş de ancak faiz gibidir." demelerinden dolayıdır. Oysa Allah alışverişi helal, faizi haram kılmıştır. Kime Rabbinden bir öğüt gelir de faize bir son verirse, artık geçmişi kendisine, işi de Allah'a aittir. Kim faize geri dönerse, artık onlar cehennemliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır. [3/130; 4/161]

276. Allah faizi mahveder, sadakaları arttırır. Allah günahta ısrarcı hiçbir nankörü sevmez. [30/39]

277. İnanıp salih amellerde bulunanların, salâtı yerine getirenlerin ve zekâtı gerçekleştirenlerin Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. [21/101-104]

278. Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olun ve eğer inanmışsanız ribanın (:faiz) kalan kısmını almayın.

279. Şayet böyle yapmazsanız, Allah ve resulünden bir savaş ilanı olduğunu bilin. Eğer tevbe ederseniz ana paranız sizindir. Böylece ne zulmetmiş ne de zulme uğratılmış olursunuz. [58/20]

280. Eğer borçlu güç durumda ise, rahatlayıncaya kadar ona süre tanıyın. Biliniz ki sadaka olarak bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır.

281. Hepinizin Allah’a döndürüleceği, herkesin kazandıklarının karşılığının noksansız olarak verileceği, hiç kimsenin haksızlığa uğratılmayacağı bir günden sakının. [99/6-8; 36/54]

282. Ey iman edenler! Belirli bir vakte kadar birbirinize borçlandığınız zaman onu yazın. Aranızdan bir kâtip doğru olarak yazsın ve Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın. Borçlu olan da yazdırsın, Rabbi olan Allah'a karşı takvalı olsun ve borcundan hiçbir şey eksiltmesin. Eğer borçlu sefih (:aklı ermez), yahut zayıf yahut da yazdıramaz durumda ise velisi doğru olarak yazdırsın. Erkeklerinizden de iki şahit tutun. Eğer iki erkek yoksa şahitlerden rıza göstereceğiniz bir erkek ve biri şaşırdığında öbürü ona hatırlatacak iki kadın da olur. Şahitler çağırıldıklarında, şahitlikten çekinmesinler. Küçük olsun büyük olsun, borcu süresiyle birlikte yazmaya üşenmeyin. Ancak aranızda yaptığınız alışverişin peşin bir ticaret olması halinde, onu yazmamanızda size bir sakınca yoktur. Alışveriş ettiğiniz zaman da şahit tutun. Kâtibe de şahide de zarar verilmesin. Eğer bir zarar verirseniz, bu kendinize dokunacak fısk (:yoldan çıkma) olur. Allah'a karşı takvalı olun. Allah size öğretiyor. Allah her şeyi en iyi bilendir.

283. Eğer yolculukta iseniz ve katip bulamazsanız, bu durumda borçludan alınan rehin yeterlidir. Şu durumda eğer birbirinize güveniyorsanız, kendisine güven duyulan, Rabbi olan Allah'a karşı takvalı olsun da emanetini ödesin. Şahitliği gizlemeyin. Kim onu gizlerse, onun kalbi günahkârdır. Allah yaptıklarınızı bilir. [5/106; 4/135]

284. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. İçinizdekini açığa vursanız da gizleseniz de Allah sizi onunla hesaba çeker. Sonra dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Allah her şeye kâdirdir. [3/29; 64/4; 40/19; 67/13]

285. Resul kendisine Rabbinden indirilene iman etti, mü’minler de. Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve resullerine iman etti. "O’nun resulleri arasında hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz. İşittik ve itaat ettik. Rabbimiz, bağışlamanı dileriz. Varış ancak sanadır." dediler. [2/136; 3/84; 4/152]

286. Allah bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle sorumlu tutar. Herkesin kazandığı lehine, işlediği ise aleyhinedir! Rabbimiz! Unutur veya yanılırsak bizi sorumlu tutma. Rabbimiz! Bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Rabbimiz! Kendisine güç yetiremeyeceğimiz şeyi bize taşıtma. Bizi affet, bizi bağışla ve bize merhamet et. Sen bizim mevlâmızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et." [6/152; 7/42; 23/62; 22/78; 64/16]

3.ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

[Medeni, 200 ayet]

[Adını, surede geçen “Al-i İmran/İmran Ailesi”den almıştır]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lam, Mîm

2. Allah ki O’ndan başka ilah yoktur. Hayy’dır, Kayyûm’dur.

3. 4.O sana kitabı hak ile kendisinden önceki kitapları tasdik edici olarak indirdi. Önceden insanlara yol gösterici olarak Tevrat ve İncil'i de indirmişti. Bundan önce onlar insanlar için bir hidayet idiler. O, Furkan’ı da indirdi. Doğrusu Allah'ın ayetlerini inkâr edenler için şiddetli bir azap vardır. Allah Aziz’dir, intikam sahibidir. [14/47; 25/1; 2/185; 8/29; 2/53]

5. Ne gökte ne de yerde hiçbir şey Allah’a gizli kalmaz. [14/38; 20/7; 67/13-14; 64/4]

6. O sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendirendir. O’ndan başka ilah yoktur. Azîz’dir, Hakîm’dir. [64/3; 82/6-8; 95/4]

7. O sana kitabı indirendir. Onun bir kısmı muhkem ayetlerdir. Bunlar kitabın anasıdır; diğerleri ise müteşabihlerdir. Kalplerinde kayma olanlar, fitne çıkarmak ve te’vilini aramak için onun müteşabih olanının peşine düşerler. Oysa onun te’vilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde kökleşmiş olanlarsa "Biz ona inandık, tümü Rabbimizin katındandır." derler. Ancak derin kavrayış sahipleri öğüt alıp düşünür. [4/162; 11/1; 39/23; 10/39; 7/52, 53]

8. "Rabbimiz! Bizi hidayete ulaştırdıktan sonra kalplerimizi kaydırma ve katından bize bir rahmet bahşet. Gerçekten sen Vehhâb’sın.

9. "Rabbimiz! Sen geleceğinde şüphe olmayan bir günde insanları bir araya toplayacaksın. Allah vadinden dönmez."[3/193-194; 5/9; 9/72]

10. İnkâr edenleri ne malları ne de çocukları Allah (ın azabı)’tan korumayacaktır. Onlar ateşin yakıtıdırlar. [3/116]

11. Tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekilerin halleri gibi! Ayetlerimizi yalanladılar, Allah da suçları nedeniyle onları yakalayıverdi. Allah cezası pek şiddetli olandır. [8/52]

12. İnkâr edenlere de ki "Yenileceksiniz ve cehenneme sürüleceksiniz. O ne kötü yataktır."

13. Karşı karşıya gelen iki toplulukta, sizin için bir ibret vardır. Bir topluluk, Allah yolunda çarpışıyorken diğeri, gözleriyle karşılarındakini kendilerinin iki katı gören kâfir bir topluluktu. Allah dilediğini yardımıyla destekler. Bunda, basiret sahipleri için bir ibret vardır. [8/43,44]

14. Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüşe, soylu güzel atlara, hayvanlara ve ekinlere duyulan tutkulu şehvet insanlara süslü ve çekici kılındı. Bunlar, dünya hayatının geçimliğidir. Asıl varılacak güzel yer Allah katında olandır. [9/24]

15. De ki size bundan daha hayırlısını bildireyim mi? Takvalı olanlar için Rableri katında, orada sürekli kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler, tertemiz kılınmış eşler, hepsinden de öte Allah'ın rızası vardır. Allah kullarını hakkıyla görmektedir.

16. Onlar "Rabbimiz biz inandık, bizim suçlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru." diyenler;

17. Sabredenler, sâdık olanlar, gönülden boyun eğenler, infak edenler ve seherlerde istiğfar edenlerdir. [3/146]

18. Allah kendisinden başka ilah olmadığına şahitlik etti. Melekler ve ilim sahipleri de adaleti ayakta tutarak şahitlik ettiler ki O'ndan başka ilah yoktur, Azîz'dir, Hakîm'dir.

19. Allah katında din İslamdır. Kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonra, yalnızca aralarındaki ihtiras ve hakka başkaldırma yüzünden ayrılığa düştüler. Kim Allah'ın ayetlerini inkâr ederse bilsin ki, Allah hesabı çok çabuk görendir. [3/83, 85; 5/3]

20. Eğer seninle tartışırlarsa de ki "Ben kendimi Allah'a teslim ettim, bana uyanlar da teslim etti."Kitap verilenlerle, ümmilere de ki "Siz de teslim oldunuz mu?" Eğer teslim oldularsa, hidayete ulaşmışlardır. Fakat yüz çevirirlerse, sana düşen yalnızca tebliğdir. Allah kulları hakkıyla görmektedir. [5/67; 42/15; 40/56; 31/20-21]

21. Allah'ın ayetlerini inkâr edenleri, nebîleri haksız yere öldürenleri ve insanlardan adaleti emredenleri öldürenleri elim bir azapla müjdele. [2/91; 5/70]

22. Onlar, amelleri dünyada ve ahirette boşa gitmiş olanlardır. Onların hiçbir yardımcıları da yoktur.

23. Kendilerine kitaptan bir pay verilenleri görmedin mi? Aralarında hükmetmesi için Allah'ın kitabına çağrılıyorlar da, sonra onlardan bir grup yüz çevirerek dönüyor. [4/44, 51, 60; 5/43]

24. Bu, onların "Ateş bize sayılı günler dışında kesinlikle dokunmayacak." demelerindendir. Uydurageldikleri şeyler, dinleri konusunda onları aldatmıştır. [2/80; 7/169]

25. Kendisinde şüphe olmayan bir günde onları bir araya topladığımızda ve her bir nefse kazandığı haksızlık yapılmadan ödendiğinde halleri nice olacak?

26. De ki "Ey mülkün sahibi Allah'ım! Dilediğine mülkü verirsin, dilediğinden mülkü çekip alırsın, dilediğini aziz kılar, dilediğini de zelil edersin; bütün hayır senin elindedir. Sen her şeye kâdirsin."[22/18]

27. "Geceyi gündüze katarsın, gündüzü geceye katarsın; ölüden diriyi çıkarırsın, diriden ölüyü çıkarırsın. Dilediğini her türlü hesabın dışında rızıklandırırsın." [35/13; 6/95; 30/19]

28. Gerçek bir sakınma durumu olmaksızın mü’minler, mü’minlerin yanı sıra kâfirleri evliya edinmesinler. Kim böyle yaparsa, Allah ile hiçbir ilişiği yoktur. Allah sizi, kendisi hakkında uyarıyor, zira varış Allah'adır. [60/1, 9; 5/51, 55, 57, 81; 8/73]

29. De ki "Sinelerinizde olanı gizleseniz de, açığa vursanız da Allah onu bilir. Göklerde olanı da, yerde olanı da bilir. Allah her şeye kâdirdir." [2/284; 33/54]

30. O gün herkes, yaptığı her hayrı ve kötülüğü hazır bulacaktır. O ister ki, kötülükle kendisi arasında uzak bir mesafe bulunsun! Allah sizi kendisi hakkında uyarıyor. Bilin ki, Allah kullarına karşı Raûf'tur (:şefkatlidir). [18/49; 36/54; 43/38]

31. De ki "Eğer siz Allah'ı seviyorsanız bana tâbi olun ki Allah da sizi sevsin ve suçlarınızı bağışlasın. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [3/132; 7/3,158]]

32. De ki "Allah'a ve resule itaat edin." Yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah kâfirleri sevmez. [4/69,80]

33. 34. Gerçek şu ki, Allah Adem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini birbirlerinin nesli olarak insanlık üzerine seçti. Allah Semî'dir, Alîm'dir

35. Hani İmran'ın karısı "Rabbim! Karnımda olanı, özgür olarak sana adadım, benden kabul et. Sen Semî'sin, Alîm'sin." demişti.

36. Onu doğurduğunda "Rabbim! Ben bir kız (çocuğu) doğurdum. Erkek kız gibi değildir." dedi. Hâlbuki Allah onun ne doğurduğunu daha iyi biliyordu. Ona Meryem adını verdim. Kovulmuş şeytana karşı onu ve soyunu senin korumana bırakıyorum." dedi.

37. Böylece Rabbi onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriya'yı ondan sorumlu kıldı. Zekeriya mihraba (:mabede) her girdiğinde, Meryem'in yanında bir rızık bulunduğuna tanık olurdu. Bir defasında, "Meryem, bu sana nereden geldi?" deyince, "Bu, Allah katındandır. Allah dilediğini her türlü hesabın dışında rızıklandırır." dedi. [5/75]

38. İşte orada Zekeriya Rabbine dua etti. "Rabbim! Bana katından tertemiz bir nesil bahşet. Sen, duayı işitensin." dedi.

39. O mihrapta (:mabette) salâta durduğu sırada melekler ona şöyle seslendi. "Allah sana Yahya'yı müjdeler. O, Allah'tan bir kelimeyi doğrulayan, efendi, iffetli ve salihlerden bir nebîdir."

40. Rabbim! Ben iyice yaşlanmış, karım da kısırken nasıl benim bir oğlum olacak? dedi. Allah “İşte böyle, Allah dilediğini yapar!” buyurdu.

41. Zekeriya "Rabbim! Bana bir alâmet ver." dedi. Allah da "Senin alâmetin, işaretleşme dışında, insanlarla üç gün konuşmamandır. Rabbini çokça zikret ve akşam sabah O’nu tesbih et." dedi. [19/10-11]

42. Hani melekler "Ey Meryem! Allah seni seçti, seni arındırdı ve seni dünyadaki tüm kadınlara üstün kıldı." demişti.

43. "Ey Meryem! Rabbine gönülden itaatte bulun, secde et ve rükû edenlerle birlikte rükû et."

44. Bu sana vahyettiğimiz gayb haberleridir. Onlardan hangisi Meryem'i sorumluluğuna alacak diye kalemleriyle kura atarlarken sen yanlarında değildin, çekişirlerken de yanlarında değildin. [12/3; 11/49; 12/102; 72/26, 27]

45. Hani Melekler, demişlerdi ki "Meryem, doğrusu Allah kendinden bir kelimeyi sana müjdelemektedir. Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. O, dünyada ve ahirette seçkin, onurlu, saygındır ve Allah'a yakın kılınanlardandır."

46. "İsa beşikte de, yetişkinliğinde de insanlarla konuşur. Ve O salihlerdendir." [5/110; 19/29-33]

47. Meryem "Rabbim! Bana bir beşer dokunmamışken, nasıl bir çocuğum olabilir?" dedi. Allah buyurdu ki "İşte böyle, Allah dilediğini yaratır. Bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca ol der, o da olur." [6/73; 19/35; 3/59; 16/40]

48. 49. (Allah) İsa'ya kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek. (İsa'yı) İsrailoğullarına resul gönderecek. (İsa da diyecek ki.) "Ben size Rabbinizden bir ayetle geldim. Size çamurdan kuş şeklinde bir şey yapar, sonra ona üflerim; o da Allah'ın izniyle kuş olur. Anadan doğma körleri ve alaca hastalığına tutulanı iyileştirir, Allah'ın izniyle ölüleri diriltirim. Ayrıca, size, yediklerinizi ve evlerinizde biriktirdiklerinizi haber veririm. Eğer inanıyorsanız, bunda sizin için kesin bir ayet vardır."

50. "Benden önce gelen Tevrat'ı doğrulamak ve size haram kılınan bazı şeyleri helal kılmak üzere size Rabbinizden bir ayet getirdim. Allah' a karşı takvalı olun ve bana itaat edin." [4/160-161]

51. "Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na kulluk edin. İşte bu sırat-ı müstakimdir."

52. İsa, onlardaki inkârı sezince, "Allah yolunda yardımcılarım kimdir?" dedi. Havariler "Allah'ın yardımcıları biziz. Biz Allah'a iman ettik, bizim müslümanlar olduğumuza şahit ol." dediler. [47/7]

53. Ve şöyle dua ettiler. "Rabbimiz! İndirdiğine iman ettik ve resule tâbi olduk. Bizi şahitlerle beraber yaz."

54. İsrailoğulları bir plan yaptılar. Allah da bir plan yaptı. Allah planı en iyi yapandır. [8/18, 30; 35/10]

55. Hani Allah İsa'ya şöyle demişti: "Ey İsa! Seni vefat ettirecek ve kendime yükselteceğim, seni inkâr edenlerden (kurtararak) temizleyeceğim ve sana tâbi olanları kıyamete kadar inkâr edenlerin üstünde tutacağım. Sonra dönüşünüz banadır, hakkında ihtilafa düştüğünüz şey(ler)de aranızda ben hükmedeceğim. [4/157-158; 5/57,117; 19/33]

56. İnkâr edenleri, dünyada ve ahirette şiddetli bir azapla azaplandıracağım. Onların hiç yardımcıları da olmayacaktır.

57. İnanıp salih amellerde bulunanlara gelince, Allah onlara mükâfatlarını eksiksiz bir şekilde ödeyecektir. Allah zalimleri sevmez."

58. Bunları sana ayetlerden ve hikmetli zikirden aktarıyoruz. [3/44; 36/2]

59. Allah katında İsa'nın misali, Adem'in misali gibidir. Onu topraktan yarattı, sonra ona "ol" dedi ve o da oldu. [32/7; 38/71, 72; 18/37; 6/73,54/50]

60. Hakikat, Rabbindendir. Öyleyse tereddüte kapılanlardan olma. [10/94]

61. Sana gelen ilimden sonra, onun hakkında seninle tartışmalara girişirlerse de ki "Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, bizimkileri ve sizinkileri de çağıralım; sonra gönülden yalvarıp Allah'ın lanetinin yalan söyleyenlerin üzerine olmasını dileyelim."

62. İşte gerçek kıssa budur. Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

63. Eğer yüz çevirirlerse, Allah ifsat edenleri en iyi bilendir.

64. De ki "Ey kitap ehli! Bizimle sizin aranızda ortak bir kelimeye gelin. Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'ın peşi sıra bir kısmımız bir kısmımızı rabler edinmeyelim." Eğer yüz çevirirlerse "Şahit olun, biz müslümanlarız." deyin. [3/80,9/31]

65. "Ey kitap ehli! İbrahim konusunda ne diye tartışıyorsunuz? Tevrat da, İncil de ondan sonra indirilmiştir. Hiç aklınızı kullanmıyor musunuz?"

66. Sizler böylesiniz; hakkında bilginiz olan şeyde tartıştınız, ama hiç bilginiz olmayan bir konuda ne diye tartışıyorsunuz? Oysa Allah bilir, sizler bilmezsiniz. [22/3,8; 31/20; 17/36]

67. İbrahim, ne yahudi ne de hristiyandı. Fakat o hanif bir müslümandı ve müşriklerden de değildi. [3/95; 4/125; 6/79]

68. Doğrusu, insanların İbrahim'e en yakın olanı; ona uyanlar, bu nebî ve iman edenlerdir. Allah mü'minlerin velisidir. [42/9]

69. Kitap ehlinden bir grup, sizi dalâlete düşürmeyi arzuladı; onlar ancak kendilerini dalâlete düşürürler de farkında değillerdir.

70. Ey kitap ehli! Siz şahit olup dururken, ne diye Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?

71. Ey kitap ehli! Neden hakkı bâtıl ile karıştırıyor ve bildiğiniz halde hakkı gizliyorsunuz? [2/42]

72. Kitap ehlinden bir grup, birbirlerine şöyle dediler "İman edenlere indirilene günün başında iman edin, günün sonunda da inkâr edin, olur ki onlar da şüpheye düşüp dinlerinden dönerler."

73. Sizin dininize tâbi olanlardan başkasına güvenmeyin! De ki " Asıl yol Allah'ın yoludur. Size verilenin benzeri birine veriliyor ya da Rabbinizin katında onlar size karşı deliller getiriyorlar, diye mi bu telaşınız? De ki " Lütuf Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Allah Vâsî'dir, Alîm'dir." [3/118]

74. O dilediğine rahmetini bağışlar, Allah büyük lütuf sahibidir.

75. Kitap ehlinden öyleleri vardır ki, yüklerle emanet bıraksan onu sana geri verir; onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dinar emanet bıraksan, sen onun tepesine dikilip durmadıkça onu sana ödemez. Bu onların "Ümmiler konusunda üzerimizde bir sorumluluk yoktur." iddialarından dolayıdır. Onlar, bile bile Allah hakkında yalan söylerler.

76. Tam aksine, kim ahdini (:sözleşmesini) yerine getirir ve takvalı olursa Allah da muttakileri sever.

77. Allah'a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir değer karşılığında değişenlerin ahirette hiçbir nasipleri yoktur. Allah kıyamet gününde onlarla konuşmaz, onlara bakmaz ve onları temize çıkarmaz. Onlar için elim bir azap vardır. [2/174; 83/15-16]

78. Onlardan bir fırka vardır ki, kitapta olmayanı, kitaptan sanasınız diye kitabı okurken dillerini eğip bükerler. "Bu, Allah katındandır." derler. Oysa o, Allah katından değildir. Bile bile Allah adına yalan söylerler. [2/79; 6/93; 4/123]

79. Allah kendisine kitabı, hükmü ve nübüvveti verdikten sonra hiçbir beşerin, insanlara "Allah'ın peşi sıra bana da kulluk edin." demesi düşünülemez. Ancak, "Öğrettiğiniz ve ders verdiğiniz kitaba göre rabbaniler olunuz." der. [19/30-36; 5/116- 117]

80. Allah melekleri ve nebîleri rabler edinmenizi emretmez. Siz, müslüman olduktan sonra size hiç küfrü emreder mi? [9/31; 3/64]

81. Hani, Allah nebîlerden misak (:kesin bağlayıcı söz) almıştı. "Andolsun, size kitap ve hikmetten verip sonra size beraberinizdekini doğrulayan bir resul geldiğinde, ona kesin olarak iman edecek ve ona yardımda bulunacaksınız. Bunu kabul ettiniz ve bu ağır yükümü aldınız mı?" Onlar "İkrar ettik." dediler. Allah "Öyleyse şahit olun, ben de sizinle birlikte şahit olanlardanım." dedi. [33/7-8; 5/12,15,70,109; 48/9]

82. Artık bundan sonra kim yüz çevirirse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir. [2/26-27; 13/25; 18/50; 49/11]

83. Allah'ın dininden başka bir din mi arıyorlar? Göklerde ve yerde bulunan kim varsa, ister istemez yalnızca Allah'a teslim olmuştur ve yalnızca O'na döndürüleceklerdir. [3/19]

84. De ki "Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilene, Musa'ya, İsa'ya ve nebîlere Rablerinden verilenlere iman ettik. Onlardan hiçbiri arasında fark gözetmeyiz. Biz Allah'a teslim olmuş müslümanlarız." [2/136,285]

85. Kim İslam'dan başka bir din ararsa asla bu ondan kabul edilmez. O, ahirette de hüsrana uğrayanlardandır. [3/19; 40/14]

86. Kendilerine apaçık belgeler geldikten, resulun hak olduğuna şahit olduktan ve iman ettikten sonra inkâr eden bir kavmi Allah nasıl hidayete ulaştırır? Allah zalim bir kavmi hidayete ulaştırmaz.

87. İşte onların cezası, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lanetinin onların üzerine olmasıdır.

88. Cehennemde sürekli kalacaklardır. Onlardan azap hafifletilmeyecek ve onlara göz açtırılmayacaktır.

89. Ancak bundan sonra tevbe edip kendilerini düzeltenler başka. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

90. Doğrusu, iman ettikten sonra inkâr edip, inkârlarını artıranların tevbeleri kabul edilmeyecektir. İşte onlar sapmışların ta kendileridir. [3/106; 4/137; 63/3,6; 16/106]

91. İnkâr edip kâfir olarak ölenler var ya; dünya dolusu altını olsa ve bunu fidye olarak verse dahi, onların hiçbirinden kabul edilmeyecektir. Onlar için elim bir azap vardır ve onların yardımcıları da yoktur. [5/36; 10/54]

92. Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe asla birre (:erdeme) ulaşamazsınız. Her ne infak ederseniz, Allah onu en iyi bilendir. [2/ 254, 267, 270; 14/31; 57/7, 10]

93. Tevrat indirilmeden evvel, İsrail'in kendine haram kıldıkları dışında bütün yiyecekler, İsrailoğullarına helaldi. De ki "Eğer doğru söyleyenler iseniz, Tevrat'ı getirin de okuyun!" [3/50]

94. Bundan sonra kim Allah'a karşı yalan uydurursa, işte onlar, zalimlerin ta kendileridir. [16/116; 10/17; 5/45; 65/1]

95. De ki "Allah doğru söyledi. Öyleyse hanif olan İbrahim'in milletine uyun. O, müşriklerden değildi." [2/130; 16/123]

96. İnsanlar için kurulan ilk ev, Bekke (:Mekke) deki mübarek ve insanlar için hidayet vesilesi olan evdir.

97. Orada makam-ı İbrahim ve apaçık ayetler vardır. Oraya giren güvenliktedir. Oraya gitmeye güç yetirenlerin o evi haccetmesi Allah'ın insanlar üzerindeki hakkıdır. Kim de inkâr ederse, Allah âlemlere (:yaratılmışlara) ihtiyacı olmayandır. [2/125]

98. De ki "Ey kitap ehli! Allah yaptıklarınıza şahit iken, ne diye Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?"

99. De ki "Ey kitap ehli! Sizler şahitler olduğunuz halde, ne diye iman edenleri Allah'ın yolundan -onda bir çarpıklık bulmaya yeltenerek- çevirmeye çalışıyorsunuz? Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir."

100. Ey iman edenler! Eğer kendilerine kitap verilenlerden bir fırkaya uyarsanız, sizi imanınızdan sonra küfre döndürürler. [2/109, 120; 3/110; 6/116]

101. Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve resulü de aranızdayken nasıl inkâr edersiniz? Kim Allah'a (buyruklarına) sımsıkı bağlanırsa, o dosdoğru yola ulaştırılmıştır. [2/256; 6/155; 2/63]

102. Ey iman edenler! Allah'a karşı nasıl takvalı olmak gerekiyorsa öylece takvalı olun. Siz, ancak müslümanlar olarak can verin. [20/113; 12/101; 64/16]

103. Allah'ın ipine (:vahye) topluca sarılın ve fırkalara ayrılmayın. Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman iken O, kalplerinizi birbirinize ısındırmış ve siz Allah’ın nimetiyle kardeşler olmuştunuz. Yine siz, tam ateş çukurunun kenarındayken, sizi oradan kurtarmıştı. Allah size ayetlerini böyle açıklar. Umulur ki hidayete ulaşırsınız. [8/63; 49/7; 60/7]

104. Siz hayra çağıran, mârufu emreden ve münkerden meneden bir ümmet olun. İşte onlar kurtulanlardır. [3/110; 16/125]

105. Kendilerine apaçık belgeler geldikten sonra, fırkalara ayrılıp da ihtilafa düşenler gibi olmayın. Onlara çok büyük bir azap vardır. [21/93; 23/53; 6/159; 30/32]

106. Bazı yüzlerin ağaracağı, bazı yüzlerin de kararacağı gün, yüzleri kapkara kesilecek olanlara, "İmanınızdan sonra inkâr ettiniz, öyle mi? Öyleyse inkâr etmenize karşılık olarak azabı tadın” denir. [75/22-24; 49/11]

107. Yüzleri ağaranlara gelince, artık onlar Allah'ın rahmeti içindedirler ve orada sürekli kalacaklardır.

108. Bunlar Allah'ın ayetleridir. Onları sana gerçek olarak aktarıyoruz. Allah insanlığa zulmetmek istemez. [2/252; 45/6]

109. Göklerde ve yerde olanlar yalnızca Allah'ındır ve bütün işler Allah'a döndürülür.

110. Siz, insanlar için ortaya çıkarılan, mârufu emreden, münkerden alıkoyan, Allah'a inanan hayırlı bir ümmetsiniz. Kitap ehli de inanmış olsaydı, kendileri için daha hayırlı olurdu; içlerinde inananlar olmakla beraber, onların çoğu fâsıklardır.

111. Onlar size ezadan başka bir zarar veremezler. Eğer sizinle savaşacak olsalar arkalarını dönüp kaçarlar. Sonra onlara yardım da edilmez.

112. Her nerede bulunurlarsa bulunsunlar -Allah'ın ipine ve insanların ipine (:ahdine) sığınanlar dışında- onlara zillet vurulmuştur. Onlar, Allah'tan bir gazaba uğradılar da üzerlerine yoksulluk ve alçaklık damgası vuruldu. Bu, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve nebîleri haksız yere öldürmeleri nedeniyledir. Bu, isyan etmeleri ve haddi aşmaları dolayısıyladır. [2/61; 5/70; 3/103]

113. 114. Onların hepsi bir değildir. Kitap ehlinden, istikametli bir ümmet vardır ki Allah'ın ayetlerini okuyarak gece vakitlerinde secdeye kapanırlar. Allah'a ve ahiret gününe inanırlar, mârufu emreder, münkerden menederler ve hayırlarda yarışırlar. İşte onlar salihlerdendir.[3/19; 5/82] [4/69]

115. Hayır olarak ne yaparlarsa, o karşılıksız bırakılmayacaktır. Allah muttakileri en iyi bilendir.

116. İnkâr edenlerin ne malları, ne çocukları, Allah'ın azabına karşı kendilerine asla fayda vermeyecektir. İşte onlar cehennemliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır. [31/33; 64/15-16]

117. Onların bu dünya hayatında harcamalarının misali; kendilerine zulmetmiş bir toplumun ekinine isabet eden ve onu helâk eden kavurucu soğuk bir rüzgâra benzer. Allah onlara zulmetmemiştir fakat onlar kendilerine zulmetmişlerdir. [9/53-54]

118. Ey iman edenler! Sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Onlar size fenalık etmekten geri durmazlar, sizin sıkıntıya düşmenizi isterler. Kin ve öfkeleri ağızlarından dışa vurmuştur, içlerinde gizledikleriyse daha büyüktür. Aklınızı kullanasınız diye size ayetlerimizi açıkladık. [3/73; 4/88]

119. Siz öyle kimselersiniz ki, onlar sizi sevmedikleri halde siz onları seversiniz. Siz kitabın tümüne inanırsınız, onlar sizinle karşılaştıklarında "İnandık." derler, kendi başlarına kaldıklarında ise, size olan kin ve öfkelerinden dolayı parmak uçlarını ısırırlar. De ki "Kin ve öfkenizden geberin." Allah sinelerin özünü en iyi bilendir. [4/109; 60/1; 54/43]

120. Size bir iyilik dokununca üzülürler, size bir kötülük isabet ederse buna sevinirler. Eğer siz sabreder ve takvalı olursanız, onların tuzakları size hiçbir zarar veremez. Allah onların yapıp ettiklerini kuşatandır. [9/50; 60/1; 5/105]

121. Hani sen, mü'minleri savaşmak için mevzilere yerleştirmek üzere erkenden ailenden ayrılmıştın. Allah Semî'dir, Alîm'dir.

122. Hani sizden iki grup, Allah onların velisi olduğu halde, neredeyse korkup pes edecekti. O halde mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler! (5/11; 9/51; 58/10; 64/13]

123. Andolsun, siz oldukça zayıfken Allah size Bedir'de yardım etmişti. O halde Allah'a karşı takvalı olun ki şükretmiş olasınız!

124. Hani sen mü'minlere "Rabbinizin, indirilmiş üç bin melekle imdadınıza yetişmesi size yetmez mi?" diyordun. [8/9; 9/26; 33/9]

125. Evet, eğer sabrederseniz ve takvalı olursanız, onlar da ansızın üstünüze gelseler, Rabbiniz beş bin nişanlı melekle imdadınıza yetişir.

126. 127. Allah, bu yardımı size sadece müjde olması ve kalplerinizin bununla yatışması, kâfir olanların da bir kısmını yok etmesi veya perişan ederek ümitsizce geri dönmeleri için yapmıştı. Zafer, ancak Azîz ve Hakîm olan Allah katındandır.

128. Bu konuda senin yapacağın bir şey yok. Allah ya onların tevbesini kabul eder veya onları cezalandırır. Çünkü onlar zalimlerdir. [9/80]

129. Göklerde ve yerde olanların tümü Allah'ındır. Dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

130. Ey iman edenler! Ribayı (:faizi) kat kat arttırılmış olarak yemeyin. Allah'a karşı takvalı olun ki, kurtuluşa eresiniz. [2/275-279; 30/39]

131. Kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının.

132. Allah'a ve resule itaat edin ki merhamet edilesiniz. [3/32; 4/80]

133. Rabbiniz tarafından mağfirete, genişliği göklerle yer kadar olup müttakiler için hazırlanmış cennete doğru yarışırcasına koşun! [57/21]

134. Onlar (:muttakiler), bollukta da, darlıkta da infak edenler, öfkelerini yenenler ve insanları affedenlerdir. Allah muhsinleri sever. [17/26-29]

135. Ve onlar bir aşırılık yaptıkları ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayıp hemen suçları için bağışlanma dilerler. Kimdir Allah'tan başka suçları bağışlayan? Bir de onlar yaptıkları (yanlışlarda) bile bile ısrar etmezler. [6/54; 16/119; 25/70-71]

136. İşte bunların karşılığı, Rablerinden mağfiret ve içlerinden ırmaklar akan, orada sürekli kalacakları cennetlerdir. Çalışanların mükâfatı ne güzel!

137. Gerçek şu ki, sizden önce nice sünnetler gelip geçmiştir. Bundan dolayı yeryüzünde gezip dolaşın da yalanlayanların âkibetleri nasıl oldu bir bakın! [4/26; 8/38; 18/55]

138. Bu, insanlar için bir beyan, muttakiler için de bir yol gösterici ve bir öğüttür.[2/2; 16/44

139. Gevşemeyin üzülmeyin, inanıyorsanız üstün olan sizlersiniz. [4/104; 9/20]

140. Size bir yara dokunmuşsa, o kavme de benzeri bir yara dokunmuştur. Allah'ın iman edenleri bilmesi ve sizden şahitler edinmesi için o günleri insanlar arasında döndürür dururuz. Allah zalimleri sevmez.

141. Yine bu, Allah'ın iman edenleri açığa çıkarması ve kâfirleri yok etmesi içindir.

142. Yoksa Allah içinizden cihat edenleri belirlemeden ve sabredenleri de belirlemeden cennete gireceğinizi mi sandınız? [2/214; 3/179; 9/16; 29/2-3]

143. Andolsun, siz ölümle yüz yüze gelmeden önce ölümü temenni ediyordunuz. İşte onu gördünüz ve bakakaldınız. [2/246]

144. Muhammed, yalnızca bir resuldür. Ondan önce de nice resuller gelip geçmiştir. Şimdi o ölür ya da öldürülürse, gerisin geriye mi döneceksiniz? Gerisin geri dönen kimse, Allah'a kesinlikle zarar veremez. Allah şükredenleri ödüllendirecektir. [2/217; 5/54; 33/40; 21/34-35; 39/30]

145. Allah'ın izni olmaksızın hiç kimse ölmez. O süresi belirlenmiş bir yazıdır. Kim dünya kazancını isterse ona ondan veririz, kim ahiret kazancını isterse ona da ondan veririz. Biz şükredenleri pek yakında ödüllendireceğiz. [17/18-19; 56/60]

146. Nice nebîlerle birlikte Rabbine yönelmiş pek çok kişi savaşa girdi de, Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler, zayıflık göstermediler, boyun eğmediler. Allah sabredenleri sever. [8/65-66; 59/8]

147. Onların sözleri yalnızca "Rabbimiz! Suçlarımızı ve işimizdeki aşırılıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sağlamlaştır ve bize kâfirler topluluğuna karşı yardım et." demeleri olmuştur. [2/286]

148. Böylece, Allah onlara hem dünya kazancını hem de ahiretin güzel kazancını verdi. Allah muhsinleri sever. [16/97]

149. Ey iman edenler! Eğer inkâr edenlere itaat ederseniz, sizi gerisin geri döndürürler de hüsrana uğrayanlara dönersiniz. [11/113; 2/120; 26/150-151]

150. Hâlbuki sizin mevlanız Allah'tır. Çünkü O yardımcıların en hayırlısıdır. [7/196; 40/51; 30/47]

151. Kendisi hakkında hiçbir delil indirmediği şeyi Allah'a şirk koştuklarından dolayı inkâr edenlerin kalplerine korku salacağız. Onların varacakları yer ateştir. Zalimlerin barınağı ne kötüdür.

152. Andolsun, Allah size verdiği söze sâdık kaldı, izniyle onları kırıp geçiriyordunuz. Öyle ki sevdiğiniz zaferi size gösterdikten sonra, yılgınlık gösterdiniz, emir hakkında çekiştiniz ve isyan ettiniz. Sizden kiminiz dünyayı, kiminiz de ahireti istiyordu. Sonra denemek için sizi onlardan geri çevirdi. Ama sizi affetti. Allah mü'minlere karşı lütuf sahibidir. [8/6; 9/25]

153. Resul, arkanızdan çağırmasına rağmen siz hiç kimseye dönüp bakmaksızın tepeye doğru kaçıyordunuz. Kaybettiklerinize ve başınıza gelenlere üzülmeyesiniz diye size keder üstüne keder verdi. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

154. Sonra kederin ardından, üzerinize içinizden bir grubu saran güven verici bir uyuklama indirdi. Bir grup da, canları derdine düşmüş, Allah'a karşı haksız yere cahiliye düşüncesiyle zanlara kapılarak "Bu işten bize ne var?" diyorlardı. De ki "İşin tümü Allah'ındır." Onlar, sana açıklamadıkları şeyi içlerinde gizliyorlar, "Bu iş bize kalsaydı, biz burada öldürülmezdik" diyorlar. De ki "Evlerinizde olsaydınız da üzerlerine öldürülmesi yazılmış olanlar, yine devrilecekleri yerlere gidecekti. Allah bunu sinelerinizdekini denemek ve kalplerinizde olanı ortaya çıkarmak için yaptı. Allah sinelerin özünü en iyi bilendir. [4/78; 8/11; 3/168; 56/60]

155. İki topluluğun karşı karşıya geldiği gün, içinizden geri dönenlerin ayaklarını, şeytan yaptıkları nedeniyle kaydırmıştı. Allah onları affetti. Allah Gafûr'dur, Halîm'dir.

156. Ey iman edenler! Yeryüzünde sefere çıkan yahut savaşan kardeşleri için, "Yanımızda olsalardı, ölmezlerdi, öldürülmezlerdi." diyen inkârcılar gibi olmayın. Allah bunu kalplerinde iyileşmez bir sızı kıldı. Allah yaşatır ve öldürür. Allah yaptıklarınızı görmektedir.

157. Andolsun, Allah yolunda öldürülür yahut ölürseniz, Allah'tan bir bağışlanma ve rahmet vardır ki, onların bütün topladıklarından daha hayırlıdır. [3/15; 3/169-171; 4/74]

158. Andolsun, ölseniz de öldürülseniz de kesinlikle Allah'ın huzurunda toplanacaksınız. [6/38]

159. Allah'tan bir rahmetle, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı yürekli olsaydın onlar çevrenden dağılırlardı. Öyleyse onları affet, onlar için bağışlanma dile ve iş konusunda onlarla istişare et. Karar verdiğinde ise, Allah'a tevekkül et. Allah tevekkül edenleri sever. [26/215; 42/38; 9/128-129]

160. Allah size yardım ederse, artık sizi mağlup edecek yoktur ve eğer sizi yüzüstü bırakacak olursa, ondan sonra size kim yardım edebilir? Öyleyse mü'minler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler. [2/249; 3/150]

161. Hiçbir nebînin emanete hıyanet etmesi olacak şey değildir. Kim hıyanet ederse, kıyamet günü hıyanet ettiği şeyle gelir. Sonra herkese kazandığı haksızlık yapılmaksızın tastamam ödenir.

162. Allah'ın rızasına uyan kişi, Allah'ın gazabına uğrayan ve barınma yeri cehennem olan kişi gibi midir? O ne kötü varış yeridir. [6/122; 11/24; 32/18; 38/28]

163. Onlar Allah katında derece derecedirler. Allah onların yapıp ettiklerini görmektedir.

164. Allah mü'minlere ayetlerini okuyan, onları arındıran, onlara kitabı ve hikmeti öğreten kendi içlerinden bir resul göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur. Oysa onlar bundan önce apaçık bir sapkınlık içindeydiler. [2/129, 151; 62/2]

165. Düşmanlarınıza iki katını tattırdığınız bir musibet sizin başınıza gelince "Bu nereden mi?" diyorsunuz. De ki "Bu kendinizdendir. Allah her şeye kâdirdir." [4/79; 42/30]

166. 167. İki topluluğun karşı karşıya geldiği gün, size isabet eden ancak Allah'ın izniyle idi. Bu, Allah'ın mü'minleri ve münafıklık yapanları da ayırt etmesi içindi. Onlara "Gelin, Allah yolunda savaşın ya da savunma yapın." denince, "Biz savaşmayı bilseydik size tâbi olurduk." dediler. O gün onlar, imandan çok küfre yakındılar. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlardı. Allah onların gizlediklerini pekiyi bilendir. [9/16] [4/72; 9/46, 64]

168. Onlar, kendileri oturup kardeşleri için "Eğer bize itaat etselerdi, öldürülmezlerdi." diyenlerdir. De ki "Eğer doğru söyleyenler iseniz, ölümü kendinizden savın öyleyse."

169. Allah yolunda öldürülenleri ölüler sanma. Bilâkis, onlar diridirler, Rableri katında rızıklandırılırlar. [2/154; 22/58-59; 47/4-6; 56/83-89]

170. Allah'ın kendilerine lütfundan verdiği şeylere sevinirler. Arkalarından onlara henüz katılmamış olanlara da, kendileri için bir korku olmadığını ve üzülmeyeceklerini müjdelemek isterler. [16/32; 25/22]

171. Onlar, Allah'tan bir nimeti, bir lütfu ve Allah'ın mü'minlerin mükâfatını zayi etmeyeceğini müjdelemek isterler.

172. Onlar, kendilerine yara isabet ettikten sonra, Allah ve resulünün çağrısına icabet edenlerdir. Onlardan, güzel işler yapıp takvalı olanlara büyük bir mükâfat vardır.

173. Birileri onlara "İnsanlar size karşı toplandılar, artık onlardan korkun." dediklerinde bu onların imanlarını artırdı ve "Allah bize yeter, O ne güzel vekildir." dediler. [33/22; 3/150,160; 8/2]

174. Bundan dolayı, kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan Allah'tan bir nimetle ve bir bollukla geri döndüler. Onlar, Allah'ın rızasına uydular. Allah büyük lütuf sahibidir.

175. İşte bu şeytan, ancak kendi evliyasıyla (:yandaşlarıyla) korkutur. Eğer inanıyorsanız onlardan korkmayın benden korkun. [16/99-100]

176. Küfürde yarışanlar seni üzmesin. Çünkü onlar, Allah'a hiçbir şekilde zarar veremezler. Allah onları ahirette pay sahibi kılmamayı ister. Onlara çok büyük bir azap vardır. [5/41; 6/33; 10/65]

177. İman karşılığında inkârı satın alan kimseler, Allah'a hiçbir şekilde zarar vermezler. Onlar için elim bir azap vardır. [2/16]

178. İnkâr edenler, sakın kendilerine süre tanımamızın kendileri için hayırlı olduğunu sanmasınlar. Biz onlara, ancak günahları daha da artsın diye süre vermekteyiz. Onlar için alçaltıcı bir azap vardır. [7/183]

179. Allah pis olanı, temiz olandan ayırt edinceye kadar, mü'minleri içinde bulunduğunuz halde bırakacak değildi. Allah size gaybı da bildirecek değildir. Ancak Allah resullerinden dilediğini seçer. Öyleyse siz de Allah'a ve resullerine iman edin. Eğer iman eder ve takvalı olursanız, sizin için büyük bir mükâfat vardır. [3/142; 8/37; 7/158]

180. Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği şeylerde cimrilik edenler, bunun kendileri için hayırlı olduğunu sanmasınlar. Bilâkis, bu onlar için şerdir. Kıyamet günü, cimrilik ettikleri şey de boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [2/268; 4/37; 47/38; 59/9]

181. "Allah fakirdir, biz ise zenginiz." diyenlerin sözünü Allah kesinlikle işitmiştir. Onların bu sözlerini ve nebîleri haksız yere öldürmelerini yazacağız ve yakıcı azabı tadın diyeceğiz. [36/12; 5/64]

182. Bu, ellerinizin önceden gönderdiklerinin karşılığıdır. Zira Allah kullara zulmedici değildir. [75/13; 89/23-24; 59/19,)

183. Allah bize ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir resule inanmamamız konusunda ahit (:söz) aldı dediler. De ki "Benden önce nice resuller, apaçık belgelerle ve söylediğiniz şeyle geldiler; eğer doğru söyleyenler iseniz, onları niçin öldürdünüz?"

184. Eğer seni yalanladılarsa, bil ki senden önce apaçık deliller, sayfalar ve aydınlatıcı kitapla gelen resuller de yalanlanmışlardı. [17/55; 21/105; 6/33; 16/105]

185. Her nefis ölümü tadıcıdır. Kıyamet günü mükâfatınız eksiksizce ödenecektir. Kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete konulursa, artık o kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı geçimlikten başka bir şey değildir. [21/34-35; 29/57; 39/39]

186. Mallarınız ve canlarınız konusunda mutlaka sınanacaksınız. Sizden önce kitap verilenlerden ve şirk koşanlardan pek çok incitici sözler işiteceksiniz. Sabreder ve takvalı olursanız, muhakkak ki bu, kararlılık gerektiren işlerdendir. [2/155, 214]

187. Hani Allah kitap verilenlerden, mutlaka onu insanlara açıklayacaklarına ve gizlemeyeceklerine dair misak (:kesin söz) almıştı. Fakat onlar, bunu kulak ardı ettiler ve onu az bir değere sattılar. Satın aldıkları şey ne kötüdür. [15/94; 2/159, 101; 7/169; 16/44]

188. Yaptıklarına sevinen ve yapmadıklarına karşılık övülmekten hoşlananların azaptan kurtulabileceklerini sanma. Onlara elim bir azap vardır.[26/224, 226, 61/2-3]

189. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Allah her şeye kâdirdir.

190. Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelmesinde etraflıca düşünenler için ayetler vardır.

191. Onlar ayakta iken, otururken ve yan yatarken Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı üzerine düşünürler. Derler ki "Rabbimiz! Sen bunları boşuna yaratmadın. Sen münezzehsin, bizi ateşin azabından koru." [4/103; 21/16; 30/8; 46/3]

192. "Rabbimiz! Sen kimi ateşe sokarsan, artık onu rezil etmişsindir. Zalimlerin hiç yardımcıları yoktur."

193. "Rabbimiz! Biz, Rabbinize iman edin diye imana çağıran bir davetçiyi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Suçlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve bizim canımızı erdemlilerle birlikte al."

194. "Rabbimiz! Resüllerin aracılığıyla vadettiklerini bize ver, kıyamet gününde bizi rezil etme. Sen, vaadinden dönmezsin."

195. Bunun üzerine Rableri onlara cevap verdi. "Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın yaptığını zayi etmem. Sizler birbirinizdensiniz. Hicret edenlerin, yurtlarından çıkarılanların, yolumda eziyet görenlerin, savaşanların ve öldürülenlerin, kötülüklerini mutlaka örteceğim, Allah katından bir kazanç olarak onları, içlerinde ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Kazancın en güzeli Allah katındadır." [9/71; 17/19; 33/35]

196. İnkâr edenlerin diyar diyar gezip dolaşmaları seni yanıltmasın. [15/88; 20/131]

197. Bu az bir yararlanmadır. Sonra bunların barınma yerleri cehennemdir. Ne kötü bir yataktır o!

198. Fakat Rablerine karşı takvalı olanlar için, kendilerine Allah katından bir ikram olarak içlerinden ırmaklar akan, orada sürekli kalacakları cennetler vardır. Erdemliler için Allah katında olanlar daha hayırlıdır.

199. Kitap ehlinden Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene huşu duyarak inananlar vardır. Onlar Allah'ın ayetlerini az bir değere satmazlar. İşte bunların mükâfatları Rableri katındadır. Allah hesabı çok çabuk görendir. [3/113-115; 4/162; 28/52-54]

200. Ey iman edenler! Sabredin, birlikte direnin ve dayanışma içinde olun. Allah'a karşı takvalı olun ki, kurtulasınız. [2/45,153]

4.NİSA SÛRESİ

[Medeni, 176 ayet]

[Adını, surede geçen “en-Nisa/kadınlar” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ey insanlar! Sizi tek bir nefisten yaratan, aynı özden eşini yaratan ve her ikisinden de birçok erkek ve kadın türetip yayan Rabbinize karşı takvalı olun. Adıyla birbirinizden talepte bulunduğunuz Allah’a ve akrabalık bağlarına karşı saygılı olun. Allah sizin üzerinizde gözeticidir. [6/98; 7/189; 16/72]

2. Yetimlere mallarını verin, pis olanla temiz olanı değiştirmeyin. Onların mallarını mallarınıza katarak yemeyin. Çünkü bu, büyük bir vebaldir. [2/220; 4/10; 6/152; 17/34]

3. Eğer yetimler konusunda adaleti yerine getiremeyeceğinizden korkarsanız, bu durumda, hoşunuza giden kadınlardan iki, üç ve dörde kadar nikâhlayın. Şayet bunların aralarında adaleti sağlayamayacağınızdan korkarsanız, o zaman bir eşle; yani, (nikah yoluyla) meşru olarak sahip olduklarınızla yetinin. Bu adaletten ayrılmamanız için daha uygundur. [4/25; 129; 24/32-33]

4. Evleneceğiniz kadınlara mehirlerini gönül hoşluğu ile verin. Eğer mehrin bir kısmını gönül rızasıyla size bağışlarlarsa onu içinize sinerek afiyetle yiyin.

5. Allah'ın, size geçimliğiniz için verdiği mallarınızı muhakeme yeteneği zayıf olanların ellerine terk etmeyin. Fakat bu mallarla onları yedirin giydirin ve onlara iyi bir söz söyleyin.

6. Yetimleri, evlilik çağına gelinceye kadar deneyin. Şayet kendilerinde bir rüşd (:zihni olgunlaşma) görürseniz, hemen mallarını kendilerine verin. Büyüyecekler diye israf ile (:haddi aşarak) çarçabuk yemeyin. Zengin olan tenezzül etmesin, yoksul olan da mâruf bir şekilde yesin. Mallarını kendilerine verdiğiniz zaman, onlar adına şahit bulundurun. Hesap görücü olarak Allah yeter.

7. Anne, baba ve akrabaların bıraktıklarından erkekler için bir pay vardır. Anne, baba ve akrabanın bıraktıklarından az da olsa çok da olsa kadınlar için de farz kılınmış bir pay vardır. [4/32]

8. Miras taksim edilirken varis olmayan akrabalar, yetimler, fakirler de orada bulunuyorlarsa onları da rızıklandırın ve onlara güzel söz söyleyin.(6/141]

9. Arkalarında güçsüz ve korunmasız çocuklar bırakmaları durumunda, onlar hakkında nasıl endişe duyarlarsa, bu yetimler için de öylece endişe duysunlar. Allah'a karşı takvalı olarak dürüst ve insaflı olanı söylesinler.

10. Yetimlerin mallarını zulmederek yiyenler, karınlarına ancak ateş dolduruyorlar. Onlar çılgın bir ateşe yaslanacaklardır.

11. Allah çocuklarınız konusunda erkeğe iki kadının hissesi kadar tavsiye eder. Eğer onlar ikiden çok kadın ise ölenin geride bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Kadın veya kız bir tek ise, bu durumda yarısı onundur. Ölenin bir çocuğu varsa, geriye bıraktığından anne ve babadan her biri için altıda bir, çocuğu olmayıp da anne ve baba ona mirasçı ise, bu durumda annesi için üçte bir vardır. Onun kardeşleri varsa o zaman annesi için altıda birdir. Ancak bu hükümler, ölenin ettiği vasiyet veya borcun düşülmesinden sonradır. Babalarınızın ve oğullarınızın hangisinin size fayda bakımından daha yakın olduğunu bilemezsiniz. Bunlar Allah'tan bir farzdır. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [4/176; 2/180]

12. Çocuğu bulunmayan hanımlarınızın geride bıraktıklarının yarısı sizindir. Şayet çocukları varsa, -onunla yapacakları vasiyetten ya da ayıracakları borçtan sonra- bu durumda bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Sizin çocuğunuz yoksa geriye bıraktıklarınızdan dörtte biri hanımlarınızındır. Eğer sizin çocuğunuz varsa geriye bıraktıklarınızdan sekizde biri hanımlarınızındır. Yine bu hükümler; edeceğiniz vasiyet veya borcun düşülmesinden sonradır. Miras bırakan erkek ya da kadın, çocuğu ve babası olmayan bir kimse olup erkek veya kız kardeşi bulunursa onlardan her biri için altıda bir vardır. Eğer bundan fazla iseler, bu durumda -kendisiyle yapılan vasiyette ya da borçtan sonra- üçte birine zarara uğratılmaksızın onlara ortaktırlar. Bu size Allah'tan bir tavsiyedir. Allah Alîm'dir, Halîm'dir.

13. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse, onu içinde ırmaklar akan, orada sürekli kalacakları cennetlere sokar. İşte büyük kazanç budur. [2/187; 230; 6/119; 9/112]

14. Kim Allah'a ve resulüne isyan eder ve O'nun sınırlarını aşarsa, onu içinde sürekli kalacağı ateşe sokar. Onun için alçaltıcı bir azap vardır.

15. Kadınlarınızdan fuhuş yapanlar için içinizden dört şahit getirin. Eğer şahitlik ederlerse, onları, ölüm alıp götürünceye veya Allah onlara bir yol kılıncaya kadar evlerde alıkoyun.

16. Siz(:erkek)lerden fuhuş yapanların, her ikisine eziyet edin. Eğer tevbe ederler de ıslah olurlarsa artık onlara (eziyetten) vazgeçin. Allah Tevvâb'tır, Rahîm'dir.

17. Allah'ın kabulünü üzerine aldığı tevbe; kötülüğü ancak cahillik sebebiyle işleyen, sonra da çabucak tevbe edenlerinkidir. İşte Allah'ın, tevbelerini kabul edeceği kimseler bunlardır. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [6/54; 16/119; 66/8; 42/25]

18. Tevbe; ne kötülükleri işleyip de içlerinden birine ölüm çatınca "Ben şimdi tevbe ettim." diyenler, ne de kâfir olarak ölenler içindir. İşte böyle kimselere, elim bir azap hazırladık. [4/168; 10/90,91; 40/85; 47/34]

19. Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirasçı olmaya kalkışmanız helal değildir. Apaçık bir hayâsızlık yapmadıkları sürece, onlara verdiklerinizin bir kısmını almak için onlara baskı yapmanız da helal değildir. Onlarla güzel geçinin. Eğer onlardan hoşlanmasanız bile, olabilir ki hoşlanmadığınız bir şeyi Allah büyük bir hayra vesile kılmış olabilir.

20. Bir eşi bırakıp yerine bir başka eşi almak isterseniz, onlardan öncekine yüklerle mal vermişseniz bile ondan hiçbir şey geri almayın. Büyük bir iftirayla ve apaçık bir günahla onu geri alacak mısınız?

21. Birbirinizle içli dışlı olmuşken ve o kadınlar sizden sağlam bir misak (:kesin söz) almışken verdiğinizi nasıl geri alabilirsiniz.

22. Kadınlardan babalarınızın nikâhladıklarını nikâhlamayın. Ancak geçen geçmiştir. Çünkü o, çirkin bir hayâsızlık ve öfke duyulan bir iğrençliktir. Ne çirkin bir yoldur bu! [6/151; 17/32]

23. Sizlere şunlarla evlenmek haram kılındı. Anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerin kızları, kız kardeşlerin kızları, sizi emziren sütanneleriniz, süt kız kardeşleriniz, kaynanalarınız ve kendileriyle gerdeğe girdiğiniz kadınlarınızdan olup evlerinizde terbiyeniz altında bulunan üvey kızlarınız, -onlarla gerdeğe girmemişseniz, size bir sakınca yoktur- sizin sülbünüzden olan oğullarınızın eşleri ve iki kız kardeşi (nikâh yolu ile) bir araya getirmeniz. Ancak geçen geçmiştir. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

24. Sağ ellerinizin malik oldukları dışında hür ve iffetli kadınlar Allah'ın üzerinize yazdığıdır. Bunların (yukarıda haram olarak sayılanların) dışındakiler iffetli yaşamanız zina etmemeniz ve mehirleriyle istemeniz koşuluyla size helaldir. Onlardan faydalanmanıza karşılık, onlara mehirlerini tespit edildiği miktarıyla ödeyin. Miktarın tespitinden sonra, karşılıklı hoşnut olduğunuz şeylerde size sakınca yoktur. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [5/5]

25. İçinizden hür ve iffetli mü'min kadınları nikâhlamaya güç yetiremeyenler, o zaman sağ ellerinizin malik olduğu mü'min kızlarınızdan alsın. Allah sizin imanınızı pekiyi bilendir. Sonuçta mü'min olarak hepiniz birbirinizdensiniz. Öyleyse iffetli yaşamaları, fuhuşta bulunmamaları ve gizli dost edinmemeleri şartıyla ailelerinin izniyle onları nikâhlayın. Onlara mehirlerini mâruf bir şekilde verin. Evlendikten sonra, fuhuş yapacak olurlarsa, özgür kadınlar üzerindeki cezanın yarısını uygulayın. Bu, sizden sıkıntıya düşmekten endişe edip korkanlar içindir. Sabrederseniz sizin için daha hayırlıdır. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [70/30; 24/2,32; 2/221]

26. Allah size bunları açıklamak, sizi sizden öncekilerin sünnetlerine iletmek ve tevbelerinizi kabul etmek ister. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

27. Allah tevbelerinizi kabul etmek ister. Şehvetlerinin ardına düşenler ise, büsbütün yoldan çıkmanızı isterler.

28. Allah sizden yükünüzü hafifletmek ister. Çünkü insan zayıf yaratılmıştır.

29. Ey iman edenler! Mallarınızı bâtıl yollarla yemeyin. Karşılıklı rızaya dayanan bir ticaret olması hariç. Nefislerinizi öldürmeyin. Allah size karşı merhametlidir.

30. Kim düşmanlıkla ve zulmederek bunu yaparsa, biz onu ateşe yaslarız. Bu, Allah için pek kolaydır.

31. Size yasaklananların büyüklerinden kaçınırsanız, sizin kusurlarınızı örteriz ve sizi onurlu bir girişle cennete girdiririz. [5/12; 29/7; 25/70]

32. Allah'ın kendisiyle kiminizi kiminize göre üstün kıldığı şeyi temenni etmeyin. Erkeklere kazandıklarından bir pay, kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır. Allah'tan lütfunu isteyin. Allah her şeyi en iyi bilendir. [20/131; 43/32]

33. Anne babanın ve yakın akrabaların geride bıraktıkları her şey için varisler kıldık. Anlaşma yoluyla yakınlık bağları kurduğunuz kimselere de paylarını verin. Allah her şeye şahittir.

34. Allah'ın, birini diğerine üstün kılması ve erkeklerin mallarından harcaması nedeniyle erkekler, kadınlar üzerinde koruyup gözeticidirler. Saliha kadınlar, gönülden itaat edenler, Allah’ın korumasını emrettiği mahremiyetlerini koruyanlardır. Nüşuzundan (:evlilik sorumluluklarını yerine getirmemesinden) korktuğunuz kadınlara öğüt verin, yataklarda yalnız bırakın, bir süreliğine ayrılın. Size itaat ederlerse aleyhlerinde bir yol aramayın. Allah Alî’dir, Kebîr’dir. [60/12; 4/128]

35. Karı koca arasında bir ayrılıktan korkarsanız, bu durumda erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden bir hakem gönderin. Bunlar uzlaştırmak isterlerse, Allah onları uzlaştırır. Allah Alîm’dir, Habîr’dir.

36. Allah'a kulluk edin, hiçbir şeyi O'na ortak koşmayın. Anne babaya güzellikle davranın. Yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolda kalmışa ve gücünüz altındakilerede güzellikle davranın. Allah büyüklük taslayıp böbürlenenleri sevmez. [17/23; 29/8; 31/18; 9/31; 51/56]

37. Onlar cimrilikte bulunurlar, insanlara da cimriliği emrederler. Allah'ın lütfundan kendilerine verdiğini gizlerler. Biz nankörler için alçaltıcı bir azap hazırladık. [2/268; 3/92,180; 9/34,35]

38. Yine onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanmadıkları halde mallarını insanlara gösteriş olsun diye harcarlar. Şeytan kime arkadaş olmuşsa, o ne kötü bir arkadaştır. (2/264; 59/9]

39. Allah'a ve ahiret gününe inanıp, Allah'ın kendilerine verdiği rızıktan infak etselerdi ne olurdu! Allah onları çok iyi bilmektedir.

40. Gerçek şu ki Allah zerre miktarı zulmetmez. Küçücük bir iyilik de olsa onu kat kat artırır ve kendi katından büyük bir mükâfat verir. [6/160]

41. Her ümmetten bir şâhit getirdiğimiz ve seni de kendi kavmin üzerine şâhit getirdiğimiz zaman halleri nice olur? [16/84,89; 22/78]

42. O gün, küfre sapıp da resule isyan edenler, yerle bir olmayı isteyecekler. Oysa Allah'tan hiçbir sözü gizleyemezler. [78/40]

43. Ey iman edenler! Sarhoş iken ne dediğinizi bilinceye ve cünüp iken de -yolculukta olmanız hariç- gusül edinceye kadar salâta (:namaza) yaklaşmayın. Eğer hasta veya yolculukta iseniz ya da biriniz tuvaletten gelmişse yahut kadınlara dokunmuş da su bulamamışsanız, bu durumda, temiz bir toprakla teyemmüm edin, yüzlerinize ve ellerinize sürün. Allah Afuv'dur, Gafûr'dur. [5/6; 22/2]

44. Kendilerine kitaptan bir pay verilenleri görmedin mi? Sapkınlığı satın alıyorlar ve sizin de yoldan sapmanızı istiyorlar. [2/109; 3/69,99; 4/89; 60/2]

45. Allah düşmanlarınızı daha iyi bilmektedir. Veli olarak da yardımcı olarak da Allah yeter. [3/150,160]

46. Kimi Yahudiler, kelimeleri yerlerinden ederek anlamlarını tahrif ederler, dillerini eğip bükerek dine karşı kin ve hınçla, "Dinledik ve isyan ettik. Dinle, dinlemez olası ve bizi güt ” derler. Eğer onlar "Dinledik ve itaat ettik, sen de dinle ve bizi gözet” deselerdi, kendileri için daha hayırlı ve daha doğru olurdu. Fakat Allah onları küfürleri dolayısıyla lanetlemiştir. Onların çok azı inanır. [2/104; 3/78; 5/13; 4/155]

47. Ey kendilerine kitap verilenler! Birtakım yüzleri dümdüz edip de tersine çevirmeden ya da cumartesi ashabını lanetlediğimiz gibi onları da lanetlemeden evvel, yanınızdakini doğrulayıcı olarak indirdiğimiz kitaba inanın. Allah’ın emri mutlaka yerine gelir. [2/65; 7/163; 16/124]

48. Allah kendisine şirk koşulmasını kesinlikle bağışlamaz. Bunun dışında dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, doğrusu büyük bir günahla iftira etmiş olur. [4/116; 5/72; 22/31; 39/65]

49. Kendilerini temize çıkaranları görmedin mi? Oysa Allah dilediğini temize çıkarır. Onlara kıl kadar haksızlık yapılmaz. [12/53; 53/32; 24/21]

50. Bak! Nasıl da Allah'a karşı yalan uyduruyorlar! Apaçık bir günah olarak bu yeter. [10/17]

51. Kendilerine kitaptan bir pay verilenleri görmedin mi? Onlar, cibt’e ve tağuta inanıyorlar ve inkâr edenler için, "Bunlar, iman edenlerden daha doğru yoldadır." diyorlar. [2/256; 4/60; 16/36; 5/60]

52. İşte onlar Allah’ın lanetledikleridir. Allah kime lanet ederse ona bir yardımcı bulamazsın. [2/159-161; 3/87; 4/123]

53. Yoksa onların mülkten bir payları mı var? Öyle olsaydı, insanlara zerre miktarı bile vermezlerdi. [17/100]

54. Yoksa onlar, Allah'ın lütfundan insanlara verdiklerine haset mi ediyorlar? Oysa biz, İbrahim ailesine kitabı ve hikmeti verdik, onlara büyük bir mülk de (:hükümranlık) verdik.

55. Böylece, onlardan kimi ona inandı, kimi de karşı durdu. Çılgın ateş olarak cehennem yeter.

56. Ayetlerimizi inkâr edenleri ateşe yaslayacağız. Derileri yanıp döküldükçe, azabı tatmaları için derilerini başka derilerle değiştireceğiz. Allah Azîz’dir, Hakîm’dir.

57. İman edip salih amellerde bulunanları, içlerinden ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları cennetlere koyacağız. Orada onlar için tertemiz kılınmış eşler vardır. Onları, tam kararında bir gölgeliğe sokacağız. [2/25; 3/15]

58. Allah size emanetleri ehline teslim etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emrediyor. Bununla, Allah size ne güzel öğüt veriyor! Allah Semî’dir, Basîr’dir. [4/135]

59. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, resule itaat edin ve sizden olan emir sahiplerine de. Eğer bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz, -Allah'a ve ahiret gününe de inanıyorsanız- artık onu Allah'a ve resule götürün. Bu, daha hayırlı ve sonuç bakımından da daha güzeldir. [42/10; 4/83,80; 6/114; 4/105]

60. Sana indirilene ve senden önce indirilene inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağutu inkâr etmekle emrolundukları halde, tağutun önünde yargılanmak istemektedirler. Şeytan da onları uzak bir sapkınlığa düşürmek ister. [16/36; 39/17; 22/4]

61. Onlara "Allah'ın indirdiğine ve resule gelin." denince, münafıkların senden kaçabildikçe kaçtıklarını görürsün. [2/170; 5/104; 74/50-51]

62. Kendi elleriyle hazırladıkları bir belâ başlarına geldiği zaman, nasıl oluyor da sana gelip; “Bizim iyilik edip ara bulmaktan başka bir maksadımız yoktu.” diye Allah'a yemin ediyorlar?

63. İşte onlar, Allah’ın kalplerindekini bildiği kimselerdir. O halde sen onlara aldırış etme, onlara öğüt ver ve onlara vicdanlarına dokunan etkileyici söz söyle.

64. Biz, her resulü ancak Allah’ın izni ile kendilerine itaat edilmesi için gönderdik. Eğer onlar, kendilerine zulmettiklerinde sana gelip Allah’tan bağışlanma dileselerdi ve resul de onlar için bağışlanma dileseydi, Allah’ı Tevvâb ve Rahîm olarak bulurlardı.

65. Hayır öyle değil! Rabbine andolsun, aralarındaki anlaşmazlıklarda seni hakem kılıp sonra senin verdiğin hükme, içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça iman etmiş olmazlar. [33/36; 4/105; 5/48-49; 18/26]

66. Eğer biz, onlara "Ölüme atılın ya da yurtlarınızdan çıkın." (diye) emretseydik, onlardan pek azı bunu yapardı. Onlar, kendilerine verilen öğüdü yerine getirselerdi, bu onlar için daha hayırlı ve daha sağlam olurdu.

67. 68. Biz de onlara, o zaman katımızdan büyük bir mükâfat verirdik ve onları mutlaka dosdoğru yola ulaştırıldık. [3/51; 6/153-155; 22/54]

69. Kim Allah'a ve resule itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği nebîler, sıddıklar, şahitler ve salihlerle beraberdir. Ne iyi arkadaştır onlar! [2/177; 59/8; 3/18,64; 43/86; 3/114; 24/32; 9/75; 49/15; 5/83]

70. Bu lütuf, Allah'tandır. Bilen olarak Allah yeter.

71. Ey iman edenler! Tedbirinizi alın da savaşa küçük birlikler halinde ya da topluca çıkın.

72. İçinizde savaşa katılmada ağır davranan kimseler vardır. Şayet, başınıza bir musibet gelecek olsa "Doğrusu, Allah bana lutfetti de onlarla beraber hazır bulunmadım." der. [9/45-47]

73. Eğer size Allah'tan bir fazl (:zafer) ulaşırsa, o zaman da -sanki onunla aranızda hiçbir yakınlık yokmuş gibi - kuşkusuz şöyle der; "Keşke onlarla birlikte olup ben de büyük bir kazanca ulaşsaydım."

74. Öyleyse, dünya hayatını ahiret karşılığında satanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır da, öldürülür veya galip gelirse ona büyük bir mükâfat vereceğiz. [9/111; 35/29]

75. Size ne oluyor da, Allah yolunda ve "Rabbimiz! Bizi halkı zalim olan bu ülkeden çıkar, bize katından bir veli (:koruyucu, sahip) kıl, bize katından bir yardımcı gönder." diyen zayıf bırakılmış erkekler, kadınlar ve çocuklar adına savaşmıyorsunuz?

76. İman edenler Allah yolunda savaşırlar, inkâr edenler ise tağut yolunda savaşırlar. Öyleyse şeytanın evliyasıyla (:yandaşlarıyla) savaşın. Şeytanın hilesi pek zayıftır.

77. Kendilerine "Elinizi savaştan çekin, salâtı yerine getirin, zekâtı gerçekleştirin." denilen kimseleri görmedin mi? Oysa savaş onlara yazıldığında, onlardan bir grup, insanlardan Allah'tan korkar gibi hatta daha da şiddetli bir korkuya kapılarak "Rabbimiz! Ne diye savaşı bize yazdın, bizi yakın bir zamana kadar ertelesen olmaz mıydı?" derler. De ki "Dünyanın geçimliği azdır, ahiret ise muttakiler için daha hayırlıdır ve size kıl kadar zulmedilmez.”

78. Her nerede olursanız, ölüm sizi bulur; yüksekçe yerlerde tahkim edilmiş kalelerde olsanız bile. Onlara bir iyilik dokunsa "Bu, Allah katındandır." derler; onlara bir kötülük dokunsa "bu sendendir." derler. De ki "Tümü Allah'tandır." Fakat bu topluluğa ne oluyor ki, neredeyse hiçbir sözü anlamıyorlar? [32/11; 21/35]

79. Sana iyilikten her ne gelirse Allah'tandır, kötülükten de sana ne gelirse o da nefsindendir. Biz seni insanlara bir resul olarak gönderdik. Şahit olarak Allah yeter.

80. Kim resule itaat ederse, aslında Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse, biz seni onların üzerine bekçi olarak göndermedik. [6/50; 10/15,109; 7/3; 42/48; 24/54]

81. “Baş üstüne” derler, yanından ayrılınca da onlardan bir grup içlerinde senin söylediğinin tersini kurarlar. Allah onların içlerinde kurduklarını yazıyor. Sen de onlara aldırış etme, Allah'a tevekkül et. Vekîl olarak Allah yeter.

82. Onlar hâlâ Kur’ân'ı derinliğine düşünmüyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başkasının katından olsaydı, kuşkusuz içinde birçok çelişki bulurlardı. [18/1; 32/2; 38/29; 47/24; 39/28; 23/68]

83. Kendilerine güven veya korku veren haber geldiğinde, onu yayarlar. Oysa bunu resule ve kendilerinden olan emir sahiplerine götürmüş olsalardı, işin içyüzünü ortaya çıkaranlar, onun ne olduğunu bilirlerdi. Eğer Allah'ın üzerinizdeki lütfu ve rahmeti olmasaydı, pek azınız hariç şeytana uymuştunuz. [4/59; 49/6-7]

84. Artık sen Allah yolunda savaş. Sen kendinden başkasıyla sorumlu değilsin. Mü’minleri hazırlayıp teşvik et. Umulur ki Allah inkâr edenlerin ağır baskılarını geri püskürtür. Allah kuvvetçe en güçlü, acı sonuçlandırmasıyla en şiddetlidir. [8/64-65]

85. Kim, güzel bir şefaatle şefaatte bulunursa (:katkıda bulunursa), ondan kendisine bir pay vardır. Kim kötü bir şefaatle şefaatte bulunursa, ondan da kendisine bir sorumluluk vardır. Allah her şeye karşılığını verendir. [6/70; 40/18]

86. Size bir iyilik temennisinde bulunulduğunda siz de ona daha güzeli ile ya da aynısı ile karşılık verin. Allah her şeyin üzerinde hesabı görendir.

87. Allah; O’ndan başka ilah yoktur. Kendisinde hiçbir şüphe olmayan kıyamet gününde sizleri toplayacaktır. Allah’tan daha doğru sözlü kim olabilir?

88. Size ne oldu da münafıklar konusunda iki guruba ayrıldınız! Oysa Allah onları kazandıkları dolayısıyla başaşağı etmiştir. Allah'ın saptırdığını hidayete ulaştırmak mı istiyorsunuz? Allah kimi saptırırsa, artık sen onun için bir yol bulamazsın. [13/33; 39/23,36; 40/33; 42/46]

89. Onlar, kendilerinin inkâra sapmaları gibi sizin de inkâra sapmanızı isterler ki, böylelikle onlarla bir olasınız. Öyleyse onlar Allah yolunda hicret edinceye kadar onlardan evliya edinmeyin. Şayet yine yüz çevirirlerse, artık onları yakalayın ve her nerede ele geçirirseniz öldürün. Onlardan ne bir veli edinin, ne de bir yardımcı.

90. Ancak, sizinle aralarında antlaşma bulunan bir topluma sığınanlara, sizinle veya kendi toplumları ile savaşmak istemeyip içleri daralıp size gelenlere dokunmayın. Eğer Allah dileseydi onları sizin üzerinize üstünlük ve güçle gönderir de sizinle savaşırlardı. Eğer sizden uzak durur, sizinle savaşmaz ve barış teklifi ederlerse, artık Allah size, onların aleyhine bir yol vermemiştir.

91. Sizden ve kendi kavimlerinden yana güvende olmayı isteyen başka kimseleri de bulacaksınız. Ama fitneye her çağrılışlarında içine atılırlar. Şayet sizden uzak durmaz, sizinle barış yapmak istemez ve ellerini yakanızdan çekmezlerse, artık onları her nerede bulursanız yakalayın ve öldürün. İşte size, onlar hakkında apaçık bir yetki verdik. [2/190-193; 8/38-40; 47/4; 60/8,9]

92. Bir mü'min, -hata sonucu olması dışında- bir başka mü'mini öldüremez. Kim bir mü'mini hata sonucu öldürürse, mü'min bir boynu çözmesi ve ailesine teslim edilecek bir diyeti vermesi gerekir. Ölen tarafın bunu bağışlamaları başkadır. Eğer o, mü'min olduğu halde size düşman olan bir topluluktan ise, bu durumda mü'min birini özgürlüğe kavuşturması gerekir. Şayet kendileriyle aranızda antlaşma olan bir topluluktan ise, bu durumda ailesine bir diyet ödemek ve bir mü'min bir boynu özgürlüğe kavuşturmak gerekir. Bunları bulamayan ise, kesintisiz olarak iki ay oruç tutmalıdır. Bu, Allah'tan bir tevbe imkânıdır. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [58/4; 5/32; 6/151; 17/33]

93. Kim bir mü'mini kasıtlı olarak öldürürse cezası, içinde sürekli kalmak üzere cehennemdir. Allah ona gazaplanmış, onu lanetlemiş ve ona şiddetli bir azap hazırlamıştır. [2/178; 25/68,69]

94. Ey iman edenler! Allah yolunda savaşmak için yola çıktığınızda iyice araştırın ve size barış teklif edene, dünya hayatının sunduklarına göz dikerek "Sen mü'min değilsin." demeyin. Allah katında pek çok ganimetler vardır. Bundan önce siz de böyle idiniz de Allah size lütufta bulundu. Onun için iyice araştırın. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

95. 96. Mü'minlerden, bir özür sahibi olmaksızın oturanlar ile Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihat edenler bir değildir. Allah mallarıyla ve canlarıyla cihat edenleri oturanlara göre derece olarak üstün kılmıştır. Gerçi Allah hepsine en güzeli vadetmiştir, ancak cihat edenleri oturanlara göre büyük bir mükâfatla üstün kılmıştır. Bu mükâfat kendinden dereceler, bağışlanma ve rahmettir. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.[2/218; 49/15; 22/58,59; 57/10]

97. Melekler, kendilerine zulmetmiş olanların canlarını alırken, o kimselere derler ki "Niye bu haldesiniz?" Onlar "Biz, yeryüzünde zayıf bırakılmışlardık." derler. Melekler de "Allah'ın arzı geniş değil miydi, hicret etseydiniz ya!" der. İşte onların barınma yeri cehennemdir. Ne kötü varış yeridir o! [16/28; 28/57; 8/72; 29/56]

98. Ancak erkeklerden, kadınlardan ve çocuklardan zayıf bırakılmışlar olup çaresiz kalanlar ve bir yol bulamayanlar başka. [4/75]

99. Öylelerini Allah'ın affetmesi umulur. Allah Afuv'dur, Gafûr'dur.

100. Kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde barınacak çok yer de bulur, genişlik de. Kim de Allah'a ve resulüne hicret etmek üzere evinden çıkar da, sonra kendisine ölüm gelirse mükâfatı Allah'a aittir. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [16/41; 22/58,59; 39/10]

101. Yeryüzünde savaş için adım attığınızda, kâfirlerin size fenalık yapmalarından korkarsanız, salâtı (:namazı) kısaltmanızda sizin için bir sakınca yoktur. Kâfirler sizin için apaçık düşmandır. [2/239]

102. İçlerinde olup onları namaza kaldırdığında, onlardan bir grup, seninle birlikte kalksın ve silahlarını alsınlar, bunlar secde ettiklerinde, diğerleri arkanızda olsunlar. Namaz kılmayan diğer grup gelip seninle namaz kılsın, onlar da korunma araçlarını ve silahlarını alsınlar. İnkâr edenler, size apansız bir baskın yapabilmek için silahlarınızdan, erzak ve mühimmatınızdan ayrılmış olmanızı isterler. Yağmur dolayısıyla bir güçlüğünüz varsa veya hastaysanız, silahlarınızı bırakmanızda bir sakınca yoktur. Tedbirinizi alın. Allah kâfirler için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır.

103. Namazı tamamladığınızda, Allah'ı ayaktayken, otururken ve yan yatarken zikredin. Güvenlik içinde olduğunuzda namazı gerektiği gibi yerine getirin. Çünkü namaz, mü'minler üzerine vakitli olarak yazılmıştır. [11/114; 17/78; 2/238]

104. Düşman topluluğun peşine düşmekte gevşeklik göstermeyin. Siz acı çekiyorsanız, onlar da, sizin acı çektiğiniz gibi acı çekiyorlar. Oysa siz, onların umut etmediklerini Allah'tan umuyorsunuz. Allah Alîm’dir, Hakîm’dir.

105. Biz bu kitabı sana hak olarak indirdik ki insanlar arasında Allah’ın sana gösterdiği gibi hükmedesin. Sakın hainlerin savunucusu olma. [2/213; 5/48,49; 18/26]

106. Allah'tan bağışlanma dile. Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir. [11/90; 67/2,12]

107. Kendilerine ihanet edenler için mücadele etme. Allah ihanete gömülmüş günahkârı sevmez.

108. İnsanlardan gizlerler de, Allah’tan gizleyemezler. Zira Allah, razı olmayacağı sözü geceleyin kurup düzerlerken onlarla beraberdi. Allah yapıp ettiklerini kuşatandır. [3/29]

109. İşte siz böylesiniz, dünya hayatında onlardan yana mücadele ettiniz. Peki, kıyamet günü onlardan yana Allah'a karşı mücadele edecek olan kimdir? Ya da onlara vekil olacak kimdir? [3/119; 54/43]

110. Kim kötülük işler yahut nefsine zulmedip sonra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı Gafûr ve Rahîm olarak bulur. [25/71]

111. Kim bir günah işlerse, onu ancak kendi aleyhine işlemiştir. Allah Alîm’dir, Hakîm’dir. [17/15; 35/18; 39/7; 53/38]

112. Kim bir hata yapar veya günah işler de sonra onu bir suçsuzun üzerine atarsa, o büyük bir iftirayı ve apaçık bir günahı yüklenmiştir. [33/58]

113. . Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti senin üzerinde olmasaydı, onlardan bir grup, seni de saptırmaya yeltenmişti. Oysa onlar, ancak kendilerini saptırırlar ve sana hiçbir şekilde zarar veremezler. Allah sana kitabı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediklerini öğretti. Allah'ın senin üzerindeki lütfu çok büyüktür. [3/69; 17/73,74]

114. Onların gizli konuşmalarının çoğunda hayır yoktur. Ancak doğruluğu, iyiliği ya da insanların arasını düzeltmeyi emredenlerinki başka. Kim Allah'ın rızasını isteyerek böyle yaparsa, artık ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

115. Kendisine hidayet apaçık belli olduktan sonra, kim resule karşı gelir ve mü’minlerin yolundan başka bir yola tâbi olursa, onu döndüğü yolda bırakırız ve cehenneme yaslarız. Ne kötü bir varış yeridir o!

116. Allah kendisine şirk koşulmasını kesinlikle bağışlamaz. Bunun dışında dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, o büsbütün sapmıştır. [5/72; 22/31; 39/65]

117. 118. 119. Onlar, Allah'ın peşisıra dişilere yakarıyorlar. Onların yakardıkları inatçı şeytandan başkası değildir. Allah onu lanetlemiştir. O da şöyle dedi: "Andolsun, kullarından belirli bir pay edineceğim. Onları mutlaka saptıracağım, kuruntulara düşüreceğim, hayvanların kulaklarını kesmelerini ve Allah'ın yarattıklarını değiştirmelerini emredeceğim." Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı veli edinirse, kuşkusuz o apaçık bir hüsrana uğramıştır. [53/19-23; 43/19; 37/158; 15/39-40; 38/82,83; 34/20,21]

120. Şeytan onlara vaat eder, onları kuruntuya düşürür. Oysa şeytan, ancak aldanış vaat eder. [47/25; 14/22]

121. Böylelerinin barınma yerleri cehennemdir, oradan kaçacak bir yer bulamayacaklardır.

122. İman edip salih amellerde bulunanlara gelince, biz onları içlerinden ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları cennetlere sokacağız. Bu Allah'ın gerçek olan vaadidir. Allah'tan daha doğru sözlü kim vardır? [3/133; 46/16; 57/21]

123. Ne sizin kuruntularınız, ne de kitap ehlinin kuruntuları… Kim kötülük işlerse, onunla cezalandırılır. O kendisi için Allah'tan başka ne bir veli, ne de bir yardımcı bulur. [42/31; 4/173; 2/80,81]

124. Erkek olsun, kadın olsun mü'min olarak kim salih amelde bulunursa, işte onlar cennete girerler ve onlar, zerre miktarınca zulme uğratılmazlar. [21/94; 16/97; 20/112]

125. Muhsin olarak kendini Allah'a teslim eden ve hanif olan İbrahim'in milletine uyandan daha güzel dini olan kimdir? Allah İbrahim'i dost edinmiştir. [2/112; 2/130,135; 16/123; 6/79; 10/105; 16/120-123]

126. Göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah'ındır. Allah her şeyi kuşatandır. 4/131-132,170-171]

127. Senden kadınlar hakkında fetva (:karar) istiyorlar. De ki "Onlar hakkında fetvayı size Allah veriyor. Yazılmış hakları olanı kendilerine vermeyip de kendileriyle nikâhlanmak istediğiniz yetim kadınlar, zayıf bırakılmış çocuklar, yetimler için adaleti yerine getirmeniz hakkında size kitapta okunanlardır. Hayır olarak yaptığınız her şeyi Allah en iyi bilendir. [2/220; 4/2-10; 6/152]

128. Eğer bir kadın, kocasının nüşuzundan (:evlilik sorumluluğunu yerine getirmemesinden) veya yüz çevirmesinden korkarsa, sulh ile aralarını bulup düzeltmekte ikisi için de sakınca yoktur. Sulh daha hayırlıdır. Nefisler ise kıskançlığa ve bencil tutkulara elverişli kılınmıştır. Eğer iyi davranır ve takvalı olursanız, Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

129. Kadınlar arasında adaleti sağlamaya -ne kadar özen gösterseniz de- güç yetiremezsiniz. Öyleyse, büsbütün birine meyledip de öbürünü askıdaymış gibi bırakmayın. Eğer arayı düzeltir ve takvalı olursanız, Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [4/3]

130. Eğer karı koca boşanarak birbirinden ayrılırlarsa, Allah her birini kendi kudreti ile ihtiyaçtan kurtarır. Allah Vâsi'dir, Hakîm'dir.

131. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Andolsun, biz sizden önce kitap verilenlere ve sizlere "Allah'a karşı takvalı olun." diye tavsiye ettik. Eğer inkâra saparsanız bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Allah Ganiyy'dir, Hamîd'dir. [14/8; 31/12; 64/6]

132. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Vekîl olarak Allah yeter. [7/54; 33/3; 65/3]

133. Ey insanlar! Allah dilerse, sizi yok eder ve sizin yerinize başkalarını getirir. Allah buna kâdirdir. [5/54; 14/19-20; 35/16,17; 47/38]

134. Kim dünya kazancını isterse bilsin ki, dünyanın da, ahiretin de kazancı Allah katındadır. Allah Semî'dir, Basîr'dir. [3/145,148; 17/18; 42/20]

135. Ey iman edenler! Kendiniz, anne babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa, Allah için şahitler olarak adaleti ayakta tutun. Onlar, ister zengin olsun, ister fakir olsun Allah onlara daha yakındır. Öyleyse adaletten ayrılıp hevaya tâbi olmayın. Eğer sözünüzü eğip büker ya da yüz çevirirseniz, Allah yapıp ettiklerinizden haberdardır. [5/8; 6/152; 42/15]

136. Ey iman edenler! Allah'a, resulüne, resulüne indirdiği kitaba ve bundan önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, elçilerini ve ahiret gününü inkâr ederse, büsbütün sapmıştır. [2/177]

137. İman edip sonra inkâra sapanlar, sonra yine iman edip sonra yine inkâra sapanlar sonra da inkârları artanlar var ya... Allah onları bağışlamayacak, onlara bir yol da göstermeyecektir. [4/168; 3/90; 10/106; 63/3,6]

138. Münafıklara, kendileri için elim bir azap olduğunu müjdele.

139. Onlar, mü'minleri bırakıp kâfirleri evliya edinirler. İzzeti (:şeref ve üstünlüğü) onların yanında mı arıyorlar? İzzetin tümü Allah'ındır.

140. Kitapta Allah size şunu da indirmiştir. Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiğini veya alaya alındığını işittiğinizde, onlar başka bir söze dalıncaya kadar onlarla beraber oturmayın, yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Allah ise münafıkları da, kâfirleri de hep birlikte cehennemde toplayacaktır. [9/64,65; 18/106; 30/10]

141. Sizi gözetleyip duranlar; size Allah'tan bir fetih (:zafer) gelirse "Sizinle birlikte değil miydik?" derler. Eğer kâfirlere (zaferden) bir pay düşerse "Size üstünlük sağlamadık mı, mü'minlerden size gelecek tehlikeleri önlemedik mi?" derler. Allah kıyamet günü aranızda hükmedecektir. Allah kâfirlere, mü'minlerin aleyhinde asla yol vermeyecektir. [63/1; 30/14,47; 40/51]

142. Gerçek şu ki, münafıklar Allah'ı aldatmaya kalkışırlar. Hâlbuki Allah hilelerini başlarına geçirendir. Salâta kalktıkları zaman, üşene üşene kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı çok az hatırlarlar.

143. Arada bocalayıp dururlar; ne onlarla, ne bunlarla. Allah kimi saptırırsa, artık sen ona bir yol bulamazsın. [58/14]

144. Ey iman edenler! Mü'minleri bırakıp kâfirleri evliya edinmeyin. Kendi aleyhinizde Allah'a apaçık bir delil vermek ister misiniz? [3/28; 5/51; 58/22]

145. Münafıklar, ateşin en aşağı tabakasındadırlar. Onlara asla bir yardımcı da bulamazsın, [57/13,15; 9/68-73]

146. Ancak tevbe edip kendilerini ıslah edenler, Allah'a (:buyruklarına) sımsıkı sarılanlar ve dinlerini Allah’a has kılanlar başka. İşte onlar mü’minlerle beraberdirler. Allah mü’minlere büyük bir mükâfat verecektir. [4/175; 7/170; 39/2,11,14; 25/70]

147. Eğer şükreder ve iman ederseniz, Allah size ne diye azap etsin ki? Allah Şâkir’dir, Alîm’dir. [7/96; 39/7]

148. Allah kötü sözün açığa vurulmasını sevmez. Ancak zulme (:haksızlığa) uğrayanlar başka. Allah Semî’dir, Alîm’dir.

149. Bir hayrı açıklar ya da gizlerseniz veya bir kötülüğü affederseniz, Allah Afuv’dur, Kadîr’dir.

150. 151. Allah'ı ve resullerini inkâr eden, Allah ile resullerinin arasını ayırmak isteyen, "Bazısına inanırız, bazısını inkâr ederiz." diyen ve bu ikisi arasında bir yol tutturmak isteyenler kâfirlerin ta kendileridir. Kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırladık.

152. Allah'a ve resullerine inananlar ve onlardan hiçbiri arasında ayrım yapmayanlara gelince, Allah onlara mükâfatlarını verecektir. Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir. [2/285]

153. Kitap ehli, senden kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyor. Musa'dan bundan daha büyüğünü istemişlerdi. Demişlerdi ki "Bize Allah'ı açıkça göster." Bu zulümlerinden dolayı onlara yıldırım çarpmıştı. Ardından kendilerine apaçık belgeler geldikten sonra, buzağıyı tanrı edinmişlerdi. Biz bunu da affettik ve Musa'ya apaçık bir yetki verdik. [2/55-61; 17/90-93]

154. Vaktiyle misakları (:kesin sözleri) dolayısıyla dağı üstlerine kaldırmış ve onlara "Bu kapıdan secde ederek girin." demiştik. Yine onlara "Cumartesi gününde haddi aşmayın" deyip onlardan sağlam bir söz almıştık. [4/47; 2/93]

155. Onların misaklarını (:kesin sözlerini) bozmaları, Allah'ın ayetlerine karşı inkâra sapmaları, nebîleri haksız yere öldürmeleri ve "Kalplerimiz kılıflıdır." demeleri nedeniyle (onları lanetledik). Allah inkârları dolayısıyla kalplerine damga vurmuştur. Pek azı dışında onlar inanmazlar. [2/88; 7/146; 18/57; 41/5; 5/13,)

156. 157. Bir de inkâra sapmaları ve Meryem'in aleyhinde büyük bir iftira atmaları ve "Biz, Allah'ın resulü Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük." demeleri nedeniyledir. Oysa onu öldürmediler ve onu asmadılar. Onlar öyle sandılar. Onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, kesin bir kuşku içindedirler. Onların bir zanna uymaktan başka buna ilişkin hiçbir bilgileri yoktur. Onu kesinlikle öldürmediler. [19/28; 36; 3/55; 5/117]

158. Bilâkis, Allah onu kendine yükseltti. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir. [3/55; 19/56,57]

159. Andolsun, kitap ehlinden ölmeden önce buna inanmayacak kimse yoktur. Kıyamet günü, o da onların aleyhinde şahit olacaktır.

160. 161. Yahudilerin yaptıkları zulüm ve çok kimseyi Allah yolundan çevirmeleri, menedildikleri halde faizi almaları ve haksız (yollar) ile insanların mallarını yemeleri sebebiyle kendilerine (daha önce) helâl kılınmış bulunan temiz ve iyi şeyleri onlara haram kıldık ve içlerinden inkâra sapanlara elim bir azap hazırladık. [6/146; 2/279]

162. Ancak onlardan ilimde kökleşenler ile mü'minlere, -ki bunlar sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler- salâtı yerine getirenlere, zekâtı gerçekleştirenlere, Allah'a ve ahiret gününe inananlara büyük bir mükâfat vereceğiz. [5/83-85]

163. Nuh'a ve ondan sonraki nebîlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyetmiş, Davud'a da Zebur vermiştik. [41/43; 42/13]

164. Sana daha önceden kıssalarını anlattığımız resullere de, anlatmadığımız resullere de vahyetmiştik. Allah Musa ile de konuştu. [40/78; 2/253; 20/9-36; 42/51]

165. Müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak resuller gönderdik ki, resullerden sonra insanların Allah'a karşı bir delili kalmasın. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir. [28/47; 10/47; 34/28]

166. Allah ilminden sana indirdiğine şahitlik eder. Melekler de şahittirler. Şahit olarak Allah yeter. [3/18; 6/19]

167. İnkâr edip Allah yolundan alıkoyanlar büsbütün sapmışlardır. [47/1,32,34]

168. İnkâr edip zulmedenlere gelince, Allah onları bağışlayıp doğru yola iletmez.

169. Ancak onda sürekli kalmaları için cehennem yoluna iletecektir. Bu da Allah'a pek kolaydır.

170. Ey insanlar! Resul size Rabbinizden hakkı getirmiştir. Öyleyse iman edin bu sizin için hayırlıdır. Eğer inkâr ederseniz, göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah'ındır. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [10/108; 69/51]

171. Ey kitap ehli! Dininiz konusunda aşırılığa gitmeyin, Allah'a karşı haktan başkasını söylemeyin. Meryem oğlu İsa Mesih, ancak Allah'ın resulü, Meryem'e yönelttiği kelimesi ve O'ndan bir ruhtur. Öyleyse Allah'a ve resullerine inanın, Allah üçtür demeyin. Bundan kaçının, bu sizin için hayırlıdır. Allah ancak bir tek ilahtır. O çocuk sahibi olmaktan münezzehtir. Göklerde ve yerde her ne varsa O'nundur. Vekîl olarak Allah yeter. [5/73,116]

172. Ne Mesih Allah'a kul olmaktan kaçınır ne de yakınlaştırılmış melekler. Kim Allah'a kulluk etmekten kaçınır ve kibirlenirse bilmeli ki, (Allah) onların tümününü huzurunda toplayacaktır. [40/60; 39/60,72]

173. Ama iman edip salih amellerde bulunanlara gelince, onlara mükâfatlarını eksiksiz ödeyecek ve hatta onlara kendi lütfundan artıracaktır. Kulluktan kaçınan ve kibirlenenleri ise elim bir azapla azaplandıracaktır. Onlar kendileri için Allah'ın peşi sıra ne bir veli ne de bir yardımcı bulacaklardır.

174. Ey insanlar! Rabbinizden size kesin bir kanıt geldi, size apaçık bir nur (:Kur'ân) indirdik. [56/95; 69/51; 24/1; 44/2-3]

175. Allah'a iman edip O'na (:buyruklarına) sarılanlara gelince, Allah onları kendinden bir rahmetin ve bir lütfun içine yerleştirecektir ve onları kendisine varan sırat-ı müstakime ulaştıracaktır. [3/51; 5/16; 17/9; 72/2]

176. Senden fetva istiyorlar. De ki "Allah çocuğu ve babası olmayan kimsenin mirasına ilişkin hükmü açıklar. Ölen kişinin çocuğu yok da bir kız kardeşi varsa, geride bıraktıklarının yarısı kız kardeşinindir. Mirasçı erkek kardeşse çocuğu ve babası olmayan kız kardeşinin bıraktığı bütün mal, onundur; Eğer iki kız kardeşi varsa, geride bıraktıklarının üçte ikisi onlarındır. Ama mirasçılar erkekler ve kız kardeşler ise, bu durumda erkek için iki kadının payı vardır. Allah sapmayasınız diye açıklıyor. Allah her şeyi en iyi bilendir." [4/7-14]

5.MAİDE SÛRESİ

[Medeni, 120 ayet]

[Adını, 112. ayette geçen “maide/sofra” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ey iman edenler! Sözleşmelerinizi yerine getirin. İhramlı iken avlanmayı helal saymamak şartıyla, size bildirilecek olanlar dışındaki hayvanlar size helaldir. Allah dilediği hükmü verir.

2. Ey iman edenler! Allah’ın nişanelerine, haram aya, süslenmiş hedylere (:hacda kesilen hayvan), Rablerinden bir lütuf ve rıza isteyerek Beyt-i Haram’a gelenlere saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz. Mescid-i Haram’a girmenizi engellediği için bir topluma olan kininiz, sizi aşırı gitmeye sevk etmesin. Erdem ve takvada yardımlaşın, günah ve düşmanlıkta yardımlaşmayın. Allah’a karşı takvalı olun. Allah, cezası şiddetli olandır.

3. Leş, kan, domuz eti, Allah’tan başkası adına kesilen, boğulmuş, bir yerine vurularak öldürülmüş, düşüp ölmüş, boynuzlanmış, yırtıcı hayvanlar tarafından kısmen yenilmiş olanlar -ölmeden yetişip kestikleriniz hariç- ve dikili taşlar adına kesilen hayvanlar ve fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılınmıştır. Bunlar fısktır. Bugün kâfirler, sizin dininize karşı ümitlerini kesmişlerdir. Onlardan çekinmeyin, benden çekinin. Bugün dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam’a razı oldum. Kim, şiddetli açlık dolayısıyla zorda kalırsa, günaha istekle yönelmeden bu hayvanlardan yiyebilir. Allah Gafûr’dur, Rahîmdir. [2/173; 6/119, 121, 138,145; 10/59; 22/30; 16/114-116]

4. Sana, kendilerine neyin helal kılındığını soruyorlar. De ki “Temiz olanlar size helal kılınmıştır. Allah’ın size öğrettiği şekilde yetiştirdiğiniz avcı hayvanların sizin için tuttukları avlar üzerine Allah’ın adını anarak yiyin. Allah’a karşı takvalı olun. Allah hesabı çok çabuk görendir.” [2/57, 168, 172; 5/87-88]

5. Bugün, size temiz olanlar helal kılınmıştır. Kitap verilenlerin yemeği size helal, sizin yemeğiniz de onlara helaldir. İffetlerini korumuş mü'min kadınlar ve sizden önce kendilerine kitap verilenlerden iffetlerini korumuş kadınlar, mehirlerini verdiğiniz takdirde iffetli olarak, fuhşa sapmadan ve gizli dost tutmaksızın size helaldir. Kim, imanı inkâr ederse ameli boşa gider. O ahirette de hüsrana uğrayanlardandır.

6. Ey İman edenler! Namaza kalktığınız zaman, yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi yıkayın, başlarınızı mesh edin, topuklarınıza kadar ayaklarınızı da. Eğer cünüp iseniz temizlenin. Hasta veya yolculukta iseniz veya biriniz tuvaletten gelmişse yahut kadınlarınızla münasebette bulunmuş da su bulamamışsanız temiz bir toprakla teyemmüm edin, yüzlerinizi ve ellerinizi onunla meshedin. Allah size zorluk çıkarmak istemez. Sizi temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister. Umulur ki şükredersiniz. [4/43]

7. Allah'ın size olan nimetini "İşittik ve itaat ettik." dediğinizde sizi bağladığı misakı hatırlayın. Allah'a karşı takvalı olun, Allah sinelerin özünü en iyi bilendir. [2/285; 8/21; 24/51]

8. Ey iman edenler! Allah için adaleti ayakta tutan şahitler olun. Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletsizliğe sürüklemesin, adaletli davranın bu takvaya daha yakındır. Allah'a karşı takvalı olun, Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (4/135; 5/42; 6/152]

9. Allah iman edip salih amellerde bulunanara mağfiret ve büyük bir mükâfat olduğunu vadetmiştir. [2/25; 4/57; 5/93; 10/9]

10. İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar alevli ateşin halkıdır. [5/86; 6/27,39; 7/36]

11. Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın, hani bir topluluk ellerini size uzatmaya yeltenmişti de, Allah onların ellerini sizden geri çekmişti. Allah'a karşı takvalı olun. Mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler. [3/159; 9/51; 14/11]

12. Allah İsrailoğullarından misak almıştı. Onlardan on iki temsilci seçtik. Allah "Ben sizinleyim; salâtı yerine getirir, zekâtı gerçekleştirir, resullerime inanır ve onlara yardım eder, Allah'a güzel bir borçla borç verirseniz, sizin kötülüklerinizi örterim. Sizi içinde ırmaklar akan cennetlere yerleştiririm. Bundan sonra sizden kim nankörlük ederse, düz yolda sapmış olur." demişti. [2/63,9/111; 29/7; 47/15; 3/187]

13. Misaklarını bozdukları için onları lanetledik, kalplerini katılaştırdık. Onlar kelimeleri yerlerinden ederek anlamlarını tahrif ettiler, kendilerine hatırlatılandan ders almayı da unuttular. İçlerinden çok azı dışında onların daima hainliklerini görürsün. Yine de onları affet ve önemseme. Allah muhsinleri sever. [2/27, 59; 4/155; 5/41]

14. Biz hristiyanlarız diyenlerden de misak almıştık. Onlar da kendilerine hatırlatılandan ders almayı unuttular. Bu yüzden aralarına kıyamete kadar sürecek düşmanlık ve kin saldık. Allah işleyip durduklarını kendilerine haber verecektir.

15. Ey kitap ehli! Kitapta olup da gizlediğiniz birçok şeyi size açıklayan ve birçoğunu da açığa vurmayan resulümüz geldi. Doğrusu size Allah'tan bir nur yani apaçık bir kitap gelmiştir. [3/187; 7/105; 13/30; 65/11]

16. Allah, rızasına uyanları bu kitapla kurtuluş yollarına ulaştırır ve onları izniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Onları dosdoğru bir yola iletir. [2/257; 14/1; 17/9; 33/43,)

17. Meryem oğlu Mesih'e, "Allah'tır" diyenler kâfir olmuştur. De ki Allah Meryem oğlu Mesih'i, annesini ve yeryüzünde olanların tümünü yok etmeyi dilese, Allah'a karşı kimin elinde bir güç var. Göklerin, yerin ve arasındakilerin hükümranlığı Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Allah her şeye kâdirdir. [2/116, 255; 4/171; 5/72-75, 116-117]

18. Yahudi ve Hristiyanlar “Biz, Allah’ın oğulları ve sevgilileriyiz.” dediler. De ki “Öyleyse, suçlarınız sebebiyle Allah sizi niye cezalandırıyor? Hayır, siz de O’nun yarattıklarından bir beşersiniz. Allah dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Göklerin, yerin ve ikisinin arasındakilerin hakîmiyeti Allah’ındır. Varış da O’nadır.”

19. Ey kitap ehli! Resullerin arası kesildiği bir dönemde "Bize ne müjdeci, ne de uyarıcı gelmedi." demeyesiniz diye size müjdeci ve uyarıcı resulümüz geldi. Böylece size müjdeci de, uyarıcı da gelmiştir. Allah her şeye kâdirdir. [28/46, 47; 7/158]

20. Musa kavmine “Ey kavmim! Allah’ın size olan nimetlerini hatırlayın, içinizden nebîler çıkarmış ve sizi hükümdarlar yapmıştır. İnsanlardan kimseye vermediğini size vermiştir.

21. Ey kavmim! Allah’ın size yazdığı mukaddes yere girin. Ardınıza dönmeyin yoksa hüsrana uğrarsanız.”

22. “Ey Musa! Orada zorba bir kavim var, onlar oradan çıkmadıkça biz oraya girmeyeceğiz. Eğer çıkarlarsa, biz de gireriz.” diye karşılık vermişlerdi.

23. Korkanlar arasında bulunan Allah’ın nimet verdiği iki adam “Üstlerine kapıdan yürüyün, oradan girerseniz, muhakkak galip gelirsiniz. Eğer inanıyorsanız Allah’a tevekkül edin.” demişlerdi.

24. Onlar yine “Ey Musa! Onlar orada oldukça asla oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin savaşın. Biz burada oturacağız.” dediler.

25. Musa “Rabbim! Ben, kendimden ve kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum. Artık bizimle bu fâsık toplumun arasını ayır.” dedi.

26. Allah da “Orası onlara kırk yıl haram kılındı. Yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Sen, fâsık toplum için üzülme!” dedi.

27. Onlara Adem'in iki oğlunun haberini bir gerçek olarak anlat. İkisi de birer kurban sunmuşlar, birinden kabul edilmiş, diğerinden kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen "Kesinlikle seni öldüreceğim!" dedi. Diğeri "Allah ancak muttakilerden kabul eder. [9/94-99; 46/28; 2/2, 3, 4, 177]

28. Andolsun, sen beni öldürmek için elini kaldırsan bile, ben seni öldürmek için elimi kaldırmam. Çünkü ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım.

29. Ben, hem benim günahımı hem de kendi günahını yüklenerek cehennemliklerden olmanı isterim, zalimlerin cezası işte budur." dedi.

30. Bunun üzerine nefsi onu, kardeşini öldürmeye sürükledi ve onu öldürerek hüsrana uğradı.

31. Allah kardeşinin ölüsünü nasıl gömeceğini göstermek için ona yeri eşeleyen bir karga gönderdi. "Bana yazıklar olsun. Kardeşimin ölüsünü gömmek için bu karga kadar bile olmaktan aciz miyim?" diyerek pişman oldu. [2/239; 4/113; 21/80; 27/16; 96/5]

32. Bunun için İsrailoğullarına şöyle yazdık. "Kim bir cana kıymayan veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayan bir kimseyi öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu yaşatırsa bütün insanları yaşatmış gibi olur." Resullerimiz onlara apaçık belgeler getirmişti de onlardan birçoğu bundan sonra yine de yeryüzünde aşırı gitmişlerdi.

33. Allah ve resulüne savaş açan ve yeryüzünde fesat çıkarmaya uğraşanların cezası, öldürülmek yahut asılmak yahut el ve ayaklarının çaprazlamasına kesilmesi yahut bulundukları yerden sürülmektir. Dünyada onların cezası böyle bir aşağılanmadır, ahirette ise onlara çok büyük bir azap vardır. [47/4; 2/179]

34. Ancak, sizin onlara güç yetirmenizden önce tevbe edenler bundan hariçtir. Bilin ki Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

35. Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olun, O'na vesile arayın ve O'nun yolunda cihat edin. Umulur ki kurtuluşa erersiniz.[17/57]

36. İnkâr edenlere gelince, yeryüzünde olanların hepsi ve bir o kadarı daha onların olsa ve kıyamet gününün azabından kurtulmak için bunları fidye olarak verseler dahi kabul edilmez. Onlara elim bir azap vardır.

37. İnkâr edenler ateşten çıkmak isterler, ama çıkamazlar. Onlara kalıcı bir azap vardır.

38. Erkek ve kadın hırsızın yaptıklarına karşılık olarak Allah tarafından caydırıcı bir ceza olması için ellerini kesin. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

39. Kim de zulüm işledikten sonra tevbe edip ıslah ederse, Allah onun tevbesini kabul eder. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [6/54; 16/119; 20/82; 4/17]

40. Göklerin ve yerin mülkünün (:hakîmiyet) yalnızca Allah'ın olduğunu bilmez misin? Allah dilediğine azap eder, dilediğini de bağışlar. Allah her şeye kâdirdir.

41. Ey resul! Kalpleri iman etmediği halde ağızlarıyla "iman ettik" diyenlerden ve yalana kulak veren Yahudilerden inkârda yarışanlar seni üzmesin. Onlar kelimelerin yerlerini değiştirerek anlamlarını tahrif edip sana gelmeyen başka bir topluluk için dinlerler. Derler ki "Bu size verilirse onu alın, eğer verilmezse kaçının." Allah kimin imtihanı kaybetmesini isterse, artık sen onun için Allah'a karşı bir şey yapamazsın. İşte onlar, Allah'ın, kalplerini temizlemek istemediği kimselerdir. Dünyada onlar için bir aşağılanma, ahirette ise çok büyük bir azap vardır.

42. Onlar, yalana kulak verenler, haksız kazanç yiyenlerdir. Eğer sana gelirlerse aralarında hüküm ver veya onlardan uzak dur. Onlardan yüz çevirirsen, sana hiçbir zarar veremezler. Eğer hüküm verirsen aralarında adaletle hükmet. Allah adil olanları sever. [49/9; 60/8]

43. Allah’ın hükmünün yer aldığı Tevrat yanlarında iken nasıl gelip senin hüküm vermeni istiyorlar. Sonra da bundan yüz çeviriyorlar? İşte bunlar inanmış değillerdir. [4/65]

44. Gerçek şu ki, içinde hidayet ve nur bulunan Tevrat’ı biz indirdik. Teslim olmuş nebîler, Yahudilere onunla hükmederlerdi. Rabbine yönelmiş yöneticiler ve din bilginleri de, Allah'ın kitabını korumaları kendilerinden istendiğinden ve onun üzerine şahidler olduklarından onunla hükmederlerdi. Öyleyse insanlardan çekinmeyin, benden çekinin ve ayetlerimi az bir bedele karşılık satmayın. Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir. [6/57,62,73; 12/40]

45. Kitapta onlara cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralamalara karşılık kısas yazdık. Kim de kısas hakkını sadakaya sayarsa bu onun için bir keffaret olur. Kim Allah’ın indirdikleriyle hükmetmezse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir. [2/178-179; 18/26; 65/1]

46. Onların ardından Meryem oğlu İsa’yı önündeki Tevrat’ı tasdik edici olarak gönderdik. Ona hidayet ve nur olan, önündeki Tevrat’ı tasdik edici ve muttakiler için hidayet ve öğüt olarak İncil’i verdik.

47. İncil ehli de, Allah’ın indirdikleri ile hükmetsinler. Kim Allah’ın indirdikleriyle hükmetmezse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir.

48. Bu kitabı sana, önündeki kitabı doğrulayıcı ve onu kuşatıcı olarak hak ile indirdik. Allah’ın indirdikleri ile aralarında hükmet. Hak olan sana geldikten sonra onların arzularına uyma. Sizin her biriniz için bir yol ve yöntem belirledik. Eğer Allah dileseydi sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat size verdikleriyle sizi denemek istedi. Öyleyse hayırlarda yarışın. Hepinizin dönüşü Allah’adır. Allah anlaşmazlığa düştüğünüz şeyleri size haber verecektir. [4/105,) 2/213; 42/10-15]

49. Şu halde, Allah’ın indirdiği ile aralarında hükmet. Onların hevalarına uyma ve Allah’ın sana indirdiğinin bir kısmından seni şaşırtmalarına karşı dikkatli ol. Eğer yüz çevirirlerse bil ki, Allah bazı suçları yüzünden onları cezalandırmak istiyor. İnsanların çoğu fâsıktır.

50. Onlar, cahiliye hükmünü mü arıyorlar? Kesin olarak inanan bir toplum için Allah’tan daha iyi hüküm veren kimdir?

51. Ey iman edenler! Yahudi ve Hristiyanları evliya edinmeyin. Onlar birbirlerinin evliyasıdır. Sizden kim onları veli kabul ederse o da onlardandır. Allah zalim toplumu hidayete ulaştırmaz. [3/28; 5/80-81; 4/144; 46/10]

52. Kalplerinde hastalık olanların “Bize bir felaket gelmesinden çekiniyoruz.” diyerek onların arasında koşuştuklarını görürsün. Olur ki Allah bir fetih veya katından bir emir getirir de işte o zaman içlerinde gizlediklerine pişman olurlar. [4/141; 8/49; 9/125; 33/12; 47/30]

53. İman edenler de “Sizinle beraber olduklarına dair var güçleriyle Allah’a yemin edenler bunlar mı?” derler. Onların amelleri boşa gitmiş ve hüsrana uğrayanlardan olmuşlardır. [9/95; 58/19]

54. Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, Allah kendisinin onları sevdiği, onların da kendisini sevdiği, mü’minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı ise izzetli, Allah yolunda cihat eden ve kınayıcının kınamasından korkmayan bir topluluk getirir. Bu, Allah'ın bir lütfudur, onu dilediğine verir. Allah Vâsi’dir, Alîm’dir. [2/217; 7/89; 47/25; 14/19-20]

55. Sizin veliniz ancak Allah, O’nun resulü ve boyun eğerek salâtı yerine getiren, zekâtı gerçekleştiren mü’minlerdir. [9/71; 49/10]

56. Kim Allah'ı, resulünü ve iman edenleri veli edinirse, hiç kuşkusuz üstün gelecek olan, Allah'ın taraftarlarıdır.[58/22]

57. Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi alay ve eğlence edinenleri, bir de kâfirleri evliya edinmeyin. Eğer inanıyorsanız, Allah'a karşı takvalı olun. [3/28; 6/70]

58. Salâta çağırdığınızda, onu alaya ve eğlenceye alırlar. Bu, onların aklını kullanmayan bir toplum olmasındandır. [2/14-15; 9/64-65]

59. De ki "Ey kitap ehli! Allah'a, bize indirilene ve bizden önce indirilene inandığımız için mi bizden hoşlanmıyorsunuz? Çoğunuz fâsıksınız."

60. De ki Allah katında yeri bundan daha kötü olanı size bildireyim mi? Allah'ın lanetlediği ve gazabına uğrattığı, içlerinden maymunlar, domuzlar yaptığı ve tağuta kulluk edenler… İşte onların yeri daha kötüdür ve onlar düz yoldan büsbütün sapmışlardır. [2/65; 4/51, 60; 16/36]

61. Size geldiklerinde "iman ettik" derler, oysa yanınıza inkârla girmiş ve yine inkârla çıkmışlardır. Gizlemekte olduklarını Allah daha iyi bilir. [2/8-9; 3/72; 3/29]

62. Onlardan çoğunun günah, düşmanlık ve haksız kazanç yemek için koşuşturduklarını görürsün, yaptıkları şey ne kötüdür!

63. Rabbine yönelmiş yöneticiler ve din bilginleri onlara yalan söylemeyi ve haksız kazanç yemeyi yasaklasalardı ya! Yaptıkları şey ne kötüdür. [9/34-35]

64. Yahudiler "Allah'ın eli sıkıdır" dediler. Söylediklerinden dolayı elleri bağlandı ve lanetlendiler. Oysa Allah'ın elleri açıktır, dilediği gibi harcar. Rabbinden sana indirilenler, onların çoğunun azgınlığını ve inkârını artıracaktır. Onların arasına kıyamete kadar sürecek düşmanlık ve kin saldık. Savaş ateşini ne zaman körükleseler Allah onu söndürür. Yeryüzünde fesada koşarlar. Allah fesat çıkaranları sevmez.

65. Kitap ehli iman edip, Allah'a karşı takvalı olsalardı, kötülüklerini örter ve onları nimet cennetlerine koyardık. [2/103; 7/96]

66. Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i yani Rablerinden kendilerine indirileni uygulasalardı onları baştan ayağa nimetlere boğardık. İçlerinde aşırılığa kaçmayan bir ümmet olsa da çoğunun yapıp ettikleri ne kötüdür. [2/41]

67. Ey resul! Rabbinden sana indirileni tebliğ et, eğer bunu yapmazsan, Allah'ın risaletini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur. Allah kâfir toplumu hidayete ulaştırmaz.

68. De ki Ey kitap ehli! Tevrat'ı, İncil'i yani Rabbinizden size indirileni gereğince uygulamadıkça hiçbir temel üzerinde değilsiniz. Andolsun, ki Rabbinden sana indirilen onlardan çoğunun azgınlık ve küfrünü arttırır. O halde kâfir toplum için üzülme. [5/59; 17/41,82; 26/3; 18/6]

69. İman edenler, Yahudiler, Sabiiler ve Hristiyanlardan kim Allah'a, ahiret gününe inanır ve salih amelde bulunursa onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. [2/62; 22/17]

70. İsrailoğullarından söz almış ve onlara resuller göndermiştik. Ne zaman resuller onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şeyle gelmişse, onların bir kısmını yalanlamış bir kısmını da öldürmüşlerdi. [4/155; 5/12; 3/112]

71. Başlarına bir fitnenin gelmeyeceğini hesap ederek kör ve sağır kesildiler. Sonra Allah onların tevbesini kabul etti. Ardından onların çoğu yine kör ve sağır kesildi. Allah yaptıklarını çok iyi görmektedir. [8/21-22]

72. "Meryem oğlu Mesih, Allah'tır." diyenler kesinlikle kâfir olmuştur. Oysa Mesih şöyle demiştir: "Ey İsrailoğulları, Rabbim ve Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Kim Allah'a şirk koşarsa, Allah ona cenneti haram kılar, onun yeri cehennem olur. Zalimler için hiçbir yardımcı da yoktur." [9/30; 22/31; 5/17; 5/116-117]

73. “Allah üçün üçüncüsüdür.” diyenler de kesinlikle kâfir olmuştur. Oysa tek olan ilahtan başka bir ilah yoktur. Söylediklerinden vazgeçmezlerse, inkâr edenlere elim bir azap dokunacaktır. [4/171; 5/116-117]

74. Hâlâ Allah’a tevbe edip bağışlanma dilemezler mi? Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir.

75. Meryem oğlu Mesih, sadece bir resuldür. O’ndan önce de resuller gelip geçmiştir. Onun annesi de dosdoğru bir kadındı. İkisi de yemek yerdi. Onlara ayetleri nasıl açıkladığımıza bir bak, bir de onların nasıl çevrildiklerine bak! [43/57-59; 21/8; 19/16-34]

76. De ki “Siz Allah’ı bırakıp da size zarar da fayda da veremeyecek şeylere mi kulluk ediyorsunuz? Oysa Allah Semî’dir, Alîm’dir.” [46/5; 20/89; 40/42-43]

77. De ki “Ey kitap ehli! Hakkın sınırlarını aşarak dininizde aşırı gitmeyin. Daha önce sapmış, çoğunu da saptırmış ve doğru yolu kaybetmiş bir toplumun hevalarına uymayın.” [3/69,99-100; 4/44, 171; 5/49]

78. İsrailoğullarından inkâr edenler, Davud’un ve Meryem oğlu İsa’nın diliyle lanetlenmiştir. Bu onların isyan etmeleri ve haddi aşmalarındandı.

79. Yaptıkları münker(:çirkin iş)lerden birbirlerini alıkoymuyorlardı. Yapmakta oldukları ne kötüydü!

80. Onların çoğunun, inkâr edenleri veli edindiklerini görürsün. Nefislerinin kendileri için sundukları ne kötüdür ki, Allah onlara gazap etmiştir ve onlar azapta sürekli kalacaklardır.

81. Eğer Allah’a, nebîye ve ona indirilene iman etmiş olsalardı, inkâr edenleri evliya edinmezlerdi. Fakat onların çoğu fâsıktır. [57/16; 58/22; 9/96]

82. İman edenlere düşmanlıkta insanların en şiddetlisi olarak Yahudileri ve şirk koşanları bulursun. İman edenlere sevgice en yakın olarak da "Biz Hristiyanız." diyenleri bulursun. Bu, onların arasında büyüklük taslamayan keşişler ve rahipler bulunmasındandır. [4/45]

83. Resule indirileni işittiklerinde, hakkı tanıdıklarından dolayı onların gözlerinin yaşla dolduğunu görürsün. Derler ki “Rabbimiz! İman ettik, bizi de şahitlerle beraber yaz.

84. Rabbimizin bizi salihler topluluğuyla birlikte cennete yerleştirmesini beklerken ne diye Allah’a ve bize gelen gerçeğe iman etmeyelim ki?” [28/53]

85. Bu sözlerine karşılık olarak, Allah onlara içinde ırmaklar akan, orada sürekli kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte bu muhsinlerin karşılığıdır. [3/115; 5/65; 28/54]

86. İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar yakıcı ateşin halkıdır.

87. Ey iman edenler! Allah’ın size helal kıldığı temiz şeyleri haram etmeyin, sınırı da aşmayın. Allah sınırı aşanları sevmez. [7/32; 6/143-144; 16/116]

88. Allah'ın size verdiği helal ve temiz rızıklardan yiyin ve inandığınız Allah'a karşı takvalı olun. [2/168; 5/96; 6/119]

89. Allah sizi kasıtsız olarak yaptığınız yeminlerden sorumlu tutmaz. Fakat bilinçli olarak yaptığınız yeminlerinizden sorumlu tutar. Yemininizi bozma karşılığı, kendi ailenize yedirdiğiniz türden yiyeceklerle on yoksulu doyurmak veya giydirmek ya da bir boynu çözmektir. Kim bunları bulamazsa üç gün oruç tutması gerekir. Bu, bozduğunuz yeminlerin kefâretidir. Yeminlerinizi tutun. Şükredesiniz diye Allah ayetlerini işte böyle açıklıyor. [2/225; 66/2; 16/91-94,)

90. Ey iman edenler! İçki, kumar, dikili taşlar ve fal okları sadece şeytan işi pisliklerdir, bunlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz. [2/219; 22/30]

91. Şeytan, içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi, Allah'ı hatırlamaktan ve salâttan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz değil mi?

92. Allah'a ve resule itaat edin ve (yasaklardan) uzaklaşın. Eğer yüz çevirirseniz bilin ki, resulümüze düşen ancak apaçık bir tebliğdir. [3/20; 5/99; 16/35] [4/80; 29/51]

93. İman edip salih amellerde bulunanlara-bundan böyle korunup inandıkları ve iyi işler yaptıkları, sonra korunup inandıkları ve yine korunup iyilik ettikleri takdirde- daha önce yiyip içtiklerinden ötürü bir sorumluluk yoktur. Allah muhsinleri sever.

94. Ey iman edenler! Görmediği halde, Allah'tan korkan kimseyi belirlemek için Allah sizi, ellerinizin ve oklarınızın ulaştığı avla dener. Bundan sonra kim sınırı aşarsa, onun için elim bir azap vardır.

95. Ey iman edenler! İhramlı iken av hayvanını öldürmeyin. Sizden kim bilerek onu öldürürse, cezası, içinizden adalet sahibi iki kimsenin hükmüyle, Kâbe'ye ulaştırılacak öldürdüğüne denk, kesimlik bir hayvandır. Ya da yoksulları doyurma keffaretidir veya buna denk bir oruçtur. Böylece işlediğinin vebalini tatsın. Allah geçmişte olanı affetmiştir. Fakat kim bir daha böyle yaparsa Allah ondan intikamını alır, Allah Azîz'dir, intikam sahibidir. [14/47; 43/25]

96. Deniz avı ve yiyeceği, hem sizin, hem de yolcuların yararlanması için size helâl kılındı. Kara avı ise, ihramlı olduğunuz sürece size haram kılınmıştır. Huzurunda toplanacağınız Allah'a karşı takvalı olun.

97. Allah, Beytü'l-Haram olan Kabe'yi, haram ayları, kesimlik ve süslenmiş hayvanları, insanlar için güvenlik unsuru yaptı. Bu, Allah'ın göklerde ve yerdeki her şeyden haberdar olduğunu ve Allah'ın her şeyi bildiğini anlamanız içindir. Allah her şeyi bilendir.

98. Biliniz ki Allah cezası şiddetli olandır. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

99. Resule düşen sadece tebliğdir. Allah açığa vurduklarınızı da, gizlediklerinizi de bilir. [16/35; 24/54; 29/18; 36/17]

100. De ki "Pis olan şeyin çokluğu hoşuna gitse bile, pis olan ile temiz olan bir olmaz. Ey akıl sahipleri Allah'a karşı takvalı olun ki kurtuluşa ulaşasınız."

101. Ey iman edenler! Açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Eğer Kur'ân indirilirken onları sorarsanız, size açıklanır. Allah açıklamadıklarını affetmiştir. Allah Gafûr'dur, Halîm'dir.

102. Sizden önce bir toplum onları sormuştu da sonra da onları inkâr etmişlerdi.

103. Belli bir sıralamayla erkek ve dişi yavrulayanların, yemin sonucu salıverilenlerin, arka arkaya iki erkek doğuranların ve on kez döl veren erkek develerin haram edilişini Allah onaylamıyor; inkârcılar Allah'a iftira ediyor. Onların çoğu akletmezler. [39/60]

104. Onlara "Allah'ın indirdiğine ve resule gelin." denince, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz yol bize yeter." derler. Ataları bir şey bilmeyen ve hidayete ulaşmamış kimseler olsa da mı? [2/170; 31/21; 33/67]

105. Ey iman edenler! Siz kendinizden sorumlusunuz. Siz hidayette olursanız, sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. Allah yapıp ettiklerinizi size haber verecektir. [15/39-42]

106. Ey iman edenler! Sizden birine ölüm yaklaşınca, vasiyet ederken aranızdaki şahitliği, içinizden adalet sahibi iki kişi ile yerine getirin. Eğer yolculuğa çıktığınızda ölüm emareleri başınıza gelirse, sizden olmayanlardan iki kişiyi şahit tutun. Onlardan kuşkulanırsanız, salâttan sonra onları alıkoyun ve "Akrabamız bile söz konusu olsa, yeminimizi hiçbir menfaat karşılığında değiştirmeyeceğiz ve Allah'ın emaneti olan şahitliği gizlemeyeceğiz, bunu yaparsak günahkârlardan oluruz." diye Allah adına yemin ettirin.

107. Eğer o ikisinin günaha düştükleri belli olursa, ölene daha yakın olan hak sahiplerinden diğer iki kişi onların yerine geçerler ve “Bizim şahitliğimiz, bu ikisinin şahitliğinden daha doğrudur ve haksızlık yapmıyoruz, eğer haddi aşarsak o zaman zalimlerden oluruz.” diye Allah’a yemin ederler. [5/8]
108. Bu, onların şahitliği hakkıyla yapmaları veya kendi yeminlerinden sonra başkalarının yeminlerine başvurulacağından korkmaları içindir. Allah'a karşı takvalı olun ve kulak verin. Çünkü Allah fâsıklar güruhuna yol göstermez.
109. Allah resulleri bir araya getireceği gün şöyle der: "Size ne cevap verildi?" Şöyle derler: "Hiçbir bilgimiz yok. Gaybları en iyi bilen sensin." [7/6; 43/44; 25/30]
110. Allah der ki “Ey Meryemoğlu İsa! Sana ve annene verdiğim nimetimi hatırla! Hani seni Rûhu’l-Kuds ile desteklemiştim. Beşikteyken de yetişkinken de insanlarla konuşuyordun. Sana kitabı, hikmeti, Tevratı ve İncil’i öğretmiştim. Benim iznim ile çamurdan kuş şeklinde bir şey yapar, sonra ona üflerdin de, o da benim iznim ile kuş oldu. Yine benim iznim ile körü ve alaca (hastalığını) iyileştirir, iznimle ölüleri diriltirdin. Hani İsrailoğullarına apaçık belgeler getirdiğinde, onlardan inkâr edenler ‘Bu apaçık bir sihirdir.’ dedikleri zaman onların elini senin üzerinden çekmiştim.” [2/87; 3/46, 49]
111. Havarilere de “Bana ve resulüme iman edin.” diye vahyetmiştim. Onlar da “İman ettik, bizim müslümanlar olduğumuza şahit ol!” demişlerdi. [3/52-53; 61/14]
112. Havariler “Ey Meryemoğlu İsa! Rabbin bize, gökten bir sofra indirebilir mi?” dediklerinde, İsa “Eğer inanıyorsanız Allah’a karşı takvalı olun!” demişti.
113. Havariler ise "Biz istiyoruz ki ondan yiyelim, kalplerimiz mutmain olsun, senin bize doğru söylediğini bilelim ve ona şahitlik edenlerden olalım." dediler.

114. Meryemoğlu İsa da “Ey Allah’ım! Rabbimiz! Gökten bize bir sofra indir. Bu, hem bizim için, hem de öncemiz ve sonramız için bir bayram ve senden bir ayet olsun. Bizi rızıklandır. Sen, rızık verenlerin en hayırlısısın.” dedi.[23/72; 34/39; 62/11]

115. Allah “Ben onu size indireceğim.” dedi. “Fakat bundan sonra sizden kim inkâr ederse, onu da, insanlardan kimseyi azaplandırmadığım bir azapla cezalandırırım.”

116. Allah “Ey Meryemoğlu İsa beni ve annemi Allah’ın peşi sıra iki ilah edinin diye insanlara sen mi söyledin?” deyince, İsa şöyle cevap verir: “Seni tenzih ederim, gerçek olmayan bir şeyi söylemek bana yakışmaz. Eğer söyleseydim, sen bunu bilirdin. Sen, benim içimde olanı bilirsin, ben ise sende olanı bilemem. Sen, gaybları en iyi bilensin.” [4/171; 5/12, 72]

117. Ben onlara “Benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan Allah’a kulluk edin.” demek dışında, senin bana emrettiğinden başka bir şey söylemedim. Aralarında bulunduğum sürece onlara şahittim. Beni vefat ettirdiğin zaman da onları sen gözetiyordun. Sen, her şeye şahitsin.

118. Eğer onlara azap edersen, onlar senin kullarındır! Şayet onları bağışlarsan, sen Azîz’sin, Hakîm’sin.” [14/36]

119. Allah ise şöyle dedi: “İşte bugün, doğrulara doğrulukları fayda verir. Onlar için, içinde sürekli kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. Allah onlardan razı olmuştur. Onlar da Allah’tan razı olmuşlardır. İşte bu, büyük bir kazançtır.” (58/22][46/13]

120. Göklerin, yerin ve içindekilerin hükümranlığı Allah’a aittir. O her şeye kâdirdir.

6.EN'ÂM SÛRESİ

[Mekki, 165 ayet]
[Adını 136,138 ve 139. ayetlerde geçen "hayvanlar(geviş getiren)" anlamındaki en'âm sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'a mahsustur. Yine de inkâr edenler, başkalarını rablerine denk tutuyorlar. [1/1-3; 18/1; 112/4]

2. Sizi çamurdan yaratan, sonra da bir ecel takdir eden Allah'tır. Adı belirlenmiş ecel O'nun katındadır. Siz ise hâlâ kuşku duyuyorsunuz. [15/26; 22/5; 23/12; 16/61; 35/11; 63/11]

3. O göklerde de yerde de Allah'tır. Sizin gizlinizi de açığınızı da bilir ve kazandıklarınızı da bilir. [3/29; 2/284]

4. Onlara Rablerinin ayetlerinden bir ayet geldiği zaman mutlaka ondan yüz çevirirler. [20/124-126; 43/36]

5. Kendilerine hak gelince, onu yalanladılar. Fakat alaya aldıklarının haberleri yakında onlara gelecektir. [26/6,23/110,15/95,18/106]

6. Kendilerinden önce nice nesiller helâk ettiğimizi görmezler mi? Yeryüzünde size vermediğimiz imkânları onlara verdik. Üzerlerine bol yağmur yağdırdık, altlarından ırmaklar akıttık. Sonra işledikleri suçları nedeniyle kendilerini helâk ettik ve onların ardından başka nesiller var ettik. [7/96; 10/13; 17/17; 19/74,98]

7. Sana, kâğıda yazılı bir kitap indirseydik ve onlar da buna elleriyle dokunsalardı, yine de inkâr edenler derlerdi ki "Bu apaçık bir sihirdir." [17/93, 10/2; 34/43; 46/7]

8. Eğer bir melek indirseydik iş bitirilir, onlara göz açtırılmazdı. [11/12; 25/7; 6/111]

9. Eğer onu, bir melek kılsaydık, onu bir insan sûretinde getirirdik ve onları düştükleri kuşkuya yine düşürürdük.

10. Andolsun senden önceki resullerle de alay edilmişti. Bu yüzden onlarla alay edenleri, alay ettikleri şey kuşatmıştı. [6/5; 16/34]

11. De ki "Yeryüzünde dolaşın, sonra da yalanlayanların âkibetinin nasıl olduğuna bakın." [7/64, 72, 92, 176; 30/10,16]

12. De ki "Göklerde ve yerde olanlar kimindir?" De ki "Allah'ındır." O, rahmeti kendi üzerine yazmıştır. Hakkında hiçbir şüphe bulunmayan kıyamet günü sizi mutlaka toplayacaktır. Kendilerini hüsrana uğratanlar, işte onlar iman etmeyenlerdir." [6/54,3/25; 7/156; 13/16]

13. Gece ve gündüzde barınan ne varsa Allah'a aittir. O Semî'dir, Alîm'dir.

14. De ki "Göklerin ve yerin yoktan var edeni, doyuran fakat doyurulmaya ihtiyaç duymayan Allah'tan başkasını mı veli edineyim?" De ki "Ben, teslim olanların ilki olmakla ve müşriklerden olmamakla emrolundum." [7/196; 42/9; 11/113]

15. De ki "Ben, Rabbime isyan edecek olursam, büyük bir günün azabından korkarım."

16. O gün, kendisinden sıkıntının kaldırıldığı kimseye Allah rahmet etmiştir. Bu, apaçık bir kazançtır. [2/112]

17. Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, o zararı kaldıracak ancak odur. Eğer sana bir hayır dokunursa, zaten O her şeye kâdirdir. [10/107; 33/17; 35/2]

18. O kullarının üstünde mutlak otorite sahibidir. O Hakîm'dir, Habîr'dir. [6/61; 3/189; 11/4]

19. De ki "Şahitlik yönünden hangi şey daha büyüktür?" De ki "Benimle sizin aranızda şahit olan Allah'tır. Bu Kur'ân, sizi ve ulaştığı kimseleri, onunla uyarmam için bana vahyedildi. Allah ile birlikte başka ilahların da bulunduğuna şahitlik eden siz misiniz?" De ki "Ben asla şahitlik etmem." De ki "O tek ilahtır. Ben sizin Allah'a şirk koştuklarınızdan uzağım." [6/51, 70; 36/70; 50/45; 112/1]

20. Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu, oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Kendilerini hüsrana uğratanlar, işte onlar iman etmeyenlerdir." [2/146; 41/43; 42/13; 26/196-197]

21. Allah adına yalan uydurandan yahut ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Şurası gerçektir ki, zalimler kurtuluşa ermezler. [6/93; 10/17; 16/116]

22. O gün, onların hepsini toplayacağız, sonra da şirk koşanlara "İddia ettiğiniz ortaklarınız nerede?" diyeceğiz. [7/37; 26/92-93; 28/62, 74]

23. Fakat onların savunmaları "Rabbimiz olan Allah'a yemin ederiz ki, biz şirk koşanlardan değildik." demekten başka bir şey olmayacaktır.

24. Bak, kendilerini nasıl da kandırdılar ve uydurdukları şeyler de onlardan uzaklaşıp gitti.

25. İçlerinden seni dinleyenler vardır. Bununla beraber biz onların kalpleri üzerine, anlamalarına engel olan perdeler, kulaklarına da ağırlık koymuşuzdur. Her türlü delili görseler bile, ona inanmazlar. Seninle mücadele etmek için sana geldiklerinde, inkâr edenler “Bu ancak evvelkilerin masallarıdır.” derler. [17/46; 8/31; 16/24; 25/4-5]

26. Dahası, hem menederler hem de kendileri ondan uzaklaşırlar. Böylece onlar, ancak kendilerini helâk ettiklerinin farkında değillerdir.

27. Ateşin karşısında durdurulduklarında "Ah ne olurdu, dünyaya geri döndürülsek, Rabbimizin ayetlerini yalanlamasak ve mü’minlerden olsak." dediklerini bir görsen! [7/53; 14/44; 15/2; 25/26,29]

28. Hayır, önceden gizledikleri açığa çıktı. Eğer dünyaya geri döndürülselerdi, men edildiklerine tekrar dönerlerdi. Zira onlar hiç kuşkusuz yalancıdırlar. [23/90; 45/33,58/18]

29. "Dünya hayatımızdan başka hayat yoktur, bizler diriltilecek değiliz.” dediler. [16/38; 17/49,98; 36/78-79; 64/7]

30. Rablerinin karşısında durdurulduklarında onları bir görsen! Allah "Bu, gerçek değil miymiş?" deyince onlar "Rabbimiz hakkı için evet." diyecekler. Allah da "Öyleyse inkâr etmeniz nedeniyle azabı tadın." diyecek.

31. Allah’la karşılaşmayı yalanlayanlar, hüsrana uğramışlardır. Öyle ki, son saat kendilerine ansızın gelince, günahlarını sırtlarına yüklenerek, “Dünyada sorumsuzca yaptıklarımızdan dolayı yazıklar olsun bize..." derler. Dikkat edin, o yüklendikleri şey ne kötüdür.

32. Dünya hayatı, bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Ahiret yurdu ise, takvalı davrananlar için daha hayırlıdır. Aklınızı kullanmıyor musunuz? [10/24; 29/64; 47/36; 57/20]

33. Onların söylediklerinin seni üzdüğünü biliyoruz. Onlar seni yalanlamıyorlar. Fakat zâlimler, asıl Allah'ın ayetlerini bile bile inkâr ediyorlar. [10/65; 11/112; 15/97; 18/6]

34. Senden önceki resuller de yalanlanmışlardı da, onlara yardımımız gelinceye kadar, yalanlanmalarına ve gördükleri eziyetlere karşı sabretmişlerdi. Allah'ın kelimelerini değiştirebilecek yoktur. Daha önce gönderilen elçilerin haberlerinin bir kısmı sana ulaşmıştır. [3/184; 3/20; 6/112-115; 2/23-24]

35. Eğer onların yüz çevirmeleri sana ağır geldiyse, onlara bir ayet getirmek için yerde bir tünel açmaya veya göğe bir merdiven dayamaya gücün yetiyorsa yap. Eğer Allah dileseydi, onların tümünü hidayet üzere toplardı. Öyleyse sakın cahillerden olma. [6/149; 7/132; 10/99]

36. Ancak kulak verenler icabet eder. Ölüler ise, onları da Allah diriltir, sonra da ona döndürülürler. [10/42; 27/80-81]

37. "Ona Rabbinden bir ayet indirilse ya!" dediler. De ki “Allah ayet indirmeye güç yetirendir." Ama onların çoğu bilmezler.

38. Yeryüzünde hareket eden hiçbir canlı ve gökyüzünde kanatlarıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizin gibi birer ümmet olmasınlar. Kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonra Rablerinin huzurunda hepsi de toplanacaklardır. [5/3; 6/115]

39. Ayetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklardaki sağır ve dilsizlerdir. Allah dilediğini dalâlette bırakır, dilediğini de doğru yola ulaştırır. [2/18; 8/22; 74/54-56; 42/13]

40. De ki "Eğer doğru söyleyenler iseniz, söyleyin bakalım! Size Allah'ın azabı gelse veya son saat gelip çatsa, Allah'tan başkasına mı dua edersiniz? “

41. "Tabii ki yalnızca Allah’a dua edersiniz, O da dilerse, dua ettiğiniz sıkıntınızı kaldırır ve şirk koştuğunuz şeyleri unutursunuz."

42. Andolsun, senden önce de ümmetlere resuller gönderdik de yalvarıp yakarsınlar diye onları darlık ve sıkıntıya uğrattık. [7/94]

43. Hiç olmazsa azabımız kendilerine gelince yalvarmaları gerekmez miydi? Fakat kalpleri katılaşmış ve şeytan, yaptıklarını onlara süslü göstermişti. [16/63; 27/24; 29/38; 35/8; 43/36-37]

44. Kendilerine yapılan hatırlatmaları unutunca, her şeyin kapılarını onlara açtık. Kendilerine verilenlerle sevinip şımarırlarken ansızın onları yakaladık, işte o zaman, bütün ümitlerini yitirdiler. [7/51; 9/67; 39/8; 59/19]

45. Böylece zulmeden o toplumun kökü kazındı. Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.

46. De ki "Hiç düşündünüz mü? Eğer Allah işitmenizi ve görmenizi alıverir ve kalplerinizi mühürlerse, onları size Allah'tan başka getirecek ilah kimdir?" Bak, ayetleri ayrıntılı olarak açıklıyoruz, yine de sırt çeviriyorlar. [6/55, 97; 18/54]

47. De ki "Hiç düşündünüz mü? Size Allah'ın azabı ansızın ya da açıktan gelse, zalim kavimden başkası helâk edilir mi?" [11/117]

48. Biz resulleri yalnızca müjdeciler ve uyarıcılar olarak gönderdik. Şu halde kim iman ederse ve kendini düzeltirse, artık onlara korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir.

49. Ayetlerimizi yalanlayanlara ise fâsıklıklarından dolayı azap dokunacaktır.

50. De ki "Size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum. Gaybı da bilmiyorum ve ben size bir meleğim de demiyorum. Ben, yalnızca bana vahyedilene uyarım." De ki "Kör ile gören bir olur mu? Düşünmez misiniz?" [11/31; 7/188; 34/50; 46/9]

51. Rablerinin huzurunda toplanmaktan korkanları onunla uyar ki; onlar için Rablerinden başka ne bir veli vardır ne de şefaatçi. Umulur ki takvalı olurlar. [6/19, 70; 40/18; 43/86]

52. Sabah akşam –Allah’ın rızasını dileyerek- Rablerine dua edenleri kovma. Onların hesabından bir şey sana ait olmadığı gibi, senin hesabından bir şey de onlara ait değildir. O halde onları kovarsan zalimlerden olursun.

53. Biz onlardan bazısını bazısı ile “Allah aramızdan bunlara mı lütfuna layık gördü!” desinler diye, işte böyle imtihan ettik. Allah, şükredenleri daha iyi bilen değil midir?

54. Ayetlerimize iman edenler, sana geldiklerinde "Selam olsun size.” de. Rabbiniz, kendine rahmeti yazdı. İçinizden her kim bilmeyerek bir kötülük işler, bundan sonra da tövbe eder ve kendini düzeltirse, işte Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir. [4/17; 7/153; 16/119; 20/82]

55. Mücrimlerin yolu apaçık ortaya çıksın diye, ayetlerimizi işte böyle ayrıntılı olarak açıklıyoruz. [30/58]

56. De ki "Ben Allah'ın peşi sıra dua ettiklerinize kulluk etmekten nehyolundum." De ki "Sizin hevalarınıza tâbi olmam, o zaman dalâlete düşerim ve hidayete ulaşanlardan olmam." [40/66; 5/48-49; 39/12]

57. De ki "Ben, Rabbimden kesin bir belge üzerindeyim. Siz ise onu yalanladınız. Sizin acele ettiğiniz azap yanımda değildir. Hüküm yalnızca Allah'ındır. O hakkı anlatır ve O, ayırt edenlerin en hayırlısıdır." [4/174; 7/153]

58. De ki " Sizin acele ettiğiniz (azap), yanımda olsaydı, iş benimle sizin aranızda bitirilirdi. Allah zâlimleri en iyi bilendir."

59. Gaybın anahtarları O’nun katındadır, onları yalnızca O bilir. Karada ve denizde olan her şeyi bilir. Bilgisi dışında bir yaprak dahi düşmez. Ne yerin karanlıklarında bir dane, ne yaş ne de kuru hiçbir şey yoktur ki apaçık bir kitapta olmasın. [27/65; 72/26; 10/20; 7/187]

60. Sizi geceleyin vefat ettiren (:uyutan), gündüzün kazanmakta olduklarınızı bilen, tespit edilen ömrü tamamlamak üzere her gün hayata geri döndüren O’dur. Dönüşünüz de O’nadır. Sonra yaptıklarınızı size haber verecektir. [39/42]

61. O kulları üstünde mutlak otorite sahibidir. Size kaydediciler gönderir. Nitekim birinize ölüm geldiği zaman, elçilerimiz kusursuz bir şekilde onun hayatına son verir. [13/11; 32/11; 16/28, 32; 47/27; 82/10-11]

62. Sonra gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülürler. Haberiniz olsun, hüküm yalnızca O’nundur ve O, hesap görenlerin en hızlısıdır. [18/26; 12/40]

63. De ki "Bizi bu durumdan kurtarırsan, şükredenlerden olacağız.” diye yalvararak ve gizlice yakardığınızda, karanın ve denizin karanlıklarından sizi kim kurtarır?

64. De ki "Sizi bundan ve bütün sıkıntılardan Allah kurtarır. Yine de siz şirk koşarsınız." [12/106]

65. De ki "O, size üstünüzden ya da ayaklarınızın altından azap göndermeye veya sizi parça parça birbirinize kırdırıp kiminizin şiddetini kiminize tattırmaya güç yetirendir." İyice kavrasınlar diye ayetleri ayrıntılı olarak açıklıyoruz? [6/129; 2/251; 22/40; 11/1-2]

66. O hak olduğu halde kavmin onu yalanladı. De ki "Ben, size bir vekil değilim." [25/30; 42/6,10/108; 6/107; 39/41]

67. "Her haberin kararlaştırılmış bir zamanı vardır, yakında bileceksiniz."

68. Ayetlerimiz konusunda alaylı tartışmalara dalanlar bir başka söze geçinceye kadar onlardan uzak dur. Şeytan sana unutturacak olursa, hatırladıktan sonra artık zalim toplulukla beraber oturma. [4/140]

69. Takvalı olanlara, zalim topluluğun hesabından hiçbir sorumluluk yoktur. Fakat bu bir hatırlatmadır, belki sakınırlar. [2/184; 10/41]

70. Dinlerini oyun ve eğlence edinen, dünya hayatının kendilerini aldattığı kimseleri bırak. Hiçbir kimse kazandığıyla helâke düşmesin diye onunla hatırlat. Onların Allah'tan başka ne bir velisi, ne bir şefaatçisi vardır. Her türlü fidyeyi verse de kabul olunmaz. İşte onlar, kazandıkları nedeniyle helâke uğrayanlardır. Küfre saptıklarından dolayı onlar için kaynar sudan içecek ve elim bir azap vardır. [2/48; 7/50-51; 45/33-35]

71. De ki "Allah'ın peşi sıra bize faydası ve zararı olmayan şeylere mi yalvaralım? Allah bizi doğru yola ilettikten sonra, ökçelerimiz üzerinde gerisin geri mi dönelim? Şeytanların ayartıp yeryüzünde şaşırttığı ve arkadaşlarının, bizimle doğru yola gel." diye çağırdıkları şaşkın kimse gibi mi olalım? Deki "Doğru yol Allah'ın yoludur. Biz âlemlerin Rabbine teslim olmakla emrolunduk. [10/106-108; 46/4-5; 4/167]

72. Bir de salâtı yerine getirmek ve O'na karşı takvalı olmakla emrolunduk. Huzurunda toplanacağınız O'dur." [23/2,9; 2/45-46; 39/33; 49/13]

73. Gökleri ve yeri hak ile yaratan Allah’tır. O gün 'Ol.' der o da hemen olur. O’nun sözü haktır. Sûra üflendiği gün mülk O’nundur. Gaybı ve şehadeti bilmektedir. Hakîm ve Habîr O’dur. [36/82; 40/68; 54/50; 16/77]

74. İbrahim, babası Âzer'e şöyle demişti: "Sen putları ilâh mı ediniyorsun? Ben, seni ve kavmini apaçık bir sapmışlıkta görüyorum." [9/114; 19/41-50; 21/54]

75. İbrahim'e kesin inananlardan olması için, göklerin ve yerin işleyiş düzenini de böyle gösteriyorduk. [37/85-99]

76. Gece bastırınca, bir yıldız görmüş ve "Bu, benim Rabbim!" demişti. Fakat yıldız batınca da "Ben, batanları sevmem." demişti.

77. Ayı doğarken görünce “Rabbim budur!” dedi. O da batınca: “Yemin ederim ki, Rabbim bana doğru yolu göstermeseydi, elbette dalâlete düşen kimselerden olacaktım.” dedi.

78. Sonra güneşi doğarken görünce, "Rabbim budur, bu daha büyük!" demiş, o da batınca, "Ey kavmim! Ben, sizin şirk koştuklarınızdan uzağım. [41/37]

79. Ben, bir hanif olarak, yüzümü, gökleri ve yeri yaratan Allah'a yönelttim. Ben, müşriklerden değildim.” dedi. [10/105; 22/31; 30/30; 43/26-27]

80. Kavmi onunla tartıştı. O dedi ki "O bana doğru yolu gösterdiği halde, siz benimle Allah hakkında tartışmaya mı giriyorsunuz? O’na şirk koştuklarınızdan korkmuyorum. Ancak Rabbimin dilediği olur. Rabbim, ilim bakımından her şeyi kuşatmıştır. Yine de düşünmeyecek misiniz?" [2/139-140; 26/77]

81. Hem siz, Allah'ın hakkında herhangi bir delil indirmediği şeyleri O'na şirk koşmaktan korkmazken, ben sizin şirk koştuğunuz şeylerden niçin korkayım ki? Biliyorsanız söyleyin “güvende” olmaya iki taraftan hangisi daha layıktır? " [19/41; 26/84]

82. "İman edenler ve imanlarına zulüm karıştırmayanlar, işte onlar güven içindedirler ve hidayete ulaşanlar da onlardır.” [31/13]

83. Bu, kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz delilimizdir. Biz, dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Rabbin Hakîm’dir, Alîm’dir. [4/125; 38/47]

84. Biz, İbrahim'e İshak ve Yakûb'u bağışladık. Her birini de hidayete ulaştırdık. Daha önce de, Nuh'u ve onun zürriyetinden Davud'u, Süleyman'ı, Eyyûb, Yusuf, Musa ve Harun'u hidayete ulaştırdık. İşte biz muhsinlerin karşılığını böyle veririz. [12/22; 37/80, 105, 110, 121, 131]

85. Zekeriyyâ, Yahya, İsâ ve İlyas, hepsi de sâlihlerdendir.

86. İsmail, el-Yesa, Yûnus ve Lût'u da, hepsini insanlara üstün kıldık. [3/33]

87. Onların atalarından, nesillerinden ve kardeşlerinden olan bazı kimseleri seçtik ve doğru yola ilettik. [2/129]

88. İşte bu, Allah'ın hidayetidir ve kullarından dilediğine onunla hidayet eder. Eğer Allah'a şirk koşmuş olsalardı, yaptıkları boşa giderdi. [22/16; 24/46; 2/272; 39/65]

89. Bunlar, kendilerine kitap, hüküm ve nübüvvet verdiklerimizdir. Eğer bunları tanımayıp küfre saparlarsa, andolsun, yerlerine bunları inkâr etmeyecek bir topluluk getiririz. [4/54-55,133]

90. Bunlar, Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Sen de onların yoluna uy. "Ben, karşılık olarak sizden bir ücret istemiyorum. Zira o, insanlar için ancak bir hatırlatmadır.” de. [12/104; 38/87; 68/52; 25/27]

91. Allah’ın hiçbir beşere, bir şey indirmediğini söylemekle, Allah'ı, gereği gibi tanıyamadılar. De ki “Öyleyse Musa’nın insanlar için nur ve hidayet olarak getirdiği, sizin de kâğıtlar haline getirip açıkladığınız, çoğunu da gizlediğiniz, siz ve babalarınız hiçbir şey bilmezken size öğretilen o kitabı kim indirdi?” “Allah indirdi.” de. Sonra bırak onları, içine daldıkları batakta oyalansınlar. [17/90-94; 15/3; 22/74; 23/54; 39/67]

92. Bu da, şehirlerin anası (Mekke) ve etrafındakileri uyarman için, kendinden önceki kitapları doğrulayan bizim indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. Ahirete iman edenler, kitaba iman ederler ve salâtlarını da korurlar. [3/96; 6/19; 42/7]

93. Allah adına yalan uyduran veya kendisine hiçbir şey vahyedilmediği halde bana da vahyedildi diyenden ve Allah'ın indirdiği gibi ben de indireceğim diyenden daha zâlim kim olabilir? Can çekiştiklerinde, meleklerin ellerini uzatıp "Haydi canlarınızı çıkarın." dediklerinde zalimleri bir görsen. Allah'a karşı gerçek olmayanı söylemiş ve O'nun ayetlerinden büyüklenerek uzaklaşmış olmanız sebebiyle aşağılayıcı azapla bugün cezalandırılacaksınız. [8/50; 6/61] [3/78; 16/62, 116; 10/17; 39/60; 7/28-33; 2/169]

94. İşte sizi ilk defa yarattığımız gibi, bize tek başınıza geldiniz. Size verdiklerimizi arkanızda bıraktınız. Kendiniz için (bize) ortak olduklarını iddia ettiğiniz şefaatçilerinizi yanınızda göremiyoruz! Aranızdaki bağlar kopmuş, iddia ettikleriniz sizden uzaklaşıp gitmiştir. [19/95; 18/48-51; 10/28-30]

95. Allah daneyi ve çekirdeği filizlendirendir. Ölüden diriyi çıkaran, diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. O halde nasıl olup da çevriliyorsunuz? [30/40; 67/2]

96. O sabahı yarıp çıkarandır. Geceyi bir dinlenme, Güneş ve Ay'ı da bir hesap ölçüsü kılmıştır. Bu, Azîz ve Alîm'in takdiridir. [10/67; 55/5] [7/54; 71/16; 36/37-40]

97. O, karanın ve denizin karanlıklarından yolunuzu bulmanız için size yıldızları kılavuz kılandır. Bilen bir topluluk için biz ayetleri ayrıntılı olarak açıkladık. [16/15-16; 27/63]

98. O, sizi tek bir nefisten yaratan ve bir karar kılma yeri, bir de emanet yeri takdir edendir. Kavrayabilen bir topluluk için ayetleri ayrıntılı olarak açıkladık. [4/1]

99. Gökten su indiren de Allah’tır. İşte biz o su ile her çeşit bitki çıkardık. O bitkiden de bir yeşillik meydana getirdik ki, bu yeşillikten birbiri üzerine kümelenmiş daneler, hurma ağacının tomurcuğunda da aşağıya sarkmış salkımlar, üzüm bağları, zeytin ve nar gibi birbirine benzeyen ve benzemeyen ürünler çıkarırız. Meyve verdiğinde ve olgunlaştığı zaman meyvesine bir bakın. İşte bütün bunlarda iman eden bir topluluk için ayetler vardır. [36/34-36]

100. Cinleri Allah'a ortak koştular. Oysa onları O yaratmıştır. Bir de cahilce O’na oğullar ve kızlar yakıştırıp uydurdular. O ise nitelendirdikleri şeylerden münezzehtir. [7/194; 37/158; 10/68; 16/57]

101. Gökleri ve yeri bir örnek olmadan yaratandır (Bedi’). O’nun bir eşi olmadığı halde nasıl bir çocuğu olabilir? Hâlbuki her şeyi O yaratmıştır. O her şeyi en iyi bilendir. [112/1-4; 51/56]

102. İşte Rabbiniz olan Allah budur. O’ndan başka ilah yoktur. Her şeyin yaratıcısıdır. Öyleyse O’na kulluk edin. O her şeyin üstünde bir vekildir. [41/6; 52/43; 21/108; 43/84]

103. Gözler O’nu idrak edemez, fakat O gözleri idrak eder. O Latîf’tir, Habîr’dir. [25/21]

104. Muhakkak ki size Rabbinizden basiretler (:idrak kabiliyetleri) gelmiştir. Kim basiretle görürse kendi lehine, kim de kör kesilirse kendi aleyhinedir. Ben üzerinize bekçi değilim. [10/108; 30/44; 39/41; 41/46]

105. İşte biz, ayetleri böyle ayrıntılı olarak açıklıyoruz ki sana "Sen ders almışsın." desinler ve biz de bilen bir topluluğa ayrıntılı olarak açıklayalım. [6/156; 3/79; 7/169; 68/37-38; 34/44]

106. Rabbinden sana vahyolunana uy. O’ndan başka ilâh yoktur. Müşriklere de aldırma. [6/155; 34/50; 43/43; 53/29; 10/15]

107. Eğer Allah dileseydi, onlar şirk koşmazlardı. Seni onlara bekçi yapmadık. Sen onlara vekil de değilsin. [43/20; 50/45; 17/54; 39/41]

108. Allah'ın peşi sıra yakardıklarına sövmeyin ki, onlar da haddi aşarak cahilce Allah'a sövmesinler. İşte biz, her ümmete amelini böyle süslemişizdir, sonra dönüşleri yine Rablerinedir. O da onlara yaptıklarını haber verecektir. [18/57; 30/59]

109. İnkârcılar kendilerine bir ayet gelirse kesin olarak inanacaklarına dair olanca güçleriyle yemin ettiler. De ki "Ayetler, ancak Allah katındadır." onlara ayetler gelse de inanmayacaklarının farkında değil misiniz? [13/31]

110. Onların kalplerini ve gözlerini ters çeviririz. İlkin ona inanmadıkları gibi onu (:mûcizeyi) gördükten sonra da inanmazlar ve onları taşkınlıkları içinde şaşkın şaşkın bırakırız. [6/4]

111. Biz onlara melekler indirseydik, onlarla ölüler konuşsaydı ve her şeyi karşılarına toplasaydık, -Allah dilemedikçe- yine de onlar inanmayacaklardı. Ama onların çoğu bilmezlikten geliyorlar. [17/95; 76/29,30]

112. Böylece her nebîye, insan ve cin şeytanları düşman kıldık. Onlar birbirlerini aldatmak için yaldızlı sözler fısıldarlar. Rabbin dileseydi bunu yapmazlardı. Öyleyse onları ve iftiralarını bırak. [22/52; 25/31; 114/1,2]

113. Böylece ahirete inanmayanların gönülleri o sözlere meyletsin, ondan hoşlansınlar ve işlemekte olduklarını işlesinler.

114. Allah size kitabı açıklanmış olarak indirmişken ondan başka bir hakem mi arayayım? Kendilerine kitap verdiklerimiz, bunun Rabbinden hak olarak indirildiğini bilirler. Öyleyse sakın tereddüt edenlerden olma. [16/89; 42/10; 11/1; 12/111; 6/20]

115. Rabbinin kelimesi doğruluk ve adalet bakımından tamamlanmıştır. O’nun kelimelerini değiştirecek kimse yoktur. O Semî’dir, Alîm’dir. [5/3; 6/34; 15/9]

116. Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak tahminde bulunurlar. [6/148; 10/36; 43/20-28; 51/10]

117. Rabbin yolundan sapanı en iyi bilendir ve O hidayette olanı da en iyi bilendir.

118. Eğer O’nun ayetlerine inananlar iseniz, üzerine Allah'ın ismi anılanlardan yiyin. [5/4]

119. Size ne oluyor ki, Allah, size mecbur kaldıklarınız dışında, haram kıldıklarını ayrıntılı olarak açıklamışken üzerine Allah'ın ismi anılan şeyleri yemiyorsunuz? Birçokları, bir ilme dayanmaksızın kendi hevalarıyla saptırıyorlar. Rabbin haddi aşanları çok iyi bilir. [16/114-116; 5/3]

120. Günahın açığını da, gizlisini de terkedin. Günah işleyenler, yaptıkları nedeniyle karşılık göreceklerdir.

121. Üzerine Allah'ın isminin anılmadığı şeyi yemeyin, çünkü bu bir fısktır. Şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için kendi evliyasına telkinde bulunurlar. Onlara itaat ederseniz siz de müşrikler olursunuz. [6/145; 11/113; 23/97]

122. Ölü iken diriltip de kendisine insanlar içinde yürüyeceği bir nur verdiğimiz kimsenin durumu, karanlıklarda kalıp oradan çıkamayanın durumu gibi midir? İşte, kâfirlere yaptıkları böyle süslü gösterildi. [11/24; 35/19-22; 16/76]

123. Böylece her şehrin mücrimlerini, hilelerinden ötürü oranın önde gelenleri yaptık. Onlar kendilerinden başkalarını aldatmıyorlar. Ama bunun bilincinde değillerdir. [34/34-35; 43/25, 54-56]

124. Onlara ne zaman bir ayet gelse derler ki "Allah'ın resullerine verilenin bir benzeri bize de verilene kadar biz kesin olarak inanmayacağız." Allah risaletini kime vereceğini daha iyi bilir. Cürüm işleyenlere, kurdukları hileli düzenleri nedeniyle Allah katında bir aşağılanma ve şiddetli bir azap isabet edecektir.

125. Allah kimi hidayete ulaştırmak isterse, onun göğsünü İslam'a açar. Kimi de saptırmak isterse, onun göğsüne sanki göğe yükseliyormuş gibi darlık ve iç sıkıntısı verir. Allah iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir. [39/22; 10/100; 49/7; 64/11]

126. Bu, Rabbinin dosdoğru yoludur. Düşünen bir topluluk için ayetleri ayrıntılı olarak açıkladık. [6/161; 12/108; 7/52]

127. Onlar için Rableri katında selam yurdu vardır. İşledikleri (iyi ameller) dolayısıyla Allah onların velisidir. [6/82; 7/43]

128. Hepsini bir araya getirip topladığı gün "Ey cin topluluğu! İnsanlardan pek çoğunu peşinize taktınız." Onların insanlardan olan evliyası diyecekler ki "Rabbimiz! Birbirimizden faydalandık ve bizim için tayin ettiğin sürenin sonuna ulaştık." Allah şöyle diyecektir; "Varıp duracağınız yer cehennem ateşidir. Allah dilemedikçe, orada sürekli kalacaksınız." Rabbin Hakîm’dir, Alîm’dir. [11/107,108]

129. Böylece biz, kazandıkları dolayısıyla zalimlerin bir kısmını bir kısmının başına geçiririz. [6/65]

130. "Ey cin ve insan topluluğu! Size, içinizden ayetlerimi anlatan ve bu gününüzle karşılaşacağınıza dair sizi uyaran resuller gelmedi mi?" Onlar "Kendi aleyhimize şehadet ediyoruz." derler. Dünya hayatı onları aldatmış ve kâfir olduklarına şahitlik etmişlerdir. [35/37; 39/71; 40/50; 11/107-108]

131. Bu, halkı habersizken Rabbinin zulmederek ülkeleri helâk edici olmadığı gerçeğidir. [17/15; 16/36; 26/208]

132. İşledikleri dolayısıyla her biri için dereceler vardır. Rabbin onların yaptıklarından habersiz değildir. [6/160; 2/143]

133. Rabbin hiçbir şeye ihtiyacı olmayan rahmet sahibidir. Dilerse sizi yok eder ve sizi bir başka kavmin soyundan var ettiği gibi yerinize dilediğini getirir. [4/133] [112/2]

134. Size vadedilen mutlaka gelecektir ve siz bunu engelleyemezseniz. [10/4,55; 34/30; 3/9]

135. De ki "Ey kavmim! Bulunduğunuz hal üzere devam edin ben de bulunduğum hal üzere devam edeceğim. Bu yurdun sonu kimindir, bilip öğreneceksiniz. O, zalimleri kurtuluşa erdirmez." [11/93; 13/22; 46/10]

136. Allah’ın var ettiği ekin ve hayvanlardan bir pay ayırdılar, sonra kendi zanlarınca "Bu Allah'ındır, bu da ortaklarımızındır." dediler. Ortakları için ayırdıklarını, Allah’ın payına katmazlar ama Allah için ayırdıklarını ortaklarının payına katarlar. Ne de kötü hüküm veriyorlar! [16/62; 5/50]

137. Yine bunun gibi, Allah'a ortak koşanların çoğuna, koştukları ortaklar, çocuklarını öldürmelerini süslü gösterdi ki; onları helâke sürüklesinler ve dinlerini karıştırıp onları yanıltsınlar. Eğer Allah dileseydi, bunu yapamazlardı. Artık sen onları uydurdukları ile baş başa bırak. [16/58-59; 17/31]

138. Zanlarınca dediler ki "Bu hayvanlar ve ekinler dokunulmazdır. Onları bizim dilediklerimizden başkası yiyemez. Şu hayvanların da sırtlarına binilmesi haram kılınmıştır." Öyle hayvanlar vardır ki, -Allah’a iftira etmek suretiyle- üzerlerine Allah'ın ismini anmazlar. İftira ettiklerinden dolayı Allah, onları cezalandıracaktır. [5/103; 16/114-116]

139. Bir de dediler ki "Bu hayvanların karınlarında olan yalnızca bizim erkeklerimize aittir, eşlerimize ise haramdır. Eğer yavru, ölü doğarsa onlar da buna ortaktırlar." Allah bu nitelendirmelerinin karşılığını verecektir. O Hakîm’dir, Alîm’dir.

140. Bir ilme dayanmadan akılsızca çocuklarını öldürmüş kimseler ve Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiklerini Allah'a iftira ederek haram sayanlar kesinlikle hüsrana uğramışlardır. Onlar sapmışlardır, hidayeti de bulamamışlardır. [5/87; 3/78; 7/37; 10/17; 16/116]

141. Çardaklı ve çardaksız bahçeleri, tadı birbirinden farklı hurma ve ekinleri, birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytin ve narı yaratan O'dur. Her biri meyve verdiği zaman meyvesinden yiyin. Hasat günü de hakkını verin, israf da etmeyin. Zira Allah müsrifleri sevmez. [7/31; 17/26-27, 30/38]

142. Hayvanlardan yük taşıyanları ve yünlerinden yararlanılanları yaratan O’dur. Allah'ın size verdiği rızıklardan yiyin, şeytanın adımlarına uymayın. Zira şeytan, sizin apaçık düşmanınızdır. [16/5-8; 36/60-61, 71-73]

143. Sekiz eş (:dört çift). Koyundan iki, keçiden iki. De ki "Allah iki erkeği mi haram kıldı, yoksa iki dişiyi mi? Yahutta iki dişinin rahimlerinde bulunanları mı? Eğer doğru söyleyenler iseniz, bana bir ilimle haber verin." [39/6; 37/156-157]

144. Deveden iki, sığırdan da iki. De ki "İki erkeği mi haram kıldı? Yoksa iki dişiyi mi ya da o iki dişinin rahimlerindekini mi? Yoksa Allah bunları sizlere tavsiye ettiği zaman şahit miydiniz?" Hiçbir ilme dayanmaksızın insanları saptırmak için Allah adına yalan uydurandan daha zalim kimdir? Allah zalimler topluluğunu hidayete ulaştırmaz. [3/78; 16/116]

145. De ki "Bana vahyolunanlar içinde, yiyecek bir kimse için ölü eti, akmış kan, domuz eti -ki bu pistir- ya da fıskla Allah'tan başkası adına kesilmiş olan dışında, haram kılınmış bir şey bulmuyorum. Kim mecbur kalırsa -saldırmamak ve haddi aşmamak şartıyla- yiyebilir. Rabbin Gafûr’dur, Rahîm’dir. [5/3; 22/30]

146. Yahudi olanlara her tırnaklı hayvanı haram kıldık. Sığırlardan ve koyunlardan, sırtlarına veya bağırsaklarına yapışan veya kemiğe karışanlar dışında iç yağlarını da onlara haram kıldık. Azgınlıkları nedeniyle onları böyle cezalandırdık. Muhakkak ki biz doğru olanlarız. [4/160]

147. Seni yalanlarlarsa onlara de ki "Rabbiniz geniş bir rahmet sahibidir. Bununla beraber, azabı, mücrimler topluluğundan geri döndürülmez."

148. Şirk koşanlar diyecekler ki "Allah dileseydi ne biz şirk koşardık, ne de atalarımız, hiçbir şeyi de haram saymazdık." Onlardan öncekiler de, bizim zorlu azabımızı tadıncaya kadar böyle yalanladılar. De ki "Sizin yanınızda, bize çıkarabileceğiniz bir ilim mi var? Siz ancak zanna uymaktasınız ve siz sadece tahminde bulunursunuz." [16/35; 43/20; 51/10; 35/40]

149. De ki "En mükemmel delil Allah'a aittir. Eğer O dileseydi, hepinizi hidayete ulaştırırdı." [10/99; 6/35; 16/9]

150. De ki "Allah'ın bunu haram kıldığına şehadet eden şahitlerinizi getirin." Şayet onlar şehadet ederlerse sen onlarla birlikte şehadet etme. Ayetlerimizi yalan sayanların ve ahirete inanmayanların hevalarına uyma. Onlar başka şeyleri Rablerine denk tutmaktadırlar. [10/59]

151. De ki "Gelin size Rabbinizin neleri haram kıldığını bildireyim. O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın, anne babaya iyilik edin, yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizin de, onların da rızıklarını biz vermekteyiz. Fahşanın (:çirkin hayasızlık) açığına ve gizlisine yaklaşmayın. Hakka dayalı olma dışında, Allah'ın haram kıldığı kimseyi öldürmeyin. İşte bunlarla size emretti umulur ki aklınızı kullanırsınız." [17/31; 7/33; 25/68; 31/15; 29/8]

152. Olgunluk çağına erişinceye kadar yetimin malına ancak en güzel şekilde yaklaşın. Ölçüyü ve tartıyı adaletli yapın. Biz insanı, gücünün yettiğiyle sorumlu tutarız. Söz söylediğiniz zaman, akrabalarınız dahi olsa âdil davranın. Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin. İşte düşünesiniz diye Allah size bunları emretmiştir. [22/78; 23/62; 4/10]

153. Bu, benim dosdoğru yolumdur ona uyun, sizi O'nun yolundan ayıracak diğer yollara uymayın. İşte takvalı olasınız diye Allah size bunları emretmiştir. [34/50; 12/108]

154. Sonra biz Musa'ya, iyilik yapanların üzerinde nimetimizi tamamlamak, her şeyi ayrıntılı olarak açıklamak, bir hidayet ve rahmet olarak kitabı verdik. Umulur ki Rablerine kavuşacaklarına inanırlar.

155. Bu, indirdiğimiz mübarek bir kitaptır, ona uyun ve takvalı olun ki merhamet olunasınız. [7/3; 38/29; 21/50; 45/18]

156. 157. "Bizden önce iki topluluğa kitap indirildi, bizim onların okuduklarından haberimiz yok." demeyesiniz veya "Bize kitap indirilseydi onlardan daha doğru yolda olurduk." demeyeseniz diye size Rabbinizden belge, yol göstereci ve rahmet gelmiştir. Allah'ın ayetlerini yalanlayandan ve onlardan yüz çevirenden daha zalim kimdir? Ayetlerimizden engellemeleri dolayısıyla, kötü bir azapla cezalandıracağız. [7/3; 38/29; 21/50; 45/18; 6/105; 7/172-173; 37/167-170; 10/17; 11/8]

158. Onlar, kendilerine meleklerin gelmesini ya da Rabbinin gelmesini veya Rabbinin bazı ayetlerinin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bazı ayetleri geldiği gün, daha önceden iman etmemiş ya da imanıyla bir hayır kazanmamış hiç kimseye imanı fayda sağlamayacaktır. De ki "Bekleyin, biz de bekliyoruz!" [16/33; 40/84-85]

159. Gerçek şu ki, dinlerini parça parça edip grup grup olanlar var ya, senin onlarla hiçbir ilişkin yoktur. Onların işi ancak Allah'a kalmıştır. Sonra işlemekte olduklarını kendilerine haber verecektir. [3/105; 21/93; 23/53; 30/32; 98/4]

160. Kim bir iyilikle gelirse, ona iyiliğinin on misli vardır. Kim de bir kötülükle gelirse, sadece onun aynısıyla karşılık bulacaktır. Onlara haksızlık yapılmaz. [4/40; 2/261; 42/23; 40/40]

161. De ki “Rabbim beni doğru yola, sapasağlam bir dine, hanif olan İbrahim’in milletine hidayet etmiştir. İbrahim müşriklerden değildi." [16/23]

162. De ki "Benim salâtım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm, âlemlerin Rabbi Allah içindir."

163. "O’nun ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve ben teslim olanların ilkiyim." [17/111; 25/2; 52/43; 39/67]

164. De ki “O, her şeyin Rabbi iken, ben Allah'tan başka bir Rab mi arayayım? Herkesin kazandığı sadece kendisine aittir. Hiç kimse başkasının sorumluluğunu yüklenmez. Sonra dönüşünüz Rabbinizedir. O, size ihtilafa düştüğünüz hususları haber verecektir." [17/15; 10/108; 29/12; 32/25]

165. Sizi yeryüzünün halifeleri yapan, size verdiği şeylerle sizi imtihan etmek için birbirinizden derece olarak yükselten O’dur. Rabbin cezalandırması çok çabuk olandır. O Gafûr’dur, Rahîm’dir. [17/21; 35/32; 57/7]

7.A’RÂF SÛRESİ

[Mekki, 206 ayet]

[Adını 46. ve 48. ayetlerdeki “a’raf/tepe, sur” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Mîm, Sâd.

2. Bu, sana kendisiyle insanları uyarman ve mü'minlere bir hatırlatma olmak üzere indirilmiş olan kitaptır. Bundan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın. [27/6; 76/23; 20/2; 2/2]

3. Rabbinizden size indirilene tâbi olun, O’nun peşi sıra bir takım evliyaya tâbi olmayın. Ne de az düşünüyorsunuz? [7/196; 10/15, 109; 43/43]

4. Biz nice ülkeleri helâk ettik. Geceleri uyurlarken ya da gündüzün dinlenirlerken bizim zorlu azabımız onlara gelmişti.

5. Kendilerine azabımız gelince onların; “Biz zalimmişiz.” sözünden başka bir diyecekleri yoktu.

6. Andolsun, kendilerine elçi gönderilenlere soracağız ve gönderilen elçilere de soracağız. [5/116; 43/44]

7. Andolsun, yaptıklarını onlara bir ilimle mutlaka anlatacağız. Çünkü biz onlardan hiçbir zaman uzak değiliz.

8. O gün tartı haktır. Kimin tartıları ağır basarsa, işte onlar kurtulanlardır. [21/47; 101/6-8; 23/102-103]

9. Kimin de tartıları hafif gelirse, bunlar da ayetlerimize zulmediyor olmalarından dolayı kendilerini hüsrana uğratanlardır. [18/105; 23/103; 101/8-9]

10. Andolsun, sizi yeryüzünde yerleştirdik ve orada size geçimlikler var ettik. Ne de az şükrediyorsunuz!

11. Andolsun, sizi yarattık, sonra size şekil verdik. Sonra meleklere "Adem için secde edin." dedik. Hemen secde ettiler ancak İblis secde etmedi. [2/34; 15/26-40]

12. Allah "Sana emrettiğimde, seni secde etmekten alıkoyan neydi?" dedi. "Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." dedi. [15/32-33; 38/76]

13. "Hemen oradan in, orada büyüklenmen senin haddin değil. Hemen çık. Sen, aşağılıklardansın." dedi.

14. O da "İnsanların diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver.” dedi.

15. Allah "Sen mühlet verilenlerdensin." dedi.

16. Dedi ki "Madem öyle, beni azdırmana karşılık onlar için senin dosdoğru yolunun üzerine mutlaka oturacağım." [4/118; 15/39; 17/62]

17. "Sonra önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından yanaşırım. Sen ise onların çoğunu şükredici bulmayacaksın.” [34/20-21]

18. Allah dedi ki "Alçaltılmış ve kovulmuş olarak oradan çık. Andolsun, onlardan kim sana tâbi olursa, cehennemi kesinlikle onlarla doldururum." [11/119; 32/13]

19. Ey Adem! Sen ve eşin cennete (:bahçeye) yerleşin. Dilediğiniz yerden yiyin; ama şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz. [2/35; 20/120; 28/30]

20. Şeytan, kendilerinden 'örtülüp gizlenen çirkinliklerini' açığa çıkarmak için onlara vesvese verdi ve dedi ki "Rabbinizin size bu ağacı yasaklaması, yalnızca, sizin iki melek veya ölümsüz olmamanız içindir." [95/4-5; 91/8-9; 50/16; 3/135]

21. "Ben size samimi davrananlardanım." diye de yemin etti.

22. Böylece onları aldatıp baştan çıkardı. Ağaçtan tattıkları anda (:Allah’ın sınırlarını aştıklarında) örtülmüş kötülükleri (:fücurları) ortaya çıktı. Ve üzerlerini cennet yapraklarıyla örtmeye başladılar. Rableri kendilerine seslendi. "Ben size bu ağacı (:sınırı aşmayı) yasaklamamış mıydım? Ve şeytanın sizin apaçık bir düşmanınız olduğunu söylememiş miydim?" [14/22; 9/7,8; 7/26; 20/115-123]

23. Dediler ki "Rabbimiz! Nefislerimize zulmettik, eğer bizi bağışlamaz ve merhamet etmezsen, hüsrana uğrayanlardan olacağız."

24. Allah dedi ki "Kiminiz kiminize düşman olarak inin. Yeryüzünde belli bir vakte kadar sizin için bir yerleşim ve geçimlik vardır."

25. Dedi ki "Orada yaşayacak, orada ölecek ve oradan çıkarılacaksınız." [20/55]

26. Ey Adem oğulları! Biz sizin kötülüklerinizi örtecek bir elbise ve size süs kazandıracak bir giysi bahşettik. Takva elbisesi ise daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın ayetlerindendir. Umulur ki iyice düşünürler. [2/197]

27. Ey Adem oğulları! Şeytan, anne ve babanızın kötülüklerini (:fücurlarını) kendilerine göstermek için, elbiselerini (:takvalarını) soyarak, onları cennetten (:bahçeden) çıkardığı gibi sakın sizin de aklınızı çelmesin. Çünkü o ve taraftarları, kendilerini göremeyeceğiniz yerden sizleri görmektedir. Biz şeytanları, iman etmeyenler için evliya kıldık. [16/99-100; 43/36-37; 41/25]

28. Onlar hayâsızlık yaptıklarında "Biz atalarımızı bunun üzerinde bulduk. Allah da bunu bize emretti." derler. De ki "Allah fahşayı emretmez. Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?" [2/169-170; 7/33]

29. De ki "Rabbim adaletle davranmayı emretti. Her mescitte yüzlerinizi O’na doğrultun ve dini yalnız kendisine has kılarak O’na yakarın. Başlangıçta sizi yarattığı gibi yine O’na döneceksiniz." [16/90; 4/58; 39/11-14]

30. Kimini hidayete ulaştırdı, kimine de dalâlet hak oldu. Çünkü bunlar, Allah'ın peşi sıra şeytanları evliya edinmişlerdi ve kendilerinin de hidayette olduklarını sanıyorlardı. [43/37; 2/257; 64/2]

31. Ey Adem oğulları! Her mescitte ziynetlerinizi takının. Yiyin, için, israf etmeyin. Çünkü Allah, israf edenleri sevmez. [6/141; 17/26-27; 25/67]

32. De ki "Allah'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kılmıştır?" De ki "Bunlar, dünya hayatında iman edenler içindir, kıyamet günü ise onlara hastır." Bilen bir topluluk için böylece ayetleri ayrıntılı olarak açıklıyoruz. [10/59]

33. De ki "Rabbim, fahşaları (:çirkin hayâsızlıkları), -gerek açığını, gerek gizlisini- günahı ve haddi aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi Allah'a ortak koşmayı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyler söylemenizi kesinlikle haram etmiştir." [2/169; 6/93; 7/105; 49/16]

34. Her ümmet için bir ecel vardır. Onların ecelleri gelince, ne bir saat erteleyebilirler ne de öne alabilirler. [10/49; 15/5; 16/61; 23/43]

35. Ey Adem oğulları! İçinizden size ayetlerimi anlatan resuller geldiğinde, kim takvalı olur ve davranışlarını düzeltirse işte onlar için korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.

36. Ayetlerimizi yalanlayıp onlara karşı büyüklenenler, işte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada sürekli kalacaklardır. [5/10; 30/10; 39/32]

37. Allah adına yalan uyduran veya ayetlerini yalanlayanlardan daha zalim kimdir? Onlara kitaptan nasipleri erişir. Nihayet elçilerimiz (:meleklerimiz), canlarını almak üzere kendilerine geldiklerinde onlara diyecekler ki "Allah'ın peşi sıra yakardıklarınız nerede?" "Onlar bizden uzaklaşıp gittiler diyecekler. Böylelikle kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerinde şahitlik ederler.” [40/73-74; 41/48; 46/28] [22/75]

38. Allah “Sizden önce gelip geçmiş cin ve insan toplulukları ile birlikte ateşe girin.” der. Her bir ümmet girişinde kardeşini lanetler. Nitekim hepsi birbiri ardınca orada toplanınca, sonrakiler, öncekilere "Rabbimiz, işte bunlar bizi saptırdı, bu sebeple ateş azabını kat kat artır.” derler. Allah da "Hepsi için kat kat azap vardır ancak siz bilmezsiniz." der. [33/67-68; 34/31-33; 25/27-29]

39. Öncekiler, sonrakilere "Sizin bizden arta kalır bir tarafınız yok ki! O halde kazandıklarınıza karşılık olarak azabı tadın!" diyecekler.

40. Ayetlerimizi yalanlayıp onlara karşı büyüklenenlere gelince, onlar için göğün kapıları açılmaz ve halat iğnenin deliğinden geçinceye kadar cennete giremezler. Biz mücrimleri işte böyle cezalandırırız.

41. Onlar için cehennem ateşinden yataklar ve üstlerine örtüler vardır. Biz zalimleri işte böyle cezalandırırız.

42. İman edip salih amellerde bulunanlar -ki biz hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz- cennetliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır. [2/233] [22/78; 64/16]

43. Biz onların içlerinde kinden ne varsa çekip aldık. Altlarından ırmaklar akarken şöyle derler: "Bizi buna ulaştıran Allah'a hamd olsun. Eğer Allah bize hidayet vermeseydi biz hidayete ulaşmayacaktık. Andolsun, Rabbimizin resulleri hakkı getirmişler." Onlara "İşte bu, yaptıklarınıza karşılık olarak mirasçı kılındığınız cennettir." diye seslenilecek. [15/47]

44. 45. Cennetlikler, cehennemliklere “Rabbimizin bize vadettiğini gerçek bulduk, siz de Rabbinizin size vadettiğini gerçek buldunuz mu?” diye seslenirler. Cennemlikler “Evet” derler. Aralarında bir çağrıcı, “Allah'ın laneti Allah yolundan alıkoyan, onda çarpıklık arayan ve ahireti inkâr eden zalimleredir.” diye seslenir. [18/53] [7/86]

46. İki taraf arasında bir engel ve Araf üstünde hepsini simalarından tanıyan kimseler vardır. Cennetliklere "Selam size!" diye seslenirler ki onlar henüz cennete girmemişlerdir ama girmeyi arzulamaktadırlar.

47. Gözleri cehennemliklere çevrilince "Rabbimiz, bizi zalimler topluluğuyla bir araya getirme!" derler.

48. Araftakiler, simalarından tanıdıkları kimselere; “Topladığınız mal ve büyüklük taslamalarınız size fayda vermedi.

49. Allah'ın rahmetine erdirmeyeceğine yemin ettikleriniz bunlar mıydı?” diye seslenirler. Onlara “Girin cennete, size korku yoktur, sizler mahzun da olmayacaksınız.” derler. [43/68-70]

50. Cehennemlikler cennetliklere, “Bize biraz su veya Allah'ın size verdigi rızıktan gönderin." diye seslenirler, onlar da “Doğrusu Allah kâfirlere ikisini de haram etmiştir.” derler.

51. Onlar ki dinlerini alay ve eğlenceye alan, dünya hayatına aldanan kimselerdir. Onların bugünle karşılaşacaklarını unuttukları ve ayetlerimizi bile bile inkâr ettikleri gibi biz de onları unuturuz. [6/70; 9/67; 20/126]

52. Andolsun, biz iman eden bir topluluğa hidayet ve rahmet olmak üzere bir bilgiye dayanarak ayrıntılı olarak açıkladığımız bir kitap getirdik. [11/1; 75/19; 6/114]

53. İlle de onun te'vilini mi bekliyorlar? Onun te’vilinin geleceği gün, daha önce onu unutanlar, diyecekler ki " Rabbimizin resulleri bize hakkı getirmişlerdi. Şimdi bize şefaat edecek şefaatçiler olsa veya geri döndürülsek de yaptıklarımızdan başkasını yapsak." Gerçek şu ki onlar, kendilerini hüsrana uğratmışlardır, uydurmakta oldukları şeyler de kendilerinden uzaklaşıp kaybolmuşlardır. [3/7; 10/39; 18/78; 12/100; 32/12]

54. Sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde (:evrede) yaratan ve Arş’a istiva eden, geceyi, kendisini durmadan takip eden gündüze katan, Güneşi, Ayı ve bütün yıldızları da buyruğuna tâbi olarak yaratan Allah’tır. Bilin ki yaratmak da, emretmek de yalnız O’na mahsustur. Âlemlerin Rabbi olan Allah’ın şanı yücedir. [10/3; 25/59; 32/4; 20/5]

55. Rabbinize yalvararak ve gizlice yakarın. O haddi aşanları sevmez. [7/205; 25/77; 7/180]

56. Islahından sonra yeryüzünde fesat çıkarmayın. O’na korkarak ve umut ederek dua edin. Allah'ın rahmeti muhsinlere çok yakındır. [32/16]

57. Rahmetinin önünde rüzgârları bir müjde olarak gönderen O’dur. Bu rüzgârlar ağır bulutu kaldırıp yüklenince, onları ölmüş bir beldeye sevkederiz ve bununla oraya su indiririz de böylelikle bütün ürünlerden çıkarırız. İşte biz, ölüleri de böyle çıkarırız ki ibret alasınız. [10/24; 18/45; 20/5]

58. Güzel beldenin bitkisi, Rabbinin izniyle çıkar. Kötü olandan ise faydasız bitkiden başkası çıkmaz. İşte biz, şükreden bir topluluk için ayetleri ayrıntılı olarak açıklıyoruz.

59. Andolsun, biz Nuh'u kavmine gönderdik. Dedi ki "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur. Ben, sizin için büyük bir günün azabından korkmaktayım."

60. Kavmimin önde gelenleri "Gerçekte biz seni apaçık bir sapmışlıkta görüyoruz." dediler.

61. O "Ey kavmim! Bende bir sapkınlık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbinden bir resulüm.

62. Size Rabbimin risaletlerini tebliğ ediyorum. Size samimi davranıyor ve sizin bilmediklerinizi Allah’tan (gelen vahiyle) biliyorum. [5/67]

63. Size Rabbinizden bir zikrin (:vahyin) -sizi uyarması, takvalı olmanız ve belki merhamet edilmeniz için- içinizden bir adam aracılığıyla, gelmiş olmasına mı şaşırdınız?” dedi. [10/2; 38/4; 50/2]

64. Onu yalanladılar. Biz de onu ve gemide onunla birlikte olanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayanları suda boğduk. Çünkü onlar kör bir kavimdi. [25/37; 54/11-13]

65. Ad kavmine de kardeşleri Hud'u gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur. Allah’a karşı takvalı olmaz mısınız?" dedi.

66. Kavminin önde gelenlerinden inkâr edenler dediler ki "Gerçekte biz seni aklı kıt olarak görüyoruz ve biz senin yalancılardan olduğunu düşünüyoruz."

67. "Ey kavmim! Bende kıt akıllılık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbinden bir resulüm.

68. Size Rabbimin risaletlerini tebliğ ediyorum. Ben sizin için güvenilir, samimi biriyim.

69. Size Rabbinizden bir zikrin -sizi uyarması için- içinizden bir adam aracılığıyla, gelmiş olmasına mı şaşırdınız? Allah'ın Nuh kavminden sonra sizi halifeler ve yaratılışta güçlü kıldığını hatırlayın. Öyleyse Allah'ın nimetlerini hatırlayın ki kurtuluş bulasınız." dedi. [7/129; 57/7]

70. Dediler ki "Sen bize yalnızca Allah'a kulluk etmemiz ve atalarımızın tapmakta olduklarını bırakmamız için mi geldin? Eğer doğru isen, bize vadettiğin şeyi (:azabı) getir, bakalım."

71. Hud "Andolsun, Rabbinizden üzerinize bir pislik ve gazap gerçekleşti. Allah'ın kendileri hakkında hiçbir delil indirmediği ve sadece sizin ve atalarınızın taktığı, uydurduğunuz isimler hakkında benimle tartışıyor musunuz? Öyleyse bekleyin; ben de sizlerle birlikte bekleyenlerdenim." dedi.

72. Nihayet onu ve onunla birlikte olanları katımızdan bir rahmet ile kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayıp iman etmeyenlerin de kökünü kuruttuk. [54/20]

73. Semud’a da kardeşleri Salih'i gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur. Size Rabbinizden bir delil gelmiştir. Allah'ın bu dişi devesi size bir ayettir. Onu salıverin de Allah'ın arzında otlasın. Ona kötülükle dokunmayın, sonra sizi elim bir azap yakalar." [11/62-68]

74. "Allah'ın Ad kavminden sonra sizi halifeler kıldığını ve sizi yeryüzünde yerleştirdiğini hatırlayın; onun düzlüklerinde köşkler kuruyor, dağlardan evler yontuyordunuz. Şu halde Allah'ın nimetlerini hatırlayın, yeryüzünde fesatçılar olarak karışıklık çıkarmayın." dedi.

75. Kavminin önde gelenlerinden müstekbirler, içlerinden iman eden müstaz'aflara dediler ki "Salih'in Rabbi tarafından gönderildiğini biliyor musunuz?" Onlar "Biz onunla gönderilene inananlarız." dediler.

76. 77. Müstekbirler de "Biz de, sizin inandığınız şeyi inkâr ediyoruz" dediler. Ardından dişi deveyi boğazladılar ve Rablerinin emrine karşı geldiler. "Ey Salih! Eğer resullerden isen, vadettiğin şeyi getir." dediler.

78. Bunun üzerine onları şiddetli bir sarsıntı yakaladı da yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

79. Salih de onlardan yüz çevirdi. "Ey kavmim! Andolsun, size Rabbimin risaletini tebliğ edip samimi davrandım. Ama siz, samimi davrananları sevmiyorsunuz!" dedi.

80. 81. Hani Lut da kavmine şöyle demişti: "Sizden önce insanlardan hiç kimsenin yapmadığı çirkinliği mi yapıyorsunuz? Siz kadınların yanı sıra şehvetle erkeklere yanaşıyorsunuz. Doğrusu siz, müsrif (:sınır tanımayan) bir kavimsiniz."

82. Kavminin cevabı "Yurdunuzdan sürüp çıkarın bunları, çünkü bunlar çok temiz insanlarmış!" demekten başka bir şey olmadı.

83. Bunun üzerine biz, karısı dışında onu ve ailesini kurtardık, karısı ise geride kalanlardandı. [11/81; 27/57; 15/59-60; 51/35-36; 66/10]

84. Onların üzerine şiddetli bir yağmur yağdırdık. Mücrimlerin âkibeti nasıl oldu bir bak!

85. Medyene de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Dedi ki "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur. Size Rabbinizden apaçık bir delil gelmiştir. Ölçüyü ve tartıyı tam tutun. İnsanların eşyasını değerinden düşürüp eksiltmeyin ve ıslahından sonra yeryüzünde fesat çıkarmayın. Eğer inanıyorsanız, bu sizin için daha hayırlıdır.

86. İman edenleri Allah’ın yolundan alıkoyup, onu eğri göstermeye çalışarak tehdit ile her yola pusu kurup oturmayın. Azınlık iken Allah’ın sizi çoğalttığını hatırlayın. Bozguncuların sonunun ne olduğuna da bir bakın!

87. Sizin bir kısmınız benimle gönderilene inanmış, bir kısmınız da inanmamışsa o halde Allah aramızda hüküm verinceye kadar sabredin. O hüküm verenlerin en hayırlısıdır." [10/109; 12/80]

88. Kavminin müstekbir önde gelenleri dediler ki "Ey Şuayb! Seni ve seninle birlikte iman edenleri ya yurdumuzdan kesinlikle çıkaracağız ya da mutlaka bizim milletimize (:yaşam tarzımıza) geri döneceksiniz." Şuayb "Biz istemesek de mi? [14/13]

89. Allah bizi ondan kurtardıktan sonra, biz tekrar sizin milletinize dönersek Allah'a karşı yalan yere iftira etmiş oluruz. Rabbimiz olan Allah'ın dilemesi dışında, milletinize geri dönmemiz bizim için olacak şey değildir. Rabbimiz, ilim bakımından her şeyi kuşatmıştır. Biz Allah'a tevekkül ettik. Rabbimiz! Bizimle kavmimiz arasını ‘sen hak ile ayır' ayıranların en hayırlısı sensin." dedi.

90. Kavminin önde gelenlerinden inkâr edenler ise "Andolsun, Şuayb'a uyarsanız, o zaman hüsrana uğrayanlardan olursunuz." dediler.

91. Bunun üzerine onları dayanılmaz bir sarsıntı yakaladı da yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

92. Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki orada hiç refah içinde yaşamamış gibiydiler. Şuayb'ı yalanlayanlar hüsrana uğradılar.

93. Şuayb da onlardan yüz çevirdi ve şöyle dedi: "Ey kavmim! Andolsun, size Rabbimin risaletlerini tebliğ edip samimi davrandım. Şimdi ben, kâfir bir topluluğa nasıl acırım?"

94. Biz hangi memlekete bir nebî gönderdiysek oranın halkı belki yalvarıp yakarırlar diye, mutlaka onları bir zorluk ve sıkıntıyla yakaladık. [6/42-43; 7/130]

95. Sonra kötülüğün yerini iyilikle değiştirdik. Nihayet her şeyi unutarak şöyle dediler: "Atalarımız da zorluk ve sevinçle yüz yüze gelmişlerdi." Nihayet biz onları farkında olmadıkları bir sırada ansızın yakalayıverdik.

96. Eğer o memleketlerin halkı inansalardı ve takvalı olsalardı, üzerlerine gökten ve yerden bereketler açardık. Ancak onlar yalanladılar, biz de onları kazandıkları nedeniyle yakaladık. [5/66]

97. O memleketlerin halkı, geceleri uyurken, onlara zorlu azabımızın gelmesinden emin midirler?

98. Ya da o memleketlerin halkı, kuşluk vakti eğlenceye dalmışken, onlara zorlu azabımızın gelmesinden emin midirler?

99. Yoksa onlar, Allah'ın tuzağından emin mi oldular? Allah’ın tuzağına karşı ancak hüsrana uğrayan bir topluluk (kendini) güvende hisseder.

100. Önceki sahiplerinden sonra yeryüzüne varis olanlara şu gerçek apaçık belli olmadı mı ki, biz dileseydik onları da (öncekiler gibi) suçları yüzünden cezalandırırdık. Biz onların kalplerini mühürleriz de onlar işitmezler.

101. İşte bu ülkeler, sana onların haberlerinden anlatıyoruz. Onlara resulleri apaçık belgelerle gelmişlerdi. Ama daha önce yalanlamış oldukları şeylere iman edecek değillerdi. İşte Allah kâfirlerin kalplerini böyle mühürler.

102. Onların çoğunda ahde bağlılık görmedik, onların çoğunu fâsıklar olarak bulduk. [18/50; 2/26-27]

103. Sonra bunların ardından Musa'yı ayetlerimizle Firavun'a ve önde gelen çevresine gönderdik; onlar ayetlerimize zulmettiler. Fesat çıkaranların âkibetinin nasıl olduğuna bir bak.

104. Musa dedi ki "Ey Firavun! Ben âlemlerin Rabbinden bir resulüm.

105. Benim üzerimdeki yükümlülük, Allah'a karşı ancak hakkı söylemektir. Rabbinizden size apaçık bir belge ile geldim. Artık İsrailoğullarını benimle gönder."

106. Firavun dedi ki "Eğer bir ayet (:mucize) getirmişsen ve doğru sözlülerden isen, hadi onu göster."

107. Bunun üzerine asasını bırakıverdi. Bir de ne görsünler o, açıkça büyük bir yılan…

108. Elini de çıkardı, bir de ne görsünler o, bakanlar için bembeyaz…

109. Firavun kavminin önde gelenleri "Bu bilgin bir sihirbazdır, sizi topraklarınızdan çıkarmak istiyor.” dediler.

110. Firavun “Bu durumda ne buyuruyorsunuz?” dedi.

111. “Onu ve kardeşini şimdilik beklet, şehirlere de toplayıcılar yolla,

112. Bütün bilgin sihirbazları sana getirsinler." dediler.

113. Sihirbazlar Firavun'a gelip dediler ki "Eğer biz galip olursak, herhalde bize bir mükâfat var, değil mi?"

114. "Evet" dedi. "Ve siz muhakkak en yakın kılınanlardan olacaksınız."

115. Dediler ki "Ey Musa! Önce sen mi (asanı) atmak istersin, yoksa biz mi atalım?"

116. "Siz atın." dedi. Asalarını atınca, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve büyük bir sihir ortaya koydular.

117. Biz de Musa'ya "Asanı at." diye vahyettik. O da atınca bir de baktılar ki; o bütün uydurduklarını yutuyor.

118. Böylece hak yerini buldu, onların yaptıkları boşa çıktı.

119. İşte orada yenilmişler ve küçülerek geri dönmüşlerdi.

120. 121.122. Sihirbazlar hemen secdeye kapanıp “Âlemlerin Rabbine, Musa'nın ve Harun'un Rabbine iman ettik." dediler.

123. 124. Firavun "Ben size izin vermeden önce ona iman ettiniz, öyle mi? Mutlaka bu, halkı buradan çıkarmak amacıyla şehirde planladığınız bir tuzaktır. Fakat göreceksiniz. Muhakkak ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve hepinizi asacağım." dedi.

125. Onlar da "Biz zaten Rabbimize döneceğiz.

126. Sen, Rabbimizin ayetleri bize geldiğinde sırf onlara inandık diye bizden intikam alıyorsun. Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve müslüman olarak canımızı al!” dediler.

127. Firavun kavminin önde gelenleri dediler ki "Musa ve kavmini yeryüzünde (:Mısır'da) fesat çıkarmaları, seni ve ilahlarını terk etmeleri için mi serbest bırakacaksın?" Firavun dedi ki "Erkek çocuklarını öldüreceğiz ve kadınlarını sağ bırakacağız. Biz, onlara karşı ezici bir üstünlüğe sahibiz."

128. Musa kavmine "Allah'tan yardım dileyin ve sabredin. Gerçek şu ki, arz Allah'ındır. Ona kullarından dilediğini mirasçı kılar. Güzel sonuç muttakilerindir.” dedi.

129. Dediler ki "Sen bize gelmeden önce de, geldikten sonra da eziyete uğratıldık." Musa "Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helâk eder ve sizleri yeryüzünde halifeler kılar. Böylece nasıl davranacağınıza bakar!" dedi. [7/69; 57/7]

130. Andolsun, biz de Firavun ailesini belki düşünürler diye yıllarca kuraklığa mahkûm ettik.

131. Onlara bir iyilik geldiği zaman "Bu bizden dolayıdır." derler. Onlara bir kötülük isabet ettiğinde bunu da Musa ve beraberindekilerin uğursuzluğuna yorarlardı. Haberiniz olsun, onların uğursuzluğu (:başlarına gelenler) Allah katındandır, ama onların çoğu bilmezler.

132. Onlar "Bizi büyülemek için ayet olarak her ne getirirsen getir, yine de biz sana inanacak değiliz!" dediler.

133. Bunun üzerine, ayrı ayrı ayetler (:uyarılar) olarak üzerlerine tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağa ve kan musallat ettik. Yine büyüklük tasladılar ve mücrim bir kavim oldular.

134. Üstlerine azap çökünce "Ey Musa! Rabbine -sana verdiği söz adına- bizim için dua et. Eğer azabı üzerimizden kaldırırsan, andolsun, sana iman edeceğiz ve İsrailoğullarını seninle göndereceğiz.” dediler.

135. Belli bir süreye kadar onlardan azap kaldırılınca hemen sözlerinden döndüler.

136. Bunun üzerine, ayetlerimizi yalanladıkları ve onlardan gaflette oldukları sebebiyle, onları denizde boğarak intikam aldık. [32/22; 44/16]

137. Kendisine bereketler kıldığımız yerin doğularına da, batılarına da müstaz'afları mirasçılar kıldık. Rabbinin İsrailoğullarına olan o güzel sözü, sabretmeleri dolayısıyla yerine geldi. Firavun ve kavminin yaptıkları eserlerini ve yükselttikleri köşklerini yıkıp yok ettik.

138. 139. İsrailoğullarını denizden geçirdik. Derken kendilerine özgü putlara tapan bir topluluğa rastladılar. Musa'ya "Ey Musa! Onların ilahları olduğu gibi, sen de bize bir ilah yap." dediler. Musa "Siz cahillik eden bir kavimsiniz! Onların içinde bulundukları şey (:din) yok edilecektir ve yaptıkları da boşa gidecektir." dedi.

140. "O sizi insanlara üstün kılmışken, ben size Allah'tan başka bir ilah mı arayayım!"

141. "Hani size dayanılmaz işkenceler yapan, kadınlarınızı sağ bırakıp erkek çocuklarınızı öldüren Firavun ailesinden sizi kurtarmıştık. Onda Rabbinizden size büyük bir imtihan vardı."

142. Musa ile otuz gece için sözleştik ve ona bir on (gece) daha ekledik. Böylece Rabbinin belirlediği süre, kırk geceye tamamlandı. Musa, kardeşi Harun'a "Kavmimde benim yerime geç, ıslah et ve fesatçıların yoluna uyma!" dedi. [2/51]

143. Musa sözleştiğimiz süre için geldiğinde, Rabbi onunla konuşunca, "Rabbim! Bana görün, sana bakayım!" dedi. Allah "Beni göremezsin, ama şu dağa bak; eğer o yerinde durursa, o zaman beni görürsün!" dedi. Rabbi dağa tecelli edince, onu paramparça etti. Musa bayılıp yere düştü. Ayıldığında "Sen ne münezzehsin. Sana tevbe ettim ve ben inananların ilkiyim!" dedi.

144. Allah "Ey Musa! Sana verdiğim risaletlerimle ve seninle konuşmamla seni insanlar üzerine seçtim. Sana verdiklerimi al ve şükredenlerden ol." dedi.

145. Ona verdiğimiz levhalarda, öğüt olmak üzere her şeyi ayrıntılı olarak yazdık. "Şimdi bunlara sıkıca sarıl ve kavmine de emret ki en güzel şekilde sarılsınlar. Size fâsıkların yurdunu yakında göstereceğim."

146. Yeryüzünde haksız yere büyüklenenleri ayetlerimden uzak tutacağım. Onlar her ayeti görseler bile ona inanmazlar; rüşd yolunu (:doğru yolu) görseler, yol olarak benimsemezler, eğri yolu gördüklerinde ise onu yol olarak benimserler. Bu, onların ayetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gafil olmaları sebebiyledir. [4/155; 5/35; 43/36-37; 10/7]

147. Ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalanlayanların yaptıkları boşa gitmiştir. Onlara yaptıklarından başkasıyla mı karşılık verilir?

148. Musa'nın ardından kavmi süs eşyalarından böğüren bir buzağı heykelini (ilah) edindiler. Onun kendileriyle konuşmadığını ve onları hiçbir yola ulaştırmadığını görmediler mi? Onu (ilah) edindiler ve zalim oldular. [20/85-98]

149. Sapmış olduklarını görüp pişman olduklarında “And olsun ki Rabbimiz bize merhamet etmez ve bizi bağışlamazsa kesin olarak hüsrana uğrayanlardan oluruz." dediler.

150. Musa kavmine oldukça kızgın ve üzgün olarak döndüğünde onlara, "Beni arkamdan, ne kötü işler yaptınız? Rabbinizin azap emrinin gelmesinde acele mi ettiniz?” dedi. Levhaları bıraktı ve kardeşini başından tutup kendisine doğru çekti. (Harun ona) "Anamın oğlu, bu topluluk beni zayıf gördü ve neredeyse beni öldüreceklerdi. Bari sen düşmanları sevindirecek bir şey yapma ve beni bu zalimler topluluğuyla bir tutma." dedi.

151. Musa "Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine dâhil et. Sen merhametlilerin en merhametlisisin.” dedi.

152. Buzağıyı (ilah) edinenlere Rablerinden bir gazap ve dünya hayatında bir zillet vardır. İşte biz, iftiracıları böyle cezalandırırız.

153. Kötülükleri işleyen sonra bunun ardından tevbe edip iman edenlere karşı Rabbin elbette Gafûr’dur, Rahîm’dir.

154. Musa, öfkesi yatışınca levhaları aldı. Levhalarda “Rablerinden korkanlar için bir hidayet ve bir rahmet vardır.” yazılıydı.

155. Musa, belirlediğimiz buluşma zamanı için kavminden yetmiş adam seçti. Onları dayanılmaz bir sarsıntı tutunca, dedi ki "Rabbim! Dileseydin onları ve beni daha önce helâk ederdin. Şimdi içimizdeki beyinsizlerin yaptıklarından dolayı bizi helâk mi edeceksin? Bu ancak senin bir imtihanındır. Onunla dilediğini dalâlette bırakır, dilediğini hidayete ulaştırırsın. Sen bizim velimizsin. Öyleyse bizi bağışla, bize merhamet et, Sen bağışlayanların en hayırlısısın."

156. Bize bu dünyada da, ahirette de iyilik yaz, biz sana yöneldik. Allah dedi ki "Azabımı dilediğime isabet ettiririm, rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır. Onu takvalı olanlara, zekâtı gerçekleştirenlere ve ayetlerimize iman edenlere yazacağım." [6/12, 54; 2/201]

157. Onlar ki, yanlarındaki Tevrat'ta ve İncil'de yazılı buldukları ümmi nebî olan resule tâbi olurlar. O, onlara mârufu emreder, münkeri yasaklar, temiz şeyleri helal, pis şeyleri haram kılar ve onların üzerlerindeki ağır yükleri, zincirleri kaldırır. Ona inananlar, destek olup savunanlar, yardım edenler ve onunla birlikte indirilen nuru izleyenler; işte onlar kurtulanlardır. [4/174,175; 61/6; 29/48]

158. De ki "Ey insanlar! Ben, yer ve göklerin hükümranlığı kendisine ait olan Allah'ın hepinize gönderdiği resulüyüm. O'ndan başka ilah yoktur. O diriltir ve öldürür. Öyleyse Allah'a ve ümmi nebî olan resulüne iman edin. O da Allah'a ve O'nun sözlerine inanmaktadır. Ona tâbi olun ki hidayete ulaşasınız. [62/2; 3/20,32]

159. Musa'nın kavminden hakka ileten ve onunla adaletli davranan bir ümmet vardır.

160. Onları on iki kabile halinde topluluklara ayırdık. Kavmi kendisinden su isteyince Musa'ya "Asanla taşa vur!" diye vahyettik. Ondan on iki pınar fışkırdı; böylece her bir insan topluluğu su içeceği yeri öğrenmiş oldu. Üzerlerine bulutla gölge çektik ve onlara kudret helvası ile bıldırcın bahşettik. Sonra da şöyle dedik: "Size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiyin. "Onlar bize zulmetmedi, ancak kendilerine zulmediyorlardı. [2/60]

161. Onlara "Bu şehirde oturun, orada istediğiniz yerden yiyin. "Dileğimiz bağışlanmadır." deyin ve kapısından secde ederek girin, biz de hatalarınızı bağışlayalım. Muhsinlere (kat kat) arttıracağız" denince; [4/154; 2/58]

162. Onlardan zulmedenler sözü kendilerine söylenenden başka bir sözle değiştirdiler. Biz de bunun üzerine zulmetmeleri dolayısıyla gökten bir azap indirdik. [2/59; 4/46]

163. Onlara, deniz kıyısında bulunan kent halkının durumunu sor. Hani onlar cumartesi yasağı konusunda haddi aşıyorlardı. Zira cumartesi günü balıklar onlara akın akın geliyor, tatil yapmadıkları günlerde ise gelmiyorlardı. İşte onları yoldan çıkmaları sebebiyle böyle imtihan ediyorduk. [2/65]

164. Onlardan bir ümmet "Allah'ın kendilerini helâk etmek veya şiddetli bir azaba uğratmak istediği bir kavme ne diye öğüt veriyorsunuz?" deyince; "Rabbinize karşı bir özür için, bir de umulur ki sakınırlar, diye!" dediler. [2/6; 3/128; 4/88; 12/110; 9/66; 77/6]

165. Kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında ise, biz de kötülükten sakındıranları kurtardık. Zulmedenleri yoldan çıkmaları dolayısıyla pek zorlu bir azap ile yakaladık.

166. Onlar, men edildikleri şeyi yapmada ısrar edip başkaldırınca onlara "Aşağılık maymunlar olun!" dedik. [2/65]

167. Rabbin, onlara en kötü azabı yapacak kimseleri kıyamet gününe kadar üzerlerine mutlaka göndereceğini bildirmişti. Rabbin cezalandırması çabuk olandır. O Gafûr’dur, Rahîm’dir.

168. Onları yeryüzünde içlerinde salih olanlar ve olmayan ümmetlere ayırdık. Belki dönerler diye onları iyiliklerle ve kötülüklerle imtihan ettik.

169. Onların yerine, kitaba mirasçı olan başka nesiller geçti. Ancak “Nasıl olsa bağışlanacağız.” diyerek aşağılık ve geçici menfaatleri seçtiler. Kendilerine, benzeri geçici menfaatler gelse yine seçerler. Onlardan, kitaba bağlı kalacaklarına ve Allah hakkında ancak gerçeği söyleyeceklerine dair söz alınmamış mıydı? Onu okuyup öğrenmediler mi? Takva sahibi olanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz? [35/32; 3/187; 16/95; 3/77]

170. Onlar ki kitaba sımsıkı sarılıp, salâtı yerine getirdiler. Biz ıslah edenlerin mükâfatını zayi etmeyiz.

171. Bir zamanlar dağı, bir gölgelik gibi üstlerine kaldırmıştık. Onlar ise neredeyse tepelerine düşecek zannettiler. Onlara demiştik ki "Size verdiklerimize sımsıkı sarılın ve onda olanı hatırlayın ki takvalı olasınız." [2/63,93]

172. Hani Rabbin Adem oğullarının bellerinden zürriyetlerini almış ve onları kendi nefislerine karşı şahitler kılmıştı. "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" demişti de onlar "Evet (Rabbimizsin), şahit olduk." demişlerdi. Bu, kıyamet günü "Biz bundan habersizdik." dememeniz içindir. [5/7; 30/30; 10/14; 4/165; 6/130-131; 76/1-3]

173. Ya da "Bizden önce atalarımız şirk koşmuştu, biz ise onlardan sonra gelme bir kuşağız. Bâtıla düşenlerin yaptıklarından dolayı bizi helâk mı edeceksin?" dememeniz için. [6/157]

174. İşte biz ayetleri ayrıntılı olarak açıklarız, umulur ki dönerler. [22/16; 11/1]

175. Kendisine ayetlerimizi verdiğimiz kişinin haberini onlara anlat. O bundan sıyrılıp uzaklaşmış, şeytan onu peşine takmıştı. O da sonunda azgınlardan olmuştu. [43/36-37]

176. Eğer dileseydik onu ayetlerle yükseltirdik. Ama o yere (:dünya hayatına) meyletti, hevasına uydu. Onun durumu, üstüne varsan da dilini sarkıtıp soluyan, kendi başına bıraksan da dilini sarkıtıp soluyan köpeğin durumu gibidir. İşte ayetlerimizi yalanlayan topluluğun durumu böyledir. Kıssayı anlat, umulur ki düşünürler. [25/43; 28/50; 45/23] [7/179]

177. Ayetlerimizi yalanlayanlar ve yalnızca kendilerine zulmedenlerin örneği ne kötüdür.

178. Allah kimi doğru yola iletirse o artık hidayete ulaşmıştır, kimi de sapkınlığa düşürürse, onlar hüsrana uğrayanlardır.

179. Andolsun, cinlerden ve insanlardan kalpleri olup da bunlarla anlamayan, gözleri olup da bunlarla görmeyen, kulakları olup da bunlarla işitmeyenleri cehennem için ayırdık. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha da şaşkındırlar. İşte bunlar gafillerdir. [51/56; 67/2; 22/46; 25/44]

180. En güzel isimler Allah'ındır. Öyleyse O’na bunlarla dua edin. O’nun isimlerinde aykırılığa sapanları bırakın. Yaptıkları sebebiyle yakında karşılık göreceklerdir. [17/110; 20/8; 59/24; 19/65]

181. Yarattıklarımızdan, hakla hidayete ileten ve onunla adaletle hükmeden bir ümmet vardır.

182. Ayetlerimizi yalanlayanları ise, onları bilmeyecekleri bir yönden yavaş yavaş felakete sürükleyeceğiz.

183. Ben onlara süre tanıyorum. Benim planım sapasağlamdır. [3/178; 68/45]

184. Arkadaşlarında delilikten hiçbir eser olmadığını düşünmüyorlar mı? O ancak apaçık bir uyarıcıdır. [15/6; 44/14]

185. Onlar, göklerin ve yerin ‘bağımlı olduğu egemenliğe’ Allah'ın yarattığı şeylere ve ecellerinin yaklaşmış olabileceğine bakmıyorlar mı? Bundan sonra onlar artık hangi söze inanacaklar? [45/6; 77/50]

186. Allah'ın dalâlete düşürdüğünü, kimse hidayete ulaştıramaz. Onları azgınlıkları içinde bocalar bir durumda bırakır. [40/33]

187. "O ne zaman gerçekleşecek?" diye, sana son saatten soruyorlar. De ki "Onun ilmi yalnızca Rabbimin katındadır. O’ndan başkası onu (:son saati) vaktinde gerçekleştiremez. Gökler ve yer onun ağırlığına dayanamaz. O size ancak ansızın gelir." Sanki sen, ondan haberdarmışsın gibi sana sorarlar. De ki "Onun ilmi yalnızca Allah'ın katındadır, ancak insanların çoğu bilmezler." [79/42-45; 31/34; 33/63; 42/18]

188. De ki "Allah dilemedikçe kendim için ne fayda ne de zarar verebilirim. Eğer gaybı bilseydim muhakkak yararıma olan şeyleri arttırırdım da bana bir kötülük dokunmazdı. Ben, iman eden bir topluluk için, sadece bir uyarıcı ve bir müjdeciyim.” [10/49; 72/21,6/50, 46/9]

189. O, sizi tek bir nefisten yarattı ve kendisiyle durulup yatışması için aynı özden eşini var etti. Eşiyle birleşince, o da hafif bir yük yüklendi de bununla bir süre gezindi. Nitekim ağırlaşınca, ikisi Rableri olan Allah'a şöyle dua ettiler: "Eğer bize salih bir çocuk verirsen, andolsun şükredenlerden olacağız." [4/1; 30/21; 42/11; 16/72]

190. Allah, onlara salih bir çocuk verince, kendilerine verdiği şey konusunda O’na ortaklar koşmaya başladılar. Allah onların şirk koştuklarından yücedir. [4/36; 12/106]

191. Hiçbir şey yaratamayan, bizzat kendileri yaratılmış olan şeyleri mi ortak koşuyorlar? [16/17, 20; 25/3; 22/73; 10/34-35]

192. Hâlbuki onlar ne onlara ne de kendilerine yardım edebilirler. [7/197; 19/42]

193. Onları hidayete çağırırsanız size tâbi olmazlar. Onları çağırsanız da, sussanız da size karşı tutumları birdir. [2/6; 8/23]

194. Allah'ın peşi sıra yakardıklarınız sizler gibi kullardır. Eğer doğru söyleyenler iseniz, hemen onları çağırın da size cevap versinler.

195. Onların yürüyecek ayakları mı var? Ya da tutacak elleri mi var veya görecek gözleri mi var? Yoksa işitecek kulakları mı var? De ki "Ortak koştuklarınızı çağırın, sonra bir düzen kurun da bana göz bile açtırmayın."

196. Benim velim kitabı indiren Allah'tır; O salihlerin veliliğini yapar. [2/257; 3/68; 42/9; 42/46]

197. O’nun peşi sıra yakardıklarınız ise ne size yardıma güç yetirebilirler, ne de kendilerine yardım edebilirler. [17/56, 35/13-14; 36/75; 39/38; 46/5]

198. Eğer onları doğru yola çağırırsanız işitmezler. Onların sana baktıklarını görürsün, oysa görmezler bile. [47/23]

199. Sen affı benimse, iyiliği emret ve cahillerden uzak dur. [23/96]

200. Eğer sana şeytandan bir kışkırtma gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O Semî’dir, Alîm’dir. [23/97-98; 41/36; 114/1-6]

201. Takvalı olanlara şeytandan bir vesvese geldiğinde durup düşünürler bir de bakarsın ki basiretle görürler.

202. (Şeytanın) Yoldaşları ise, onları sapkınlığa sürüklerler, sonra peşlerini bırakmazlar. [17/27; 6/128; 19/83]

203. Onlara bir ayet getirmediğin zaman "Sen onu bir yerlerden derleyip toplasana." derler. De ki "Ben, yalnızca Rabbimden bana vahyolunana uyarım. Bu, Rabbinizden olan basiretlerdir; iman eden bir topluluk için bir hidayet ve bir rahmettir." [10/15]

204. Kur’ân okunduğunda onu dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin. [41/26]

205. Rabbini sabah akşam yalvararak ve korkarak, alçak bir sesle (içinden) zikret. Gafillerden olma. [7/55-56]

206. Rabbinin katında olanlar, O’na kulluk etmekten büyüklenmezler; O’nu tesbih ederler ve yalnız O’na secde ederler. [4/172; 16/49; 40/60]

8.ENFAL SÛRESİ

[Medeni, 75 ayet]
[Adını 1. Ayette geçen “enfal/karşılıksız vermek” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Sana ganimetlerden soruyorlar. De ki "Ganimetler Allah'ın ve resulündür. Eğer inanıyorsanız Allah'a karşı takvalı olun, aranızı düzeltin, Allah'a ve resulüne itaat edin." [8/41; 8/69; 48/19-20; 59/6-7]

2. 3. Mü’minler ancak Allah anıldığı zaman kalpleri ürperen, O’nun ayetleri okunduğunda imanları artan yalnızca Rablerine tevekkül eden, salâtı yerine getiren ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak eden kimselerdir. [49/15; 39/23, 3/173; 9/51, 124; 33/22]

4. İşte gerçekten mü’minler bunlardır. Rableri katında onlar için dereceler, bağışlanma ve cömertçe bir rızık vardır. [9/20,21]

5. Nitekim Rabbin seni hak uğruna (savaşmak üzere) evinden çıkarmıştı. Mü'minlerden bir grup ise bu konuda isteksizlerdi.[3/121-122; 2/216; 4/77]

6. Gerçek açıkça ortaya çıktıktan sonra dahi sanki göz göre göre ölüme sürükleniyormuşçasına seninle tartışıyorlardı. [3/152]

7. 8. Allah iki topluluktan birinin sizin olacağını vadetmişti. Siz ise zahmetsiz olanı istiyordunuz. Oysa Allah mücrimler istemese de hakkı gerçekleştirmek ve bâtılı geçersiz kılmak için kelimeleriyle hakkın ortaya çıkmasını ve kâfirlerin ardını kesmeyi istiyordu. [10/81-82; 21/18]

9. Rabbinizden yardım istiyordunuz. O da "Ben size birbiri ardınca bin melek ile yardım edeceğim." diye karşılık vermişti. [3/123-125]

10. Allah bunu, yalnızca bir müjde ve kalplerinizin mutmain olması için yapmıştı. Yardım yalnız Allah’tandır. Allah Azîz’dir, Hakîm’dir. [3/126-127]

11. O’nun tarafından bir güven duygusuna kavuşmanız için sizi hafif bir uyku kaplıyordu. Sizi tertemiz kılmak, şeytanın pisliğini sizden gidermek, kalplerinizi birbirine bağlamak ve ayaklarınızı sağlamlaştırmak için üzerinize gökten su indiriyordu. [3/154]

12. Rabbin meleklere vahyetmişti: "Ben sizinleyim, haydi iman edenlere sebat verin. İnkâr edenlerin kalplerine dehşetli bir korku salacağım. Öyleyse vurun boyunlarının üstüne, vurun onların bütün parmaklarına." [3/151; 59/2; 47/4] [33/9; 41/30]

13. Bu, onların Allah'a ve resulüne başkaldırmaları sebebiyledir. Kim Allah'a ve resulüne başkaldırırsa, Allah’ın cezası pek şiddetlidir.

14. İşte şimdi bunu tadın. Kâfirlere bir de ateş azabı vardır.

15. Ey iman edenler! Savaş halinde iken kâfirlerle karşılaştığınızda, onlara arka dönmeyin. [3/200; 8/45]

16. Kim onlara böyle bir günde - savaşmak için bir yana çekilen ya da bir başka bölüğe katılmak için yer tutanın dışında- arkasını dönerse, o, Allah'tan bir gazaba uğrar ve onun barınacağı yer cehennemdir. Orası ne kötü bir varış yeridir [3/155]

17. Onları siz öldürmediniz, Allah öldürdü. Attığın zaman da sen atmadın, Allah attı. Bunu mü’minleri güzelce imtihan etmek için yaptı. Allah Semî’dir, Alîm’dir.

18. İşte Allah kâfirlerin hileli düzenlerini böyle zayıflatır. [8/30]

19. Fetih istiyorsanız işte size fetih… Ama vazgeçerseniz sizin için daha hayırlıdır. Şayet geri dönerseniz biz de döneriz. Kalabalık olmanız da size bir şey sağlayamaz. Çünkü Allah mü’minlerle beraberdir. [2/89; 2/249; 3/160]

20. Ey iman edenler! Allah'a ve resulüne itaat edin. İşittiğiniz halde ondan yüz çevirmeyin, [3/31-32, 130]

21. İşitmedikleri halde “İşittik.” diyenler gibi de olmayın.[25/44]

22. Gerçek şu ki, Allah katında canlıların en kötüsü, aklını kullanmayan sağır ve dilsiz kesilenlerdir. [10/42, 100; 45/8; 8/55]

23. Eğer Allah onlarda bir hayır görseydi muhakkak onlara işittirirdi. Onlara işittirse bile, yine yüz çevirerek uzaklaşırlardı.

24. Ey iman edenler! Sizi hayat verecek şeylere çağırdığı zaman, Allah'a ve resulüne icabet edin. Bilin ki, Allah kişi ile kalbi arasına girer ve sizler O'nun huzurunda toplanacaksınız. [50/16; 24/51, 63; 20/7]

25. İçinizden yalnızca zulmedenlere isabet etmekle kalmayan bir fitneden sakının. Bilin ki, Allah'ın cezası çok şiddetlidir. [11/113]

26. Hatırlayın ki; siz sayıca azdınız ve yeryüzünde zayıf bırakılmıştınız. İnsanların sizi yakalamasından korkuyordunuz. O sizi barındırdı, yardımıyla destekledi ve size temiz şeylerden rızıklar verdi ki şükredesiniz. [28/57; 29/67; 106/1-4]

27. Ey iman edenler! Allah'a ve resulüne ihanet etmeyin. Sonra bile bile emanetlerinize ihanet etmiş olursunuz. [4/58] [33/72; 23/8]

28. Bilin ki, mallarınız ve çocuklarınız sadece bir imtihandır. Allah katında ise büyük bir mükâfat vardır. [9/24; 18/46; 63/9; 64/14-15]

29. Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olursanız O size bir furkan (:doğruyu yanlıştan ayırma yeteneği) verir. Kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük lütuf sahibidir. [57/28; 64/9] [64/11; 65/2-5; 47/17]

30. İnkâr edenler, seni tutuklamak, öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, düzen kuruyorlardı. Onlar bu düzeni tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (:karşılık) kuruyordu. Allah düzen kurucuların en hayırlısıdır. [3/54; 35/10]

31. Ayetlerimiz onlara okunduğunda, “İşittik!”, "İstesek, biz de bunun gibisini söyleyebiliriz. Bu, öncekilerin efsanelerinden başkası değildir." dediler. [6/25; 10/38; 11/13; 2/23-24,)

32. Bir de: "Ey Allah'ımız! Eğer Kur'ân senin katından bir gerçekse, gökyüzünden üstümüze taş yağdır veya bize elim bir azap gönder." demişlerdi. [6/58]

33. Sen içlerindeyken, Allah onlara azap edecek değildi. Onlar, bağışlanma dilerlerken de, Allah onlara azap edecek değildi.

34. Onlar Mescid-i Haram'dan insanları alıkoyarlarken, Allah neden onlara azap etmesin? Onlar onun koruyucuları değillerdi. Onun koruyucuları yalnızca muttakilerdir. Ancak onların çoğu bilmezler.

35. Onların Beyt (Kâbe) yanındaki salâtı (:yöneliş, dua), ıslık çalmaktan ve el çırpmaktan başkası değildir. Artık inkâr etmeniz sebebiyle tadın azabı.

36. İnkâr edenler, mallarını Allah yolundan alıkoymak için harcarlar bundan böyle de harcayacaklar. Sonra bu onlara yürek acısı olacak, sonra da yenilgiye uğrayacaklardır. İnkâr edenler toplanıp cehenneme sürüleceklerdir.

37. Allah, pis olanı temizden ayırmak, pis olanları üst üste koyup yığarak hepsini cehenneme koymak için böyle yapar. İşte onlar ziyana uğrayanlarındır. [3/179]

38. İnkâr edenlere, eğer vazgeçerlerse geçmişte (yaptıklarının) bağışlanacağını ama yine dönecek olurlarsa, öncekilere uygulanan sünnetin geçerli olduğunu söyle. [33/38, 62; 35/43; 40/85; 48/23]

39. Fitne kalmayıncaya ve din tamamıyla Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Şayet vazgeçerlerse, Allah yaptıklarını görendir. [2/191, 193, 217]

40. Geri dönerlerse, bilin ki Allah sizin mevlanızdır. O ne güzel mevla, ne güzel yardımcıdır.

41. Eğer siz, Allah’a ve hakkın bâtıldan ayrıldığı, iki ordunun karşı karşıya geldiği gün kulumuza indirdiğimize inanıyorsanız, bilin ki elinize geçen ganimetin beşte biri Allah'ın ve resulünündür. Dolayısıyla akrabalar, öksüzler, yoksullar ve yolda kalmışların hakkıdır. Allah her şeye kâdirdir. [8/1; 59/7-8; 9/59]

42. Siz vadinin bir ucunda, onlar da öteki ucunda idiler; kervan ise sizden daha aşağıdaydı. Sözleşseydiniz bile vakti böylesine tutturamazdınız. Allah olacak bir işi bitirmek için böyle yaptı. Böylece, helâk olacak kişi apaçık bir delilden sonra helâk olsun, yaşayan kişi apaçık bir delilden sonra yaşasın. Allah Semî’dir, Alîm’dir.

43. Allah onları sana uykunda az gösteriyordu. Eğer çok gösterseydi, yılgınlığa kapılacaktınız ve iş konusunda çekişecektiniz. Fakat Allah sizi bundan kurtardı. Çünkü O sinelerin özünü en iyi bilendir. [3/13,29]

44. Karşı karşıya geldiğinizde, Allah olacak bir işi gerçekleştirmek için onları gözlerinizde az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu. (Bütün) işler Allah'a döndürülür.

45. Ey iman edenler! Bir toplulukla karşı karşıya geldiğinizde, sebat edin ve Allah'ı çokça zikredin ki kurtuluşa eresiniz. [3/146]

46. Allah'a ve resulüne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin. Çözülüp yılgınlaşırsınız, sonra gücünüz gider. Sabredin. Allah sabredenlerle beraberdir. [17/53]

47. Bir de yurtlarından refahtan şımarıp azıtarak, insanlara gösteriş yaparak çıkanlar ve Allah'ın yolundan alıkoyanlar gibi olmayın. Allah onların yaptıklarını çepeçevre kuşatandır. [6/44]

48. O zaman şeytan onlara yaptıklarını süslü göstermiş ve onlara "Bugün size galip gelecek yoktur. Ben de sizin yardımcınızım." demişti. Ne zaman ki, iki topluluk birbirini gördü ve karşılaştı, o hemen döndü. "Ben sizden uzağım. Çünkü ben sizin görmediğinizi görüyorum. Ben Allah'tan korkarım." dedi. Allah cezası pek şiddetli olandır. [6/43; 16/63; 29/38; 59/16]

49. O vakit münafıklar ve kalplerinde hastalık olanlar şöyle diyorlardı: "Bunları dinleri aldattı." Oysa kim Allah'a tevekkül ederse, Allah Azîz'dir, Hakîm'dir. [33/12; 9/125]

50. Meleklerin, inkâr edenlerin yüzlerine ve sırtlarına vurarak "Yakıcı azabı tadın" (diyerek) canlarını aldığını bir görsen.[9/55; 16/28; 47/27]

51. İşte bu yaptıklarınızın karşılığıdır. Allah kullarına zulmetmez.

52. Bunların durumu tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekilerin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler de, Allah da onları suçlarından dolayı yakaladı. Allah mutlak güç sahibidir, cezası pek şiddetli olandır.

53. Bu, Allah'ın bir kavme verdiği nimeti onlar kendilerini değiştirmedikçe, değiştirmemesindendir. Allah Semî'dir, Alîm'dir. [13/11; 42/30]

54. Firavun hanedanının ve onlardan öncekilerin gidiş tarzı gibi. Onlar, Rablerinin ayetlerini yalanladılar. Biz de suçları dolayısıyla onları helâk ettik. Firavun ordusunu suda boğduk. Onların tümü zalimdi. [3/11; 10/90; 26/63-66])can

55. Allah katında canlıların en şerlisi, inkâr edenlerdir. Onlar inanmazlar. [8/22]

56. Onlar kendileriyle antlaşma yaptığın sonra antlaşmalarını her defasında bozan kimseler.

57. Savaşta onları yakalarsan, arkalarındakilere ibret olacak şekilde, darmadağın et.

58. Eğer bir kavmin ihanet edeceğinden korkarsan, sen de aynı şekilde antlaşmayı boz. Allah hainleri sevmez. [8/71,9/7-8]

59. İnkâr edenler kaçıp kurtulduklarını sanmasınlar. Gerçek şu ki, onlar (bizi) aciz bırakamazlar.

60. Onlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve besili atlar hazırlayın. Bununla, Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanınızı ve bunların dışında sizin bilmeyip Allah'ın bildiği diğer düşmanları korkutursunuz. Allah yolunda her ne infak ederseniz, size eksiksiz olarak ödenir ve siz zulme uğratılmazsınız. [2/261; 59/13]

61. Eğer onlar barışa yanaşırsa, sen de yanaş ve Allah'a tevekkül et. Çünkü O Semî'dir, Alîm'dir. [4/90; 47/35]

62. Seni aldatmak isterlerse, bil ki Allah sana yeter. Seni ve inananları yardımıyla destekler. [9/40; 66/4; 33/56]

63. Mü'minlerin kalplerini birbirine ısındıran odur. Eğer yeryüzünde olan her şeyi sarfetsen bile, sen onların kalplerini birbirine ısındıramazdın, ama Allah bunu yaptı. Çünkü O Azîz'dir, Hakîm'dir. [3/103; 49/7]

64. Ey Nebî! Sana ve sana tâbi olan mü'minlere Allah yeter. [65/3; 9/129; 33/48,)

65. Ey Nebî! Mü'minleri savaşa teşvik et. İçinizden sabreden yirmi kişi bulunursa, iki yüz kişiye, eğer içinizden yüz sabırlı kişi bulunursa, kâfirlerden bin kişiye gâlip gelir. Çünkü onlar kavramayan bir topluluktur. [4/84; 59/13-14; 3/146]

66. Ne var ki, Allah sizde zayıflık olduğunu bildiğinden yükünüzü hafifletti. Sizden yüz sabırlı kişi olursa, onlardan ikiyüz kişiye, eğer bin kişi olursa, Allah'ın izniyle onların ikibin kişiye galip gelir. Allah sabredenlerle beraberdir.

67. Yeryüzünde düşmanı tamamıyla sindirip hâkim duruma gelmedikçe, hiçbir nebîye esir almak yaraşmaz. Siz dünyanın geçici yararını istiyorsunuz. Allah ise sizin için ahireti istemektedir. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

68. Eğer Allah tarafından geçmişte verilmiş bir hüküm bulunmasaydı, aldıklarınıza karşılık size çok büyük bir azap dokunurdu.

69. Artık ganimet olarak elde ettiklerinizden helal ve temiz olarak yiyin ve Allah'a karşı takvalı olun. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

70. Ey Nebî! Ellerinizdeki esirlere de ki "Eğer Allah sizin kalplerinizde bir hayır olduğunu görürse size sizden alınandan daha hayırlısını verir ve sizi bağışlar. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

71. Eğer sana ihanet etmek isterlerse, onlar daha önce Allah'a da ihanet etmişlerdi. O da onlara karşı sana imkân vermişti. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [4/107]

72. İman edip, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihat edenler ile hicret edenleri barındıranlar ve onlara yardım edenler, birbirlerinin evliyasıdır. İman edip hicret etmeyenlere gelince, onlar hicret edinceye kadar, sizin onlara hiçbir şekilde velayetiniz yoktur. Ama din konusunda sizden yardım isterlerse, aranızda antlaşma bulunan bir topluluğun aleyhinde olmamak üzere, yardım etmeniz üzerinizde bir yükümlülüktür. Allah yaptıklarını görmektedir. [4/97-100; 9/100]

73. İnkâr edenler birbirlerinin evliyasıdır. Eğer siz de birbirinize evliya olmazsanız yeryüzünde bir fitne ve büyük bir fesat olur.

74. İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cihat edenler ile hicret edenleri barındıranlar ve yardım edenler, işte gerçekten inananlar bunlardır. Onlar için bir bağışlanma ve cömertçe bir rızık vardır. [2/218]

75. Sonradan iman edip hicret edenler ve sizinle birlikte cihat edenler de sizdendir. Allah'ın kitabına göre, akrabalar birbirlerine önceliklidir. Allah her şeyi en iyi bilendir. [33/6; 2/218; 49/15]

9.TEVBE SÛRESİ

[Medeni, 129 ayet]
[Adını 102 ve 118. Ayetlerde geçen tevbe konusundan almaktadır.]

1. Bu, Allah ve resulünden, antlaşma yaptığınız müşriklere kesin bir uyarıdır. [12/106; 46/5; 19/81; 9/28]

2. Bundan böyle yeryüzünde dört ay dolaşın. Bilin ki Allah'ı aciz bırakacak değilsiniz. Allah inkâr edenleri aşağılık kılacaktır. [9/36]

3. Büyük hac günü, Allah'tan ve resulünden insanlara bir duyurudur: Allah kesinlikle müşriklerden uzaktır, O'nun resulü de... Eğer tevbe ederseniz bu sizin için daha hayırlıdır yok eğer yüz çevirirseniz bilin ki, Allah'ı aciz bırakamazsınız. İnkâr edenleri elim bir azapla müjdele. [30/31-32; 2/197]

4. Ancak müşriklerden kendileriyle antlaşma yaptıklarınızdan, antlaşmadan bir şeyi eksiltmeyenler ve size karşı hiç kimseye yardım etmeyenler bunun dışındadır. Bunlarla antlaşma süresini tamamlayın. Allah muttakileri sever.

5. Haram aylar bitince müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün, onları tutuklayın, kuşatın ve onların bütün geçit yerlerini tutun. Eğer tevbe edip salâtı yerine getirir ve zekâtı gerçekleştirirlerse onları serbest bırakın. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [2/190-192; 2/217; 4/91]

6. Eğer müşriklerden biri, sana sığınırsa, onu korumana al; böylece Allah'ın sözünü işitmiş olur, sonra onu güvenli bir yere ulaştır. Bu onların bilmeyen bir topluluk olmaları nedeniyledir.

7. Müşriklerin Allah ve resulünün yanında nasıl bir ahdi olabilir? Ancak Mescid-i Haram yanında kendileriyle anlaştıklarınız müstesna. Şu halde size karşı doğru davrandıkça, siz de onlara karşı doğru davranın. Allah muttakileri sever.

8. Nasıl ahitleri olabilir ki! Eğer size üstünlük sağlarlarsa size karşı ne bir antlaşma, ne de bir yemin gözetirler. Sizi dilleriyle razı etmeye çalışırlar, kalpleri ise karşı koyar. Onların çoğu fâsıklardır. [3/119-120; 5/41; 9/62]

9. Allah'ın ayetlerini az bir değere sattılar ve O'nun yolundan engellediler. Onların yaptıkları ne kötüdür. [2/174; 3/77]

10. Onlar hiçbir mü'mine karşı ne bir antlaşma ne de bir yemin gözetirler. İşte bunlar haddi aşanlardır.

11. Eğer onlar tevbe edip salâtı yerine getirir ve zekâtı gerçekleştirirlerse, artık onlar dinde kardeşlerinizdir. Bilen bir topluluk için ayetleri ayrıntılı olarak açıklıyoruz. [49/10]

12. Antlaşmalardan sonra, yine sözleşmelerini bozarlar ve dininize dil uzatırlarsa, bu durumda küfrün imamlarıyla (:önderleriyle) savaşın. Çünkü onlar sözleşmeleri yok sayılan kimselerdir. Olur ki (bu tutumlarına) son verirler. [17/71; 25/74; 28/41]

13. Sözleşmelerini bozan, resulü yurdundan çıkarmaya çabalayan ve sizinle ilk olarak savaşı başlatan bir toplulukla savaşmayacak mısınız? Onlardan çekiniyor musunuz? Eğer inanıyorsanız, kendisinden çekinmeye Allah daha layıktır. [3/200; 4/74-78; 9/123; 16/50]

14. 15. Onlarla savaşın ki, Allah onları sizin ellerinizle cezalandırsın, hor ve aşağılık kılsın, onlara karşı size zafer versin, mü'minler topluluğunun göğsüne şifa versin, kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [2/216; 9/29]

16. Yoksa siz, Allah içinizden cihat edenleri, Allah'tan, resulünden ve mü'minlerden başka sırdaş edinmeyenleri ortaya çıkarmadan bırakılacağınızı mı sandınız? Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [3/142, 179]

17. Müşriklerin, kendi inkârlarına kendileri şahitler iken, Allah'ın mescitlerini imar etmeye hakları yoktur. İşte bunlar yaptıkları boşa gitmiş olanlardır ve onlar ateşte sürekli kalacaklardır.

18. Allah'ın mescitlerini, yalnızca Allah'a ve ahiret gününe iman eden, salâtı yerine getiren, zekâtı gerçekleştiren ve Allah'tan başkasından korkmayanlar imar edebilir. İşte hidayete ulaşanlardan oldukları umulanlar bunlardır.

19. Hacılara su dağıtmayı ve Mescid-i Haram'ı onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe iman edip Allah yolunda cihat edenin yaptıkları gibi mi saydınız? Bunlar Allah katında bir olmazlar. Allah zalimler topluluğunu hidayete ulaştırmaz.

20. İman edip hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihat edenlerin Allah katında dereceleri daha üstündür. İşte bunlar kazananlardır. [2/218]

21. 22. Rableri onlara katından bir rahmeti, bir hoşnutluğu ve onlara kendisinde tükenmeyen nimet bulunan, içinde sürekli kalacakları cennetleri müjdeler. Allah katında büyük bir mükâfat vardır.

23. Ey iman edenler! Eğer imana karşı inkârı tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi evliya edinmeyin. Sizden kim onların yanında yer alırsa, işte onlar zalimlerdir.

24. De ki "Eğer babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, az kâr getireceğinden korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden evler, sizlere Allah'tan, resulünden ve Allah yolunda cihat etmekten daha sevimli ise, artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyin. Allah fâsıklar topluluğunu hidayete ulaştırmaz. [63/9; 8/28; 58/22]

25. Andolsun, Allah birçok yerde ve Huneyn gününde size yardım etti. Sayınızın çokluğu hoşunuza gitmiş ama size hiçbir şey de sağlamamıştı. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti. Sonra arkanıza dönüp kaçmıştınız.

26. Sonra Allah, resulü ile mü’minlerin üzerine güven duygusu indirdi. Sizin görmediğiniz ordular indirdi de inkâr edenleri azaplandırdı. Bu, kâfirlerin cezasıdır. [8/8-12]

27. Bunun ardından Allah dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir. [4/17-18]

28. Ey iman edenler! Müşrikler ancak pisliktir. Öyleyse bu yıldan sonra artık Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer yoksulluktan korkarsanız, Allah dilerse sizi kendi lütfundan zengin kılar. Allah Alîm’dir, Hakîm’dir. [9/95, 10/100]

29. Kendilerine kitap verilenlerden, Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, Allah'ın ve resulünün haram kıldığını haram tanımayan ve hak dini din edinmeyenlerle, küçük düşürülüp cizyeyi kendi elleriyle verinceye kadar savaşın. [9/14; 2/190; 29/46]

30. Yahudiler. "Üzeyir Allah'ın oğludur." dediler. Hristiyanlar da "Mesih Allah'ın oğludur." dediler. Bu, onların ağızlarında geveledikleri sözlerdir. Onlar, bundan önceki inkâr edenlerin sözlerini taklit ediyorlar. Allah onları kahretsin! Nasıl da savruluyorlar? [4/171; 5/17, 72-75]

31. Onlar Allah'ın peşi sıra (yahudi) bilginlerini ve rahiplerini rabler edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de. Oysa onlar, tek bir ilaha kulluk etmekle emrolundular. O’ndan başka ilah yoktur. O bunların şirk koştuklarından münezzehtir. [2/83; 4/36; 3/64, 80]

32. Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Oysa kâfirler hoşlanmasa da Allah nurunu tamamlayacaktır.[24/35; 61/8, 9]

33. Allah, müşriklerin hoşuna gitmese de resulünü hidayet ve hak din ile bütün dinlere üstün kılmak için gönderendir. [48/28; 61/9]

34. Ey iman edenler! (Yahudi) bilginlerden ve rahiplerden çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler ve onları Allah'ın yolundan alıkoyarlar. Altını ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda harcamayanlara, elim bir azabı müjdele. [5/62-63; 3/ 180]

35. O gün biriktirdikleri cehennem ateşinde kızdırılıp, onların alınları, yanları ve sırtları bunlarla dağlanacak ve onlara "İşte bu, kendiniz için biriktirdiklerinizdir. Biriktirdiklerinizi tadın." denecek. [44/48-49]

36. Allah katında ayların sayısı on ikidir, gökleri ve yeri yarattığı günden beri Allah'ın hükmü budur. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte dosdoğru olan din (:hesap) budur. Öyleyse haram aylarda kendinize zulmetmeyin ve onların sizlerle topluca savaşması gibi siz de müşriklerle topluca savaşın. Bilin ki Allah muttakilerle beraberdir. [2/190-192; 9/5; 10/5]

37. Haram ayların yerlerini değiştirip ertelemek, küfürde ileri gitmektir. Bununla küfredenler saparlar. Allah'ın haram kıldığına sayı bakımından uymak için, onu bir yıl helal, bir yıl haram sayıyorlar. Böylelikle Allah'ın haram kıldığını helal kılmış oluyorlar. Yaptıkları kötülük kendilerine süslenmiştir. Allah kâfirler topluluğunu hidayete ulaştırmaz.

38. Ey iman edenler! Size ne oluyor ki “Allah yolunda savaşa çıkın.” denince, dünyaya meylederek yere çakılıp kaldınız? Ahiretten cayıp dünya hayatına mı razı oldunuz? Ama ahirettekine göre, bu dünya hayatının yararı çok azdır. [47/20; 4/77]

39. Eğer savaşa çıkmazsanız, O sizi çok elim bir azapla azaplandırır. Yerinize başka bir topluluk getirir. Siz O’na hiçbir şekilde zarar veremezsiniz. Allah her şeye kâdirdir. [4/133]

40. Siz resüle yardım etmezseniz de, Allah ona yardım eder. Hani kâfirler iki kişiden birisi olarak onu Mekke'den çıkarmışlardı; ikisi mağaradayken arkadaşına şöyle diyordu: "Üzülme, Allah bizimle." Böylece Allah ona sekine (:huzur ve güven) indirmişti. Onu sizin görmediğiniz ordularla desteklemiş, küfredenlerin de kelimesini alçaltmıştı. Allah'ın kelimesi ise yücedir. Allah Azîz’dir, Hakîm’dir. [9/26; 33/9; 48/4; 8/62; 66/4]

41. Topyekün savaşa kuşanıp çıkın ve Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla cihat edin. Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır. [4/71; 49/15]

42. Eğer yakın bir yarar ve kolay bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerdi. Fakat zorlu yolculuk onlara pek uzun geldi. "Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte savaşa çıkardık." diye sana Allah adına yemin edecekler. Kendilerini helâka sürüklüyorlar. Allah onların yalancı olduklarını biliyor. [3/166-168]

43. Allah seni affetsin. Doğru söyleyenler sana açıkça belli olmadan ve yalancıları da bilmeden niçin onlara izin verdin? [9/80-86]

44. Allah'a ve ahiret gününe iman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihat etmeleri hususunda senden izin istemezler. Allah muttakileri en iyi bilendir.

45. Senden, yalnızca Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, kalpleri şüpheye düşen, şüphelerinde bocalayıp duranlar izin ister.

46. Eğer savaşa çıkmak isteselerdi, ona bir hazırlık yaparlardı. Ancak Allah onların davranışlarını çirkin gördü de ayaklarını doladı ve "Onlara siz de oturanlarla birlikte oturun." dendi.

47. Sizinle birlikte çıksalardı, size bozgunculuktan başka bir şey katmaz ve aranıza mutlaka fitne sokmak üzere içinizde çaba harcarlardı. İçinizde onlara kulak asacaklar da vardır. Allah zalimleri en iyi bilendir. [9/107]

48. Andolsun, daha önce onlar fitne çıkarmak istemiş ve sana karşı birtakım işler çevirmişlerdi. Sonunda onlar istemedikleri halde, hak geldi ve Allah'ın emri ortaya çıkıp üstünlük sağladı. [9/126-127; 48/28; 61/9]

49. Onlardan bir kısmı "Bana izin ver ve beni fitneye düşürme." der. Bil ki onlar zaten fitnenin içine düşmüşlerdir. Cehennem kâfirleri çepeçevre kuşatacaktır.

50. Sana iyilik dokunursa, bu onları fenalaştırır. Bir musibet dokununca da "Biz önceden tedbirimizi almıştık." derler ve sevinç içinde dönüp giderler. [3/120; 4/72-73, 141]

51. De ki "Allah'ın bize yazdıkları dışında, bize hiçbir şey isabet etmez. O bizim mevlamızdır. Mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler." [33/3; 57/22]

52. De ki "Siz bizim için iki güzellikten (:Allah yolunda ölmek veya zaferden) birinin dışında başka bir şey mi bekliyorsunuz? Oysa biz de, Allah'ın ya kendi katından veya bizim elimizle size bir azap dokundurmasını bekliyoruz. Öyleyse siz bekleyin, kuşkusuz biz de sizlerle birlikte bekleyenleriz.

53. De ki "İsteyerek veya istemeyerek infak edin; sizden kesin olarak kabul edilmeyecektir. Çünkü siz fâsık bir topluluksunuz." [13/25; 10/33]

54. İnfak ettiklerinin kendilerinden kabulünü engelleyen şey, Allah'ı ve resulünü inkâr etmeleri, salâta ancak üşene üşene gelmeleri ve istemeyerek infak etmeleridir. [4/142]

55. Şu halde onların malları ve evlatları seni imrendirmesin. Çünkü Allah bunlarla ancak onları dünya hayatında azaplandırmayı ve canlarının inkâr içindeyken çıkmasını ister. [9/85; 8/50; 23/55,56]

56. Sizden olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Oysa onlar sizden değillerdir. Ancak onlar ayrılık çıkaran bir topluluktur. [5/53, 9/96, 58/14]

57. Eğer onlar bir sığınak ya da mağaralar veya girebilecekleri bir delik bulsalardı, hızla oraya yönelip koşarlardı.

58. Onlardan sadakalar konusunda seni yadırgayacaklar vardır. Ondan kendilerine verilirse hoşlanırlar, kendilerine verilmediği zaman da öfkelenirler. [9/79]

59. Keşke onlar Allah ve resulünün verdiklerine razı olsalardı. "Bize Allah yeter. Allah pek yakında bize lütfundan verecek, O’nun resulü de… Bizim isteğimiz yalnızca Allah’ın rızasıdır." deselerdi ya! [59/7]

60. Sadakalar, -Allah'tan bir farz olarak- yalnızca fakirler, düşkünler, sadaka işinde görevli olanlar, kalpleri ısındırılacaklar, boyunduruk altında olanlar, borçlular, Allah yolunda olanlar ve yolda kalmışlar içindir. Allah Alîm’dir, Hakîm’dir. [2/273; 9/103; 63/10]

61. Onlardan bir kısmı “O bir kulaktır (:her sözü dinleyen).” diyerek nebîyi incitiyorlar. De ki "O sizin için bir hayır kulağıdır. O Allah'a iman eder, mü’minlere güvenir ve sizden iman edenler için bir rahmettir. Allah'ın resulüne eziyet edenlere elim bir azap vardır."[9/63,33/57]

62. Sizi razı etmek için Allah'a yemin ederler. Eğer inanıyorlarsa, razı etmeye Allah ve resulü daha layıktır.

63. Bilmiyorlar mı, kim Allah'a ve resulüne karşı gelirse, onun için içinde sürekli kalacağı cehennem ateşi vardır? İşte bu en büyük aşağılanmadır. [8/13]

64. Münafıklar, kalplerinde olanı kendilerine haber verecek bir sûrenin aleyhlerinde indirilmesinden tedirgin oluyorlar. De ki "Alay edin. Allah tedirgin olduklarınızı açığa çıkaracaktır." [47/29-30]

65. Onlara sorarsan, "Biz lafa dalmış oyalanıyorduk." derler. De ki "Allah ile O’nun ayetleriyle ve resulüyle mi alay ediyordunuz?" [21/41; 36/30; 18/106; 15/95]

66. Özür belirtmeyiniz. Siz imanınızdan sonra inkâra saptınız. Sizden bir kısmınızı affetsek de diğer bir kısmınızı da mücrimler olmaları nedeniyle azaplandıracağız. [9/74; 33/24]

67. Münafık erkekler ve münafık kadınlar birbirlerindendir. Münkeri emrederler, mâruftan alıkoyarlar, cimrilik ederler. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu. Kesinlikle münafıklar fâsıklardır. [32/14; 39/8; 59/19]

68. Allah münafık erkeklere, münafık kadınlara ve kâfirlere, içinde sürekli kalacakları cehennem ateşini vadetti. Bu onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir ve onlar için kalıcı bir azap vardır;

69. Tıpkı sizden öncekiler gibisiniz. Onlar kuvvetçe sizden daha güçlü, mal ve çocuklar bakımındansa sizden daha çoktular. Onlar payları kadar bundan yararlandılar. Sizden öncekilerin paylarınca yaralandıkları gibi siz de payınızca yararlandınız ve onların daldığı gibi siz de daldınız. İşte onların yaptıkları dünya hayatında da ahirette de boşa gitmiştir. Onlar hüsrana uğrayanlardır. [34/35; 18/103, 106; 47/1]

70. Onlara, kendilerinden öncekilerin Nuh, Ad, Semud kavminin, İbrahim kavminin, Medyen halkının ve yerle bir olan şehirlerin haberi gelmedi mi? Onlara resulleri apaçık deliller getirmişlerdi. Allah onlara zulmetmiyordu, ama onlar kendilerine zulmediyorlardı. [53/50-54; 14/9]

71. Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. Mârufu emreder, münkerden sakındırırlar, salâtı yerine getirirler, zekâtı gerçekleştirirler ve Allah'a ve resulüne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir. [3/104; 5/55; 22/41]

72. Allah mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara içinde sürekli kalmak üzere, içinde ırmaklar akan cennetler ve adn cennetlerinde güzel meskenler vadetmiştir. Allah'ın rızası ise en büyüktür. İşte büyük kazanç budur. [9/111; 3/9; 30/6]

73. Ey Nebî! Kâfirlerle ve münafıklarla cihat et ve onlara karşı sert davran. Onların barınma yerleri cehennemdir. O ne kötü bir varış yeridir! [48/29; 66/9; 68/9]

74. İnkâr sözlerini konuşmalarına ve teslim olduktan sonra inkâr etmelerine rağmen, onları söylemediklerine dair Allah'a yemin ediyorlar. Sadece Allah ve resulü, bol ihsanından onları zengin etti diye nefret ederek karşı çıktılar. Eğer tevbe ederlerse kendileri için daha hayırlı olur. Eğer yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da ahirette de elim bir azapla azaplandırır. Onlar için yeryüzünde bir veli ve yardımcı yoktur. [5/59; 9/42,66]

75. Onlardan kimi de "Eğer bize lütfundan verirse andolsun sadaka vereceğiz ve salihlerden olacağız." diye Allah'a söz vermişlerdi.

76. Onlara kendi lütfundan verince de, onunla cimrilik yaptılar ve yüz çevirdiler. Onlar böyle sırt dönenlerdir. [3/180; 47/38]

77. Allah da verdikleri sözü tutmamaları ve yalan söylemeleri nedeniyle, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar kalplerine nifakı yerleştirdi.

78. Gizli tuttuklarını ve fısıldaştıklarını Allah'ın bildiğini ve Allah'ın gaybleri çok iyi bilen olduğunu bilmediler mi? [2/284; 3/29]

79. Sadakalar hususunda gönülden veren mü'minleri çekiştiren ve güçlerinin yettiğinden başkasını bulamayanlarla alay edenler yok mu, asıl Allah onlarla alay eder. Onlar için elim bir azap vardır.

80. Sen, onlar için ister bağışlanma dile istersen dileme. Onlar için yetmiş kere bağışlanma dilesen de Allah onları kesinlikle bağışlamaz. Bu, onların Allah'ı ve resulünü inkâr etmeleri sebebiyledir. Allah fâsıklar topluluğunu hidayete ulaştırmaz. [63/5-6]

81. Allah'ın resulüne muhalif olarak savaştan geri kalanlar oturup kalmalarına sevindiler. Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihat etmekten hoşlanmadılar ve "Bu sıcakta savaşa çıkmayın." dediler. De ki "Cehennem daha sıcaktır." Bir kavrayıp anlasalardı.

82. Öyleyse kazandıklarının cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar.

83. Eğer Allah seni onlardan bir topluluğun yanına döndürür de, yine savaşa çıkmak için senden izin isterlerse de ki "Benimle asla savaşa çıkmayacaksınız ve benimle beraber hiç bir düşmana karşı da savaşmayacaksınız. Madem siz oturmaya ilk seferinde razı oldunuz, öyleyse geride kalanlarla birlikte oturun." [5/80-81; 32/20; 9/113]

84. Onlardan ölenlerin hiçbirine asla salât etme ve (onların) kabri başında durma. Çünkü onlar Allah'ı ve resulünü inkâr ettiler ve fâsıklar olarak öldüler. [49/11]

85. Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin. Allah bunlarla, ancak onları dünyada azaplandırmak ve canlarının kâfir olarak çıkmasını istiyor. [8/50; 9/55]

86. "Allah'a iman edin, O'nun resulü ile cihada çıkın." diye bir sûre indirildiğinde onlardan servet sahibi olanlar senden izin isteyip "Bizi bırak, oturanlarla birlikte olalım." dediler. [33/18-19]

87. (Savaştan) Geri kalanlarla birlikte olmaya râzı oldular. Onların kalpleri mühürlendi. Bundan dolayı kavrayıp anlamazlar. [9/77; 4/155]

88. Ama resul ve onunla birlikte olan mü'minler mallarıyla ve canlarıyla cihat ettiler. Bütün hayırlar onlarındır ve onlar kurtulanlardır. [29/6; 5/54; 49/14-15]

89. Allah, onlar için sürekli kalacakları içinde ırmaklar akan cennetler hazırladı. İşte büyük kazanç budur.

90. Bedevilerden mazeret uyduranlar kendilerine izin verilmesi için geldiler. Allah'a ve resulüne yalan söyleyenler de oturup kaldılar. Onlardan inkâr edenlere elim bir azap isabet edecektir.

91. Allah'a ve resulüne karşı samimi oldukları sürece zayıflara, hastalara ve infak etmek için bir şey bulamayanlara bir sorumluluk yoktur. Muhsinlere de bir sorumluluk yoktur. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [48/17]

92. Bir de kendilerine bir binek sağlaman için sana geldiklerinde, "Sizi bindirecek bir şey bulamıyorum." dediğin ve infak edecek bir şey bulamayıp hüzünlerinden dolayı gözlerinden yaşlar boşanarak geri dönenlere de bir sorumluluk yoktur.

93. Sorumluluk ancak o kimseleredir ki, zengin oldukları halde savaşa çıkmamak için senden izin isterler ve bunlar geride kalanlarla birlikte olmaya razı olurlar. Allah onların kalplerini mühürledi. Bundan dolayı onlar bilmezler.

94. Onlara geri döndüğünüzde size mazeret belirttiler. De ki "Mazeret belirtmeyin, size inanmayacağız. Allah bize durumunuzu haber vermiştir. Yaptıklarınızı Allah görecektir, O'nun resulü de. Sonra gizli ve açık olan her şeyi bilen Allah'a döndürüleceksiniz. O yaptıklarınızı size haber verecektir." [9/105; 16/84; 40/52]

95. Yanlarına döndüğünüzde kendilerini rahat bırakasınız diye Allah'a yemin edecekler. Artık siz de onlardan vazgeçin. Onlar pistirler. Kazandıkların karşılığı olarak barınma yerleri cehennemdir. [5/53; 58/16-18]

96. Kendilerinden razı olmanız için size yemin ederler. Siz onlardan razı olsanız bile, Allah fâsıklar topluluğundan razı olmaz. [5/80-81]

97. Bedeviler inkâr ve nifak bakımından daha şiddetlidir. Allah'ın resulüne indirdiği sınırları bilmemeye de onlar daha yatkın ve elverişlidirler. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [49/14]

98. Bedevilerden öyleleri vardır ki, harcadıklarını bir kayıp sayar ve size belaların sarmasını beklerler. Kötü bela onları sarsın. Allah Semî'dir, Alîm'dir.

99. Bedevilerden öyleleri de vardır ki, onlar Allah'a ve ahiret gününe iman eder ve infak ettiklerini, Allah katında bir yakınlık ve resulün duasını (:desteğini) almaya bir yol sayar. Bilin ki, bu onlar için bir yakınlıktır. Allah da onları kendi rahmetine sokacaktır. Allah Gafûrdur, Rahîm'dir.

100. Muhacir ve ensarın ilkleri ile onlara güzellikle uyanlar; Allah onlardan razı olmuştur, onlar da O’ndan razı olmuşlardır. Onlara içinde sürekli kalacakları içinde ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kazanç budur. [58/22]

101. Çevrenizdeki bedevilerden münafık olanlar vardır ve Medine halkından da senin bilmediğin, nifakı alışkanlığa çevirmiş olanlar vardır. Sen onları bilmezsin, biz onları biliriz. Biz onları iki kere azaplandıracağız. Sonra onlar büyük bir azaba döndürülecekler. [29/3-11; 47/30; 63/4]

102. Diğerleri suçlarını itiraf ettiler. Onlar salih bir işe kötü bir işi karıştırmışlardır. Umulur ki Allah tevbelerini kabul eder. Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir.

103. Onların mallarından sadaka al, bununla onları temizler ve arındırmış olursun. Onlara dua (:destek) et. Senin salâtın, onlar için bir huzur kaynağıdır. Allah Semî’dir, Alîm’dir. 92/5, 18; 47/19; 4/64]

104. Tevbelerini kabul edenin, sadakaları alanın Allah olduğunu, Allah’ın Tevvâb ve Rahîm olduğunu bilmezler mi?

105. De ki "Çalışın. Allah yapıp ettiklerinizi görecektir. Resulü ve mü’minler de. Yakında gayb ve şehadeti bilene döndürüleceksiniz ve O, size yaptıklarınızı haber verecektir."

106. (Savaşa katılmayan) diğer bir kısmı da, Allah'ın emri dolayısıyla ertelenmişlerdir. O bunları, ya azaplandıracak veya onların tevbelerini kabul edecektir. Allah Alîm’dir, Hakîm’dir.

107. Zarar vermek, inkârı pekiştirmek, mü’minlerin arasını ayırmak ve daha önce Allah'a ve resulüne karşı savaşanları kollamak için mescit edinenler ve "Biz iyilikten başka bir şey istemedik." diye yemin edenler var ya, Allah onların yalancılar olduklarına şahitlik etmektedir. [72/18; 2/114]

108. Sen bu mescidin içinde hiçbir zaman durma. Daha ilk gününden takva temeli üzerine kurulan mescit, senin durmana daha uygundur. Onda temizlenmeyi seven adamlar vardır. Allah çokça temizlenenleri sever.

109. Binasının temelini, Allah'a karşı takva ve O'nun rızası üzerine kuran kimse mi hayırlıdır? Yoksa binasının temelini göçecek bir yarın kenarına kurup, onunla birlikte kendisi de cehennem ateşi içine yuvarlanan kimse mi? Allah zalimler topluluğunu hidayete ulaştırmaz.

110. Onların kalpleri parçalanmadıkça, kurdukları bina kalplerinde bir endişe olarak sürüp gidecektir. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

111. Allah mü'minlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve öldürülürler. Bu, Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'ân'da Allah'ın üzerine aldığı gerçek bir vaattir. Allah'tan daha çok ahdine vefa gösterecek olan kimdir? Şu halde yaptığınız bu alışverişten dolayı sevinin. İşte büyük kazanç budur. [2/245; 4/74; 64/17; 35/29]

112. Onlar, tevbe edenler, kulluk edenler, hamd edenler, (İslam uğrunda) seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, mârufu emredenler, münkerden sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlardır. Mü'minleri müjdele. [23/1-10; 24/51; 25/67-74]

113. Kendilerine onların cehennemlik oldukları belli olduktan sonra yakınları dahi olsa müşrikler için bağışlanma dilemek nebîye ve iman edenlere yaraşmaz. [47/34]

114. İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesi, yalnızca ona verdiği bir söz dolayısıyla idi. Onun Allah'a düşman olduğunu anladıktan sonra vazgeçti. İbrahim çok duyarlı, yumuşak huylu biriydi. [6/74; 19/42-48; 26/69-89; 60/4]

115. Allah bir topluluğu doğru yola ulaştırdıktan sonra, sakınıp korunacakları şeyleri kendilerine açıklayıncaya kadar, onları sapmışlığa sürükleyecek değildir. Allah her şeyi bilendir. [8/53; 13/11]

116. Gerçek şu ki, göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O hayat verir ve öldürür. Sizin Allah'tan başka veliniz ve yardımcınız yoktur. [15/23; 22/66; 42/9]

117. Andolsun, Allah nebîye zor zamanda, onların içlerinden bir bölümünün kalbi neredeyse kaymak üzereyken resule tâbi olan muhacirlerin ve ensarın üzerine tevbe ihsan etti. Çünkü Allah onlara karşı Raûf'tur, Rahîm'dir.

118. Savaştan geri bırakılan üç kişiyi de bağışladı. Öyle ki, bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmişti, içleri daralmıştı ve Allah'a sığınmaktan başka çare olmadığını anlamışlardı. Sonra dönsünler diye onların tevbesini kabul etti. Allah, Tevvâb'dır, Rahîm'dir.

119. Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olun ve sâdıklarla (:doğrularla) birlikte olun. [49/15; 4/69]

120. Medine halkı ve çevresindeki bedevilere, Allah'ın resulünden geri kalmaları ve kendi canlarını onun canına tercih etmeleri yakışmaz. Çünkü Allah yolunda uğradıkları her susuzluk, yorgunluk, açlık, kâfirleri öfkelendiren bir yere adım atmaları ve düşmana karşı elde ettikleri her başarı için Allah onlara salih bir amel yazar. Allah muhsinlerin mükâfatını zayi etmez. [33/6]

121. Büyük, küçük yaptıkları her harcama ve güçlük içinde aştıkları her vadi, kendilerine yazılacaktır. Allah, yaptıklarından daha iyisiyle onları ödüllendirecektir. [2/261; 57/11]

122. Mü'minlerin tümünün savaşa çıkmaları doğru olmaz. Onlardan her bir topluluktan bir grup, çıktığında bir grup da, dinde derin bir kavrayış edinmek ve kendilerine geri dönen kavimlerini uyarmak için geride kalmalıdır. Umulur ki onlar da dikkat ederler. [15/75]

123. Ey iman edenler! Kâfirlerden size en yakın olanlarla savaşın, sizde bir sertlik görsünler. Bilin ki Allah muttakilerle beraberdir. [66/9]

124. Bir sûre indirildiğinde onlardan bazıları "Bu hanginizin imanını arttırdı?" derler. İman edenlere gelince onların imanını arttırmıştır ve onlar sevinip birbirini müjdelerler. [8/2; 3/173; 48/4]

125. Kalplerinde hastalık olanların ise, pisliklerine pislik katmış ve onlar kâfir kimseler olarak ölmüşlerdir. [5/52, 8/49; 33/12]

126. Görmüyorlar mı her yıl bir veya iki kez fitneye tutulduklarını? Yine de tevbe etmiyor, ibret almıyorlar.

127. Bir sûre indirildiğinde "Sizi bir gören var mı?" diye birbirlerine bakar ve dönüp giderler. Onların kavramayan bir topluluk olmaları sebebiyle Allah kalplerini çevirmiştir.

128. Andolsun, size içinizden öyle izzetli bir resul gelmiştir ki sıkıntıya düşmeniz ona ağır gelir. O size pek düşkün, mü'minlere karşı şefkatli ve merhametlidir.

129. Eğer yüz çevirirlerse "Allah bana yeter. O'ndan başka ilah yoktur. Ben O'na tevekkül ettim ve O büyük arşın Rabbi'dir." de. [6/33; 6/106; 33/3; 53/29; 65/3]

10.YUNUS SÛRESİ

[Mekki, 109 ayet]

[Adını, 98. ayette geçen “Yunus’un kavmi” ifadesinden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar hikmetli kitabın ayetleridir. [17/22-39; 31/2; 43/4; 54/5]

2. İçlerinden birine "İnsanları uyar ve iman edenler için Rableri katında değerli bir makam olduğunu müjdele." diye vahyetmemiz, insanlara şaşırtıcı mı geldi ki inkâr edenler, "Bu, apaçık bir sihirbazdır." dediler. [7/163; 38/4; 22/54]

3. Rabbiniz, altı günde (:evrede) gökleri ve yeri yaratan, sonra arşa istiva eden, işleri evirip çeviren Allah'tır. O’nun izni olmadan hiçbir şefaatçi olamaz. İşte Rabbiniz olan Allah budur, öyleyse O’na kulluk edin. Hâlâ düşünmeyecek misiniz? [7/54; 41/9-12; 39/44]

4. Hepinizin dönüşü O’nadır. Allah'ın vaadi haktır. Her şeyi ilkyaratan O’dur. Sonra iman edip salih amellerde bulunanlara adaletle karşılık vermek için (yaratmayı) tekrarlayacak yine O’dur. İnkâr edenlere gelince, inkârlarından dolayı onlara kaynar sudan bir içecek ve elim bir azap vardır.[20/112; 21/47; 10/54

5. Güneşi ışık kaynağı, ayı bir aydınlık kılan ve yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için aya duraklar takdir eden O’dur. Allah bunları ancak hak ile yaratmıştır. O anlayacak bir topluluk için ayetleri böyle ayrıntılı olarak açıklamaktadır. [14/19; 9/36; 36/37-40]

6. Gece ile gündüzün art arda değişmesinde ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde takva sahibi olan bir topluluk için ayetler vardır.

7. Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, dünya hayatına razı olup bununla tatmin olanlar ve ayetlerimizden gafil olanlar; [7/146]

8. İşte bunların, kazandıkları dolayısıyla barınma yerleri ateştir. [45/34-35]

9. İman edip salih amellerde bulunanlara gelince, Rableri imanları dolayısıyla onları içinde ırmaklar akan, nimetlerle donatılmış cennetlere ulaştırır. [11/23; 13/29; 18/107]

10. Oradaki duaları, "Allah'ım, sen münezzehsin." dir. Oradaki iyilik temennileri Selam'dır. Dualarının sonu ise: "Alemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun."dur.

11. Eğer Allah, insanlara, hayrı acele istedikleri gibi, şerri de acele olarak verseydi, onların hemen ecellerine hükmederdi. Fakat bize kavuşmayı ummayanları azgınlıkları içinde bocalar bir halde bırakırız. [7/34; 35/45; 63/10-11]

12. İnsana bir sıkıntı dokununca, yatarken, otururken ya da ayaktayken bize dua eder. Sıkıntıyı ondan kaldırınca da, sanki kendisine dokunan sıkıntı için bize hiç yakarmamış gibi döner gider. İşte, ölçüyü aşanlara yaptıkları böyle süslenmiştir. [22/11; 10/22; 16/53-54; 17/67]

13. Andolsun ki, sizden önce nice nesilleri, resulleri onlara apaçık deliller getirdikleri halde zulmedip, iman etmedikleri için helâk ettik. İşte mücrim toplulukları böyle cezalandırırız.

14. Sonra, nasıl davranacağınızı görmek için, onların ardından sizi yeryüzünde halifeler (:yetkililer) kıldık. [67/2; 11/7]

15. Onlara ayetlerimiz birer delil olarak okuduğunda, bizimle karşılaşmayı ummayanlar, derler ki "Bundan başka bir Kur'ân getir veya onu değiştir." De ki "Benim onu kendiliğimden değiştirmem benim için olacak şey değildir. Ben yalnızca bana vahyolunana uyarım. Eğer Rabbime isyan edersem, büyük günün azabından korkarım." [34/50; 6/50; 46/9; 72/2]

16. De ki "Eğer Allah dileseydi, onu size okumazdım ve onu size bildirmezdi. Bundan önce sizin içinizde bir ömür geçirdim. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?"

17. Allah adına yalan uyduran ve O’nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir? Kesinlikle mücrimler kurtuluşa ermezler. [11/18; 7/33; 29/68; 3/78]

18. Allah'ın peşi sıra kendilerine zarar vermeyecek ve yararları dokunmayacak şeylere kulluk ederler ve "Bunlar Allah katında bizim şefaatçilerimizdir" derler. De ki "Siz Allah'a göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? O, şirk koştuklarından münezzeh ve pek yücedir." [10/106; 39/3; 46/5; 26/70-74; 39/43-44]

19. İnsanlar tek bir ümmetti, sonra anlaşmazlığa düştüler. Eğer Rabbinden verilmiş bir söz olmasaydı, anlaşmazlığa düştükleri hususta mutlaka aralarında hüküm verilmiş olurdu. [2/213; 16/36; 28/75]

20. Bir de diyorlar ki "Rabbinden üzerine bir ayet (:mucize) indirilse ya!" De ki "Gayb yalnızca Allah'ındır. Bekleyin, ben de sizlerle birlikte bekleyenlerdenim." [6/59; 18/26; 72/26; 27/93; 13/27]

21. İnsanlara dokunan bir sıkıntıdan sonra, bir rahmet tattırdığımızda, ayetlerimiz konusunda hileye başvururlar. De ki "Düzen kurmada (:karşılık vermede) Allah daha hızlıdır. Kesinlikle elçilerimiz, sizin yapmakta olduğunuz hileleri yazmaktadırlar." [22/75; 13/11; 43/80; 82/10-11]

22. Sizi karada ve denizde yürüten O’dur. Öyle ki siz bir gemide iken ve güzel bir rüzgâr ile akıp giderken insanlar onunla neşelenirler. Şiddetli bir rüzgâr çıkıp, her taraftan onları dalgalar sardığında ve çepeçevre kuşatıldıklarını anladıkları zaman, dini tamamen Allah’a has kılarak, “Eğer bizi bundan kurtarırsan andolsun, ki şükredenlerden olacağız.” diye Allah’a yakarırlar. [17/67; 29/65)

23. Ama (Allah) onları kurtarınca, hemen haksız yere yeryüzünde azgınlığa koyulurlar. Ey insanlar! Sizin azgınlığınız ancak kendi aleyhinizedir. Bu dünya hayatının zevkleri geçicidir. Sonra dönüşünüz bizedir, biz de yaptıklarınızı size haber vereceğiz.

24. Dünya hayatının örneği gökten indirdiğimiz su gibidir. Onunla insanların ve hayvanların yiyeceği bitkiler, gürleşip birbirine karışır. Yeryüzü tüm güzellikleriyle süslenip bezenir. İnsanlar da ona güç yetirdiklerini sandıkları bir anda, geceleyin veya gündüzün emrimiz gelir de sanki dün hiçbir şey yokmuş gibi kırıp geçiririz. Düşünen bir toplum için ayetleri ayrıntılı olarak açıklıyoruz.

25. Allah barış ve esenlik yurduna çağırır ve dilediğini doğru yola ulaştırır. [14/10; 16/9]

26. Güzel davrananlara daha güzeli ve fazlası vardır. Onların yüzlerini ne bir karartı sarar, ne de bir zillet. İşte onlar cennetliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır. [27/89; 6/160]

27. Kötülük işlemiş olanlara ise; her bir kötülüğün karşılığı, kendisi kadardır. Bunları bir zillet sarıp kaplar. Onları Allah'tan kurtaracak hiç kimse yoktur. Onların yüzleri, gece karanlıklarıyla kaplanmış gibidir. İşte bunlar cehennemliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır. [27/90]

28. O gün, onların tümünü bir arada toplar, sonra da şirk koşanlara, "Yerinizden ayrılmayın; siz de, şirk koştuklarınız da…" deriz. Artık onların arasını açmışızdır. Şirk koştukları derler ki "Siz bize kulluk etmiyordunuz. [35/14; 41/48; 28/62-63]

29. Bizimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. Biz, sizin kulluğunuzdan habersizdik." [46/5]

30. İşte orada her nefis, geçmişte yaptıklarını bulur. Gerçek Mevlaları olan Allah'a döndürülürler. Uydurdukları ortaklar ise kendilerinden uzaklaşıp kaybolur. [3970; 40/17]

31. De ki "Göklerden ve yerden sizlere rızık veren kimdir? Kulaklara ve gözlere sahip olan kimdir? Diriyi ölüden çıkaran ve ölüyü diriden çıkaran kimdir ve işleri evirip çeviren kimdir? "Allah" diyecekler. De ki "Peki siz yine de Allah'a karşı takvalı olmayacak mısınız?" [23/84-89; 29/61-63; 31/25-26]

32. İşte O, sizin gerçek Rabbiniz Allah'tır. Öyleyse haktan sonra sapkınlıktan başka ne var? Peki nasıl oluyor da savruluyorsunuz? [17/81; 21/18; 34/49]

33. Rabbinin, fâsıklar hakkındaki, "Onlar artık iman etmezler." kelimesi (:hükmü) işte böylece gerçekleşmiştir. [12/106; 46/35; 59/19; 49/11]

34. De ki ortak koştuklarınız arasında ilk defa yaratan, arkasından onu (hesap günü için) yeniden döndürecek biri var mı? De ki Allah ilk defa yaratıp (ölümden sonra) onu yeniden (hayata) döndürür. Öyleyse nasıl oluyor da çevriliyorsunuz?" [10/5; 46/35; 59/19; 49/11]

35. De ki "Sizin şirk koştuklarınızdan hakka ulaştıran var mı?" De ki "Hakka ulaştıran Allah'tır. Öyleyse, hakka ulaştıran mı uyulmaya daha layıktır, yoksa doğru yola ulaştırılmadıkça kendisi doğru yola ulaşamayan mı? Ne oluyor size? Nasıl hüküm veriyorsunuz?" [7/191-195; 14/22]

36. Onların çoğu ancak zanna uyarlar. Zan ise gerçeğin yerini tutamaz. Allah onların yaptıklarını en iyi bilendir. [2/78; 6/116, 10/66; 51/10]

37. Bu Kur'ân, Allah'tan başkası tarafından ortaya konmamıştır. Kendinden öncekileri tasdik eder ve kitabı ayrıntılı olarak açıklar. Bunda hiçbir şüphe yoktur. Bu Kur'ân âlemlerin Rabbindendir. [12/111; 41/2-3]

38. Yoksa onu uydurdu mu diyorlar? De ki "Eğer doğru söyleyenler iseniz, Allah'tan başka, gücünüzün yettiklerini çağırın da onun benzeri bir sûre getirin." [11/13; 17/88]

39. Hayır! Onlar ilmini kuşatamadıkları ve kendilerine henüz te'vili (:iç yüzü) gelmemiş bir şeyi yalanladılar. Onlardan öncekiler de böyle yalanlamışlardı. Zalimlerin âkibeti nasıl oldu bir bak! [7/53; 18/78, 27/84]

40. Onlardan Kur'ân'a inananlar da var inanmayanlar da. Rabbin fesat çıkaranları daha iyi bilir.

41. Eğer seni yalanlarlarsa, de ki "Benim yaptığım bana, sizin yaptığınız sizedir. Siz benim yaptıklarımdan uzaksınız, ben de sizin yaptıklarınızdan." [6/33; 34/25]

42. Onlardan seni işitenler de var. Sağırlara -üstelik akıllarını kullanmıyorlarsa- sen mi duyuracaksın? [8/22; 12/103; 27/80-81]

43. Onların arasında sana bakanlar da var. Fakat körleri sen nasıl doğru yolu gösterebilirsin. Hele basiretleri de yoksa! [30/52-53; 6/104]

44. Allah insanlara hiçbir şekilde zulmetmez. Fakat insanlar kendilerine zulmederler. [3/182, 11/101; 50/29]

45. Onları toplayacağı gün, sanki gündüz görüşüp tanıştıkları bir saat kadar kalmış gibi olurlar. Allah'a kavuşmayı yalan sayıp da doğru yola yönelmemiş olanlar, hüsrana uğramışlardır. [30/55; 46/35; 23/112-114; 22/47]

46. Ya onlara vadettiğimiz (azabın) bir kısmını sana gösteririz veya seni vefat ettiririz. Onların dönüşleri bizedir. Allah yaptıklarına şahittir. [13/40]

47. Her ümmetin bir resulü vardır. Onlara resulleri geldiği zaman, aralarında adaletle hüküm verilir ve onlara haksızlık yapılmaz. [4/165; 35/24; 67/7-8]

48. "Eğer doğru söyleyenler iseniz, bu vaad ne zamandır?" derler.

49. De ki "Allah'ın dilediği dışında, kendim için ne zarara ne de yarara sahibim. Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri gelince, ne bir saat erteleyebilirler, ne öne alabilirler. [7/188; 46/9; 7/34; 34/50]

50. De ki “Söyleyin bakalım! O’nun azabı ister gece ister gündüz gelsin, neden mücrimler bu konuda acele içindedirler?”

51. Gerçekleşmesi için acele isteyip durduğunuz azap gerçekleşince mi Allah’a inanacaksınız? [10/90-91]

52. Sonra o zulmedenlere "Tadın sürekli azabı!" denilecek. Kazandıklarınızdan başkasıyla cezalandırılmıyorsunuz."

53. "Bu gerçek mi?" diye sana sorarlar. De ki "Evet, Rabbime yemin olsun ki, gerçektir ve sizler bunu engelleyemezsiniz." [51/11-14]

54. Zulmeden her nefis, yeryüzündeki her şeye sahip olsa da (azaba karşılık) onu mutlaka fidye olarak verirdi. Onlar azabı görünce pişmanlıklarını açığa vururlar. Aralarında adaletle hükmedilir ve haksızlık yapılmaz.[3/91; 5/36; 13/18]

55. Bilin ki göktekilerin ve yerdekilerin tümü Allah'ındır. Yine bilin ki Allah'ın vaadi haktır, fakat onların çoğu bilmezler.

56. O diriltir ve öldürür. Sonra da O’na döndürülürsünüz. [67/2; 26/81; 30/40; 56/60]

57. Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa, mü’minler için bir hidayet ve rahmet geldi. [17/82; 27/77]

58. De ki "Allah'ın bol ihsanıyla ve rahmetiyle sevinsinler. Bu onların topladıklarından hayırlıdır."

59. De ki Allah’ın size indirdiği rızkın bir kısmını haram, bir kısmını helal kılmanız da nedir? De ki “Size Allah mı izin verdi, yoksa Allah adına (kendiniz mi) uyduruyorsunuz?” [5/3-4; 22/30; 16/114-116]

60. Allah adına yalan uyduranların kıyamet günü hakkında zanları nedir? Allah insanlara karşı büyük ihsan sahibidir, fakat onların çoğu şükretmezler. [6/21]

61. Senin içinde olduğun herhangi bir durum ve onun hakkında Kur’ân'dan okuduğun herhangi bir şey ve yaptığınız herhangi bir iş yoktur ki, ona daldığınızda, biz sizin üzerinizde şahitler olmayalım. Yerde ve gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden gizli kalmaz. Bunun daha küçüğü de daha büyüğü de apaçık bir kitaptadır. [24/64; 41/53; 23/62; 45/29]

62. Bilin ki, Allah'ın evliyası için korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir. [41/30,31; 7/3,196; 9/71]

63. Onlar iman edenler ve Allah’a karşı takvalı olanlardır.

64. Dünya hayatında ve ahirette müjde onlaradır. Allah'ın kelimeleri (:kararı) için değişiklik yoktur. İşte büyük kazanç budur.

65. Onların söyledikleri seni üzmesin. İzzet bütünüyle Allah'a aittir. O Semî’dir, Alîm’dir. [4/139; 35/10]

66. Bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah'ındır. Allah'ın peşi sıra başkalarına yalvaranlar aslında ortak koştuklarına da tâbi olmazlar. Onlar yalnızca zanna uyarlar ve onlar ancak tahminde bulunurlar. [6/148; 16/86; 51/10]

67. O, geceyi dinlenmeniz için gündüzü de aydınlatıcı olarak var etti. Dinleyen bir topluluk için bunda deliller vardır. [28/71-72]

68. "Allah çocuk edindi." dediler. O münezzehtir, Ganiyydir. Göklerde ve yerde ne varsa O’nundur. Yanınızda buna ilişkin bir delil de yoktur. Allah'a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz? [7/33; 18/4-5; 19/88-93]

69. De ki "Allah hakkında yalan uyduranlar kurtuluşa ermezler." [11/18]

70. Onlar için dünyada geçici bir yararlanma vardır. Sonra dönüşleri bizedir. Sonra da inkârları nedeniyle onlara şiddetli azabı tattıracağız.

71. Onlara Nuh'un haberini oku. Hani kavmine demişti ki "Ey kavmim! Benim konumum ve Allah'ın ayetleriyle hatırlatmam eğer size ağır geliyorsa ben, Allah'a tevekkül ettim. Artık siz işlerinizi ve ortaklarınızı toplayın ne yapacağınızı karara bağlayın da işiniz size dert olmasın. Sonra bana fırsat vermeden yapacağınızı yapın.

72. Eğer yüz çevirirseniz, ben sizden bir karşılık istemedim. Benim ecrim yalnızca Allah'a aittir ve ben müslümanlardan olmakla emrolundum. [6/90; 34/47; 38/86; 41/33]

73. Nuh'u yalanladılar; biz de onu ve gemide onunla birlikte olanları kurtardık ve onları (yeryüzünde) halifeler kıldık. Ayetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Uyarılanların âkibeti nasıl oldu!

74. Sonra onun ardından resulleri kavimlerine gönderdik. Onlara belgelerle gelmişlerdi. Ama daha önce yalanlamaları nedeniyle inanmadılar. İşte biz, haddi aşanların kalplerini böyle mühürleriz.

75. Sonra bunların ardından Musa'yı ve Harun'u ayetlerimizle Firavun'a ve onun önde gelen çevresine gönderdik. Ama onlar büyüklendiler ve mücrimler topluluğu oldular. [20/9...98]

76. Onlara katımızdan hak geldiğinde "Bu kuşkusuz apaçık bir sihirdir." dediler.

77. Musa "Size hak geldiğinde böyle mi söylersiniz? Bu sihir midir? Hâlbuki sihirbazlar, iflah olmazlar." dedi.

78. Onlar "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz yoldan bizi çevirmek için ve yeryüzünde büyüklük sizin olsun diye mi geldin? Biz, size inanacak değiliz." dediler.

79. Firavun "Bana bütün bilgin sihirbazları getirin." dedi.

80. Sihirbazlar gelince Musa "Hünerinizi gösterin." dedi.

81. 82. Onlar iplerini ortaya atınca Musa "Sizlerin ortaya koyduğu sihirden başka bir şey değildir. Allah onu boşa çıkaracaktır. Allah fesatçıların işini iflah etmez. Allah mücrimler istemese de, hakkı kelimeleriyle ortaya çıkaracaktır."dedi. [8/8; 42/24]

83. Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla Musa'ya kavminden küçük bir topluluktan başka iman eden olmadı. Çünkü Firavun, yeryüzünde büyüklenen bir zorba ve ölçüyü aşanlardandı.

84. Musa dedi ki "Ey kavmim! Eğer Allah'a inanmışsanız ve müslümanlar iseniz o zaman Allah'a tevekkül edin."

85. Dediler ki "Biz Allah'a tevekkül ettik; Rabbimiz, bizi zalimler topluluğu için imtihan aracı kılma.

86. Bizi, kâfirler topluluğundan rahmetinle kurtar."

87. Musa ve kardeşine şöyle vahyettik: "Mısır'da kavminiz için evler hazırlayın, evlerinizi kıble edinin ve salâtı yerine getirin. Mü'minleri müjdele." [16/80]

88. Musa dedi ki "Rabbimiz! Sen, Firavun'a ve önde gelen çevresine dünya hayatında bir ihtişam ve pek çok mal verdin. Rabbimiz! Senin yolundan saptırmaları için mi? Rabbimiz! Mallarını yerin dibine geçir ve onların yüreklerine bunun acısını yerleştir; onlar elim azabı görecekleri zamana kadar iman etmeyecekler." [71/27]

89. Allah dedi ki "İkinizin duası kabul edildi. Öyleyse dosdoğru yolda devam edin ve bilgisizlerin yoluna uymayın." [53/29; 7/3; 6/106, 155]

90. İsrailoğullarını denizden geçirdik; Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla peşlerine düştü. Boğulmak üzere iken Firavun "İsrailoğullarının inandığından başka ilah olmadığına inandım ve ben de teslim olanlardanım." dedi. [4/17-18]

91. Şimdi mi? Oysa sen önceleri isyan etmiş ve fesatçılardan olmuştun.

92. Bugün, senden sonrakilere bir ayet olman için senin cesedini kurtaracağız. İnsanların çoğu ayetlerimizden gafildirler.

93. Andolsun, İsrailoğullarını güzel bir yerde yerleştirdik ve temiz rızık verdik. Kendilerine ilim geldikten sonra anlaşmazlığa düştüler. Rabbin, anlaşmazlığa düştükleri şeylerde kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.

94. Eğer sana indirdiğimizden kuşkudaysan, senden önce kitabı okuyanlara sor. Andolsun, Rabbinden sana hak gelmiştir, şu halde tereddüde kapılanlardan olma. [2/147; 3/60; 11/120; 32/23]

95. Allah'ın ayetlerini yalanlayanlardan olma; yoksa hüsrana uğrayanlardan olursun.

96. 97. Gerçek şu ki, onlara her türlü ayet gelse bile Rabbinin kelimesi (:kararı) üzerlerinde hak olanlar, elim azabı görünceye kadar inanmazlar. [17/89-94]

98. Keşke (azabı görmeden) iman edip, imanı kendisine fayda veren bir tek memleket halkı olsaydı! Yunus'un kavmi hariç ki, onlar iman ettikleri zaman dünya hayatında onlardan aşağılayıcı azabı kaldırdık ve onları belli bir zamana kadar yararlandırdık.

99. Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzündekilerin tümü, topluca iman ederdi. Böyleyken onlar inanıncaya kadar insanları sen mi zorlayacaksın? [11/118; 13/31; 50/45]

100. Allah'ın izni olmadan hiç kimsenin iman etmesi mümkün değildir. O, aklını kullanmayanları pisliğe mahkûm eder. [25/44; 8/22; 67/10]

101. De ki "Göklerde ve yerde ne var? Bir bakın." İman etmeyen bir topluluğa ayetler ve uyarılar bir şey sağlamaz.

102. Kendilerinden öncekilerin (başına gelen felaket) günlerinin bir benzerini mi gözlüyorlar? De ki "Gözleyin. Ben de sizinle birlikte gözleyenlerdenim."

103. Sonra resullerimizi ve iman edenleri kurtarırız. Mü'minleri kurtarmak üzerimize bir haktır.

104. De ki "Ey insanlar! Eğer benim dinimden yana bir kuşku içindeyseniz, ben sizin Allah'tan başka kulluk ettiklerinize kulluk etmiyorum. Fakat ben, sizi vefat ettiren Allah'a kulluk ediyorum. Ben, mü'minlerden olmakla emrolundum."

105. "Bir hanif olarak yüzünü dine doğru yönelt ve sakın müşriklerden olma." [2/135; 22/31; 30/30; 16/120]

106. "Allah'ın peşi sıra, sana yararı da, zararı da olmayanlara yalvarma. Eğer bunu yaparsan, bu durumda gerçekten zalimlerden olursun." [45/19; 46/5]

107. Allah sana bir zarar dokunduracak olsa, O'ndan başka bunu giderecek yoktur. Eğer sana bir hayır isterse, O'nun bol lütfunu geri çevirecek de yoktur. Lüftunu kullarından dilediğine ulaştırır. O Gafûr'dur, Rahîm'dir. [6/17; 33/17]

108. De ki "Ey insanlar! Size Rabbinizden hak gelmiştir. Kim doğru yola ulaşırsa, ancak kendisi için ulaşmıştır. Kim saparsa o da, kendi aleyhine sapmıştır. Ben üzerinize vekil değilim." [6/66; 39/41; 46/9; 69/51]

109. Sana vahyolunana tâbi ol ve Allah hükmünü verinceye kadar sabret. O hükmedenlerin en hayırlısıdır. [6/106; 28/70; 68/48]

11.HÛD SÛRESİ

[Mekki, 123 ayet]
[Adını surede geçen “Hud Nebi’den” almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. 2. Elif, Lâm, Râ. Bu, ayetleri muhkem kılınmış, kendisinden başkasına kulluk etmeyesiniz diye hüküm ve hikmet sahibi, her şeyden haberdar olan Allah tarafından ayrıntılı olarak açıklanmış bir kitaptır. Ben de, Allah tarafından size gönderilmiş bir uyarıcı ve müjdeleyiciyim. [7/52; 2/118; 10/37; 41/3][27/26; 20/14; 2/133; 41/6]

3. Rabbinizden bağışlanma dileyin sonra O’na tevbe edin. O da sizi, belirlenmiş bir vakte kadar güzel bir geçimlik ile faydalandırsın ve her fazilet sahibine kendi değerini versin. Eğer yüz çevirirseniz ben, sizin için büyük bir günün azabından korkuyorum. [2/160; 71/3-4]

4. Dönüşünüz Allah’adır. O her şeye kâdirdir. [3/189]

5. Bilin ki; onlar Allah’tan gizlemek için içlerindekini dışa vurmazlar. Yine bilin ki, onlar, örtülerine büründüklerinde O, gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir. Çünkü O, sinelerin özünü en iyi bilendir. [2/284; 3/29; 64/4]

6. Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın. Onun karar kıldığı yeri de ve geçici bulunduğu yeri de bilir. Hepsi apaçık bir kitaptadır. 29/17, 60; 30/40; 13/38-39]

7. Arşı su üzerinde iken hanginizin yaptıklarının daha güzel olduğunu denemek için gökleri ve yeri altı günde (evrede) yaratan O’dur. Eğer onlara "Ölümden sonra yine diriltileceksiniz." dersen, inkâr edenler "Bu, ancak apaçık bir sihirdir.” derler. [76/2; 67/2; 29/2; 10/14; 41/10,12]

8. Eğer, onlardan azabı belli bir süreye kadar ertelesek, "Onu alıkoyan nedir?" derler. Bilin ki, onlara azap geldiği gün, kendilerinden (azap) geri çevrilmez. Alay ettikleri şey de kendilerini çepeçevre kuşatacaktır.

9. Eğer, insana tarafımızdan bir rahmet tattırıp sonra bunu kendisinden çekip alsak, o, umutsuzluğa düşen bir nankör olur.

10. Kendisine dokunan bir sıkıntıdan sonra bir nimet tattırsak, "Kötülükler benden gitti." der. Artık o, böbürlenen bir şımarıktır,

11. Sabredenler ve salih amellerde bulunanlar böyle değildir. İşte onlara mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır.

12. Şimdi onların: "Ona bir hazine indirilmeli veya onunla birlikte bir melek gelmeli değil miydi?" demeleri sebebiyle göğsün daralıp sana vahyolunanlardan bir kısmını terk mi edeceksin? Sen yalnızca bir uyarıcısın. Allah her şeye vekildir. [10/15, 109; 45/18; 28/87; 6/8; 15/8]

13. Yoksa “Onu uydurdu.” mu diyorlar? De ki “Eğer doğru söyleyenler iseniz, haydi Allah’tan başka çağırabildiklerinizi çağırın, siz de uydurup, onun gibi on sûre getirin.” [10/38]

14. Eğer buna rağmen size cevap vermezlerse, artık bilin ki, bu, Allah'ın ilmiyle indirilmiştir ve O’ndan başka hiçbir ilah yoktur. Artık teslim olmanız gerekmez mi?

15. Kim dünya hayatını ve onun ziynetini isterse, biz onlara yaptıklarının karşılığını dünyada tastamam öderiz. Onlar orada hiçbir eksikliğe uğratılmazlar.

16. Onlara ahirette ise yalnızca ateş vardır. Dünyada yaptıkları burada boşa gitmiştir. Zaten bütün yapmakta oldukları da boş şeylerdir.

17. Hiç böyleleri şu kimse gibi olur mu ki, o rabbinden bir delil üzerinde bulunur, ayrıca O'ndan bir şahit de onu takip eder. Ondan önce de bir imam (:önder) ve rahmet olarak Musa'nın kitabı var. İşte onlar ona (Kur'an) inanırlar, Topluluklardan kim onu inkâr ederse onun yeri ateştir. Ondan hiç kuşkun olmasın muhakkak o (Kur'an) rabbinden gelen bir gerçektir. Fakat insanların çoğu inanmazlar. [46/12]

18. Allah adına yalan uydurandan daha zalim kimdir? İşte bunlar, Rablerine sunulacaklar ve şahitler "Rableri adına yalan söyleyenler bunlardır." diyecekler. Bilin ki, Allah'ın laneti zalimleredir. [6/21]

19. Bunlar Allah'ın yolundan engelleyenler ve onda çarpıklık arayanlardır. Onlar ahireti de inkâr edenlerdir.

20. Bunlar, yeryüzünde Allah'ı aciz bırakamazlar. Onların Allah'ın peşi sıra evliyası da yoktur. Onlara azap katlanır. Çünkü bunlar hakkı işitmiyor ve görmüyorlardı.

21. İşte bunlar, kendilerini hüsrana uğratanlardır. İlahlık yakıştırdıkları da onlardan kaybolup gitmişlerdir.

22. Hiç şüphesiz onlar, ahirette en çok hüsrana uğrayanlardır.

23. İman edip salih amellerde bulunanlar ve Rablerine gönülden bağlananlara gelince, işte onlar da cennetliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır.

24. Bu iki grubun örneği, kör ve sağır ile gören ve işiten gibidir. Bu ikisi eşit olur mu? Yine de düşünmez misiniz? [13/16; 35/19; 40/58]

25. Andolsun, biz Nuh'u kavmine gönderdik. "Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım.

26. Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben sizin için elim bir günün azabından korkuyorum." dedi.

27. Kavminden ileri gelen inkârcılar “Biz, senin ancak bizim gibi bir beşer olduğunu görüyoruz. Sana uyanların da ancak dar görüşlü ayak takımından ibaret olduğunu görüyoruz. Aksine, biz sizin yalancı olduğunuzu düşünüyoruz dediler. [26/111; 14/11; 26/86]

28. Nuh: “Ey Kavmim! Söyleyin bakalım! Eğer ben Rabbimden gelen apaçık bir delil üzerinde isem ve O, kendi katından bana bir rahmet vermiş de siz ona karşı kör kalmışsanız, onu istemediğiniz hâlde, sizi ona zorlayacak mıyız?” dedi.

29. "Ey Kavmim! Ben buna karşılık sizden mal mülk istemiyorum. Benim ücretim, yalnızca Allah'a aittir. Ben iman edenleri kovacak değilim. Onlar Rablerine kavuşacaklar. Fakat ben sizi, cahillik eden bir kavim olarak görüyorum.

30. "Ey kavmim! Ben onları kovarsam, Allah'a karşı bana kim yardım edecek? Hiç düşünmez misiniz?"

31. "Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum, gaybı da bilmiyorum. Melek olduğumu söylemiyorum ve gözlerinizin aşağılık gördüklerine, ‘Allah kesin olarak bir hayır vermez de demiyorum.’ İçlerinde olanı Allah daha iyi bilir. Yoksa zalimlerden olurum." [6/50]

32. Dediler ki "Ey Nuh! Bizimle mücadele ettin, bu mücadelende ileri de gittin. Eğer doğru söylüyorsan, bize vadettiğini getir."

33. Dedi ki "Eğer dilerse, onu size Allah getirir. Siz O’nu aciz bırakamazsınız."

34. "Eğer Allah sizin azgınlığınızı dilemişse, benim samimi davetimin size bir yararı olmaz. O sizin Rabbinizdir ve O’na döndürüleceksiniz." [13/11; 16/104; 45/23]

35. Onlar "Bunu kendisi uydurdu" mu diyorlar? De ki "Eğer onu uydurduysam, suçum bana aittir. Ben işlediğiniz günahlardan uzağım." [10/37-38]

36. Nuh'a: "Şimdiye kadar iman edenlerin dışında, artık kavminden kimse inanmayacak. Şu halde onların yaptıklarına üzülme.

37. Bizim gözetimimiz altında, sana vahyettiğimiz gibi gemiyi inşa et. Zulmedenler konusunda bana hitapta bulunma. Çünkü onlar suda boğulacaklar." diye vahyolundu.

38. Gemiyi yaparken, kavminin ileri gelenleri kendisine her uğradığında onunla alay ediyordu. O da "Eğer bizimle alay ederseniz, alay ettiğiniz gibi biz de sizlerle alay edeceğiz." dedi.

39. "Kalıcı azap kime gelecek ve sürekli azap kimin üstüne çökecek, ileride bileceksiniz."

40. Sonunda emrimiz gelip de sular coşunca, "Her canlıdan birer çifti bir de aleyhlerinde hüküm verilmiş olanlar dışında aileni ve iman edenleri ona yükle." dedik. Zaten onunla birlikte pek az kimse iman etmişti. [23/27]

41. Nuh: "Ona binin. Onun yüzmesi de, demir atması da Allah'ın adıyladır. Rabbim Gafûrdur, Rahîm'dir." dedi. [27/30; 54/14]

42. Gemi dağlar gibi dalgalar arasında onları götürürken Nûh, kenara çekilmiş olan oğluna, "Yavrucuğum! Bizimle beraber sen de bin, kâfirlerle birlikte olma." diye seslendi.

43. Oğlu "Ben dağa sığınacağım, o beni sudan korur." dedi. Nuh "Bugün merhamet ettikleri dışında, Allah'ın buyruğundan koruyacak kimse yoktur."dedi. Aralarına dalga girdi, o da boğulanlardan oldu.

44. "Ey yer! Suyunu yut. Ey gök! Sen de tut." dendi. Su çekildi, iş bitirildi. Gemi Cudi üstünde durdu. Zalimler topluluğuna da "Yok olsunlar!" dendi.

45. Nuh Rabbine seslenerek, "Rabbim! Oğlum ailemdendir ve senin vaadin haktır. Hükmedenlerin en iyi hükmedeni sensin." dedi.

46. Allah "Ey Nuh! Kesinlikle o senin ailenden değildir. Çünkü isteğin salih olmayan bir iştir. Öyleyse hakkında ilmin olmayan şeyi benden isteme. Ben, cahillerden olmayasın diye sana öğüt veriyorum." dedi. [11/37; 17/36]

47. Nuh "Rabbim! İlmim olmayan şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz ve bana merhamet etmezsen, hüsrana uğrayanlardan olurum." dedi.

48. "Ey Nuh! Sana ve seninle birlikte olan ümmetler üzerine bizden selam ve bereketlerle gemiden in. Ayrıca bazı ümmetleri de bir süre yararlandıracağız, sonra onlara bizden elim bir azap dokunacaktır." dendi.

49. Bunlar, sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Bundan önce sen ve kavmin bunları bilmiyordunuz. Şu halde sabret. Güzel sonuç muttakilerindir. [11/100; 12/3]

50. Ad halkına da kardeşleri Hud'u gönderdik. Dedi ki "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Siz sadece uyduruyorsunuz.

51. Ey kavmim! Ben bunun karşılığında sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak beni yoktan yaratana aittir. Aklınızı kullanmıyor musunuz?

52. Ey kavmim! Rabbinizden bağışlanma dileyin. Sonra O'na tevbe edin ki, üstünüze gökten bol bol yağmur göndersin ve gücünüze güç katsın. Mücrimler olarak yüz çevirmeyin."

53. "Ey Hud! Sen bize apaçık bir belge ile gelmiş değilsin. Biz de senin söylemenle ilahlarımızı terk edecek değiliz. Sana iman edecek de değiliz." dediler.

54. 55. "Biz sadece ilahlarımızdan bazıları seni fena halde çarpmış!" deriz. O da dedi ki "Allah'ı şahit tutuyorum, siz de şahitler olun ki, ben Allah'ın peşi sıra şirk koştuklarınızdan uzağım. Haydi hep birlikte bana tuzak kurun. Sonra da bana süre tanımayın."

56. "Ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. Hiçbir canlı yoktur ki idaresi ve tasarrufu Allah'a ait olmasın. Benim Rabbim, doğru yol üzerinedir."

57. "Buna rağmen yüz çevirirseniz, artık size kendisiyle gönderildiğim şeyi tebliğ ettim. Rabbim sizden başka bir kavmi yerinize geçirir. Siz O'na hiçbir şeyle zarar veremezsiniz. Rabbim her şeyi gözetleyip koruyandır." [2/119; 6/107; 17/54]

58. Emrimiz gelince, tarafımızdan bir rahmet ile Hud'u ve onunla birlikte iman edenleri kurtardık. Onları ağır bir azaptan kurtardık.

59. İşte Ad halkı! Rablerinin ayetlerini reddettiler. O'nun resullerine isyan ettiler ve her inatçı zorbanın emri ardınca yürüdüler.

60. Bu dünyada da, kıyamet gününde de lânete tâbi tutuldular. Bilin ki, Ad kavmi Rablerini inkâr etti. İşte böyle, Hud'un kavmi Ad yok olup gitti.

61. Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Dedi ki "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. O sizi yerden yarattı ve orada yaşattı. Öyleyse O'ndan bağışlanma dileyin, sonra O'na tevbe edin. Rabbim Karîb (çok yakın)'dir, Mucîb (dualara karşılık veren)'dir.

62. Dediler ki "Ey Salih! Bundan önce sen içimizde kendisinden ümit beslenen biriydin. Sen atalarımızın kulluk ettiklerine kulluk etmekten bizi vazgeçirmek mi istiyorsun? Biz, senin bizi davet ettiğin şeyden büyük bir kuşku içindeyiz.

63. Salih "Ey kavmim! Söyleyin bakayım! Eğer ben Rabbim tarafından apaçık bir delil üzerinde isem ve bana tarafından bir rahmet verilmişse, O'na karşı geldiğim takdirde Allah'a karşı bana kim yardım edecek? Şu halde bana hüsrandan başka bir katkınız olmayacak." dedi.

64. "Ey kavmim! Bir ayet olarak Allah'ın devesi! Onu serbest bırakın, Allah'ın arzında yesin. Ona kötülükle dokunmayın. Yoksa sizi yakın bir azap yakalayıverir."

65. Onu zalimce öldürdüler. Salih dedi ki "Yurdunuzda üç gün daha yararlanın. Bu, yalanlanmayacak bir vaattir."

66. Emrimiz gelince, Salih'i ve beraberinde inanmış olanları bizden bir rahmet ile o günün zilletinden kurtardık. Rabbin, Kaviyy (mutlak güçlü)'dir, Azîz'dir.

67. O zulmedenleri korkunç bir ses yakaladı da kendi yurtlarında dizüstü çöküp kaldılar.

68. Sanki orada hiç refah içinde yaşamamışlar gibi. Bilin ki, Semud kavmi Rablerini inkâr etmişlerdi. İşte böyle, Semud halkı yok olup gitti!

69. Andolsun, resullerimiz İbrahim'e müjde ile geldiklerinde "Selam" dediler. O da "Selam" dedi. Kızartılmış bir buzağı getirdi.

70. Ellerini ona uzatmadıklarını görünce onları yadırgadı ve onlardan ötürü içine bir korku düştü. Dediler ki "Korkma. Biz Lut kavmine gönderildik."

71. Karısı ayaktaydı, bunun üzerine güldü. Biz ona İshak'ı, İshak'ın arkasından da Yakup' u müjdeledik.

72. "Vay başıma gelene!" dedi kadın. "Ben kocamış bir kadın iken ve şu kocam da bir ihtiyar iken nasıl doğururum? Bu şaşırtıcı bir şey!"

73. Dediler ki "Allah'ın emrine mi şaşıyorsun? Ey ev halkı! Allah'ın rahmeti ve bereketleri sizin üzerinize olsun. O Hamîd'dir, Mecîd'tir."

74. İbrahim'den korku gidip ona müjde gelince, Lut kavmi konusunda bizimle münakaşa etmeye başladı. [51/24-30]

75. İbrahim yumuşak huylu, içli ve gönülden (Allah'a) yönelen biriydi.

76. "Ey İbrahim! Bundan vazgeç. Çünkü Rabbinin emri gelmiştir. Onlara geri çevrilmeyecek bir azap gelecektir."

77. (Melek) Resullerimiz Lut'a gelince, onlardan dolayı kaygılandı, göğsünü bir sıkıntı bastı da, "Bu, zorlu bir gün!" dedi.

78. Kavmi ona doğru çirkin arzularla koşarak geldi. Zaten onlar önceden de kötülükler işlemekteydiler. "Ey kavmim!" İşte benim kızlarım, bunlar sizler için daha temizdir. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve beni misafirlerim önünde küçük düşürmeyin. İçinizde hiç aklı başında olan bir adam yok mu?" dedi. [26/160-174; 54/33-39]

79. Dediler ki "Andolsun, senin kızlarında bizim gerçekte arzumuz olmadığını sen de bilmektesin. Bizim ne istediğimizi gayet iyi biliyorsun." [54/36-37]

80. Dedi ki "Keşke size yetecek gücüm olsaydı veya sağlam bir dayanağa yaslanabilseydim."

81. Resuller dediler ki "Ey Lut! Biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana dokunamayacaklar. Gecenin bir vaktinde karın hariç aileni yola çıkar. İçinizden kimse geriye bakmasın. Çünkü onlara isabet edecek olan, ona da isabet edecektir. Onlara vadedilen zaman sabah vaktidir. Sabah da yakın değil mi?"

82. Böylece emrimiz gelince, oranın üstünü altına çevirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş, istif edilmiş taşlar yağdırdık;

83. Rabbinin katında işaretlenmiş taşlar. Bunlar zalimlerden uzak değildir.

84. Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Dedi ki "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Ölçüyü ve tartıyı eksik tutmayın. Sizi bolluk ve refah içinde görüyorum. Sizin için, kuşatıcı bir günün azabından korkuyorum." [17/35]

85. "Ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı tam adaletli tutun. İnsanların eşyasını değerden düşürüp eksiltmeyin ve yeryüzünde fesatçılar olarak karışıklık çıkarmayın."

86. "Eğer inanıyorsanız, Allah'ın bıraktığı (kazanç) sizin için daha hayırlıdır. Ben üzerinizde bekçi değilim."

87. Dediler ki "Ey Şuayb! Atalarımızın kulluk ettiği şeyleri bırakmamızı ya da mallarımızı dilediğimiz gibi harcamamızı senin salâtın (:dinin) mı emrediyor? Oysa sen yumuşak huylu, aklı başında birisin."

88. Şuayb "Ey kavmim! Görüşünüz nedir söyler misiniz? Ya ben Rabbimden apaçık bir belge üzerinde isem ve O da beni kendisinden güzel bir rızık ile rızıklandırmışsa? Sizi sakındırdığım şeylerde size aykırı düşmeyi istemem. Benim istediğim, gücüm oranında yalnızca ıslah etmektir. Benim başarım ancak Allah (ın yardımı) iledir. O'na tevekkül ettim ve O'na içten yönelirim" [16/9; 42/13; 12/67]

89. "Ey kavmim! Bana karşı gelişiniz, sakın Nuh kavminin ya da Hud kavminin veya Salih kavminin başlarına gelenlerin bir benzerini size de isabet ettirmesin. Üstelik Lut kavmi de sizden çok uzak değildir."

90. "Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra ona tevbe edin. Rabbim Rahîm'dir, Vedûd'dur.

91. "Ey Şuayb! Söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz. Seni içimizde zayıf biri olarak görüyoruz. Eğer yakın çevren olmasaydı, seni taşa tutar öldürürdük. Senin bize karşı hiçbir üstünlüğün yok.[18/20; 19/46; 26/116]

92. Dedi ki "Ey kavmim! Sizce benim kavmim, Allah'tan daha mı üstündür ki, O'nu arkanıza atıp unuttunuz. Rabbim yapmakta olduklarınızı kuşatandır."

93. "Ey kavmim! Elinizden geleni yapın, ben de elimden geleni yapacağım. Kime aşağılatıcı azap gelecek ve yalancı kimdir, yakında bileceksiniz. Siz gözleyin, ben de sizinle birlikte gözleyeceğim."

94. Emrimiz gelince, tarafımızdan bir rahmetle Şuayb'ı ve onunla birlikte iman edenleri kurtardık; o zulmedenleri korkunç bir ses yakaladı da yurtlarında dizüstü çöküp kaldılar.

95. Sanki orada hiç yaşamamıştılar. Bilin ki, Semûd gibi Medyen de yok oldu gitti.

96. 97. Andolsun, Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık bir yetkiyle Firavun'a ve onun önde gelen çevresine gönderdik; Onlar Firavun'un emrine uymuşlardı. Oysa Firavun'un emri doğruya götürücü değildi. [20/79]

98. O, kıyamet gününde kavminin önüne geçecek ve onları ateşe götürecektir. Sonunda vardıkları yer, ne kötü bir yerdir.

99. Onlar hem dünyada hem de kıyamet gününde lânete uğradılar. Paylarına düşen ne kötüdür.

100. Bunlar sana doğru olarak aktardığımız şehirlerin haberleridir. Onlardan kimi ayakta kalmış, kimi de biçilmiş ekin gibidir.

101. Biz onlara zulmetmedik, ancak onlar kendilerine zulmettiler. Rabbinin emri gelince, Allah'ın peşi sıra kulluk ettikleri ilahları, onlara hiçbir şey sağlamadı. Yalnızca ziyanlarını artırdı. [65/1; 16/33; 17/56; 36/74,75]

102. Rabbin zalim ülkeleri böyle yakalar. O'nun yakalaması elimdir, şiddetlidir.

103. Bunda ahiret azabından korkan için bir ayet vardır. O, bütün insanların toplanacağı ve şahit olunulacak bir gündür.

104. Biz onu ancak belli bir süre için erteliyoruz.

105. O gün gelince, O'nun izni olmadan hiç kimse konuşamaz. Artık onlardan kimi mutsuz kimi de mutludur. [16/84,85]

106. Mutsuz olanlar ateştedirler, onlar orada âh edip inlerler.

107. Onlar, Rabbinin dilemesi hariç gökler ve yer var oldukça, orada sürekli kalacaklardır. Çünkü Rabbin dilediğini yapandır. [6/128; 78/23]

108. Mutlu olanlar da cennettedirler. Rabbinin dilemesi hariç gökler ve yer var oldukça, orada sürekli kalacaklardır. Bu kesintisi olmayan bir bağıştır. [14/23]

109. Onların kulluk ettileri hakkında hiç tereddüdün olmasın, daha önce atalarının kulluk ettikleri gibi kulluk ediyorlar. Elbette paylarına düşeni eksiksiz ödeyeceğiz. [26/70-74]

110. Andolsun, Musa'ya kitabı verdik, onda anlaşmazlığa düşüldü. Eğer Rabbinden bir söz verilmiş olmasaydı, mutlaka aralarında hüküm verilirdi. Onlar, bundan yana büyük bir kuşku içindedirler. [2/213]

111. Rabbin onların hepsine yaptıklarının karşılığını ödeyecektir. O, onların yaptıklarından haberdar olandır.

112. Seninle birlikte yönelenlerle beraber emrolunduğun gibi dosdoğru ol ve aşırı gitmeyin. Çünkü O, yaptıklarınızı görmektedir. [15/94; 42/15]

113. Sakın zalimlere meyletmeyin, sonra ateş size de dokunur. Sizler için Allah'tan başka evliya yoktur, sonra yardım da görmezsiniz. [3/149; 26/151; 12/33; 6/82; 17/97; 7/3]

114. Gecenin, gündüze yakın iki ucunda namaz kıl. İyilikler kötülükleri giderir. Bu, düşünenler için bir hatırlatmadır. [17/78; 2/238]

115. Sabret. Allah muhsinlerin mükâfatını zâyi etmez.

116. Sizden önceki nesillerin içinde erdem sahibi olanların yeryüzünde bozgunculuğa engel olmaları gerekmez miydi? Fakat onlardan kurtardığımız pek azı bunu yaptı. Zulmedenler kendilerine verilen refaha kapılıp azdılar ve mücrimler oldular.

117. Halkı ıslah eden kimseler iken, Rabbin ülkeleri zulümle helâk etmez.

118. Eğer Rabbin dileseydi, insanları tek bir ümmet kılardı. Rabbinin yaratması gereği, ihtilaf çıkaranlar hep var olacaktır;

119. Ancak Rabbinin ikramda bulundukları böyle olmazlar. O insanları bunun için yaratmıştır. Rabbinin şu sözü kesindir: "Andolsun, cehennemi insan ve cinlerle dolduracağım.” [5/48; 13/31; 16/93] [7/179; 32/13; 38/85]

120. Resullerin haberlerinden sana aktardığımız her kıssa, kalbini sağlamlaştırmak içindir. Böylece sana gerçek gelmiştir, mü’minler için de bir öğüt ve hatırlatma. [12/3]

121. 122. İman etmeyenlere de ki "Elinizden geleni yapın, biz de elimizden geleni yapacağız. Bekleyin, biz de bekliyoruz."

123. Göklerin ve yerin gaybı Allah'a aittir. Bütün işler O’na döndürülür. Öyleyse O’na kulluk et ve O’na tevekkül et. Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir. [27/65; 39/11; 33/3; 64/13]

12.YUSUF SÛRESİ

[Mekki, 111 ayet]
[Adını surede geçen "Yusuf" kıssasından almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar, apaçık Kitab'ın ayetleridir.

2. Düşünüp anlamanız için, onu Arapça bir Kur'ân olarak indirdik. [14/4; 41/44; 44/58]

3. Biz bu Kur'ân'ı vahyetmemizle, sana kıssaların en güzelini aktarıyoruz. Oysa sen, daha önce bunlardan habersizdin. [3/44; 11/49, 100; 12/102]

4. Hani Yusuf babasına: "Babacığım! Ben rüyamda on bir yıldız, Güneş ve Ayı, bana secde ederken gördüm." demişti.

5. Babası,"Yavrucuğum, rüyanı kardeşlerine anlatma, yoksa sana bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan, insana apaçık bir düşmandır." demişti. [12/8; 35/6; 2/208]

6. Böylece Rabbin seni seçkin kılacak, olayların te'vilini (:iç yüzünü) sana öğretecek ve daha önce ataların İbrahim ve İshak'a yaptığı gibi senin ve Yakup ailesinin üzerindeki nimetini tamamlayacaktır. Rabbin Alîm'dir, Hakîm'dir.

7. Andolsun, Yusuf ve kardeşlerinde hakikati araştıranlar için ayetler vardır.

8. Onlar şöyle demişti: "Yusuf ve kardeşi babamıza bizden daha sevimlidir. Oysa biz güçlü bir topluluğuz. Gerçekte babamız, apaçık bir şaşkınlık içindedir."

9. "Yusuf'u öldürün veya onu bir yere atıp bırakın ki babanızın sevgisi yalnızca size kalsın. Ondan sonra da salih bir topluluk olursunuz."

10. İçlerinden biri dedi ki "Yusuf'u öldürmeyin, eğer bir şey yapacaksanız onu kuyunun dibine atın da bir yolcu kafilesi bulsun."

11. "Ey Babamız!" dediler. "Sana ne oluyor da biz ona içten davrandığımız halde Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun?"

12. "Sen onu yarın bizimle gönder, gönlünce gezsin, oynasın. Biz onu koruyup gözetiriz."

13. Babaları: "Sizin onu götürmeniz beni üzer ve siz ondan habersizken onu bir kurdun yemesinden korkarım."

14. Dediler ki "Andolsun, biz birbirini kollayan bir topluluk iken, onu kurt yerse, o takdirde bize yazıklar olsun."

15. Nitekim onu götürüp kuyunun dibine atmayı topluca kararlaştırdıkları zaman, biz ona şöyle vahyettik: "Andolsun, sen onlara kendileri farkında değilken bu yaptıklarını haber vereceksin."

16. Akşam ağlaşarak babalarına geldiler.

17. "Ey Babamız! Gerçek şu ki, biz gittik, yarışıyorduk. Yusuf'u da eşyamızın yanında bırakmıştık. Fakat onu kurt yemiş. Ne var ki biz doğruyu söylesek bile sen bize inanmazsın." dediler.

18. Üzerine kan sürülmüş gömleğini getirdiler. "Hayır" dedi. Nefsiniz, sizi yanıltıp bir işe sürüklemiş. Bundan sonra (bana düşen) güzel bir sabırdır. Anlattıklarınıza karşı yardım edecek olan ancak Allah’tır.

19. Bir kervan geldi, sucularını gönderdiler. O da kovasını sarkıttı. "Hey müjde! Bu bir çocuk." dedi. Ve onu ticari bir mal olarak sakladılar. Oysa Allah yaptıklarını en iyi bilendir.

20. Onu ucuz bir fiyata, bir kaç dirheme sattılar. Pek önemsemediler.

21. Onu satın alan bir Mısır'lı karısına: "Ona iyi bak, umulur ki bize bir yararı dokunur veya evlat ediniriz." dedi. Böylelikle Yusuf'a, olayların te’vilini (:iç yüzünü) öğretmek için yeryüzünde imkân verdik. Allah işinde galip olandır, ancak insanların çoğu bilmez.

22. Olgunluk çağına erişince, kendisine hüküm ve ilim verdik. İşte muhsinlere böyle karşılık veririz.

23. Evinde kalmakta olduğu kadın, ondan murad almak istedi. Kapıları sımsıkı kapatarak "Haydi gelsene!" dedi. Yusuf "Allah'a sığınırım. O benim rabbimdir (:efendimdir), bana güzel davrandı. Gerçek şu ki, zalimler kurtuluşa ermezler." dedi.

24. Andolsun, kadın onu arzulamıştı. O da onu arzulamıştı, tâ ki Rabbinin kesin kanıtını görünceye kadar. Böylelikle biz ondan kötülüğü ve fuhşu geri çevirmek için ona delil gönderdik. Çünkü o, ihlâslı kullarımızdandı. [15/40]

25. İkisi de kapıya doğru koştular. Kadın onun gömleğini arkadan çekip yırttı. Kapının yanında kadının kocasıyla karşılaştılar. Kadın dedi ki "Ailene kötülük isteyenin, zindana atılmaktan veya elim bir azaptan başka cezası ne olabilir?"

26. Yusuf dedi ki "Onun kendisi benden murad almak istedi." Kadının yakınlarından biri şahitlik etti: "Eğer onun gömleği ön taraftan yırtılmışsa bu durumda kadın doğruyu söylemiştir, kendisi ise yalan söyleyenlerdendir.

27. Yok eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, bu durumda kadın yalan söylemiştir ve kendisi doğruyu söyleyenlerdendir."

28. Gömleğinin arkadan yırtıldığını görünce kocası: "Doğrusu, bu siz kadınların tuzağıdır. Sizin tuzağınız büyüktür."

29. "Yusuf, sen bundan kimseye bahsetme. Sen de (kadın) bu suçundan dolayı bağışlanma dile. Hatalı olan sensin." dedi.

30. Şehirde kadınlar "Aziz'in karısı genç hizmetkârının nefsinden murad almak istiyormuş. Öyle ki sevdası onun yüreğini sarmış. Biz onu açıkça sapmış görüyoruz." diyorlardı.

31. Kadın onların dedikodularını işitince, bir davetçi yolladı. Onlara dayalı döşeli bir ziyafet hazırladı ve her birinin eline bir bıçak verdi. Yusuf'a da, "Çık, karşılarına!" dedi. Onu görünce kendilerinden geçtiler, şaşkınlıklarından ellerini kestiler ve "Allah'ı tenzih ederiz; bu bir beşer değildir. Bu, ancak üstün bir melektir." dediler.

32. Kadın: "Beni kendisinden dolayı kınadığınız işte budur. Andolsun, ondan ben murad almak istedim, o ise iffetini korudu. Eğer o kendisine emrettiğimi yapmazsa, mutlaka zindana atılacak ve aşağılanacaktır." deyince:

33. Yusuf: "Rabbim! Zindan, bunların beni kendisine çağırdıkları şeyden daha sevimlidir. Kurdukları tuzağı benden uzaklaştırmazsan, onlara meyleder, cahillerden olurum." dedi.

34. Rabbi, duasını kabul etti ve onların tuzaklarını kendisinden uzaklaştırdı. Çünkü O Semî’dir, Alîm’dir.

35. Suçsuzluğuna dair kanıtlara rağmen, yine de onu bir süre zindana atmak görüşü ağır bastı.

36. Onunla birlikte iki genç de zindana girmişti. Biri, "Ben rüyamda kendimi şaraplık üzüm sıkarken gördüm." dedi. Diğeri, "Ben de başımın üstünde ekmek taşıdığımı ve kuşların da ondan yediğini gördüm. Bunun te’vilini bize haber ver. Biz seni muhsinlerden görmekteyiz." dedi.

37. Dedi ki "Yemeğiniz gelmeden önce ikinizinde rüyasının te’vilini haber veririm. Bu, Rabbimin bana öğrettiklerindendir. Ben, Allah'a iman etmeyen, ahireti de inkâr eden bir topluluğun milletini (:dini yaşayışını) terk ettim."

38. "Atalarım İbrahim'in, İshak'ın ve Yakup'un milletine uydum. Allah'a herhangi bir şeyi şirk koşmamız bize yakışmaz. Bu, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur. Ancak insanların çoğu şükretmezler."

39. "Ey zindan arkadaşlarım! Ayrı ayrı rabler mi daha hayırlıdır, yoksa Vâhid ve Kahhâr olan Allah mı? [6/18; 13/16]

40. "Sizin O’nun peşi sıra kulluk ettikleriniz, Allah'ın kendileri hakkında hiçbir delil indirmediği, sadece sizin ve atalarınızın uydurduğu isimlerdir. Hüküm yalnızca Allah'ındır. O kendisinden başkasına kulluk etmemenizi emretmiştir. Dimdik ayakta duran din, işte budur; ancak insanların çoğu bilmezler." [12/67; 98/5; 39/3; 40/34]

41. "Ey zindan arkadaşlarım! İkinizden biri efendisine şarap sunacak, diğeri ise asılacak, kuşlar onun başından yiyecek. İşte te’vilini istediğiniz iş kesinleşmiştir." dedi.

42. Onlardan kurtulacağını zannettiği kişiye dedi ki "Efendinin katında beni hatırlat." Buna rağmen şeytan onu efendisine hatırlatmayı unutturdu. Böylece birkaç yıl daha zindanda kaldı.

43. Melik, "Ben rüyamda yedi besili ineği, yedi zayıf ineğin yediğini; ayrıca yedi yeşil başak ve yedi de kuru başak görüyorum. Ey ileri gelenler! Eğer rüya yorumluyorsanız, rüyamı bana tabir edin." dedi.

44. Dediler ki "Bunlar karmakarışık düşlerdir. Biz böyle düşlerin te’vilini (:iç yüzünü) bilenler değiliz."

45. O iki kişiden kurtulmuş olanı, nice zaman sonra hatırladı ve "Ben bunun te’vilini size haber veririm, hemen beni gönderin." dedi.

46. "Ey doğru sözlü Yusuf! Yedi besili ineği yedi zayıf ineğin yediği ve yedi yeşil başakla kuru başağın ne anlama geldiğini bize açıkla. Umarım ki insanlara söylediklerinle dönerim, onlar da öğrenmiş olurlar."

47. Dedi ki "Siz yedi yıl boyunca, önceleri ektiğiniz gibi ekin. Yediğiniz az bir kısım hariç biçtiklerinizi başağında bırakın."

48. Sonra bunun arkasından zorlu yedi yıl gelecek, sakladığınız az bir miktar dışında daha önce biriktirdiğinizi yiyip bitirecektir."

49. Sonra bunun ardından bir yıl gelecektir ki, insanlar bolluğa kavuşacaklar."

50. Melik dedi ki "Onu bana getirin." Elçi geldiğinde Yusuf: "Efendine dön de ona "Ne olmuştu da kadınlar ellerini kesmişti?” diye sor. Rabbim onların tuzaklarını en iyi bilendir.

51. Melik kadınlara: "Yusuf'un nefsinden murad almak istediğinizde karşılık aldınız mı?" dedi. Onlar "Allah için, hâşâ!" dediler. "Biz ondan hiçbir kötülük görmedik." Aziz’in karısı da dedi ki "İşte şu anda gerçek ortaya çıktı. Onun nefsinden ben murad almak istemiştim. O ise doğru söyleyenlerdendir."

52. Yusuf "Bu, yokluğunda kendisine ihanet etmediğimin ve Allah'ın hainlerin tuzaklarını başarıya ulaştırmadığının bilinmesi içindi." dedi.

53. "Yine de ben nefsimi temize çıkarmam. Çünkü nefis, -Rabbimin rahmet ettiği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir. Rabbim Gafûr’dur, Rahîm’dir.” dedi [5/30; 24/21; 53/32; 64/16]

54. Melik dedi ki "Onu bana getirin, onu kendime danışman yapacağım." Onunla konuştuğunda da (şöyle) dedi: "Sen bugün bizim yanımızda artık güvenilir bir konuma sahipsin.

55. Yusuf dedi ki "Beni ülkenin hazineleri üzerinde sorumlu kıl. Çünkü ben, bilen bir koruyucuyum.”

56. İşte böylece ülkede Yusuf'u yetkili kıldık. Öyle ki, Mısır’da dilediği yerde konakladı. Biz dilediğimize rahmetimizi nasib ederiz ve muhsinlerin mükâfatını zayi etmeyiz.

57. Ahiretin mükâfatı ise, iman edenler ve takvalı olanlar için daha hayırlıdır.

58. Nihayet Yusuf'un kardeşleri gelip yanına girdiler. Onları hemen tanıdı, onlar ise Yusuf’u tanımadılar.

59. Onların yüklerini hazırlatınca dedi ki "Bana babanız bir olan erkek kardeşinizi getirin. Görmüyor musunuz, ben ölçüyü tam tutarım ve ben konukseverlerin en hayırlısıyım."

60. "Eğer onu bana getirmezseniz, artık benim katımda sizin için bir ölçek yoktur ve bana da yaklaşmayın."

61. Dediler ki "Onun babasını ikna etmeye çalışacağız ve muhakkak bunu yapacağız."

62. Yardımcılarına dedi ki "Sermayelerini yüklerinin içine koyun. İhtimal ki ailelerine döndüklerinde bunun farkına varırlar da belki geri dönerler."

63. Babalarına döndüklerinde, "Ey babamız! Bize artık erzak verilmeyecek. Bu yüzden kardeşimizi bizimle gönder de erzağı alalım. Onu mutlaka koruyacağız." dediler.

64. Babaları dedi ki "Daha önce kardeşi hakkında güvendiğim gibi yine mi size güveneceğim? Allah en hayırlı koruyucudur. O merhametlilerin en merhametlisidir."

65. Erzak yüklerini açıp da sermayelerinin kendilerine geri verildiğini gördüklerinde, "Ey Babamız! Daha ne istiyoruz? İşte malımız bize geri verilmiş. Bununla ailemize erzak getiririz, kardeşimizi koruruz ve bir deve yükünü de ilave ederiz. Aslında bu aldığımız az bir ölçektir." dediler.

66. "Bana etrafınızın çepeçevre kuşatılması dışında, onu ne olursa olsun mutlaka geri getireceğinize dair Allah adına kesin bir söz verinceye kadar, onu asla sizinle göndermem." dedi. Ona kesin bir söz verdiklerinde dedi ki, "Allah söylediklerimize vekildir."

67. Ve dedi ki "Ey oğullarım! Bir kapıdan girmeyin, farklı kapılardan girin. Allah'tan size gelecek bir şeyi önleyemem. Hüküm yalnızca Allah'ındır. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnızca O'na tevekkül etsinler." [18/26]

68. Babalarının emrettiği şekilde girdiklerinde (bile) bu, Allah’tan gelecek hiçbir şeyi onlardan savamazdı. Sadece, Yakup içindeki bir dileği açığa vurmuş oldu. Biz kendisine öğrettiğimiz için o bilgi sahibidir. Fakat insanların çoğu bilmezler.

69. Yusuf'un yanına girdiklerinde, o öz kardeşini bağrına bastı. "Ben senin kardeşinim. Artık onların yaptıklarına üzülme." dedi.

70. Yüklerini kendilerine hazırlatınca da, su kabını öz kardeşinin yükü içine bıraktı. Sonra bir çağırıcı şöyle seslendi: "Ey kafile! Sizler hırsızsınız."

71. Onlara dönüp "Kaybettiğiniz nedir?" dediler.

72. Dediler ki "Melik’in su tasını kaybettik, onu getirene bir deve yükü ödül vardır. Ben de buna kefilim."

73. "Hayret vallahi!" dediler. "Siz, bizim buraya fesat çıkarmak için gelmediğimizi ve hırsız da olmadığımızı bilirsiniz."

74. “Eğer yalancı çıkarsanız, hırsızlığın cezası nedir?” dediler.

75. Onlar da: “Cezası, su kabı kimin yükünde bulunursa, o kimsenin kendisi(nin alıkonması) onun cezasıdır. Biz zalimleri böyle cezalandırırız.” dediler.

76. Böylece Yusuf kardeşinin yükünden önce onların yüklerini yoklamaya başladı. Sonra da onu kardeşinin yükünün içinden çıkardı. İşte biz Yusuf için böyle bir plan düzenledik. Yoksa Melik’in dininde (:yasasında) kardeşini alıkoyamazdı. Ancak Allah'ın dilemesi başka. Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bir bilen vardır.

77. Dediler ki "Şayet çalmışsa, bundan önce onun kardeşi de çalmıştı." Yusuf bunu kendi içinde saklı tutup, bunu onlara belli etmeden "Siz daha kötü bir durumdasınız. Sizin yakıştırdıklarınızı Allah daha iyi bilir." dedi.

78. Dediler ki "Ey Aziz! Gerçek şu ki, bunun çok yaşlı bir babası var. Onun yerine bizden birisini alıkoy. Biz, seni muhsinlerden görmekteyiz."

79. "Eşyamızı kendisinde bulduğumuzun dışında, birisini alıkoymaktan Allah'a sığınırız. Aksi halde zâlimlerden oluruz." dedi.

80. Ondan umutlarını kesince, kendi aralarında görüşmek üzere bir yana çekildiler. Onların büyükleri dedi ki "Babanızın Allah adına sizden kesin bir söz aldığını ve daha önce Yusuf konusunda yaptığımız aşırılığı bilmiyor musunuz? Artık ben, ya babam bana izin verinceye ya da Allah hakkımda bir hüküm verinceye kadar buradan kesin olarak ayrılmayacağım. O hüküm verenlerin en hayırlısıdır." [10/109]

81. "Babanıza dönün ve deyin ki Ey babamız! Senin oğlun hırsızlık etmiş. Biz, bildiğimizden başkasına şahitlik etmiyoruz. Bilgimiz dışında kalan olaylara karşı da onu koruyamazdık."

82. "Orada bulunduğumuz şehirden ve geldiğimiz kervandan bizim doğruyu söyleyenler olduğumuzu sor."

83. (Yakup): "Hayır" dedi. "Nefsiniz sizi yanıltıp böyle bir işe sürüklemiş. Bundan sonra bana düşen güzel bir sabırdır. Umulur ki Allah onların hepsini bana getirir. Çünkü O Alîm'dir, Hakîm'dir "

84. Onlardan yüz çevirdi ve "Vah Yusuf'uma!" dedi. Üzüntüden gözlerine perde indi. Kederini içine atmıştı.

85. "Hayret vallahi!" dediler. "Hâlâ Yusuf'u anıp durmaktasın. Sonunda hasta olacak, ya da yok olup gideceksin."

86. Dedi ki "Ben, derdimi ve üzüntümü yalnızca Allah'a arz ediyorum. Ben Allah tarafından sizin bilmediğinizi biliyorum."

87. "Ey Oğullarım! Gidin de Yusuf ile kardeşini araştırın. Allah'ın yardımından umut kesmeyin. Çünkü kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın yardımından umut kesmez." [15/56; 39/53]

88. Sonra Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, dediler ki "Ey Aziz! Bize ve ailemize şiddetli bir darlık dokundu; değersiz bir sermaye ile geldik. Bize artık yine ölçeği tam olarak ver ve bize sadaka ver. Allah sadaka verenlere karşılığını verir."

89. Yusuf: "Sizler, cahiller iken Yusuf'a ve kardeşine neler yaptığınızı biliyor musunuz?" dedi.

90. "Yoksa sen Yusuf musun?" dediler. "Ben Yusuf'um." dedi. "Ve bu da kardeşimdir. Doğrusu Allah bize iyilikte bulundu. Her kim takvalı olur ve sabrederse, Allah muhsinlerin mükâfatını zayi etmez." dedi.

91. Dediler ki "Vallahi hayret, Allah seni bize tercih etmiştir ve biz de hata yaptık."

92. Dedi ki "Bugün size kınama yoktur. Allah sizi bağışlasın. O merhametlilerin en merhametlisidir."

93. "Bu gömleğimi götürün, babamın yüzüne sürün. Gözü görür hale gelir. Bütün ailenizi de bana getirin."

94. Kervan (Mısır'dan) ayrılmaya başladığı zaman, babaları dedi ki "Eğer bana bunamış demezseniz, inanın Yusuf'un kokusunu hissediyorum."

95. "Vallahi hayret!" dediler. "Sen hâlâ eski şaşkınlığındasın."

96. Müjdeci gelip de gömleği yüzüne sürünce, gözleri açıldı. Yakup dedi ki "Ben size Allah'tan sizin bilmediklerinizi biliyorum demedim mi?"

97. "Ey babamız! Suçlarımız için bağışlanmamızı dile. Biz hatalıydık." dediler.

98. "Sizin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. Çünkü O Gafûr'dur, Rahîm'dir"

99. Böylece onlar Yusuf'un yanına girdiklerinde, anne ve babasını bağrına bastı ve dedi ki "Allah'ın dilemesiyle Mısır'a güven içinde girin."

100. Babasını ve annesini tahta çıkardı. Hepsi ona saygı ile eğildi. Dedi ki "Babacığım! Bu, daha önceki rüyamın te'vilidir. Doğrusu Rabbim onu gerçek kıldı. Bana iyilik etti, çünkü beni zindandan çıkardı. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra (O,) çölden sizi getirdi. Rabbim latîf (dilediğine lütfeden)dir. O Alîm'dir, Hakîm'dir."

101. "Rabbim! Sen bana hükümranlık verdin ve olayların te'vilini öğrettin. Göklerin ve yerin yaratıcısı, dünyada ve ahirette benim velim sensin. Beni Müslüman olarak vefat ettir ve beni salihlerin arasına kat."

102. Bu, sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Onlar işlerine karar verip hile yaparlarken sen yanlarında değildin. [3/44; 6/50,59; 72/26,27]

103. Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu inanacak değildir. [6/107; 16/37; 10/43; 26/3; 28/56; 21/3]

104. Oysa ki sen buna karşı onlardan bir ücret de istemiyorsun. Bu, insanlık için yalnızca bir hatırlatmadır.

105. Göklerde ve yerde nice ayetler vardır ki, üzerinden geçerler de, ona sırtlarını dönüp giderler.

106. Onların çoğu Allah'a şirk koşmadan inanmazlar. [4/48; 6/19; 41/16]

107. Şimdi bunlar, kendilerini Allah'ın azabının sarmasından veya onlar farkında değillerken son saatin ansızın gelmesinden güvende midirler? [21/40; 22/55; 18/38]

108. De ki "Benim yolum şudur: Basiretle Allah'a çağırırım, aynı şekilde bana uyanlar da... Sübhanallah, ben müşriklerden değilim." [16/125; 6/153, 161; 25/27]

109. Senden önce gönderdiklerimiz ancak o şehir halkından kendilerine vahyettiğimiz adamlardı. Yeryüzünde dolaşıp da, kendilerinden önce gelenlerin âkibetlerinin nasıl olduğuna bakmadılar mı? Takvalı olanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Siz yine de aklınızı kullanmayacak mısınız? [16/43; 21/7]

110. Öyle ki resuller, umutlarını kesip de, kendilerinin yalanlandıklarını kesin olarak anladıklarında onlara yardımımız gelmiştir, dilediğimiz kurtulmuştur. Mücrimler topluluğundan azabımız geri çevrilmez. [10/103; 21/9]

111. Andolsun, onların kıssalarında akıl sahipleri için ibretler vardır. Bu düzüp uydurulacak bir söz değildir. Fakat önündekileri doğrulayıcı, her şeyin ayrıntılı açıklaması ve inanan bir topluluk için hidayet ve rahmettir. [10/37; 30/58]

13.RA’D SÛRESİ

[Mekki/Medeni, 43 ayet]
[Adını 13. ayetteki “er-ra’d/şimşek, gök gürültüsü” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Mim, Râ. Bunlar kitabın ayetleridir. Rabbinden sana indirilen haktır. Ancak insanların çoğu inanmazlar. [39/2; 56/95; 69/51; 11/17]

2. Allah odur ki, gördüğünüz gökleri direksiz yükseltti. Sonra arşa istiva etti ve güneş ile aya boyun eğdirdi. Her biri adı konulmuş bir süreye kadar akıp gitmektedirler. İşleri düzenler, ayetleri ayrıntılı olarak açıklar. Umulur ki, Rabbinize kavuşacağınıza kesin olarak inanırsınız. [7/54; 31/10; 36/38-39; 11/1]

3. O, yeri döşeyen, onda sarsılmaz dağlar ve ırmaklar var edendir. Orada ürünlerin her birinden bir çift yaratmıştır. Geceyi gündüze bürümektedir. Bunlarda düşünen bir topluluk için ayetler vardır. [41/9-12]

4. Yeryüzünde birbirine komşu kara parçaları vardır. Hepsi de aynı su ile sulanan, üzüm bağları, bir kökten sürgün verip tek başına ya da kümeler halinde boy veren ekinler, hurma ağaçları vardır. Fakat onları şekil ve lezzetçe birbirinden farklı kılmışızdır. Aklını kullanan toplum için bunda da ayetler vardır.

5. Eğer şaşacaksan, asıl şaşkınlık konusu onların "Biz toprak iken, biz mi yeniden yaratılacağız?" demeleridir. İşte onlar Rablerine karşı inkâra sapanlardır, işte onlar boyunlarına halkalar geçirilenler ve cehennemliklerdir. Onlar orada sürekli kalacaklardır. [45/24-25; 37/16-17; 46/33; 30/19, 40]

6. Bir de senden iyilikten önce kötülük isterler. Oysa onlardan önce benzer örnekler geçmiştir. Rabbinin, insanların zulümlerine rağmen onlara mağfireti vardır. Rabbin, cezası çok şiddetli olandır.

7. İnkâr edenler derler ki "Ona Rabbinden bir ayet indirilseydi ya." Sen, yalnızca bir uyarıcısın ve her kavmin bir yol göstereni vardır. [4/165; 34/28]

8. Allah her dişinin neyi yüklendiğini ve rahimlerin neyi eksiltip neyi artırdığını bilir. O'nun katında her şey bir ölçü iledir. [54/49]

9. O gaybı ve şehadeti bilmektedir. Kebîr'dir, Müteal'dir. [2/33; 72/26]

10. Sizden sözü saklı tutan da, onu açığa vuran da, geceleyin gizlenen de ve gündüzün ortaklıkta gezen de (O'nun katında bilme bakımından) birdir. [3/29; 2/284; 40/19]

11. Her insanı, Allah'ın emriyle kayıt altına alan, önünden ve arkasından izleyenleri vardır. Allah, kendi nefislerinde olanı değiştirip bozuncaya kadar, bir toplulukta olanı değiştirip bozmaz. Allah, bir topluluğa kötülük istedi mi, artık onu geri çevirecek yoktur. Onlar için O'ndan başka bir veli de yoktur. [8/53,78/29; 82/10-12]

12. O size şimşeği korku ve umut olarak gösteren, yağmur yüklü bulutları var edendir.

13. Gök gürültüsü Allah'ı hamd ile melekler de O'nu korkuyla tesbih ederler. O, yıldırımları gönderip bununla dilediğine isabet ettirir; onlar ise Allah hakkında çekişip tartışırlar. O, gücü pek çetin olandır. [17/44; 59/1; 62/1

14. Hak olan dua Allah'adır. Onların Allah'ın peşi sıra çağırdıkları ise, onlara hiçbir şeyle cevap veremezler. (Onların durumu) yalnızca, ağzına gelsin diye, iki avucunu suya uzatan (ların durumu) gibidir. Oysa o su, ona gelmez. Kâfirlerin duası dalâletten başkasına götürmez. [13/36; 41/33; 33/46]

15. Göklerde ve yerde olanlar ve gölgeleri sabah akşam ister istemez Allah'a secde eder. [16/48-49]

16. De ki "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki "Allah'tır." De ki "Öyleyse, O'nun peşi sıra kendilerine bile yarara da, zarara da güç yetiremeyen birtakım evliya mı edindiniz?" De ki "Hiç kör ile gören eşit olabilir mi? Veya karanlıklarla aydınlık eşit olabilir mi?" Yoksa Allah'a, O'nun yaratması gibi yaratan ortaklar buldular da, bu yaratma kendilerince birbirine mi benzeşti? De ki "Allah her şeyin yaratıcısıdır. O Vahid'dir, Kahhâr'dır." [1/2; 44/7-8; 10/18]

17. Allah gökten bir su indirdi de dereler kendi miktarınca çağlayıp aktı. Sel de yüze vuran bir köpük yüklendi. Bir süs veya bir geçimlik sağlamak için ateşte üzerine yakıp erittikleri(madenler)nde de bunun gibi bir köpük vardır. İşte Allah hak ile bâtıla böyle örnekler verir. Köpüğe gelince, o atılır gider, insanlara yarar sağlayacak şey ise, yeryüzünde kalır. İşte Allah böyle örnekler verir.

18. Rablerine icabet edenlere en güzel (karşılık) vardır. O'na icabet etmeyenler ise, yeryüzündekilerin tümü ve bununla birlikte bir katı daha onların olsa mutlaka (kurtulmak için) bunu fidye olarak verirlerdi. Hesabın kötüsü onlar içindir. Onların barınma yerleri cehennemdir. O ne kötü bir yataktır! [70/11-14; 3/91; 39/47]

19. Peki, sana Rabbinden indirilenin hak olduğunu bilen kişi, kör olan gibi midir? Ancak derin kavrayış sahipleri öğüt alıp düşünebilirler. [6/104; 11/24; 17/72,97]

20. Onlar, Allah'ın ahdini yerine getirirler ve verdikleri kesin sözü bozmazlar. [3/76; 5/7; 23/8; 70/32]

21. Onlar, Allah'ın kurulmasını emrettiği bağları kurarlar. Rablerine karşı haşyet duyarlar ve kötü hesaptan korkarlar. [6/19; 42/7; 7/86]

22. Onlar, Rablerinin yüzünü (:rızasını) isteyerek sabrederler, salâtı yerine getirirler, kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar. İşte bu yurdun sonucu onlar içindir. [14//31; 22/35; 76/8-10]

23. Onlar, Adn cennetlerine girerler. Atalarından, eşlerinden ve soylarından salih davranışlarda bulunanlar da. Melekler her bir kapıdan girip şöyle derler: 16/30-31; 39/73]

24. "Sabretmenize karşılık selam size. Bu yurdun sonucu ne güzel."

25. Allah'a verdikleri sözü, kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah'ın kurulmasını emrettiği bağı kesip koparanlar ve yeryüzünde fesat çıkaranlar; işte lanet onlaradır ve yurdun kötüsü de onlar içindir. [2/27,100; 7/102]

26. Allah dilediğine rızkı genişletir ve daraltır. (Rızkı genişletilenler) ise dünya hayatına sevindiler. Oysaki dünya hayatı, ahirete nazaran bir geçimlikten başka bir şey değildir. [28/82; 6/44; 57/23]

27. İnkâr edenler, "Ona Rabbinden bir ayet indirilseydi ya!" derler. De ki "Allah dilediğini dalâlette bırakır, kendisine yönelene de yol gösterir." [6/147-149; 7/132; 42/13]

28. Bunlar, iman edenler ve kalpleri Allah'ın zikriyle (:Kur'ân) mutmain olanlardır. Bilin ki kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur. [20/14; 57/16; 58/19]

29. İman edip salih amellerde bulunanlara ne mutlu. Varılacak yerin güzel olanı onlarındır. [14/23; 98/7-8]

30. Böylece seni, kendilerinden önce nice ümmetlerin gelip geçtiği bir ümmete gönderdik ki, sana vahyettiğimizi onlara okuyasın. Onlar Rahmân'ı inkâr ediyorlar. De ki O Rabbimdir. O'ndan başka ilah yoktur. Ben O'na tevekkül ettim, tevbem de O'nadır." [65/11; 17/106; 12/67]

31. Eğer kendisiyle dağların yürütüldüğü, yerin parçalandığı veya ölülerin konuşturulduğu bir Kur'ân olsaydı yine de inanmazlardı. Bilâkis emrin tümü Allah'ındır. İman edenler hâlâ anlamadılar mı, eğer Allah dilemiş olsaydı, insanların tümünü hidayete ulaştırırdı. İnkâr edenlere Allah'ın vaadi yerine gelinceye kadar yaptıklarına karşılık olarak ya başlarına ya da yakınlarına konacak bir felakete uğrayıp duracaklardır. Allah vaadinden dönmez. [10/99; 16/93; 32/13; 42/8]

32. Andolsun, senden önceki resullerle de alay edildi. Bunun üzerine ben de o inkâra sapanlara süre tanıdım, sonra onları yakaladım. İşte nasıl oldu cezalandırmam.

33. Her nefsin kazandıkları üzerinde gözetici olan kimdir? Onlar Allah'a ortaklar koştular. De ki "Bunları isimlendirin. Yoksa siz yeryüzünde bilmediği bir şeyi O'na haber mi veriyorsunuz? Yoksa laf olsun diye mi konuşuyorsunuz?" Hayır, inkâr edenlere kendi hileli düzenleri süslü gösterilmiştir ve onlar yoldan alıkonulmuşlardır. Allah kimi saptırırsa, artık onun için hiçbir hidayet edici yoktur. [4/79,166; 6/70; 41/53]

34. Dünya hayatında onlar için bir azap vardır. Ahiretin azabı ise daha çetindir. Onları Allah'tan koruyacak yoktur.

35. Muttakilere vadedilen cennetin misali; onun içlerinden ırmaklar akması, yemişlerinin ve gölgeliklerinin sürekli olmasıdır. Bu, takva sahiplerinin güzel sonucudur. Kâfirlerin akıbeti ise ateştir.

36. Kendilerine kitap verdiklerimiz, sana indirilene sevinirler. Fakat gruplardan, onun bazısını inkâr edenler vardır. De ki "Ben, yalnızca Allah'a kulluk etmek ve O'na ortak koşmamakla emrolundum. Ben ancak O'na davet ederim ve dönüşüm O'nadır." [5/83-84; 13/14; 18/10]

37. İşte böylece biz onu Arapça bir hüküm olarak indirdik. Andolsun, sana gelen bu ilimden sonra, onların hevalarına uyarsan, Allah'tan sana ne bir veli, ne de bir koruyucu vardır. [12/2; 14/4; 19/97; 41/44; 44/58]

38. Andolsun, senden önce de resuller gönderdik, onlara da eşler ve çocuklar verdik. Allah'ın izni olmaksızın bir resulün herhangi bir ayeti getirmesi mümkün değildir. Her ecelin yazıldığı bir kitap vardır. [6/35, 109; 10/15]

39. Allah dilediğini ortadan kaldırır ve dilediğini geride bırakır. Kitabın anası O'nun katındadır. [85/21-22; 27/75; 43/4]

40. Onlara vadettiklerimizden bir kısmını sana göstersek de, seni vefat ettirsek de, sana düşen yalnızca tebliğdir ve hesap da bize aittir. [5/67, 99; 72/23; 15/94]

41. Onlar görmüyorlar mı ki, biz arza kudretmizle geliyor ve onu çevresinden eksiltiyoruz. Allah hüküm verir. O'nun hükmünü geri çevirecek yoktur. O, hesabı çok çabuk görendir.

42. Onlardan öncekiler de hileli düzenler kurmuşlardı. Fakat düzen kuruculuğun tümü Allah'a aittir. O her nefsin ne kazandığını bilir. Bu yurdun sonunun kimin olduğunu kâfirler de yakında bileceklerdir. [14/46; 8/18]

43. İnkâr edenler "Sen elçi olarak gönderilen değilsin." derler. De ki "Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah ve kitabın bilgisine sahip olanlar yeter." [29/52; 36/3-4; 28/52-53; 29/47-48]

14.İBRAHİM SÛRESİ

[Mekki, 52 ayet]

[Adını 35-41. Ayetlerde konu edinilen “İbrahim Nebiden” almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Râ. Bu, Rabbinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, Azîz ve Hamîd olanın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır. [4/174-175; 5/16; 17/9]

2. O Allah ki, göklerde ve yerde ne varsa O’nundur. Şiddetli azap dolayısıyla kâfirlerin vay hâline.

3. Onlar ahirete karşı dünya hayatını severler. Allah'ın yolundan alıkoyarlar ve onu çarpıtmak isterler. İşte onlar derin bir sapkınlık içindedirler. [2/217; 6/70; 7/50-51]

4. Biz her resulü ancak kendi kavminin diliyle gönderdik ki onlara açık açık anlatsın. Böylece Allah dilediğini dalâlette bırakır, dilediğini de hidayete ulaştırır. O Azîz’dir, Hakîm’dir. [12/2; 19/97; 41/3,44; 42/13]

5. Andolsun, Musa'yı "Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara Allah'ın günlerini hatırlat." diye ayetlerimizle göndermiştik. Bunda çokça sabreden ve şükreden herkes için ayetler vardır. [14/42-44]

6. Hani Musa kavmine "Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani O sizi Firavun ailesinden kurtarmıştı, onlar sizi en dayanılmaz işkencelere uğratıyor, kadınlarınızı sağ bırakıp oğullarınızı boğazlıyorlardı. Bunda size, Rabbinizden büyük bir sınav vardır." demişti.

7. "Rabbiniz şöyle bildirmişti: "Andolsun, eğer şükrederseniz size (nimetimi) arttırırım. Eğer nankörlük ederseniz, azabım pek şiddetlidir."

8. Musa demişti ki "Eğer siz ve yeryüzündekilerin tümü nankörlük edecek olsa bile Allah Ganiyy’dir, Hamîd’dir.”

9. Sizden önceki Nuh, Ad ve Semud kavmi ile onlardan sonra gelenlerin haberi size gelmedi mi? Onları Allah'tan başkası bilmez. Resulleri onlara apaçık delillerle gelmişlerdi de, elleriyle ağızlarını kapayarak: "Tartışmasız, biz sizin kendisiyle gönderildiğiniz şeyleri inkâr ediyoruz. Bizi kendisine çağırdığınız şeyden de kuşku verici bir tereddüt içindeyiz." dediler.

10. Resulleri dedi ki "Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şüphe mi ediyorsunuz? O sizi, suçlarınızı bağışlamak için çağırıyor ve sizi adı konulmuş bir süreye kadar erteliyor." Dediler ki "Bizim gibi bir beşerden başkası değilsiniz. Bizi, babalarımızın kulluk ettiklerinden çevirmek istiyorsunuz. Öyleyse bize apaçık bir delil getirin." [2/170; 11/109; 39/7; 10/25; 11/3]

11. Resulleri onlara dediler ki "Biz, sadece sizin gibi bir beşeriz, ancak Allah kullarından dilediğine bahşeder. Allah'ın izni olmaksızın size bir delil getirmemiz bizim için mümkün değil. Mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsinler."

12. "Bize yollarımızı göstermişken ne diye Allah'a tevekkül etmeyelim. Bize yaptığınız eziyetlere direneceğiz. Tevekkül edenler Allah'a tevekkül etsinler."

13. İnkâr edenler resullerine dediler ki "Ya sizi yurdumuzdan süreriz ya da milletimize geri dönersiniz." Bunun üzerine Rableri onlara, "Biz zalimleri helâk edeceğiz." diye vahyetti.

14. "Onlardan sonra sizi yeryüzüne yerleştireceğiz." İşte bu, makamımdan ve tehdidimden korkan kimse içindir.

15. Zafer istediler, sonunda da her inatçı zorba hüsrana uğradı.

16. Hüsranın ardından da cehennem vardır. Orada kendisine irinli su içirilecektir.

17. Onu yudumlayacak ve boğazından zorlukla geçecek, ona her yandan ölüm gelmesine rağmen ölmeyecek, ardından daha ağır bir azapla karşılaşacak.

18. Rablerini inkâr edenlerin yaptıkları, fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu külün misali gibidir. Kazandıklarının hayrını göremezler. İşte sapkınlık budur. [4/167; 24/39; 25/23]

19. Allah'ın gökleri ve yeri hak ile yarattığını görmedin mi? Dilerse sizi yok eder ve yeni bir topluluk getirir. [4/133; 35/16-17]

20. Bu, Allah'a göre zor değildir.

21. Onların hepsi toplanıp Allah'ın huzuruna çıkarlar. Zayıflar büyüklük taslayanlara derler ki "Biz size uyduk. Şimdi siz bizden, Allah'ın azabından herhangi bir şeyi savabiliyor musunuz?" Ötekiler de, "Eğer Allah bize hidayet etseydi biz de sizlere hidayet ederdik. Şimdi sızlansak da, sabretsek de fark etmez. Kaçacak bir yerimiz yoktur." derler.

22. İş hükme bağlanınca şeytan der ki "Allah size gerçeği vadetti, ben de size bir vaadde bulundum, ancak size vadettiğim boşa çıktı. Benim size karşı bir gücüm yoktu. Sizi yalnızca çağırdım, siz de bana geldiniz. Öyleyse beni kınamayın, kendinizi kınayın. Artık birbirimize hiçbir yardımımız dokunmaz. Doğrusu daha önce beni ortak koşmanızı da tanımamıştım. Gerçek şu ki, zalimlere elim bir azap vardır."

23. İman edip salih amellerde bulunanlar, Rablerinin izniyle içlerinden ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları cennetlere girmişlerdir. Orada esenlik temennileri "Selam"dır.

24. Allah’ın nasıl bir misal verdiğini görmedin mi? Güzel bir kelime (:söz), güzel bir ağaç gibidir,

25. Kökü sabit, dalları ise göktedir. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Allah insanlar için misaller verir, olur ki düşünürler. [16/60]

26. Kötü kelime ise, kötü bir ağaç gibidir. Onun kökü yerinden koparılmıştır. Artık onun bir kararı kalmamıştır.

27. Allah iman edenleri dünya hayatında ve ahirette sapasağlam sözle sebat içinde kılar. Zalimleri de saptırır. Allah dilediğini yapar. [47/7]

28. Allah'ın nimetini nankörlükle değiştirenleri ve kavimlerini helâk yurduna sürükleyenleri görmedin mi?

29. Bu cehennemdir. Ona yaslanırlar. Ne kötü bir son duraktır.

30. Allah yolundan saptırmak için O'na eşler koştular. De ki "Bir süre faydalanın. Çünkü varacağınız yer ateştir."

31. İman eden kullarıma söyle: "Alış verişin ve dostluğun olmadığı o gün gelmeden önce, salâtı yerine getirsinler ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak etsinler." [2/254]

32. Allah gökleri ve yeri yaratan, gökten su indirip onunla size rızık olarak türlü ürünler çıkarandır. Emriyle gemilerin, denizde yol alması için sizin hizmetinize sunandır. Irmakları da sizin hizmetinize sunandır.

33. Düzenli bir şekilde hareket eden güneşi ve ayı size boyun eğdiren, geceyi ve gündüzü hizmetinize sunandır.

34. Size istediğiniz her şeyden verdi. Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onu sayamazsınız. Gerçek şu ki, insan çok zalimdir, çok nankördür. [55/1-78]

35. Hani İbrahim şöyle demişti: "Bu şehri güvenli kıl, beni ve çocuklarımı putlara kulluk etmekten uzak tut."

36. "Rabbim! Onlar insanların çoğunu saptırdı. Bundan böyle kim bana tâbi olursa, artık o bendendir. Kim bana isyan ederse sen Gafûr'sun, Rahîm'sin. [3/31,53; 5/118]

37. "Rabbimiz! Ben, soyumdan bir kısmını haram (:dokunulmaz) kılınmış evinin yanında ekini olmayan bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz! Salâtı yerine getirsinler diye. Sen, insanların bir kısmının kalplerini onlara meylettir ve onları birtakım ürünlerle rızıklandır. Umulur ki şükrederler."

38. "Rabbimiz! Sen gizlediklerimizi de, açığa vurduklarımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz." [3/29; 2/284]

39. "Hamd, bana ileri yaşımda İsmail'i ve İshak'ı bahşeden Allah'a aittir. Rabbim, duayı işitendir." [26/78-83]

40. "Rabbim! Beni salâtı yerine getirenlerden kıl, soyumdan olanları da. Rabbimiz! Duamı kabul et." [20/132]

41. "Rabbimiz! Hesabın görüleceği günde beni, anamı, babamı ve mü'minleri bağışla"

42. Sakın Allah'ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma. Onları yalnızca gözlerin dehşetle bakacağı bir güne ertelemektedir.

43. O gün onlar başlarını dikmiş, gözleri donup kalmış ve gönülleri bomboştur.

44. Azabın kendilerine geleceği gün ile insanları uyar. Zulmedenler şöyle diyecekler: "Bizi yakın bir süreye kadar ertele ki, senin çağrına cevap verelim ve resullere uyalım." Oysa daha önce, sonunuzun gelmeyeceğine yemin edenler sizler değil miydiniz? [6/25; 23/99-100]

45. Kendilerine zulmedenlerin yerleştikleri yerlerde siz de yerleşmiştiniz. Onlara yaptıklarımız da size apaçık belli olmuştu. Üstelik size misaller de vermiştik. [17/89; 9/109; 18/32-44]

46. Gerçek şu ki, onlar hileli düzen kurdular. Oysa onların düzeni, dağları yerlerinden oynatacak bile olsa, Allah katında onlar için hazırlanmış bir düzen vardır. [3/54; 8/18,30]

47. Sakın, Allah'ın resullerine verdiği vaadinden döneceğini sanma. Allah Azîz'dir, intikam sahibidir. [5/95; 30/6; 43/25]

48. Yerin başka bir yere, göklerin de (başka göklere) dönüştürüldüğü gün, onlar Vâhid, Kahhâr olan Allah'ın huzuruna çıkacaklardır. [21/104; 81/11; 82/1-3; 84/1-5]

49. O gün mücrimlerin zincirlere vurulduklarını görürsün.

50. Giyimleri katrandandır, yüzlerini de ateş bürümüştür.

51. (Bu) Allah'ın her nefsi kendi kazandığıyla cezalandırmasıdır. Allah, hesabı çok çabuk görendir. [6/70; 21/47; 7/8-9]

52. İşte bu, onunla uyarılsınlar, Allah'tan başka ilah olmadığını bilsinler ve derin kavrayış sahipleri iyice düşünsünler diye insanlara bir tebliğdir. [38/29, 67-68]

15.HİCR SÛRESİ

[Mekki, 99 ayet]
[Adını, 80. ayette geçen “Hicr/Tebük-Medine arasında bir yer adı” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar kitabın, apaçık Kur’ân'ın ayetleridir. [11/1; 7/52]

2. Gün gelir kâfirler, "Keşke vaktiyle Müslüman olmuş olsaydık!" diye hayıflanırlar. [23/99-100; 39/58; 58/18]

3. Bırak onları; yesinler, yararlansınlar ve onları boş ümitleri oyalasın. İlerde bileceklerdir. [6/91; 23/54; 43/83]

4. Biz, hiçbir memleketi bilinen bir yasası olmadan helâk etmedik. [6/31; 28/59; 17/58; 40/85; 57/22]

5. Hiçbir ümmet, ne kendi ecelini öne alabilir ne de erteleyebilir. [7/34; 16/61; 23/43]

6. Dediler ki "Ey kendisine zikir indirilen! Sen cinlenmişsin” [6/8,158; 16/33; 25/22,25,26; 6/111]

7. “Eğer doğru söyleyenlerden isen, bize melekleri getirsene!"

8. Biz melekleri ancak hakla indiririz. O zaman da onlara göz açtırılmaz. [2/23-24; 17/88; 18/27; 43/4]

9. Hiç şüphesiz zikri (:Kur’ân’ı) biz indirdik; onu muhafaza edecek olan da elbette biziz.

10. Andolsun, senden önce geçmiş topluluklara da elçi gönderdik. [40/78; 10/47; 35/24]

11. Onlara bir resul geldiğinde, mutlaka onunla alay ederlerdi.

12. Böylece biz alaycılığı, mücrimlerin kalplerine yerleştiririz; [26/200; 18/57]

13. Ona (:resule) iman etmezler. Üstelik Allah'ın öncekilere uyguladığı sünneti (:yasaları) gerçekleşmişken. [8/38; 17/77; 18/55]

14. Onlara gökten bir kapı açsak, oradan yukarı çıksalar bile; [40/85]

15. "Herhalde gözlerimiz büyülendi; belki de biz büyülenmiş bir topluluğuz." diyeceklerdir.

16. Andolsun, gökte yıldız kümeleri var ettik ve onu bakanlar için süsledik. [7/132; 17/90-93; 52/44]

17. Ve onu her kovulan şeytandan koruduk.

18. Ancak kulak hırsızlığı yapan olursa, onu da parlak bir ateş izler. [37/7-10; 55/33; 67/5; 72/8-9]

19. Yere gelince onu yaydık, ona sarsılmaz dağlar koyduk ve orada her türden bitkiyi belli bir ölçüde bitirdik.

20. Orada hem sizin için, hem de sizin rızık vereni olmadığınız kimseler için geçimlikler meydana getirdik.

21. Hiçbir şey yoktur ki, hazineleri bizim katımızda olmasın. Onu ancak belirlenmiş bir kaderle (:ölçüyle) indiririz. [25/2; 65/3; 87/3]

22. Ve aşılayıcılar olarak rüzgârları gönderdik. Böylece gökten su indirdik de sizi suya kavuşturduk. Oysa onu depolayan da siz değilsiniz.

23. Sadece biz yaşatır, biz öldürürüz ve vârisler yalnızca biziz. [56/60]

24. Sizden önce geçenleri bildiğimiz gibi, sizden sonra gelecekleri de biliriz.

25. Rabbin, onları bir araya toplayacaktır. O Hakîm'dir, Alîm'dir.

26. Andolsun, insanı kuru bir çamurdan, şekillendirilmiş bir balçıktan yarattık. [35/11; 23/12-14; 32/7; 71/17]

27. Cinleri de daha önce dumansız ateşten yarattık. [38/76; 55/15]

28. Hani Rabbin meleklere demişti: "Ben, kuru bir çamurdan, şekillendirilmiş bir balçıktan bir beşer yaratacağım." [2/30-38; 7/11-25; 38/71-85]

29. "Ona şekil verdiğimde ve ona ruhumdan üflediğimde hemen onun için secde edin.

30. Bunun üzerine bütün melekler secde etti.

31. Ancak İblis, secde edenlerle birlikte olmaktan kaçındı.

32. Dedi ki "Ey İblis! Seni secde edenlerle birlikte olmaktan alıkoyan nedir?"

33. Dedi ki "Ben, kuru bir çamurdan, şekillendirilmiş bir balçıktan yarattığın beşere secde edecek değilim."

34. (Allah) dedi ki "Öyleyse oradan çık! Artık sen kovuldun, “

35. “Din gününe kadar lanet senin üzerinedir."

36. (İblis) Dedi ki "Rabbim! Öyleyse diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver."

37. Dedi ki "O halde sen mühlet verilenlerdensin.

38. Tâ ki bilinen güne kadar.

39. Dedi ki "Rabbim! Beni azdırmana karşılık, ben de yeryüzünü onlara süsleyeceğim ve onların tümünü mutlaka azdıracağım,”

40. “Ancak onlardan ihlâslı kulların hariç.”

41. (Allah) Dedi ki "İşte bu, bana varan dosdoğru yoldur.

42. Sana uyan azgınlar dışında, senin kullarım üzerinde hiçbir gücün yoktur." [16/99; 17/65; 34/21; 38/71-83]

43. "Ve hiç şüphe yok, onların hepsinin buluşma yeri cehennemdir."

44. Onun yedi kapısı vardır. Onlardan her kapı için bir grup ayrılmıştır.

45. Muttakiler, cennetlerde ve pınar başlarındadır.

46. Oraya selametle güvenle girin (denilir).

47. Onların göğüslerinde, kinden ne varsa söküp attık. Kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşılıklı otururlar.

48. Orada onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve onlar oradan çıkarılmazlar.

49. Haber ver kullarıma; Ben, Gafûr'um, Rahîm'im.

50. Kesinlikle azabım, elim bir azaptır.

51. Onlara İbrahim'in misafirlerinden haber ver. [11/69-76]

52. Yanına girdiklerinde "Selam" demişlerdi. O da, "Biz sizden çekiniyoruz." demişti.

53. Dediler ki "Endişelenme! Biz sana bilgin bir çocuk müjdeliyoruz."

54. Dedi ki "Beni mi müjdelediniz? Bana ihtiyarlık gelmişken artık beni neyle müjdeliyorsunuz?"

55. Dediler ki "Seni gerçekle müjdeliyoruz, sakın umut kesenlerden olma."

56. Dedi ki "Sapkınlar dışında kim Rabbinin rahmetinden umut keser?" [12/87; 39/53]

57. Dedi ki "Ey elçiler! Geliş sebebiniz nedir?"

58. Dediler ki "Gerçekten biz, mücrimler topluluğuna gönderildik."

59. "Ancak Lut ailesi hariçtir; biz onların hepsini kurtaracağız.",

60. Karısı dışında; biz, onun geride kalanlardan olmasını takdir ettik."

61. Böylelikle elçiler Lut ailesine geldiklerinde, [11/77-83]

62. Lut dedi ki "Sizler gerçekten yabancı kimselersiniz."

63. "Hayır" dediler. "Biz sana, onların tereddüte kapıldıkları şeyi (:azabı) getirdik.

64. Sana gerçeği getirdik, biz doğru söyleyenleriz.

65. Aileni gecenin bir bölümünde yola çıkar, sen de onların ardından git ve sizden hiç kimse arkasına bakmasın; emrolunduğunuz yere gidin."

66. Ve onlara şu emri verdik: "Sabaha çıkarlarken onların kökü kurutulmuş olacak."

67. Şehir halkı sevinerek geldi. [54/33,38]

68. Lut "Bunlar benim misafirimdir, beni utandırmayın." dedi.

69. "Allah'a karşı takvalı olun ve beni rezil etmeyin."

70. "Biz sana başkalarının işine karışmayı yasaklamadık mı?" dediler.

71. Dedi ki "Eğer bir şey yapacaksanız, işte bunlar benim kızlarım."

72. Ömrüne andolsun ki onlar, sarhoşlukları içinde saçmayalıp duruyorlar.

73. Gün doğarken onları korkunç bir ses yakaladı.

74. Anında yurtlarının altını üstüne çevirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taş yağdırdık.

75. Bunda derin bir kavrayışa sahip olanlar için ayetler vardır. [9/122]

76. O şehrin kalıntıları da bir yol üstünde durmaktadır.

77. Bunda mü'minler için deliller vardır.

78. Eyke halkı da zalimdi.

79. Bundan dolayı onlardan intikam aldık. Her ikisi de göz önündedir. [3/4; 39/37; 43/25]

80. Andolsun, Hicr halkı da elçileri yalanladı.

81. Onlara ayetlerimizi vermiştik de onlardan yüz çevirmişlerdi.

82. Dağlardan güvenli evler yontuyorlardı.

83. Sabaha karşı onları da o korkunç ses yakaladı.

84. Buna rağmen kazandıkları şeyler, onlara fayda vermedi.

85. Biz gökleri, yeri ve her ikisinin arasındakileri ancak hak ile yarattık. O son saat de mutlaka gelecektir. Öyleyse onlardan güzel bir ayrılışla ayrıl. [14/19; 21/16; 22/7]

86. Rabbin Hallâk'tır, Alîm'dir.

87. Andolsun, sana seb'i mesâniyi (:ikişerli tekrarlananı) yani büyük Kur'ân'ı verdik. [39/23]

88. Sakın onlardan bazılarını yararlandırdığımız şeylere gözünü dikme, onlara karşı hüzne kapılma, mü'minlere kol kanat ger.

89. De ki "Ben apaçık bir uyarıcıyım."

90. Nitekim biz bölüp parçalayanları cezalandırdık.

91. Kur'an'ı parça parça ayıranlar yok mu, [2/85]

92. Rabbine andolsun ki, onlara soracağız,

93. Yaptıkları şeylerin tümünü.

94. Öyleyse sen emrolunduğun şeyi açıkça söyle ve müşriklerden uzak dur. [11/112; 42/15]

95. O alaycılara karşı biz sana yeteriz. [6/5-10; 23/110; 18/106]

96. Onlar, Allah ile beraber başka ilahlar edindiler. Yakında bilecekler.

97. Andolsun, onların söyledikleri sebebiyle göğsünün daraldığını biliyoruz. [6/33; 10/109; 18/6]

98. Sen Rabbini hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol.

99. Ve sana yakîn gelinceye kadar Rabbine kulluk et. [16/127; 30/60; 46/35; 73/10]

16.NAHL SÛRESİ

[Mekki, 128 ayet]

[Adını, 68. ayette geçen “nahl / bal arısı” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Allah'ın emri gelecektir artık onda acele etmeyin. Allah şirk koştukları şeylerden münezzeh ve yücedir. [39/67]

2. Allah, kendisinden başka ilah olmadığı hususunda insanları uyarsınlar diye kullarından dilediğine, emri uyarınca melekleri ruhla (:vahiyle) indirir. Artık bana karşı takvalı olun. [40/15; 58/22; 42/52]

3. Gökleri ve yeri hak ile yarattı. O, şirk koştukları şeylerden yücedir. [6/73; 7/54; 25/59]

4. İnsanı bir damla sudan yarattı. Buna rağmen o, apaçık bir düşman kesilmiştir. [76/1-2; 35/11; 40/67]

5. Sizin için bir ısınma ve birçok faydaların olduğu hem de etlerini yediğiniz hayvanları da yarattı.

6. Akşamları getirirken, sabahları götürürken onlarda sizin için bir güzellik vardır.

7. Sizin çok büyük zorluklarla varacağınız şehirlere yüklerinizi taşırlar. Rabbiniz Raûf’tur, Rahîm’dir.

8. Binmeniz ve süs olarak atları, katırları ve eşekleri de yarattı. O sizin bilmediğiniz başka şeyler de yaratmaktadır. [43/12-13; 6/142]

9. Yolun doğrusunu göstermek Allah'a aittir. Kimi yollar ise eğridir. Dileseydi, sizin tümünüzü hidayete ulaştırırdı. [92/12; 76/3; 32/13]

10. Gökten su indiren de O’dur. Ondan hem kendiniz için içecek su hem de hayvanlarınızı otlatacağınız bitkiler verir.

11. Onunla sizin için ekin, zeytin, hurmalıklar, üzümler ve meyvelerin her türlüsünden bitirir. Bunda, düşünen bir topluluk için ayetler vardır.

12. Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı size boyun eğdirdi. Yıldızlar da onun emrine boyun eğdirilmiştir. Bunda aklını kullanan bir topluluk için ayetler vardır.

13. Yeryüzünde rengarenk şeyleri de sizin için var etmiştir. Bunda iyice düşünen bir toplum için birer ayet vardır.

14. Ondan taze et yemeniz ve giyiminizde ondan süs eşyaları çıkarmanız için, denizi de sizin emrinize verendir. Gemilerin onda suları yara yara akıp gittiğini görürsün. Bütün bunlar O'nun lütfundan aramanız ve şükretmeniz içindir. [17/66; 45/11]

15. Sizi sarsmasın diye arza yerinden oynatılmaz dağlar ve yolunuzu bulasınız diye nehirler, yollar yerleştirdi;

16. İşaretler de yarattı; onlar yıldızlarla da yollarını bulurlar.

17. Yaratan hiç yaratmayan gibi midir? Artık düşünmez misiniz? [39/62; 40/62]

18. Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalksanız, onu bitiremezsiniz. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

19. Allah gizlediklerinizi de, açığa vurduklarınızı da bilir. [3/29; 40/19; 2/284]

20. Allah'ın peşi sıra yakardıkları hiçbir şeyi yaratamazlar. Çünkü kendileri yaratılmışlardır. [10/34-35; 22/73]

21. (Onlar) diri değildirler, ölüdürler. Ne zaman diriltileceklerinin şuuruna varamazlar.

22. Sizin ilahınız tek bir ilahtır. Ahirete inanmayanların kalpleri ise inkâr etmektedir. Onlar büyüklük taslayanlardır.

23. Allah onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir. Allah büyüklük taslayanları sevmez.

24. Onlara "Rabbiniz ne indirdi?" denince, "Eskilerin masalları." dediler. [6/25; 25/4-5]

25. Böylece kıyâmet günü hem kendi vebâllerini tam olarak yüklenirler, hem de cahilce saptırdıkları kimselerin vebâllerinden bir kısmını. Bak, ne kötü şey yükleniyorlar! [29/13]

26. Kendilerinden öncekiler de tuzak kurmuşlardı. Ancak Allah binalarını temelinden yıkmış, üzerlerindeki tavan da başlarına çökmüştü. Azap onlara ummadıkları yerden gelmişti. [10/21]

27. Kıyamet günü de Allah onları rezil edecek, "Uğrunda düşman kesildiğiniz ortaklarım nerede?" diyecek. İlim verilenler, "Bugün, rezillik ve kötülük kâfirleredir." derler.

28. Nefislerine zulmedenler, melekler canlarını alırken “Biz hiçbir kötülük yapmıyorduk.” diyerek teslimiyet gösterirler. Hayır! Allah sizin yaptıklarınızı en iyi bilendir.”[4/97; 6/93; 8/50; 47/27]

29. Öyleyse içinde sürekli kalacağınız cehennemin kapılarından girin. Büyüklenenlerin konaklama yeri ne kötüdür. [39/71-72]

30. Takvalı olanlara "Rabbiniz ne indirdi?" denince, "Hayır" derler. Bu dünyada güzel davranışlarda bulunanlara güzellik vardır. Ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Muttakilerin yurdu ne güzeldir, [39/73]

31. Adn cennetleri. Oraya girerler, içinde ırmaklar akar, onlara orada her diledikleri vardır. İşte Allah muttakileri böyle mükâfatlandırır.

32. Melekler, iyi kimselerin canlarını alırken “Selam size! İşlediklerinizin karşılığı olarak girin cennete!” derler. [7/49; 21/101-103; 43/68-70; 41/30-31]

33. (Küfre sapanlar) Kendilerine ancak meleklerin gelmesini veya Rabbinin emrinin gelmesini mi bekliyorlar? Onlardan öncekiler de öyle yapmıştı. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmettiler. [6/8, 158; 15/8; 25/22]

34. Nihayet işlediklerinin kötülükleri onlara dokundu ve alay ettikleri şey, kendilerini kuşattı. [18/106; 45/9]

35. Şirk koşanlar "Eğer Allah dileseydi biz de, atalarımız da O'nun peşi sıra hiçbir şeye kulluk etmezdik ve O(nun emri) olmadan hiçbir şeyi haram kılmazdık." dediler. Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. Resullere düşen, tebliğden başka nedir ki? [6/148; 7/173; 43/20-22; 15/94]

36. Andolsun, biz her ümmete "Allah'a kulluk edin ve tağuttan kaçının." diyen bir resul gönderdik. Böylelikle, onlardan kimine Allah hidayet verdi, onlardan kimine de dalâlet hak oldu. Artık, yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların âkibeti nasıl oldu bir bakın. [67/8; 10/47; 35/24]

37. Sen onların hidayete ulaşmalarını ne kadar çok istesen de, Allah dalâlette bıraktığını hidayete ulaştırmaz. Onlar için yardımcı da yoktur. [12/103]

38. Olanca yeminleriyle "Öleni Allah diriltmez." diye yemin ettiler. Hayır! Bu Allah'ın üstlendiği gerçek bir vaaddir. Fakat insanların çoğu bilmezler. [75/3-4; 79/10-14; 46/33; 30/19-40; 36/78-79]

39. Bu, hakkında ihtilafa düştükleri şeyi onlara açıklaması ve inkâr edenlerin kendilerinin yalancı olduklarını bilmesi içindir.

40. Biz bir şeyi istediğimizde sözümüz, ona yalnızca "Ol" demekten ibarettir, o da hemen olur. [6/73; 19/35; 54/50]

41. Zulme uğratıldıktan sonra, Allah yolunda hicret edenleri dünyada güzel bir biçimde yerleştireceğiz. Ahiret mükâfatı ise daha büyüktür. Keşke bilselerdi. [4/100; 29/56]

42. Onlar sabredenler ve yalnızca Rablerine tevekkül edenlerdir.

43. Senden önce de ancak kendilerine vahyettiğimiz kimseleri resul olarak gönderdik. Eğer bilmiyorsanız, zikir ehline sorun. [12/109; 21/7]

44. Onları apaçık deliller ve sayfalarla gönderdik. Sana da zikri indirdik ki, insanlara kendilerine indirileni açıklayasın, tâ ki düşünsünler. [13/30; 65/11; 3/187; 2/159]

45. Artık kötülükleri örgütleyip düzenleyenler, Allah'ın, kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğinden veya farkında olmadıkları yerden azabın gelmeyeceğinden emin midirler?

46. Ya da onlar, dönüp dolaşırlarken, Allah'ın kendilerini ansızın yakalamasından emin mi oldular? Onların bunu engellemeye güçleri yoktur!

47. Ya da korku salmayacağından emin mi oldular? Rabbin, Raûf'tur, Rahîm'dir.

48. Allah'ın yarattığı şeylere bakmıyorlar mı? Onların gölgeleri sağa ve sola dönerek Allah'a secde eder vaziyette boyun eğerler.[13/15; 16/81]

49. Göklerde ve yerde olan tüm canlılar ve melekler Allah'a büyüklük taslamadan secde ederler. [4/172]

50. Onlar üzerlerinde (egemen) olan Rablerinden korkarlar ve emrolundukları şeyi yaparlar.

51. Allah dedi ki "İki ilah edinmeyin. O, ancak tek bir İlahtır. Öyleyse yalnızca benden korkun." [112/1; 43/84]

52. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Din de daima O'nundur. Böyleyken Allah'tan başkasından mı sakınıyorsunuz? (39/11; 2/193]

53. Nimet olarak size ulaşan ne varsa Allah'tandır. Size bir sıkıntı dokunduğunda feryat ederek O'na yalvarırsınız.

54. Sizden sıkıntıyı kaldırdığında da, bir grup hemen Rablerine şirk koşarlar. [6/63-64]

55. Kendilerine verdiklerimize nankörlük etsinler bakalım. Öyleyse yararlanın, ilerde bileceksiniz.

56. Kendilerine rızık olarak verdiklerimizden, bilmedikleri şeylere paylar ayırıyorlar. Allah'a yemin olsun ki, iftira ettiklerinizden dolayı mutlaka sorgulanacaksınız. [6/136]

57. Onlar, kızları Allah'a nispet ediyorlar. O bundan münezzehtir. Kendilerine ise, canlarının istediğini nispet ediyorlar. [17/40; 37/150; 43/15-19]

58. Onlardan birine kız (çocuğu) müjdelendiğinde, içi öfkeyle dolarak yüzü kapkara kesilir.

59. Kendisine verilen müjdenin kötülüğünden dolayı toplumundan gizlenir; onu aşağılanarak tutsun mu, yoksa toprağa mı gömsün? Bak, ne kötü hüküm veriyorlar!

60. Kötü örnek ahirete inanmayanlarındır. En yüce misaller ise Allah'a aittir. O Azîz'dir, Alîm'dir. [18/54; 25/33]

61. Allah insanları zulümleri nedeniyle cezalandırsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı. Fakat onları belirlenmiş bir süreye kadar ertelemektedir. Onların ecelleri gelince ne bir saat erteleyebilirler, ne de öne alabilirler. [7/34; 20/129; 23/43; 34/30]

62. Hoşlarına gitmeyen şeyleri Allah'a nispet ediyorlar. En güzel sonuç kendilerininmiş diye dilleri de yalan uyduruyor. Kuşkusuz ateş onlar içindir ve onlar, cehennemin öncüleridir. [7/28; 2/169]

63. Allah'a andolsun, senden önceki ümmetlere de resuller gönderdik. Şeytan onlara amellerini süsledi. Bugün de onların velisi odur ve onlar için elim bir azap vardır. [6/43; 8/48; 29/38]

64. Biz kitabı ancak, hakkında ihtilafa düştükleri şeyi onlara açıklaman ve iman eden bir kavme rahmet ve hidayet olması için indirdik. [42/10; 3/105]

65. Allah gökten su indirdi, ölümünden sonra yeri onunla diriltti. İşitebilen bir topluluk için bunda bir delil vardır. [8/21; 45/8]

66. Sizin için hayvanlarda da ibretler vardır. Size onların karınlarındaki fers (:yarı sindirilmiş gıdalar) ile kan arasından, içenlerin boğazından kolaylıkla kayan dupduru bir süt içirmekteyiz.

67. Hurma ve üzüm meyvelerinden hem içecek, hem de güzel bir rızık edinmektesiniz. Aklını kullanan bir topluluk için bunda bir delil vardır. [45/13]

68. Rabbin bal arısına vahyetti: “Kendine dağlardan, ağaçlardan ve insanların kurdukları kovanlardan evler edin.

69. Sonra meyvelerin hepsinden ye, böylece Rabbinin sana kolaylaştırdığı yollarda uç.” Onların karınlarından türlü renklerde içecek çıkar. Onda insanlar için bir şifa vardır. Düşünen bir toplum için bunda bir delil vardır.

70. Sizi yaratan Allah'tır. Sonra da sizi öldürür. Bir kısmınız ise, önceden bildiklerini bilemez hâle geleceği ömrün en düşkün çağına döndürülür. Allah Alîm’dir, Kadîr’dir. [22/5; 36/68; 30/54]

71. Allah rızıkta kiminizi kiminize üstün kıldı. Üstün kılınanlar, gücünün altında bulunanlara kendileriyle eşit olurlar diye rızıklarını vermezler. Şimdi Allah'ın nimetine karşı bile bile nankörlük mü ediyorlar? [17/26; 30/38; 51/19]

72. Allah size kendi cinsinizden eşler yarattı. Size eşlerinizden çocuklar ve torunlar verdi. Sizi güzel şeylerle rızıklandırdı. Şimdi onlar, bâtıla inanıp Allah'ın nimetine karşı bile bile nankörlük mü ediyorlar? [7/189; 30/21; 39/6; 49/13]

73. Allah'ın peşi sıra, kendileri için göklerden ve yerden hiçbir rızık sağlayamayan ve buna güçleri de yetmeyen şeylere mi kulluk ediyorlar? [10/31; 30/40; 29/17]

74. Allah hakkında misaller vererek benzetmeler yapmayın. Allah bilir, siz ise bilmezsiniz. [16/60]

75. Allah, hiçbir şeye gücü yetmeyen ve başkasının mülkünde olan ile tarafımızdan kendisine güzel bir rızık verdiğimiz, böylelikle ondan gizli ve açık infak eden kimseyi misal verdi. Bunlar hiç eşit olur mu? Hamd Allah'ındır, fakat onların çoğu bilmezler. [14/25; 13/17; 43/57]

76. Allah iki adamı da misal verdi. Onlardan birisi dilsiz, hiçbir şeye gücü yetmez ve o mevlasının üstünde bir yük, onu hangi yöne gönderse bir hayır getirmez. Şimdi bu, adaleti emreden ve dosdoğru yol üzerinde bulunanla eşit olabilir mi?

77. Göklerin ve yerin gaybı Allah'a aittir. Son saatin emri de yalnızca bir göz kırpması gibi veya daha az bir zamandır. Allah her şeye kâdirdir. [35/38; 21/40; 22/55; 54/50]

78. Allah sizi annelerinizin karnından hiçbir şey bilmezken çıkardı. Şükredersiniz diye de işitme, görme (duyularını) ve gönüller verdi. [23/13-14; 40/67]

79. Göğün boşluğunda boyun eğdirilmiş olan kuşları görmüyorlar mı? Onları Allah'tan başkası tutmuyor. İman eden bir topluluk için bunda deliller vardır. [6/38; 67/19; 24/41]

80. Allah size evlerinizi huzur ve güvenlik yeri kıldı ve size hayvan derilerinden hem göç gününde, hem yerleşme gününde kolaylıkla taşıyabileceğiniz evler var etti. Yünlerinden, yapağılarından ve kıllarından bir zamana kadar giyimlikler döşemelikler ve bir geçimlik kıldı. [10/87]

81. Allah sizin için yarattıklarından gölgelikler kıldı. Dağlarda da sizin için sığınaklar kıldı. Sizi sıcaktan koruyacak elbiseler, sizi savaş esnasında koruyacak zırhlar da var etti. İşte O, üzerinizdeki nimetini böyle tamamlamaktadır, umulur ki teslimiyet gösterirsiniz.

82. Yine de yüz çevirirlerse, sana düşen yalnızca apaçık bir tebliğdir. [7/105; 5/67,99]

83. Onlar, Allah'ın nimetini biliyorlar, sonra da O’nu inkâr ediyorlar. Onların çoğu kâfirdir. [5/3; 93/11; 102/8]

84. Her ümmetten bir şahid göndereceğimiz gün; inkâr edenlere ne (özür dilemeleri için) izin verilecek, ne de (Allah'tan) hoşnutluk dilekleri kabul edilecek. [28/75; 4/41; 11/105; 45/35; 30/57]

85. Zulmedenler, azabı gördüklerinde, onlara (azap) ne hafifletilir, ne de onlara göz açtırılır. [10/54; 39/47; 30/57]

86. Şirk koşanlar, şirk koştuklarını gördükleri zaman: "Rabbimiz! Senin peşin sıra yakarıp şirk koştuklarımız bunlardır." derler. (Onlar da:) "Siz yalancılarsınız." diye sözlerine karşılık verirler. [6/22-24; 14/21]

87. Allah'a o gün teslimiyet gösterirler, uydurdukları da onlardan uzaklaşıp kaybolurlar.

88. İnkâr edenlere ve Allah'ın yolundan alıkoyanlara, fesat çıkarmalarına karşılık, azap üstüne azap ilave ettik.

89. Her ümmete kendi içlerinden bir şahit getirdiğimiz gün, seni de bunlara şahit getireceğiz. Kitabı sana, her şeyin açıklayıcısı, bir hidayet, bir rahmet ve teslim olanlara bir müjde olarak indirdik. [2/143; 33/45; 6/114; 12/111]

90. Allah adaleti, ihsanı, yakınlara vermeyi emreder; fahşadan, münkerden ve azgınlıktan nehyeder. Size öğüt vermektedir, umulur ki düşünürsünüz. [5/8; 24/19]

91. Ahitleştiğiniz zaman, Allah'ın ahdini yerine getirin. Pekiştirdikten sonra yeminlerinizi bozmayın; çünkü Allah'ı üzerinize kefil kılmışsınızdır. Allah yaptıklarınızı bilir. [17/34; 33/15]

92. İpliğini sağlamca eğirdikten sonra çözen kadın gibi olmayın. Bir topluluğun diğer bir topluluktan güçlü olmasından yararlanarak yeminlerinizi aranızda kötüye kullanmayın. Allah sizi böylece imtihan eder. Anlaşmazlığa düştüğünüz konuları kıyamet günü size açıklar.

93. Allah dileseydi, sizi tek bir ümmet kılardı. Fakat dilediğini dalâlette bırakır, dilediğini hidayete ulaştırır. Yaptıklarınızdan dolayı kesinlikle sorgulanacaksınız. [5/48; 11/118; 42/8]

94. Yeminlerinizi aranızda (birbirinizi) aldatma aracı kılmayın. Sonra sapasağlam basan ayak kayar ve Allah'ın yolundan alıkoyduğunuz için kötü sonucu tadarsınız. Size çok büyük bir azap da vardır.

95. Allah'ın ahdini ucuz bir değere karşılık satmayın. Eğer bilirseniz, Allah katında olan sizin için daha hayırlıdır. [3/77; 2/174; 9/9]

96. Sizin yanınızda olan tükenir, Allah'ın katında olan ise kalıcıdır. Sabredenlerin mükâfatını işlediklerinin en güzeliyle veririz.

97. Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, biz ona güzel bir hayat yaşatırız ve onların mükâfatını da, işlediklerinin en güzeliyle veririz. [17/19]

98. Kur'ân okuduğun zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın. [3/36; 113/1-5; 114/1-6)

99. Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde şeytanın hiçbir gücü yoktur. [15/40-42; 17/65; 34/21]

100. Onun gücü ancak onu veli edinenlerle, onunla Allah'a ortak koşanlar üzerindedir. [15/39-43; 34/20; 14/22]

101. Biz bir ayeti, bir başka ayetin yeriyle değiştirdiğimiz zaman, -Allah neyi indirdiğini daha iyi bilir.- "Resule sen yalnızca iftira edicisin." dediler. Hayır! Onların çoğu bilmezler. [2/106; 3/50,93]

102. De ki "İman edenleri sağlamlaştırmak, müslümanlara hidayet ve bir müjde olmak üzere, Kur'ân'ı hak olarak Rabbinden Ruhu'l-Kuds indirmiştir." [2/87,97, 253; 5/110; 19/17]

103. Andolsun, biz, onların "Bunu kendisine ancak bir beşer öğretmektedir." dediklerini biliyoruz. Saparak kastettikleri kimsenin dili yabancı, bu ise apaçık bir Arapça'dır.

104. Allah'ın ayetlerine inanmayanları Allah hidayete ulaştırmaz ve onlar için elim bir azap vardır.

105. Ancak Allah'ın ayetlerine inanmayanlar yalan uydurur. İşte onlar yalancıların ta kendileridir. [72/4-5; 3/78; 39/3; 4/50]

106. Kalbi imanla tatmin bulmuş olduğu halde kim imanından sonra baskıyla zorlanan kimse dışında, Allah'ı inkâra sapıp da, göğsünü inkâra açarsa, işte Allah'ın gazabı bunlaradır ve onlara çok büyük bir azap vardır.

107. Bu, onların dünya hayatını ahirete göre daha sevimli bulmalarından ve Allah'ın da kâfir bir topluluğu hidayete ulaştırmamasındandır.

108. Onlar Allah'ın, kalplerini, işitmelerini ve görmelerini mühürlediği kimselerdir. İşte onlar gafillerin ta kendileridir. [4/155; 7/146]

109. Kuşkusuz ahirette hüsrana uğrayacak olanlar da onlardır.

110. Eziyete uğratıldıktan sonra hicret eden ve ardından cihat edip sabredenlere gelince, işte bundan sonra Rabbin onlara karşı Gafûr'dur, Rahîm'dir.

111. O gün, herkes kendi nefsini kurtarmaya çalışır. Herkese işlediğinin karşılığı ödenir, haksızlık da yapılmaz. [2/48; 80/34; 70/11-14]

112. Allah bir şehri misal verdi: Halkı güvenlik ve huzur içindeydi, rızkı da her yerden bol bol gelmekteydi. Fakat Allah'ın nimetlerine nankörlük ettiler. Böylece Allah, yaptıklarına karşılık onlara açlık ve korku elbisesini (:azabını) tattırdı.

113. Andolsun, kendilerinden bir resul gelmişti fakat onu yalanladılar. Onlar zulmederlerken azap onları yakaladı.

114. Öyleyse Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden helal ve temiz olanları yiyin. Eğer yalnızca Allah'a kulluk ediyorsanız, nimetine şükredin. [5/5]

115. O, size sadece leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilmiş olanı haram kıldı. Fakat kim mecbur kalırsa, haksızlığa sapmamak ve sınırı aşmamak üzere yiyebilir. Çünkü Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [5/3; 6/145,151]

116. Dillerinizin yalan yanlış nitelendirmesiyle şuna helal, buna haram demeyin. Çünkü Allah'a karşı yalan uydurmuş olursunuz. Allah'a karşı yalan uyduranlar kurtuluşa ermezler. [6/150; 7/33]

117. Az bir yararlanma ve elim bir azap vardır.

118. Sana anlattıklarımızı daha önce Yahudi olanlara da haram kılmıştık. Biz onlara zulmetmedik, ancak onlar kendilerine zulmetmişlerdi.

119. Cehalet sonucu kötülük işleyip, bunun ardından tevbe edip kendilerini ıslah edenlere gelince, Rabbin bundan sonra Gafûr'dur, Rahîm'dir. [4/17]

120. Gerçek şu ki, İbrahim, Allah'a itaat eden, hanîf olan ve müşrik olmayan bir ümmetti.

121. O'nun nimetlerine şükrediciydi. Allah onu seçti ve doğru yola iletti.

122. Biz ona dünyada bir güzellik verdik. O ahirette de salihlerdendir.

123. Sonra sana "Hanîf olan İbrahim'in milletine uy. O, müşriklerden değildi." diye vahyettik. [2/130, 135; 3/95; 22/78]

124. Cumartesi yasağı, ancak onda ihtilafa düşenlere konuldu. Rabbin, kıyamet günü onların ihtilaf ettikleri şeyler hakkında aralarında hüküm verecektir. [2/65]

125. Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel bir biçimde mücadele et. Rabbin, yolundan sapanları iyi bilendir. Hidayette olanları da en iyi bilendir. [12/108; 6/153; 45/18]

126. Eğer cezalandıracaksanız, size verilen cezanın aynıyla cezalandırın. Eğer sabrederseniz, bu sabredenler için daha hayırlıdır.

127. Sabret! Senin sabrın ancak Allah'ın yardımıyladır. Onlar için hüzne kapılma ve tuzaklarından dolayı kaygı duyma. [10/109; 40/77; 46/35; 73/10]

128. Allah takvalı olup iyilik eden kimselerle beraberdir. [3/76; 2/194]

17.İSRA SÛRESİ

[Mekki, 111 ayet]
[Adını 1. ayetteki “isra/ gece yolculuğu” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Bir kısım ayetlerimizi kendisine göstermek için, kulunu bir gece Mescid-i Haram'dan, çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah sübhândır. O Semî’dir, Alîm’dir. [17/60; 17/90-93; 7/132; 53/18]

2. Musa'ya kitap verdik ve "Benden başka vekil edinmeyin." diye onu İsrailoğullarına rehber kıldık.

3. Nuh ile birlikte taşıdıklarımızın soyundan gelenler! Doğrusu Nuh, çokça şükreden bir kuldu.

4. Kitapta İsrailoğullarına "Siz yeryüzünde iki defa fesat çıkaracaksınız ve büyük bir yükselişle yükseleceksiniz.” diye bildirmiştik.

5. Nitekim o iki fesattan ilkinin zamanı gelince, oldukça güç ve şiddet sahibi olan kullarımızı üzerinize gönderdik de sizi evlerin aralarına kadar girip araştırdılar. Bu, yerine getirilmiş bir vaatti.

6. Sonra onlara karşı size tekrar güç ve kuvvet verdik. Size mallar ve çocuklarla yardım ettik ve topluluk olarak sayınızı artırdık.

7. Eğer iyilik ederseniz kendinize iyilik etmiş olursunuz; eğer kötülük ederseniz o da kendi aleyhinizedir. Nihayet ikinci fesadın zamanı gelince, başlarını öne eğsinler, daha önce girdikleri gibi yine mescide girsinler ve yücelttiğiniz şeyleri yakıp yıksınlar.

8. Umulur ki, Rabbiniz size merhamet eder, fakat siz dönerseniz biz de döneriz. Biz cehennemi kâfirler için bir zindan kıldık.

9. Bu Kur’ân, en doğruya iletir ve salih amellerde bulunan mü’minlere, onlar için büyük bir mükâfat olduğunu müjdeler, [4/175; 5/16; 57/9]

10. Ahirete inanmayanlar için elim bir azap hazırladığımızı da.

11. İnsan hayrı ister gibi şerri ister. İnsan çok acelecidir. [18/58; 21/37; 70/19]

12. Biz geceyi ve gündüzü birer ayet (:alâmet) kıldık. Nitekim Rabbinizin lütfunu arayasınız, ayrıca yılların sayısını ve hesabı bilesiniz diye gecenin alâmetini siler, aydınlatıcı olarak gündüzün alâmetini getiririz. Biz her şeyi ayrıntılı olarak açıkladık. [31/29; 28/71-72; 40/61]

13. Biz, her insanın işlediklerini kendi boynuna doladık; kıyamet gününde onun için açılmış olarak önüne konacak bir kitap çıkarırız. [17/71; 39/69; 45/28-29]

14. Oku kitabını! Bugün nefsin hesap sorucu olarak sana yeter. [18/49; 24/24; 69/19-25]

15. Kim hidayete ulaşırsa, kendi nefsi lehine hidayete ulaşır. Kim de saparsa kendi aleyhine sapar. Hiç kimse kimsenin yükünü yüklenmez. Biz bir resul gönderinceye kadar azap edici değiliz. [29/12; 35/18; 39/7; 53/38]

16. Biz, bir ülkeyi helâk etmek istediğimizde, onun varlık ve güç sahibi önde gelenlerine emrederiz (:iş başına getiririz), böylelikle onlar orada fesat çıkarırlar. Artık onun üzerine söz hak olur da, orayı yerle bir ederiz. [6/123; 6/44]

17. Biz Nuh'tan sonra nice kuşakları helâk ettik. Kullarının suçlarınını haber alıcı ve görücü olarak Rabbin yeter.

18. Kim geçici dünyayı isterse, ona orada dilediğimiz kadarını hemen veririz, sonra ona cehennemi hazırlarız. Oraya kınanmış ve kovulmuş olarak gider. [2/200-201; 3/145]

19. Kim de ahireti ister ve bir mü’min olarak onun için ciddi çaba gösterirse, işte bunların çabaları makbuldür. [3/195; 16/97; 21/94]

20. Hepsine, onlara da, bunlara da Rabbinin ihsanından arttırarak veririz. Rabbinin ihsanı sınırlanmış değildir.

21. Onlardan kimini kimine nasıl üstün tuttuğumuza bak. Kesinlikle ahiret dereceler bakımından daha büyüktür, lütuf bakımından da daha büyüktür.

22. Allah ile beraber başka ilahlar edinme! Yoksa kınanmış ve kendi başına bırakılmış olarak oturur kalırsın.

23. Rabbin, O'ndan başkasına kulluk etmemenizi ve anne babaya ihsanı (:iyiliği) buyurdu. Şayet onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara; "Öf" deme!, onları azarlama; onlara güzel söz söyle. [29/8; 31/14-15; 46/15-17; 17/28]

24. Onlara merhametle ve tevazuyla kol kanat ger. "Rabbim! Onlar beni küçükken nasıl şefkatle yetiştirdilerse sen de onlara merhamet et." de.

25. Rabbiniz, sizin içinizdekini daha iyi bilir. Eğer siz salihler olursanız, Rabbiniz de, kendisine yönelenleri bağışlayıcıdır.

26. Bir de akrabaya, yoksula ve yolda kalmışa hakkını ver. Sakın saçıp savurma! [16/71; 51/19]

27. Çünkü saçıp savuranlar şeytanın kardeşleri olmuşlardır. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür. [7/31]

28. Eğer Rabbinden ümit ettiğin bir rahmeti (:rızık) araman sebebiyle (ihtiyaç içerisindeysen) onlara ilgi gösteremiyorsan hiç olmazsa onlara gönül alıcı söz söyle.

29. Eli sıkı olma, büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır ve çaresiz kalırsın.

30. Rabbin rızkı dilediğine genişletir ve daraltır. O, kullarından haberdardır, kullarını görendir. [13/26; 28/82; 29/62; 30/37]

31. Yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin! Onları ve sizi biz rızıklandırıyoruz. Onları öldürmek büyük bir hata (:günah)dır.

32. Zinaya yaklaşmayın! O, çirkin bir fuhuştur ve kötü bir yoldur. [24/2-3]

33. Haklı bir neden olmaksızın Allah'ın haram kıldığı bir canı öldürmeyin. Kim haksız olarak öldürülürse onun velisine yetki vermişizdir. O da öldürmede ölçüyü aşmasın. Çünkü o (kısas yetkisi verilerek) yardım görmüştür.[2/178-179; 4/93]

34. Olgunluk çağına erişinceye kadar, -o da en güzel şekilde olması dışında- yetimin malına yaklaşmayın. Ahde vefa gösterin. Çünkü ahit bir sorumluluktur. [4/10; 6/152; 16/91; 33/15]

35. Ölçtüğünüz zaman ölçüyü tam tutun ve dosdoğru bir tartıyla tartın. Böylesi daha hayırlıdır ve sonuç bakımından daha güzeldir. [11/84-85]

36. Hakkında bilgin olmayan şeyin peşine düşme! Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur. [3/66; 22/3-8; 11/46; 42/15]

37. Yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünkü sen ne yeri yarabilirsin, ne de boyca dağlara ulaşabilirsin. [31/18-19]

38. Bütün bu sayılanların kötü olanları Rabbinin katında beğenilmeyen şeylerdir.

39. İşte bunlar, Rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdendir. Rabbin ile beraber başka ilahlar edinme! Yoksa kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme atılırsın. [31/2; 36/2; 3/58; 50/8]

40. Rabbiniz oğulları size seçti de kendisine meleklerden kızlar mı edindi? Siz büyük bir söz söylemektesiniz. [16/57; 37/150]

41. Andolsun, biz bu Kur’ân'da düşünsünler diye çeşitli açıklamalar yaptık. Oysa bu, onların sadece nefretlerini arttırır. [17/89; 18/54; 54/17,40]

42. De ki "Eğer söyledikleri gibi onunla beraber ilahlar olsaydı, onlar da arşın sahibine bir yol ararlardı."

43. Allah, onların dediklerinden münezzehtir, yüce ve büyüktür.

44. Yedi gök, yer ve bunların içindekiler O’nu tesbih eder. O’nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ancak siz onların tesbihlerini kavramıyorsunuz. O Halîm ve Gafûr olandır. [13/13; 59/1,24; 62/1; 64/1]

45. Kur’ân okuduğun zaman seninle ahirete inanmayanlar arasında görünmez bir perde kıldık. [41/5]

46. Onların kalpleri üzerine, onu kavrayıp anlamalarını engelleyen perdeler, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen Kur’ân'da Rabbini "bir ve tek" ilah olarak söylediğinde, nefret ederek arkalarını dönüp giderler. [39/45]

47. Biz onların seni dinlediklerinde ne için dinlediklerini, gizli konuşmalarında da o zalimlerin "Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz." dediklerini çok iyi biliyoruz.

48. Sana nasıl misaller vererek saptıklarına bir bak! Artık bir yol bulmaya da güçleri yetmez.

49. "Biz kemikler haline geldikten, toprak olup ufalandıktan sonra mı, biz mi yeni bir yaratılışla diriltileceğiz?" dediler. [6/29; 16/38; 17/97-98; 30/19,40]

50. De ki "İster taş olun, ister demir."

51. “İsterse yeniden diriltilmesi aklınızca imkânsız gibi görünen herhangi bir yaratık, ne olursanız olun!" "Bu defa da: “Bizi tekrar kim hayata döndürecek?” diyecekler. De ki "Sizi ilk defa yoktan yaratan!" Bu sefer, alay ederek başlarını sallayacaklar da: "Ne zamanmış o?" diyecekler. De ki "Belki de yakındır." [67/25-26; 34/30]

52. Sizi çağıracağı gün, O’na hamd ederek icabet edecek ve dünyada pek az bir süre kaldığınızı zannedeceksiniz. [20/103-104; 23/112-114; 30/55]

53. Kullarıma söyle sözün en güzelini söylesinler. Çünkü şeytan aralarını açıp bozmaktadır. Şeytan insanın açıkça bir düşmanıdır. [39/18, 23, 55; 92/6]

54. Rabbiniz sizi en iyi bilendir ve dilerse size merhamet eder, dilerse sizi azaplandırır. Biz seni onların üzerine bir vekil olarak göndermedik. [2/119; 6/107; 3/128; 10/108]

55. Rabbin göklerin ve yerin içindekileri en iyi bilendir. Andolsun, biz nebîlerin bir kısmını bir kısmına üstün kıldık ve Davud'a da Zebur verdik. [2/253; 3/184]

56. De ki "Allah'ın peşi sıra ilah olarak öne sürdüklerinizi çağırın. Onlar sizden ne bir sıkıntıyı kaldırabilir ne de onu değiştirebilirler. [10/18, 106; 46/5]

57. Onların yakardıkları da, hangimiz daha yakın olacağız diye, Rablerine vesile ararlar. O'nun rahmetini umar ve azabından korkarlar. Rabbinin azabı kaçınılması gereken bir azaptır. [5/35; 29/69]

58. Kıyamet gününden önce helâk etmeyeceğimiz veya şiddetli bir azapla cezalandırmayacağımız bir ülke yoktur. Kitapta yazılı olan işte budur. [28/58,59; 57/22, [11/117; 6/130,131 26/208,209 54/51]

59. Bizi ayetler (:mucize) göndermekten alıkoyan, öncekilerin onu yalanlamasından başka bir şey değildir. Semud'a dişi deveyi açık bir delil olarak gönderdik. Fakat onlar ona zulmettiler. Oysa biz ayetleri ancak korkutmak için göndeririz.

60. Hani biz sana "Rabbin insanları çepeçevre kuşatmıştır." demiştik. Sana gösterdiğimiz o rüya da, Kur'ân'daki lanetlenmiş ağaçta insanları denemek içindir. Biz onları korkutuyoruz. Fakat bu onların yalnızca azgınlığını artırıyor. [2/35; 7/19; 48/27]

61. Hani meleklere "Adem için secde edin." demiştik. İblis hariç secde etmişlerdi. "Ben çamurdan yarattığın kimseye secde eder miyim?" dedi.

62. "Şu bana karşı üstün tuttuğuna bir bak! Andolsun, eğer bana kıyamet gününe kadar süre tanırsan, onun soyunu pek azı dışında kendime bağlı kılacağım." dedi.

63. (Allah) dedi ki: Defol! Onlardan kim sana uyarsa, sizin cezanız eksiksiz bir ceza olarak cehennemdir;

64. Onlardan gücünün yettiklerini sesinle kışkırt, bütün ordunla onların üstüne saldır, mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol ve onlara vaatlerde bulun. Şeytan onlara aldanıştan başka bir şey vadetmez.

65. Kullarım üzerinde senin hiçbir gücün yoktur. Vekil olarak Rabbin yeter. [15/42]

66. Rabbiniz lütfundan aramanız için denizde gemileri sizin için yürütür. O, size karşı çok merhametlidir.

67. Size denizde bir sıkıntı dokunduğunda, Allah dışında yalvardıklarınız kaybolur. Fakat sizi kurtarıp karaya çıkarınca yüz çevirirsiniz. İnsan çok nankördür. [10/12; 29/65; 30/33; 31/32]

68. Karada sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden ya da üzerinize taş savuran bir kasırga göndermeyeceğinden emin misiniz? Sonra kendinize bir vekil bulamazsınız.

69. Ya da sizi bir kere daha denize gönderip üzerinize kırıp geçiren bir fırtına salarak nankörlük etmeniz nedeniyle, sizi boğmayacağınızdan emin misiniz? Sonra bize karşı size arka çıkacak kimse bulamazsın.

70. Andolsun, biz Adem oğullarını şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Temiz, güzel şeylerden rızıklandırdık ve yarattıklarımızın bir çoğundan üstün kıldık.

71. Bütün insanları imamlarıyla çağıracağımız gün, artık kimlerin kitabı sağından verilirse onlar kitaplarını okuyacaklar. Onlara, bir kıl kadar bile haksızlık yapılmaz. [69/19-25; 2/124; 9/12; 21/73]

72. Kim dünyada kör ise, o ahirette de kördür; yolca da daha sapkındır. [20/124-126; 13/19]

73. Sana vahyettiğimizden başka bir şeyi bizim hakkımızda uydurman için neredeyse seni fitneye düşüreceklerdi. İşte o zaman seni dost edinirlerdi. [3/69; 10/15]

74. Eğer biz seni sağlamlaştırmasaydık, onlara az bir şey de olsa meyledecektin. [4/113; 68/9]

75. O zaman hayatın ve ölümün azabını katlayarak sana tattırırdık. Sonra bize karşı bir yardımcı bulamazdın. [69/44-47]

76. Seni yurdundan çıkarmak için tedirgin ediyorlardı. O takdirde kendileri de senin ardından çok az kalabilirlerdi.

77. Bu, senden önce gönderdiğimiz resullerimize uyguladığımız sünnettir. Sünnetimizde bir değişiklik bulamazsın. [8/38; 18/55; 33/38, 62]

78. Güneşin batışından, gece karanlığına kadar namaz kıl, fecr okumasını da yerine getir. Çünkü fecr okumaları şahitlidir. [11/114]

79. Gecenin bir vaktinde de, sana özgü nafile olmak üzere, onunla teheccüd et. Umulur ki, Rabbin seni makam-ı mahmud'a (:övülmüş konuma) ulaştırır. [76/26; 73/2-4]

80. De ki "Rabbim! Beni girilecek yere doğru bir girişle girdir ve çıkılacak yerden doğru bir çıkışla çıkar. Katından bana yardımcı bir kuvvet ver."

81. De ki "Hak geldi, bâtıl yok oldu. Çünkü bâtıl yok olmaya mahkûmdur." [21/18; 34/49]

82. Kur'ân'ı mü'minler için şifa ve rahmet olarak indiriyoruz. O, zalimlerin ancak hüsranını artırır. [10/57; 27/77; 5/68]

83. İnsana bir nimet verdiğimizde yüz çevirir ve yan çizer. Ona bir şer dokunduğu zaman da umutsuzluğa kapılır.

84. De ki "Herkes kendi kişiliğine göre davranır. Şu halde kimin daha doğru yolda olduğunu Rabbin daha iyi bilir."

85. Sana ruh hakkında sorarlar. De ki "Ruh, Rabbimin emrindendir. Size ilimden yalnızca az bir şey verilmiştir." [16/2; 19/17,40/15; 70/4]

86. Andolsun, dilersek sana vahyettiklerimizi gideriveririz. Sonra bunun için bize karşı bir vekil bulamazsın, [87/6-7]

87. Rabbin rahmetinden başka. O'nun lütfu senin üzerinde çok büyüktür.

88. De ki "Eğer bütün ins ve cin, bu Kur'ân'ın bir benzerini getirmek üzere toplansa, birbirlerine destekçi bile olsalar onun bir benzerini getiremezler." [2/23-24; 10/38; 15/9; 46/8]

89. Andolsun, bu Kur'ân'da insanlar için, her örnekten çeşitli açıklamalarda bulunduk. İnsanların çoğu ise ancak inkârda ayak diretti. [18/54; 25/33; 39/27]

90. "Bize yerden pınarlar fışkırtmadıkça sana kesinlikle inanmayız." dediler.

91. "Ya da sana ait hurmalıklardan ve üzümlerden bir bahçe olup aralarından şarıl şarıl akan ırmaklar fışkırtmalısın.

92. Veya iddia ettiğin gibi, gökyüzünü üstümüze parça parça düşürmeli ya da Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmelisin.

93. Yahut altından bir evin olmalı veya gökyüzüne yükselmelisin. Bize okuyabileceğimiz bir kitap indirinceye kadar senin yükselişine de inanmayız. De ki Rabbimi yüceltirim. Ben ancak resul olan bir beşerim?"

94. Kendilerine hidayet gelince, insanları inanmaktan alıkoyan şey, ancak onların "Allah resul olarak bir beşeri mi gönderdi?" demeleridir. [21/3; 23/24,34; 18/110]

95. De ki "Eğer yeryüzünde güven içinde dolaşan melekler olsaydı, biz de onlara gökten resul bir melek gönderirdik."

96. De ki "Benimle aranızda şahit olarak Allah yeter. O, kullarından haberdardır, görendir.”

97. Allah kimi hidayete ulaştırırsa, işte o hidayete ulaşmıştır. Kimi de dalâlette bırakırsa onlar için O’nun dışında asla evliya bulamazsın. Kıyamet günü, biz onları yüzükoyun körler, dilsizler ve sağırlar olarak haşrederiz. Onların barınma yerleri cehennemdir ki ateşi sakinleştikçe, alevini onlara arttırırız. [17/72; 18/17; 20/124-126]

98. Bu, ayetlerimizi inkâr etmeleri ve “Kemik haline gelip, ufalanıp toprak olduktan sonra yeni bir yaratılışla tekrar mı diriltileceğiz?” demeleri sebebiyle onların cezasıdır. [17/49]

99. Gökleri ve yeri yaratan Allah’ın, onların benzerlerini de yaratmaya ve onlara bir ecel tayin etmeye gücünün yettiğini görmüyorlar mı? Buna rağmen zalimler yine de inkârda direnmektedirler. [11/107,108]

100. De ki "Eğer siz Rabbimin rahmet hazinelerine sahip olsaydınız, harcanır biter korkusuyla tutardınız. İnsan çok cimridir. [47/38; 3/180]

101. Andolsun, biz Musa'ya apaçık dokuz ayet vermiştik. İşte İsrailoğullarına sor, Musa onlara gelince Firavun ona, "Ben senin büyülendiğini düşünüyorum." demişti. [7/107,108,133 27/10,12]

102. O da "Andolsun, bunları açık deliller olarak göklerin ve yerin Rabbinden başkasının indirmediğini sen de biliyorsun. Ey Firavun! Ben de seni kaybedenlerden biri olduğunu görüyorum." demişti.

103. Bunun üzerine onları yeryüzünden sürüp çıkarmak istedi. Biz de onu ve beraberindekilerin hepsini suda boğduk.

104. Onun ardından İsrailoğullarına şöyle dedik: "O yerde oturun, ahiret vaadi geldiğinde hepinizi bir araya getireceğiz.”

105. Biz vahyi hak ile indirdik ve o da hak ile indi. Seni de yalnızca bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. [10/108; 69/51]

106. Onu bir Kur’ân olarak, insanlara sindire sindire okuman için bölümlere ayırdık ve onu parça parça indirdik. [25/32]

107. De ki "İster ona inanın, ister inanmayın. O, daha önce kendilerine ilim verilenlere okununca, çenelerinin üstüne kapanıp secde ederler; [5/83,84]

108. Rabbimiz yücedir, Rabbimizin vaadi kesin olarak gerçekleşmiş bulunuyor." derlerdi. [5/83- 84]

109. Çeneleri üstüne kapanıp ağlıyorlar ve onların huşûlarını arttırıyor.

110. De ki "Allah diye çağırın, Rahmân diye çağırın. Hangisiyle çağırırsanız en güzel isimler O’nundur." Salâtında (:namazında) sesini çok yükseltme, çok da kısma, bu ikisi arasında (orta) bir yol tut. [19/65; 20/8; 7/29, 205; 7/180]

111. De ki "Hamd çocuk edinmeyen, mülkte ortağı olmayan ve düşkünlükten dolayı veli edinmeyen Allah'adır." O’nu tekbir edebildikçe tekbir et. [1/1-7; 18/1; 64/1]

18.KEHF SÛRESİ

[Mekki, 110 ayet]
[Adını 9. ayetideki “kehf/büyük mağara” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Hamd, kuluna kitabı indiren ve onda hiç bir çarpıklığa yer vermeyen Allah’adır, [1/1-2; 4/82; 39/28; 32/2]

2. Dosdoğru (bir kitap olarak indirmiştir ki) katından şiddetli bir azapla uyarsın ve salih amellerde bulunan mü’minlere güzel bir mükafât olduğunu müjdelesin; [6/19, 51; 36/11, 70; 42/7]

3. Onlar oranın sürekli sakinleridir.

4. Bir de "Allah çocuk edindi." diyenleri uyarsın. [2/116; 10/68; 19/88-93]

5. Bu konuda ne kendilerinin, ne de atalarının hiçbir bilgisi yoktur. Ağızlarından çıkan bu kelime ne büyüktür. Onlar ancak yalan söylerler. [24/18; 3/66; 7/33]

6. Şimdi onlar bu söze inanmazlarsa, arkalarından üzülerek âdeta kendini tüketeceksin öyle mi! [26/3; 35/8; 36/11]

7. İnsanların hangisinin daha güzel amel yaptığını deneyelim diye biz yeryüzündeki şeyleri ona bir süs yaptık. [11/7; 67/2; 29/2]

8. Elbette biz yerin üzerindekileri çorak bir arazi de yapabiliriz.

9. Yoksa sen, bizim ayetlerimizden olan Kehf ve Rakîm Ashabı’nı şaşırtıcı mı buldun?

10. Hani o gençler, mağaraya sığınmış ve "Rabbimiz! Katından bize bir rahmet ver ve işimizde bize bir çıkış yolu göster (demişlerdi). (65/2)

11. Böylelikle onları mağarada yıllarca derin bir uykuya daldırdık.

12. Sonra iki gruptan hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap ettiğini bildirmek için onları uyandırdık.

13. Biz sana onların haberlerini gerçek olarak anlatıyoruz. Onlar Rablerine iman etmiş gençlerdi. Biz de onların hidayetlerini artırdık.

14. Onların kalplerini sağlamlaştırdık. Kıyam ettiklerinde, "Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi'dir. İlah olarak biz O'ndan başkasına kesinlikle kulluk etmeyiz. Aksini söyleyecek olursak, andolsun, gerçeğin dışına çıkarız." demişlerdi.

15. "Şunlar, bizim kavmimizdir; Allah'tan başkasını ilahlar edindiler. Onların ilah olduklarına dair apaçık bir delil getirmeleri gerekmez miydi? Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kimdir?" [11/18]

16. "Madem ki siz onlardan ve Allah'tan başka taptıklarından ayrıldınız, o halde mağaraya sığının da Rabbiniz size rahmetinden bolca yaysın ve işinizde size kolaylık sağlasın." [65/3,4]

17. Güneşin doğarken mağaranın sağ tarafına meylettiğini, batarken de onlara değmeden sol tarafından geçtiğini görürdün. Onlar mağaranın genişçe bir yerindeydiler. İşte bu Allah'ın ayetlerindendir. Allah kime hidayet verirse, işte hidayet bulan odur. Kimi dalâlette bırakırsa, onun için asla doğru yolu gösterici bir veli bulamazsın. [42/9]

18. Sen onları uyanık sanırsın, oysa onlar uykudadırlar. Biz onları sağa ve sola çeviriyorduk. Köpekleri de iki kolunu uzatmış yatıyordu. Onları görmüş olsaydın, onlardan korkarak geri dönüp kaçardın. [12/3, 102; 72/26]

19. Böylece, aralarında birbirlerine sorsunlar diye onları uyandırdık. İçlerinden biri dedi ki "Ne kadar kaldınız?" Dediler ki "Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldık." Dediler ki "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir. Şimdi birinizi bu paranızla şehre gönderin de, hangi yiyecek temizse baksın, size yiyecek getirsin; ancak oldukça nazik davransın ve sakın sizi kimseye sezdirmesin."

20. "Çünkü onlar sizi ellerine geçirirlerse, taşa tutarlar veya milletlerine (:dinlerine) geri döndürürler; bu durumda asla kurtuluş bulamazsınız."

21. Böylece, Allah'ın vaadinin hak olduğunu ve son saatin kendisinde şüphe bulunmadığını bilmeleri için onlardan haberdar ettik. İnsanlar aralarında onların durumlarını tartışıyorlardı. Bir kısmı dedi ki "Onların üstüne bir bina inşa edin. Rableri onları daha iyi bilir." Onlardan sözü geçenler ise, "Üstlerine mutlaka bir mescit yapmalıyız." dediler.

22. Kimileri, "Üçtüler, dördüncüleri köpekleridir." diyecekler, kimileri de "Beştiler, altıncıları köpekleridir." diyecekler. Bu, gayba taş atmaktır. "Yedidirler, sekizincileri köpekleridir." diyecekler. De ki "Rabbim, onların sayısını daha iyi bilir, onları pek az insan dışında kimse bilemez." Onun için, onlar hakkında açık olan delillerden daha ötesi için tartışmaya girme, hiç kimseden de onlar hakkında bir şey sorma. [17/36]

23. Hiç bir şey hakkında: "Ben bunu yarın mutlaka yapacağım." deme; [18/39; 68/17-18]

24. Ancak: "Allah dilerse!" de. Unuttuğun zaman Rabbini hatırla ve de ki "Umulur ki, Rabbim beni bundan daha doğru bir bilgiye ulaştırır."

25. Onlar mağaralarında üç yüz yıl kaldılar ve dokuz (yıl) daha kattılar.

26. De ki "Ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir. Göklerin ve yerin gaybı O'nundur. O ne güzel görmekte ve ne güzel işitmektedir. O'nun peşi sıra onların bir velisi yoktur. Kendi hükmüne kimseyi ortak etmez." [6/57, 59, 62; 12/40, 67; 28/70]

27. Sana Rabbinin kitabından vahyedileni oku. Rabbinin sözlerini değiştirecek yoktur ve O'nun peşi sıra kesinlikle bir sığınak da bulamazsın. [2/121; 38/67-68; 25/30]

28. Sen de sabah akşam rızasını isteyerek Rablerine yalvaranlarla birlikte sabret. Dünya hayatının süsünü isteyerek, gözlerini onlardan ayırma. Kalbini zikrimizden gaflete düşürdüğümüz, hevasına uyan ve işinde aşırılığa gidene itaat etme. [5/48-49]

29. Ve de ki "Hak Rabbinizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Biz zalimlere onları çepeçevre saracak bir ateş hazırladık. Eğer onlar yardım isterlerse, erimiş maden gibi yüzleri kavurup yakan bir su ile yardım edilirler. Ne kötü bir içecek o ve ne kötü bir dayanak. [10/108; 69/51; 10/32, 99; 32/13]

30. İman edip salih amellerde bulunanlara gelince, biz en güzel davranışta bulunanın ecrini zayi etmeyiz.

31. Onlara içlerinden ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Orada altın bileziklerle süslenirler. Hafif ipekten ve ağır işlenmiş atlastan yeşil elbiseler giyerler ve tahtlar üzerinde kurulup dayanırlar. Bu, ne güzel bir kazanç ve ne güzel bir dayanak. [22/23; 35/33]

32. Onlara iki adamın misalini ver. Onlardan birine iki üzüm bahçesi verdik ve ikisini hurmalıklarla donattık, ikisinin arasında da ekinler bitirmiştik. [34/15-16; 68/17,29]

33. İki bahçe de yemişlerini vermiş, ondan hiçbir şeyi noksan bırakmamış ve aralarında da bir ırmak akıtmıştık.

34. Bu adamın başka gelirleri de vardı. Böylelikle onunla konuşurken arkadaşına dedi ki "Ben, mal bakımından senden daha zenginim, insan sayısı bakımından da daha güçlüyüm."

35. Kendine zulmetmiş biri olarak bahçesine girdi ve "Bunun yok olacağını hiç zannetmiyorum.”

36. “Son saatin gerçekleşeceğini de zannetmiyorum. Rabbime döndürülsem bile, orada bundan daha hayırlısını bulurum.”dedi. [41/50; 45/32]

37. Kendisiyle konuşmakta olan arkadaşı ona dedi ki "Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni insan sûretine getireni inkâr mı ettin?

38. Oysa O Allah'tır, benim Rabbimdir. Ben Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmam. [4/36; 39/65]

39. Bahçene girdiğinde Maşaallah (:Allah ne güzel dilemiş), Allah'tan başka kuvvet yoktur demen gerekmez miydi? Mal ve çocuk bakımından beni senden daha eksik görüyorsun.

40. Belki Rabbim senin bahçenden daha hayırlısını bana verir. Senin bahçenin üstüne gökten yakıp yıkan bir afet gönderir de çorak bir toprak kesilir.

41. Veya onun suyu çekilir de suyu arayıp bulamazsın.

42. Derken serveti yok edildi. Artık o, uğrunda harcadıklarına karşı avuçlarını ovuşturuyordu. O bağın çardakları yıkılmış durumdaydı, kendisi de şöyle diyordu; "Keşke Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmasaydım."

43. Allah'ın dışında ona yardım edecek bir topluluk yoktu, kendini de koruyamadı. [3/160]

44. İşte bu durumda velayet (:yetki-güç) yalnızca hak olan Allah'a mahsustur. Allah karşılık vermede de, sonuçlandırmada da daha hayırlıdır.

45. Onlara dünya hayatının örneğini ver. O, gökten indirdiğimiz su gibidir. O suyla yerin bitkisi birbirine karışır. Sonunda rüzgârın savuracağı çer çöpe döner. Allah her şeyin üstünde kudret sahibidir. [7/57; 10/24; 6/99]

46. Mal ve çocuklar, dünya hayatının süsüdür; sürekli olan salih davranışlar ise, Rabbinin katında kazanç bakımından daha hayırlıdır, umut etmek bakımından da daha hayırlıdır. [8/28; 9/24; 34/35-37; 63/9; 64/15]

47. Dağları yürüteceğimiz gün, yerin dümdüz olduğunu, insanların bir araya toplandığını ve onlardan kimseyi dışarda bırakmadığımızı görürsün.

48. Rabbine sıra sıra sunulmuşlardır. Andolsun, ilk defa yarattığımız gibi bize geldiniz. Oysa siz, böyle bir buluşma zamanı belirlemediğimizi iddia etmiştiniz değil mi?" [6/94; 19/95; 27/87]

49. Kitap konulunca; mücrimlerin kitabın içindekilerden korkuya kapıldıklarını görürsün. "Eyvahlar bize, bu kitaba ne oluyor ki, küçük büyük hiçbir şey bırakmayıp her şeyi sayıp döküyor?" derler. İşlediklerini önlerinde hazır bulurlar. Rabbin kimseye zulmetmez. [17/13-14, 71; 39/69; 45/28-29; 84/7-10]

50. Hani meleklere, "Adem için secde edin." demiştik. İblis hariç secde etmişlerdi. O cinlerdendi ve Rabbinin emrinden dışarı çıktı. Şimdi beni bırakıp da onu ve zürriyetini mi evliya edineceksiniz? Oysa onlar sizin düşmanlarınızdır. Bu, zalimler için ne kötü bir tercihtir. [38/71-84; 7/11, 25]

51. Ne göklerin ve yerin yaratılmasında ne de kendilerinin yaratılmasında ben onları şahit tutmadım. Ben saptırıcıları yardımcı edinmem.

52. "Benim ortaklarım olduğunu iddia ettiklerinizi çağırın." diyeceği gün; çağırırlar ama onlar, kendilerine cevap veremezler. Çünkü biz aralarına bir uçurum koyarız. [13/14; 34/22; 35/14]

53. Mücrimler ateşi görmüşler, içine kendilerinin gireceklerini de anlamışlar ve ondan bir kaçış yolu da bulamamışlardır. [79/35-36; 89/23]

54. Andolsun, bu Kur’ân'da insanlar için biz her misalden çeşitli açıklamalarda bulunduk. Fakat insan tartışmaya her şeyden daha düşkündür. [2/67-74; 17/89; 25/33; 16/60]

55. Kendilerine hidayet (:Kur'ân) geldiğinde insanları iman edip Rablerinden bağışlanma dilemekten alıkoyan şey, ancak evvelkilere uygulanan sünnetin kendilerine de gelmesi veya azabın açıkça karşılarına gelmesini beklemeleridir. [8/38; 35/43; 40/85; 48/23]

56. Biz resulleri ancak müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. İnkâr edenler ise, hakkı bâtıl ile geçersiz kılmak için mücadele ediyorlar. Onlar ayetlerimi ve uyarıldıkları şeyleri alay konusu edinirler. [4/165; 34/28; 40/5]

57. Kendisine Rabbinin ayetleri hatırlatıldığında, sırt çeviren ve önceden yaptığını unutandan daha zalim kimdir? Biz kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen bir perde, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırsan da, onlar asla hidayet bulamayacaklardır. [43/36; 53/29; 4/155; 7/146; 27/80-81; 30/59]

58. Rabbin Gafûr ve rahmet sahibidir. Eğer kazandıklarından dolayı onları yakalasaydı, onlara azabı çabuklaştırırdı. Hayır, onlar için bir buluşma zamanı vardır, O'nun dışında asla başka bir sığınak bulamayacaklardır. [1/1-3; 16/61; 33/45]

59. İşte, zulmettikleri zaman kendilerini helâk ettiğimiz ülkeler! Onları helâk etmek için de belli bir zaman tayin etmiştik. [7/96-102; 21/95]

60. Hani Musa beraberindeki gence,"İki denizin birleştiği yere ulaşıncaya kadar durmayacağım, yıllarca sürse bile." demişti.

61. İki denizin birleştiği yere ulaştıklarında balıklarını unuttular. Balık denizde bir akıntıya doğru kendi yolunu tuttu.

62. Buluşma yerini geçtiklerinde Musa beraberindeki gence, "Yemeğimizi getir. Bu yolculuğumuz bizi yorgun düşürdü."dedi.

63. Genç dedi ki "Gördün mü kayaya vardığımızda, ben balığı unuttum. Onu bana şeytan unutturdu. O da şaşılacak bir tarzda denizde kendi yolunu tuttu." [12/42]

64. Musa dedi ki "Bizim de aradığımız buydu." Böylelikle ikisi izleri üzerinde geri döndüler.

65. Derken, katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve tarafımızdan kendisine bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu buldular. [27/40]

66. Musa ona, “Sana öğretilen yol gösterici ilimden bana öğretmen için sana tâbi olabilir miyim?" dedi.

67. Dedi ki "Gerçekten sen, benimle birlikte olmaya sabredemezsin."

68. "Özünü kavrayamadığın bir şeye nasıl sabredebilirsin?"

69. "İnşaallah beni sabreden biri olarak bulacaksın. Hiçbir işte sana karşı gelmeyeceğim." dedi.

70. "Eğer bana uyacak olursan, ben sana anlatıp ondan söz edinceye kadar hiçbir şey hakkında bana soru sorma!" dedi.

71. Bunun üzerine yola koyuldular, nihayet bir gemiye bindiklerinde o, gemiyi deldi. Musa "İçindekileri batırmak için mi onu deldin? Andolsun, sen şaşılacak bir iş yaptın." dedi. [20/84]

72. "Benimle birlikte olmaya sabredemeyeceğini sana söylemedim mi?" dedi.

73. Musa "Beni, unuttuğum için kınama ve bu işimden dolayı bana zorluk çıkarma." dedi.

74. Böylece ikisi yola devam ettiler. Bir delikanlıyla karşılaştılar. O, hemen tutup onu öldürdü. Musa "Bir cana karşılık olmaksızın, tertemiz bir canı mı öldürdün? Andolsun, sen kötü bir iş yaptın." dedi.

75. "Benimle birlikte olmaya sabredemeyeceğini sana söylemedim mi?" dedi.

76. Musa "Bundan sonra sana bir şey soracak olursam, artık benimle arkadaşlık etme. Böylece, benim tarafımdan mazur görülürsün.” dedi.

77. İkisi yola devam ettiler. Nihayet bir kasabaya gelip oranın halkından yemek istediler. Fakat kasaba halkı onları misafir etmekten kaçındı. Orada yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar buldular. O, hemen onu onardı. Musa "Eğer isteseydin buna karşılık bir ücret alabilirdin." dedi.

78. Dedi ki "İşte bu yol ayrımımız. Sana sabredemediğin şeylerin te'vilini (:iç yüzünü) haber vereceğim.

79. Gemi, denizde çalışan yoksullarındı. Onu kusurlu yapmak istedim. Çünkü peşlerinde, gemileri zorbalıkla ele geçiren bir kral vardı.

80. Delikanlıya gelince, onun anne ve babası mü'min kimselerdi. Onları azgınlığa ve küfre sürüklemesinden endişelendik.

81. Rablerinin onlara ondan daha hayırlı, daha temiz ve daha merhametli bir evlat vermesini istedik.

82. Duvar ise, şehirde iki yetim çocuğundu. Altında onlara ait bir hazine vardı. Babaları salih biriydi. Rabbin diledi ki, onlar olgunluk çağına erişsinler ve kendi hazinelerini çıkarsınlar; bu, Rabbinden bir rahmettir. Bunları kendiliğimden yapmadım. İşte, senin sabredemediğin şeylerin iç yüzü."

83. Sana Zu'l-Karneyn hakkında sorarlar. De ki "Size ondan bir hatıra okuyacağım:"

84. Biz onu yeryüzünde güçlü kıldık ve ona her şeyden bir sebep (:doğru sonuca ulaşmayı sağlayacak imkân) verdik.

85. O da, bir sebebe tutundu.

86. Sonunda güneşin battığı yere kadar ulaşınca güneşi kara çamurlu bir gözede batar vaziyette buldu. Yanında bir kavim gördü. Dedik ki "Ey Zu'l-Karneyn! Onlara ya azap edersin ya da güzellikle davranırsın."

87. Dedi ki "Kim zulmederse biz ona azap edeceğiz, sonra Rabbine döndürülür, O da ona görülmemiş bir azapla azap eder."

88. Kim iman edip salih amellerde bulunursa, onun için güzel bir karşılık vardır. Ona emrimizden kolay olanını söyleyeceğiz."

89. Sonra yine bir sebebe tutundu.

90. Güneşin doğduğu yere ulaşınca, onu kendileriyle güneş arasına örtü koymadığımız bir kavim üzerine doğar buldu.

91. Böylece onun yanında olan her şeyi ilmimizle kuşatmıştık.

92. Sonra yine bir sebebe tutundu.

93. İki seddin arasına kadar ulaştı, önünde hiçbir sözü kavramayan bir kavim buldu.

94. Dediler ki "Ey Zu'l-Karneyn! Ye'cuc ve Me'cuc, yeryüzünde bozgunculuk çıkarıyorlar. Bizimle onlar arasında bir set inşa etmen için sana vergi verelim mi?" [21/96]

95. Dedi ki "Rabbimin bana verdiği imkân daha hayırlıdır. Haydi, bana gücünüzle yardım edin de, sizinle onlar arasında sapasağlam bir set yapayım."

96. "Bana demir kütleleri getirin.", iki yamacın arası eşit düzeye gelince, körükleyin dedi. Onu kor haline getirince de dedi ki "Bana erimiş bakır getirin üzerine boşaltayım."

97. Böylece onu ne aşabildiler, ne de delebildiler.

98. Dedi ki "Bu Rabbimden bir rahmettir. Rabbimin vaadi geldiğinde, bunu yerle bir eder; Rabbimin vaadi haktır."

99. O gün biz onları bırakırız. Dalgalar halinde birbirlerine girerler. Sûra üfürülür, hepsini bir araya toplarız. [27/87; 36/51; 39/68]

100. Ve o gün, cehennemi inkâr edenlerin karşılarına dikeriz,

101. Ki onların, benim zikrime karşı gözleri perdeliydi. (Kur’ân'ı) dinlemeye katlanamazlardı.

102. İnkâr edenler benim peşim sıra kullarımı evliya edindiklerini mi sandılar? Biz cehennemi kâfirler için bir konaklama yeri yaptık.

103. De ki "Yaptıkları işler bakımından en çok hüsrana uğrayacak olanları size haber vereyim mi?"

104. "Onlar, dünya hayatındaki bütün çabaları boşa gitmişken, kendilerinin güzel işler yaptıklarını sananlardır."

105. İşte onlar, Rablerinin ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenlerdir. Artık onların yaptıkları boşa çıkmıştır. Kıyamet günü de onlar için bir tartı kurmayacağız.

106. İşte inkâr etmelerinden, ayetlerimi ve resullerimi alay konusu edinmelerinden dolayı onların cezası cehennemdir. [16/34; 45/9]

107. İman edip salih amellerde bulunanlar için firdevs cennetleri bir konaklama yeridir. [22/14,23,50,56]

108. Orada sürekli kalacaklardır, oradan ayrılmak istemezler.

109. De ki "Rabbimin kelimeleri için deniz mürekkep olsa ve yardım için bir o kadarını daha getirsek bile, Rabbimin kelimeleri tükenmeden önce, deniz tükenirdi. [31/27]

110. De ki "Ben, ancak sizin gibi bir beşerim. Bana yalnızca sizin ilahınızın tek bir ilah olduğu vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, artık salih bir amelde bulunsun ve Rabbine kullukta hiç kimseyi ortak koşmasın." [2/163; 21/108; 37/4; 38/5; 41/6; 4/48; 5/72]

19.MERYEM SÛRESİ

[Mekki, 98 ayet]
[Adını surede geçen “Meryem” kıssasından almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Kaf, Ha, Ya, Ayn, Sâd.

2. Bu, Rabbinin, kulu Zekeriya'ya olan rahmetinin anılmasıdır.

3. Hani o, Rabbine içtenlikle seslenip;

4. "Rabbim! Benim kemiklerim zayıfladı ve saçım başım ağardı, ben sana dua etmekle hiç mutsuz olmadım." [25/77; 19/48; 72/20]

5. "Ben, arkamdan gelecek yakınlarım adına korkuya kapıldım, karım da kısırdır. Artık bana katından bir veli bağışla;

6. Bana ve Yakup oğullarına mirasçı olsun. Rabbim! Onu razı olacağın biri kıl." demişti. [21/89,90]

7. (Allah:) "Ey Zekeriya! Biz sana, adı Yahya olan bir oğul müjdeliyoruz; biz bundan önce kimseyi ona adaş kılmadık."

8. (Zekeriya): "Rabbim! Karım kısırken, benim nasıl oğlum olabilir? Ben de yaşlılığın son basamağındayım." dedi.

9. Melek: "İşte böyle." dedi. "Rabbin dedi ki: Bu benim için kolaydır, daha önce sen hiçbir şey değil iken, seni yaratmıştım."

10. "Rabbim! Bana bir alâmet ver." dedi. "Senin alâmetin, sapasağlam iken, (üç gün) üç gece insanlarla konuşmamandır." dedi. [3/38-41]

11. Böylelikle Zekeriya mihraptan kavminin karşısına çıkıp onlara sabah akşam tesbih etmelerini işaret etti.

12. "Ey Yahya! Kitaba sımsıkı sarıl." dedik. Daha çocuk iken ona hikmet verdik. [28/14]

13. Katımızdan ona bir kalp yumuşaklığı ve arınmışlık da verdik. O, çok muttaki idi.

14. Anne babasına itaatkârdı ve âsi bir zorba değildi.

15. Doğduğu gün, öleceği gün ve diri olarak yeniden kaldırılacağı gün ona selam olsun.

16. Kitapta Meryem'i de an. Hani o, ailesinden ayrılıp doğu tarafında bir yere çekilmişti.

17. Sonra onlarla kendisi arasına perde çekti. Böylece ona ruhumuzu (:Cibril'i) gönderdik. O, düzgün bir beşer kılığında göründü. [21/91; 66/12]

18. Meryem: "Ben, senden Rahmân'a sığınırım eğer takva sahibiysen." dedi.

19. Melek: "Ben, sana tertemiz bir erkek çocuğu bahşetmek için gelen, Rabbinin bir elçisiyim." dedi.

20. "Benim nasıl bir erkek çocuğum olabilir? Bana hiçbir beşer dokunmadı ve ben iffetsizlik etmedim." dedi.

21. İşte böyle! "Rabbin diyor ki, bu benim için kolaydır. Onu insanlara bir ayet ve bizden bir rahmet kılacağız." dedi. Bu, karara bağlanmış bir iştir.

22. Böylece ona gebe kaldı, sonra onunla ıssız bir yere çekildi.

23. Derken doğum sancısı onu bir hurma ağacına sürükledi. "Keşke bundan önce ölseydim de, unutulup gitseydim." dedi.

24. Aşağısından ona seslendi: "Hüzne kapılma, Rabbin senin alt (yan)ında bir (su) arkı var etmiştir. [23/50]

25. Hurma dalını kendine doğru silkele, üzerine taze hurma dökülsün.

26. Artık ye, iç, gözün aydın olsun. İnsanlardan birini görürsen, "Ben Rahmân'a oruç adadım. Bugün hiçbir insanla konuşmayacağım." de.

27. Çocuğu alıp kavmine gelince kavmi: "Ey Meryem! Utanılacak bir şey yaptın."

28. "Ey Harun'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir kişi değildi ve annen de iffetsiz biri değildi." dediler.

29. Bunun üzerine İsa'yı işaret etti. "Beşikteki bir çocukla biz nasıl konuşabiliriz?" dediler. [3/46; 5/110]

30. İsa dedi ki "Ben Allah'ın kuluyum. Allah bana Kitabı verdi ve beni nebî kıldı."

31. "Nerede olursam olayım, beni mübarek kıldı ve yaşadığım sürece, bana salâtı ve zekâtı emretti;

32. Bir de anneme hürmeti. Beni asi bir zorba kılmadı.

33. Doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak yeniden kaldırılacağım gün bana selam olsun."

34. İşte hakkında şüpheye düştükleri Meryem oğlu İsa hakkındaki gerçek söz budur.

35. Allah'ın çocuk edinmesi olacak şey değil. O münezzehtir. Bir işin olmasına karar verirse, ona; "Ol" der, o da hemen olur. [6/73; 21/26; 36/82; 54/50]

36. "Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na kulluk edin. İşte bu sırat-ı müstakim'dir."

37. Gruplar kendi aralarında anlaşmazlığa düştüler. Vay o büyük günü görecek kâfirlerin hâline!

38. Bize gelecekleri gün neler işitecekler, neler görecekler. Ama bugün o zalimler apaçık bir şaşkınlık içindedirler.

39. İşin hükme bağlanıp biteceği pişmanlık gününe karşı onları uyar. Onlar bir gaflet içindedirler ve onlar hâlâ iman etmiyorlar. [37/20-21; 21/97; 82/19]

40. Yeryüzüne ve onun üzerindekilere biz varis olacağız ve onlar bize döndürülecekler.

41. Kitapta İbrahim'i de an. O sıddık bir nebîydi.

42. Hani babasına "Babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana bir faydası olmayan şeylere niçin kulluk ediyorsun? [6/74; 21/52; 26/69-87]

43. Babacığım! Gerçek şu ki, sana gelmeyen bir ilim bana geldi. Artık bana tâbi ol ki seni düzgün bir yola ulaştırayım.

44. Babacığım! Şeytana kulluk etme. Şeytan, Rahmân'a asi olmuştur. [2/34; 4/118; 7/27]

45. Babacığım! Ben, sana Rahmân tarafından bir azabın dokunmasından ve senin şeytana veli olmandan korkuyorum." demişti. [7/18]

46. (Babası) "İbrahim! Sen benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer buna son vermeyecek olursan, andolsun seni taşa tutarım; uzun bir süre benden uzaklaş." demişti. [11/91; 26/116; 36/18]

47. İbrahim, "Sana selam olsun, senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. Çünkü O, bana karşı çok lütufkârdır." [9/114]

48. "Sizden ve Allah'ın peşi sıra kulluk ettiklerinizden uzaklaşıyorum ve Rabbime yalvarıyorum. Umulur ki Rabbime yalvarmakla bedbaht olmam." dedi.

49. Onlardan ve Allah'ın peşi sıra kulluk ettiklerinden ayrıldığında ona İshak'ı ve (oğlu) Yakup'u bahşettik ve her birini nebî kıldık. [18/16]

50. Onlara rahmetimizden bağışta bulunduk ve onlara yüce bir doğruluk dili verdik.

51. Kitapta Musa'yı da an. Çünkü o, ihlâsa ulaştırılmış resul bir nebîydi.

52. Ona, Tûr'un sağ yanından seslendik ve onu kendisiyle konuşmak için yakınlaştırdık. [28/29-32]

53. Ona rahmetimizden kardeşi Harun'u da bir nebî olarak bahşettik. [25/35 ;26/12,13]

54. Kitapta İsmail'i de an. Çünkü o, sözüne sâdık resul bir nebîydi.

55. Ehline, salâtı ve zekâtı emrediyordu ve Rabbi katında kendisinden razı olunmuştu. [19/31; 20/132]

56. Kitapta İdris'i de an. Çünkü o, dosdoğru bir nebîydi.

57. Biz onu yüce bir makama yükseltmiştik. [4/158]

58. İşte bunlar, kendilerine Allah'ın nimet verdiği nebîlerdendir; Adem'in soyundan, Nuh ile birlikte taşıdıklarımızdan, İbrahim ve İsrail'in soyundan, doğru yola ulaştırdıklarımızdan ve seçtiklerimizdendirler. Onlara, Rahmân'ın ayetleri okunduğunda, ağlayarak secdeye kapanırlardı. [4/69; 5/83]

59. Onların ardından salâtı zayi eden ve şehvetlerinin peşine düşen bir nesil geldi ki, onlar da azgınlıklarının cezasını bulacaklardır. [19/31-32; 87/14-15; 23/9; 70/23-24]

60. Ancak tevbe edip iman eden ve salih amellerde bulunanlar müstesna. İşte bunlar cennete girecekler ve onlara hiçbir şekilde haksızlık yapılmayacaktır. [39/35; 25/70-71]

61. Adn cennetleridir ki, Rahmân onu kullarına görmedikleri halde vadetmiştir. O'nun vaadi ise yerine gelecektir.[2/3; 21/49; 36/11]

62. Orada boş sözler değil, sadece selam sözü işitirler ve sabah akşam rızıklarını orada hazır bulurlar. [36/58]

63. İşte bu takva sahibi olan kullarımızı varis kıldığımız cennettir.

64. Biz (elçiler) ancak Rabbinin emriyle ineriz. Önümüzde, ardımızda ve bunlar arasında olan her şey O'nundur. Rabbin kesinlikle unutkan değildir. [97/4]

65. Göklerin, yerin ve her ikisi arasındakilerin Rabbidir. Şu halde Allah'a kulluk et ve O'na kullukta kararlı ol. Hiç ismi O'nunla birlikte anılmaya değer bir başkasını biliyor musun? [70/23; 7/180; 72/18]

66. İnsan, "Ben öldükten sonra mı diri olarak çıkarılacağım?" der. [45/26; 83/4-6; 22/7; 16/38]

67. Peki, insan düşünmez mi, biz onu daha önce yoktan var etmiştik? [36/79; 37/50-57]

68. Rabbine andolsun biz onları da, şeytanları da mutlaka bir araya toplayacağız, sonra onları cehennemin çevresinde diz üstü çökmüş olarak hazır edeceğiz. [18/53; 89/23; 79/34-41]

69. Sonra her bir gruptan Rahmân'a karşı azgınlık gösterenlerin en şiddetli olanını ayıracağız.

70. Cehenneme girmeye kimlerin daha layık olduğunu en iyi biz biliriz. [26/90-95]

71. Sizden oraya varmayacak hiç kimse yoktur. Bu, Rabbinin kesin olarak üzerine aldığı bir karardır. [19/86; 21/97-100, 102-103; 50/31]

72. Sonra muttakileri kurtarırız ve zalimleri orada diz üstü çökmüş olarak bırakırız. [21/101-103; 3/185; 26/90; 39/61; 92/17]

73. Onlara apaçık ayetlerimiz okunduğunda, o inkâr edenler, iman edenlere, "İki gruptan hangisi makam bakımından daha iyi, topluluk bakımından daha güzeldir?" derler.

74. Oysa onlardan önce daha varlıklı ve daha gösterişli nice nesilleri helâk ettik.

75. De ki "Rahmân, sapkınlıkta olan kimseye süreyi uzattıkça uzatsa da sonunda vadedilen azabı veya son saati gördükleri zaman kimin yerinin daha kötü, kimin ordusunun daha zayıf olduğunu bileceklerdir."

76. Allah doğru yolda gidenlerin hidayetini arttırır. Kalıcı olan salih amellerse, Rabbinin katında kazanç ve dönülecek yer bakımından daha hayırlıdır. [47/17]

77. Ayetlerimizi inkâr edip "Bana mal ve çocuklar verilecektir." diyene ne dersin? [18/46; 28/78]

78. O, gayba mı tanık oldu, yoksa Rahmân'ın katından bir söz mü aldı? [72/26; 2/80]

79. Asla! Demekte olduğunu yazacağız ve ona azabı da uzattıkça uzatacağız.

80. Sözünü ettikleri bize kalacak, o bize tek başına gelecektir. [6/94; 19/95]

81. Kendilerine izzet sağlasınlar diye Allah'ın peşi sıra başka ilahlar edindiler. [4/139; 10/65; 35/10]

82. Aksine, (uydurulmuş ilahlar) onların kulluklarını inkâr edecekler ve onlarla ters düşecekler. [26/93-101; 28/62-63; 6/22-24; 14/22]

83. Şeytanları kâfirlerin üzerine gönderdiğimizi ve onları kışkırttıkça kışkırttıklarını görmez misin? [17/64; 4/119; 29/38]

84. Onlara karşı acele etme. Biz onlar için ancak gün sayıyoruz. [15/94-99; 16/127]

85. Muttakileri bir heyet halinde Rahmân'ın huzurunda toplayacağımız gün,

86. Mücrimleri de suya götürülen sürüler gibi cehenneme süreceğiz.

87. Rahmân'ın katından bir söz alanların dışındakiler şefaate sahip olamayacaktır. [39/44; 19/60-63; 20/109; 21/28]

88. "Rahmân çocuk edindi." dediler. [18/4,5; 17/111]

89. Andolsun, siz oldukça çirkin bir iddiada bulundunuz.

90. Neredeyse gökler paramparça olacak, yer yarılacak ve dağlar yıkılıp göçüverecekti,

91. Rahmân'a çocuk isnad etmelerinden dolayı.

92. Hâlbuki Rahmân'a çocuk edinmek yakışmaz. [112/3,4]

93. Göklerde ve yerde olan herkes Rahmân'a, yalnızca kul olarak gelecektir. [51/66]

94. Andolsun, onların tümünü kuşatmış ve onları tek tek kayıt altına almıştır.

95. Onların hepsi de kıyamet günü Allah’a, tek başlarına geleceklerdir. [6/94]

96. İnanıp salih amellerde bulunan için Rahmân, bir sevgi var edecektir.

97. Biz Kur’ân'ı senin dilinle kolaylaştırdık ki muttakileri onunla müjdeleyesin ve inatçı bir kavmi onunla uyarasın. [14/4, 44/58]

98. Biz onlardan önce nice nesilleri helâk ettik. Şimdi sen onlardan hiçbirini hissediyor veya fısıltılarını duyuyor musun? [28/58; 29/40; 30/9; 54/51]

20.TAHA SÛRESİ

[Mekki, 135 ayet]
[Adını 1. ayetteki “Ta Ha” harflerinden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ta, Ha.

2. Biz bu Kur’ân'ı sana sıkıntı çekmen için değil, [19/97; 44/58; 54/17; 87/6-8; 17/82]

3. Ancak haşyet duyanlara hatırlatma olsun diye indirdik. [42/13; 50/8; 7/2]

4. O, yeri ve yüce gökleri yaratan tarafından indirilmiştir. [25/32; 45/2; 46/2]

5. Rahmân arşa istiva etmiştir. [7/54; 10/3; 25/59]

6. Göklerde, yerde, bu ikisinin arasında ve toprağın altında olanların tümü O’nundur. [1/3; 19/65; 44/7]

7. Sözü açığa vursan da (gizlesen de); O, gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilir. [2/284; 3/29; 67/13]

8. Allah’tan başka ilah yoktur. En güzel isimler O’nundur. [17/110; 59/22-24; 7/180; 28/70]

9. Musa'nın olayı sana geldi mi?

10. Hani bir ateş görmüştü de, ailesine, "Siz burada kalın, bir ateş gördüm; belki size ondan bir kor getiririm veya ateşin yanında bir yol gösterici bulurum." demişti. [27/7-13; 28/29]

11. Oraya varınca, "Ey Musa!" diye seslenildi:

12. Ben senin Rabbinim. Hemen ayakkabılarını çıkar; çünkü sen, mukaddes vadi Tuva'dasın.

13. Ben seni seçtim; bundan böyle vahyolunanı dinle.

14. Ben Allah'ım, benden başka ilah yoktur; şu halde bana kulluk et ve beni anmak için salâtı yerine getir. [13/28]

15. Son saat muhakkak gelecektir, herkes çabasının karşılığını görsün diye neredeyse onu gizleyecek (geleceğinden haber vermeyecek)tim. [7/187; 31/34; 33/63]

16. Öyleyse, son saate inanmayıp hevâsına uyan, sakın seni ondan alıkoymasın; sonra helâk olursun.

17. Ey Musa! “Şu sağ elindeki nedir?”

18. “O asamdır, ona dayanır, onunla koyunlarıma yaprak silkelerim, onda benim için daha başka yararlar da vardır.” dedi.

19. “Ey Musa! Onu at.” dedi.

20. Böylece, onu attı; o da hızla hareket eden büyük bir yılan oluverdi. [7/107; 26/32]

21. Dedi ki “Onu al ve korkma, biz onu ilk haline çevireceğiz.”

22. “Elini koynuna sok, bir hastalık olmaksızın, bir başka ayet olarak bembeyaz çıksın.”

23. “Öyle ki, sana büyük ayetlerimizden bazılarını göstermiş olalım.”

24. “Firavun'a git, çünkü o azdı.” [10/75; 26/10; 40/26]

25. Dedi ki “Rabbim, göğsümü genişlet.

26. İşimi bana kolay kıl,

27. Düğümü çöz dilimden;

28. Ki anlasınlar söyleyeceklerimi.

29. Ailemden bana bir yardımcı kıl,

30. Kardeşim Harun'u,

31. Onunla gücümü pekiştir.

32. Onu işimde ortak kıl,

33. Böylece seni çok tesbih edelim.

34. Ve seni çok zikredelim.

35. Kesinlikle sen bizi görüyorsun.”

36. Allah dedi ki “Ey Musa! İstediğin sana verilmiştir.

37. Andolsun, biz sana bir defa daha lütufta bulunmuştuk.

38. Hani, annene şöyle vahyetmiştik.

39. Onu sandığın içine koy, nehre bırak, böylece nehir onu kıyıya bıraksın; benim de düşmanım, onun da düşmanı olan biri onu alsın. Gözetimim altında yetiştirilesin diye, kendimden sana bir sevimlilik vermiştim.”

40. Hani ablan gidip, "Onun bakımını üstlenecek birini size göstereyim mi?" demişti. Böylece, seni annene geri kavuşturduk ki, gözü aydın olsun ve hüzne kapılmasın. Sen birini öldürmüştün de, biz seni tasadan kurtarmış ve seni imtihanlarla denemiştik. Medyen halkı arasında da yıllarca kalmıştın, sonra bir kader üzere buraya geldin ey Musa! [28/15-16]

41. Seni kendim için seçip yetiştirdim.

42. Sen ve kardeşin ayetlerimle gidin ve benim hatırlatılmamda gevşeklik göstermeyin.

43. İkiniz Firavun'a gidin, çünkü o, gerçekten azdı.

44. Onunla nazik konuşun, umulur ki öğüt alıp düşünür yahut çekinir. [28/37; 40/27; 79/17-19]

45. "Rabbimiz! Onun bize karşı şiddetle saldırmasından yahut azgınlığını arttırmasından korkuyoruz." dediler.

46. Allah “Korkmayın çünkü ben sizinle birlikteyim, işitiyor ve görüyorum.”dedi.

47. Haydi ona gidin ve diyin ki “Biz senin Rabbinin resulleriyiz, İsrailoğullarını bizimle birlikte gönder ve onlara azap etme. Sana Rabbinden bir ayetle geldik. Selam hidayete tâbi olanların üzerinedir.” [27/59]

48. Bize vahyolundu ki azap, yalanlayan ve yüz çevirenlerin üzerinedir.

49. Firavun: "Sizin Rabbiniz kimdir ey Musa?" dedi.

50. “Bizim Rabbimiz, her şeye yaratılışını veren, sonra yol gösterendir.” dedi. [87/2-3; 92/12; 76/3]

51. Firavun: "Peki önceki nesillerin durumu ne olacak?" dedi.

52. “Onun bilgisi Rabbimin katında bir kitaptadır. Rabbim şaşırmaz ve unutmaz.” dedi.

53. O, yeryüzünü sizin için bir beşik kılan, orada sizin için yollar döşeyen ve gökten su indirerek, bununla her tür bitkiden çiftler çıkarandır.

54. Yiyin ve hayvanlarınızı otlatın. Bunda akıl sahipleri için ayetler vardır.

55. Sizi ondan (topraktan) yarattık, ona döndüreceğiz ve sizi bir kez daha ondan çıkaracağız.

56. Andolsun, biz ona ayetlerimizin tümünü gösterdik, fakat o yalanladı ve ayak diretti.

57. Ey Musa! Sen bizi sihrinle yurdumuzdan sürüp çıkarmaya mı geldin? dedi.

58. Madem öyle, biz de sana buna benzer bir sihirle geleceğiz; şimdi sen bir buluşma zamanı belirle, birlikte anlaştığımız uygun bir yer olsun.

59. Musa, "Buluşma zamanımız, bayram günü ve insanların toplanacağı kuşluk vakti olsun." dedi. [5/114]

60. Böylelikle Firavun gitti, hilesini planladı, sonra geldi.

61. Musa onlara "Size yazıklar olsun, Allah’a karşı yalan uydurmayın, sonra bir azap ile kökünüzü kurutur. İftira atan yok olup gitmiştir." dedi. [7/37; 6/93; 10/17]

62. Bunun üzerine, kendi aralarında durumlarını tartışmaya başladılar ve gizli konuşmalara geçtiler.

63. Dediler ki "Bunlar herhalde iki sihirbazdır, sizi sihirleriyle yurdunuzdan çıkarmak ve en üstün olan yolunuzu yok etmek

istemektedirler. Onun için, hilelerinizi bir araya getirin, sonra grup grup gelin.

64. Bugün üstün gelen kurtuluşa ermiştir." [40/26]

65. Ey Musa! “Atacak mısın, yoksa önce biz mi atalım.” dediler. [26/37-51; 7/112-126]

66. "Hayır, siz atın." deyince: Onların ipleri ve asaları sihirlerinden dolayı, kendisine doğru hızla hareket ediyormuş gibi göründü.

67. Musa içinde bir korku hissetti.

68. "Korkma! Muhakkak üstün gelecek sensin." dedik.

69. Sağ elindekini at, onların yaptıklarını yutsun; çünkü onların yaptıkları yalnızca bir sihirbaz hilesidir. Sihirbazlar ise nerede olursa olsun kurtulamazlar.

70. Bunun üzerine sihirbazlar, "Harun'un ve Musa'nın Rabbine iman ettik." diyerek secdeye kapandılar. [26/47-51]

71. Firavun "Ben size izin vermeden ona inandınız öyle mi? O size sihri öğreten ustanızdır. O halde ben de sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çapraz olarak keseceğim ve sizi hurma dallarında sallandıracağım. Siz de, hangimizin azabı daha şiddetliymiş ve daha sürekliymiş öğreneceksiniz.”dedi.

72. Dediler ki "Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratana seni asla tercih etmeyeceğiz. Ne hüküm veriyorsan ver; sen, yalnızca bu dünya hayatında hükmedersin."

73. "Gerçekten biz hatalarımızı ve bize zorla yaptırdığın sihri bağışlaması için Rabbimize iman ettik. Allah, daha hayırlıdır ve daha kalıcıdır."

74. “Gerçek şu ki, kim Rabbine mücrim olarak gelirse, hiç şüphe yok, onun için cehennem vardır. Orada, ne ölür, ne de yaşar.” [25/13-14; 35/36; 87/12-13]

75. "Kim de salih amellerde bulunan mü’min olarak O’na gelirse, işte ona yüksek dereceler vardır:" [35/10]

76. "Sürekli kalacakları, içinden ırmaklar akan Adn cennetleri. Ve işte bu, arınmış olanın karşılığıdır."

77. Musa'ya "Kullarımı geceleyin yola çıkar, yakalanmaktan korkmadan ve endişeye kapılmadan onlara denizde kuru bir yol aç." diye vahyetmiştik. [26/52-66; 44/23,24]

78. Firavun ise, ordularıyla peşlerine düştü, deniz onları görülmedik bir şekilde kaplayıp yuttu.

79. Firavun, kendi kavmini saptırdı ve onları doğru yola götürmedi. [11/97]

80. Ey İsrailoğulları! Andolsun, sizi düşmanlarınızdan kurtardık. Tur'un sağ yanında sizinle vaatleştik ve üzerinize kudret helvası ve bıldırcın indirdik.

81. Size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiyin. Bu konuda azgınlık yapmayın, yoksa size gazabım iner. Gazabım kime inerse, o tepe takla olmuştur.

82. Ben tevbe edip, iman eden ve salih amellerde bulunup da sonra doğru yolda devam eden kimse için elbette bağışlayıcıyım.

83. Seni kavminden çarçabuk ayrılmaya iten nedir ey Musa?

84. Onlar ardımda izim üzerindedirler, Rabbim razı olman için sana gelmekte acele ettim.

85. Allah: "Biz senden sonra kavmini denedik, Samiri onları saptırdı." dedi. [2/51,-54; 7/148-150; 10/86-87]

86. Bunun üzerine Musa, kavmine oldukça kızgın ve üzgün olarak döndü. "Ey kavmim! Rabbiniz size güzel bir vaadde bulunmadı mı? Size verilen söz çok mu uzun geldi? Yoksa Rabbinizden üzerinize kaçınılmaz bir gazabın inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz sözden caydınız?" dedi.

87. “Sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden caymadık. Yanımıza o halkın süs eşyalarından bir miktar yük almıştık; onları ateşe attık. Sâmirî de aynı şekilde attı.” dediler.

88. Böylece onlara böğüren bir buzağı heykeli döküp çıkardı. (Kavmi) : "İşte, sizin ve Musa'nın ilahı budur; fakat o unuttu." dediler.

89. Onun kendilerine bir cevap vermediğini ve onlara ne bir zarar ne de bir yarar sağlamaya gücünün olmadığını görmezler mi?

90. Andolsun, Harun bundan önce onlara: "Ey kavmim! Siz onunla denendiniz. Sizin asıl Rabbiniz Rahmân'dır, şu halde bana tâbi olun ve emrime itaat edin." demişti.

91. Onlar da "Musa bize geri gelinceye kadar kesinlikle ona bağlı kalmaya devam edeceğiz." demişlerdi.

92. Musa gelince: "Ey Harun! Onların saptıklarını gördüğün zaman seni alıkoyan neydi?" demişti.

93. "Niye bana uymadın, emrime isyan mı ettin?"

94. Dedi ki "Ey anamın oğlu! Saçımı başımı çekiştirme. Ben, senin "İsrailoğulları arasında ayrılık çıkardın, sözümü önemsemedin demenden çekindim."

95. Musa "Ya senin yaptığın nedir ey Samiri?" dedi.

96. "Ben onların görmediklerini gördüm, resulün izinden bir avuç alıp attım. Böylece nefsim bunu bana hoş gösterdi." dedi.

97. "Defol git, artık senin (cezan) hayatta "Bana dokunmayın." demendir. Bir de kendisinden asla kaçamayacağın bir buluşma zamanı vardır. Bağlılığını sürdürdüğün ilahına bir bak. Biz onu mutlaka yakacağız, sonra darmadağın edip denize savuracağız." dedi.

98. Sizin ilahınız kendisinden başka ilah olmayan Allah'tır. O'nun ilmi her şeyi kuşatmıştır.

99. Böylece geçmişlerin kıssalarından bazılarını sana aktarıyoruz. Sana katımızdan bir zikir verdik. [38/29]

100. Kim bundan uzaklaşırsa kıyamet günü o, ağır bir yük yüklenecektir. [43/36-37]

101. O yükün altında sürekli kalacaklardır. Bu onlar için kıyamet gününde ne kötü bir yüktür.

102. O gün sûra üfürülür ve mücrimleri gözleri donuklaşmış bir halde toplarız. [23/101; 36/51; 50/20; 69/13]

103. “(Dünyada) yalnızca on gün kaldınız." diyerek kendi aralarında fısıldaşırlar.

104. Kavrayışça en ileri olanları “Bir günden fazla kalmadınız.” dedikleri zaman onların söylediklerini biz daha iyi biliriz.

105. Sana dağlar hakkında soruyorlar. De ki "Rabbim, onları darmadağın edip savuracak.

106. Onları dümdüz, bomboş bırakacaktır.

107. Orada ne bir eğrilik göreceksin, ne de bir tümsek."

108. O gün en ufak bir sapma göstermeden davetçiye uyarlar. Sesler, Rahmân'ın azametinden dolayı kısılmıştır. Artık sadece fısıltı işitebilirsin.

109. O gün, Rahmân'ın kendisine izin verip, sözünden razı olduğu kimseden başkasına şefaat fayda vermez.” [21/28; 34/23; 44/42; 39/43-44; 53/26; 19/87]

110. Rahmân, onların geçmişlerini ve geleceklerini bilir. Onlar ise onu ilimce kavrayıp kuşatamazlar. [21/28; 2/155]

111. Artık bütün yüzler, Hay ve Kayyûm olanın önünde eğilmiş, zulüm yüklenen ise kaybetmiştir.

112. Kim de bir mü’min olarak salih amellerde bulunursa, artık o, ne zulmedilmekten ne de hakkının yenmesinden korkar.

113. Böylece biz onu, Arapça bir Kur’ân olarak indirdik ve onda her türlü tehdidi etraflıca açıkladık; umulur ki takva sahibi olurlar veya onlar için bir hatırlatma olur. [12/2; 14/4,14; 7/52; 26/195]

114. Hak (gerçek) Melik olan Allah yücedir. Sana vahyedilmesi tamamlanmadan önce Kur’ân'ı okumakta acele etme ve "Rabbim, ilmimi arttır" de. [87/6; 75/16-19]

115. Andolsun, biz bundan önce Adem'den söz almıştık, fakat o, unuttu. Biz onda bir kararlılık bulmadık.

116. Hani meleklere: "Adem için secde edin." demiştik de, İblis hariç secde etmişlerdi, o ise ayak diretmişti.

117. Bunun üzerine dedik ki "Ey Adem! Bu gerçekten sana ve eşine düşmandır; sakın sizi cennetten (:bahçeden) çıkarmasın, sonra meşakkat çekersin."

118. Burada ne aç ne de açıkta kalırsın.

119. Burada ne susar ne de yanarsın.

120. Şeytan ona vesvese verip "Sana sonsuzluk ağacını ve yok olmayacak bir mülkü haber vereyim mi?" dedi. [2/35; 7/20]

121. Böylece ikisi ondan tattılar, hemen ardından çirkinlikleri kendilerine göründü, üzerlerini cennet yapraklarıyla örtmeye başladılar. Adem Rabbine isyan edip yanlış bir yola girdi.

122. Sonra Rabbi, onu seçti, tevbesini kabul edip doğru yola iletti.

123. "Birbirinize düşman olarak, ikiniz oradan inin. Size benden bir hidayet gelir de; kim benim hidayetime uyarsa artık o sapmaz ve meşakkat çekmez." dedi.

124. "Kim de benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için zor bir geçim vardır ve biz onu kıyamet günü kör olarak haşrederiz." [43/36-37; 6/104; 17/72,97]

125. O da: “Rabbim beni niçin kör olarak haşrettin, oysa ben görüyordum?" der.

126. Allah da: "İşte böyle, sana ayetlerimiz geldi, fakat sen onları unuttun, bugün de işte böyle unutulursun." der. [7/51, 175; 9/67; 58/19]

127. İşte haddi aşıp, Rabbinin ayetlerine inanmayanları böyle cezalandırırız; ahiret azabı ise daha şiddetli ve daha kalıcıdır.

128. Kendilerinden önce, şimdi yurtlarında dolaştıkları nice nesilleri helâk etmemiz, onları yola getirmedi mi? Akıl sahipleri için bunda ayetler vardır.

129. Eğer Rabbinden verilmiş bir söz ve belirlenmiş bir süre olmasaydı, azap kaçınılmaz olurdu. [6/2; 16/61; 35/45,15/4]

130. Şu halde onların söylediklerine sabret, güneşin doğuşundan ve batışından önce Rabbini hamd ile tesbih et. Gecenin bir bölümünde ve gündüzün uçlarında tesbihte bulun ki hoşnut olasın. [21/33; 79/3; 17/44; 30/17; 40/55; 50/40]

131. Onlardan bazılarına, kendilerini denemek için yararlandırdığımız dünya hayatının süsüne gözünü dikme. Rabbinin rızkı daha hayırlı ve daha kalıcıdır. [3/14]

132. Ehline salâtı emret ve onda kararlı davran. Biz senden rızık istemiyoruz, sana biz rızık veriyoruz. Sonuç takvalı olanlarındır. [6/72; 21/73; 27/3; 35/18; 14/31; 19/65]

133. Dediler ki "Bize Rabbinden bir ayet getirmesi gerekmez miydi?". Önceki kitaplarda olanların apaçık delili onlara gelmedi mi? [10/101; 17/89-96]

134. Bundan önce, onları bir azapla helâk etseydik, mutlaka "Rabbimiz, bize bir resul gönderseydin de, zelil ve aşağılık olmadan önce ayetlerine uysaydık." diyeceklerdi. [28/47-50]

135. "Herkes beklemekte; siz de bekleyin. Sonunda, doğru yolda olanlar kimlermiş ve hidayete ulaşan kimmiş yakında bileceksiniz." dedi. [3/179; 6/158 8/37]

21.ENBİYA SÛRESİ

[Mekki, 112 ayet]
[Adını surede geçen “nebiler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. İnsanların hesap vakti yaklaştı, onlar ise gaflet içinde yüz çeviriyorlar. [19/39; 21/97; 50/20-23]

2. Rablerinden kendilerine yeni bir hatırlatma gelince, alay ederek dinlerler. [30/10; 45/33-35; 6/68]

3. Kalpleri hep eğlencededir. Zulmedenler "Bu sizin benzeriniz olan bir beşer değil mi? Öyleyse, göz göre göre büyüye mi kapılıyorsunuz?" diye gizlice fısıldaştılar. [6/33; 23/24,34; 26/154; 36/15; 25/4,21]

4. Resul "Rabbim, gökte ve yerde söylenen her sözü bilir. O Semî’dir, Alîm’dir." dedi. [20/7; 21/110; 3/29; 64/4]

5. Hayır, bunlar “Karmakarışık düşlerdir; onu kendisi uydurmuştur; o bir şairdir.” dediler. Öyleyse öncekilere gönderildiği gibi bize de bir ayet getirsin." [25/5; 26/224-226; 36/69; 6/109,124]

6. Kendilerinden önce helâk ettiğimiz hiçbir memleket halkı iman etmemişti; şimdi bunlar mı iman edecek?

7. Senden önce de kendilerine vahyettiğimiz insanlardan başkasını resul olarak göndermedik. Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun. [12/109; 16/43]

8. Biz onları yemek yemez bedenler kılmadık ve onlar ölümsüz de değillerdi. [21/34-35; 3/185; 29/57]

9. Sonra onlara verdiğimiz söze sâdık kaldık, böylece onları ve dilediğimiz kimseleri kurtardık haddi aşanları ise helâk ettik.

10. Andolsun, size içinde zikriniz (:şerefiniz) bulunan bir kitap indirdik. Yine de aklınızı kullanmaz mısınız? [23/71; 43/44; 56/77; 38/1]

11. Biz zulmeden nice memleketleri kırıp geçirdik, onların ardından da başka kavimler meydana getirdik.

12. Zorlu azabımızı hissettiklerinde oradan hızla kaçıyorlardı.

13. Kaçmayın, içinde şımarıp azdığınız refaha ve yurtlarınıza dönün, çünkü sorgulanacaksınız! [29/13]

14. “Eyvahlar bize!" Biz, zalimmişiz." dediler.

15. Onların bu yakınmaları, biz onları biçilmiş ekin, sönmüş ateş durumuna getirinceye kadar devam eder gider.

16. Biz göğü, yeri ve ikisi arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık. [3/191; 38/27; 44/38-39]

17. Eğer bir eğlence edinmek isteseydik kendi katımızdan edinirdik. Yapacak olsaydık böyle yapardık.

18. Hayır, biz hakkı bâtılın üstüne fırlatırız, o da onun beynini darmadağın eder. Bir de bakarsın ki bâtıl, yok olup gitmiştir. (Allah'a karşı) yakıştırdıklarınızdan dolayı yazıklar olsun size. [40/5; 47/3; 17/81]

19. Göklerde ve yerde ne varsa O’nundur. O’nun katında olanlar O’na kulluk etmekten büyüklenmezler ve bıkmazlar. [16/49; 2/34; 7/146]

20. Gece gündüz durmadan tesbih ederler.

21. Yoksa onlar, yeryüzünde ölüleri dirilten birtakım ilahlar mı edindiler?

22. Eğer göklerde ve yerde Allah'tan başka ilahlar olsaydı, ikisi de fesada uğrardı. Arşın Rabbi olan Allah onların yakıştırdıklarından münezzehtir. [39/29; 27/60-65]

23. Allah yaptığından dolayı sorgulanmaz fakat onlar sorgulanırlar. [21/47]

24. Yoksa O’nun peşi sıra ilahlar mı edindiler? De ki: Kesin kanıtınızı getirin. İşte bu, benimle birlikte olanların zikri ve benden öncekilerin de zikridir (:kitabıdır). Hayır, onların çoğunluğu gerçeğin ne olduğunu bilmeksizin ona karşı çıkarlar. [23/117; 30/29; 37/156-157; 46/4]

25. Senden önce hiçbir resul göndermedik ki ona, "Benden başka ilah yoktur, öyleyse bana kulluk edin." diye vahyetmiş olmayalım. [41/43; 18/110; 3/79]

26. "Rahmân çocuk edindi." dediler. O münezzehtir. Hayır, onlar ikramda bulunulmuş kullardır. [19/88-92; 23/91,25/2]

27. Onlar sözleriyle Allah’ın önüne geçmezler ve onlar O’nun emriyle hareket ederler.

28. Allah onların geleceğini de geçmişini de bilir, onlar Allah’ın razı olduğu kimseden başkasına şefaat etmezler. Onlar Allah’ın haşyetinden içleri titremekte olanlardır. [20/109; 44/41-44; 39/43-44; 53/26]

29. Onlardan her kim, "Ben Allah’ın peşi sıra bir ilahım." diyecek olsa, bu durumda biz onu cehennemle cezalandırırız. Zalimleri biz işte böyle cezalandırırız. [3/79]

30. İnkâr edenler, göklerle yer bitişikken, onları ayırdığımızı ve suyu canlılar için hayat kaynağı kıldığımızı düşünmezler mi? Hâlâ inanmayacaklar mı?

31. Yeryüzünde onları sarsmasın diye sabit dağlar yerleştirdik ve yol bulabilsinler diye geçitler var ettik.

32. Gökyüzünü korunmuş bir tavan kıldık, onlar ise oradaki ayetleri görmezlikten geliyorlar.

33. Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratan O’dur, her biri bir yörüngede yüzer. [79/3; 36/37-40]

34. Senden önce hiçbir beşeri ölümsüz kılmadık, şimdi sen öleceksin de onlar ölümsüz mü kalacaklar? [3/144; 21/8; 40/77; 39/30]

35. Her nefis ölümü tadıcıdır. Biz şerle de, hayırla da deneyerek sizi imtihan ediyoruz. Sonunda bize döndürüleceksiniz. [4/78; 29/57; 3/185; 32/11; 67/2]

36. İnkâr edenler seni gördüklerinde, "İlahlarınızı diline dolayan bu mu?" diyerek seninle alay ediyorlar. Oysa Rahmân'ın zikrini inkâr edenler kendileridir. [6/10, 33; 25/41]

37. İnsan aceleci yaratıldı. Size ayetlerimi yakında göstereceğim. Acele etmemi istemeyin. [17/11,46/35]

38. "Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaat ne zamandır?" derler. [34/29-30; 45/24; 67/25-26; 16/38]

39. İnkâr edenler yüzlerinden ve sırtlarından ateşi savamayacakları ve kendilerine de kimsenin yardım edemeyeceği zamanı bir bilselerdi. [18/105; 33/17]

40. Doğrusu son saat onlara ansızın gelir de böylece onları şaşkına çevirir. Artık ne onu geri çevirmeye güçleri yeter ne de onlara göz açtırılır. [12/107; 22/55; 43/66]

41. Andolsun, senden önceki resullerle de alay edilmişti. Bu yüzden onlarla alay edenleri alay ettikleri şey kuşatmıştı. [15/95; 18/106; 10/41]

42. De ki "Gece ve gündüz sizi Rahmân'dan kim koruyabilir?" Doğrusu onlar Rablerinin zikrinden yüz çevirenlerdir. [43/36-37]

43. Yoksa bizim dışımızda onları koruyacak ilahları mı var? Onların kendilerine bile yardıma güçleri yetmez ve onlar bizden destek de görmezler. [33/17; 34/22; 35/14]

44. Biz onları ve atalarını yararlandırdık da uzun bir ömür sürdüler. Bizim yeryüzünü etrafından nasıl eksiltip durduğumuzu görmüyorlar mı? Şu halde üstün gelenler onlar mı? [13/41]

45. De ki "Ben sizi yalnızca vahiyle uyarıyorum. Ancak sağırlar, uyarıldıklarında çağrıyı işitmezler." [25/44; 10/100; 67/10]

46. Andolsun, onlara Rabbinin azabından hafif bir esinti dokunsa, "Yazık bize, zalimlermişiz." diyecekler.

47. Kıyamet günü için adalet terazileri kurarız. Hiç kimse zulme uğratılmaz. Bir hardal tanesi bile olsa onu getiririz. Hesap görücü olarak biz yeteriz. [7/8-9; 101/6-8]

48. Andolsun, biz Musa'ya ve Harun'a muttakiler için bir aydınlık ve hatırlatma olarak Furkan'ı verdik. [8/29]

49. Muttakiler görmedikleri halde Rablerinden içten içe çekinirler ve son saatten de titrerler. [36/11]

50. Bu bizim ona indirdiğimiz mübarek bir zikirdir. Böyleyken şimdi siz bunu inkâr mı ediyorsunuz? [38/29]

51. Biz daha önce de İbrahim'e rüşdünü vermiştik. Biz onu biliyorduk.

52. Hani babasına ve kavmine "Sizin karşılarında bağlılık gösterdiğiniz bu heykeller de neyin nesidir? demişti.

53. "Biz atalarımızı bunlara kulluk eder bulduk." dediklerinde; [26/70-77]

54. İbrahim "Andolsun, siz ve atalarınız apaçık bir sapkınlığın içindesiniz." dedi. [6/74]

55. "Sen bize gerçeği mi getirdin, yoksa bizimle oyun mu oynuyorsun?" dediler.

56. "Doğrusu, sizin Rabbiniz göklerin ve yerin Rabbidir, onları yaratmıştır ve ben de bunun şahitlerindenim." dedi.

57. "Allah'a yemin ederim ki, siz arkanızı dönüp gittikten sonra, putlarınıza bir tuzak kuracağım."

58. Böylece ona başvururlar diye büyükleri hariç onları paramparça etti. [37/85-96]

59. "Bizim ilahlarımıza bunu kim yaptı? O zalimlerden biridir." dediler.

60. Bir kısım insanlar "İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını duymuştuk." dediler.

61. Dediler ki "Öyleyse, onu halkın önüne çıkarın ki başına gelecekleri herkes görsün."

62. "Ey İbrahim! Bunu ilahlarımıza sen mi yaptın?" dediler.

63. "Belli ki şu büyükleri yapmış; eğer konuşabiliyorlarsa, onlara sorun!" dedi.

64. Vicdanlarının sesini dinlediklerinde birbirlerine, “Asıl zalimler bizleriz." dediler.

65. Sonra eski düşüncelerine döndüler ve “Kesinlikle bunların konuşamayacağını sen de bilirsin.” dediler. [27/14]

66. Dedi ki "O halde, Allah'ın peşi sıra size yararı olmayan ve zararı dokunmayan şeylere mi kulluk ediyorsunuz?"

67. "Yazıklar olsun size ve Allah'ın peşi sıra kulluk ettiklerinize. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?"

68. "Eğer bir şey yapacaksanız, onu yakın ve ilahlarınıza yardım edin.” dediler.

69. Biz de "Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve selametli ol." dedik.

70. Ona bir tuzak kurmak istediler, fakat biz onları hüsrana uğrattık.

71. Onu ve Lut'u kurtarıp, içinde insanlık için bereketler kıldığımız yere çıkardık.

72. Ona İshak'ı armağan ettik, üstüne de Yakup'u, her birini salihler kıldık.

73. Onları emrimizle hidayete yönelten imamlar kıldık ve onlara hayrı kapsayan fiilleri, salâtı yerine getirmeyi ve zekâtı (:arınmayı) gerçekleştirmeyi vahyettik. Onlar bize kulluk edenlerdi. [32/24; 2/124; 9/12; 28/41]

74. Lut'a da bir hüküm ve ilim verdik ve onu çirkin işler yapmakta olan memleketten kurtardık. Onlar fâsık, kötü bir kavimdi.

75. Onu rahmetimize dâhil ettik, çünkü o salihlerdendi.

76. Nuh'u da an. Daha önce yakarışta bulunduğunda biz onun yakarışına cevap verdik. Onu ve ehlini büyük bir sıkıntıdan kurtardık.

77. Ayetlerimizi yalanlayan kavme karşı ona yardım ettik. Çünkü onlar kötü bir toplumdu. Bu sebeple onların hepsini suda boğduk.

78. Davud ve Süleyman'ı da an. Hani onlar halkın koyunlarının içinde yayıldığı ekin hakkında hüküm veriyorlardı. Biz de onların verdiği hükme şahittik.

79. Biz hükmü Süleyman'a kavrattık, her birine hüküm ve ilim verdik. Davud ile birlikte tesbih etsinler diye dağlara ve kuşlara boyun eğdirdik. Bunları yapanlar bizdik. [27/16-28]

80. Ona sizi savaşta koruması için zırh yapmayı öğrettik. Peki, şükrediyor musunuz?

81. Şiddetle esen rüzgârları da Süleyman'a boyun eğdirmiştik. Rüzgâr onun emriyle bereketlendirdiğimiz yere doğru akıp giderdi. Biz her şeyi bilmekteyiz.

82. Onun için dalgıçlık yapan ve bundan başka işler de gören şeytanlardan kimseleri de (emrine verdik). Biz onları gözetim altında tutuyorduk.

83. Eyyub'u da an. Hani o Rabbine "Bana sıkıntı dokundu, sen merhametlilerin en merhametlisisin." diye dua etmişti. [38/41-44]

84. Böylece onun duasına cevap verdik. Kendisinden o sıkıntıyı giderdik; ona katımızdan bir rahmet ve kulluk edenler için bir hatırlatma olmak üzere ehlini ve onlarla birlikte bir katını daha verdik. [38/41-44]

85. İsmail, İdris ve Zü'lkifl'i de an hepsi sabredenlerdendi.

86. Onları da rahmetimize soktuk, onlar salih kimselerdi.

87. Balık sahibi (:Yunus'u da) hatırla. Hani o öfkelenip gitmişti ve bizim kendisine yetmeyeceğimizi zannetmişti. Karanlıklar içinde "Senden başka ilah yoktur. Sen yücesin, ben zulmedenlerden oldum." diye yakarmıştı. [37/139-148; 68/48-49]

88. Böylece onun duasına cevap verdik ve onu kederden kurtardık. İşte biz mü'minleri böyle kurtarırız.

89. Zekeriya'yı da an. Hani o Rabbine "Rabbim! Beni yalnız başıma bırakma, sen vârislerin en hayırlısısın." diye dua etmişti.

90. Onun duasına cevap verdik. Kendisine Yahya'yı armağan ettik, eşini de doğurmaya elverişli kıldık. Onlar hayırlarda yarışırlardı. Korku ve ümitle bize dua ederlerdi. Bize içten bir saygı gösterirlerdi. [7/56; 32/16; 7/180]

91. İffetini koruyan (:Meryem'i) de an. Biz ona ruhumuzdan üfledik. Onu ve oğlunu insanlığa bir delil kıldık.

92. Sizin bu ümmetiniz tek bir ümmettir. Ben de sizin Rabbinizim öyleyse bana kulluk edin.

93. Onlar aralarındaki emr'lerini (:dinlerini) paramparça ettiler. Hepsi bize dönecektir. [23/53; 6/159; 30/32]

94. Artık kim bir mü'min olarak salih amellerde bulunursa, onun çalışması inkâr edilmeyecektir. Biz onu yazmaktayız. [17/19; 20/112]

95. Helâk ettiğimiz bir memlekete artık (dünyaya dönüş) yasaktır. Onlar bir daha geri dönemezler.

96. Yecuc ve Mecuc (un sedleri) açıldığında onlar her bir tepeden akın ederler. [18/94]

97. Gerçek olan vaat yaklaşmıştır. İşte o zaman inkâr edenlerin gözleri yuvalarından fırlayacak; "Eyvahlar bize, biz bundan gaflet içindeydik, doğrusu bizler zalim kimselerdik." diyecekler.

98. Siz de, Allah'ın peşi sıra taptıklarınız da cehennemin yakıtısınız, siz oraya gireceksiniz.

99. Eğer onlar gerçek ilahlar olsalardı ona girmezlerdi. Oysa onların tümü orada sürekli kalacaklardır.

100. Orada onların payına ah edip inlemek düşecek ve orada başka bir şey işitmeyecekler.

101. Kendileri için katımızdan nihai iyilik ve güzellik takdir edilmiş bulunanlara gelince böyleleri cehennemden uzak tutulacaklar.

102. Cehennemin uğultusunu bile duymazlar. Onlar canlarının çektiği nimetler içinde sürekli kalırlar.

103. Onları en büyük korku üzmez ve melekler onları "Size vadedilen gününüz işte bugündür.” diye karşılarlar. [35/34; 43/68; 41/30-32]

104. O gün gökleri sayfaları dürer gibi düreceğiz ve âlemi ilk kez nasıl yarattıysak onu yeniden tekrarlayacağız. Bu gerçekleştirilmesini kendi üzerimize aldığımız bir vaattir. Biz vadimizi yerine getirenleriz! [14/48; 46/33]

105. Andolsun, biz Zikir'den (:Tevrat) sonra Zebur'da da; " Yeryüzüne salih kullarım mirasçı olacaktır." diye yazdık. [3/184; 17/55; 28/5; 24/55]

106. Kuşkusuz bunda, kulluk eden bir topluluk için kesin bir tebliğ (:mesaj) vardır.

107. Biz seni insanlığa yalnızca bir rahmet olarak gönderdik. [7/158; 25/1; 45/5-6; 81/27]

108. “Bana, ilahınızın yalnızca bir tek ilah olduğu vahyolunuyor; artık teslim olacak mısınız?" de. [21/25]

109. Yüz çevirirlerse "Gerçeği hepinize aynı şekilde duyurdum. Size vadedilen yakın mı uzak mı bilemem." de. [7/188; 46/9; 16/77; 34/30]

110. O, sözün açığa vurulanını da gizlediklerinizi de bilir. [3/29; 64/4]

111. Bilemem, belki bu sizi denemek ve bir süreye kadar faydalandırmak içindir.

112. (Resul) "Rabbim, hak ile hükmet. Rabbimiz, Rahmân'dır, yakıştırdıklarınıza karşı yardımına başvurulandır, yardım ve desteğine sığınılandır." dedi. [34/26]

22.HAC SÛRESİ

[Mekki mi Medeni mi olduğu tartışmalıdır, 78 ayet]
[Adını 27. ayetteki “el-hacc” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ey insanlar! Rabbinize karşı takvalı olun. Çünkü son saatin sarsıntısı dehşetli bir şeydir. [79/42; 42/17; 40/59; 33/63]

2. Onu gördüğünüz gün, her emzikli emzirdiğini unutur ve her hamile yükünü düşürür. İnsanları da sarhoş görürsün, oysa onlar sarhoş değillerdir. Ne var ki Allah’ın azabı çok şiddetlidir. [80/34-42; 83/4-6]

3. İnsanlardan kimi Allah hakkında cahilce tartışır ve her azgın şeytanının peşine düşer. [3/66; 40/56; 31/20; 42/35]

4. Şeytan hakkında “Her kim onu dost edinirse mutlaka o kimseyi saptırır ve onu cehennem azabına sürükler.” diye yazılmıştır. [14/22; 16/63; 5/91; 16/100]

5. Ey insanlar! Eğer dirilişten yana bir şüphedeyseniz gerçek şu ki; Biz sizi topraktan, sonra bir damla sudan, sonra bir alak'tan (:embriyo), sonra da bir ceninden yarattık ki size (kudretimizi) gösterelim. Dilediğimizi belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde tutar, sonra sizi bebek olarak çıkarır, sonra da olgunluk çağına erişmeniz için sizi büyütürüz. Sonra sizden kiminiz vefat ettirilir, kiminiz de bilirken bilmez hale gelsin diye ömrün en düşkün çağına döndürülür. Yeryüzünü de cansız görürsün. Fakat üzerine suyu indirdiğimiz de titreşir, kabarır ve her güzel çiftten bitirir. [46/33; 30/50; 16/70; 36/33,68; 57/17]

6. İşte böyle; Allah, hakkın kendisidir, ölüleri de böyle diriltir ve O her şeye kâdirdir. [22/62; 10/30-32]

7. Son saat gelecek, onda şüphe yoktur. Allah kabirdekileri diriltecektir. [83/4-6; 99/1-6; 82/4-5; 36/52]

8. İnsanlardan bazıları, bir ilme dayanmadan, hidayet ve aydınlatıcı kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır; [22/3; 31/20; 40/35; 3/66]

9. Allah yolundan saptırmak için gururla salınıp, kasılır. Ona dünya hayatında aşağılanma vardır. Kıyamet günü de ona yakıcı azabı tattırırız:

10. Ona "Bu, senin ellerinin önden takdim ettikleridir." (denir). Allah hakkıyla kulluk edenlere zulmedici değildir.

11. İnsanlardan kimi de Allah'a yarım yamalak kulluk eder. Kendisine bir hayır dokunursa, bununla tatmin olur. Kendisi bir sınanmaya tâbi tutulsa gerisin geriye dönüverir. O, dünyayı kaybetmiştir, ahireti de. İşte bu apaçık bir hüsrandır. [2/200; 10/12]

12. Allah'ın peşi sıra kendisine ne zararı dokunan ne yararı olan şeylere yakarır. İşte bu derin bir sapkınlıktır. [46/5]

13. (Ya da) Zararı yararından daha yakın olana yakarır. (Yakardığı) ne kötü mevla ve ne kötü yoldaştır.

14. Allah iman edip salih amellerde bulunanları içinde ırmaklar akan cennetlere sokar. Allah dilediğini yapar.

15. Her kim Allah'ın resulüne, dünyada ve ahirette asla yardım etmeyeceğini zannediyorsa, bir çaresini bulup göğe uzansın da (ona yapılan yardımı) kessin, sonra baksın, bulduğu çare öfkelendiği şeyi ortadan kaldırabilecek mi? [52/38; 40/51]

16. İşte biz Kur'ân'ı apaçık ayetler olarak indirdik. Allah dilediğini hidayete ulaştırır. [2/118; 4/174; 11/1; 16/89; 41/3]

17. İman edenler, Yahudiler, yıldıza tapanlar (Sabii), Hristiyanlar, ateşe tapanlar (Mecusi) ve şirk koşanların arasını Allah kıyamet günü ayırır. Allah her şeye şahittir. [2/62; 5/69]

18. Baksana göklerde ve yerde olanların, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanlardan birçoğunun Allah’a secde ettiklerini görmüyor musun? Birçoğu da azabı hak etmiştir. Allah kimi alçaltırsa onu yükseltecek yoktur. Allah dilediğini yapar. [13/15; 16/49-50]

19. İşte bunlar Rableri hakkında çekişen iki gruptur. İnkâr edenlere ateşten elbiseler biçilmiş olup başlarının üstünden de kaynar su dökülecektir.

20. Bununla karınlarındakiler ve derileri eritilir.

21. Onlar için demirden topuzlar vardır.

22. Ne zaman oradan, ızdıraptan çıkmak isterlerse, oraya geri çevrilirler ve onlara; "Yakıcı azabı tadın." denir.

23. Allah iman edip salih amellerde bulunanları içinde ırmaklar akan cennetlere koyar. Orada altından bilezikler ve incilerle süslenirler. Oradaki elbiseleri ipektendir. [7/32; 18/31; 35/33]

24. Onlar hem sözün en güzeline, hem de övgüye layık olanın yoluna iletilmişlerdir. [39/18-23]

25. Gerçek şu ki, inkâr edip Allah’ın yolundan (alıkoyanlara) ve yerlisi olsun, dışarıdan gelmiş olsun tüm insanlar için eşit kıldığımız Mescid-i Haram'dan alıkoyanlara, orada zulmederek haktan ayrılanlara elim bir azap tattırırız.

26. Hani biz İbrahim'e evin (:Kabe'nin) yerini belirtip hazırladığımızda "Bana hiçbir şeyi ortak koşma. Tavaf edenler, kıyam edenler, rükû edenler ve secde edenler için evimi temiz tut." diye emretmiştik. [2/125-128; 3/96-97]

27. İnsanlar içinde haccı duyur. Gerek yaya gerekse uzak yollardan gelen her türlü binek üstünde sana gelsinler; [2/196-200]

28. Böylece kendileri için birtakım yararlara şahit olsunlar. Kendilerine rızık olarak verdiğimiz hayvanlar üzerine belli günlerde Allah'ın adını ansınlar. Artık bunlardan yiyin ve zorluk çeken fakiri de doyurun.

29. Sonra hac sorumluluklarını tamamlayıp temizlensinler, adaklarını yerine getirsinler. Beyt-i Atik'i (:Kadim evi) tavaf etsinler. [9/28]

30. İşte böyle; kim Allah'ın haramlarına saygı gösterirse Rabbi katında kendisi için daha hayırlıdır. Size okunan (:bildirilen) hayvanlar dışındaki tüm hayvanlar helal kılındı. Öyleyse iğrenç bir pislik olan putlardan ve yalan söz söylemekten kaçının. [5/3-5; 6/114-116]

31. Bunu Allah'ı birleyen hanifler olarak O’na ortak koşmadan yapın. Kim Allah'a ortak koşarsa, sanki o, gökten düşüp de kuşların didikleyip kapıştığı veya rüzgârın ıssız bir yere sürüklediği bir şey gibidir. [4/48,116; 5/72; 16/120,123; 30/30]

32. İşte böyle! Kim Allah'ın şiarlarına (:sembollerine) saygı gösterirse kesinlikle bu, kalplerin takvasındandır.

33. Onlarda sizin için belirli bir süreye kadar yararlar vardır. Sonra onların yeri Beyt-i Atik'tir.

34. Bunun gibi, her ümmet için bir mensek (:ibadet tarzı) kıldık. Bu amaçla kendilerine rızık olarak sağladığımız hayvanları keserken Allah'ın ismini ansınlar. İşte sizin ilahınız bir tek ilahtır, artık yalnızca O’na teslim olun. Sen gönülden bağlananları müjdele, [22/67; 2/128]

35. Onlar, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperenler, kendilerine dokunan musibetlere sabredenler, salâtı yerine getirenler ve rızık olarak verdiklerimizden infak edenlerdir. [3/146-148; 2/155]

36. İri cüsseli develeri/büyükbaş hayvanları size Allah'ın şiarlarından kıldık, sizler için onlarda birçok hayır vardır. Öyleyse onlar bir dizi halinde boğazlanırken Allah'ın adını anın. Kesilip yanları üzerine yattıkları zaman da onlardan yiyin, kanaatkâra ve isteyene yedirin. İşte böylece şükredesiniz diye bunları size boyun eğdirdik.

37. Onların ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşır, O'na ulaşan ancak sizin takvanızdır. İşte böylece O'nun, size hidayet vermesine karşılık Allah'ı büyükleyesiniz diye bunları size boyun eğdirmiştir. Muhsinleri müjdele. [2/2-5,177; 39/33; 5/27]

38. Allah iman edenleri savunur. Allah hiçbir hain ve nankörü sevmez. [30/47; 40/19]

39. Zulme uğrayan kimselere savaşmaları için izin verildi. Allah onlara yardım edecektir.

40. Onlar, sırf "Rabbimiz Allah'tır." demelerinden dolayı, haksız yere yurtlarından çıkarılmış kimselerdir. Eğer Allah, insanların kimini kimiyle defetmeseydi, manastırlar, kiliseler, havralar (:salâtgâh) ve içinde Allah'ın isminin çokça anıldığı mescitler, yıkılır giderdi. Allah kendi (dini)ne yardım edenlere kesin olarak yardım eder. Allah Kaviyy'dir, Azîz'dir. [2/251; 47/7]

41. Onlar, yeryüzünde kendilerini iktidar sahibi kıldığımızda salâtı yerine getirirler, zekâtı gerçekleştirirler, ma'rufu emreder, münkeri yasaklarlar. Bütün işlerin sonu Allah'a aittir. [3/110; 9/71]

42. Eğer seni yalanlıyorlarsa, onlardan önce Nuh, Ad, Semud kavmi de yalanlamıştı; [6/33; 10/41]

43. İbrahim'in kavmi ve Lut'un kavmi de,

44. Medyen halkı da. Musa da yalanlanmıştı. Böylelikle ben, o inkâr edenlere bir süre tanıdım, sonra onları yakaladım. Benim tanınmamam nasılmış!

45. Zulmederlerken helâk ettiğimiz nice ülkeler vardır ki, şimdi onların altları üstlerine gelmiştir. Âtıl kuyular, yüksek saraylar...

46. Yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, düşünecek kalpleri, işitecek kulakları olsun? Doğrusu, gözler kör olmaz, ancak sinelerdeki kalpler körelir. [6/104; 13/19; 17/72]

47. Onlar senden azabın çarçabuk getirilmesini istiyorlar. Allah vadinden asla dönmez. Rabbinin katında bir gün sizin hesabınızla bin yıl gibidir. [7/4; 20/104; 23/112-114; 32/5]

48. Zulmetmekteyken mühlet verdiğim sonra da kendilerini azabımla yakaladığım nice memleket halkları vardır. Dönüş yalnız banadır.

49. De ki "Ey insanlar! Ben sizin için yalnızca apaçık bir uyarıcıyım." [2/213; 33/45; 48/8; 46/9]

50. İman edip salih amellerde bulunanlar için bağışlanma ve cömertçe verilmiş bir rızık vardır.

51. Ayetlerimizi aciz bırakmak için çaba harcayanlar ise cehennem halkıdır. [34/5; 41/40]

52. Biz senden önce hiçbir resul ve nebî göndermiş olmayalım ki, o bir temennide bulunduğunda, şeytan onun dileğine bir kuşku katmasın. Ama Allah şeytanın kattığını giderir, sonra kendi ayetlerini sağlamlaştırır. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [6/112; 25/31; 41/36]

53. Şeytanın bu tür attıkları, kalplerinde hastalık olanlara ve kalpleri katılaşanlara bir imtihan olması içindir. Zalimler derin bir ayrılık içindedirler. [6/113; 34/21]

54. Kendilerine ilim verilenler, bunun (:Kur'ân'ın) hiç tartışmasız Rablerinden olan bir gerçek olduğunu bilsinler. Böylece O'na iman etsinler ve kalpleri O'na gönülden bağlansın. Allah iman edenleri doğru yola yöneltir. [13/28]

55. İnkâr edenlere gelince, son saat onlara ansızın gelinceye veya umutsuz bir günün azabı onlara yetişinceye kadar ondan şüphe etmeye devam ederler. [21/40; 43/66]

56. O gün mülk yalnızca Allah'ındır. O, aralarında hükmedecektir. Artık iman edip salih amellerde bulunanlar, nimetlerle donatılmış cennetlerdedir. [17/111; 25/2; 64/1; 67/1; 40/16]

57. İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlara, alçaltıcı bir azap vardır.

58. Allah yolunda hicret edip sonra öldürülen veya ölenlere gelince, Allah onları güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır. [4/100]

59. Onları kendisinden razı olacakları bir yere koyacaktır. Allah Alîm'dir, Halîm'dir.

60. İşte böyle! Her kim kendisine yapılan haksızlığın benzeriyle karşılık verir, sonra saldırıya uğrarsa, Allah mutlaka ona yardım eder. Allah Afuv'dur, Gafûr'dur.

61. İşte böyle! Çünkü Allah geceyi gündüze katar ve gündüzü geceye katar. Allah Semî'dir, Basîr'dir.

62. Böyledir, çünkü Allah hakkın ta kendisidir. O'nun peşi sıra onların taptıkları ise bâtılın ta kendisidir. Allah Alî'dir, Kebîr'dir. [18/44; 23/116; 31/30]

63. Allah'ın gökten indirdiği su ile yeryüzünün yemyeşil olduğunu görmez misin? Allah Latîf'dir, Habîr'dir.

64. Göklerde ve yerde her ne varsa O'nundur. Allah Ganiyy'dir, Hamîd'dir.

65. Allah'ın yerdekileri ve denizde kendisinin emriyle akıp giden gemileri hizmetinize verdiğini görmedin mi? İzni olmadıkça, göğü yerin üstüne düşmekten alıkoyar. Allah insanlara karşı Raûf'tur, Rahîm'dir.

66. O ki size hayat verdi, sonra sizi öldürecek, sonra da yeniden diriltecektir. Doğrusu insan pek nankördür. [45/26; 30/40]

67. Biz her ümmete bir mensek (:ibadet tarzı) kıldık, onlar bu tarz üzere ibadet etmektedirler. Öyleyse bu konuda seninle çekişmesinler. Sen Rabbine çağır. Sen dosdoğru bir yol üzerindesin. [2/128; 22/34]

68. Seninle mücadeleye girişirlerse, "Allah yaptıklarınızı daha iyi bilir.” de. [42/15]

69. Allah kıyamet günü, hakkında ihtilafa düştüğünüz konularda aranızda hüküm verecektir. [32/25; 39/69; 45/17]

70. Allah'ın gökte ve yerde olanların hepsini bildiğini bilmez misin? Bunlar bir kitaptadır. Bunlar Allah’a çok kolaydır. [39/69-70; 17/13-14; 45/28-29]

71. Onlar Allah'ın peşi sıra kendileri hakkında bir delil indirmediği ve haklarında bilgileri olmayan şeylere kulluk ediyorlar. Zalimler için hiçbir yardımcı yoktur. [10/18; 39/3; 46/5]

72. Onlara karşı apaçık olan ayetlerimiz okunduğunda, inkâr edenlerin yüzlerindeki hoşnutsuzluğu görürsün. Neredeyse onlar ayetlerimizi okuyana saldıracaklar. De ki "Size, bundan daha kötü olanını haber vereyim mi? Ateş... Allah onu inkâr edenlere vadetmiştir. O ne kötü bir varış yeridir." [10/15; 34/30; 4/42; 9/63]

73. Ey insanlar! Size bir örnek verildi, şimdi onu dinleyin. Allah'ın peşi sıra yalvardıklarınızın hepsi bir araya gelseler dahi bir sinek bile yaratamazlar. Eğer sinek onlardan bir şey kapacak olsa bunu da ondan geri alamazlar. İsteyen de âciz, istenen de! [2/26]

74. Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler. Allah Kaviyy’dir, Azîz’dir. 39/67]

75. Allah meleklerden de resuller seçer, insanlardan da. Allah Semî’dir, Basîr’dir.

76. Allah onların önündekini ve ardındakini bilir. Bütün işler Allah'a döndürülür. [21/28]

77. Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, Rabbinize kulluk edin ve hayır işleyin ki kurtuluşa ulaşasınız.

78. Allah adına gerektiği gibi cihat edin. O sizleri seçti ve din konusunda size bir güçlük yüklemedi, atanız İbrahim'in milleti(ndeki gibi). O daha önce de, bunda (Kur'ân'da) da sizi "Müslümanlar" olarak isimlendirdi. Resul size şahit olsun, siz de insanlara şahitler olasınız diye. Artık salâtı yerine getirin, zekâtı gerçekleştirin ve Allah'a (:emirlerine) sımsıkı sarılın, sizin Mevlanız O'dur. Ne güzel Mevla ve ne güzel Nasîr (:yardımcı). [23/62; 65/7; 41/33; 27/91]

23.MU'MİNUN SÛRESİ

[Mekki, 118 ayet]
[Adını 1. Ayetteki "Mu'minler" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Mü'minler kurtulmuştur. [8/2-4; 13/20-22; 42/37-39; 9/71]

2. Onlar salâtlarında hûşû içindedirler.[70/23-24]

3. Onlar boş şeylerden yüz çevirirler. [25/72; 28/55]

4. Onlar arınmak için çalışırlar. [9/103; 92/18; 87/14; 35/18]

5. Onlar ırzlarını korurlar;

6. Ancak eşleri yani (nikâh yoluyla) meşru şekilde sahip oldukları müstesna. Çünkü onlar (bundan dolayı) kınanmazlar.

7. Kim de bundan ötesini ararsa, artık sınırı aşanlardır.

8. Onlar kendilerine verilen emanete ve verdikleri söze riayet ederler. [70/32]

9. Salâtlarını da korurlar. [70/23]

10. İşte onlar varislerin ta kendileridir, [6/92; 70/34]

11. Firdevs (cennetlerin)e de varis olacaklardır. Orada sürekli kalacaklardır.

12. Andolsun biz insanı, süzme bir çamurdan yarattık. [15/26; 71/17; 32/7; 37/11]

13. Sonra onu bir nutfe (:sperm) olarak sağlam bir yere yerleştirdik. [35/11; 25/54; 40/67]

14. Sonra nutfeyi alaka'ya (:embriyo), alaka'yı cenine dönüştürdük. Cenini de kemiklere dönüştürdük, kemiklere de et giydirdik. Sonra da onu bambaşka bir yaratışla inşa ettik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah'ın şânı ne yücedir!

15. Bütün bunların ardından siz mutlaka öleceksiniz. [10/56; 56/60; 21/35]

16. Sonra mutlaka kıyamet günü diriltileceksiniz. [30/19,40; 26/81; 46/33]

17. Andolsun, biz sizin üstünüzde yedi yol yarattık. Biz yarattıklarımızdan habersiz değiliz. [23/86; 2/29; 42/12; 65/12]

18. Biz gökten belli bir miktarda su indirdik ve onu yeryüzünde tuttuk, biz onu yok etme gücüne de sahibiz.

19. Bununla size hurma bahçeleri, üzüm bağları meydana getirdik. İçlerinde çok sayıda yemişler vardır ve sizler onlardan yemektesiniz.

20. Yine o su ile Sîna dağında biten bir ağaç (:zeytin ağacı) yarattık ki hem yağ, hem de yiyenlere katıktır.

21. Hayvanlarda da sizin için bir ibret vardır. Karınlarında olanlardan size içirmekteyiz. Onlarda sizin için daha birçok yararlar vardır. Siz onlardan yersiniz de. [16/5, 8, 66, 80; 40/79]

22. O hayvanların üzerinde ve gemilerde taşınmaktasınız.

23. Andolsun, biz Nuh'u kavmine gönderdik. Böylece kavmine "Ey Kavmim! Allah'a kulluk edin. O'nun dışında sizin başka ilahınız yoktur, yine de takva sahibi olmayacak mısınız?" dedi.

24. Bunun üzerine, kavminden inkârcı ileri gelenler "Bu ancak sizin gibi bir beşer. Size karşı üstünlük elde etmek istiyor. Eğer Allah dileseydi, melekler indirirdi. Bunları geçmiş atalarımızdan duymadık."[17/95; 25/7]

25. "O kendisinde delilik bulunan bir adamdır. Onu belli bir süre gözetleyin." dediler. [23/70; 26/27]

26. Nuh "Rabbim! Beni yalanlamalarına karşı bana yardım et." dedi.

27. Biz de ona "Gözetimimiz altında ve vahyimiz uyarınca gemiyi yap." diye vahyettik. Emrimiz gelip de sular coşunca, hepsinden birer çift (hayvan) ile hakkında azap hükmü verilmiş olanlar dışında ehlini gemiye al. Zulmedenler hakkında da bana istekte bulunma. Çünkü onlar boğulacaklardır. [11/40; 66/10]

28. Sen ve beraberindekiler gemiye yerleşince, de ki "Bizi zalim kavimden kurtaran Allah'a hamdolsun."

29. Ve "Rabbim! Beni bereketli bir yere indir, sen konuk edenlerin en hayırlısısın." de.

30. Kesinlikle bunda ibretler vardır. Biz imtihan ederiz.

31. Sonra onların ardından bir başka nesli getirdik.

32. Onlara da içlerinden, "Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur, hâlâ takva sahibi olmayacakmısınız?" diyen bir resul gönderdik.

33. Kavminden inkâr edip ahirete kavuşmayı yalanlayan ve kendilerine dünya hayatında refah verdiğimiz önde gelenler, "Bu da ancak sizin benzeriniz bir beşer, yediklerinizden yiyor, içtiklerinizden içiyor." [17/93-95; 14/10; 10/2; 21/7-8]

34. Eğer benzeriniz olan bir beşere boyun eğecek olursanız, hüsrana uğrayanlar olursunuz.

35. Size öldüğünüz, toprak ve kemik haline geldiğiniz zaman, (diriltilip) çıkarılacağınızı mı vadediyor?

36. Heyhat, size vadedilen şey ne kadar uzak...

37. Hayat bu dünya hayatından ibarettir; kimimiz ölür, kimimiz yaşar, biz diriltilecek değiliz. [6/29; 50/43; 22/5]

38. O, Allah adına yalan uyduran biridir, bizler de ona inanacak değiliz." dediler. [10/37; 53/3-5,42/24]

39. "Rabbim! Beni yalanlamalarına karşı bana yardım et." dedi. [10/41, 108; 16/127]

40. Allah "Az bir süre bekle, onlar mutlaka pişman olacaklar." dedi.

41. Derken o korkunç ses onları hak ettikleri şekilde yakaladı da hepsini selin sürüklediği çer çöpe çevirdik. Yok olsun o zalimler topluluğu!

42. Sonra onların ardından başka nesiller getirdik.

43. Hiçbir ümmet, ecelini ne öne alabilir, ne de erteleyebilir. [6/2; 7/34; 15/5; 16/61; 63/11; 71/4]

44. Sonra resullerimizi ardı ardına gönderdik. Hangi ümmete resulü geldiyse onu yalanladılar. Biz de onları birbiri ardınca yok edip, hepsini ibretlik birer olay yaptık. Yok olsun inanmayan toplum.

45. 46. Sonra Musa ve kardeşi Harun'u, Firavun'a ve ileri gelen çevresine ayetlerimizle ve apaçık bir yetkiyle gönderdik; Fakat onlar büyüklendiler. Onlar, böbürlenen bir topluluktu.

47. "Kavimleri bize kölelik ederken bizim benzerimiz iki beşere mi inanacağız?” dediler. [21/3; 23/33; 26/22]

48. Böylece onları yalanladılar ve helâk edilenlerden oldular.

49. Andolsun, Musa'ya hidayete ulaşırlar diye kitabı verdik.

50. Biz Meryem oğlunu ve annesini bir ayet kıldık. İkisini barınmaya elverişli ve akarsuyu olan bir tepede yerleştirdik.

51. Ey resuller! Temiz olan şeylerden yiyin ve salih amellerde bulunun; ben yapıp ettiklerinizi bilirim.

52. İşte sizin ümmetiniz tek bir ümmettir. Ben de sizin Rabbinizim öyleyse bana karşı takvalı olun.

53. Fakat emr’lerini (:dinlerini) aralarında parçalayıp, çeşitli kitaplara ayırdılar. Her grup kendi yanında bulunanla sevinmektedir. [6/159; 21/93; 30/32]

54. Bir süreye kadar onları taşkınlıklarıyla baş başa bırak. [15/3; 43/83; 52/45]

55. 56. Sanıyorlar mı ki, kendilerine verdiğimiz mal ve oğullarla onların hayırlarına koşuyoruz? Hayır, onlar şuurunda değillerdir. [8/28; 34/37]

57. Gerçekten, Rablerine olan haşyetlerinden dolayı saygıyla korkanlar,

58. Rablerinin ayetlerine iman ederler,

59. Rablerine şirk koşmazlar,

60. Rablerine dönecekler diye, vermekte olduklarını kalpleri ürpererek verirler;

61. İşte onlar, hayırlarda yarışırlar ve onlar bundan dolayı öne geçerler. [56/10-11]

62. Hiç kimseye gücünün yettiğinden fazla yük yüklemeyiz. Katımızda hakkı söyleyen bir kitap vardır. Onlar haksızlığa uğratılmazlar. [2/286; 22/78; 45/29]

63. Fakat onların kalpleri bundan dolayı bir gaflet içindedir. Üstelik onların, bunun dışında yapmakta oldukları birtakım şeyler vardır; bunun için çalışmaktadırlar.

64. Nihayet, onların refahtan şımaran önde gelenlerini azap ile yakalayınca, hemen feryadı basarlar. [34/34; 6/44]

65. Bugün feryat etmeyin, çünkü bizden yardım göremezsiniz.

66. Oysa ayetlerim size okunurdu da, topuklarınız üzerinde gerisin geri dönerdiniz,

67. Büyüklük taslayarak; gece vakti de hezeyanlar sergilerdiniz.

68. Onlar yine de o sözü (:Kur'ân'ı) gereği gibi düşünmediler mi? Yoksa onlara geçmişteki atalarına gelmeyen bir şey mi geldi?

69. Ya da resullerini tanımadılar mı ki, şimdi onu inkâr ediyorlar?

70. Veya onda bir delilik mi var diyorlar? Hayır, o onlara hak ile geldi oysa onların çoğu haktan hoşlanmayanlardır. [43/78; 47/26-28]

71. Eğer hak, onların hevalarına uysaydı, gökler, yer ve içindekiler kesinlikle fesada uğrardı. Hayır, biz onlara kendi şan şeref ve zikirlerini getirdik, fakat onlar zikirlerinden yüz çeviriyorlar. [21/10; 43/44; 85/21; 50/1]

72. Yoksa sen onlardan karşılık mı istiyorsun? Rabbinin vereceği karşılık daha hayırlıdır. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

73. Sen onları doğru yola çağırıyorsun. [8/24; 36/4; 12/108; 25/27]

74. Fakat ahirete inanmayanlar kesinlikle yoldan sapanlardır.

75. Eğer onlara merhamet eder ve onlara dokunan zararı giderirsek, taşkınlıkları içinde bocalayıp dururlar.

76. Andolsun, biz onları azapla yakaladık, fakat yine de Rablerine boyun eğmediler ve yalvarıp yakarmadılar.

77. Sonunda, üzerlerine şiddetli bir azap kapısı açtığımızda, onlar bunun içinde şaşkına dönüp umutlarını kaybettiler.

78. O sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri yaratandır. Ne de az şükrediyorsunuz.

79. O sizi yeryüzünde yayıp çoğaltandır ve hepiniz O’nun huzurunda toplanacaksınız. [3/9; 4/87; 6/12; 45/26]

80. O hayat veren ve öldürendir. Gece ile gündüzün birbirini takip etmesi de O’na aittir. Yine de aklınızı kullanmayacak mısınız? [67/2; 10/56; 50/43]

81. Buna rağmen, öncekilerin söylediklerinin benzerini söylediler.

82. "Ölüp, toprak ve kemik yığını olunca mı, tekrar diriltilecek mişiz?” [23/37; 6/29]

83. Andolsun, biz de atalarımız da daha önce bununla tehdit edildik. Bu, geçmişlerin masallarından başka bir şey değildir." dediler. [67/25-26; 34/29-30]

84. De ki "Eğer biliyorsanız söyleyin: Yeryüzü ve onun içinde olanlar kimindir?"

85. "Allah'ındır." diyecekler. De ki "Yine de düşünmeyecek misiniz?" [10/32; 29/61-63; 31/25-26]

86. De ki "Yedi göğün Rabbi ve büyük arşın Rabbi kimdir?"

87. "Allah'tır." diyecekler. De ki "Hâlâ takva sahibi olmayacak mısınız?"

88. De ki "Her şeyin melekûtu (:mülk ve yönetimi) elinde olan, koruyan fakat korunma ihtiyacı olmayan kimdir? Eğer biliyorsanız söyleyin."

89. "Allah'tır." diyecekler. De ki "Öyleyse nasıl oluyor da aldanıyorsunuz?"

90. Oysa, biz onlara hakkı getirdik, fakat onlar kesinlikle yalancıdırlar. [39/2; 43/78]

91. Allah çocuk edinmemiştir ve O'nunla birlikte hiçbir ilah da yoktur. Eğer olsaydı her bir ilah kendi yarattığını sahiplenirdi ve birbirlerine üstün gelmeye çalışırlardı. Allah onların yakıştırmalarından münezzehtir. [112/1-3; 6/19; 28/70]

92. O Gaybı ve şehadeti bilmektedir. Onların ortak koştuklarından yücedir. [6/59,73; 35/38; 72/26]

93. 94. De ki "Rabbim, eğer onlara vadolunanı mutlaka bana göstereceksen, Rabbim, bu durumda beni zalimler topluluğunun içinde bırakma."

95. Kesinlikle onları tehdit ettiğimiz şeyi sana göstermeye kâdiriz. [40/77]

96. Kötülüğü en güzel şekilde uzaklaştır. Biz, onların yakıştırmalarını en iyi bileniz. [39/23; 43/88-89; 73/10]

97. De ki "Rabbim! Şeytanın kışkırtmalarından sana sığınırım."

98. "Rabbim! Onların benim yanımda bulunmalarından da sana sığınırım."

99. Sonunda, onlardan birine ölüm geldiği zaman der ki "Rabbim, beni geri döndür."

100. "Böylece terk ettiğim salih amellerde bulunayım." Hayır, o sadece söylediği bir sözdür. Onların önlerinde, diriltilecekleri güne kadar bir berzah (:engel) vardır. [32/12; 35/37; 6/27-28]

101. Sûra üfürüldüğünde artık o gün aralarında soysop bağı yoktur ve birbirlerinin hâlinden soramayacaklardır. [6/73; 18/99; 27/87; 39/68; 50/20]

102. Artık kimin tartıları ağır gelirse, işte onlar kurtulanlardır. [21/47; 7/8-9; 101/6-8]

103. Kimin tartıları da hafif gelirse, işte onlar kendi nefislerini hüsrana uğratanlardır, cehennemde de sürekli kalacaklardır.

104. Ateş yüzlerini yalar ve onlar orada sırıtır kalırlar.

105. Ayetlerim size okunuyorken, yalanlayanlar sizler değil miydiniz? [6/27; 7/177; 27/84; 30/10]

106. "Rabbimiz! Azgınlığımız bize galip geldi, sapkın bir toplum olduk." dediler.

107. "Rabbimiz! Bizi ateşin içinden çıkar. Eğer yine (inkâra) dönersek, artık zalim kimseler oluruz."

108. " Olduğunuz yerde zillet içinde kalın ve benimle konuşmayın." der.

109. Kullarımdan bir grup "Rabbimiz! İman ettik. Bizi bağışla ve bize merhamet et. Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın,” derlerdi.

110. Siz ise onları alaya alıyordunuz. Bu durum size zikrimi unutturdu. Bir de onlara gülüp duruyordunuz. [6/5; 15/95]

111. Bugün, onların sabretmelerinin karşılığını verdim. İşte onlar, kazananlardır.

112. Allah "Yeryüzünde kaç yıl kaldınız?” dedi.

113. "Bir gün ya da bir günden daha az kaldık, hesap bilenlere sor." dediler. [10/45; 20/104; 30/55; 22/47; 32/5]

114. Dedi ki "Çok az kaldınız, keşke bilseydiniz."

115. Sizi boşuna yarattığımızı ve bize döndürülmeyeceğinizi mi sanmıştınız? [51/56; 67/2; 3/191; 44/38-39]

116. Gerçek Melik olan Allah pek yücedir. O’ndan başka ilah yoktur. Yüce arşın Rabbidir. [22/62; 31/30; 18/44]

117. Her kim Allah ile beraber varlığına hiçbir kesin kanıt olmayan başka bir ilaha yakarırsa, artık onun hesabı Rabbi katındadır. Kesinlikle kâfirler kurtuluşa ermezler. [17/39; 25/68; 27/63; 28/88; 46/5]

118. De ki "Rabbim! Bağışla ve merhamet et, sen merhamet edenlerin en hayırlısısın."

24.NUR SÛRESİ

[Medeni, 64 ayet]
[Adını 35. ayetteki “nur/aydınlık, ışık” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Bu, indirdiğimiz ve hükümlerini farz kıldığımız bir sûredir. Belki düşünürsünüz diye onda apaçık ayetler indirdik. [4/174; 11/1; 15/1; 28/85; 41/3]

2. Zina eden kadın ve zina eden erkeğin her birine yüzer sopa vurun. Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsanız, onlara Allah'ın dini (:yasası) konusunda sizi bir acıma tutmasın; mü’minlerden bir grup da onların cezalandırılmalarına şahit olsun. [23/5; 4/25; 17/32]

3. Zina eden erkek, ancak zina eden ya da müşrik bir kadınla evlenir; zina eden kadın da ancak zina eden ya da müşrik bir erkekle evlenir. Bu, mü’minlere haram kılınmıştır. [2/221; 24/26; 25/68; 42/37]

4. İffetli kadınlara zina suçlamasında bulunup sonra dört şahit getirmeyenlere de seksen sopa vurun ve onların şahitliklerini asla kabul etmeyin. Onlar fâsıklardır. [4/135; 5/8; 25/72]

5. Ancak bundan sonra tevbe edip hallerini düzeltenler hariç. Çünkü Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir. [9/5-11; 5/39; 28/67]

6. Kendi eşlerine (zina suçlamasında bulunan) erkeklerden kendilerinden başka şahitleri olmayanların her birinin şahitliği, doğru söyleyenlerden olduğuna dair Allah’ı dört kere (yemin ederek) şahit göstermesi;

7. Beşinci yemini ise, eğer yalan söyleyenlerdense, Allah'ın lanetinin kendi üzerine olmasını istemesidir. [16/90; 5/89; 24/23; 33/58]

8. Kadının dört kere kocasının yalan söyleyenlerden olduğuna Allah’ı şahit göstermesi kendisinden cezayı uzaklaştırır;

9. Kadının beşinci yemini ise, eğer kocası doğru söylüyorsa, Allah'ın gazabının kendi üzerine olmasını istemesidir.

10. Eğer Allah'ın sizin üzerinizde lütfu ve rahmeti olmasaydı ve Allah Tevvâb ve Hakîm olmasaydı (ne yapardınız)?

11. Doğrusu, iftira ile gelenler, içinizden bir topluluktur. Onu kendiniz için bir şer sanmayın, aksine o sizin için bir hayırdır. Onlardan her bir kişiye kazandığı günahtan bir ceza vardır. Onlardan günahın büyüğünü yüklenene ise çok büyük bir azap vardır.

12. Onu işittiğinizde, mü'min erkeklerin ve kadınların birbirleri hakkında hayırlı zanda bulunup "Bu, apaçık bir iftiradır." demeleri gerekmez miydi?

13. O iddialarına karşı dört şahit getirmeleri gerekmez miydi? Şahitleri getirmediklerine göre, artık onlar Allah katında yalancılardır.

14. Eğer Allah'ın dünya ve ahirette size lütfu ve rahmeti olmasaydı, içine daldığınız iftiradan dolayı size büyük bir azap dokunurdu.

15. Hani siz iftirayı dillerinize dolamıştınız ve hakkında bilginiz olmayan şeyi konuşup duruyor ve onu önemsiz sanıyordunuz; oysa o Allah katında çok büyüktü. [17/36]

16. Onu işittiğinizde "Bu konuda söz söylemek bize yakışmaz. Allah'ım sen yücesin; bu büyük bir iftiradır." demeniz gerekmez miydi?

17. Eğer mü'minlerdenseniz, bu gibi şeylere bir daha dönmemeniz için Allah size öğüt vermektedir.

18. Allah size ayetleri açıklıyor. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

19. Hayasızlığın, iman edenler içinde yayılmasından hoşlananlara, dünya ve ahirette elim bir azap vardır. Allah bilir, siz bilmezsiniz. [16/90]

20. Eğer Allah'ın size lütuf ve rahmeti olmasaydı, Allah Raûf (:şefkatli) ve Rahîm olmasaydı ne yapardınız?

21. Ey iman edenler! Şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, bilsin ki o hayasızlığı ve kötülüğü emreder. Eğer Allah'ın üzerinizde lütuf ve rahmeti olmasaydı, hiçbiriniz asla temize çıkamazdınız. Ancak Allah dilediğini temize çıkarır. Allah Semî'dir, Alîm'dir. [2/169,268; 4/49; 53/32]

22. Sizden, faziletli ve varlıklı olanlar, yakınlara, yoksullara ve Allah yolunda hicret edenlere vermekte gevşeklik göstermesinler, affetsinler ve hoş görsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını istemez misiniz? Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [51/19; 3/180; 30/38]

23. İffetli ve (haklarında uydurulan iftiralardan) habersiz, mü'min kadınlara zina suçlamasında bulunanlar, dünyada ve ahirette lanetlenmişlerdir. Onlara çok büyük bir azap vardır. [24/4-5]

24. O gün, dilleri, elleri ve ayakları yaptıklarına şahitlik eder. [36/65; 41/20-22]

25. O gün Allah, hak ettikleri cezayı eksiksiz verecektir ve onlar da Allah'ın apaçık hak olduğunu bileceklerdir.

26. Kötü kadınlar, kötü erkeklere; kötü erkekler, kötü kadınlara; iyi ve temiz erkekler, iyi ve temiz kadınlara yaraşır. Bunlar, iftiracıların söylediklerinden uzaktırlar. Bunlar için bir bağışlanma ve cömertçe bir rızık vardır. [24/3]

27. Ey iman edenler! Evlerinizden başka evlere izin almadan ve ev halkına selam vermeden girmeyin. Eğer düşünecek olursanız bu sizin için daha hayırlıdır.

28. O evlerde kimseyi bulamazsanız, size izin verilmedikçe oraya girmeyin. Size "Dönün!" denirse dönün. Bu sizin için daha nezihtir. Allah yaptıklarınızı en iyi bilendir.

29. İçinde eşyanız bulunan ve oturulmayan evlere girmenizde bir sakınca yoktur. Allah açığa vurduklarınızı da, gizlediklerinizi de bilir.

30. Mü’min erkeklere söyle, bakışlarını (haramdan) sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Bu, onlar için daha nezihtir. Allah yaptıklarından haberdardır.

31. Mü’min kadınlara da söyle, bakışlarını (haramdan) sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar; kendiliğinden görünen hariç, zinetlerini açığa vurmasınlar. Örtülerini, yakalarının üstünü (kapatacak şekilde) örtsünler. Süslerini, kocalarından, babalarından, kayınpederlerinden, oğullarından, kocalarının oğullarından, kendi kardeşlerinden, erkek kardeşlerinin oğullarından, kız kardeşlerinin oğullarından, diğer kadınlarından, gücünün altında bulunanlardan, kadına ihtiyacı olmayan (arzusuz veya iktidarsız) hizmetçilerden, kadınların henüz mahrem yerlerini tanımayan çocuklardan başkasına göstermesinler. Gizledikleri süsleri bilinsin diye ayaklarını yere vurmasınlar. Hep birlikte Allah'a tevbe edin ey mü’minler! Umulur ki kurtuluşa erersiniz." [33/55, 59]

32. İçinizden bekâr olan salih erkek ve kadınları evlendirin. Fakirseler, Allah lütfundan onları zengin eder. Allah Vâsî’dir, Alîm’dir.

33. Evlenmeye güçleri yetmeyenler, Allah onları kendi lütfundan zenginleştirinceye kadar iffetli davransınlar. Gücünüzün altında bulunanlardan sözleşme isteyenlerle –onlarda bir hayır görüyorsanız- sözleşme yapın. Allah'ın size verdiği maldan onlara verin. İffetli kalmak istiyorlarsa dünya hayatının geçici menfaatini elde etmek için genç kızlarınızı isyana zorlamayın. Kim onları zorlarsa, onların isyana zorlanmalarından sonra Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir.

34. Andolsun, size açıklayıcı ayetler, sizden önce gelip geçenlerden bir örnek ve muttakiler için bir öğüt indirdik. [6/98; 12/111; 16/89]

35. Allah göklerin ve yerin nurudur. O’nun nurunun misali, içinde kandil bulunan bir fanus gibidir. O kandil bir cam içindedir. Cam sanki inci gibi parlayan bir yıldızdır. Mübarek bir zeytin ağacından yakılır ki o, ne doğuya ne de batıya aittir. Ona ateş değmese bile neredeyse yağı ışık verecek. Nur üstüne nur! Allah dilediğini nuruna yöneltir. Allah bu örnekleri insanlar için veriyor. Allah her şeyi en iyi bilendir. [24/40]

36. Allah'ın isminin yüceltilmesine ve zikredilmesine izin verdiği evler vardır, orada sabah akşam O’nu tesbih ederler.

37. Onlar öyle kimselerdir ki, ne ticaret, ne alış veriş onları Allah'ı anmaktan, salâtı yerine getirmekten ve zekâtı gerçekleştirmekten alıkoyar. Onlar kalplerin ve gözlerin ters döneceği günden korkarlar. [61/10-11; 33/23; 35/29; 9/111]

38. Bütün bunları, Allah’ın kendilerini yaptıklarının en güzeli ile mükâfatlandırması ve lütfundan onlara daha da fazlasını vermesi için yaparlar. Allah dilediğini hesapsız rızıklandırır.

39. İnkâr edenlere gelince onların yaptıkları dümdüz bir arazideki seraba benzer; susayan onu bir su sanır. Nihayet ona ulaştığında bir şey bulamaz ama yanında Allah'ı bulur. Allah da onun hesabını tam olarak görür. Allah hesabı çok çabuk görendir. [14/18; 25/23; 47/1,8]

40. Ya da (inkâr edenlerin yaptıkları) uçsuz bucaksız bir denizdeki yoğun karanlıklara benzer. Öyle bir deniz ki onu, dalga üstüne dalga kaplar... Üstünde de koyu bulut. Üst üste binmiş karanlıklar... Neredeyse elini çıkarsa onu göremeyecek. Öyle ya, Allah birine nur vermemişse artık onun için nur yoktur. [9/32; 6/122; 57/28; 42/52; 5/16]

41. Görmez misin ki, göklerde ve yerde olanlar ve dizi dizi uçan kuşlar, Allah'ı tesbih ederler. Her biri, kendi salâtını ve tesbihini bilmiştir. Allah yaptıklarını en iyi bilendir. [17/44; 57/1; 59/1; 64/1]

42. Göklerin ve yerin mülkü (:yönetimi) Allah'ındır, varış da O'nadır. [10/55-56]

43. Görmez misin ki Allah bulutları sürmekte, sonra onları birleştirmekte sonra da onları üst üste yığmaktadır; böylece, yağmurun bunların arasından akıp çıktığını görürsün. Gökten içinde dolu bulunan dağlar (gibi bulutlar) indirir, onu dilediğine uğratır, dilediğinden de uzak tutar. Şimşeğinin parıltısı da neredeyse gözleri kör edecek. [6/99]

44. Allah gece ile gündüzü evirip çevirir. Bunda basiret sahipleri için bir ibret vardır.

45. Allah hareket eden her canlıyı sudan yarattı. Onlardan kimi karnı üzerinde sürünür, kimi iki ayağı kimi de dört ayağı üzerinde yürür. Allah dilediğini yaratır. Allah her şeye kâdirdir. [6/102]

46. Andolsun, biz açıklayıcı ayetler indirdik. Allah dilediğini dosdoğru bir yola ulaştırır. [24/34; 22/16; 6/114, 126]

47. "Allah'a ve resule iman ettik ve tâbi olduk." derler, sonra içlerinden bir grup yüz çevirir. Bunlar asla iman etmiş değillerdir. [33/15]

48. Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve resulüne çağrıldıklarında, onlardan bir grup sırt döner. [4/65, 105; 5/48-49; 8/24; 33/36]

49. Eğer hak onların lehine ise, ona itaat ederler.

50. Bunların kalplerinde hastalık mı var? Yoksa kuşkuya mı kapıldılar? Yoksa Allah'ın ve resulünün kendilerine karşı haksızlık yapacağından mı korkuyorlar? Hayır, işte onlar zalimlerdir. [2/10; 8/49; 47/29; 10/104; 10/17]

51. Aralarında hükmetmesi için, Allah'a ve resulüne çağrıldıklarında mü'min olanların sözü yalnızca "İşittik ve itaat ettik." demeleridir. İşte bunlar kurtuluşa erenlerdir. [4/65; 8/20; 33/71; 64/12]

52. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse ve Allah'tan çekinip O'na karşı takvalı olursa, işte onlar kazananlardır.

53. Kendilerine emir verdiğin takdirde savaşa çıkacaklarına dair var güçleriyle Allah'a yemin ettiler. De ki "Yemin etmeyin! Bu olması gereken bir itaattir, Allah ise yaptıklarınızdan haberdardır."

54. De ki "Allah'a itaat edin, resule itaat edin. Yüz çevirirseniz, artık resul kendisine yüklenenden siz de kendinize yüklenenden sorumlusunuz. Resule itaat ederseniz, hidayet bulursunuz. Resule düşen ancak apaçık bir tebliğdir. [4/80; 5/99; 8/20]

55. Allah sizden iman edenlere ve sâlih amellerde bulunanlara şöyle vadetmiştir. Onlardan öncekileri nasıl halife kıldıysa, onları da yeryüzünde halife kılar, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştırır ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirir. Onlar, yalnızca bana kulluk ederler ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Bundan sonra inkâr eden kimseler, işte onlar fâsıklardır.[30/6; 21/105; 22/41]

56. Salâtı yerine getirin, zekâtı gerçekleştirin ve resule itaat edin. Umulur ki merhamet edilirsiniz.

57. İnkâra sapanların, yeryüzünde Allah'ı aciz bırakacaklarını sanma. Onların barınma yerleri ateştir. Ne kötü bir varıştır o.

58. Ey iman edenler! Sağ ellerinizin malik olduğu (:elinizin altındaki çalıştırdıklarınız) ile sizden henüz olgunluk çağına ermemiş olanlar, odalarınıza girmek için şu üç vakitte sizden izin istesinler; sabah namazından önce, öğle vakti üstünüzü çıkardığınızda ve akşam namazından sonra. Bu üçü sizin için mahrem vakitlerdir. Bu vakitlerin dışında birbirinizin yanında dolaşmanızda size de, onlara da bir sakınca yoktur. İşte Allah size ayetleri böyle açıklamaktadır. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

59. Çocuklarınız, olgunluk çağına geldiklerinde, kendilerinden öncekilerin izin istediği gibi, onlar da izin istesinler. İşte Allah ayetlerini size böyle açıklar. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

60. Evlenme ümidi kalmayan yaşlı kadınlara, süslerini açığa vurmaksızın dış elbiselerini çıkarmalarında bir sakınca yoktur. Yine de çekinmeleri kendileri için daha hayırlıdır. Allah Semî'dir, Alîm'dir.

61. Köre güçlük yoktur, topala güçlük yoktur, hastaya da güçlük yoktur. Sizin için, kendi evlerinizde, babalarınızın evlerinde, annelerinizin evlerinde, erkek kardeşlerinizin evlerinde, kız kardeşlerinizin evlerinde, amcalarınızın evlerinde, halalarınızın evlerinde, dayılarınızın evlerinde, teyzelerinizin evlerinde, anahtarına sahip olduğunuz evlerde ve dostlarınızın evlerinde yemenizde bir güçlük yoktur. Hep bir arada veya ayrı ayrı yemenizde de bir sakınca yoktur. Evlere girdiğiniz vakit, Allah tarafından kutlu, güzel bir yaşama dileği olarak birbirinize selam verin. İşte Allah size ayetleri böyle açıklar, umulur ki aklınızı kullanırsınız. [48/17]

62. Mü'minler ancak Allah'a ve resulüne iman eden ve onunla beraber bir işe karar vermek için toplandıklarında ondan izin almaksızın gitmeyenlerdir. Senden izin alanlar, Allah'a ve resulüne iman edenlerdir. Bazı işleri için senden izin istedikleri zaman, dilediklerine izin ver ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [42/38; 9/44-45; 33/13-15]

63. Resulün (bir iş için) çağırmasını, kendi aranızda birbirinizi çağırmanız gibi saymayın. Allah sizden bir diğerini siper ederek sıvışanları bilir. O'nun emrine muhalif davrananlar, kendilerine bir fitnenin veya elim bir azabın dokunmasından sakınsınlar. [8/24; 12/108]

64. Bilin ki göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ındır. O üzerinde bulunduğunuz şeyi bilir. O'na döndürülecekleri gün, yaptıklarını kendilerine haber verecektir. Allah her şeyi en iyi bilendir. [10/61]

25.FURKAN SÛRESİ

[Mekki, 77 ayet]
[Adını 1. ayetteki "Furkan/Doğruyu yanlıştan ayıran" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. İnsanlığa uyarıcı olsun diye, kuluna Furkan'ı indiren (Allah) ne yüce bir bereket kaynağıdır. [86/13; 2/53, 185; 21/48; 8/29]

2. O, göklerin ve yerin hükümranlığı kendisinin olan, çocuk edinmeyen, hükümranlıkta ortağı bulunmayan, her şeyi yaratıp bir ölçüye göre düzenleyendir. [17/111; 37/149-155; 65/3]

3. (İnkâr edenler) O'nun peşi sıra, hiçbir şeyi yaratmayan, kendileri de yaratılmış olan, kendilerine ne bir zarar ne de bir yarar sağlayamayan, öldürmeye, yaşatmaya ve yeniden diriltip yaymaya güçleri yetmeyen birtakım ilahlar edindiler. [22/12-13; 46/5; 40/62]

4. İnkâr edenler "Bu yalnızca bir iftira, onu kendisi uydurdu, başka bir topluluk da ona yardım etti." dediler. Böylelikle kesin bir zulüm ve iftirada bulundular. [21/5; 23/38; 42/24; 46/8; 10/38]

5. Yine dediler ki "(Bu ayetler) onun, başkasına yazdırıp da kendisine sabah akşam okunmakta olan, öncekilere ait masallardır." [6/25; 16/103; 12/111]

6. De ki "O'nu, göklerdeki ve yerdeki sırları bilen Allah indirmiştir. Doğrusu, O Gafûr'dur, Rahîm'dir." [2/97; 26/191-192]

7. Dediler ki "Bu nasıl bir resul ki, yiyor içiyor, çarşı pazar dolaşıyor? Ona bir melek indirilseydi de onunla birlikte uyarıcı olsaydı ya.

8. Ya da kendisine bir hazinenin bırakılması veya ürününden yediği bir bahçesi olması gerekmez miydi?". Zalimler dedi ki "Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz." [43/53, 60; 17/95; 11/31; 15/6; 17/47; 51/52]

9. Senin için nasıl misaller vererek saptıklarına bir bak, artık onlar hiçbir yol bulamazlar. [17/48; 16/60; 18/54; 25/33; 36/78]

10. Dilerse, sana bundan daha hayırlısı olan, içinden ırmaklar akan bahçeler verebilecek, saraylar kurabilecek Allah ne yüce bir bereket kaynağıdır.

11. İnkâr edenler son saati yalanladılar. Biz son saati yalanlayanlara çılgınca yanan bir ateş hazırladık. [42/18; 43/61; 45/32]

12. Ateş onları uzak bir yerden gördüğünde, ateşin öfkesini ve uğultusunu işitirler.

13. Elleri boyunlarına bağlı olarak oranın dar bir yerine atılınca, orada yok oluşu isterler. [84/11-14; 87/12-13]

14. Bugün bir yok oluş istemeyin, birçok yok oluş isteyin. [35/36]

15. De ki “Bu mu daha iyi, yoksa muttakilere, mükâfat ve son durak olarak söz verilmiş sürekli cennet mi?”

16. "Muttakilere sürekli kalacakları cennette her diledikleri vardır. Bu, Rabbinin yerine getireceği bir vaattir.”

17. Onları ve Allah'ın peşi sıra kulluk ettiklerini bir araya toplayacağı gün "Şu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yoldan saptılar?" diye soracak; [10/28-29; 28/62-63; 14/22]

18. Onlar da "Sen yücesin; senden başka evliya edinmemiz bize yaraşmaz. Fakat sen onlara ve atalarına bol nimet verdin, sonunda seni anmayı unuttular ve helâke giden bir toplum oldular.” derler. [41/48; 58/18-19; 35/14; 20/126]

19. İşte kulluk ettikleriniz söyledikleriniz hakkında sizi yalanladılar. Artık ne (azabınızı) geri çevirebilir, ne de kendinize yardım edebilirsiniz. Sizden zulmedenlere büyük bir azap tattıracağız.

20. Bizim senden önce gönderdiklerimiz de yemek yer ve çarşı pazarda gezerlerdi. Biz, sizi birbiriniz için bir fitne (:sınama) konusu yaptık. Bakalım, sabredecek misiniz? Rabbin (her şeyi) görmektedir.

21. Bize kavuşmayı ummayanlar "Bize meleklerin indirilmesi ya da Rabbimizi görmemiz gerekmez miydi?" dediler. Andolsun ki onlar kendi kendilerine kibre kapılmışlar ve azgınlıkta çok ileri gitmişlerdir. [23/24; 2/210; 16/33; 6/158]

22. Melekleri görecekleri gün, mücrimlere bir müjde yoktur. O gün "(melekler onlara size sevinçli haber) Yasaktır, yasak." derler. [15/8]

23. Yaptıkları her işin önüne geçmiş, onları (etrafa) saçılmış toz zerreleri haline getirmişizdir.

24. O gün, cennetliklerin kalacakları yer daha hayırlı, dinlenecekleri yer daha güzeldir.

25. O gün gök, bulutlarla birlikte parçalanır ve melekler art arda indirilir.

26. O gün gerçek mülk (:hâkimiyet), Rahmân'ındır. Kâfirler için çok zor bir gündür. [3/26; 40/16; 67/1]

27. O gün, zalim kimse, ellerini ısırarak der ki "Ah keşke, resulle birlikte bir yol tutsaydım. [12/108]

28. Yazıklar olsun bana, ne olurdu da filanı dost edinmeseydim.

29. Andolsun o, zikir bana geldikten sonra beni saptırdı. Şeytan insanı (böyle) yüzüstü bırakır." [26/96-102; 14/22; 4/120]

30. Resul de "Rabbim! Kavmim, bu Kur'ân'ı terk edilmiş (:işlevsiz) olarak bıraktı." der. [6/66; 57/16]

31. İşte böylece; biz, her nebîye mücrimlerden düşmanlar kıldık. Yol gösterici (Hâdî) ve yardımcı (Nasîr) olarak Rabbin yeter. [5/16; 6/112]

32. İnkâr edenler "Kur’ân ona toptan bir defada, indirilmeli değil miydi?" dediler. Onunla kalbini pekiştirmek için onu belli bir düzen içinde okuduk. [27/6; 17/106; 76/23; 20/4, 114]

33. Onların sana verdikleri her misâle karşı, biz sana gerçeği ve en güzel açıklamayı getiririz. [16/60; 11/1-7; 7/52; 75/19]

34. Yüzüstü cehenneme toplanacak olanlar; yeri en kötü, yolu en sapkın olanlardır.

35. Andolsun, Musa'ya kitabı verdik ve kardeşi Harun'u ona yardımcı kıldık.

36. Onlara "Ayetlerimizi yalanlayan kavme gidin." dedik. Sonunda o kavmi yerle bir ettik.

37. Nuh Kavmi de resulleri yalanlamıştı da onları suda boğarak, insanlara bir ibret kılmıştık. Zalimlere elim bir azap hazırladık.

38. Ad'ı, Semud'u, Ress halkını ve bunlar arasında birçok nesilleri yok ettik.

39. Her birine misâller verdik ve her birini darmadağın edip mahvettik.

40. Andolsun onlar, üstüne belâ yağmuru yağdırılmış bulunan o beldeye uğramışlardır, onu görmüyorlar mı? Doğrusu onlar dirilmeyi ummuyorlar. [16/38; 6/29; 17/51; 22/7]

41. Seni gördüklerinde “Allah’ın resul olarak gönderdiği bu mu?” diye alay ederler. [6/10,33; 18/106; 21/36; 15/95]

42. Eğer biz ilahlarımıza bağlılıkta kararlı davranmasaydık, az kalsın bizi saptıracaktı (derler). Azabı gördüklerinde, yolca kim daha sapkınmış, bilecekler. [21/68; 38/4-7; 71/23]

43. Hevâsını, ilahı edineni gördün mü? Şimdi ona karşı sen mi vekil olacaksın? [7/175-176; 28/50; 45/23]

44. Yoksa sen, onların çoğunu işitir veya aklını kullanır mı sanıyorsun? Onlar, hayvanlar gibidirler; doğrusu onlar, yolca daha şaşkındırlar. [7/179; 8/21; 45/8; 67/10; 10/100]

45. Görmedin mi Rabbin, gölgeyi nasıl uzatmıştır? Eğer dilemiş olsaydı onu durgun kılardı. Sonra biz güneşi ona bir delil kıldık. [13/15; 16/48; 36/38]

46. Sonra da onu azar azar kendimize çektik.

47. O, geceyi size bir örtü, uykuyu bir dinlenme ve gündüzü de dağılıp çalışma zamanı kılmıştır. [28/71-73; 78/9-11]

48. Rahmetinin önünde rüzgârları müjdeciler olarak gönderen O'dur. Gökten tertemiz su indirdik ki;

49. Onunla, ölü bir beldeyi canlandıralım ve yarattığımız hayvanlardan ve insanlardan bir çoğunu sulayalım.

50. Andolsun biz, düşünsünler diye bu sözü onların aralarında tekrar tekrar anlattık. Ama insanların çoğu nankörlükte direttiler. [54/17; 14/34; 18/54]

51. Dileseydik her beldeye bir uyarıcı gönderirdik.

52. Kâfirlere itaat etme ve onlara karşı bununla (:Kur'an) büyük bir cihat et.

53. İki denizi birbirine salıp katan O'dur. Biri tatlı susuzluğu giderici, diğeri tuzlu ve acıdır. İkisinin arasında bir engel ve aşılmayan bir sınır koymuştur. [35/12; 55/19-20; 27/61]

54. Beşeri bir sudan yaratıp, onu soy sop sahibi kılan O'dur. Senin Rabbin Kadîr'dir. [32/7; 40/67; 80/18-19]

55. Allah'ın peşi sıra kendilerine ne yarar sağlayan ne de zarar veren şeylere kulluk ediyorlar. Kâfir, Rabbinin aleyhinde yardımlaşandır. [10/18; 46/5]

56. Seni yalnızca bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. [4/165; 13/7; 34/28]

57. De ki "Ben, buna karşılık sizden bir ücret değil; ancak Rabbine giden yolu tutan kimseler olmanızı istiyorum." [34/47; 26/109]

58. Sen, ölümsüz olan Hayy’a (:hayat sahibine) tevekkül et ve O’nu hamd ile tesbih et. Kullarının günahlarından haberdar olarak Allah yeter.

59. O gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde (:evrede) yaratıp sonra varlığa hükmedendir. O Rahmân'dır, sen haberdar olana sor. [7/54; 10/3; 20/5; 32/4]

60. Onlara "Rahmân’a secde edin." denince, "Rahmân da neymiş? Senin bize emrettiğine mi secde edecekmişiz." derler ve bu onların nefretini arttırır.

61. Gökte burçlar kılan, onların içinde aydınlık bir güneş ve nurlu bir ay var eden Allah ne yüce bereket kaynağıdır.

62. O, düşünmek ve şükretmek isteyenler için gece ile gündüzü birbiri ardınca yaratmıştır. [17/12; 10/6; 36/37]

63. Rahmân’ın kulları, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve cahiller kendilerine sataştığında da “Selâm” der, geçerler. [31/18-19; 28/55]

64. Onlar, Rabblerine secde ederek ve kıyamda durarak gecelerler. [32/15-16; 39/9]

65. Onlar: "Rabbimiz cehennem azabını bizden geri çevir; gerçekten, onun azabı süreklidir.” derler.

66. "O ne kötü bir karargâh ve ne kötü bir konaklama yeridir."

67. Onlar harcadıkları zaman, ne israf ederler, ne de kısarlar, ikisi arasında orta bir yol tutarlar. [6/141; 7/31; 17/26-29]

68. Onlar, Allah ile beraber başka bir ilaha yakarmazlar, Allah'ın haram kıldığı canı haksız yere öldürmezler ve zina etmezler. Kim bunları yaparsa günahının sonucuyla karşılaşır. [17/32; 13/14; 72/19,20; 28/88]

69. Kıyamet günü, azap ona kat kat arttırılır ve içinde aşağılanmış olarak sürekli kalır.

70. Ancak tevbe eden, iman eden ve salih amellerde bulunanlar müstesna; işte onların kötülüklerini Allah iyiliklere çevirir. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [39/35]

71. Kim tevbe edip salih amellerde bulunursa, tevbesi makbul olarak Allah'a döner. [4/31; 33/73; 20/82; 66/8]

72. Onlar, yalana şahitlik etmezler. Boş ve yararsız sözle karşılaştıklarında vakarla geçip giderler. [4/135; 39/3; 23/3; 28/55]

73. Onlar, kendilerine Rablerinin ayetleri hatırlatılınca, onlara karşı sağır ve kör kesilmezler. [8/21-22; 72/14; 5/83-84; 17/107-109]

74. Onlar "Rabbimiz! Bize göz aydınlığı olacak eşler ve çocuklar bahşet ve bizi muttakilere imam (:önder) yap." derler. [2/124; 28/5; 32/24]

75. İşte onlar, sabretmelerine karşılık yüksek köşklerle ödüllendirilirler ve orada esenlik dileği ve selâmla karşılanırlar.

76. Onlar cennette sürekli kalacaklardır. O ne güzel bir karargâh ve ne güzel bir konaklama yeridir.

77. De ki "Duanız olmadıktan sonra Rabbim size ne diye değer versin? Fakat siz yalanladınız; artık ceza da kaçınılmaz olacaktır." [18/28; 24/41; 7/55, 205]

26.ŞUARA SÛRESİ

[Mekki, 227 ayet]

[Adını 224. ayetteki “şu’ara/şairler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla.

1. Tâ, Sîn, Mîm.

2. Bunlar, apaçık kitabın ayetleridir. [4/174; 41/3; 43/2; 44/2]

3. Onlar inanmıyorlar diye neredeyse kendini yiyip bitireceksin! [18/6; 35/8; 2/119; 12/103]

4. Dilersek, onların üzerine gökten bir ayet indiririz de, ona boyun eğmek zorunda kalırlar.

5. Rahmân'dan kendilerine gelen her yeni hatırlatmaya mutlaka sırt çevirirler. [38/67-68; 20/100]

6. Yalanladılar, fakat alay ettikleri şeyin haberi kendilerine çok yakında gelecektir.

7. Yeryüzüne bakmazlar mı ki, orada her güzel çiftten nice ürünler bitirdik.

8. Bunda bir ayet vardır, ancak onların çoğu yine de inanmazlar.

9. Rabbin, Azîz’dir, Rahîm’dir.

10. Hani Rabbin, Musa'ya seslenmişti: "Zalimler topluluğuna git; [20/24; 79/15-21]

11. Firavun'un kavmine, onlar hâlâ takva sahibi olmayacaklar mı?"

12. "Rabbim! Onların beni yalanlamalarından korkuyorum.” dedi.

13. Göğsüm daralıyor, dilim dönmüyor; bundan dolayı Harun’u da görevlendir.

14. Üstelik üzerimde bir suç var; bundan dolayı beni öldürmelerinden korkuyorum."

15. Allah “Hayır! İkiniz de ayetlerimle gidin, kesinlikle sizinle birlikteyiz ve işitmekteyiz.” dedi.

16. Firavun'a gidin ve diyin ki “Biz, âlemlerin Rabbinin resulüyüz;

17. İsrailoğullarını bizimle gönder."

18. Firavun dedi ki "Biz seni içimizde daha çocukken yetiştirip büyütmedik mi? Sen ömrünün nice yıllarını aramızda geçirmedin mi?

19. Sonunda, yapacağını yaptın. Sen nankörlerdensin."

20. Musa dedi ki "Ben onu yaptığım zaman şaşırmış durumdaydım.

21. Sizden korktuğum için kaçtım. Sonra Rabbim bana hüküm bahşetti ve beni gönderilen elçilerden kıldı.

22. Başıma kaktığın nimet de, İsrailoğullarını köleleştirmen sebebiyledir."

23. Firavun "Âlemlerin Rabbi de neymiş?" dedi.

24. Musa "Göklerin, yerin ve ikisi arasındaki her şeyin Rabbidir. Eğer inanacaksanız!” dedi.

25. (Firavun) Etrafındakilere dedi ki "İşitmiyor musunuz?

26. (Musa) O sizin de Rabbiniz, geçmişteki atalarınızın da Rabbidir." dedi.

27. Firavun "Size gönderilmiş bulunan resulünüz, bir delidir." dedi. [15/6; 44/14; 51/52]

28. Musa "Eğer aklınızı kullanabiliyorsanız, O doğunun, batının ve bunların arasındaki her şeyin Rabbidir." dedi. [10/100]

29. Firavun "Andolsun, benim dışımda bir ilah edinecek olursan, seni mutlaka zindana atacağım." dedi.

30. Musa "Sana apaçık bir şey getirmiş olsam da mı?" dedi.

31. Firavun "Eğer doğru sözlü isen, onu getir." dedi.

32. Bunun üzerine asasını bırakıverdi, bir de ne görsünler o, açıkça büyük bir yılan… [7/107; 27/10]

33. Elini de çıkardı, bir de ne görsünler o bakanlar için bembeyaz…

34. Firavun, etrafındaki ileri gelenlere: "Bu bilgin bir sihirbazdır." dedi.

35. "Sihriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor; ne buyurursunuz?"

36. "Bunu ve kardeşini alıkoy, şehirlere de toplayıcılar gönder." dediler.

37. "Bütün bilgin sihirbazları sana getirsinler."

38. Sihirbazlar, belirlenen gün ve vakitte toplandılar.

39. Ve insanlara da "Siz de toplansanıza!" dendi.

40. Eğer sihirbazlar üstün gelirse, biz de onlara uyarız (dediler).

41. Sihirbazlar gelince, Firavun'a "Şayet biz galip gelirsek, bize bir mükâfat var değil mi?" dediler.

42. (Firavun) "Evet siz kesinlikle yakınlarımızdan olacaksınız." dedi.

43. Musa onlara "Ne atacaksanız atın." dedi. [20/65,)

44. Onlar da, "Firavun'un izzetiyle, kesinlikle bizler galip geleceğiz." diyerek iplerini ve asalarını attılar.

45. Musa da asasını attı, bir de ne görsünler, asa uydurmakta olduklarını yutuyor.

46. Sihirbazlar hemen secdeye kapandılar. [20/70-73; 7/124-126]

47. Dediler ki "Biz Âlemlerin Rabbine iman ettik;

48. Musa'nın ve Harun'un Rabbine."

49. Firavun "Ben size izin vermeden ona inandınız öyle mi? O mutlaka, size sihri öğreten büyüğünüzdür; yakında bileceksiniz! Kesinlikle ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim ve sizin hepinizi astıracağım." dedi.

50. Dediler ki "Ziyanı yok. Çünkü biz gerçekten Rabbimize dönenlerdeniz."

51. "Doğrusu biz, iman edenlerin ilki olduğumuzdan dolayı Rabbimizin bizim hatalarımızı bağışlayacağını umuyoruz."

52. Musa'ya "Kullarımı gece yola çıkar, mutlaka takip edileceksiniz." diye vahyettik....

53. Bunun üzerine Firavun şehirlere toplayıcılar gönderdi:

54. Dedi ki "Gerçek şu ki bunlar azınlık bir topluluktur;

55. Bize karşı da büyük bir öfke beslemektedirler.

56. Biz ise ihtiyatlı bir toplumuz."

57. Bunun üzerine biz onları bahçelerden ve pınarlardan;

58. Hazinelerden ve soylu makamdan çıkardık.

59. İşte böyle! Bunlara İsrailoğullarını mirasçı kıldık. [7/136-137]

60. Gün doğarken onları takip ettiler.

61. İki topluluk birbirini görünce Musa'nın arkadaşları "Gerçekten yakalandık." dediler.

62. Musa "Hayır! Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterir." dedi. [26/15; 20/46]

63. Musa'ya "Asanla denize vur." diye vahyettik. Deniz yarıldı, her parçası koca bir dağ gibi oluverdi.

64. Ötekileri de buraya yaklaştırdık.

65. Musa'yı ve beraberlerindekilerin hepsini kurtardık.

66. Sonra ötekileri suda boğduk.

67. Bunda bir ibret vardır, fakat insanların çoğu yine de inanmaz.

68. Rabbin, Azîz'dir, Rahîm'dir.

69. Onlara İbrahim'in haberini de oku.

70. Hani, babasına ve kavmine "Siz neye kulluk ediyorsunuz?" demişti. [19/42; 21/52-69; 37/85-109]

71. Onlar "Putlara kulluk ediyoruz, onlara sürekli bağlı kalacağız." dediler.

72. Dedi ki "Peki, yakardığınızda sizi işitiyorlar mı?

73. Ya da size bir yararları veya zararları dokunuyor mu?"

74. "Biz atalarımızı böyle yaparlarken bulduk." dediler.

75. İbrahim dedi ki "Şimdi, neye taptığınızı gördünüz mü?

76. Hem siz, hem de eski atalarınız;

77. Âlemlerin Rabbi dışında, onlar gerçekten benim düşmanımdır.

78. O, beni yaratan ve bana hidayet verendir;

79. O, beni yediren ve içirendir;

80. O, hastalandığım bana şifa verendir;

81. O, beni öldürecek, sonra da diriltecek olandır;

82. O, din günü hatalarımı bağışlayacağını umduğumdur;

83. Rabbim, bana hüküm bağışla ve beni salihler arasına kat;

84. Sonra gelecekler arasında beni doğrulukla anılanlardan kıl.

85. Beni nimetlerle donatılmış cennetin mirasçılarından kıl,

86. Babamı da bağışla, çünkü o şaşırıp sapanlardandır. [19/47; 60/4; 9/113-114]

87. İnsanların diriltilecekleri gün beni utandırma,

88. O gün, ne mal fayda verir, ne de oğullar. [3/10; 69/27-29; 80/34-37]

89. Ancak Allah'a teslim olmuş bir kalple gelen müstesna."

90. O gün cennet muttakilere yaklaştırılır, [7/44; 19/68-70; 37/50-57; 50/30-31; 81/13]

91. Cehennemse azgınların karşısına çıkarılacaktır. [79/36; 81/12]

92. Onlara şöyle denir: "Allah'ın peşi sıra kulluk ettikleriniz nerede?

93. Size yardımları dokunuyor mu veya kendilerini kurtarabiliyorlar mı?

94. Artık onlar ve azgınlar onun içine dökülürler.

95. İblisin bütün orduları da.

96. Orada birbirleriyle çekişerek derler ki;

97. "Vallahi! Biz gerçekten apaçık bir sapkınlık içindeymişiz,

98. Çünkü sizi âlemlerin Rabbiyle eşit tutuyorduk.

99. Bizi mücrimlerden başkası saptırmadı."

100. Artık bizim için şefaatçiler de yok, [2/48; 6/51]

101. Candan bir dost da yok.

102. Keşke geri dönebilsek de mü'minlerden olsak!" [14/44; 32/12; 39/58; 6/28]

103. Gerçekten, bunda bir ibret vardır, ama onların çoğu yine de inanmazlar!

104. Rabbin, Azîz'dir, Rahîm'dir.

105. Nuh kavmi de resulleri yalanladı.

106. Hani onlara kardeşleri Nuh: "Allah'a karşı takvalı olmayacak mısınız? demişti.

107. Gerçek şu ki, ben sizin için güvenilir bir resülüm.

108. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin.

109. Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum, ücretim yalnızca âlemlerin Rabbine aittir.

110. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin."

111. "Sıradan insanlar sana uymuşken, sana inanır mıyız?" dediler. [11/27]

112. Dedi ki "Onların yaptıklarına dair bilgim yok.

113. Onların hesabı yalnızca Rabbime aittir, bir anlayabilseniz!

114. Ben mü'minleri kovacak da değilim.

115. Ben, yalnızca apaçık bir uyarıcıyım." [6/19; 33/45; 40/18]

116. Dediler ki "Ey Nuh! Eğer bir son vermezsen, mutlaka taşa tutulacaksın.” [11/91; 19/46; 36/18; 44/20]

117. Dedi ki "Rabbim, kavmim beni yalanladı.

118. Artık, benimle onların arasını ayır, beni ve beraberimdeki mü’minleri kurtar."

119. Böylece, onu ve beraberindekileri dolu bir gemi içinde kurtardık.

120. Sonra geride kalanları suda boğduk.

121. Gerçekten, bunda bir ibret vardır, fakat insanların çoğu yine de inanmaz!

122. Rabbin, Azîz’dir, Rahîm’dir.

123. Ad kavmi de resulleri yalanladı.

124. Hani onlara kardeşleri Hud: "Allah’a karşı takvalı olmaz mısınız? demişti.

125. Gerçek şu ki, ben sizin için güvenilir bir resulüm.

126. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin.

127. Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum, ücretim yalnızca âlemlerin Rabbine aittir.

128. Siz, her yüksekçe yere bir anıt dikip boş şeylerle mi uğraşıyorsunuz?

129. Ölümsüz olacağız diye sağlam yapılar mı ediniyorsunuz?

130. Tutup yakaladığınız zaman da zorbalar gibi mi yakalıyorsunuz?

131. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin.

132. Bildiğiniz şeyleri size verene karşı takvalı olun.

133. Size hayvanlar, oğullar verdi,

134. Bahçeler ve pınarlar da.

135. Doğrusu, ben sizin için büyük bir günün azabından korkuyorum."

136. Dediler ki "Öğüt versen de, vermesen de bizim için birdir; [2/6; 18/57; 10/101]

137. Bu, ancak öncekilerin âdetidir.

138. Ve biz azap görecek de değiliz."

139. Böylece onu yalanladılar, biz de onları helâk ettik. Gerçekten, bunda bir ibret vardır, fakat insanların çoğu yine de inanmaz!

140. Rabbin, Azîz’dir, Rahîm’dir.

141. Semud kavmi de, resulleri yalanladı.

142. Hani onlara kardeşleri Salih: "Allah’a karşı takvalı olun” demişti.

143. Gerçek şu ki, ben sizin için güvenilir bir resulüm.

144. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin.

145. Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum, ücretim yalnızca âlemlerin Rabbine aittir.

146. Siz burada güvenlik içinde mi bırakılacaksınız;

147. Bahçelerin, pınarların içinde,

148. Ekinler ve salkımları sarkan hurmalıklarda!

149. Dağlarda ustalıkla görkemli evler yontuyorsunuz.

150. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin.

151. Aşırı gidenlerin emrine itaat etmeyin; [4/59; 53/29]

152. Onlar, yeryüzünde fesat çıkarıyorlar ve ıslah etmiyorlar."

153. Dediler ki "Sen ancak büyülenmişlerdensin.

154. Sen de ancak bizim gibi beşersin; eğer doğru sözlülerdensen, bir delil getir."

155. Salih dedi: "Şu, bir dişi devedir. Onun su içme hakkı vardır. Belli bir günde su içme hakkı sizindir. [7/73-77; 11/64-68; 17/59; 54/23; 91/13]

156. Ona bir kötülükle dokunmayın, sonra büyük bir günün azabı sizi yakalar.

157. Sonunda onu hunharca kestiler ve pişman oldular.

158. Böylece azap onları yakaladı. Gerçekten, bunda bir ibret vardır, fakat insanların çoğu yine de inanmaz.

159. Rabbin, Azîz'dir, Rahîm'dir.

160. Lut kavmi de, resulleri yalanladı.

161. Hani onlara kardeşleri Lut "Takvalı olmayacak mısınız?" demişti.

162. "Gerçek şu ki, ben sizin için güvenilir bir resulüm.

163. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin.

164. Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum, ücretim yalnızca âlemlerin Rabbine aittir.

165. Siz insanlardan erkeklere mi yanaşıyorsunuz;

166. Rabbinizin sizler için yaratmış bulunduğu eşlerinizi bırakıyorsunuz! Doğrusu, siz azgın bir kavimsiniz."

167. Dediler ki "Ey Lut! Eğer bundan vazgeçmezsen mutlaka sürüleceksin."

168. Dedi ki "Gerçekten ben, sizin bu yaptığınızı iğrenç buluyorum.

169. Rabbim, beni ve ehlimi bunların yaptıklarından kurtar."

170. Bunun üzerine onu ve bütün ehlini kurtardık;

171. Geri kalanlar içinde bir koca karı hariç.

172. Sonra diğerlerini yerle bir ettik.

173. Üzerlerine bir tür yağmur yağdırdık; uyarılanların yağmuru ne kötü.

174. Gerçekten, bunda bir ibret vardır, fakat insanların çoğu yine de inanmaz.

175. Rabbin, Azîz'dir, Rahîm'dir.

176. Eyke halkı da, resulleri yalanladı.

177. Hani Şuayb onlara: "Allah'a karşı takvalı olmaz mısınız?" demişti.

178. Gerçek şu ki, ben sizin için güvenilir bir resulüm.

179. Artık Allah'a karşı takvalı olun ve bana itaat edin.

180. Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum, ücretim yalnızca âlemlerin Rabbine aittir.

181. Ölçeği tam tutun ve hak yiyenlerden olmayın.

182. Dosdoğru bir ölçü ile tartın.

183. İnsanların eşyasının değerini düşürmeyin ve yeryüzünde fesatçılar olarak karışıklık çıkarmayın.

184. Sizi ve önceki nesilleri yaratana karşı takvalı olun.

185. Dediler ki "Sen büyülenmiş birisin.

186. Sen, ancak bizim gibi bir beşersin ve biz senin yalancılardan olduğunu zannediyoruz.

187. Eğer doğru sözlülerdensen, bu durumda gökten üstümüze parçalar düşür."

188. Dedi ki "Rabbim, yaptıklarınızı en iyi bilendir."

189. Sonunda onu yalanladılar, böylece onları o kara bulutlu günün azabı yakaladı. O, büyük bir günün azabıydı.

190. Gerçekten, bunda bir ibret vardır, fakat insanların çoğu yine de inanmaz.

191. Rabbin, Azîz'dir, Rahîm'dir.

192. Muhakkak ki Kur'ân, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. [36/5; 41/2; 44/2-3]

193. Onu Ruhu'l-Emin indirdi, [2/97; 16/2]

194. Senin kalbine. Uyarıcılardan olman için, [2/97; 17/105-106; 27/6; 76/23; 36/6]

195. Apaçık Arapça bir dille. [12/2; 14/4; 44/58; 41/44]

196. Gerçekten o, öncekilerin kitaplarında da vardır.

197. İsrailoğulları alimlerinin onu bilmesi onlar için bir delil değil mi?

198. Onu Arapça bilmeyen birine indirmiş olsaydık;

199. Üstelik onlara okusaydı, yine ona iman edecek değillerdi.

200. Biz onu (:inkâr duygusunu), mücrimlerin kalbine işte böyle soktuk.

201. 202.203. Onlar, farkında olmadan ansızın kendilerine gelecek olan elem dolu azabı görüp de, "Bize mühlet verilmez mi?" demedikçe, ona inanmazlar.

204. Azabımızı acele mi istiyorlar?

205. Ne dersin; onları yıllarca yararlandırsak,

206. Sonra kendilerine vadolunan gelse,

207. Yararlandırıldıkları şeyler, onlara bir yarar sağlamaz.

208. 209. Kendilerine hatırlatan uyarıcıları olmaksızın, biz hiç bir ülkeyi helâk etmedik. Zira biz zalim değiliz. [10/47; 16/36; 17/15; 35/24]

210. Onu şeytanlar indirmedi.

211. Bu, onların harcı değil, buna güçleri de yetmez.

212. Çünkü onlar, vahyi işitmekten kesin olarak uzak tutulmuşlardır. [15/16-18; 37/7-10; 72/8-9]

213. Allah ile beraber başka bir ilaha yakarma, sonra azaba uğratılanlardan olursun. [17/22; 28/88; 39/11-14]

214. En yakın akrabanı uyar. [74/2]

215. Sana uyan mü’minlere kol kanat ger. [3/159; 41/34; 9/128]

216. Eğer sana isyan edecek olurlarsa, artık de ki "Gerçekten ben, sizin yaptıklarınızdan berîyim."

217. Sen, Azîz ve Rahîm olana tevekkül et.

218. O, kıyam ettiğin zaman seni görür,

219. Secde edenler arasındaki çabalamanı da.

220. O, Semî’dir, Alîm’dir.

221. Şeytanların kimlere inmekte olduklarını size haber vereyim mi?

222. Onlar, gerçeği ters yüz eden, günaha düşkün olan her sahtekâra inerler.

223. Bunlar şeytanlara kulak verirler ve çoğu da yalancıdırlar.

224. Şairlere gelince; onlara da azgın sapkınlar uyar. [21/5; 52/30; 36/69]

225. Görmedin mi! Onlar, her bir vadide şaşkın şaşkın dolaşırlar,

226. Yapmadıkları şeyleri söylerler;

227. Ancak iman edip salih amellerde bulunan, Allah'ı çokça zikreden ve zulme uğratıldıktan sonra galip olanlar böyle değildir. Zulmedenler, nasıl bir inkılâba uğrayıp devrileceklerini çok yakında bileceklerdir.

27.NEML SÛRESİ

[Mekki, 93 ayet]

[Adını 18. ayetteki “neml/karınca” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Tâ, sîn. Bunlar Kur’ân'ın , apaçık olan kitabın ayetleridir. [5/15; 4/174; 24/1]

2. Mü’minler için bir hidayet ve bir müjdedir;[10/57; 17/82; 27/77]

3. Onlar, salâtı yerine getirirler, zekâtı (:arınmayı) gerçekleştirirler, ahirete de kesin olarak inanırlar. [23/1-9; 2/3-4]

4. Ahirete inanmayanların amellerini kendilerine süsledik, onlar bocalayıp dururlar.

5. Onlar için azabın kötüsü vardır, ahirette de en çok hüsrana uğrayacak kimselerdir.

6. Bu Kur’ân sana Alîm ve Hakîm katından verilmektedir. [28/86; 76/23; 26/193-195; 25/32; 4/166]

7. Hani Musa ailesine "Ben bir ateş gördüm. Ondan size bir haber getireceğim yahut ateş yakıp ısınabilmeniz için bir kor ateş getireceğim." demişti. [20/10,)

8. Oraya gittiğinde, kendisine şöyle seslenildi: "Ateşin başındakiler ve çevresindekiler kutlu kılınmıştır. Âlemlerin Rabbi olan Allah yücedir.

9. Ey Musa! Ben Azîz ve Hakîm olan Allah'ım.

10. Asanı at! Atmasıyla onun çevik bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, geriye doğru arkasına bakmadan kaçtı. Ey Musa! Korkma benim huzurumda resuller korkmaz.

11. Ancak zulmedenler korkar; sonra da kötülüğü iyilikle değiştirenler, bilsin ki ben, Gafûr ve Rahîm’im. [4/17; 25/71]

12. Elini koynuna sok! Firavun ve kavmine gönderilen dokuz ayet (:mucize) ten biri olarak kusursuz bembeyaz çıksın. Gerçekten onlar, fâsık bir kavimdir. [7/108; 20/23; 17/101]

13. Onlara açıkça görünen ayetlerimiz gelince “Bu, apaçık bir sihirdir!” dediler.

14. Vicdanları bu ayetlerin doğruluğuna kanaat getirdikleri halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkâr ettiler. Fesatçıların âkibetininin nasıl olduğuna bir bak. [21/64]

15. Andolsun, Davud'a ve Süleyman'a ilim verdik. Onlar da "Bizi inanmış kullarından birçoğuna üstün kılan Allah'a hamdolsun." dediler. [34/10; 38/18-20]

16. Süleyman, Davud'a mirasçı oldu ve dedi ki "Ey insanlar! Bize kuşların dili öğretildi ve bize her şeyden verildi. Bu apaçık bir üstünlüktür." [38/30-39]

17. Süleyman'ın cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan orduları toplandı ve bunlar bölükler halinde dağıtıldı.

18. Karınca vadisine geldiklerinde bir karınca şöyle seslendi: "Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin ki, Süleyman ve orduları farkında olmayarak sizi ezmesinler."

19. Süleyman karıncanın sözü üzerine tebessüm edip güldü ve dedi ki "Rabbim! Bana ve ana babama verdiğin nimete şükretmeyi ve razı olacağın salih amellerde bulunmayı kolaylaştır ve beni rahmetinle salih kulların arasına kat."

20. Kuşları denetledikten sonra dedi ki "Hüdhüd'ü neden göremiyorum, yoksa kayıplara mı karıştı?

21. Eğer bana apaçık bir delil getirmezse onu gerçekten şiddetli bir azapla cezalandıracağım, ya da onun boynunu vuracağım."

22. Derken uzun zaman geçmeden geldi ve dedi ki "Senin bilmediğin şeyi ben öğrendim ve sana Sebe'den kesin bir haber getirdim.

23. Gerçekten ben, onlara hükmetmekte olan bir kadın buldum, ona her şeyden verilmiş ve onun büyük bir tahtı var.

24. Onu ve kavmini, Allah'ı bırakıp güneşe secde eder buldum, şeytan onlara yaptıklarını süslemiş, böylece onları yoldan çıkarmış; bundan dolayı doğru yolu bulamıyorlar; [16/63; 29/38]

25. Göklerde ve yerde gizli olanı ortaya çıkaran, gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da bilen Allah'a secde etmesinler diye (şeytan onları yoldan çıkarmış).

26. Allah'tan başka ilah yoktur, O büyük arşın Rabbidir.

27. Süleyman "Doğru mu söylüyorsun, yoksa yalancılardan mısın bakacağız!" dedi.

28. Bu mektubumu götür, onlara ver sonra onlardan biraz uzaklaş, bir bak, neye karar verecekler?"

29. (Melike) Dedi ki "Ey önde gelenler! Bana oldukça önemli bir mektup geldi.

30. Gerçek şu ki, o, Süleyman'dandır ve 'Bismillahirrahmânirrahîm' diye başlamaktadır. [11/41]

31. "Bana karşı baş kaldırmayın. Teslim olarak bana gelin diye (yazmaktadır)".

32. Dedi ki "Ey ileri gelenler! Durumum hakkında bana görüş bildirin. Sizler yanımda bulunmadıkça hiçbir işe kesin karar vermem."

33. Dediler ki "Biz kuvvet sahibiyiz ve güçlü savaşçılarız. Karar senindir, ne emredeceğini düşün."

34. Dedi ki "Gerçekten krallar bir ülkeye girdikleri zaman, orayı bozguna uğratırlar ve halkından onur sahibi olanları hor ve aşağılık kılarlar; işte onlar, böyle yaparlar.

35. Ben onlara bir hediye göndereyim de, bir bakayım elçiler neyle dönecekler."

36. Elçi Süleyman'ın huzuruna gelince, Süleyman ona dedi ki "Siz beni mal ile desteklemek ve böylece etkilemek mi istiyorsunuz? Oysa Allah'ın bana verdiği, size verdiğinden daha hayırlıdır. Doğrusu hediyenizle ancak siz sevinirsiniz.

37. Sen onlara geri dön, (iyi bilsinler ki) biz onlara öyle ordularla geliriz ki, onların karşı koymaları mümkün değildir ve biz onları oradan hor ve hakir olarak çıkarırız." dedi.

38. (Süleyman) "Ey önde gelenler! “Kendileri bana teslim olup gelmeden önce hanginiz onun tahtını bana getirir?”dedi.

39. Cinlerden bir ifrit "Sen daha yerinden kalkmadan, ben onu sana getiririm, güvenilir bir güce sahibim." dedi.

40. Kitaptan ilmi olan biri dedi ki "Ben, gözünü açıp kapamadan onu sana getirebilirim." Derken (Süleyman) onu yanında durur vaziyette görünce dedi ki "Bu, Rabbimin lütfundandır. Kendisine şükür mü, yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni sınıyor. Kim şükrederse, o kendisi için şükretmiştir, kim nankörlük ederse, benim Rabbim Ganiyy’dir, Kerîm’dir.

41. “Tahtının şeklini değiştirin, bakalım onu tanıyacak mı, tanımayacak mı?" dedi.

42. Melike gelince "Senin tahtın böyle mi?" dendi. "O da, sanki böyleydi. Bize bilgi verilmişti ve biz daha önce teslim olmuştuk." dedi.

43. Allah'tan başka kulluk ettikleri onu alıkoymuştu. Çünkü o, inkâr eden bir kavimdendi.

44. Ona "Köşke gir." dendi. Onu görünce derin bir su sandı ve eteğini topladı. (Süleyman) “Bu camdan yapılmış bir köşktür, dedi. Melike de “Rabbim! Ben nefsime zulmetmişim. Süleyman’la beraber âlemlerin Rabbi Allah’a teslim oldum.” dedi.

45. Andolsun, Semud’a kardeşleri Salih'i "Yalnızca Allah'a kulluk edin." diye gönderdik. Bir de ne görsün, onlar birbirleriyle çekişen iki grup oldular.

46. Dedi ki “Ey kavmim! Niçin iyilik yerine kötülükte acele ediyorsunuz? Allah'tan bağışlanma dilemeniz gerekmez mi? Umulur ki merhamet edilirsiniz!”

47. Dediler ki "Sen ve beraberindekiler yüzünden uğursuzluğa uğradık." Dedi ki "Sizin uğursuzluğunuz Allah katındadır. İşin gerçeği, sizler sınanan bir kavimsiniz!"

48. Şehirde dokuzlu bir çete vardı. Bunlar ıslah etmiyor, fesat çıkarıyorlardı.

49. Aralarında Allah'a yemin ederek dediler ki "Gece mutlaka ona ve ailesine bir baskın düzenleyelim, sonra velisine, ailesinin yok oluşuna şahit olmadık ve bizler doğruyu söyleyenleriz, diyelim."

50. Onlar bir tuzak kurdu. Biz de onların farkında olmadığı bir tuzak kurduk.

51. Tuzaklarının sonu nasıl oldu bir bak! Onları da kavimlerini de topluca yerle bir ettik.

52. İşte, zulümleri yüzünden ıssız evleri! Bilen bir topluluk için bunda bir ibret vardır.

53. İman edip takva sahibi olanları kurtardık.

54. Lut da kavmine demişti ki "Siz göz göre göre o çirkin işi mi yapıyorsunuz!

55. Siz, kadınları bırakıp şehvetle erkeklere mi yanaşıyorsunuz! Hayır, siz cahil bir kavimsiniz." [7/81]

56. Kavminin cevabı şöyle oldu "Lut ailesini şehrinizden çıkarın. Temiz kalmak isteyen insanlarmış!"

57. Biz de, karısı hariç onu ve ailesini kurtardık. Karısının geride kalanlardan olmasını takdir ettik.

58. Üzerlerine müthiş bir (taş) yağmuru yağdırdık. Uyarılanların yağmuru ne kötü. [11/82]

59. De ki "Hamd Allah'a mahsustur selam da seçtiği kullarının üzerinedir. Allah mı daha hayırlı yoksa onların ortak koştukları mı? [20/47]

60. Yoksa gökleri ve yeri yaratan, gökten size bir su indiren mi hayırlı? O suyla sizin için gözler gönüller açan bahçeler bitirdik. Sizin, bir tek ağacını dahi bitirmeniz mümkün değildi. Allah ile birlikte başka bir ilah mı var? Hayır! Onlar haktan sapan bir kavimdir.

61. Yoksa yeryüzünü yerleşim yeri yapan, aralarından ırmaklar çıkaran, üzerine sağlam dağlar yerleştiren ve her iki denizin arasına bir engel koyan (başkası) mı var? Allah ile beraber başka bir ilah mı? Doğrusu, onların çoğu bilmez. [25/53; 35/12; 23/117]

62. (Onlar mı hayırlı?) Yoksa dua ettiğinde çaresiz kimseye cevap verip onun sıkıntısını kaldıran, sizi de yeryüzünün halifeleri yapan mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı var? Ne kadar az düşünüyorsunuz? [10/14; 6/165; 57/7; 2/30]

63. (Onlar mı hayırlı?) Yoksa karanın ve denizin karanlıklarında size yol gösteren ve rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderen mi? Allah ile beraber başka bir ilah mı olur? Allah, onların şirk koştuklarından yücedir. [25/68; 28/88; 50/26]

64. (Onlar mı hayırlı?) Yahut yaratmayı başlatan, sonra onu tekrarlayan ve sizi gökten ve yerden rızıklandıran mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı var? De ki Eğer doğru söyleyenler iseniz, kesin kanıtınızı getirin." [23/117; 30/29-35; 37/156-157]

65. De ki "Göklerde ve yerde, Allah'tan başka hiç kimse gaybı bilmez. Onlar ne zaman diriltileceklerinin farkında olmazlar." [11/123; 16/77; 36/52; 72/26]

66. Aslında ahirete dair bilgiler, peş peşe kendilerine ulaşmıştır. Buna rağmen, onlar bu konuda bir kuşku içindedirler; doğrusu, bundan yana kördürler. [30/7; 29/64]

67. İnkâr edenler: "Biz ve atalarımız toprak olduktan sonra mı, gerçekten biz mi dirilip çıkartılacakmışız?" dediler. [45/24; 6/29; 75/3; 16/38]

68. "Andolsun, bu, bize ve daha önce atalarımıza va'dolunmuştur. Bu, öncekilerin masallarından başka bir şey değildir." dediler.

69. De ki "Yeryüzünde dolaşın da, mücrimlerin akıbetinin nasıl olduğuna bir bakın.”

70. Onlar için üzülme ve kurdukları tuzaklardan dolayı sıkıntıya düşme. [13/30; 33/48; 39/38]

71. "Eğer doğru söyleyenler iseniz, bu vaat ne zamandır?" derler.

72. De ki "Çabucak gelmesini isteğiniz azabın bir kısmı belki de başınıza gelmek üzeredir.”

73. Rabbin insanlara karşı büyük lütuf sahibidir. Fakat onların çoğu şükretmiyorlar.

74. Rabbin, sinelerinin gizli tuttuklarını ve açığa vurduklarını elbette bilir.

75. Gökte ve yerde gizli olan hiçbir şey yoktur ki, apaçık olan bir kitapta olmasın. [13/39]

76. Gerçek şu ki, bu Kur’ân, İsrailoğullarının, hakkında ayrılığa düştükleri şeylerin birçoğunu açıklamaktadır.

77. Bu Kur’ân, mü’minler için bir hidayet ve bir rahmettir. [10/57]

78. Rabbin onların arasında hükmünü verecektir. O Azîz’dir, Alîm’dir.

79. Allah'a tevekkül et. Çünkü sen apaçık hak üzeresin. [65/3; 67/29; 68/4]

80. Sen, ölülere işittiremezsin ve arkasını dönüp kaçan sağırlara da çağrıyı işittiremezsin. [30/52-53; 8/22-23]

81. Sen körleri de sapkınlıktan hidayete ulaştıramazsın. Sen ancak ayetlerimize inanıp teslim olanlara duyurabilirsin. [10/42; 12/103; 36/11; 45/20]

82. (Son saate dair) Söz, başlarına gelince, onlara yerden bir dabbe (:hareket eden bir canlı) çıkarırız; o da, onlara insanların ayetlerimize kesin olarak inanmadıklarını söyler. [6/38; 16/61; 45/4]

83. O gün her ümmetten ayetlerimizi yalanlayanları gruplar halinde toplarız, onlar (hesap yerine) sevkedilirler. [17/71]

84. (Hesap yerine) geldiklerinde, Allah “Siz ayetlerimi, ilmini kuşatamadığınız halde yalanladınız mı? Yoksa yaptığınız ne idi?” der. [10/39; 7/53; 30/10]

85. Zulmettiklerinden dolayı haklarındaki söz gerçekleşmiştir, artık konuşamazlar. [30/57; 55/39; 66/7; 77/34-36]

86. Onlar, onda dinlenmeleri için geceyi varettiğimizi gündüzü de aydınlık kıldığımızı görmüyorlar mı? İman eden bir kavim için bunda deliller vardır. [28/71; 30/23]

87. Sûr’a üfürüldüğü gün, Allah'ın diledikleri dışında, göklerde ve yerde olanlar korkuya kapılır. Hepsi Allah'a boyun eğmiş olarak gelirler. [6/73; 18/99; 23/101; 39/68]

88. Dağları görür, onları hareketsiz sanırsın. Oysa onlar bulutların geçişi gibi geçip gitmektedirler. İşte bu her şeyi sapasağlam yapan Allah'ın sanatıdır. O yaptıklarınızdan haberdardır.

89. İyilik ve güzellik getirene, getirdiğinden daha hayırlısı vardır. Onlar o gün korkudan güvene kavuşmuşlardır. [6/82, 160]

90. Kötülük getirenler ise yüzüstü ateşe atılır. (Onlara) "Yaptıklarınızdan başkasıyla mı cezalandırılıyorsunuz?" denir.

91. Ben yalnızca saygın kıldığı bu şehrin ve her şeyin Rabbine kulluk etmekle emrolundum ve ben müslümanlardan olmakla emrolundum. [22/78; 41/33]

92. Kur’ân'ı okumam da emredildi. Artık kim hidayete gelirse, kendi nefsi için hidayete gelmiştir; kim de sapacak olursa, de ki "Ben ancak uyarıcılardanım." [28/85; 29/45; 46/9]

93. De ki "Hamd Allah'a mahsustur, O size ayetlerini gösterecektir, siz de onları tanıyacaksınız." Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir. [1/1-3; 41/53; 35/38]

28.KASAS SÛRESİ

[Mekki, 88 ayet]
[Adını 25. ayetteki “kassas/kıssalar anlatma” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Tâ, Sîn, Mîm.

2. Bunlar, apaçık kitabın ayetleridir.

3. İman eden bir kavim için, Musa ve Firavun'un haberlerinden bir kısmını gerçek olarak sana aktarıyoruz.

4. Gerçek şu ki, Firavun o yerde (:Mısır'da) büyüklendi, oranın halkını bir takım sınıflara ayırdı, oğullarını boğazlayıp kadınlarını sağ bırakarak bir kesimi eziyordu. Kesinlikle o, bozgunculardandı.

5. Biz ise, yeryüzünde ezilenlere lütufta bulunalım, onları imamlar yapalım ve varisler kılalım istiyorduk. [2/124; 21/73; 21/105; 24/55]

6. İstiyorduk ki onları yeryüzünde iktidar sahibi kılalım, Firavun'a, Haman'a ve askerlerine, onlardan çekindikleri şeyi gösterelim.

7. Musa'nın annesine "Onu emzir, şayet onun için korkacak olursan, nehre bırak, korkma, üzülme; çünkü onu sana geri döndüreceğiz ve gönderilen resullerden kılacağız." diye vahyettik.

8. Firavun'un ailesi, kendileri için bir düşman ve üzüntü kaynağı olacak bebeği aldılar. Firavun, Haman ve askerleri bir yanılgı içindeydi.

9. Firavun'un karısı dedi ki "Bizim için göz aydınlığı. Sakın onu öldürmeyin! Belki bize yararı dokunur ya da onu evlat ediniriz." Oysa onlar işin farkında değillerdi.

10. Musa'nın annesinin yüreği bomboş kaldı. Eğer inananlardan olması için kalbini pekiştirmeseydik, neredeyse onu açığa vuracaktı.

11. Annesi Musa’nın ablasına "Onu izle!" dedi. O da, Musa’yı onlara fark ettirmeden uzaktan gözetledi.

12. Biz, daha önce ona süt annelerini emmeyi engelledik. Ablası "Ben, sizin adınıza onun bakımını üstlenecek ve ona içtenlik ve şefkatle davranacak bir aileyi size göstereyim mi?" dedi.

13. Böylelikle, gözünün aydın olması, üzülmemesi ve Allah'ın vaadinin hak olduğunu bilmesi için, onu annesine geri döndürdük. Ancak onların çoğu bilmezler.

14. Musa, güçlü çağına erip olgunlaşınca ona hikmet ve ilim verdik. Muhsinlere işte böyle karşılık veririz.

15. Halkının kendisinden haberi olmadığı bir sırada şehre girdi. Orada biri kendi tarafından, diğeri düşman tarafından olan iki adamın kavga ettiklerini gördü. Tarafından olan, düşmanına karşı Musa’dan yardım istedi. Musa ona bir yumruk attı ve işini bitirdi. "Bu şeytanın işindendir, o saptırıcı bir düşmandır." dedi. [26/19-20]

16. Musa "Rabbim! Nefsime zulmettim, beni bağışla." dedi. Allah da onu bağışladı. O Gafûr’dur, Rahîm’dir.

17. "Rabbim! Bana verdiğin nimetler adına, artık mücrimlere arka çıkmayacağım." dedi.

18. Korku içinde, etrafı kollayarak şehirde sabahladı. Bir de baktı ki, dün kendisinden yardım isteyen yine kendisine yardım için bağırıyor. Musa, ona "Sen apaçık bir azgınsın!" dedi.

19. İkisinin de düşmanı olan adamı yakalamak isteyince, adam "Ey Musa! Dün birini öldürdüğün gibi, bugün de beni mi öldürmek istiyorsun? Sen bu yerde yalnızca bir zorba olmak istiyorsun, ıslah edicilerden olmak istemiyorsun." dedi.

20. Şehrin diğer tarafından bir adam koşarak geldi. "Ey Musa! Şehrin ileri gelenleri, seni öldürmek hususunda plan yapıyorlar. (Şehirden) hemen çık. Ben sana samimi davrananlardanım." dedi.

21. Böylece korku içinde, etrafı kollayarak oradan çıktı ve "Rabbim! Zalimler topluluğundan beni kurtar." dedi.

22. Medyen'e doğru yöneldiğinde de "Umarım Rabbim, beni doğru bir yola iletir." dedi.

23. Medyen suyuna varınca, hayvanlarını sulayan bir toplulukla karşılaştı. Onların gerisinde sürüsünü sudan uzak tutan iki kadın gördü. Meseleniz nedir dedi? Çobanlar suyun başından ayrılmadıkça biz sulayamayız. Babamız ise çok yaşlı dediler.

24. Hemen ikisinin sürülerini suladı, sonra gölgeye çekilip "Rabbim! Bana indireceğin her hayra muhtacım." dedi.

25. Derken, kadınlardan biri, utangaç bir tavırla yürüyerek Musa'ya geldi. "Babam, bizim için sürüleri sulamanın ücretini vermek üzere seni çağırıyor." dedi. Musa gelip başından geçenleri anlatınca, (Şuayb) "Korkma! Zalimler topluluğundan kurtuldun." dedi.

26. Kadınlardan biri "Babacığım, onu ücretle tut. Tutacağın adamların en iyisi bu, güçlü ve güvenilir bir kimsedir."dedi.

27. (Şuayb) "Ben, sekiz yıl bana hizmetine karşılık, şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum. On yıla tamamlarsan, o da senin bileceğin bir iş. Sana zorluk çıkarmak istemem. Beni de inşaallah salih olanlardan bulacaksın." dedi.

28. (Musa) "Bu, benimle senin aranda. Bu durumda iki süreden hangisini yerine getirirsem, artık bana düşmanlık yok! Allah söylediklerimize vekildir." dedi.

29. Musa, süreyi tamamlayıp ailesiyle birlikte yola koyulunca, Tûr tarafında bir ateş farketti. Ailesine "Durun, bir ateş gördüm; umarım ondan ya bir haber, ya da ısınmanız için bir kor parçası getiririm." dedi. [20/9-48; 19/52]

30. Oraya varınca, mübarek vadinin sağ yanındaki ağaçtan "Ey Musa! Ben Âlemlerin Rabbi Allah'ım!" diye seslenildi.

31. “Asanı at.” Onun bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, arkasına bakmadan dönüp kaçtı. “Ey Musa! Dön ve korkma. Sen güvendesin.

32. Elini koynuna sok, kusursuz olarak bembeyaz çıksın. Dehşetten açılan kollarını kendine doğru çek. İşte bunlar, Rabbinden Firavun ve ileri gelenlerine iki kesin kanıttır. Onlar, fâsık bir topluluktur.”

33. Musa "Rabbim! Ben onlardan birini öldürdüm, beni öldürmelerinden korkuyorum.

34. Kardeşim Harun benden daha güzel konuşur, onu da benimle birlikte, beni doğrulayan bir yardımcı olarak gönder. Çünkü onların beni yalanlamalarından korkuyorum." dedi.

35. Allah "Senin gücünü kardeşinle artıracağız; ikinize öyle bir iktidar vereceğiz ki, ayetlerimiz sayesinde size dokunamayacaklardır. Siz ve size uyanlar galip geleceksiniz." dedi.

36. Musa, onlara apaçık deliller getirdiğinde "Bu, uydurulmuş bir sihirdir. Geçmiş atalarımızdan bunu işitmedik." dediler.

37. Musa, "Rabbim, kimin kendisinin yanından hidâyet getirdiğini ve bu yurdun sonunun kimin olacağını daha iyi biliyor. Muhakkak ki zâlimler iflah olmaz." dedi.

38. Firavun da "Ey ileri gelenler! Sizin için benden başka ilah olduğunu bilmiyorum. Ey Haman! Çamurun üstünde bir ateş yak da, bana bir kule inşa et, belki Musa'nın ilahına ulaşırım çünkü ben onu yalancılardan zannediyorum." dedi.

39. Firavun ve askerleri, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve bize döndürülmeyeceklerini zannettiler.

40. Bunun üzerine, Firavun ve askerlerini tutup denize attık. Zalimlerin âkibetlerinin nasıl olduğuna bir bak!

41. Biz, zalimleri ateşe çağıran imamlar yaptık. Onlara kıyamet günü yardım edilmez. [9/12]

42. Bu dünya hayatında onların arkasına lanet ile anılma taktık. Kıyamet günü de onlar, iğrenç kılınanlardan olacaklar.

43. Andolsun, ilk nesilleri helâk ettikten sonra Musa'ya, düşünürler diye insanlar için basiretler, hidayet ve rahmet olmak üzere kitabı verdik.

44. Musa'ya o emri (:vahyi) gerçekleştirdiğimiz zaman, sen Tûr'un batı yanında değildin ve buna şahit olanlardan da değildin.

45. Biz (Mûsâ'dan sonra) birçok nesiller yarattık da onların üzerinden uzun zamanlar geçti. Sen Medyen halkı arasında oturmuş değildin ayetlerimizi bunlara okuyasın. Biz seni elçi olarak gönderdik (ve bu olayları sana vahyettik).

46. Musa'ya seslendiğimizde de, sen Tur'un yanında değildin. Fakat senden önce kendilerine bir uyarıcı gelmemiş olan bir kavmi, düşünürler diye uyarman için Rabbinden bir rahmet olarak gönderildin.

47. Onlara, elleriyle hazırladıkları bir musibet gelince "Rabbimiz bize bir resul gönderseydin de ayetlerine inananlardan olsaydık." derler.

48. Onlara katımızdan hak geldiğinde "Musa'ya verilenlerin bir benzeri buna verilmeli değil miydi?" dediler. Onlar, daha önce Musa'ya verilenleri inkâr etmemişler miydi?" İki sihir birbirine arka çıktı." dediler. Ve "Biz hepsini inkâr ediyoruz." dediler.

49. De ki "Eğer doğru söyleyenler iseniz, bu durumda Allah katından bu ikisinden daha doğru olan bir kitap getirin de, ben de ona uyayım.

50. Buna rağmen sana icabet etmezlerse, bil ki onlar ancak hevalarına uyuyorlar. Allah'tan doğru bir yol bilgisi olmadan, hevasına uyandan daha sapkın kimdir? Allah zalimler topluluğunu hidayete ulaştırmaz. [7/57; 35/9; 36/33; 43/11]

51. Andolsun, düşünsünler diye, sözü (:vahyi) onlara peş peşe ulaştırdık.

52. Kur’ân’dan önce kitap verdiklerimiz de buna (:vahye) inanmaktadırlar. [3/113-115; 5/83,84]

53. Onlara okunduğunda "Biz ona inandık, o Rabbimizden olan bir haktır, biz bundan önce de teslim olanlardandık." derler. [29/47]

54. İşte onlara; sabretmeleri, kötülüğü iyilikle uzaklaştırıp kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak etmeleri nedeniyle mükâfatları iki kat verilir.

55. Boş söz işittiklerinde, ondan uzak dururlar. “Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız size... Size selam olsun, bizim cahillerle işimiz yoktur.” derler. [23/3; 25/63,72; 43/89]

56. Gerçek şu ki, sen, sevdiğini hidayete ulaştıramazsın, ancak Allah dilediğini hidayete ulaştırır. O, hidayete ulaşanları daha iyi bilir. [2/272; 12/103]

57. Dediler ki "Seninle birlikte doğru yola girersek, yurdumuzdan atılırız.” Oysa biz onları, katımızdan rızık olarak verdiğimiz ürünlerin gelip toplandığı emin ve saygın bir yere yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmiyorlar. [29/67]

58. Biz, refah içinde halkı şımarmış nice şehri helâk ettik. İşte meskenleri, kendilerinden sonra pek az oturulmuş… Onlara vâris olanlar biziz. [6/44]

59. Rabbin, 'ana yerleşim merkezlerine' onlara ayetlerimizi okuyan bir resul göndermedikçe şehirleri helâk etmez. Zaten biz, halkı zalim olmadıkça şehirleri helâk etmeyiz.

60. Size verilen her şey, yalnızca dünya hayatının geçimliği ve süsüdür. Allah katında olan ise, daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Aklınızı kullanmıyor musunuz?

61. Kendisine güzel bir vaatte bulunduğumuz ve o vadedilen şeye kavuşacak olan kimse, dünya hayatının geçimliğinden yararlandırdığımız, sonra da kıyamet günü huzura getirilecek kimse gibi midir?

62. O gün (Allah) onlara, “Ortağım olduğunu iddia ettikleriniz hani nerede?” diye seslenir.

63. Haklarında azap sözü gerçekleşmiş olanlar, “Rabbimiz! İşte şunlar bizim azdırdıklarımızdır. Kendimiz azdığımız gibi, onları da azdırdık. Onlardan uzaklaşıp sana sığınıyoruz. Onlar zaten bize kulluk etmiyorlardı.” derler. [39/19]

64. Onlara "Ortaklarınızı çağırın!" denir. Onlar da çağırırlar, ama kendilerine cevap veremezler, çünkü azabı görmüşlerdir. Keşke doğru yolu bulsalardı!

65. O gün (Allah) “Resullere ne cevap verdiniz?” diye seslenir.

66. Artık o gün, haberler onlara kapanmıştır. Birbirlerine de soramazlar.

67. Tevbe edip iman eden ve salih amellerde bulunan kimseye gelince, onun kurtulanlardan olması umulur.

68. Rabbin dilediğini yaratır ve seçer. Onların ise seçim hakkı yoktur. Allah onların ortak koştuklarından münezzehtir, yücedir.

69. Rabbin onların sinelerinin sakladıklarını ve açığa vurduklarını bilir. [3/29]

70. O, Allah'tır. O’ndan başka ilah yoktur. İlkte de, sonda da hamd O’na mahsustur. Hüküm O’nundur ve ona döndürüleceksiniz.

71. De ki "Ne dersiniz? Eğer Allah kıyamet gününe kadar geceyi sizin üzerinizde devamlı kılsa, Allah’ın dışında size aydınlık getirecek ilah kimdir? Hâlâ işitmez misiniz?" [8/22]

72. De ki "Ne dersiniz? Eğer Allah kıyamet gününe kadar gündüzü sizin üzerinizde devamlı kılsa, Allah'ın dışında size içinde dinleneceğiniz geceyi getirecek ilah kimdir? Hâlâ görmez misiniz?" [6/104]

73. Geceyi ve gündüzü, içinde dinlenesiniz ve lütfundan arayasınız diye var etmesi O’nun rahmetindendir. Umulur ki şükredersiniz.

74. O gün Allah onlara, “Nerede bana ortak zannettiğiniz ortaklarım?” diye seslenir.

75. Her ümmetten bir şahit çıkarırız. "Kesin kanıtınızı getirin." deriz. Artık bilirler ki, hak Allah'ındır ve uydurdukları kendilerinden uzaklaşıp kaybolmuşlardır. [16/84]

76. Gerçek şu ki, Karun, Musa'nın kavmindendi, ancak onlara karşı azgınlaştı. Biz, ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını (bile taşımak) güçlü bir topluluğa ağır geliyordu. Kavmi ona demişti ki "Şımarma, çünkü Allah, şımaranları sevmez.

77. Allah'ın sana verdikleriyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da kendi nasibini unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi, sen de ihsanda bulun ve yeryüzünde fesat peşinde koşma. Çünkü Allah, fesatçıları sevmez."

78. Karun "Bunlar, bende olan bir ilim sayesinde bana verildi. "Allah'ın önceki nesiller içinden ondan kuvvetçe daha zorlu, sayıca daha çok olanları bile helâk etttiğini bilmez mi? Mücrimlerden suçları sorulmaz.

79. (Karun) Tüm görkemi ile kavminin karşısına çıkınca, dünya hayatını isteyenler "Ah keşke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. O çok talihli biridir." dediler.

80. Kendilerine ilim verilenler ise "Yazıklar olsun size, Allah'ın ödüllendirmesi, iman edip salih amellerde bulunan kimse için daha hayırlıdır. Buna da sabredenler kavuşturulur." dediler.

81. Sonunda onu da, konağını da yerin dibine geçirdik. Allah'tan başka ona yardım edecek bir topluluğu da yoktu ve o kendine dahi yardım edemedi.

82. Dün, onun yerinde olmayı dileyenler "Vay, demek ki Allah kullarından dilediğinin rızkını genişletir ve daraltırmış. Eğer Allah bize lütfetmeseydi, kesinlikle bizi de batırırdı. Demek kâfirler kurtuluşa eremezmiş!" demeye başladılar.

83. İşte ahiret yurdu! Biz onu, yeryüzünde büyüklük taslamayan ve fesadı istemeyenlere veririz. Güzel sonuç muttakilerindir.

84. Kim bir iyilikle gelirse, ona bundan daha hayırlısı vardır; kim de bir kötülükle gelirse, artık kötülükleri yapanlar, yalnızca yaptıklarıyla karşılık görürler. [6/160]

85. Sana Kur'ân'ı farz kılan, seni dönülecek yere döndürecektir. De ki "Hidayete ulaşanı da, apaçık bir sapkınlık içinde olanı da en iyi Rabbim bilir."

86. Sana kitabın verileceğini ummuyordun; o ancak Rabbinden bir rahmettir. Öyleyse sakın kâfirlere arka çıkma.

87. Allah'ın ayetleri sana indirildikten sonra sakın seni geri çevirmesinler. Rabbine yakar, sakın müşriklerden olma. [30/60; 4/113]

88. Allah ile beraber başka bir ilaha yakarma. O'ndan başka ilah yoktur. O'nun zâtından başka her şey helâk olucudur. Hüküm O'nundur ve O'na döndürüleceksiniz.

29.ANKEBUT SÛRESİ

[Mekki, 69 ayet]

[Adını 41. ayetteki “ankebut/örümcek” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lam, Mîm.

2. İnsanlar, "inandık” diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar? [76/2; 7/168; 21/35]

3. Andolsun, onlardan öncekileri sınadık; Allah, doğru olanları da mutlaka bilir, yalancıları da mutlaka bilir. [2/155]

4. Yoksa kötülükleri işleyenler, bizi atlatacaklarını mı sandılar? Hükmettikleri şey ne kötüdür.

5. Kim Allah'a kavuşmayı umuyorsa Allah'ın belirlediği vakit mutlaka gelecektir. O Semî’dir, Alîm’dir.

6. Cihat eden, yalnızca kendi nefsi için cihat etmiştir. Allah âlemlerden Ganiyy’dir. [5/35, 54; 60/1]

7. İman edip salih amellerde bulunanların kötülüklerini örteceğiz ve onlara yaptıklarının daha güzeliyle karşılık vereceğiz. [25/70-71; 39/35]

8. Biz insana, anne babasına iyiliği tavsiye ettik. Onlar, hakkında bilgin olmayan şeyi bana ortak koşman için mücadele ederlerse, bu takdirde, onlara itaat etme. Dönüşünüz banadır. Yaptıklarınızı size haber vereceğim. [17/23; 31/14,15; 46/15,17]

9. İman edip salih amellerde bulunanları salihlerin arasına katacağız.

10. İnsanlardan öylesi vardır ki, "Allah'a iman ettik." der. Fakat Allah uğruna eziyete uğrayınca, insanların eziyetini Allah'ın azabıymış gibi sayar. Rabbinden bir yardım gelirse, "Biz de sizinle birlikteydik." derler. Oysa Allah insanların sinelerinde olanı en iyi bilen değil midir?

11. Allah mutlaka iman edenleri de bilir ve mutlaka münafıkları da bilir. [47/31]

12. İnkâr edenler, iman edenlere "Siz bizim yolumuzu izleyin, hatalarınızı biz yüklenelim." dediler. Oysa inkâr edenler, iman edenlerin hatalarından hiçbir şeyi yüklenmezler. Onlar kesinlikle yalancıdırlar. [17/15; 35/18; 39/7]

13. İnkâr edenler, hem kendi yüklerini, hem kendi yükleriyle birlikte başka yükleri de yüklenecekler ve kıyamet günü, düzüp uydurdukları şeylerden sorgulanacaklardır. [16/25; 39/15]

14. Andolsun, Nuh'u kendi kavmine gönderdik, içlerinde elli yılı eksik olmak üzere bin sene kaldı. Onlar zulmederlerken tufan kendilerini yakalayıverdi.

15. Biz Nuh'u ve gemide bulunanları kurtardık ve bunu insanlığa bir ayet kıldık.

16. İbrahim'i de (resul olarak gönderdik). Hani kavmine demişti ki "Allah'a kulluk edin ve O'na karşı gelmekten sakının, eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır.

17. Siz yalnızca Allah'ın peşi sıra birtakım putlara kulluk ediyor ve uydurmalar üretiyorsunuz. Gerçek şu ki, sizin Allah'ın peşi sıra kulluk ettikleriniz, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızkı Allah'ın katında arayın, O'na kulluk edin ve O'na şükredin. Siz O'na döndürüleceksiniz. [26/70-74; 67/21]

18. Yalanlarsanız, sizden önceki ümmetler de yalanlamışlardı. Resule düşen ancak apaçık bir tebliğdir. [5/99; 36/17]

19. Onlar Allah'ın yaratmaya nasıl başladığını, sonra onu nasıl tekrarladığını düşünmezler mi. Bu Allah'a göre kolaydır. [30/11]

20. De ki: Yeryüzünde gezin ve yaratılışın nasıl başladığına bir bakın. Sonra da Allah ahiret hayatını inşa edecek. Allah her şeye kâdirdir.

21. Dilediğini azaplandırır, dilediğine merhamet eder. O'na döndürüleceksiniz.

22. Siz yerde de gökte de Allah'ı aciz bırakamazsınız. Sizin Allah'tan başka veliniz de, yardımcınız da yoktur. [42/9]

23. Allah'ın ayetlerini ve O’na kavuşmayı inkâr edenler benim rahmetimden umut kesmişlerdir. Onlara elim bir azap vardır.

24. Kavminin (İbrahim'e) cevabı yalnızca "Onu öldürün ya da yakın." demek oldu. Allah onu ateşten kurtardı. Bunda, inanan bir kavim için ayetler vardır. [21/68-69]

25. (İbrâhim kavmine) dedi ki "Siz dünya hayatında aranızda bir sevgi bağı olsun diye Allah'ı bırakıp birtakım putlar edindiniz. Kıyamet gününde ise birbirinizi reddedecek ve birbirinizi lanetleyeceksiniz; en sonunda hepinizin varıp duracağı yer ateştir; size yardım eden biri de asla çıkmayacaktır.” [26/92-101; 25/17-19]

26. Bunun üzerine Lut ona iman etti ve dedi ki "Ben, Rabbime hicret ediyorum. O Azîz’dir, Hakîm’dir.”

27. İbrahim’e İshak'ı ve Yakup'u bahşettik ve onun soyundan gelenlerden nübüvveti ve kitabı devam ettirdik. Ona mükâfatını dünyada verdik. O, ahirette de salihlerdendir.

28. Lut’u da hatırla. Hani Lut da kavmine demişti: "Siz, sizden önce insanlardan hiç kimsenin yapmadığı bir fuhşu yapıyorsunuz."

29. "Siz, hâlâ erkeklere yanaşıyor, yol kesiyor ve meclislerinizde çirkinlikler yapıyorsunuz öyle mi?" Bunun üzerine kavminin cevabı: "Eğer doğrulardansan, bize Allah'ın azabını getir." oldu.

30. Lut "Rabbim! Bozguncu topluma karşı bana yardım et." dedi.

31. Elçilerimiz İbrahim'e müjdeyi getirdiklerinde, "Biz şu ülkenin halkını helâk edeceğiz. Çünkü oranın halkı zalimdir." dediler. [11/81]

32. "Onun içinde Lut da var." dedi. "Onun içinde kimin olduğunu biz daha iyi biliriz. Karısı hariç, onu ve ehlini mutlaka kurtaracağız ancak o, geride kalanlardan olacak." dediler.

33. Resullerimiz Lut'a geldiklerinde, o, bunlardan dolayı kötüleşti ve içi daraldı. "Korkma, üzülme. Karın hariç, seni ve aileni mutlaka kurtaracağız, ancak o geride kalanlardan olacak." dediler.

34. "Fâsıklık yapmalarından dolayı, bu ülke halkının üstüne gökten bir azap indireceğiz." [57/16, 26; 59/19]

35. Andolsun, biz aklını kullanan bir kavim için orada apaçık bir ayet bıraktık.

36. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, ahiret gününü umut edin ve yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın." dedi.

37. Şuayb'ı yalanladılar, onları dayanılmaz bir sarsıntı yakaladı da yurtlarında diz üstü çöke kaldılar.

38. Ad'ı ve Semud'u da helâk ettik. Yurtlarının hâli size bunu açıkça göstermektedir. Şeytan onlara amellerini süsleyip, onları yoldan çıkardı. Oysa onlar (gerçeği) görebilecek durumdaydılar. [27/24; 16/63; 41/25]

39. Karun'u, Firavun'u ve Haman'ı da helâk ettik. Andolsun, Musa onlara apaçık deliller getirmişti. Fakat o yerde büyüklük tasladılar ama (azabımızı aşıp) geçemediler.

40. Onların her birini suçları sebebiyle yakaladık. Böylece onlardan kiminin üstüne taş yağdıran bir fırtına gönderdik, kimini korkunç bir ses sarıverdi, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı. [65/1; 7/133; 10/52]

41. Allah'ın peşi sıra evliya edinenlerin örneği, kendine ev yapan örümceğin örneğine benzer. Gerçek şu ki, evlerin en dayanıksızı örümceğin evidir. Keşke bilselerdi.

42. Allah kendisiyle beraber hangi şeye yakardıklarını bilir. O Azîz'dir, Hakîm'dir.

43. Bunlar, bizim insanlara vermekte olduğumuz misallerdir. İlim sahiplerinden başkası misaller üzerinde aklını kullanmaz. [16/60; 25/33; 2/26]

44. Allah gökleri ve yeri hak olarak yarattı. Bunda iman edenler için bir ibret vardır.

45. Sana kitaptan vahyedileni oku ve salâtı yerine getir. Çünkü salât, aşırılıktan ve kötülükten alıkoyar. Elbette Allah'ın hatırda tutulması daha büyüktür. Allah yaptıklarınızı bilir. [18/27; 35/29; 2/152]

46. İçlerinde zulmedenler hariç, kitap ehliyle en güzel şekilde tartışın. Onlara "Bize indirilene de size indirilene de iman ettik, bizim ilahımız da, sizin ilahınız da birdir ve biz O’na teslim olduk." deyin. [3/113-119; 3/64]

47. Böylece sana kitabı indirdik. Kendilerine kitap verdiklerimiz ona iman ederler. Şunlar (:kitap ehlinden çağdaşın olanlar) dan da ona inananlar vardır. Ayetlerimizi ancak kâfirler inkâr ederler. [28/52-53]

48. Sen bundan önce ne bir kitap okuyor ne de elinle yazıyordun; öyle olsaydı bâtılda olanlar şüpheye düşerlerdi. [7/57; 25/4.5; 16/103; 21/5; 10/38; 42/24; 46/8; 10/16]

49. Hayır, o Kur’ân kendilerine ilim verilenlerin gönüllerinde apaçık olan ayetlerdir. Ayetlerimizi ancak zalimler bilerek inkâr ederler.

50. "Ona Rabbinden ayetler (:mucizeler) indirilmeli değil miydi?" dediler. De ki "Ayetler yalnızca Allah'ın katındadır. Ben ise, ancak apaçık bir uyarıcıyım." [6/109-110; 7/132]

51. Kendilerine okunan kitabı sana indirmemiz onlara yetmedi mi? Bunda iman eden bir kavim için bir rahmet ve bir hatırlatma vardır. [6/115; 5/3]

52. De ki "Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde olanı bilir. Bâtıla inanıp Allah'ı inkâr edenler var ya, onlar hüsrana uğrayanlardır." [11/54; 10/61; 34/47]

53. Senden azabı acele istiyorlar. Eğer belirlenmiş bir süre olmasaydı, onlara azap gelirdi. (Azap) Onlar farkına varmadan ansızın kendilerine gelecektir. [14/10; 42/14; 63/11]

54. Senden azabı acele istiyorlar. Oysa cehennem, inkâr edenleri kuşatmıştır.

55. Azabın onları üstlerinden ve ayaklarının altından kaplayacağı gün Allah "Yaptıklarınızı tadın." der.

56. Ey iman eden kullarım! Arzım geniştir, artık yalnızca bana kulluk edin. [4/97-100; 16/41]

57. Her nefis ölümü tadıcıdır, sonra bize döndürüleceksiniz. [21/34-35; 32/11; 39/30]

58. İman edip salih amellerde bulunanları; içinde sürekli kalacakları içlerinden ırmaklar akan cennetin yüksek köşklerine mutlaka yerleştireceğiz. Çalışanların mükâfatı ne güzeldir;

59. Onlar ki, sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir. [33/3, 48; 65/3]

60. Kendi rızkını taşıyamayan nice canlı vardır ki onu ve sizi Allah rızıklandırır. O Semî’dir, Alîm’dir. [30/40; 65/3; 67/21]

61. Andolsun, onlara "Gökleri ve yeri kim yarattı, güneşi ve ayı kim emre âmâde kıldı?" diye sorsan "Allah" derler. Şu halde nasıl oluyor da çevriliyorlar? [23/84-89]

62. Allah rızkı kullarından dilediğine genişletir ve daraltır. Allah her şeyi iyi bilendir. [13/26; 30/37; 34/36-39]

63. Andolsun, onlara "Gökten su indirip de ölümünden sonra yeryüzünü dirilten kimdir?" diye sorsan "Allah" derler. De ki "Hamd Allah'a mahsustur." Hayır, onların çoğu akıllarını kullanmıyorlar. [10/24-31]

64. Bu dünya hayatı, yalnızca bir eğlence ve oyundur. Ahiret yurdu ise, asıl hayat odur. Keşke bilselerdi. [6/32; 47/36; 57/20]

65. Onlar gemiye bindiklerinde, dini yalnızca O'na has kılarak, Allah'a yakarırlar. Ama onları kurtarıp karaya çıkarınca, hemen şirk koşarlar. [10/22; 17/67]

66. Kendilerine verdiklerimize nankörlük etsinler ve yararlansınlar! Yakında bilecekler.

67. Çevrelerinde insanlar kapılıp götürülürken, bizim (Mekke'yi) emniyetli bir belde kıldığımızı görmediler mi? Böyleyken onlar, bâtıla inanıp Allah'ın nimetlerine nankörlük mü ediyorlar? [2/126; 28/57,106/1-3]

68. Allah adına yalan uydurandan veya kendisine hak geldiğinde onu yalanlayanlardan daha zalim kimdir? İnkâr edenlere cehennemde yer mi yok? [10/17; 11/18]

69. Uğrumuzda mücadele edenleri mutlaka yollarımıza ulaştırırız. Muhakkak ki Allah muhsinlerle beraberdir. [5/35; 22/78; 49/15; 2/218]

30.RUM SÛRESİ

[Mekki, 60 ayet]
[Adını 2. ayetteki “er-Rum/Romalılar” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Mîm.

2. Rumlar yenilgiye uğradı;

3. Yakın bir yerde. Ama onlar, yenilgilerinden sonra galip geleceklerdir;

4. Birkaç yıl içinde. Bundan önce de, sonra da emir Allah'ındır. Ve o gün mü’minler sevinecekler.

5. Allah'ın yardımıyla. O dilediğine yardım eder. O Azîz’dir, Rahîm’dir.

6. Bu, Allah'ın vaadidir, Allah vaadinden geri dönmez. Ancak insanların çoğu bilmezler. [5/9; 10/55; 14/47; 24/55; 39/20]

7. Onlar dünya hayatının görünen yüzünü bilirler. Ahiret hususunda ise gaflettedirler.

8. Kendi kendilerine düşünmezler mi? Allah gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri ancak hak ile ve belirlenmiş bir süre ile yaratmıştır. İnsanlardan çoğu Rablerine kavuşmayı inkâr etmektedirler.

9. Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin âkıbetinin nasıl olduğuna bakmadılar mı? Onlar, kendilerinden daha güçlüydüler. Toprağı sürüp işlemişler ve onu, kendilerinin imar ettiğinden daha çok imar etmişlerdi. Resulleri de, onlara açık delillerle gelmişti. Allah onlara zulmetmiyordu, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı. [28/59, 76-81; 36/31; 40/21, 82]

10. Sonra, Allah'ın ayetlerini yalanlamaları ve alay etmeleri sebebiyle kötülük yapanların âkibeti çok kötü oldu. [39/25, 59]

11. Allah yaratmayı başlatır, sonra onu tekrarlar, sonra da O’na döndürülürsünüz. [29/19,20; 46/33; 50/43]

12. Saatin gerçekleşeği gün, mücrimler umutlarını yitirirler. [30/55; 45/27; 46/28]

13. Ortaklarından kendilerine şefaatçileri (:yardımcıları) de yoktur. Artık onlar ortak koştukları şeyleri de inkâr ederler. [2/48; 39/43-44]

14. Saatin gerçekleşeği gün, ayrılırlar. [34/26]

15. İman edip salih amellerde bulunanlara gelince; artık onlar güzel bir bahçede ağırlanırlar.

16. İnkâr edip ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalanlayanlar azapla yüz yüze bırakılırlar.

17. Akşama erdiğinizde ve sabaha çıktığınızda Allah'ı tesbih edin. [17/44; 79/3; 40/55]

18. Göklerde ve yerde hamd O'nundur; günün sonunda ve öğleye erdiğiniz vakitte de (tesbih edin). [1/1-3; 17/111; 18/1]

19. Ölüden diriyi çıkarır, diriden de ölüyü çıkarır, ölümünden sonra da yeryüzünü canlandırır. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız. [2/28; 10/56; 45/26; 71/17-18]

20. Sizi topraktan yaratması, O'nun delillerindendir; sonra siz birer beşer olarak yeryüzüne dağılırsınız. [35/11; 36/33; 40/67]

21. Kendileriyle huzur bulmanız için size kendi cinsinizden eşler yaratması ve aranızda sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun ayet(:delil)lerindendir. Bunda düşünen bir toplum için ayetler vardır. [7/189; 4/1]

22. Göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olması, O'nun ayetlerindendir. Bunda ilim sahipleri için ayetler vardır.

23. Geceleyin ve gündüzün uyumanız ile Allah'ın lütfundan aramanız, O'nun ayetlerindendir. İşitebilen bir kavim için ayetler vardır. [27/86; 28/71]

24. Korku ve umut olarak şimşeği size göstermesi, gökten su indirerek ölümünden sonra yeryüzünü onunla canlandırması da, O’nun ayetlerindendir. Bunda, aklını kullanan bir topluluk için ayetler vardır. [30/50; 35/9]

25. Göğün ve yerin emriyle ayakta durması da, O’nun ayetlerindendir. Sonra sizi yerden bir çağırışla çağırdığında, bir de bakarsınız ki çıkıyorsunuz! [50/42; 70/43; 82/4; 84/4; 100/9; 36/51]

26. Göklerde ve yerde bulunanlar O’nundur, hepsi O’na boyun eğmektedirler.

27. Yaratmayı başlatan sonra onu tekrarlayacak olan O’dur, bu O’na göre çok kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce misal O’nundur. O Azîz’dir, Hakîm’dir. [42/11; 16/60]

28. İşte size kendi içinizden bir misal (:örnek) veriyor. Gücünüz altındaki kimseleri, size verdiğimiz rızıklarda size eşit ortaklar olarak kabul eder misiniz? Birbirinizden çekindiğiniz gibi onlardan da çekinir misiniz? Aklını kullanan bir toplum için ayetleri böyle ayrıntılı açıklıyoruz. [16/71)

29. Oysa zulmedenler, cahilce kendi hevalarına uymuşlardır. Allah'ın dalâlette bıraktığını kim hidayete ulaştırabilir? Onların hiçbir yardımcıları yoktur. [25/43; 45/23; 30/52,53]

30. Öyleyse sen yüzünü hanif (:Allah'ı birleyen) olarak dine, Allah'ın insanları üzerine yarattığı fıtrata çevir. Allah'ın yaratmasında hiçbir değişiklik olmaz. İşte dimdik ayakta duran din budur. Ancak insanların çoğu bilmezler. [91/7-8; 87/2-3; 20/50; 30/43; 31/22; 13/11]

31. Gönülden katışıksız bağlılar olarak, Allah’a yönelin ve O’na karşı takvalı olun, salâtı yerine getirin ve müşriklerden olmayın. [42/13; 39/2, 11, 14; 98/5]

32. (O müşrikler) dinlerini fırkalara ayırmış ve kendileri de parça parça olmuşlardır. Her grup kendi sahip olduklarıyla sevinmektedirler. [6/159; 21/92-93; 23/52-53]

33. İnsanlara bir zarar dokunduğunda, gönülden katışıksız bağlılar olarak, Rablerine yakarırlar; sonra kendinden onlara bir rahmet tattırınca da bakarsın ki onlardan bir grup Rablerine şirk koşuyorlar; [29/65]

34. Böylece Allah'ın nimetlerine nankörlük ediyorlar. Şimdilik yararlanın. Ama yakında bileceksiniz! [15/3]

35. Yoksa onlara, ortak koşmalarını söyleyen bir delil mi indirdik?

36. İnsanlara bir rahmet tattırdığımızda, onunla sevinirler; kendi ellerinin takdim ettikleriyle onlara bir kötülük dokunduğunda, hemen ümitsizliğe düşerler.

37. Görmüyorlar mı ki, Allah rızkı dilediğine genişletir ve daraltır. Bunda, iman eden bir kavim için mutlaka ayetler vardır. [29/62; 24/37-38]

38. Öyleyse yakınlara, yoksula, yolcuya hakkını ver. Allah'ın rızasını isteyenler için bu, daha hayırlıdır ve kurtulanlar bunlardır. 6/141; 51/19; 70/24-25]

39. İnsanların mallarından artsın diye, faizle verdikleriniz Allah katında artmaz. Ama Allah'ın rızasını isteyerek zekât (:arınma) maksadıyla verdiğiniz ise, işte kat kat arttıranlar bunlardır. [2/275-276; 9/103; 92/5,18; 57/11]

40. Allah; sizi yaratıp sonra size rızık veren, sonra da sizi öldürüp, tekrar sizi diriltecek olandır. Ortaklarınızdan bunlardan herhangi birini yapacak olan var mı? O, şirk koştuklarından münezzeh ve yücedir. [30/19; 10/31; 25/3]

41. İnsanların kendi ellerinin kazandığı dolayısıyla, karada ve denizde fesat ortaya çıktı. Umulur ki, dönerler diye Allah onlara yaptıklarının bir kısmını kendilerine tattırmaktadır. [4/62, 79; 42/30]

42. De ki "Yeryüzünde dolaşın, öncekilerin akıbetinin nasıl olduğuna bir bakın! Onların çoğu müşrik kimselerdi.”

43. Kimsenin geri çeviremeyeceği, Allah’ın o günü gelmeden önce yüzünü dine döndür. O gün insanlar bölük bölük olurlar. [30/30]

44. Kim inkâr ederse, inkârı kendi aleyhinedir. Kimler de salih bir amelde bulunursa, kendileri için yer hazırlarlar.

45. Bu, iman edip, salih amellerde bulunanlara lütfundan karşılık vermek içindir. O, kâfirleri sevmez. [2/276; 3/32; 58/22]

46. O’nun ayetlerinden birisi de, size rahmetinden tattırması, emri ile gemileri yüzdürüp lütfundan aramanız için rüzgârları müjdeci olarak göndermesidir, olur ki şükredersiniz.

47. Andolsun, senden önce kendi kavimlerine resuller gönderdik de onlara apaçık belgeler getirdiler; böylece biz de suç işleyenlerden intikam aldık. Mü’minlere yardım etmek ise, bizim üzerimizde bir haktır. [4/165; 57/26-27; 10/47; 35/24; 40/51; 47/11; 3/160]

48. Allah, rüzgârları gönderir, bulutu kaldırır; sonra onu gökte dilediği gibi yayar ve parça parça eder; arasından yağmurun çıktığını görürsün. Derken, onu kullarından dilediğine uğratınca hemen sevince boğulurlar. [24/43]

49. Oysa onlar, daha önce, üzerlerine yağmur inmesinden iyice ümit kesmişlerdi.

50. Allah'ın rahmetinin eserlerine bak! Ölümünden sonra yeryüzünü nasıl canlandırmaktadır! O, ölüleri de diriltecektir. O her şeye kâdirdir. [6/99; 18/45]

51. Andolsun, biz bir rüzgâr göndersek de onun ekinini sararmış görseler, mutlaka ardından nankörlük edip dururlar.

52. Sen, ölülere işittiremezsin ve arkasını dönüp kaçan sağırlara da çağrıyı işittiremezsin. [10/42; 27/80-81; 26/212]

53. Sen körleri de sapkınlıklarından çıkarıp hidayete ulaştıramazsın; sen ancak, ayetlerimize inanıp teslim olanlara işittirebilirsin. [36/11; 4/88; 7/30]

54. O Allah ki, sizi güçsüz bir halde yarattı; güçsüzlükten sonra size kuvvet verdi; kuvvetin ardından yine bir güçsüzlük ve ihtiyarlık verdi. O dilediğini yaratır. Çünkü O Alîm'dir, Kadîr'dir. [16/70; 22/5]

55. Saatin gerçekleşeği gün, mücrimler bir saatten fazla yaşamadıklarına yemin ederler. İşte onlar böyle çevriliyorlardı. [10/45; 17/52; 46/35; 79/46]

56. Kendilerine ilim ve iman verilenler ise, dediler ki "Andolsun, siz Allah'ın yasasına uygun olarak diriliş gününe kadar yaşadınız. İşte bu dirilme günüdür. Ancak siz anlamamakta direniyordunuz."

57. O gün, zulmedenlerin ne mazeretleri yarar sağlar, ne de Allah'ı razı etmelerine izin verilir. [6/31; 42/45; 39/47]

58. Andolsun, biz bu Kur'ân'da insanlar için her misali verdik. Eğer sen onlara bir ayet getirsen, o inkâr edenler, mutlaka "Siz ancak bâtıl şeyler uyduranlarsınız." derler. [18/54]

59. İşte Allah, anlamamakta direnenlerinin kalplerini böyle mühürler. [4/155; 7/146; 18/57]

60. Sabret! Allah'ın vaadi haktır. Kesin olarak inanmayanlar sakın seni telaşa sürüklemesinler. [46/35]

31.LOKMAN SÛRESİ

[Mekki, 34 ayet]
[Adını 12. ve 13. ayetlerdeki “Lokman” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Mîm.

2. Bunlar, hikmetli kitabın ayetleridir; [3/58; 17/22-39; 36/2]

3. Muhsinlere bir hidayet ve bir rahmettir; [2/58; 2/2]

4. Onlar, salâtı yerine getirirler, zekâtı (:arınmayı) gerçekleştirirler, onlar ahirete de kesin olarak inanırlar. [2/3-4; 30/31]

5. İşte onlar, Rablerinden bir hidayet üzeredirler ve onlar kurtulanlardır. [2/5]

6. İnsanlardan öyleleri vardır ki, bilgisizce Allah'ın yolundan saptırmak ve onu alay konusu edinmek için boş sözlere talip olurlar. İşte onlar için alçaltıcı bir azap vardır. [45/34-35; 6/68; 47/34]

7. Ona ayetlerimiz okunduğunda, sanki işitmiyormuş ve kulaklarında bir ağırlık varmış gibi, büyüklük taslayarak yüz çevirir. Artık ona elim bir azabı müjdele. [46/26]

8. İman edip salih amellerde bulunanlara, naîm cennetleri vardır.

9. Orada sürekli kalırlar. Allah'ın vaadi haktır. O, Azîz’dir, Hakîm’dir.

10. O, gökleri direksiz yarattı. Bunu görüyorsunuz! Yeryüzüne de, sizi sarsar diye sabit dağlar yerleştirdi ve orada her türlü canlıyı yaydı. Gökten su indirdik, orada her bereketli bitkiden bitirdik. [20/53; 50/7]

11. Bu, Allah'ın yaratmasıdır! Haydi O’ndan başkalarının ne yarattıklarını bana gösterin. Doğrusu, zalimler, apaçık bir sapkınlık içindedirler. [34/22]

12. Andolsun, Lokman'a "Allah'a şükret." diye hikmet verdik. Kim şükrederse, kendi lehine şükreder. Kim de nankörlük ederse bilsin ki, Allah Ganiyy'dır, Hamîd'dir. [17/22-39]

13. Hani Lokman oğluna -öğüt vererek- demişti ki; "Yavrucuğum, Allah'a şirk koşma. Şirk, büyük bir zulümdür." [6/82; 4/48,116]

14. Biz insana anne babasına iyiliği tavsiye ettik. Annesi onu, nice zahmetlerle taşımıştır. Onun sütten kesilmesi, iki yıl içindedir. "Hem bana, hem anne babana şükret, varış yalnız banadır." [2/233]

15. Eğer, hakkında bilgin olmayan şeyi bana şirk koşman için, seninle mücadele ederlerse, onlara itaat etme ve dünyada onlara iyilik üzere muamele et. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonunda dönüşünüz banadır, ben de yaptıklarınızı size haber veririm. [17/23; 46/15-17]

16. "Yavrucuğum yaptığın iş bir hardal tanesi ağırlığında, bir kayanın içinde yahut göklerde ve yahut yerin içinde olsun, Allah onu açığa çıkarır. Allah Latîf'tir, Habîr'dir. [21/47]

17. Yavrucuğum, salâtı yerine getir, ma'rufu emret, münkerden sakındır ve sana dokunan musibetlere karşı sabret. Çünkü bunlar, kararlılık gerektiren işlerdendir.

18. Gurura kapılarak insanlara burun kıvırma, ortalıkta çalım satarak yürüme. Çünkü Allah kendini beğenip övünenleri sevmez. [4/36; 17/37-38]

19. Yürüyüşünde orta bir yol tut, sesini de kıs. Çünkü seslerin en çirkini eşeklerin sesidir."

20. Allah'ın göklerde ve yerde olanları emrinize âmâde kıldığını, açık ve gizli sizin üzerinizdeki nimetlerini bolca verdiğini görmez misin? Buna rağmen insanlardan öyleleri vardır ki, bir ilme dayanmaksızın, bir yol gösterici ve aydınlatıcı bir kitap olmadan Allah hakkında tartışıp dururlar. [3/6; 22/8; 31/6]

21. Onlara; "Allah'ın indirdiklerine uyun." denince; "Hayır, biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız." derler. Eğer şeytan, onları çılgınca yanan ateşin azabına çağırmışsa da mı? [2/170; 21/52-54; 33/67; 39/3]

22. Kim muhsin olarak özünü Allah'a teslim ederse, artık o en sağlam bir kulpa yapışmıştır. Bütün işlerin sonu Allah'a varır. [30/30-31]

23. Kim de inkâr ederse, artık onun inkârı seni üzmesin. Onların dönüşü bizedir. Artık biz de onlara yaptıklarını haber veririz. Allah sinelerin özünü en iyi bilendir. [6/33; 33/54]

24. Onları azıcık yararlandırırız, sonra onları ağır bir azaba mecbur kılarız. [15/3]

25. Eğer onlara; "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, kesinlikle; "Allah" derler. De ki "Hamd Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu bilmezler.” [29/61-63]

26. Göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Allah Ganiyy, Hamîd olandır.

27. Yeryüzündeki ağaçların tümü kalem ve deniz de -onun ardından yedi deniz daha eklenerek- mürekkep olsa, yine de Allah'ın kelimeleri tükenmez. Allah Azîz’dir, Hakîm’dir. [18/109]

28. Sizin yaratılmanız ve diriltilmeniz, bir tek kişinin yaratılıp diriltilmesi gibidir. Allah Semî'dir, Basîr’dir. [27/64, 6/94]

29. Allah’ın geceyi gündüze, gündüzü geceye kattığını güneş ile ayı emre âmâde kıldığını görmez misin? Her biri, belirlenmiş bir süreye kadar akıp gider. Allah yaptıklarınızdan bütünüyle haberdardır. [36/37-40]

30. Bu, Allah’ın hak, O’nun peşi sıra yakardıklarının ise bâtıl olduğunu gösterir. Allah, Âlî’dir, Kebîr’dir. [22/62]

31. Size ayetlerinden göstermek için, Allah’ın nimetiyle gemilerin denizde akıp gittiğini görmez misin? İşte bunda sabredenler ve şükredenler için işaretler vardır.

32. Onları kara gölgeler gibi dalgalar sarıverdiğinde, dini yalnızca Allah’a has kılarak yakarırlar. Böylece onları kurtarıp karaya çıkarınca, artık onlardan bir kısmı orta yolu tutar. Ama hiç kimse, haince bir nankörlüğe kapılmadıkça ayetlerimizi bilerek inkâr etmez. [29/65; 30/33; 17/67; 39/8; 41/51; 17/56]

33. Ey insanlar! Rabbinize karşı takvalı olun ve öyle bir günün azabından korkun ki, o gün hiçbir baba, çocuğu için bir karşılık veremez ve hiçbir çocuk da babası için bir şeyi verebilecek durumda değildir. Allah'ın vaadi haktır. Artık dünya hayatı sizi aldanmaya sürüklemesin ve o aldatıcılar da sizi Allah ile aldatmasın. [82/17-19; 74/9; 2/254; 35/5]

34. Son saatin bilgisi, kesinlikle Allah'ın katındadır. Yağmuru yağdırır; rahimlerde olanı bilir. Hiç kimse, yarın ne kazanacağını bilmez. Hiç kimse de, nerede öleceğini bilmez. Allah Alîm’dir, Habîr’dir. [7/187; 33/63]

32.SECDE SÛRESİ

[Mekki, 30 ayet]
[Adını 15. ayetteki “sücceden/secde edenler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Elif, Lâm, Mîm.

2. İçinde şüphe olmayan bu kitabın indirilişi âlemlerin Rabbindendir. [2/2; 45/2; 46/2]

3. Yoksa onlar "Onu uydurdu." mu diyorlar? Hayır o, senden önce kendilerine bir uyarıcı gelmemiş olan bir toplumu, belki doğru yola gelirler diye uyarman için Rabbi'nden gelen gerçektir. [10/37-39; 52/34; 12/111]

4. Allah; gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri altı günde (:evrede) yarattı, sonra arşa istiva etti. Sizin O’nun peşi sıra bir veliniz ve şefaatçiniz yoktur. Yine de düşünmez misiniz? [7/54; 25/59; 50/38; 57/4]

5. Gökten yere her işi düzene koyar. Sonra işler, sizin hesabınızla bin yıl süreli bir günde yine Allah’a yükselir. [22/47]

6. İşte gaybı ve şehadeti bilen, Azîz ve Rahîm O’dur; [6/59; 27/65; 72/26]

7. Yarattığı her şeyi en güzel yapan ve insanı yaratmaya bir tür çamurdan başlayandır. [67/3; 35/11; 37/11; 38/71-72; 55/14]

8. Sonra onun soyunu bir özden, değersiz bir sudan devam ettirmiştir. [22/5; 40/67; 25/54]

9. Sonra onu düzeltip bir biçime soktu ve ona ruhundan üfledi. Sizin için işitme, görme ve idrak duyuları var etti. Ne az şükrediyorsunuz? [87/2; 80/19; 64/3; 7/11]

10. "Biz yeryüzünde yok olup gittikten sonra, yeniden mi yaratılacağız?" dediler. Hayır, onlar Rablerine kavuşmayı inkâr edenlerdir. [37/16-17; 45/26; 56/57-64]

11. De ki "Size vekil kılınan ölüm meleği, canınızı alacak, sonra Rabbinize döndürüleceksiniz." [29/57; 21/35; 6/93; 3/145; 56/60]

12. Mücrimleri, Rableri huzurunda başları öne eğilmiş olarak "Rabbimiz! Gördük ve işittik; şimdi bizi dünyaya geri çevir, salih bir amelde bulunalım, artık biz kesin olarak inananlarız." diyeceklerini bir görsen. [35/37; 6/28]

13. Eğer dileseydik, her bir nefse hidayetini verirdik. Fakat benim "Mutlaka cehennemi cinlerden ve insanlardan, tamamıyla dolduracağım." sözüm gerçekleşecektir. [7/18; 11/119; 38/85]

14. "Bu gününüzle karşılaşmayı unutmuş olmanın karşılığını tadın. Kuşkusuz, biz de sizi unuttuk. Yaptıklarınıza karşılık sürekli azabı tadın." [7/51; 9/67; 59/19]

15. Ayetlerimize ancak, kendilerine hatırlatılınca secdeye kapananlar, büyüklük taslamayarak Rablerini hamd ile tesbih edenler inanırlar. [51/55; 36/11; 30/52-537]

16. Onlar yataklarından uzaklaşıp, Rablerine korku ve umutla yakarırlar. Kendilerine rızık olarak verdiklerimizden de infak ederler. [/55-56, 180]

17. Yaptıklarına karşılık olarak kendileri için ne göz aydınlıklarının saklandığını kimse bilmez. [3/185]

18. Mü'min kimse, fâsık kimse gibi olur mu? Elbette eşit olmazlar. [2/26-27; 49/11]

19. İman edip salih amelde bulunanlara gelince, onlar için, yapmakta olduklarına karşılık konaklama olarak Me'vâ cennetleri vardır.

20. Fâsıklık yapanlara gelince, onların konaklama yeri ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde, oraya geri döndürülürler ve onlara "Kendisini yalanladığınız ateşin azabını tadın." denir. [5/80-81; 3/90; 4/137]

21. Biz onlara belki dönerler diye o büyük azaptan ayrı olarak, mutlaka, yakın azabı tattıracağız.

22. Rabbinin ayetlerinin kendisine hatırlatılmasından sonra yüz çevirenden daha zalim kimdir? Biz, mücrimlerden intikam alırız. [5/45; 28/50; 39/32; 29/40]

23. Andolsun, biz Musa'ya kitabı vermiştik; sen ona (:kitaba) kavuşmaktan şüphe içinde olma. Biz onu İsrailoğullarına bir yol gösterici kılmıştık.

24. Sabrettikleri zaman, onların içinden emrimizle hidayete ulaştıran önderler çıkardık; onlar bizim ayetlerimize kesin olarak inanıyorlardı. [21/73; 25/74; 28/5]

25. Rabbin, ihtilafa düştükleri şeyler hususunda kıyamet günü aralarını ayırır. [22/69; 39/69; 45/17; 42/10]

26. Yurtlarında gezip dolaştıkları nice nesilleri kendilerinden önce helâk etmemiz, hâlâ onlar için yol gösterici olmadı mı? Bunda ibretler vardır! Yine de işitmiyorlar mı?

27. Onlar görmedi mi ki, biz suyu kupkuru yeryüzüne sevk eder ve onunla ekinler bitiririz de, hem kendileri, hem hayvanları ondan yerler? Hâlâ görmezler mi?[43/11]

28. "Eğer doğru söyleyenler iseniz, şu fetih ne zamanmış?" derler.

29. De ki "Fetih günü, inkâr edenlere inanmaları bir yarar sağlamaz ve onlara göz de açtırılmaz."

30. Öyleyse, onlara aldırma ve bekle; onlar da beklemektedirler. [51/54; 54/6]

33.AHZAB SÛRESİ

[Medeni, 73 ayet]
[Adını 20. ayetteki “el ahzap/kabileler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ey Nebî! Allah’a karşı takvalı ol, kâfirlere ve münafıklara itaat etme. Allah Alîm’dir, Hakîm’dir. [4/113; 68/9; 17/73-75]

2. Rabbinden sana vahyedilene uy. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [6/106; 43/43]

3. Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter. 33/48; 39/38; 65/3]

4. Allah hiç kimsenin içinde iki kalp var etmedi. Kendilerine zıhar yaptığınız eşlerinizi de anneleriniz yapmadı. Evlatlıklarınızı da sizin öz çocuklarınız saymadı. Bunlar sizin söylediğiniz boş sözlerdir. Allah ise, hakkı söyler ve (doğru) yola iletir. [58/3-4]

5. Evlatlıklarınızı babalarına nispet ederek çağırın, bu Allah katında daha âdildir. Eğer babalarını bilmiyorsanız artık onlar, dinde sizin kardeşleriniz ve görüp gözettiğiniz kimselerdir. Hata olarak yaptıklarınızda ise, sizin için bir vebal yoktur. Kalplerinizin kastî yaptıkları böyle değildir. Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir.

6. Nebî, mü’minler için kendi nefislerinden evlâdır. Onun eşleri de onların anneleridir. Akrabalık bağı olanlar, Allah'ın kitabında birbirlerine öteki mü’minlerden ve muhacirlerden önceliklidir. Ancak dostlarınıza mâruf üzere yapacaklarınız başka. Bunlar kitapta yazılmış bulunmaktadır. [9/120]

7. Hani biz nebîlerden kesin sözlerini almıştık; senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan. Biz onlardan sapasağlam bir söz almıştık;

8. Böylece sâdıkları, doğrulukları konusunda sorumlu kılsın. Kâfirlere ise elîm bir azap hazırlamıştır.

9. Ey iman edenler! Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın, hani bir zaman size ordular gelmişti de biz onların üzerine bir rüzgâr ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah işlediklerinizi görmektedir. [8/12; 41/30; 48/4; 9/26, 40]

10. Hani onlar, hem yukarınızdan hem aşağınızdan size gelmişlerdi; gözler kaymış, yürekler ağızlara gelmişti ve siz Allah hakkında çeşitli zanlarda bulunuyordunuz.

11. İşte orada mü'minler denenmiş ve şiddetli bir sarsıntı geçirmişlerdi. [9/16; 29/1-2; 47/31]

12. Hani, münafıklar ve kalplerinde hastalık bulunanlar "Allah ve resulü, bize sadece boş vaadde bulunmuş." diyorlardı. [8/49; 33/22, 60])

13. Onlardan bir grup "Ey Yesrib (:Medine) halkı! Artık sizin için burada kalacak yer yok, şu halde dönün." dedi. Onlardan bir topluluk da "Gerçekten evlerimiz korumasız." diyerek nebîden izin istiyordu; oysa evleri korumasız değildi. Onlar sadece kaçmak istiyorlardı.

14. Eğer onlara şehrin her yanından girilseydi sonra da kendilerinden fitne çıkarmaları istenseydi, kesinlikle buna yanaşır, o konuda fazla gecikmezlerdi.

15. Oysa daha önce arkalarını dönüp kaçmayacaklarına dair Allah'a söz vermişlerdi. Allah'a verilen söz, sorumluluk gerektirir. [16/91; 17/34]

16. De ki "Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçıyorsanız, kaçış size asla yarar sağlamayacak, böyle olsa bile, çok az yararlandırılırsınız."

17. De ki "Eğer Allah size bir bela veya rahmet dilemişse sizi Allah'tan kim koruyabilir?" Onlar, Allah'tan başka bir veli ve yardımcı bulamazlar. [6/17; 35/2]

18. Gerçekten Allah, içinizden alıkoyanları ve kardeşlerine: "Bize gelin." diyenleri biliyor. Bunlar zora gelmezler. [29/11]

19. Geldiklerinde de size karşı cimri ve bencildirler. Korku geldiğinde, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş gibi gözleri dönmüş olarak sana baktıklarını görürsün. Korku gidince de, kıskançlıklarından dolayı sizi keskin dilleriyle eleştirerek karşılarlar. Onlar iman etmediler, Allah da onların amellerini boşa çıkardı. Bu, Allah'a kolaydır. [9/80-85]

20. Bunlar, düşman birliklerinin gitmediklerini sanıyorlar. Eğer, birlikler yeniden gelse, bedevilerin arasına karışıp, sizinle ilgili haberleri onlardan sormak isterler. İçinizde olsalardı da ancak çok azı savaşırlardı.

21. Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için, Allah'ın resulünde güzel bir örneklik vardır. [60/4]

22. Mü'minler düşman birliklerini gördüklerinde "Bu, Allah'ın ve resulünün bize vadettiği şeydir, Allah ve resulü doğru söylemiştir." dediler. Bu, yalnızca onların imanlarını ve teslimiyetlerini arttırdı. [3/173; 9/124-125]

23. Mü'minlerden öyle kimseler vardır ki Allah ile yaptıkları ahde sadâkat gösterdiler. Onlardan kimi adağını gerçekleştirdi, kimi de beklemektedir. Verdikleri sözü asla değiştirmediler; [3/146]

24. Çünkü Allah sâdıkları doğruluklarından dolayı mükâfatlandıracak, münafıkları da dilerse azaplandıracak veya tevbelerini kabul edecektir. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [9/66]

25. Allah inkâr edenleri kin ve öfkeleriyle, hayra ulaşmadan geri çevirdi. Savaşta Allah mü'minlere kâfi geldi. Allah Gavî'dir, Azîz'dir. [8/62-64]

26. Kitap ehlinden onlara arka çıkanları da kalelerinden indirdi ve onların kalplerine korku saldı. Siz onların bir kısmını öldürüyor, bir kısmını ise esir alıyordunuz.

27. Onların topraklarına, yurtlarına, mallarına ve ayak basmadığınız yerlere sizi varis kıldı. Allah her şeye kâdirdir.

28. Ey Nebî! Eşlerine de ki "Eğer dünya hayatını ve onun süsünü istiyorsanız, gelin sizi yararlandırayım ve güzellikle sizi salıvereyim.

29. Eğer Allah'ı, resulünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız artık Allah içinizden muhsinlere büyük bir mükâfat hazırlamıştır."

30. Ey Nebî'nin hanımları! Sizden kim açık bir çirkinlikte bulunursa, onun azabı iki kat olarak arttırılır. Bu Allah'a kolaydır.

31. Sizden kim Allah'a ve resulüne itaat eder, salih bir amelde bulunursa, ona mükâfatını iki kat veririz. Biz ona üstün bir rızık da hazırlamışızdır.

32. Ey Nebînin hanımları! Siz herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Eğer takvalı iseniz sözü çekicilikle söylemeyin ki, sonra kalbinde hastalık bulunan kimse meyleder. Sözü uygun bir tarzda söyleyin.

33. Evlerinizde vakarla oturun, ilk cahiliye kadınlarının süslerini açığa vurması gibi, siz de süslerinizi açığa vurmayın. Salâtı yerine getirin, zekâtı (:arınmayı) gerçekleştirin, Allah'a ve resulüne itaat edin. Ey Ehl-i Beyt! (:ev halkı) Allah sizden kiri gidermek ve sizi tertemiz kılmak istiyor.

34. Evlerinizde okunmakta olan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın. Allah Latîf'tir, Habîr'dir.

35. Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, itaatkâr erkekler ve itaatkâr kadınlar, doğru erkekler ve doğru kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, mütevazi erkekler ve mütevazi kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve ırzlarını koruyan kadınlar, Allah'ı çok zikreden erkekler ve çok zikreden kadınlar var ya; işte bunlar için Allah bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.

36. Allah ve resulü bir işe hükmettiği zaman, mü’min bir erkek ve mü’min bir kadının o konuda seçme hakkı yoktur. Allah'a ve resulüne isyan eden, apaçık bir sapkınlıkla sapmıştır. [4/105; 5/48-49; 4/80; 64/12]

37. Hani sen, Allah'ın kendisine nimet verdiği ve senin de kendisine nimet verdiğin kişiye "Eşini yanında tut ve Allah'tan sakın." diyordun. İnsanlardan çekinerek Allah'ın açığa vuracağı şeyi kendi nefsinde saklı tutuyordun; oysa Allah kendisinden çekinmene çok daha layıktı. Artık Zeyd, ondan ilişkisini kesince, biz onu seninle evlendirdik, böylelikle evlatlıklarının kendilerinden ilişkilerini kestikleri (kadınları boşadıkları) zaman, onlarla evlenme konusunda mü’minlere bir güçlük olmasın. Allah'ın emri yerine getirilmiştir.

38. Allah'ın kendisine farz kıldığı bir şeyde nebî üzerine hiçbir güçlük yoktur. Bu, daha önce gelip geçenlerde Allah'ın bir sünnetidir. Allah'ın emri, belirlenmiş bir kaderdir (:ölçüdür). [17/77; 33/62; 35/43]

39. Onlar ki, Allah'ın risaletini tebliğ edip, O’ndan çekinenler ve Allah'ın dışında hiç kimseden çekinmeyenlerdir. Hesap görücü olarak Allah yeter.

40. Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir; fakat o, Allah'ın resulü ve nebîlerin sonuncusudur. Allah her şeyi en iyi bilendir. [3/144; 47/2; 48/29]

41. Ey iman edenler! Allah'ı çokça zikredin. [13/28]

42. O’nu sabah ve akşam tesbih edin.

43. O, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size salât (:destek) etmektedir, melekleri de. O mü’minlere çok merhamet edendir. [5/16; 57/9; 65/11; 33/56]

44. Ona kavuştukları gün, onlar "Selâm!" iltifatı ile karşılanırlar. O, onlara üstün bir mükâfat hazırlamıştır.

45. Ey Nebî! Gerçekten biz seni bir şahit, bir müjdeci ve bir uyarıcı, [2/143; 22/78; 48/8]

46. Ve kendi izniyle Allah'a çağıran ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik. [13/14; 64/8]

47. Mü'minlere kendileri için Allah'tan büyük bir lütuf olduğunu müjdele.

48. Kâfirlere ve münafıklara itaat etme, eziyetlerine aldırma ve Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter. [39/38; 65/3]

49. Ey iman edenler! Mü'min kadınları nikâhlayıp sonra onlara dokunmadan boşarsanız, bu durumda sizin için üzerlerine sayacağınız bir iddet yoktur. Artık onları yararlandırın ve güzellikle onları salıverin. [2/236,237]

50. Ey Nebî! Biz sana mehirlerini verdiğin eşlerini ve Allah'ın sana verdiklerinden gücünün altında bulunanlar ile seninle birlikte hicret eden amcanın kızlarını, halanın kızlarını, dayının kızlarını ve teyzenin kızlarını, bir de kendisini nebîye hibe eden ve nebînin kendisini nikâhlamak istediği mü'min bir kadını da, -mü'minler için olmaksızın yalnızca sana has olmak üzere- helal kıldık. Biz, kendi eşleri ve gücünün altında olanlar konusunda onlar üzerine neyi farz kıldığımızı bilmekteyiz. Sana bir güçlük olmaması için böyle yaptık. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

51. Onlardan dilediğini geriye bırakırsın, dilediğini yanına alırsın. Bir süre için uzaklaştığın hanımlarından dilediğini yanına almanda bir sakınca yoktur. Onların gözlerinin aydınlanmasında, üzülmemelerinde ve kendilerine verdiğinle hepsinin razı olmasında bu daha uygun bir yoldur. Allah sizin kalplerinizde olanı bilir. Allah Alîm'dir, Halîm'dir.

52. Bundan sonra başka kadınlar sana helal değildir. Bunları başka eşlerle değiştirmen de -güzellikleri senin hoşuna gitse bile- sana helal olmaz; ancak gücünün altında bulunanlar hariç. Allah her şeyi gözetleyip denetleyendir (Rakîb).

53. Ey iman edenler! Nebînin evine yemek için size izin verilmeden olur olmaz girmeyin. Çağırıldığınız zaman girin; yemeği yediğinizde de birbirinizle sohbete dalmadan dağılın. Bu, nebîye eziyet vermekte ve o da sizden utanmaktadır; oysa Allah gerçeği açıklamaktan utanmaz. Nebî'nin eşlerinden bir şey isteyeceğiniz zaman, perde arkasından isteyin. Bu, sizin kalpleriniz için de, onların kalpleri için de daha temizdir. Allah'ın resulüne eziyet vermeniz ve ondan sonra eşlerini nikâhlamanız size asla helal olmaz. Çünkü böyle yapmanız, Allah katında çok büyük bir (günahtır).

54. Bir şeyi açığa da vursanız da, saklı tutsanız da; Allah her şeyi en iyi bilendir. [3/29; 64/4]

55. Nebînin eşlerine; babaları, oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kadınları ve gücünün altında olanlar (ile görüşmeleri) hakkında bir sakınca yoktur. Allah'a karşı takvalı olun. Allah her şeye şahittir. [24/31]

56. Allah ve melekleri nebîye salât eder (:destekler). Ey iman edenler! Siz de ona salât edin ve tam bir teslimiyetle teslim olun. [2/157; 7/157; 9/40; 66/4; 4/65; 33/43]

57. Gerçek şu ki; Allah ve resulünü incitenlere, Allah dünyada ve ahirette lanet etmiş ve onlar için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır. [9/61-63]

58. Mü'min erkekleri ve mü'min kadınları işlemedikleri bir şey sebebiyle incitenler, bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir.

59. Ey Nebî! Eşlerine, kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına söyle, dış elbiselerini giysinler. Bu, tanınıp incitilmemeleri için daha uygundur. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [24/31]

60. Andolsun münafıklar, kalplerinde hastalık bulunanlar ve şehirde kışkırtıcı haber yayanlar vazgeçmezlerse seni onların üstüne salarız. Sonra orada, senin çevrende kısa bir süre kalabilirler;

61. Lanetlenmişler olarak, nerede ele geçirilirseler yakalanırlar ve yaman bir şekilde öldürülürler.

62. Önceden gelip geçenler hakkında Allah'ın sünneti budur. Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir değişiklik bulamazsın. [33/38; 8/38; 40/85]

63. İnsanlar, sana son saatten sorarlar. De ki "Onun bilgisi yalnızca Allah'ın katındadır." Ne bilirsin, belki son saat pek yakındır. [7/187; 6/31; 42/17; 43/66, 85]

64. Gerçekten Allah, kâfirleri lanetlemiş ve onlar için çılgın bir ateş hazırlamıştır.

65. Orada sürekli olarak kalacaklardır. Onlar ne bir veli, ne de bir yardımcı bulurlar.

66. Yüzlerinin ateşte evirilip çevrileceği gün, "Keşke Allah'a itaat etseydik ve resule itaat etseydik." derler. [67/9-10]

67. Ve derler ki "Rabbimiz, gerçekten biz, efendilerimize ve büyüklerimize itaat ettik, böylece onlar bizi yoldan saptırdılar; [2/170; 31/21; 37/69-70]

68. Rabbimiz, onlara iki kat azap ver ve onları büyük bir lanetle lanet et."

69. Ey iman edenler! Musa'ya eziyet edenler gibi olmayın. Allah onu, onların söylediklerinden temize çıkardı. O, Allah katında itibarlıdır.

70. Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olun ve doğru söz söyleyin; [17/53]

71. Böylelikle, Allah, amellerinizi ıslah etsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse, artık o, büyük bir başarı kazanmıştır. [35/10]

72. Gerçek şu ki, biz emaneti göklere, yere ve dağlara sunduk da onlar bunu yüklenmekten kaçındılar ve ondan korkuya kapıldılar; onu insan yüklendi. Çünkü o çok zalim, çok cahildir. [8/27; 70/19; 80/17]

73. Bu, Allah'ın münafık erkeklerle münafık kadınlara, müşrik erkeklerle müşrik kadınlara azap etmesi, mü'min erkeklerle mü'min kadınların tövbelerini kabul etmesi içindir. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

34.SEBE SÛRESİ

[Mekki, 54 ayet]

[Adını 15. ayetteki “sebe/Yemen’de bir bölge” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Hamd, göklerde ve yerde olanların tümü kendisine ait olan Allah'ındır; ahirette de hamd O’nundur. O Hakîm’dir, Habîr’dir. [1/1-3; 18/1]

2. Yerin içine gireni, ondan çıkanı; gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. O Rahîm’dir, Gafûr’dur.

3. İnkâr edenler "Son saat bize gelmez." dediler. De ki "Hayır, gaybı bilen Rabbime andolsun, o size gelecektir. Göklerde ve yerde zerre ağırlığınca hiçbir şey ondan saklı kalmaz. Bundan daha küçük olanı da, daha büyük olanı da, istisnasız mutlaka apaçık bir kitaptadır. [15/85; 20/15; 40/59; 42/18]

4. Bu, Allah’ın iman edip salih amellerde bulunanlara karşılığını vermesi içindir. İşte mağfiret ve cömertçe rızık onlar içindir.

5. Ayetlerimizi aciz bırakmak için çabalayanlar için de, en iğrenç olanından, elim bir azap vardır. [34/38; 22/51; 41/40]

6. Kendilerine ilim verilenler ise, Rabbinden sana indirilenin hakkın ta kendisi olduğunu, Azîz ve Hamîd olan Allah’ın yoluna ulaştırdığını görürler.

7. İnkâr edenler "Çürüyüp ufalandıktan sonra, sizin yeni bir yaratılışla yaratılacağınızı size haber veren bir adamı gösterelim mi ?" dediler. [16/38; 37/16-24; 79/10-14]

8. "Allah adına yalan mı uyduruyor, yoksa kendisinde bir delilik mi var?" dediler. Doğrusu, ahirete inanmayanlar, azapta ve derin bir sapkınlık içindedirler. [10/38; 25/4; 52/33-34]

9. Onlar gökten ve yerden önlerinde ve arkalarında olanları görmezler mi? Dilersek onları yere batırır veya gökten üzerlerine parçalar düşürürüz. İşte bunda, ihlâsla yönelen her kul için bir ayet vardır.

10. Andolsun, biz Davud'a tarafımızdan bir üstünlük verdik. "Ey dağlar ve kuşlar! Onunla birlikte yönelin, dedik. ve ona demiri yumuşattık; [38/18-19]

11. Böylece geniş zırhlar yap, onları düzenli bir biçime sok ve hepiniz salih ameller yapın. Gerçekten ben, sizin işlediklerinizi görmekteyim."

12. Süleyman'a da sabah gidişi bir ay, akşam dönüşü bir ay olan rüzgârı boyun eğdirdik. Erimiş bakır madenini ona sel gibi akıttık. Onun eli altında Rabbinin izniyle iş gören bir kısım cinler vardı. Onlardan kim emrimizden çıkıp sapacak olsa, ona çılgın ateşin azabından tattırırdık. [27/15-44; 38/35-36]

13. Dilediği şekilde kaleler, heykeller, havuz büyüklüğünde çanaklar ve yerinden sökülmeyen kazanlar yaparlardı. "Ey Davud ailesi! Şükrederek çalışın." Kullarımdan şükredenler azdır.

14. Süleyman'ın ölümüne karar verdiğimiz zaman, onun ölümünü onlara asasını yemekte olan bir ağaç kurdu gösterdi. O, yere yıkılıp düşünce, açıkça ortaya çıktı ki, şayet cinler gaybı bilmiş olsalardı böylesine alçaltıcı bir azap içinde kalmazlardı.

15. Andolsun, Sebe halkının meskenlerinde de bir ayet vardır. Evleri sağdan ve soldan iki bahçeliydi. Onlara "Rabbinizin rızkından yiyin ve O'na şükredin. Güzel bir şehir ve Gafûr bir Rabb!" demiştik.

16. Ancak onlar yüz çevirdiler, biz de onlara arîm selini gönderdik ve onların iki bahçesini, ekşi meyveli, acı ılgınlı ve içinde biraz da sidr ağacı bulunan iki bahçeye çevirdik. [18/32-44; 68/17-33]

17. Nankörlük etmeleri dolayısıyla onları cezalandırdık. Biz nankörlerden başkasını cezalandırır mıyız?

18. Onlarla, bereketli kıldığımız memleketleri birbirlerine yakın şehirler kıldık ve orada seyahati kolaylaştırdık. "Oralarda geceleri ve gündüzleri güvenlik içinde seyahat edin." dedik.

19. Onlar ise "Rabbimiz, seferlerimizin arasındaki mesafeyi uzaklaştır dediler ve kendilerine zulmettiler. Böylece biz de onları mâzi yaptık ve onları darmadağın edip dağıttık. Bunda, çok sabreden ve çok şükreden herkes için ibretler vardır.

20. Andolsun, İblisin onlar hakkındaki zannını doğru çıkardılar. Mü'min bir grup dışında, ona uydular. [7/16-17]

21. Oysa İblisin, onlar üzerinde hiçbir gücü yoktu. Ancak biz ahirete iman edeni, ondan kuşku içinde olandan ayırt etmek için ona süre tanıdık. Rabbin her şeyin üzerinde gözetici koruyucudur. [14/22; 16/99, 38/83]

22. De ki "Allah'ın peşi sıra (ilah olduğunu) iddia ettiklerinizi çağırın. Onlar göklerde ve yerde zerre ağırlığınca bir şeye sahip değillerdir. Onların bu ikisinde hiçbir ortaklığı olmadığı gibi, O'nun bunlardan hiçbir destekçisi de yoktur. [46/5; 26/92-94]

23. O'nun katında şefaat (:yardım) işe yaramaz. Ancak izin verdiğine yarar sağlar. En sonunda kalplerinden korku giderilince "Rabbiniz ne söyledi?" derler, "Hak olanı!" derler. O Alîyy'dir, Kebîr'dir. [20/109]

24. De ki "Sizi göklerden ve yerden rızıklandıran kim?" De ki "Allah. O halde ya biz, hidayet ve apaçık sapkınlık üzereyiz ya da siz." [10/31; 35/3; 74/48]

25. De ki "Bizim işlediğimiz suçlardan siz sorumlu tutulmazsınız, sizin işlediklerinizden de biz sorumlu tutulmayız." [10/41; 39/7]

26. De ki "Rabbimiz hepimizi bir araya toplayacak, sonra da aramızı hak ile ayıracak. O Fettâh'dır, Alîm'dir." [30/14; 36/59; 37/21]

27. De ki "Ortak olarak O’nun yanına koymaya kalktıklarınızı bana gösterin! Hayır, iş sandığınız gibi değil! O Allah'tır; Azîz'dir, Hakîm'dir." [35/40]

28. Biz seni bütün insanlara yalnızca bir müdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu bilmezler. [4/165; 25/57]

29. "Eğer doğru söyleyenler iseniz, bu vaat ne zaman?" derler. [16/77; 42/17; 20/15; 40/59]

30. De ki "Sizin için belirlenmiş bir gün vardır ki, onu ne bir an erteleyebilir, ne de öne alabilirsiniz. [7/34; 10/49; 63/11]

31. İnkâr edenler "Biz, ne bu Kur’ân'a ne de ondan önceki (indirile)ne inanmayacağız!" dediler. Sen o zalimleri, Rableri huzurunda tutuklanmış olarak bir görsen; birbirlerine karşı suçlamalar yöneltirler. Müstaz'aflar, müstekbirlere "Sizler olmasaydınız, bizler mutlaka inananlardan olurduk." derler. [7/38]

32. Müstekbirler mustaz’aflara "Size hidayet geldikten sonra, sizi biz mi ondan alıkoyduk? Aksine siz suçlu günahkârlardınız."

33. Mustazaflar da müstekbirlere "Hayır, siz gece ve gündüz tuzak kurarak bizim Allah'ı inkâr etmemizi ve O’na eşler koşmamızı bize emrediyordunuz." dediler. Azabı gördüklerinde pişmanlıklarını içten içe gizlerler. Biz de inkâr edenlerin boyunlarına demir halkalar geçiririz. Yaptıklarından başkasıyla mı cezalandırılacaklar? [35/37]

34. Biz hangi memlekete bir uyarıcı gönderdiysek, mutlaka oranın refah içinde şımaran önde gelenleri "Biz, sizinle gönderileni inkâr ediyoruz.” dediler. [23/64-67]

35. Peşinden de "Bizim mallarımız ve evlatlarımız daha çoktur ve bize azap edilmeyecektir." dediler. [8/28]

36. De ki "Rabbim rızkı dilediğine genişletir dilediğine de daraltır. Ancak insanların çoğu bilmez." [13/26; 39/52]

37. Ne mallarınız, ne de evlatlarınız size katımızda bir yakınlık sağlar. Ancak iman edip salih amelde bulunanlar başka. Onlara yaptıklarının kat kat mükâfatı vardır ve onlar saraylarda güven içindedirler. [31/33]

38. Ayetlerimizi aciz bırakmak için çaba harcayanlar, azap içinde bırakılırlar. [22/51; 41/40; 34/5]

39. De ki " Rabbim, kullarından rızkı dilediğine genişletir dilediğine de daraltır. Bir şey infak ettiğinizde O, onun yerine bir başkasını verir; O, rızık verenlerin en hayırlısıdır."

40. O gün, onların hepsini toplar, sonra meleklere "Size kulluk edenler bunlar mıydı?" der. [37/21; 74/9; 77/35-38]

41. Melekler derler ki "Sen yücesin, bizim velimiz sensin, onlar değil. Hayır, onlar cinlere kulluk ediyordu ve çoğu onlara inanıyordu."

42. Artık bugün, birbirinize ne yarar ne de zarar vermeye gücünüz yeter. Biz de o zulmedenlere: "Yalanlamış olduğunuz ateşin azabını tadın." deriz. [70/11-14]

43. Onlara, apaçık olan ayetlerimiz okunduğunda "Bu, sizi babalarınızın kulluk ettiklerinden alıkoymak isteyen bir adamdan başkası değildir." dediler. Bir de "Bu, ancak uydurulmuş bir şeydir." dediler. İnkâr edenler de, kendilerine gelen hak için "Bu, apaçık bir sihirden başka bir şey değildir." dediler. [33/67; 43/22-24]

44. Oysa biz onlara ders alacakları kitaplar vermedik ve kendilerine senden önce bir uyarıcı da göndermedik. [3/79,36/6]

45. Onlardan öncekiler de yalanladı. Oysa bunlar, öbürlerine verdiklerimizin onda birine bile ulaşamamışlardı. Buna rağmen resullerimi yalanladılar. Benim tanınmamam nasıl oldu!

46. De ki "Size bir tek öğüt veriyorum. "Allah için ikişer ikişer ve teker teker kıyam etmeniz, sonra düşünmeniz. Arkadaşınızda hiçbir delilik yoktur. O, yalnızca sizi, şiddetli bir azabın öncesinde uyarandır." [5/68; 18/14; 42/13]

47. De ki "Ben sizden bir ücret istemişsem, artık o sizin olsun. Benim ücretim, yalnızca Allah'a aittir. O, her şeye şahit olandır." [26/109]

48. De ki " Rabbim hakkı ortaya koyar. O gaybleri en iyi bilendir.

49. De ki "Hak geldi; bâtıl ise, ne bir şey ortaya çıkarabilir, ne geri getirebilir." [17/81; 21/18]

50. De ki "Eğer ben saparsam, artık kendi aleyhime sapmış olurum; eğer hidayeti bulmuşsam, bu da Rabbimin bana vahyettiği sayesindedir. O Semî'dir, Karîb (:yakın olan)'dir. [6/50; 46/9]

51. Sen onları korkuya kapıldıklarında bir görsen. Artık hiçbir kaçış yoktur ve yakın bir yerden yakalanmışlardır.

52. Ona inandık, derler. Bu kadar uzak yerden (:dünyadan) imana nasıl ulaşılır?

53. Oysa daha önce onu inkâr etmişlerdi; uzak bir yerden gayb hakkında atıp tutuyorlardı!

54. Arzu duydukları şeyler ile aralarına engel kondu; daha önce taraftarlarına da yapıldığı gibi. Çünkü onlar derin bir kuşku içindeydiler.

35.FATIR SÛRESİ

[İniş sırası: 43, Mekki, 45 ayet]
[Adını 1. ayetteki “fatır/fıtrat, yaradılış” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Hamd, gökleri ve yeri yoktan var eden, ikişer, üçer ve dörder kanatlı melekleri elçiler kılan Allah'a mahsustur. O, yaratmada dilediğini artırır. Allah her şeye kâdirdir. [22/75]

2. Allah, insanlar için rahmetinden her neyi açacak olsa, artık onu tutacak yoktur. Her neyi de tutarsa, artık onu da ondan sonra salıverecek yoktur. O Azîz’dir, Hakîm’dir. [10/107; 39/38]

3. Ey insanlar! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Gökten ve yerden sizi rızıklandıran Allah'ın dışında bir başka yaratıcı (Hâlık) var mı? O’ndan başka ilah yoktur. Öyleyse nasıl oluyor da çevriliyorsunuz? [11/123; 28/70; 29/61-62]

4. Eğer seni yalanlıyorlarsa, senden önceki resuller de yalanlandı. Bütün işler Allah'a döndürülür. [29/18]

5. Ey insanlar! Allah'ın vaadi haktır; öyleyse dünya hayatı sizi aldatmasın ve aldatıcı(lar) da, sizi Allah hakkında aldatmasın. [31/33]

6. Gerçek şu ki, şeytan sizin için düşmandır, öyleyse siz de onu düşman edinin. O, kendi grubunu ancak çılgınca yanan ateşin halkından olmaya çağırır. [2/208; 17/53; 18/50; 36/60]

7. İnkâr edenler için şiddetli bir azap vardır. İman edip salih amellerde bulunanlar için de bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vardır;

8. Kötü ameli kendisine süslenip, onu güzel gören kimse böyle midir? Allah dilediğini sapkınlık içinde bırakır, dilediğini doğru yola çıkarır. Öyleyse onlar için kendini üzüp durma! Allah onların ne yaptıklarını en iyi bilendir. [8/48; 16/63; 29/38; 26/3; 36/76]

9. Rüzgârları gönderen Allah’tır. Onlar da bulutu kaldırır. Böylece biz onu ölü bir beldeye sürükleriz, onunla, yeri ölümünden sonra diriltiriz. İşte yeniden diriliş de böyledir. [30/24, 50]

10. Kim izzeti (:şerefi) istiyorsa, bilsin ki bütün izzet Allah'a mahsustur. Güzel söz O’na yükselir, salih amel de onu yükseltir. Kötülükleri tasarlayıp düzenleyenlere şiddetli biz azap vardır. Onların tuzağı boşa çıkar. [10/65; 3/54; 8/10-18]

11. Allah sizi topraktan, sonra bir damla sudan yarattı. Sonra da sizi erkekli dişili çift kıldı. O’nun bilgisi olmadan, bir dişi ne gebe kalır ne de doğurur. Yaşayana, ömür verilmesi ve onun ömründen kısaltılması da mutlaka bir kitaptadır. Bu, Allah'a göre kolaydır. [32/7-8; 40/67; 41/47; 13/39]

12. İki deniz bir değildir. Şu tatlı, susuzluğu keser ve içimi kolay; şu da, tuzlu ve acıdır. Ancak her birinden taze et yersiniz ve takınacağınız süs eşyalarını çıkarırsınız. Gemilerin suları yara yara gittiğini görürsün. Bunlar, O’nun lütfundan aramanız ve O’na şükretmeniz içindir. [16/14; 27/61; 25/53; 36/41; 55/19-20]

13. Geceyi gündüze sokar, gündüzü de geceye sokar; güneşi ve ayı emre âmâde kılmıştır, her biri adı konulmuş bir süreye kadar akıp gitmektedir. İşte bu Rabbiniz Allah’tır, mülk (:hâkimiyet) O’nundur. O’nun peşi sıra yakardıklarınız ise, bir çekirdek zarına bile sahip olamazlar. [25/2; 36/37-40]

14. Eğer onlara dua ederseniz, duanızı işitmezler, işitseler bile size cevap veremezler. Kıyamet gününde ise, sizin şirk koşmanızı inkâr ederler. Bunu sana kimse Habîr (olan Allah) gibi haber veremez. [7/194-198; 34/22; 10/28-29; 28/62-66; 46/5]

15. Ey insanlar! Sizler Allah'a muhtaçsınız. Allah ise Ganiyy’ dir, Hamîd’dir. [112/2; 64/1]

16. Dilerse sizi ortadan kaldırır ve yepyeni bir halk getirir.

17. Bu, Allah'a göre güç değildir.

18. Hiçbir günahkâr başka bir günahkârın yükünü yüklenmez. Yükü ağır olan kimse bir başkasını onu taşımaya çağırsa, -yakını bile olsa- kendisine ondan hiçbir şey yükletilmez. Sen ancak, gayb ile Rablerine içtenlikle saygı duyanları ve salâtı yerine getirenleri uyarırsın. Kim arınırsa ancak, kendisi için arınmıştır. Varış Allah'adır. [17/15; 29/12; 39/7]

19. Kör ile gören bir değildir.

20. Karanlıklarla aydınlık,

21. Gölge ile sıcaklık da (bir değildir). [6/50, 104; 13/16,19; 17/72; 40/58]

22. Diri olanlarla ölüler de bir değildir. Allah dilediğine işittirir. Sen ise kabirlerde olanlara işittiremezsin. [30/52-53; 36/11; 43/40]

23. Sen, ancak bir uyarıcısın. [4/165;]

24. Biz, seni hak ile bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir ümmet yoktur ki bir uyarıcısı olmuş olmasın. [10/47; 30/47; 67/8-9]

25. Eğer seni yalanlıyorlarsa bil ki, senden öncekiler de yalanlandı. Oysa resulleri onlara belgeler, sahifeler ve aydınlatıcı kitap getirmişlerdi. [23/38-39; 25/4; 32/3; 46/8]

26. Sonra ben de o inkâr edenleri yakaladım. Peki! Benim tanınmamam nasıl oldu?

27. Allah'ın gökyüzünden su indirdiğini görmedin mi? Böylece onunla, rengârenk meyveler çıkardık. Dağlardan da beyazlı, kırmızılı farklı renlerde simsiyah yollar kıldık.

28. İnsanlardan, canlılardan ve davarlardan da renkleri böyle değişik olanlar vardır. Kulları içinde ilim sahipleri yalnızca Allah’tan haşyet ederler. Allah Azîz’dir, Gafûr’dur.

29. Allah'ın kitabını okuyanlar, salâtı yerine getirenler ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak edenler; kesinlikle zarar etmeyecek bir ticareti umarlar, [29/45; 9/111]

30. Allah mükâfatlarını noksansız versin ve kendi lütfundan onlara arttırsın. O Gafûr’dur, Şekûr’dur. [20/112]

31. Kendinden öncekini doğrulayıcı olarak sana kitaptan vahyettiğimiz gerçeğin ta kendisidir. Allah kullarına karşı Habîr’dir, Basîr’dir. [10/108; 69/51]

32. Sonra kitabı kullarımızdan seçtiklerimize miras bıraktık. Artık onlardan kimi kendi nefsine zulmeder, kimi orta bir yoldadır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda yarışır öne geçer. İşte bu, büyük lütfun kendisidir. [56/7-26; 7/169; 5/7]

33. Adn cennetleri... Oraya girerler; orada altın bilezikler ve inci(ler) takınırlar. Orada giysileri de ipektir. [18/31; 22/23; 76/21]

34. Derler ki "Hamd, bizden hüznü giderip yok eden Allah'a mahsustur. Rabbimiz Gafûr’dur, Şekûr’dur; [10/62; 21/101-103]

35. O, lütfuyla bizi kalınacak bir yurda yerleştirdi. Burada bize bir yorgunluk dokunmaz ve burada bize bir bıkkınlık da dokunmaz."

36. İnkâr edenlere gelince; onlar için de cehennem ateşi vardır. Ne ölmeleri için işleri bitirilir ne de azapları hafifletilir. İşte biz, her nankörü böyle cezalandırırız.

37. Onlar cehennemde şöyle feryat ederler. "Rabbimiz! Bizi çıkar, yaptığımızdan başka salih bir amelde bulunalım." Size orada, düşünecek olanın düşüneceği kadar ömür vermedik mi? Size uyarıcı da gelmişti. Öyleyse tadın. Artık zalimler için bir yardımcı yoktur (denir). [32/12; 39/58-59; 30/57; 6/28]

38. Allah göklerin ve yerin gaybını bilendir. Gerçek şu ki, O sinelerin özünü en iyi bilendir. [32/6; 3/29]

39. Yeryüzünde sizi halifeler kılan O’dur. Öyleyse kim inkâr ederse, artık inkârı kendi aleyhinedir. Kâfirlerin inkârı, Rableri katında nefretten başka bir şey artırmaz. Kâfirlerin inkârı hüsrandan başka bir şey artırmaz. [6/165; 10/14; 27/62; 38/26]

40. De ki "Siz, Allah'ın peşi sıra taptığınız ortaklarınızı gördünüz mü? Bana gösterin; yerden neyi yaratmışlar, ya da onların göklerde bir ortaklığı mı var? Yoksa onlara bir kitap vermişiz de onlar bundan dolayı apaçık bir belge üzerinde midirler? Hayır, zalimler, birbirlerine aldatmadan başkasını vadetmiyorlar. [30/35-40; 46/4]

41. Allah gökleri ve yeri çöküp gitmesinler diye tutuyor. Andolsun, eğer çöküp giderlerse, kendisinden sonra artık kimse onları tutamaz. Doğrusu, O Halîm'dir, Gafûr'dur.

42. Eğer kendilerine bir uyarıcı gelirse, ümmetlerin içinde en doğru yolda giden olacaklarına dair tüm güçleriyle Allah'a yemin etmişlerdi. Onlara bir uyarıcı gelince, bu ancak onların uzaklaşmalarını artırdı. [23/44, 47-48]

43. Yeryüzünde büyüklük tasladılar ve kötülüğü tasarlayıp düzenlediler. Oysa kötü tuzak, ancak sahibini kuşatır. Artık onlar öncekilerin sünnetinden (:yasasından) başkasını mı bekliyorlar? Sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir değişiklik bulamazsın ve sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir dönüşme de bulamazsın. [7/146; 8/18, 38; 40/85]

44. Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin akıbetinin nasıl olduğuna bakmadılar mı, üstelik onlardan daha güçlüydüler! Allah'ı göklerde ve yerde aciz bırakacak hiçbir şey yoktur. Çünkü O, Alîm'dir, Kadîr'dir.

45. Eğer Allah kazandıklarından dolayı insanları azap ile yakalasaydı, yerin üzerinde hiçbir canlıyı bırakmazdı. Ancak onları, adı konulmuş bir süreye kadar ertelemektedir. Nihayet ecelleri geldiğinde de Allah kullarını görmektedir. [6/2; 63/11; 16/61]

36.YASİN SÛRESİ

[Mekki, 83 ayet]
[Adını 1. ayetteki “Ya-Sin” harflerinden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yasîn.

2. Yemin olsun hikmetli Kur’ân'a, [17/22-39; 3/58; 31/2]

3. Gerçekten sen, resullerdensin. [13/43; 2/252; 34/28]

4. Dosdoğru bir yol üzerindesin. [6/161; 34/50]

5. (Bu Kur’ân) Azîz ve Rahîm’in indirmesidir; [40/2; 41/2; 45/2]

6. (Onun ile) Babaları uyarılmamış, böylece kendileri de gafil kalmış bir kavmi uyarasın. [32/3; 34/44; 28/46]

7. Andolsun, onların çoğu üzerine o söz hak olmuştur; artık inanmazlar. [10/96-97; 22/18]

8. Biz onların boyunlarına, çenelere kadar dayanan halkalar geçirdik; bu yüzden başları yukarı kalkıktır.

9. Biz hem önlerine hem arkalarına bir set çektik. Böylelikle onları perdeledik, artık görmezler. [7/146]

10. Onları uyarmış ya da, uyarmamış olman onlar için fark etmez; inanmazlar. [2/6; 7/193; 18/57]

11. Sen ancak, zikre uyan ve gayb ile (:gıyaben) Rahmân’a karşı içi titreyerek korku duyan kimseyi uyarırsın. İşte böylesini, bir bağışlanma ve üstün bir mükâfatla müjdele. [30/52-53; 32/15; 51/55]

12. Mutlaka biz, ölüleri diriltiriz; onların önceden yaptıklarını ve eserlerini yazarız. Biz her şeyi, apaçık bir sicilde kaydettik. [18/49]

13. Onlara, elçilerin geldiği şu şehir halkını örnek olarak anlat.

14. Onlara iki elçi göndermiştik, fakat ikisini de yalanlamışlardı. Biz de bir üçüncüyle destekledik; dediler ki "Biz, size, gönderilmiş elçileriz."

15. "Siz, bizim benzerimiz olan bir beşerden başkası değilsiniz, Rahmânda herhangi bir şey indirmedi. Siz, ancak yalan söylüyorsunuz." dediler. [64/6; 11/110]

16. Dediler ki "Size gönderilmiş elçiler olduğumuzu Rabbimiz bilir."

17. "Bize düşen ancak apaçık bir tebliğdir.” [29/18]

18. Dediler ki "Biz, sizlerden dolayı uğursuzluğa uğradık. Eğer bir son vermeyecek olursanız, sizi mutlaka taşlarız ve mutlaka bizden size elim bir azap dokunur. [11/91; 19/46; 26/116; 44/20]

19. Uğursuzluğunuz kendinizdendir. Sizi uyardık diye mi (uğursuzluğa uğradınız)? Hayır, siz aşırı giden bir kavimsiniz, dediler.

20. Şehrin öbür ucundan bir adam hızla geldi. "Ey kavmim! Elçilere uyun." dedi.

21. "Sizden hiçbir ücret istemeyenlere uyun, onlar hidayete ulaştırılmış kimselerdir." [25/57; 34/47; 38/86]

22. "Bana ne oluyor ki, beni yoktan var edene kulluk etmeyeyim? Oysa siz de Allah’a döndürüleceksiniz."

23. "Ben, O’nun peşi sıra ilahlar edinir miyim; Rahmân, bana bir zarar dilerse onların şefaati (:yardımı) benden hiçbir şeyi savamaz; beni kurtaramazlar." [39/43-44; 43/86]

24. "O takdirde ben apaçık bir sapkınlık içinde olurum."

25. "Ben, kesinlikle Rabbinize iman ettim; bana kulak verin."

26. Ona: "Cennete gir!" dendi. O da dedi ki "Keşke benim kavmim de bir bilseydi;

27. Rabbimin beni bağışladığını ve ikram edilenlerden kıldığını."

28. Ondan sonra ise, kavmi üzerine gökten bir ordu indirmedik; indirecek de değildik.

29. Yalnızca korkunç bir ses; anında sönüverdiler.

30. Yazıklar olsun o kullara ki onlara bir resul gelmeye görsün, mutlaka onunla alay ederlerdi.

31. Kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettiğimizi; onların bir daha kendilerine dönmeyeceklerini görmezler mi? [46/27; 54/51]

32. Onların hepsi, mutlaka toplanıp huzurumuza getirileceklerdir.

33. Ölü toprak onlara bir delildir; biz onu canlandırır, ondan taneler çıkarırız da, ondan yerler. [30/50]

34. Biz, orada hurmalıklar ve üzüm bağları var ettik ve içlerinde pınarlar fışkırttık;

35. Böylece onun ürünlerinden ve kendi ellerinin yetiştirdiklerinden yesinler. Yine de şükretmiyorlar mı?

36. Yerin bitirdiklerinden, kendi nefislerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratan Allah ne yücedir. [20/53; 42/11]

37. Gece de onlara bir delildir. Gündüzü ondan çekip alırız bir de bakarsın karanlıkta kalmışlardır.

38. Güneş de, kendi yörüngesinde bir durak noktasına doğru akıp gider. Bu, Azîz ve Alîm'in takdiridir. [21/33; 31/29; 35/13; 39/5]

39. Aya gelince, ona birtakım duraklar takdir ettik; sonunda o, kuru bir hurma dalına döner.

40. Ne güneş aya yetişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzüp gitmektedirler.

41. Onların soylarını dolu gemilerde taşımamız da kendileri için delildir;

42. Ve onlara binmekte oldukları bunun benzeri nice şeyleri yaratmamız da.

43. Dilesek onları suda boğarız, ne onlar için yardım çağıran olur, ne de kurtarılırlar;

44. Ancak tarafımızdan bir rahmet ve bir zamana kadar yararlandırmamız başka.

45. Onlara "Önünüzde ve arkanızda olandan sakının ki merhamet olunasınız." denince;

46. Bir de Rablerinin ayetlerinden herhangi bir ayet kendilerine geldiği zaman mutlaka ondan yüz çevirirler.

47. Onlara "Size Allah'ın rızık olarak verdiklerinden infak edin." denince, inkâr edenler iman edenlere "Allah'ın, dilediği takdirde doyuracağı kişiyi biz mi doyuracağız?" Siz apaçık bir sapkınlık içindesiniz." dediler. [9/53-54]

48. "Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaat ne zamandır?" derler.

49. Onlar, birbirleriyle çekişip dururken kendilerini ansızın yakalayacak korkunç bir sesten başka bir şeyi beklemiyorlar.

50. Artık ne bir vasiyette bulunabilirler, ne de ailelerine dönebilirler.

51. Sûr'a üfürülmüştür; artık onlar mezarlarından Rablerine doğru akın akın giderler. [18/99; 27/87; 39/68; 30/25; 54/7]

52. Şöyle derler: "Eyvahlar bize! Bizi uyuduğumuz yerden kim kaldırdı? Bu, Rahmân'ın vadettiğidir, resuller doğru söylemiş"… [22/7; 37/20; 99/6]

53. O, yalnızca korkunç bir sestir; bir de bakmışsın onların hepsi toplanıp huzurumuza getirilmişlerdir.

54. O gün hiç kimseye hiçbir şekilde zulmedilmez ve siz ancak işlediklerinizin karşılığını görürsünüz. [21/47]

55. O gün cennetlikler, sevinç ve mutluluk dolu bir meşguliyet içindedirler.

56. Kendileri ve eşleri, gölgeliklerde, koltuklara yaslanmışlardır. [13/23; 43/70]

57. Onlar için orada meyveler ve diledikleri şeyler vardır.

58. Rahîm bir Rabden onlara "Selam size" denilecek.

59. Ey mücrimler! Ayrılın bugün. [30/14]

60. “Ey Adem oğulları! Şeytana kulluk etmeyin, çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır, [18/50; 35/6]

61. Bana kulluk edin, dosdoğru yol budur." demedim mi?

62. Andolsun, o, sizden birçok nesli saptırmıştı. Hiç aklınızı kullanmıyor muydunuz?

63. İşte bu, size vadedilen cehennemdir.

64. İnkârınız sebebiyle bugün oraya girin.

65. O gün ağızlarını mühürleriz; elleri konuşur, ayakları ise kazandıklarına şahitlik eder. [24/24; 41/20-21]

66. Dilesek, gözlerini büsbütün kör ederdik de, yolu bulmak için çabalayıp dururlardı; ama o takdirde nasıl göreceklerdi ki?

67. Eğer dileseydik, onları oldukları yerde başka bir şekle sokardık; böylece ne ileri gidebilirler, ne de geri dönebilirlerdi.

68. Kime uzun ömür verirsek, onu yaratılış itibariyle tersine çeviririz (gücünü azaltırız). Hâlâ akıllarını kullanmıyorlar mı? [16/70; 22/5]

69. Biz ona şiir öğretmedik; bu ona yakışmaz da. O, yalnızca bir hatırlatma ve apaçık bir Kur’ân'dır; [21/5; 52/30; 26/224-226]

70. Diri olanları uyarsın ve kâfirler hakkındaki söz gerçekleşsin diye indirilmiştir. [27/80]

71. Görmezler mi ki kendi kudretimizin eserlerinden olmak üzere onlar için sahip oldukları nice hayvanlar yarattık?

72. Biz onları kendilerine boyun eğdirdik; onlardan bir kısmı binekleridir, bir kısmını da yemektedirler. [23/21; 40/79; 43/13]

73. Onlarda kendileri için daha nice yararlar ve içecekler vardır. Hâlâ şükretmiyorlar mı?

74. Belki kendilerine yardımları dokunur diye Allah'ın peşi sıra ilahlar edindiler. [25/3]

75. Oysa onların yardım etmeye güçleri yetmez; aksine kendileri bunları korumak için hazırlanmış askerlerdir. [22/12; 46/5]

76. Öyleyse onların söyledikleri seni üzmesin. Biz, gizlediklerini de, açığa vurduklarını da biliyoruz.

77. İnsan, kendisini bir nutfeden (:bir damla sudan) yarattığımızı görmedi mi de şimdi o, apaçık bir düşman kesildi. [45/26]

78. Bir de kendi yaratılışını unutarak bize bir misal verip "Bu çürümüş kemikleri kim diriltecek?" dedi. [75/3; 16/38; 34/30; 64/7; 79/10-12]

79. De ki "Onları, ilk defa inşa eden diriltecek. O, her türlü yaratmayı en iyi bilendir;

80. Size yeşil ağaçtan ateş çıkaran odur, siz de ondan yakmaktasınız.”

81. Gökleri ve yeri yaratan, onların bir benzerini yaratmaya kâdir değil mi? Elbette… O, Hallâk’dır, Alîm’dir.

82. Bir şeyi dilediğinde, O’nun emri yalnızca "Ol" demesidir; o da hemen olur. [19/35; 40/68]

83. İşte her şeyin hâkimiyeti elinde bulunan Allah ne yücedir. Siz O’na döndürüleceksiniz.

37.SAFFAT SÛRESİ

[Mekki, 182 ayet]
[Adını 1. ayetteki “safft/sıra sıra duranlar” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yemin olsun, saflar halinde dizilenlere, [37/164-166]

2. Alıkoyup engelleyenlere,

3. Zikre tâbi olanlara,

4. Tartışmasız, İlahınız tektir. [112/1]

5. Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir, doğuların da Rabbidir.

6. En yakın göğü zînetle, yıldızlarla süsledik; [15/16]

7. İtaatten çıkmış her azgın şeytandan koruduk;

8. Onlar, Mele'i A’la’ya (:yüce topluluk) kulak verip dinleyemezler, her yandan kovulup atılırlar; [26/212; 55/33]

9. Uzaklaştırılırlar. Onlara kesintisiz bir azap vardır; [67/5]

10. Ancak söz kapan olursa, artık onu da delip geçen bir alev izler. [15/17-18; 72/8-9]

11. Şimdi onlara sor. Yaratılışça onlar mı daha zorlu, yoksa bizim yarattıklarımız mı? Biz onları, yapışkan bir çamurdan yarattık. [7/11; 15/26; 23/12; 32/7; 55/14])

12. Doğrusu, sen hayranlık duyarken onlar alay ederler;

13. Kendilerine hatırlatılınca, düşünmezler. [51/55; 87/9-10]

14. Bir ayet (:delil) gördüklerinde de, alaya alırlar.

15. "Bu, apaçık bir sihirden başkası değildir." derler.

16. “Biz ölüp, toprak ve kemik olduktan sonra mı, biz mi diriltilecekmişiz, [45/26; 46/33]

17. Önceki atalarımız da mı?" [75/4]

18. De ki "Evet, hem de aşağılanmış kimseler olarak… [10/56; 50/43]

19. İşte o, yalnızca şiddetli bir sesten ibarettir; artık kendileri bakıp dururlar. [70/43-44; 99/6; 50/42]

20. Derler ki "Eyvahlar bize; bu, din günüdür." [36/51-52; 82/17-19]

21. "Bu, yalanladığınız ayırma günüdür." [30/14; 34/26]

22. 23. "Zulmedenleri, onlara eşlik edenleri ve Allah'ın peşi sıra kulluk ettiklerini bir araya toplayın; artık onları cehennemin yoluna yöneltin,

24. Onları bekletin, çünkü sorguya çekileceklerdir." [4/87; 6/12; 45/26; 39/69-70; 17/13-14; 45/28-29]

25. "Size ne oldu da, yardımlaşmıyorsunuz?"

26. Hayır, bugün onlar teslim olmuşlardır.

27. Birbirlerine dönüp sordular; [39/31; 50/28-29]

28. "Sizler bize sağdan yanaşıyordunuz." dediler. [7/17; 29/13]

29. Diğerleri de "Zaten sizler inanmış kimseler değildiniz." dediler.

30. "Bizim üzerinizde hiçbir gücümüz yoktu; doğrusu siz azgın bir kavimdiniz." [15/39-43; 14/22]

31. "Artık Rabbimizin sözü üzerimize hak oldu. Mutlaka azabı tadacağız."

32. "Sizi azdırdık, zira biz de azgınlardandık." [28/63]

33. İşte o gün onlar azapta ortaktırlar.

34. Biz, mücrimlere böyle yaparız. [34/30]

35. Onlara "Allah'tan başka ilah yoktur." denince, büyüklük taslarlardı;

36. Derlerdi ki "Biz, cinlenmiş bir şair için ilahlarımızı terk mi edeceğiz?" [36/70]

37. Oysa o, hakkı getirmiş ve resulleri de doğrulamıştı.

38. Siz, elim azabı tadacaksınız."

39. Sadece, işlediklerinizin karşılığını göreceksiniz; [21/47]

40. Allah'ın ihlâslı kulları hariç!

41. Onlar için mâlum bir rızık vardır;

42. Türlü türlü meyveler, onlar ikram gören kimselerdir,

43. Naim cennetlerinde,

44. Karşılıklı, tahtlar üzerinde.

45. Onların etrafında cennet pınarlarından kadehler dolaştırılır;

46. Beyaz ve içenlere zevk veren.

47. Onda ne sersemletme var ne de onunla sarhoş olurlar.

48. Ve yanlarında bakışlarını yalnızca eşlerine çevirmiş iri gözlü kadınlar. [38/52; 52/20]

49. Sanki onlar, saklı bir yumurta gibi.

50. Birbirlerine dönüp sorarlar.

51. İçlerinden biri der ki "Benim bir arkadaşım vardı:"

52. Derdi ki "Sen de cidden tasdik edenlerden misin?"

53. "Biz ölüp, toprak ve kemikler olduğumuzda mı, biz mi hesap vereceğiz?"

54. "Şu an onun haline bakmak ister misiniz?" dedi.

55. Bir de baktı ki onu ateşin ortasında gördü.

56. Dedi ki "Allah'a yemin olsun, neredeyse beni de mahvedecektin;

57. Eğer Rabbimin nimeti olmasaydı, muhakkak ben de oraya girenlerden olacaktım."

58. "Nasılmış, biz ölmeyecek miymişiz,

59. İlk ölümümüzden başka? Bize, azap edilmeyecek miymiş?"

60. Gerçekten bu, büyük bir başarıdır.

61. Çalışanlar böylesi için çalışsın.

62. Nasıl, böyle bir ağırlanma mı daha hayırlı yoksa zakkum ağacı mı? [44/43-46; 56/52-53]

63. Biz, onu zalimler için bir imtihan kıldık.

64. O, çılgınca yanan ateşin dibinden çıkan bir ağaçtır.

65. Onun tomurcukları, şeytanların başları gibidir.

66. Onlar, ondan yiyecekler ve karınlarını onunla dolduracaklar.

67. Sonra da onlar için kaynar sudan bir karışım var.

68. En sonunda onların dönecekleri yer, mutlaka çılgınca yanan ateştir.

69. Çünkü onlar, atalarını sapkın kimseler olarak buldular; [31/21; 33/67; 39/3; 43/22-24]

70. Kendileri de onların izlerinde koşturuyorlardı.

71. Onlardan önce, öncekilerinde çoğu sapmıştı;

72. Andolsun, biz onlara uyarıcılar göndermiştik.

73. Uyarılanların âkibetinin nasıl olduğuna bir bak;

74. Allah'ın ihlâslı kulları hariç!

75. Andolsun, Nuh bize dua etmişti. Biz ne güzel cevap verenleriz.

76. Onu ve ailesini, o büyük sıkıntıdan kurtardık.

77. Onun zürriyetini devam ettirdik.

78. Sonra gelenler arasında ona bir ad bıraktık.

79. Âlemler içinde selam olsun Nuh'a.

80. Biz, muhsinlere böyle karşılık veririz.

81. O, bizim mü'min olan kullarımızdandı.

82. Sonra diğerlerini suda boğduk.

83. İbrahim de onun yolunu takip edenlerdendi.

84. Hani o, Rabbine teslim olmuş bir kalp ile gelmişti.

85. Babasına ve kavmine "Sizler neye kulluk ediyorsunuz?" demişti. [26/69-83; 60/4]

86. "Allah'ın peşi sıra uydurma ilahlar mı istiyorsunuz?"

87. "Âlemlerin Rabbi hakkında zannınız nedir? "

88. Sonra yıldızlara baktı.

89. "Ben rahatsızım." dedi.

90. Böylece arkalarını dönüp ondan uzaklaştılar.

91. Ardından onların ilahlarına sokulup: "Yemez misiniz?" dedi. [21/51-70]

92. "Size ne oluyor ki konuşmuyorsunuz?"

93. Derken yanlarına sokulup tüm gücüyle darbeler indirdi.

94. Çok geçmeden halkı hışımla ona geldiler.

95. "Yonttuğunuz şeylere mi kulluk ediyorsunuz?" dedi.

96. "Oysa sizi de, yaptığınız şeyleri de Allah yaratmıştır."

97. Onlar "Onun için bir bina inşa edin de onu çılgınca yanan ateşin içine atın." dediler.

98. Böylelikle ona bir tuzak kurmak istediler. Biz de onları en alçak kimseler kıldık.

99. Dedi ki "Ben, Rabbime gidiyorum; O, bana doğru yolu gösterecektir. "

100. "Rabbim! Bana salihlerden (bir çocuk) bahşet."

101. Biz de ona uysal bir çocuk müjdeledik.

102. Onun yanında koşup, yürüyecek bir çağa erişince "Yavrum! Ben rüyamda seni boğazladığımı gördüm. Ne dersin" dedi. "Babacığım! Emrolunduğun şeyi yap. İnşaallah, beni sabredenlerden bulacaksın." dedi.

103. Sonunda ikisi de teslim oldu ve onu alnı üzerine yatırdı.

104. Biz ona: "Ey İbrahim!" diye seslendik.

105. "Sen, rüyayı doğruladın. Biz, muhsinlere böyle karşılık veririz."

106. Bu, apaçık bir imtihandı.

107. Ve ona büyük bir kesimlik hayvanı fidye olarak verdik.

108. Sonra gelenler arasında ona bir ad bıraktık.

109. İbrahim'e selam olsun…

110. Muhsinlere böyle karşılık veririz."

111. O, bizim mü'min olan kullarımızdandır.

112. Biz ona, salihlerden bir nebî olarak İshak'ı da müjdeledik.

113. Ona ve İshak'a bereketler verdik. İkisinin soyundan, muhsin olan da var, açıkça kendine zulmeden de.

114. Andolsun, biz Musa'ya ve Harun'a lütufta bulunduk.

115. İkisini ve kavimlerini o büyük sıkıntıdan kurtardık.

116. Onlara yardım ettik de böylece galip gelenler oldular.

117. Ve ikisine açıkça anlaşılan kitabı verdik.

118. Onları doğru yola ulaştırdık.

119. Sonradan gelenler arasında onlara güzel birer ad bıraktık.

120. Mûsâ'ya ve Hârûn'a selâm olsun.

121. Biz, muhsinlere böyle karşılık veririz.

122. İkisi, bizim mü'min olan kullarımızdandı.

123. İlyas da, gönderilenlerdendi.

124. Kavmine "Allah'a karşı takvalı olmayacak mısınız? demişti.

125. 126. Yaratıcıların en güzeli, sizin de Rabbiniz, önceki atalarımızın da Rabbi olan Allah'ı bırakıp da Ba'l putuna mı yalvarıyorsunuz?" demişti.

127. Fakat onu yalanladılar; bundan dolayı onlar, mutlaka (cehenneme) getirileceklerdir;

128. Allah’ın ihlâslı kulları hariç!

129. Sonra gelenler arasında ona bir ad bıraktık.

130. İlyas’a selam olsun…

131. Biz muhsinlere böyle karşılık veririz.

132. O, bizim mü’min olan kullarımızdandı.

133. Lût da gönderilenlerdendi.

134. Hani biz onu ve ailesini topluca kurtarmıştık.

135. Geride kalanların içindeki bir yaşlı kadın hariç.

136. Sonra diğerlerini yerle bir ettik.

137. 138. Sabah akşam, siz yıkıntılarının yanından geçiyorsunuz. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?

139. Yunus da gönderilenlerdendi. [21/87-88; 68/48-50]

140. Hani o, yüklü bir gemiye kaçmış;

141. Kuraya katılmıştı da, kaybedenlerden olmuştu.

142. Kendini kınarken balık onu yuttu.

143. Eğer tesbih edenlerden olmasaydı,

144. Diriliş gününe kadar onun karnında kalacaktı.

145. Sonunda onu bitkin bir halde boş bir araziye attık.

146. Onun için yanı başında geniş yapraklı bir ağaç bitirdik.

147. Sonra da onu yüz bin veya daha fazla kişiye elçi gönderdik.

148. Böylece ona iman ettiler, biz de onları bir süreye kadar yararlandırdık.

149. Şimdi onlara sor. Kızlar Rabbinin de, erkekler onların mı?

150. Yoksa biz melekleri dişiler olarak yarattık da, onlar buna şahit mi olmuşlar?

151. 152. Dikkat edin, onlar iftira ederek yalan söylüyorlar, “Allah doğurdu.” diyorlar. Onlar kesinlikle yalancıdırlar.

153. Allah kızları, erkeklere tercih mi etmiş?

154. Size ne oluyor, nasıl hüküm veriyorsunuz?

155. Hiç mi düşünmüyorsunuz?

156. Yoksa sizin açık bir dayanağınız mı var? [23/117; 28/64]

157. Eğer doğru söyleyenler iseniz, getirin kitabınızı. [46/4; 45/24]

158. Onlar, Allah ile cinler arasında bir soy bağı kurdular. Oysa andolsun, cinler de kendilerinin hesap için getirileceklerini bilmektedirler.

159. Allah onların nitelendirdiklerinden yücedir münezzehtir.

160. Allah'ın ihlâslı kulları hariç;

161. Artık siz de, kulluk ettikleriniz de,

162. 163. Cehennemi boylayacak olan dışında, kimseyi Allah'a karşı fitneye düşüremezsiniz.

164. (Melekler): Bizim, her birimizin bilinen bir makamı vardır.

165. O saf saf dizilenler elbette biziz.

166. O durmadan tespih edenler elbette biziz.

167. (İnkârcılar) her ne kadar şöyle diyorlarsa da:

168. "Öncekilerden yanımızda bir zikir (:kitap) olsaydı,

169. Gerçekten bizler de, Allah'ın ihlâslı kullarından olurduk."

170. Fakat (kitap gelince) onu inkâr ettiler; yakında bileceklerdir.

171. Elçi olarak gönderilen kullarımıza şu söz verilmiştir.

172. "Onlar, muhakkak yardım göreceklerdir."

173. Muhakkak ordularımız, galip geleceklerdir."

174. Öyleyse, bir süreye kadar onlardan yüz çevir. [32/30; 51/54, 54/5-6]

175. Onları gözle, onlar da görecekler.

176. Azabımızı acele mi istiyorlar?

177. Azap, onların yurduna inince, uyarılanların sabahı ne kötü olacaktır!

178. Öyleyse, bir süreye kadar onlardan yüz çevir.

179. Onların hallerini gör! Kendileri de göreceklerdir.

180. Üstünlük ve güç sahibi Rabbin, onların nitelendirdiklerinden münezzehtir.

181. Gönderilen elçilere selam olsun…

182. Hamd âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur. [1/1-3; 18/1]

38.SAD SÛRESİ

[Mekki, 88 ayet]
[Adını 1. ayettki “sad” harfiden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Sâd, hatırlatma dolu Kur’ân'a yemin olsun; [21/10; 43/44; 23/71]

2. Doğrusu; inkâr edenler bir kibir ve ayrılık içindedirler.

3. Onlardan önce, nice nesilleri helâk ettik de feryat ettiler; ancak kurtuluş vakti geçmişti.

4. İçlerinden kendilerine bir uyarıcının gelmesine şaştılar. Kâfirler "Bu yalan söyleyen bir sihirbazdır." dediler. [7/63; 10/2; 50/2]

5. "İlahları bir tek ilah mı yaptı? Doğrusu bu, şaşırtıcı bir şey!" [2/163; 18/110]

6. Onlardan önde gelen bir grup "Yürüyün, ilahlarınıza karşı bağlılıkta kararlı olun; çünkü asıl istenen budur." diye öne atıldı. [6/102-106; 15/95-96; 21/59-68; 25/42]

7. “Bunu son millette (:dinde) işitmedik, bu sadece bir uydurmadır!”

8. "Zikir, içimizden ona mı indirildi?" Doğrusu onlar, zikrimden bir kuşku içindedirler. Fakat onlar henüz azabımı tatmadılar. [38/87, 29; 17/82; 22/54]

9. Yoksa Azîz ve Vehhâb olan Rabbinin rahmet hazineleri onların yanında mıdır?

10. Yoksa göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin mülkü (:hükümranlığı) onların mı? Öyleyse, sebepler bulsunlar da yükselsinler.

11. Onlar şurada bozguna uğratılacak derme çatma bir ordudur.

12. Onlardan önce Nuh kavmi, Ad ve kazıklar sahibi Firavun da yalanlamıştı;

13. Semud, Lut kavmi ile Eyke halkı da. O topluluklar, işte bunlardı.

14. Hepsi de resulleri yalanladılar, böylece şiddetli cezamı hak ettiler.

15. Bir an bile gecikmesi olmayan tek bir korkunç sesten başka bir şey beklemiyorlar.

16. Diyorlardı ki Rabbimiz! Bize düşeni hesap gününden önce hemen ver!

17. Onların söylediklerine sabret ve bizim güç sahibi kulumuz Davud'u hatırla; çünkü o, Allah'a yönelen biriydi. [21/78-80, 105]

18. 19. Doğrusu biz dağları ona boyun eğdirdik, toplanıp gelen kuşları da, akşam ve sabah kendisiyle birlikte Allah'ı tesbih ederlerdi. Hepsi O’na yönelirdi.

20. Onun mülkünü güçlendirdik. Ona hikmet ve hitabet yeteneği verdik.

21. Sana davacıların haberi geldi mi? Hani duvarı aşarak mihraba ulaşmışlardı.

22. Davud’un yanına girdiklerinde, o, onlardan ürkmüştü: "Korkma, iki davacıyız, birimiz diğerimize haksızlıkta bulundu. Aramızda hak ile hükmet, haksızlık etme ve bize yolun doğrusunu göster.” dediler. [21/97]

23. "Bu benim kardeşim, doksan dokuz koyunu var, benimse bir tek koyunum var. Buna rağmen "Onu da bana ver." dedi ve tartışmada beni bastırdı."

24. Davut, “Koyununu kendi koyunları arasına katmak istemekle sana haksızlık etmiş. Zaten ortakların çoğu, birbirinin hakkına tecavüz eder. Ancak iman edip salih amellerde bulunanlar hariç... Bunlar da ne kadar az!” dedi. Davut, kendisini imtihan ettiğimizi anladı ve Rabbi’nden bağışlanma diledi. Rükû ederek yere kapandı ve O’na yöneldi.

25. Böylece onu bağışladık. Onun bizim katımızda yakınlığı ve varılacak güzel bir yeri vardır.

26. "Ey Davud! Gerçek şu ki, biz seni yeryüzünde halife kıldık. Öyleyse insanlar arasında hak ile hükmet, hevaya uyma ki seni Allah'ın yolundan saptırmasın. Allah'ın yolundan sapanlara, hesap gününü unutmalarından dolayı kesinlikle şiddetli bir azap vardır." [35/39]

27. Biz gökyüzünü, yeryüzünü ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır. Görecekleri ateşten dolayı vay o inkâr edenlere. [6/101; 46/3]

28. Yoksa biz, iman edip salih amellerde bulunanları yeryüzünde fesat çıkaranlarla bir mi tutacağız? Ya da muttakileri, facirler gibi mi tutacağız? [3/162; 40/58; 45/21; 59/20]

29. Bu, akıl sahipleri ayetlerini iyiden iyiye düşünsünler ve öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. [14/52; 6/155; 21/50]

30. Biz Davud'a Süleyman'ı bahşettik. O, ne güzel kuldu. Sürekli Allah'a yönelen biriydi.

31. Bir akşam üzeri ona safkan atlar sunulmuştu.

32. O da şöyle demişti: Ben malı, Rabbimin zikrine vesile olduğu için seviyorum. Sonunda atlar toz perdesinin arkasında kaybolmuştu.

33. "Onları bana geri getirin." dedi. Gelince de bacaklarını ve boyunlarını sıvazladı.

34. Andolsun, Süleyman’ı imtihandan geçirdik. Tahtının üstüne bir ceset bıraktık, sonra o bize yöneldi.

35. "Rabbim! Beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasip olmayacak bir mülk bahşet. Sen, Vehhâb’sın.” dedi.

36. Böylece rüzgârı ona boyun eğdirdik. Onun isteğiyle dilediği yöne yumuşakça eserdi;

37. Bina yapan, dalgıçlık eden şeytanları da;

38. Zincirlerle birbirine bağlanmış başkalarını da.

39. Bu, bizim her türlü hesabın dışında bağışımızdır. İster ver, ister tut.

40. Onun bizim katımızda yakınlığı ve varılacak güzel bir yeri vardır.

41. Kulumuz Eyyub'u da an. O "Şeytan, bana sıkıntı ve acı vermektedir." diye Rabbine seslenmişti. [21/83-84]

42. "Ayağını yere vur.” (diye vahyettik). İşte yıkanacak ve içecek soğuk bir su.

43. Tarafımızdan ona bir rahmet ve akıl sahiplerine bir hatırlatma olmak üzere ailesini ve onlarla birlikte bir benzerini de bahşettik.

44. "Ve eline bir deste sap al, onunla vur; böylece yeminini bozma." Biz onu sabırlı bir kimse bulduk. O ne güzel kuldu. O Allah'a yönelen biriydi.

45. Güç ve basiret sahibi olan kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakup'u da an.

46. Ahiret yurdunu hatırda tutmadaki özelliklerinden dolayı onları ihlâslı kimseler kıldık.

47. Onlar, katımızda seçilmiş ve hayırlı kimselerdi.

48. İsmail'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de an. Hepsi de hayırlı kimselerdi.

49. Bu bir zikirdir. Muttakiler için varılacak güzel bir dönüş yeri vardır, [43/44]

50. Kapıları onlara açılmış Adn cennetleri.

51. Orada koltuklarına kurulurlar meyve ve içecek isterler.

52. Ve yanlarında bakışlarını yalnızca eşlerine çevirmiş yaşıt eşler vardır. [37/48; 55/56; 56/36,37]

53. İşte hesap günü size vadedilen budur.

54. Bu, bizim bitip tükenmeyen rızkımızdır.

55. İşte böyle! Azgınlar için ise varılacak kötü bir dönüş yeri vardır;

56. Cehennem. Onlar oraya girerler, ne kötü bir yataktır o.

57. İşte bu; tatsınlar onu. Kaynar su ve irin;

58. Bunun benzeri daha nice azap türleri!

59. İşte şunlar da sizinle beraber cehenneme girecek olanlardır denince "Onlara rahat, huzur yok. Onlar ateşe gireceklerdir." (derler).

60. Onlara uyanlar dediler ki "Hayır, sizler; asıl size bir rahat huzur yok. Bunu bizim önümüze siz sürdünüz. Ne kötü bir durak!"

61. "Rabbimiz! Kim bunu bizim önümüze sürdüyse, ateşteki azabını kat kat arttır." dediler.

62. Bir de "Bize ne oldu da, kendilerini şerlilerden saydığımız kimseleri göremiyoruz." dediler.

63. Biz onları alaya almıştık, yoksa gözümüzden mi kaçtılar.

64. Bu, ateş halkının birbiriyle çekişmesi kesin bir gerçektir.

65. De ki "Ben, yalnızca bir uyarıcıyım. Vâhid ve Kahhâr olan, Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur." [12/39]

66. "Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir, Azîz ve Gaffâr'dır."

67. De ki "Bu Kur'ân, büyük bir haberdir." [38/87-88]

68. Sizler ise, ondan yüz çeviriyorsunuz. [20/100, 124; 43/36-39]

69. "Mele-i Ala (:yüce topluluk) tartışıp dururken, benim hiçbir bilgim yoktu."

70. "Bana yalnızca apaçık bir uyarıcı olduğum vahyolunmaktadır."

71. Hani Rabbin meleklere: "Ben, çamurdan bir beşer yaratacağım." demişti. [32/7; 15/26-28]

72. "Onu bir şekle sokup, ona ruhumdan üfleyince siz onun için hemen secdeye kapanın." [15/29; 32/9]

73. Bütün melekler topluca secde etti;

74. İblis hariç. O büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu. [2/34]

75. Allah "Ey İblis! Ellerimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan neydi? Büyüklük mü taslıyorsun, yoksa yücelerden misin?'

76. Dedi ki "Ben ondan daha hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan." [7/12]

77. Allah "Öyleyse oradan in, artık sen kovuldun." dedi.

78. "Ve din (:hesap) gününe kadar benim lanetim senin üzerinedir."

79. İblis "Rabbim! Öyleyse diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver." [15/36-40]

80. Dedi ki "Peki, sen mühlet verilenlerdensin;

81. Bilinen vakte kadar."

82. Dedi ki "Senin izzetin adına andolsun, ben, onların hepsini mutlaka azdıracağım;

83. Ancak onlardan, ihlâslı kulların hariç."

84. Allah "İşte bu gerçektir ve ben gerçeği söylerim." dedi;

85. "Andolsun, cehennemi seninle ve sana tâbi olanların hepsiyle dolduracağım." [7/18; 15/43; 17/63; 32/13]

86. De ki "Ben, buna karşı sizden bir ücret istemiyorum ve (kendiliğinden) bir yükümlülük altına girenlerden değilim." [6/90; 36/21; 42/23]

87. "O ancak insanlık için bir hatırlatmadır." [13/28; 68/52]

88. "Siz onun haberini bir müddet sonra öğreneceksiniz."

39.ZÜMER SÛRESİ

[Mekki, 75 ayet]

[Adını 71. ve 73. ayetteki “zumeran/topluluklar” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Kitabın indirilmesi, Azîz ve Hakîm olan Allah’tandır.[40/2; 41/2; 44/3]

2. Sana bu kitabı hak ile indirdik; öyleyse sen de dini yalnızca Allah’a has kılarak O’na kulluk et. [12/40; 39/11-14; 98/5]

3. İyi bil ki, halis din yalnızca Allah'ındır. O’nun peşi sıra evliya edinenler "Biz, onlara bizi Allah'a daha fazla yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz." derler. Allah ihtilafa düştükleri şeyler hakkında aralarında hüküm verecektir. Allah yalancı ve kâfir olanı hidayete ulaştırmaz. [10/18; 26/69-77; 36/74-75; 46/5]

4. Eğer Allah çocuk edinmek isteseydi, yarattıklarından dilediğini seçerdi, ancak O bundan münezzehtir. O, Vahid ve Kahhâr olan Allah'tır. [21/26; 25/2]

5. Gökleri ve yeri hak olarak yarattı. Geceyi gündüzün üstüne sarıyor, gündüzü de gecenin üstüne sarıyor. Güneşe ve aya boyun eğdirdi. Her biri adı konulmuş bir süreye kadar akıp gitmektedir. İyi bil ki; O Azîz ve Gaffâr’dır. [36/37-40; 41/37; 55/5]

6. Sizi tek bir nefisten yarattı, sonra ondan da eşini var etti ve sizin için hayvanlardan sekiz çift indirdi. Sizi annelerinizin karınlarında, üç karanlık içinde, bir yaratılıştan bir yaratılışa dönüştürüp yaratmaktadır. İşte Rabbiniz olan Allah budur, mülk (:hükümranlık) O’nundur. O’ndan başka ilah yoktur. Buna rağmen nasıl çevriliyorsunuz? [4/1; 7/189; 30/21; 42/11]

7. Eğer inkâr edecek olursanız, Allah'ın size ihtiyacı yoktur ve O, kulları için nankörlüğe razı olmaz. Eğer şükrederseniz, sizin için buna razı olur. Hiçbir günahkâr, bir başkasının günah yükünü yüklenmez. Sonra dönüşünüz Rabbinizedir; O da işlediklerinizi size haber verir. O, sinelerin özünü en iyi bilendir. [10/25; 29/12; 34/25; 53/38]

8. İnsana bir zarar dokunduğunda, Rabbine yönelerek yakarır. Sonra ona katından bir nimet verdiğinde, daha önce O'na yakardığını unutur ve Allah'ın yolundan saptırmak amacıyla O'na eşler koşar. De ki "İnkârınla biraz oyalan; çünkü sen, cehennemliksin." [31/32; 41/51; 17/56]

9. Bu adam mı yoksa ahiret kaygısıyla ve Rabbinin rahmetini umarak gece vakitlerinde secde ederek, kıyama durarak, gönülden boyun eğen kimse mi (daha iyidir)? De ki "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak temiz akıl sahipleri bunu anlar." [35/28; 12/76]

10. Deki "Ey inanan kullar! Rabbinize karşı takvalı olun. Bu dünyada iyilik işleyenler için iyilik vardır. Allah'ın arzı geniştir. Ancak sabredenlere mükâfatları hesapsızca ödenir." [6/160; 40/40; 22/35; 3/200]

11. De ki "Ben, dini yalnızca O'na has kılarak Allah'a kulluk etmekle emrolundum; [49/16; 12/40; 98/5; 3/79]

12. Bir de, teslim olanların ilki olmakla emrolundum."

13. De ki "Ben, Rabbime isyan edecek olursam, büyük bir günün azabından korkarım."

14. De ki "Ben dinimi yalnızca Allah'a has kılarak O'na kulluk ederim;

15. Size gelince, O'nun peşi sıra dilediklerinize kulluk edin." De ki "Hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini, hem de yakınlarını hüsrana uğratanlardır. Bilesiniz ki asıl hüsran işte budur." [29/13]

16. Onların üstlerinde ve altlarında kat kat ateş vardır. İşte Allah kendi kullarını bununla korkutur. Ey kullarım! Öyleyse bana karşı takvalı olun.

17. Tağuta kulluk etmekten kaçınan ve Allah'a içten yönelenlere bir müjde vardır, kullarımı müjdele.

18. Onlar, sözü dinleyip en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete ulaştırdığı kimselerdir ve onlar temiz akıl sahipleridir. [42/13; 39/23; 7/145; 17/53; 22/23,24]

19. Hakkında azap sözü kesinleşmiş kimseyi, ateşte olanı sen mi kurtaracaksın? [50/29; 74/38; 99/3-8; 22/56; 99/6-8]

20. Rablerine karşı takvalı olanlara da, üst üste bina edilmiş köşkler vardır, içlerinden ırmaklar akar. Bu Allah'ın vaadidir. Allah ise vaadinden dönmez. [46/16; 45/32; 30/6]

21. Allah'ın gökten su indirip de onu yerin içindeki kaynaklara akıttığını sonra onunla çeşitli renklerde ekinler çıkardığını görmedin mi? Sonra kurumaya başlar, böylece onu sararmış görürsün. Sonra da onu kurumuş çer çöp haline getirir. Temiz akıl sahipleri için bunda bir hatırlatma vardır. [30/24, 50; 35/9; 43/11]

22. Allah kimin göğsünü İslam'a açmışsa, artık o, Rabbinden bir nur üzere değil midir? Allah'ın zikrine karşı kalpleri katı olanlara yazıklar olsun! İşte onlar, apaçık bir sapkınlıktadırlar. [6/125; 57/16; 2/74]

23. Allah müteşabih (:birbirinine benzeyen), ikişerli bir kitap olarak sözün en güzelini indirdi. Rablerine karşı içleri titreyerek korkanların ondan tüyleri ürperir. Sonra onların bedenleri ve kalpleri Allah'ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu, Allah'ın yol göstermesidir, onunla dilediğini hidayete ulaştırır. Allah kimi saptırırsa, artık onun için de bir yol gösterici yoktur. [45/6; 22/23,24; 16/9; 92/12]

24. Kıyamet günü o kötü azaptan yüzünü (:kendini) kim koruyabilir? Zalimlere "Kazandığınızı tadın." denilir.

25. Onlardan öncekiler de yalanladı; böylece azap onlara hiç farkına varamadıkları bir yerden geldi.

26. Böylece Allah onlara dünya hayatında rezilliği tattırdı. Ahiretin azabının daha büyük olduğunu bir bilselerdi!

27. Andolsun, biz bu Kur’ân'da, belki düşünürler diye, insanlar için her bir örneği verdik. [25/33; 18/54; 24/34]

28. Çelişkisiz arapça bir Kur’ân… Umulur ki sakınırlar. [4/82; 18/1]

29. Allah; üzerinde, birbiriyle didişen ortakların bulunduğu biriyle, bir kişiye ait birini misal verdi. Bu ikisi eşit olur mu? Hamd, yalnız Allah'adır. Ama onların çoğu bilmezler. [16/76]

30. Elbette, sen de öleceksin, onlar da ölecekler. [21/34-35; 29/57]

31. Sonra sizler, kıyamet günü Rabbinizin huzurunda davalaşacaksınız.

32. Allah adına yalan söyleyenden ve kendisine geldiğinde, doğruyu yalanlayandan daha zalim kimdir? Kâfirler için cehennemde bir konaklama yeri mi yok? [10/17; 29/68]

33. Doğruyu getiren ve doğrulayana gelince; işte onlar muttaki olanlardır. [2/177; 54/54-55]

34. Onlara Rableri katında dileyecekleri her şey vardır. İşte bu, muhsinlerin karşılığıdır.

35. Böylece Allah, onların yaptıklarının en kötüsünü örter ve yaptıklarının en güzeliyle mükâfatlandırır. [4/31; 25/70]

36. Allah kuluna yetmez mi? Seni O’ndan başkalarıyla korkutuyorlar. Allah kimi saptırırsa, artık onun için bir yol gösterici yoktur. [4/45; 8/64; 3/175; 45/23]

37. Allah kimi hidayete ulaştırırsa, onu saptıracak yoktur. Allah Azîz ve intikam sahibi değil midir? [17/97; 30/47; 43/25, 55]

38. Eğer, onlara "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, "Allah" derler. De ki "Ne dersiniz? Allah'ın peşi sıra yakardıklarınız, eğer Allah bana bir zarar dileyecek olsa, O'nun zararını kaldırabilirler mi? Ya da bana bir rahmet vermeyi istese, O'nun rahmetini önleyebilirler mi?" De ki "Allah bana yeter. Tevekkül edenler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler." [35/2; 29/61; 43/9; 65/3]

39. De ki "Ey kavmim! Bulunduğunuz hal üzere çalışın ben de çalışıyorum. İleride öğreneceksiniz;

40. Rezil edici azabın kime geleceğini, kalıcı azabın da kimin üzerine ineceğini...

41. Sana, kitabı insanlar için hak olarak indirdik. Artık kim onu rehber edinirse, bu kendi lehinedir; kim de saparsa, o da kendi aleyhine sapmış olur. Sen onlara vekil değilsin. [10/108; 34/50]

42. Allah insanların nefislerini ölüm vakitleri geldiğinde tam olarak alır, ölmeyenleri de uykularında (bir tür ölüme sokar). Derken ölümüne hükmettiklerini katında tutar, geri kalanları belirlenmiş bir süre doluncaya kadar salıverir. Bunda düşünen bir toplum için ibretler vardır. [6/60; 34/30; 63/11]

43. Yoksa Allah'ın peşi sıra şefaatçiler mi edindiler? De ki "Ya onlar, hiçbir şeye sahip değillerse ve akıl erdirmiyorlarsa da mı?" [2/48; 43/86; 82/17-19]

44. De ki "Şefaatin tamamı yalnızca Allah'ındır. Göklerin ve yerin hükümranlığı O'nundur. Sonra da O'na döndürüleceksiniz." [40/51]

45. Allah tek olarak anılınca, ahirete inanmayanların kalbi öfkeyle kabarır. Oysa O'ndan başkaları anıldığında hemen sevince kapılırlar.

46. De ki "Ey gökleri ve yeri yoktan var eden gaybı ve şehadeti bilen Allah'ım! Anlaşmazlığa düştükleri şeylerde, kullarının arasında hüküm verecek sensin."

47. Yeryüzünde bulunan şeylerin hepsi ve bir katı daha o zalimlerin olsaydı, kıyamet günü, azabın en kötüsünden kurtulmak için onu fidye olarak verirlerdi. Zira onlar için Allah’tan hiç hesap etmedikleri bir azap ortaya çıkmıştır. (13/18; 70/11-14]

48. Kazandıkları kötülükler, kendileri için açığa çıkmıştır ve alay ettikleri şey de kendilerini kuşatmıştır. [6/5; 26/6; 18/106; 31/32]

49. İnsana bir zarar dokunduğunda, bize yakarır; sonra tarafımızdan ona bir nimet verdiğimizde "Bu, bana ancak bir bilgi dolayısıyla verildi." der. Hayır; bu bir imtihandır. Fakat onların çoğu bilmezler. [28/78]

50. Bunu kendilerinden öncekiler de söylemişti; ama kazandıkları şeyler onlara hiçbir yarar sağlamadı.

51. Sonunda, kazandıkları şeylerin kötülükleri onlara dokundu. Bunlardan zulmetmiş olanlara da, kazandıkları kötülükler isabet edecektir. Onlar bunu engelleyemezler.

52. Onlar bilmezler mi ki, Allah dilediğine rızkı genişletir dilediğine de daraltır. Bunda, iman eden bir kavim için ayetler vardır. [13/26; 34/36; 42/12]

53. Kullarıma, ey kendi aleyhlerine aşırı gidenler diyerek seslen! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar. O Gafûr’dur, Rahîm’dir. [12/87; 15/49, 56; 4/48,116]

54. Azap size gelip çatmadan evvel, Rabbinize yönelin ve O’na teslim olun. Sonra size yardım da edilmez. [73/8; 30/31; 40/66; 3/20]

55. Farkında olmadığınız bir sırada azap ansızın size gelmeden önce Rabbinizden size indirilenin en güzeline uyun; [39/18; 6/155; 7/3; 33/2]

56. Hiç kimse "Allah yanında yaptığım kusurlardan dolayı yazıklar olsun bana! Doğrusu ben, alay edenlerdendim." demesin; [67/9-10]

57. Ya da: "Gerçekten Allah bana hidayet verseydi, elbette muttakilerden olurdum." demesin;

58. Ya da azabı gördüğünde: "Benim için bir kere daha dünyaya dönme fırsatı olsaydı da, muhsinlerden olsaydım." demesin. [23/99-100; 32/12; 35/37]

59. "Aksine, ayetlerim sana gelmişti, fakat sen onları yalanladın, büyüklük tasladın ve kâfirlerden oldun."

60. Kıyamet günü, Allah adına yalan söyleyenlerin yüzlerinin kapkara olduğunu görürsün. Büyüklenenler için cehennemde yer mi yok?

61. Allah takva sahiplerini başarıları sebebiyle kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz ve onlar üzülmezler de.

62. Allah her şeyin yaratıcısıdır. O, her şey üzerinde vekildir.

63. Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler var ya; işte onlar hüsrana uğrayanlardır. [15/21; 42/12]

64. De ki "Ey cahiller! Bana Allah'ın dışında bir başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz?" [21/98-99; 109/1-6]

65. Andolsun, sana ve senden öncekilere şöyle vahyedildi. "Eğer şirk koşacak olursan tüm yaptıkların boşa çıkar ve hüsrana uğrayanlardan olursun. [4/116; 18/103,104; 6/88]

66. "Hayır, yalnızca Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol."

67. Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir etmediler. Kıyamet günü, yer bütünüyle O'nun avucundadır; gökler de kudretiyle dürülmüştür. O, şirk koştuklarından münezzeh ve yücedir. [22/74]

68. Sûra üfürülür; böylece Allah'ın diledikleri dışında, göklerde ve yerde kim varsa çarpılıp yıkılıverir. Sonra ona bir daha üfürülür, bir de bakarsın onlar kalkmış bakıyorlar. [18/99; 27/87; 36/51]

69. Yer Rabbinin nuruyla parıldadı; kitap ortaya kondu; nebiler ve şahitler getirildi ve aralarında hak ile hüküm verildi, onlar haksızlığa da uğratılmazlar. [17/13-14; 18/49; 45/28-29; 4/69]

70. Herkese yaptığının tam karşılığı verilir. O, onların yaptıklarını daha iyi bilendir. [3/161; 21/47]

71. İnkâr edenler, cehenneme bölük bölük sevk edilir. Oraya vardıklarında, kapıları açılır ve onlara bekçileri "Size Rabbinizin ayetlerini okuyan ve bugünle kavuşacağınıza dair sizi uyaran resuller gelmedi mi?" derler. Onlar "Evet geldiler." derler. Ancak azap kelimesi kâfirlerin üzerine hak oldu. [6/130; 35/37; 67/8-11]

72. Onlara denilir ki, "İçinde sürekli kalacağınız cehennemin kapılarından girin. Büyüklenenlerin yeri ne kötüdür."

73. Rablerine karşı takvalı olanlar da, cennete bölük bölük sevk edilir. Nihayet oraya vardıklarında, kapıları açılacak ve onlara bekçileri "Size Selam olsun, ne mutlu size! Haydi, sürekli kalacağınız cennete girin." derler. [16/30-31]

74. Mü'minler "Bize olan vaadinde sâdık kalan ve bizi bu yere mirasçı kılan Allah'a hamd olsun ki, cennette dilediğimiz yerde konaklayabiliriz. Çalışanların mükâfatı ne güzelmiş." diyecekler.

75. Meleklerin de arşın etrafını sararak Rablerini hamd ile tesbih ettiklerini görürsün. Böylece aralarında hak ile hüküm verilmiş ve "Âlemlerin Rabbine hamdolsun." denilmiştir. [89/22; 74/31-38; 40/7]

40.MÜMİN SÛRESİ

[Mekki, 85 ayet.]

[Adını 28. ve 45. ayetteki “mü’min/inanan, iman eden” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ha, Mîm.

2. Bu kitabın indirilmesi, Azîz, Alîm olan Allah'tandır; [39/1]

3. Suçu bağışlayan, tevbeyi kabul eden, cezası pek şiddetli olan ve sonsuz güç sahibi Allah'tan. O’ndan başka ilah yoktur. Varış O’nadır. [4/17; 42/25-26; 66/8]

4. Allah'ın ayetleri konusunda, inkâr edenlerden başkası tartışmaz. Öyleyse onların şehirlerde diledikleri gibi dönüp dolaşması seni yanıltmasın. [22/3; 40/35, 56, 69; 42/35]

5. Onlardan önce Nuh kavmi ve onlardan sonra gelen topluluklar da yalanlamıştı. Her ümmet, kendi resullerini yakalamaya çalıştı. Hakkı, geçersiz kılmak için, bâtıla dayanarak tartıştılar. Ben onları yakaladım. Benim cezalandırmam nasılmış! [9/32; 47/3; 48/28]

6. Rabbinin kâfirler hakkındaki "Onlar cehennemliktir." sözü böylece gerçekleşti.

7. Arşı yüklenen ve çevresindekiler, Rablerini hamd ile tesbih etmekte, O’na iman etmekte ve iman edenlere şöyle bağışlanma dilemektedirler. "Rabbimiz, rahmet ve ilim bakımından her şeyi kuşattın, tevbe edip senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennem azabından koru. [42/5]

8. Rabbimiz! Onları da, onların babalarından, eşlerinden ve soylarından iyi olanları da, kendilerine vadettiğin Adn cennetlerine koy. Sensin, Azîz ve Hakîm olan.

9. Onları kötülüklerden koru. O gün sen, kimi kötülüklerden korumuşsan, ona rahmet etmişsindir. İşte büyük kazanç budur.”

10. İnkâr edenlere de şöyle seslenilir. "Allah'ın gazaplanması, sizin kendinize gazaplanmanızdan daha büyüktür. Çünkü siz, imana çağrıldığınız zaman inkâr ediyordunuz.”

11. "Rabbimiz! Bizi iki kere öldürdün ve iki kere dirilttin; biz de günahlarımızı itiraf ettik. Şimdi çıkış için bir yol var mı?" diyecekler. [35/36-37; 87/12-13; 25/13-14; 37/58-59; 44/56; 15/17]

12. İşte bu, dünyada iken yalnızca Allah’a çağrıldığında inkâr etmeniz, O’na ortak koşulduğunda ise inanmanız sebebiyledir. Oysa hüküm, Alî ve Kebîr olan Allah’ındır. [18/26; 22/56; 95/8]

13. O, size ayetlerini gösteren ve sizin için gökten rızık indirendir. Ancak Allah'a içten yönelen düşünür. [41/53; 50/8]

14. Öyleyse, dini yalnızca O’na has kılanlar olarak Allah'a yakarın; kâfirler hoş görmese de. [39/11; 12/40; 98/5]

15. O, dereceleri yükselten arşın sahibidir. Buluşma gününe karşı uyarmak için, kendi emrinden olan ruhu kullarından dilediğine gönderir. [16/102; 26/193; 2/97]

16. O gün, ortaya çıktıklarında onlardan hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. Allah sorar. "Bugün mülk (:hükümranlık) kimindir? Vâhid ve Kahhâr olan Allah'ındır." [6/18; 14/48; 38/65; 25/26]

17. Bugün herkese, kazandığının karşılığı verilir. Bugün zulüm yoktur. Allah hesabı çok çabuk görendir. [39/70]

18. Onları, yaklaşan güne karşı uyar, o gün yürekler ağızlara gelir, yutkunur dururlar. Zalimler için ne samimi bir dost ne de sözü dinlenen bir şefaatçi vardır. [6/70]

19. Allah gözlerin hainliklerini ve gönüllerin gizlediklerini bilir. [40/16; 3/5; 14/38; 69/18]

20. Allah hak ile hükmeder. Oysa O’nun peşi sıra yakardıkları hiçbir şeye hükmedemezler. Allah; Semî’ ve Basîr olandır. [40/78; 42/10; 95/8]

21. Onlar yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden öncekilerin akıbetlerinin nasıl olduğunu görmezler mi, bakmadılar mı? Nitekim onlar, bunlardan daha güçlü ve yeryüzünde daha etkiliyidiler. Böyleyken Allah onları suçları sebebiyle yakaladı da; onları Allah’tan koruyacak kimse olmadı. [30/9]

22. İşte bu, onlara resullerin deliller getirmesine rağmen, onların kabul etmemelerindendir. Bunun için Allah onları yakalamıştır. O Kaviyy’dir ve cezası şiddetlidir.

23. Andolsun, biz Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık bir yetkiyle gönderdik;

24. Firavun'a, Haman'a ve Karun'a. Ama onlar “Bu, yalancı bir sihirbazdır." dediler.

25. Musa, onlara katımızdan hakkı getirince "Onunla beraber inananların oğullarını öldürün, kadınlarını sağ bırakın!" dediler. Oysa kâfirlerin tuzağı hep boşa çıkar.

26. Firavun "Bırakın beni, Musa'yı öldüreyim de o Rabbine yakarsın. Çünkü ben, dininizi değiştirmesinden ya da yeryüzünde fesat çıkarmasından korkuyorum." dedi.

27. Musa "Ben, hesap gününe iman etmeyen her mütekebbirden, benim de Rabbim, sizin de Rabbinize sığınırım." dedi.

28. Firavun ailesinden imanını gizleyen mü’min bir adam dedi ki "Bir adamı Rabbim Allah’tır dediği için mi öldüreceksiniz? Oysa o, size Rabbinizden apaçık delillerle gelmiştir. Eğer bir yalancı ise yalanı kendi aleyhinedir, eğer doğru sözlü ise, size vadettiklerinin bir kısmı size isabet eder. Allah ölçüyü aşan, yalancı kimseyi hidayete ulaştırmaz."

29. "Ey Kavmim! Bugün mülk (:hükümranlık) sizindir, yeryüzünde hüküm sahibi kimselersiniz. Fakat bize Allah'tan dayanılmaz bir azap gelecek olursa bize kim yardım edecek?" Firavun "Ben, size yalnızca görüşümü bildiriyorum ve ben size sadece doğru yolu gösteriyorum.” dedi. [40/16; 25/26; 64/1; 67/1]

30. İman eden adam dedi ki "Ey Kavmim! Ben o toplulukların gününe benzer bir günden korkuyorum;

31. Nuh kavmi, Ad, Semud ve onlardan sonra gelenlerin durumuna benzer bir gün. Allah, kullarına zulmetmek istemez.”

32. “Ey kavmim! Ben sizin için o feryat edeceğiniz günden korkuyorum;

33. Arkanızı dönüp kaçacağınız gün. Sizi Allah'tan koruyacak yoktur. Allah kimi dalâlette bırakırsa, artık onu doğruya yöneltecek bulunmaz." [82/17-19; 7/186]

34. "Andolsun, daha önce Yusuf da size apaçık belgeler getirmişti de size getirdikleri hakkında kuşkulanıp duruyordunuz. Sonunda o, ölünce; "Allah ondan sonra bir resul göndermeyecek." demiştiniz. İşte Allah ölçüyü taşıran, şüpheci kimseleri böyle saptırır."

35. "Onlar Allah'ın ayetleri konusunda kendilerine gelmiş bir delil bulunmaksızın tartışırlar. Bu, Allah katında da, iman edenler katında da büyük bir öfke sebebidir. İşte Allah her mütekebbir zorbanın kalbini böyle mühürler." [3/66; 31/20; 63/3; 30/59]

36. Firavun dedi ki "Ey Haman! Bana yüksek bir kule yap; belki o yollara ulaşabilirim;

37. Göklerin yollarına. Bu sayede Musa’nın ilahını görebilirim. Çünkü ben, onun yalancı olduğunu düşünüyorum." İşte böyle! Firavun'a, kötü ameli süslendi ve yoldan alıkonuldu. Firavun’un tuzağı hüsrandan başka bir şey değildir.

38. İman eden adam dedi ki "Ey Kavmim! Bana tâbi olun, sizi doğru yola yönelteyim!

39. Ey kavmim! Bu dünya hayatı, ancak bir geçimliktir. Ahiret ise, kalıcı bir yurttur.

40. Kim bir kötülük işlerse, ancak onun dengi kadar ceza görür; kim de erkek olsun, kadın olsun bir mü’min olarak salih bir amel işlerse, işte onlar, cennete girerler ve orada her türlü hesabın dışında rızıklandırılırlar. [24/38; 2/212]

41. Ey kavmim! Ne oluyor ki ben sizi kurtuluşa çağırıyorken, siz beni ateşe çağırıyorsunuz.

42. Siz beni Allah'ı inkâr etmeye ve hakkında bilgim olmayan şeyleri O'na şirk koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi, Azîz ve Gaffâr olana çağırıyorum.

43. Kuşku yok ki, beni kendisine çağırdığınız şeyin ne dünyada ne de ahirette bir dayanağı yoktur. Dönüşümüz Allah'adır. Sınırı aşanlar, onlar cehennemliklerdir.

44. Size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben de işimi Allah'a bırakıyorum. Allah kulları hakkıyla görmektedir."

45. Nihayet, Allah onu kurdukları kötü tuzaktan korudu ve Firavun ailesini en kötü azap kuşattı.

46. Onlar sabah akşam ateşe sunulurlar, saatin gerçekleşeği gün "Firavun çevresini, azabın en şiddetlisine sokun." denilecektir. [10/45; 30/55; 46/20,35, 20; 56/92-96; 36/51-52]

47. Ateşin içinde, iddialar öne sürüp karşılıklı tartışırlarken zayıflar, büyüklük taslayanlara "Biz, size uymuş kimselerdik. Şimdi ateşin hiç olmazsa bir kısmını bizden uzaklaştırabilir misiniz?" derler.

48. Büyüklük taslayanlar, "Biz hepimiz ateşin içindeyiz; Allah, kullar arasında hüküm verdi." dedi.

49. Ateştekiler cehennem bekçilerine "Rabbinize yakarın da, bir günlüğüne olsun bize azabı hafifletsin." dediler.

50. Bekçiler "Size kendi resulleriniz açık delillerle gelmemiş miydi?" dediler. Onlar "Evet" dediler. Bekçiler "Öyleyse siz yalvarın." dediler. Oysa kâfirlerin yalvarışı boşunadır. [40/83-85; 64/7-11]

51. Biz kesinlikle resullerimize ve iman edenlere, dünya hayatında ve şahitlerin şahitlik için duracakları gün yardım ederiz. [30/47; 47/11]

52. O gün zalimlere mazeretleri bir fayda sağlamaz, lanet de onlarındır, yurdun en kötüsü de.

53. Andolsun biz Musa'ya hidayeti verdik ve İsrailoğullarına kitabı miras bıraktık,

54. O, temiz akıl sahipleri için bir hidayet rehberi ve bir hatırlatmadır.

55. Şimdi sabret… Allah'ın vaadi haktır. Suçun için bağışlanma dile, akşam ve sabah Rabbini hamd ile tesbih et. [47/19; 48/2]

56. Kendilerine gelmiş bulunan hiçbir delil olmaksızın, Allah'ın ayetleri konusunda tartışanlara gelince; onların gönüllerinde yatan şey, hiçbir zaman ulaşamayacakları bir büyüklük hevesinden ibarettir. Artık Allah'a sığın. Semî’ ve Basîr olan O’dur. [22/8; 31/20]

57. Göklerin ve yerin yaratılması, insanların yaratılmasından daha büyüktür, ancak insanların çoğu bilmezler.

58. Körle, gören bir olmaz; iman edip salih amellerde bulunanlarla kötülük yapan da. Ne az düşünüyorsunuz. [35/19-22; 41/7]

59. Kesinlikle son saat gelecektir. Bunda hiçbir şüphe yok, ancak insanların çoğu buna inanmıyor. [22/7; 16/77; 20/15; 42/17]

60. Rabbiniz dedi ki "Bana dua edin, size icabet edeyim. Bana kulluk etmekten büyüklenenler, cehenneme aşağılanmış olarak gireceklerdir.” [25/77; 27/62]

61. İçinde sükûn bulmanız için geceyi, aydınlık olarak da gündüzü sizin için var eden Allah’tır. Allah insanlara karşı lütuf sahibidir. Ancak insanların çoğu şükretmiyorlar. [10/67; 28/71-72; 78/9-11]

62. İşte bu, her şeyin yaratıcısı Rabbiniz Allah'tır. O’ndan başka ilah yoktur. Öyleyse nasıl oluyor da çevriliyorsunuz? [46/33; 25/3; 67/3; 59/24]

63. İşte, Allah'ın ayetlerini bile bile inkâr edenler böyle çevriliyorlar.

64. Allah ki, yeryüzünü sizin için yerleşme yeri, göğü de bina olarak yaratan, sizi en güzel sûretle şekillendiren ve iyi şeylerden size rızık verendir. İşte O, Rabbiniz Allah’tır! Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir!

65. O, Hayy’dır. O’ndan başka ilah yoktur; öyleyse dini yalnızca O’na has kılanlar olarak Allah’a yakarın. Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur. [39/14; 72/20]

66. De ki "Bana apaçık deliller gelince, sizin Allah'ın peşi sıra yakardıklarınıza kulluk etmekten kesin olarak men edildim ve âlemlerin Rabbine teslim olmakla emrolundum." [6/56; 39/12]

67. Sizi önce topraktan, sonra bir nutfe'den, sonra bir alaktan yaratıp, bebek olarak çıkaran, sonra da olgunluk çağına ve nihayet ihtiyarlığa eriştiren Allah’tır. Kiminizi bundan önce vefat ettirir; kiminizi de, belirlenmiş bir süreye kadar yaşatır. Umulur ki aklınızı kullanırsınız. [22/5; 23/14; 35/11,96/2; 56/60]

68. Hayat veren ve öldüren O’dur. Bir işin olmasına hükmetti mi, ona yalnızca "Ol" der, o da hemen olur. [10/56; 50/43; 36/82]

69. Allah'ın ayetleri hakkında tartışanları görmüyor musun; nasıl da çevriliyorlar? [34/5,38; 41/40]

70. Onlar, kitabı ve resullerimizle birlikte gönderdiklerimizi yalanladılar. İleride bilecekler.

71. 72. Boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu halde kaynar suda sürüklendiklerinde; sonra da ateşte yakıldıklarında.

73. 74. Sonra onlara “Allah’ın peşi sıra şirk koştuklarınız nerede?" denilir. Onlar da "Bizden uzaklaştılar. Meğer daha önce yakardıklarımız bir hiçmiş!” derler. İşte Allah kâfirleri böyle dalâlette bırakır. [28/62-66; 35/14; 41/47]

75. İşte bu, sizin yeryüzünde haksız yere şımarmanız ve böbürlenmenizden dolayıdır.

76. İçinde sürekli kalmak üzere cehennemin kapılarından girin. Büyüklenenlerin konaklama yeri ne kötüdür.

77. Şimdi sabret, kesinlikle Allah'ın vaadi haktır. Sonunda onlara vadettiğimizin bir kısmını sana göstersek de, seni vefat ettirsek de nihayet onlar bize döndürüleceklerdir.

78. Andolsun, biz senden önce resuller gönderdik; onlardan kimini sana anlattık, kimini anlatmadık. Hiçbir resul için Allah'ın izni olmaksızın bir ayet getirmesi söz konusu olamaz. Allah'ın emri geldiği zaman hak ile hüküm verilir; işte o zaman hakkı boşa çıkarmaya çalışanlar hüsrana uğramıştır. [4/164; 13/38]

79. Allah, kimine binmeniz, kiminden yemeniz için size hayvanları var etti. [23/21; 36/71-73]

80. Onlarda sizin için yararlar vardır. Onlarla arzu ettiğiniz şeylere ulaşırsınız; onların ve gemilerin üstünde taşınırsınız.

81. Size ayetlerini gösteriyor, artık Allah'ın ayetlerinden hangisini inkâr ediyorsunuz? [41/53]

82. Yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden öncekilerin akıbetinin nasıl olduğuna bakmadılar mı? Onlar, kendilerinden daha çoktu ve yeryüzünde kuvvet ve eserler bakımından daha üstündüler. Fakat kazandıkları, onlara hiçbir fayda vermedi. [40/21]

83. Resulleri kendilerine apaçık belgeler getirdiğinde, onlar, sahip oldukları ilimden dolayı şımardılar, kendisini alay konusu edindikleri şey, onları kuşattı. [40/50]

84. Bizim zorlu azabımızı gördüklerinde "Bir olan Allah'a iman ettik ve şirk koştuğumuz şeyleri de inkâr ettik." dediler. [12/106; 26/213; 28/88]

85. Ama bizim zorlu azabımızı gördüklerinde, imanları kendilerine hiçbir yarar sağlamadı. Bu, Allah'ın kulları arasında sürüp giden sünnetidir. İşte kâfirler burada hüsrana uğramışlardır. [6/158; 10/90-92; 18/55; 48/23]

41.FUSSİLET SÛRESİ

[Mekki, 54 ayet.]

[Adını 3. ayetteki “Fussilet/detaylandırılmış” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ha, Mîm.

2. Bu Kur’ân, Rahmân ve Rahîm'den indirilmiştir. [40/2; 46/2]

3. Bilen bir toplum için, Arapça bir Kur’an olarak ayetleri detaylı olarak açıklanmış bir kitaptır; [11/1-2; 7/52; 10/37]

4. Bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak. Fakat onların çoğu yüz çevirdiler. Artık onlar işitmezler. [2/118; 17/105]

5. "Bizi çağırdığın şeye karşı kalplerimiz örtülüdür, kulaklarımızda bir ağırlık ve seninle bizim aramızda bir perde vardır. Sen istediğini yap, biz de istediğimizi yapıyoruz." derler. [4/155; 9/77; 63/3]

6. De ki "Ben ancak sizin benzeriniz olan bir beşerim. Bana yalnızca, sizin ilahınızın bir tek ilah olduğu vahyolunur. Öyleyse O’na yönelin ve O’ndan bağışlanma dileyin. Müşriklerin vay hâline! [14/11; 17/93-94; 18/110]

7. Onlar, zekâtı (:arınmayı) gerçekleştirmeyen ve ahireti inkâr edenlerdir.” [87/14; 79/18; 35/18]

8. İman edip salih amellerde bulunanlar; onlar için kesintisiz bir mükâfat vardır.

9. De ki " Yeri iki günde yaratanı inkâr ediyor ve O’na birtakım eşler kabul ediyorsunuz öyle mi? O, âlemlerin Rabbidir." [7/54; 25/29; 6/3]

10. Yerin üstünde sarsılmaz dağlar var etti, onda bereketler yarattı ve arayanlar için eksiksiz olarak, dört günde gıdalar takdir etti.

11. Sonra, duman halinde olan göğe yöneldi; böylece ona ve yere dedi ki "İsteyerek veya istemeyerek gelin." İkisi de "İsteyerek geldik." dediler. [21/30]

12. Böylece onları iki gün içinde yedi gök olarak tamamladı ve her bir göğe kendi işini vahyetti. Biz yakın göğü kandillerle süsledik ve koruduk. İşte bu, Azîz ve Alîm olan Allah'ın takdiridir. [2/29; 67/3]

13. Eğer aldırmazlarsa "Ben sizi, Ad ve Semud'un uğradığı yıldırıma benzer bir yıldırımla uyardım." de. [7/65-79]

14. Onlara "Yalnızca Allah'a kulluk edin." diye önlerinden ve arkalarından elçiler gelince, dediler ki "Eğer Rabbimiz dileseydi melekler indirirdi. Bundan dolayı biz, sizin kendisiyle gönderildiğiniz şeyi inkâr ediyoruz." [17/95]

15. Ad'a gelince; onlar yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar. "Kuvvet bakımından bizden daha üstünü kimmiş?" dediler. Onları yaratan Allah'ın, onlardan daha güçlü olduğunu görmediler mi? Oysa onlar, bizim ayetlerimizi görmezden geliyorlardı.

16. Bunun üzerine biz de onlara dünya hayatında aşağılanma azabını tattırmak için, o uğursuz günlerde üzerlerine dondurucu bir kasırga gönderdik. Ahiret azabı ise daha alçaltıcıdır. Onlara yardım da edilmez.

17. Semud'a gelince; Biz onlara doğru yolu gösterdik, fakat onlar körlüğü hidayete tercih ettiler; böylece kazandıkları şeyler yüzünden onları aşağılayıcı yıldırım azabı yakalayıverdi.

18. İman edip takvalı olanları ise kurtardık.

19. Allah'ın düşmanlarının toplanacakları gün onlar, ateşe bölükler hâlinde dağıtılırlar.

20. Nihayet oraya geldiklerinde, kulakları, gözleri ve derileri onların yaptıklarına şahitlik ederler. [24/24; 36/65]

21. Derilerine derler ki "Niye aleyhimizde şahitlik ettiniz?" Derler ki "Her şeyi konuşturan Allah bizi konuşturdu. Sizi ilk defa O yarattı ve O'na döndürülürsünüz."

22. "Siz, kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin aleyhinize şahitlik etmesinden sakınmıyordunuz. İşlediklerinizin birçoğunu Allah'ın bilmeyeceğini zannettiniz." [50/18-21; 58/6]

23. "İşte bu sizin zannınız; Rabbiniz hakkında beslediğiniz zannınız, sizi bir yıkıma uğrattı, böylelikle hüsrana uğrayanlardan oldunuz."

24. Şimdi eğer dayanabilirlerse, onların yeri ateştir. Eğer kendilerinden razı olunmasını beklerlerse, kesinlikle onlardan razı olunmayacaktır.

25. Onlara yakın arkadaşlar musallat etmiştik de, onlara önlerindekini ve arkalarındakini süslü göstermişlerdi. Kendilerinden önce geçmiş cin ve insan topluluklarında gerçekleşen azap sözü, bunlar üzerine de gerçekleşmişti de, onlar, hüsrana uğrayanlar olmuşlardı. [43/36; 8/48; 16/63; 29/38]

26. İnkâr edenler "Bu Kur’ân'a kulak vermeyin ve okunduğunda yaygaralar koparın. Belki üstün gelirsiniz." dedi. [7/204]

27. İnkâr edenlere şiddetli bir azap tattıracağız ve yaptıklarının en kötüsüyle karşılık vereceğiz.

28. İşte Allah'ın düşmanlarının karşılığı bu ateştir. Ayetlerimizi bile bile inkâr etmelerinin cezası olarak, onlar için orası sürekli kalınacak yurttur. [6/130]

29. İnkâr edenler "Rabbimiz! Cinlerden ve insanlardan bizi saptırmış olanları bize göster, ayaklarımızın altına alalım, en aşağılarda bulunanlardan olsunlar." dediler.

30. "Rabbimiz Allah'tır." deyip sonra istikamet üzere olanlara melekler: "Korkmayın ve üzülmeyin, size vaat olunan cennetle sevinin." diye inerler. [46/13; 8/12]

31. "Biz, dünya hayatında da, ahirette de sizin evliyanızız. Orada canınızın çektiği ve istediğiniz her şey vardır:

32. Gafûr ve Rahîm Allah'tan bir ağırlama olarak."

33. Allah'a çağırıp salih amelde bulunan ve "Ben Müslümanlardanım." diyenden daha güzel sözlü kimdir? [13/36; 33/46; 22/78; 27/91]

34. İyilikle kötülük bir olmaz. Kötülüğü en güzel şekilde sav; bir de bakmışsın seninle arasında düşmanlık bulunan kimse bile sıcak bir dost oluvermiştir. [16/125]

35. Buna da, ancak sabredenler kavuşur. Buna ancak iyilikten büyük pay sahipleri kavuşur.

36. Eğer sana şeytandan bir kışkırtma gelecek olursa, hemen Allah'a sığın. O, Semî' ve Alîm olandır. [113/1-5] 114/1-6]

37. Gece, gündüz, güneş ve ay O'nun ayetlerindendir. Güneşe de, aya da secde etmeyin; eğer yalnızca Allah'a kulluk ediyorsanız, onları yaratan Allah'a secde edin. [39/5; 55/5]

38. Eğer büyüklük taslarlarsa, Rabbinin katındakiler, O'nu gece ve gündüz tesbih etmektedirler ve onlar usanmazlar da.

39. O'nun delillerinden biri de, yeryüzünü huşu halinde kupkuru görmendir. Onun üzerine yağmuru indirdiğimiz zaman, titreşir ve kabarır. Onu dirilten, ölüleri de diriltir (Muhyi). O her şeye kâdirdir. [30/50; 35/9; 36/33; 43/11]

40. Ayetlerimiz konusunda çarpıtma yapanlar, bize gizli kalmazlar. Öyleyse ateşe atılan mı daha hayırlıdır yoksa kıyamet günü güvenle gelen mi? Dilediğinizi yapın. O yaptıklarınızı görmektedir. [22/51, 34/5,38; 40/69]

41. Kitap kendilerine geldiğinde onu inkâr ettiler, o muhakkak aziz (:şerefli, üstün) bir kitaptır. [21/10; 23/71; 43/44]

42. Bâtıl, ona ne önünden, ne de arkasından ilişebilir. Hakîm ve Hamîd, Allah'tan indirilmedir. [21/18; 34/49; 17/81]

43. Sana söyleneler, senden önceki resullere de söylenmiştir. Rabbin hem bağışlama sahibidir ve hem de elim bir ceza sahibidir. [21/25; 42/13]

44. Eğer biz onu yabancı dilde bir Kur’ân kılsaydık, kesinlikle "Onun ayetleri açıklanmalı değil miydi? Arap olana, yabancı dil mi?" diyeceklerdi. De ki "O, iman edenler için bir hidayet ve bir şifadır. İman etmeyenlerin ise kulaklarında bir ağırlık vardır ve Kur’ân, onlara kapalıdır. İşte onlara sanki uzak bir yerden sesleniliyor." [16/103; 2/18; 8/22]

45. Andolsun, Musa'ya kitabı verdik, fakat onda anlaşmazlığa düşüldü. Eğer Rabbinden bir söz geçmiş olmasaydı, mutlaka aralarında iş bitirilmişti. Onlar, Kur’ân’dan yana bir kuşku içindedirler. [2/213; 3/19; 42/14]

46. Kim salih bir amelde bulunursa, kendi lehinedir, kim de kötülük ederse, o da kendi aleyhinedir. Rabbin kullara zulmedici değildir. [36/54; 45/22]

47. Son saatin bilgisi O’na aittir. O’nun bilgisi olmadan ne meyveler kabuklarından çıkar; ne bir dişi hamile kalır ve ne de doğurur. Onlara “Nerede ortaklarım?” diye seslendiği gün “Bir şahidimiz olmadığını sana bildiririz.” derler. [35/11-14; 28/62-66; 40/73-74]

48. Önceden kendilerine yakardıkları onları terk etmişlerdir ve onlar kaçacak hiçbir yerleri olmadığını anlamışlardır.

49. İnsan, hayır istemekten bıkkınlık duymaz; fakat ona bir şer dokundu mu, artık o, karamsarlığa düşen bir umutsuzdur. [4/28; 70/19]

50. Oysa ona dokunan bir zarardan sonra tarafımızdan bir rahmet tattırsak, mutlaka "Bu benim hakkımdır ve ben son saatin kopacağını da sanmıyorum; eğer Rabbime döndürülsem bile, O’nun katında benim için daha güzel olanı vardır." der. Ama andolsun, biz, o inkâr edenlere yaptıklarını haber vereceğiz ve andolsun, onlara, en ağır bir azaptan tattıracağız.

51. İnsana nimet verdiğimiz zaman, sırt döner ve yan çizer; ona bir şer dokunduğu zaman ise o, hemen yalvarmaya koyulur. [28/78; 39/49]

52. De ki "Ne dersiniz; eğer Kur’ân Allah katından ise, sonra siz onu inkâr etmişseniz bu durumda (haktan) uzak kalandan daha sapkın kimdir?”

53. Biz ayetlerimizi hem afakta (:dış dünyada), hem kendi nefislerinde onlara göstereceğiz; öyle ki, onun hak olduğu kendilerine açıkça belli olsun. Rabbinin her şeye şahit olması yetmez mi? [27/93; 20/56; 48/28]

54. Dikkat edin! Onlar, Rablerine kavuşmaktan yana bir kuşku içindedirler. Dikkat edin! O her şeyi kuşatandır.

42.ŞURA SÛRESİ

[Mekki, 53 ayet.]
[Adını 38. ayetteki “şura/danışma” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ha, Mîm.

2. Ayn, Sin Kaf.

3. O Azîz ve Hakîm olan Allah, sana ve senden öncekilere işte böyle vahyeder. [4/163-164; 42/51]

4. Göklerde ve yerde olanlar O’nundur. O Alî’dir, Azîm’dir.

5. Gökler, neredeyse üstlerinden çatlayacaklar. Melekler ise Rablerini hamd ile tesbih ederler ve yerdeki kimselere bağışlanma dilerler. İyi bilin ki, Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir.

6. O’nun peşi sıra evliya edinenlere gelince, Allah onların üzerinde gözetleyicidir. Sen onlara vekil değilsin.

7. İşte biz sana, böyle Arapça bir Kur’ân vahyettik ki; şehirlerin anasını (:Mekke’yi) ve çevresinde olanları uyarasın ve hakkında şüphe olmayan toplanma günüyle de uyarasın. Onların bir kısmı cennette, bir kısmı da çılgınca yanan ateştedir. [12/2; 41/3; 43/3; 46/12]

8. Allah dileseydi, onları tek bir ümmet yapardı. Fakat O, dilediğini kendi rahmetine sokar. Zalimlerin ise ne bir velisi vardır ne de yardımcısı. [10/99; 11/118; 29/22]

9. Yoksa onlar O’nun peşi sıra evliya mı edindiler? İşte Allah; veli O’dur, ölüleri dirilten de O’dur. O her şeye kâdirdir. [7/196; 17/111]

10. Hakkında ihtilafa düştüğünüz herhangi bir konuda hüküm Allah'a aittir. İşte Rabbim olan Allah; O’na tevekkül ettim ve yalnızca O’na yöneldim. [16/64]

11. Göklerin ve yerin yoktan yaratıcısıdır. Size kendi nefislerinizden (:cinslerinizden) eşler, hayvanlardan da çiftler var etti. Sizleri bu düzen içinde türetiyor. O’nun benzeri hiçbir şey yoktur. O Semî’dir, Basîr’dir. 4/1; 7/189; 36/36]

12. Göklerin ve yerin anahtarları O’nundur. O, dilediğine rızkı genişletir dilediğine de daraltır. O, her şeyi en iyi bilendir. [6/59; 15/21; 39/63; 13/26]

13. O, "Dini dosdoğru ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin." diye dinden Nuh'a emrettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya emrettiğimizi sizin için de şeriat yaptı. Senin kendilerini çağırdığın şey, müşriklere ağır geldi. Allah dilediğini buna seçer ve içten kendisine yöneleni hidayete ulaştırır. [5/68; 6/159; 4/163; 13/27; 31/22]

14. Onlar, kendilerine ilim geldikten sonra, yalnızca aralarındaki taşkınlık ve kıskançlık dolayısıyla ayrılığa düştüler. Eğer Rabbinden, adı konulmuş bir süreye kadar belirlenmiş bir söz olmasaydı, aralarında iş bitirilmişti. Onların ardından kitaba mirasçı olanlar ise, ona karşı bir kararsızlık içindedirler. [41/45; 45/17; 29/53; 16/61]

15. Öyleyse, sen davet et ve emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Onların hevâlarına uyma. De ki “Allah'ın indirdiği her kitaba inandım. Aranızda adaletli davranmakla emrolundum. Allah bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz size. Bizimle sizin aranızda tartışılacak bir şey yok. Allah bizi bir araya toplayacaktır, varış da O’nadır." [15/94; 22/67; 28/87; 40/42]

16. Onun davetini kabul ettikten sonra hâlâ Allah hakkında tartışanların gerekçeleri, Rableri katında geçersizdir. Onlara bir gazap ve şiddetli bir azap vardır. [16/84; 45/35; 66/7]

17. Allah ki, hak olmak üzere kitabı ve mizanı indirdi. Ne bilirsin; belki de son saat yakındır. [10/108; 40/59; 43/66]

18. Onda acele edenler, ona inanmayanlardır. İman edenler ise, ona karşı bir kaygı içindedirler ve onun gerçek olduğunu bilirler. İyi bilin ki, son saat hakkında tartışanlar, derin bir sapkınlık içindedirler. [7/187; 79/45]

19. Allah kullarına karşı lütuf sahibidir; dilediğini rızıklandırır. O Kaviyy'dir, Azîz'dir.

20. Kim ahiret kazancını isterse, onun kazancını artırırız. Kim dünya kazancını isterse, ona da ondan veririz; ancak onun ahirette hiçbir nasibi yoktur. [2/200; 3/145; 11/15-16]

21. Yoksa onların birtakım ortakları mı var ki, Allah'ın izin vermediği şeyleri, dinden kendilerine bir şeriat kıldılar? Eğer ayırmaya dair kesin söz olmasaydı, aralarında hüküm (:karar) verilirdi. Zalimler için elim bir azap vardır. [28/70; 6/106]

22. O gün zalimleri kazandıkları dolayısıyla korkuyla titrerlerken görürsün; o yaptıkları da üstlerine çöküvermiştir. İman edip salih amellerde bulunanlar ise, cennet bahçelerindedirler. Onların dilediği her şey Rableri yanındadır. İşte büyük lütuf budur.

23. Allah'ın iman edip salih amellerde bulunan kullarına müjdelediği işte budur. De ki "Buna karşılık sizden, yakın bir sevgiden başka bir ücret istemiyorum." Kim bir iyilik kazanırsa, ona iyiliği artırırız. Allah Gafûr'dur, Şekûr'dur. [38/86; 52/40]

24. Yoksa onlar "O Allah adına yalan uydurdu." mu diyorlar? Eğer Allah dilerse, senin kalbini mühürler ve Allah bâtılı imha edip, kelimeleriyle hakkı gerçekleştirir. O sinelerin özünü en iyi bilendir. [11/13; 21/18,)

25. Kullarından tevbeyi kabul eden, kötülükleri affeden ve yaptıklarınızı bilen O'dur. [4/31; 40/3; 66/8]

26. O, iman edip salih amellerde bulunanlara icabet eder ve onlara kendi lütfundan arttırır. Kâfirlere gelince; onlara şiddetli bir azap vardır. [40/60]

27. Eğer Allah kulları için rızkı geniş tutup yaysaydı, yeryüzünde azarlardı. Ancak O, dilediği miktar ile indirir. O Habîr'dir, Basîr'dir. [39/52; 28/76-83]

28. Onlar umutlarını kestikten sonra yağmuru indiren ve rahmetini yayan odur. O Velî'dir, Hamîd'dir.

29. Göklerin ve yerin yaratılması ve onlarda canlıları yayması da O'nun ayetlerindendir. Dilediği zaman onları toplamaya kâdir olan da O'dur.

30. Size isabet eden her musibet, ancak ellerinizin kazandığı dolayısıyladır. Yine de çoğunu affeder. [4/62, 79]

31. Yeryüzünde O'nu aciz bırakamazsınız. Sizin Allah'ın peşi sıra ne bir veliniz vardır, ne de bir yardımcınız.

32. Denizde yüksek dağlar gibi seyreden gemiler O'nun ayetlerindendir.

33. Dilerse, rüzgârı durdurur, böylece onun üstünde kalakalırlar. Bunda çokça sabreden, çokça şükreden herkes için ayetler vardır.

34. Ya da kazandıkları dolayısıyla onları yok eder, birçoğunu da affeder.

35. Ayetlerimiz hakkında tartışanlar bilsinler ki onların kaçıp kurtulacağı bir yer yoktur. [40/56; 41/40]

36. 37.38. Size verilen herhangi bir şey, dünya hayatının geçimliğidir. Allah katında olanlar ise; iman edip Rablerine tevekkül edenler, büyük günahlardan ve fahşadan kaçınanlar ve gazaplandıkları zaman bağışlayanlar, Rablerine icabet edenler, salâtı yerine getirenler için daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Onların işleri aralarında şûra iledir. Onlar kendilerine rızık olarak verdiklerimizden de infak ederler.[39/36;65/3] [4/31] [3/159; 24/62]

39. Bir saldırıya uğradıklarında aralarında yardımlaşırlar.

40. Suçun karşılığı, onun dengi olan bir cezadır. Ama kim affeder ve ıslah ederse artık onun mükâfatı Allah'a aittir. O zalimleri sevmez. [6/160; 99/8; 42/43]

41. Kim zulme uğradıktan sonra kendini savunur (:hakkını alır)sa, artık onlara aleyhlerinde bir ceza yoktur.

42. Ceza, ancak insanlara zulmeden ve yeryüzünde haksız yere tecavüz ve haksızlıkta bulunanlar içindir. İşte bunlara elim bir azap vardır.

43. Kim sabreder ve bağışlarsa, bu, azmedilecek işlerdendir.

44. Allah kimi dalâlette bırakırsa, artık bundan sonra onun hiçbir velisi yoktur. Azabı gördüklerinde, o zalimleri bir görsen; "Geri dönmeye bir yol var mı?" derler. [30/57]

45. Onların ateşe sunulurken zilletten başları önlerine düşmüş bir halde, gizlice göz ucuyla baktıklarını görürsün. İman edenler şöyle der. “Hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini, hem de ehlini hüsrana uğratmışlardır.” Şunu iyi bilin ki zalimler kalıcı bir azap içindedirler. [39/15]

46. Onların Allah'ın peşi sıra kendilerine yardım edecek evliyası yoktur. Allah kimi saptırırsa, artık onun için hiçbir çıkış yolu yoktur.

47. Allah'tan, geri çevrilmesi olmayan bir gün gelmeden önce, Rabbinize (:davetine) icabet edin. O gün, sizin için ne sığınılacak bir yer var, ne de inkâra bir yol. [82/17-19; 69/18]

48. Eğer sırt dönerlerse, bil ki biz seni onlara bekçi olarak göndermedik. Sana düşen, yalnızca tebliğdir. Gerçek şu ki, biz insana tarafımızdan bir rahmet tattırdığımızda, ona sevinir. Eğer onlara kendi elleriyle yaptıklarından dolayı bir kötülük dokunursa, insan hemen nankör kesilir. [5/67, 99; 36/17]

49. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine kızlar bahşeder, dilediğine de erkekler bahşeder, [25/2, 26; 17/111]

50. Veya erkekler ve kızlar olarak ikiz verir. Dilediğini kısır bırakır. O Alîm'dir, Kadîr'dir.

51. Kendisiyle Allah'ın konuşması, bir beşer için olacak şey değildir; ancak bir vahy yolu ile ya bir perde arkasından ya da bir elçi gönderip kendi izniyle dilediğine vahyetmesi başka. O Alî'dir Hakîm'dir. [2/253; 4/164; 7/143]

52. Böylece sana emrimizden bir ruh vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Ancak biz onu bir nur kıldık; onunla kullarımızdan dilediklerimizi hidayete ulaştırırız. Kesinlikle sen, dosdoğru bir yola yöneltiyorsun; [16/2; 40/15; 28/86]

53. Göklerde ve yerde bulunanların tümü kendisine ait olan Allah'ın yoluna. İyi bilin ki bütün işler Allah'a döner.

43.ZUHRUF SÛRESİ

[Mekki, 89 ayet.]
[Adını 35. ayetteki “zuhruf/süs” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ha, Mîm.

2. Apaçık kitaba yemin olsun ki; [4/174; 22/16; 41/3]

3. Gerçekten biz onu, düşünüp anlayasınız diye Arapça bir Kur’ân kıldık. [12/2; 41/44; 42/7; 46/12]

4. O, bizim katımızda olan ana kitaptadır; çok yücedir, hüküm ve hikmet doludur. [13/39]

5. Siz aşırı giden bir kavimsiniz diye, şimdi o zikirle (:vahiy) uyarmaktan vaz mı geçelim?

6. Oysa biz, öncekiler için de nice nebîler gönderdik.

7. Kendilerine gelen her nebî ile mutlaka alay ediyorlardı.

8. Biz, kuvvet bakımından onlardan daha üstün olanları da helâk ettik. Öncekilerin misali geçti.

9. Andolsun, onlara "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlaka "Onları Azîz ve Alîm olan yarattı.” derler. [29/61; 39/38; 43/87]

10. O, yeri sizin için bir beşik kılan ve varacağınız yere ulaşmanız için yeryüzünde size yollar var edendir.

11. O, belli bir ölçüyle gökten su indirendir. Onunla ölü bir beldeyi dirilttik. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız. [30/50; 41/39]

12. O, bütün çiftleri yarattı ve size bineceğiniz gemiler ve hayvanlar var etti, [51/49; 36/36]

13. Onların sırtlarına binesiniz, sonra onlara bindiğiniz zaman Rabbinizin ni'metini anasınız ve şöyle diyesiniz. "Bunları bize boyun eğdiren Allah münezzehtir, yoksa biz bunlara boyun eğdiremezdik." [36/71-72; 23/21]

14. Biz, Rabbimize döneceğiz."

15. Fakat onlar, kullarından bir kısmını, Allah'ın bir parçası saydılar. İnsan apaçık bir nankördür. [6/163; 13/16; 14/34]

16. Yoksa O, yarattıklarından kızları (kendine) aldı da erkekleri size mi ayırdı? [16/57; 17/40; 37/149-157; 52/39]

17. Oysa onlardan biri, Rahmân'a isnat ettiği kızlar ile müjdelendiğinde, içi kahır dolu olarak yüzü simsiyah kesilir. [16/57-59]

18. Süs içinde yetiştirilen ve mücadeleyi beceremiyeni öyle mi?

19. Rahmân'ın kulları olan melekleri dişi saydılar. Onların yaratılışlarına mı şahit oldular? Onların bu şahitlikleri yazılacak ve onlara sorulacaktır. [37/150; 53/27-28]

20. Dediler ki "Eğer Rahmân dileseydi, biz onlara kulluk etmezdik." Onların bundan yana hiçbir bilgileri yoktur. Onlar, yalnızca zan ve tahminle yalan söylüyorlar. [6/148; 16/35; 51/10]

21. Yoksa biz, bundan önce kendilerine bir kitap verdik de şimdi ona mı dayanıyorlar? [35/40; 46/4]

22. Oysa dediler ki "Atalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk; biz de onların izleri üzerinde doğru yoldayız." [2/170; 31/21; 5/104]

23. Senden önce de bir memlekete uyarıcı gönderdiysek oranın refahtan şımarmış ileri gelenleri "Biz atalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk, onların izlerine uyduk." demişlerdir.

24. Resulleri "Size, atalarınızı üzerinde bulduğunuzdan daha doğru bir şey getirmiş olsam da mı?" dedi. Onlar da "Biz, sizinle gönderileni inkâr ediyoruz." dediler.

25. Böylece onlardan intikam aldık. Bak; yalan sayanların âkibeti nasıl oldu? [39/37; 30/47; 14/47]

26. İbrahim, babasına ve kavmine demişti ki "Sizin kulluk ettiklerinizden uzağım.

27. Ben ancak beni yaratana kulluk ederim. O beni hidayete ulaştıracaktır. [60/4]

28. Bu sözünü, (hakka) dönsünler diye ardından geleceklere kalıcı bir ilke kıldı.

29. Doğrusu, onları ve atalarını kendilerine hak ve apaçık bir resul gelinceye kadar yararlandırdım. [9/33; 10/82]

30. Ancak kendilerine hak gelince "Bu bir sihirdir, biz onu inkâr ediyoruz.” dediler.

31. Bir de "Bu Kur’ân, iki şehirden birinin büyük bir adamına indirilmeli değil miydi?" dediler. [28/68; 6/124; 57/29]

32. Rabbin’in rahmetini onlar mı taksim ediyor? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık. Onlardan bir bölümünü, birbirlerine iş gördürebilsinler diye diğerlerinin üzerinde derecelerle yükselttik. Rabbinin rahmeti onların biriktirip yığdıklarından daha hayırlıdır.

33. Eğer insanlar (küfürde birleşen) tek bir ümmet olmayacak olsaydı, Rahmân’a nankörlük edenlerin evlerinin çatılarını ve üzerine çıkıp yükseldikleri merdivenleri gümüşten yapardık.

34. Evlerine kapılar ve üzerinde yaslanacakları koltukları,

35. Ve süsleri de... Bunların hepsi geçici hayatın geçimliğidir. Ahiret ise Rabbin katında muttakiler içindir. [2/2-5]

36. Kim Rahmân’ın zikrini (:Kur’ân’ı) görmezlikten gelirse, ona bir şeytanı musallat ederiz de onun yakın bir dostu olur. [41/25; 20/124-126; 58/19]

37. Şeytanlar, onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise, kendilerinin doğru yolda olduklarını sanırlar. [7/175; 18/105; 72/17]

38. Nihayet, bize geldiği zaman “Keşke benimle senin aranda doğu ve batı kadar uzaklık olsaydı. Ne kötü yakın arkadaşmışsın!” der. [4/38; 25/27-29; 50/27]

39. O gün bu pişmanlık size bir fayda sağlamayacaktır. Çünkü siz zalimlik ettiniz. Azapta da artık ortaksınız. [39/47; 33/66]

40. Öyleyse sağırlara sen mi işittireceksin veya körlere ve açıkça bir sapkınlık içinde bulunanı hidayete sen mi ulaştıracaksın? [30/52-53; 47/23]

41. Şayet biz seni alıp götürürsek, elbette onlardan intikam alırız; [43/25, 55; 44/16]

42. Ya da kendilerine va'dettiğimiz şeyi onlara gösteririz ki, biz onlara güç yetiririz.

43. Şu halde, sana vahyedilene sımsıkı sarıl; çünkü doğru yol üzerindesin. [6/106; 10/15, 109; 34/50]

44. Bu Kur'ân, sen ve kavmin için bir hatırlatmadır. Siz (ondan) sorgulanacaksınız. [7/6; 21/10; 38/1; 5/3; 102/8]

45. Senden önce gönderdiğimiz resullerimizi soruştur. Biz, Rahmân'ın peşi sıra kulluk edilecek ilahlar kıldık mı? [41/43; 21/25]

46. Andolsun, biz Musa'yı, Firavun'a ve onun önde gelen çevresine ayetlerimizle gönderdik. O da, dedi ki "Gerçekten ben, âlemlerin Rabbinin resulüyüm."

47. Onlara ayetlerle geldiği zaman, alay ediyorlardı.

48. Onlara her biri diğerinden daha büyük ayetler (:mucizeler) gösterdik. Belki vazgeçerler diye onları azaba uğrattık. [7/130,135]

49. Ey sihirbaz! Sana verdiği söze dayanarak bizim için Rabbine dua et. Biz de doğru yola döneceğiz, demişlerdi.

50. Onlardan azabı kaldırdığımız zaman da hemen sözlerinden cayıyorlardı.

51. Firavun, kavmine seslenerek dedi ki "Ey kavmim! Mısır'ın mülkü ve şu altımda akmakta olan ırmaklar benim değil mi? Yine de görmeyecek misiniz?"

52. "Yoksa ben şu zavallı, meramını anlatamayacak adamdan hayırlı değil miyim?"

53. “Ona altından hazineler verilmeli veya onunla birlikte yakınında yer alan melekler gelmeli değil miydi?” [11/12; 6/111; 15/8; 11/31]

54. (Firavun) kendi kavmini aşağıladı, onlar da ona boyun eğdiler. Onlar, fâsık olan bir kavimdi. [61/5; 63/6]

55. Nihayet bizi öfkelendirdikleri zaman, onların hepsini suda boğarak, onlardan intikam aldık. [43/25]

56. Onları, sonradan gelecekler için hem bir ibret hem de örnek kıldık.

57. Meryem’in oğlu misal olarak verilince, senin kavmin onun hakkında yaygaraya başlayıp,

58. “Bizim ilahlarımız mı daha iyidir, yoksa O mu?” diyorlar. Sana bunu sadece tartışmak için söylüyorlar. Zaten onlar kavgacı bir toplumdur. [18/54; 40/35]

59. O, yalnızca bir kuldur; kendisine nimet verdik ve onu İsrailoğullarına bir misal kıldık.

60. Eğer dileseydik, yeryüzünde sizin yerinize geçecek melekler kılardık.

61. Kuşkusuz o (:vahiy), son saat için bir bilgidir. Öyleyse ondan yana hiçbir kuşkuya kapılmayın ve bana uyun. Dosdoğru yol budur. [22/7; 40/59; 16/77; 42/17]

62. Şeytan sakın sizi alıkoymasın. O, sizin için apaçık bir düşmandır. [7/16-17; 36/60-62]

63. İsa, belgelerle gelince, dedi ki "Size hikmet ile hakkında ihtilafa düştüğünüz şeylerin bir kısmını açıklamak için geldim. Allah’a karşı takvalı olun ve bana uyun!”

64. "Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; şu halde O’na kulluk edin. Dosdoğru yol budur."

65. Sonra, içlerinden birtakım fırkalar ihtilafa düştü. Artık, elim bir günün azabından vay o zulmedenlerin hâline. [6/159]

66. Onlar, hiç farkına varmadan ansızın gelecek olan son saatten başkasını mı bekliyorlar? [21/40; 22/55]

67. Muttakiler hariç olmak üzere, o gün, dostlar birbirine düşmandır.

68. "Ey kullarım! Bugün sizin için korku yoktur ve siz üzülmeyeceksiniz de; [10/62; 35/34,35]

69. Onlar ki, ayetlerime iman edenler ve Müslüman olanlardır."

70. "Siz ve eşleriniz sevinç ve neşe içinde cennete girin." [13/23; 36/56; 52/21]

71. "Onların etrafında altın tepsiler ve testiler dolaştırılır; orada canların çektiği ve gözlerin zevk aldığı her şey vardır. Siz orada sürekli kalacaksınız."

72. "İşte, yaptıklarınız dolayısıyla mirasçı kılındığınız cennet budur."

73. "Orada sizin için birçok meyveler vardır; onlardan yersiniz."

74. Mücrimler, cehennem azabı içinde sürekli kalacaklardır.

75. Onlardan (azap) hafifletilmeyecek ve onlar orada umutlarını kaybetmiş olacaklardır.

76. Biz onlara zulmetmedik; ancak onlar, kendileri zalimlerdir. [10/44; 35/32; 39/32]

77. Cehennem bekçisine "Ey Malik! Rabbin bizim işimizi bitirsin." diye seslenirler. O da "Siz hep böyle kalacaksınız.” der.

78. Andolsun, size hakkı getirdik, fakat birçoğunuz hakkı çirkin görüp tiksinenlerdiniz. [23/70-71; 47/26-28]

79. Yoksa onlar, işi sıkı mı tuttular? Biz de işi sıkı tutanlarız.

80. Yoksa onlar; bizim sırlarını ve gizli konuşmalarını duymadığımızı mı sanıyorlar? Aksine, yanlarındaki melek elçilerimiz yazıyorlar. [50/16-17; 82/11-12]

81. De ki "Eğer Rahmân'ın çocuğu olsaydı, O’na kulluk edenlerin ilki ben olurdum." [19/35, 88, 93]

82. Göklerin ve yerin Rabbi, arşın da Rabbi, onların nitelendirdiklerinden münezzehtir.

83. Artık bırak onları, kendilerine vadedilen günlerine kavuşuncaya kadar dalsınlar ve oynaya dursunlar. [15/3; 23/54; 52/45]

84. Gökte de ilah, yerde de ilah O’dur. O, Hakîm Ve Alîm’dir.

85. Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü (:hükümranlığı) kendisinin olan ne yücedir. Son saatin ilmi O’nun katındadır ve O’na döndürüleceksiniz. [79/42-44; 16/77; 40/59]

86. O’nun peşi sıra yakardıkları şefaat edemezler; ancak hakka şahitlik edenler onlara yakarmazlar. Çünkü onlar (gerçeği) bilirler. [6/51-70; 39/43-44]

87. Andolsun, onlara "Kendilerini kim yarattı?" diye soracak olsan, "Allah" derler. Nasıl da çevriliyorlar? [43/9]

88. Elçinin “Ey Rabbim!” deyişine yemin olsun ki, onlar iman etmeyen bir toplumdur. [73/10; 32/30; 51/54]

89. Artık sen onlardan vazgeç, "Selam!" de. Yakında bilecekler.

44.DUHAN SÛRESİ

[Mekki, 59 ayet]
[Adını 10. ayetteki “duhan/duman” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ha, Mîm.

2. Apaçık kitaba yemin olsun; [43/2]

3. Onu mübarek bir gecede indirdik, gerçekten biz uyarıcılarız. [2/185; 97/1-5; 19/64]

4. O gecede her hikmetli iş ayrılır;

5. Katımızdan bir emir ile. Biz, elçi gönderenleriz;

6. Rabbinden bir rahmet olarak. O, Semî’ ve Alîm olandır;

7. Eğer kesin olarak inanıyorsanız Allah, göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbidir. [13/2-16; 30/60]

8. O’ndan başka ilah yoktur; hayat verir ve öldürür. Sizin de Rabbinizdir, geçmiş atalarınızın da Rabbidir. [21/21-22; 43/84]

9. Fakat onlar kararsızlık içinde eğlenirler.

10. Öyleyse sen, göğün açıkça bir duman getireceği günü gözle;

11. (O duman) İnsanları sarıp kuşatır. Bu, acı veren bir azaptır.

12. "Rabbimiz! Azabı bizden kaldır; artık biz inananlarız."

13. Nerede onlarda düşünmek! Oysa onlara, açıkça anlatan bir resul gelmişti.

14. Sonra, ondan yüz çevirdiler ve: "Bu, öğretilmiş bir delidir." dediler. [25/4; 34/8, 46; 46/8]

15. Biz, azabı biraz kaldırırız, siz de tekrar dönersiniz.

16. Büyük bir şiddetle yakalayacağımız gün, biz intikam alacağız. [43/25, 55]

17. Andolsun, biz kendilerinden önce, Firavun'un kavmini de denedik. Onlara kerim bir resul gelmişti;

18. "Allah'ın kullarını bana teslim edin; ben, sizin için güvenilir bir resulüm." demişti. [23/47; 26/22; 21/25])

19. "Allah'a karşı büyüklenmeyin; size apaçık, bir yetkiyle geliyorum." [4/36; 16/23; 31/18; 57/23]

20. "Ben, beni taşlamanızdan benim de Rabbim sizin de Rabbinize sığındım." [11/91; 19/46; 26/116; 36/18]

21. "Eğer bana inanmıyorsanız, benden uzak durun."

22. Musa "Bunlar, mücrim bir kavimdir." diyerek Rabbine dua etti.

23. Allah, "Kullarımı geceleyin yola çıkar, siz takip edileceksiniz." dedi. [20/77; 26/52]

24. "Denizi açık halde terket. Çünkü onlar suda boğulacak bir ordudur."

25. Onlar nice bahçeler ve pınarlar terk etmişlerdi;

26. Ekinleri, güzel konakları,

27. İçinde zevk sürdükleri nice nimetleri…

28. İşte böyle! Onları başka bir kavme miras bıraktık.

29. Onlara ne gök ağladı, ne de yer! Onlara mühlet de verilmedi.

30. Andolsun, İsrailoğullarını o alçaltıcı azaptan kurtardık;

31. Firavun'dan da (kurtardık). O haddi aşan bir zorba idi.

32. Biz onları bilerek insanlığa (:o zamanın milletlerine) üstün kıldık.

33. Onlara, apaçık imtihanlar bulunan ayetler verdik.

34. Bunlar ise diyorlar ki

35. "İlk ölümümüzden sonra bir şey yoktur. Biz diriltilecek değiliz."

36. "Eğer doğru söyleyenler iseniz, atalarımızı getirin." [83/4-6; 16/38; 45/225-28; 75/1-4]

37. Onlar mı hayırlı, yoksa Tübba' kavmi ve onlardan öncekiler mi? Biz onları helâk ettik. Çünkü onlar, mücrimlerdi. [50/14]

38. Biz gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları bir oyun ve oyalanma konusu olsun diye yaratmadık. [21/16; 3/191; 14/19]

39. Onları yalnızca hak ile yarattık. Ancak onların çoğu bilmez.

40. O ayırma günü, onların hepsine söz verilen vakittir. [77/13; 30/14; 34/26; 36/59]

41. O gün, dostun dosta hiçbir şekilde faydası olmaz. Onlara yardım da edilmez; [14/31; 82/17-19]

42. Ancak Allah'ın merhamet ettiği hariç. O, Azîz ve Rahîm olandır. [40/51; 47/11; 22/40]

43. 46. Doğrusu günahkârların yiyeceği zakkum ağacıdır; karınlarda suyun kaynaması gibi kaynayan, erimiş maden gibidir. [37/62-63; 56/52]

47. "Onu tutun da cehennemin ortasına sürükleyin.

48. Sonra başının üstüne kaynar su azabından dökün!

49. Tat bakalım; sen güya çok güçlü, şerefli biriydin !

50. İşte bu, sizin hakkında şüphe ettiğiniz şeydir."

51. Muttakilere gelince; kesinlikle onlar, güvenli bir yerdedirler;

52. Bahçelerde ve pınarlarda.

53. Halis ipek ve parlak atlastan elbiseler giyerek, karşılıklı otururlar. [18/31; 22/23; 35/33; 76/21]

54. İşte böyle! Onları iri gözlü hurilerle evlendirmişizdir.

55. Orada, güven içinde her türlü meyveyi isterler;

56. Orada, ilk ölümden başka ölüm tatmazlar. Allah da onları cehennem azabından korumuştur;

57. Rabbinden, bir lütuf olarak. İşte bu büyük bir kazançtır. [21/101-103]

58. Biz Kur'ân'ı düşünsünler diye senin dilinle kolaylaştırdık. [14/4; 19/97; 54/17,22,32,40; 41/44]

59. O halde gözle, çünkü onlar da gözlüyorlar.

45.CASİYE SÛRESİ

[Mekki, 37 ayet]
[Adını 28. ayetteki “casiye/diz çökmüş” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ha, Mîm.

2. Kitabın indirilmesi, Azîz ve Hakîm olan Allah'tandır. [41/2; 44/3]

3. İnananlar için göklerde ve yerde deliller vardır. [2/164]

4. Sizin yaratılışınızda ve üretip yaydığı canlılarda kesin olarak inanan bir kavim için deliller vardır.

5. Gece ile gündüzün ardarda gelişinde, Allah'ın gökten rızık indirip ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesinde ve rüzgârları yönetmesinde aklını kullanan bir toplum için ayetler (:deliller) vardır.

6. İşte bunlar, Allah'ın ayetleridir; sana bunları hak olmak üzere okuyoruz. Öyleyse onlar, Allah'tan ve ayetlerinden sonra hangi söze inanacaklar? [4/87; 18/6; 53/59,60; 39/23]

7. Her iftiracı günahkârın vay hâline.

8. Kendisine Allah'ın ayetleri okunurken işitir, sonra müstekbirce sanki işitmemiş gibi ısrar eder. Artık sen onu elim bir azapla müjdele. [7/179; 25/44; 39/60, 72]

9. Ayetlerimizden bir şey öğrendiği zaman, alay konusu edinir. İşte onlar için alçaltıcı bir azap vardır. [30/10; 31/6]

10. Ardından da cehennem! Ne kazandıkları şeyler, ne de Allah'ın peşi sıra evliya edindikleri de onlara hiçbir yarar sağlamaz. Onlara çok büyük bir azap vardır.

11. Bu Kur’ân bir hidayettir. Rablerinin ayetlerini inkâr edenlere ise, onlar için, en iğrenç olanından elim bir azap vardır.

12. Allah ki, içinde emri ile gemiler akıp gitsin, lütfundan arayıp şükredesiniz diye denizleri hizmetinize verendir.

13. Göklerdeki ve yerdeki her şeyi kendi katından sizin hizmetinize verendir. Bunda düşünen bir toplum için ayetler vardır.

14. İman edenlere söyle, Allah'ın günlerini ummayanları (şimdilik) bağışlasınlar. Her kavim kazandıklarıyla karşılık görecektir. [7/179]

15. Kim salih bir amelde bulunursa, kendi lehinedir, kim de kötülük yaparsa, artık kendi aleyhinedir. Sonra siz Rabbinize döndürüleceksiniz. [4/85]

16. Andolsun, biz İsrailoğullarına kitap, hüküm ve nübüvvet verdik, onları temiz ve güzel şeylerle rızıklandırdık ve onları insanlara üstün kıldık.

17. Onlara bu emirden (:vahiy) açık belgeler verdik. Fakat onlar, kendilerine ilim geldikten sonra, yalnızca aralarındaki 'taşkınlık ve kıskançlıktan' dolayı ihtilafa düştüler. Rabbin, hakkında ihtilafa düştükleri şeyde kıyamet günü aralarında hüküm verecektir. [42/14]

18. Sonra seni de bu emirden (:vahiy) bir şeriat üzere kıldık; öyleyse sen ona uy ve bilmeyenlerin hevalarına uyma. [42/21]

19. Çünkü onlar, Allah'tan gelecek hiçbir şeyi senden savamazlar. Zalimler, birbirlerinin evliyasıdır. Allah ise, muttakilerin velisidir. [2/257; 7/3, 196]

20. Bu Kur'ân, insanlar için basiretlerdir. Kesin olarak inanan bir kavim için de bir hidayet ve bir rahmettir. [35/19-24]

21. Yoksa kötülükleri yapıp duranlar, kendilerini iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı; hayatlarının ve ölümlerinin bir mi olacağını sandılar? Ne kötü hüküm veriyorlar! [8/50; 16/28, 32]

22. Allah, gökleri ve yeri hak olarak yarattı. Böylece herkes kazandıklarının karşılığını görecek ve kimse haksızlığa uğratılmayacaktır. [52/21; 74/38; 21/47]

23. Hevasını ilah edinen ve Allah'ın bir ilim üzere kendisini saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözüne bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra ona kim yol gösterir? Hâlâ düşünmez misiniz? [25/43, 4/155]

24. Dünya hayatımızdan başka hayat yoktur. Ölürüz ve yaşarız. Bizi zamandan başka bir şey yok etmez, dediler. Onların bu konuda bir bilgileri yoktur. Onlar, yalnızca zannederler.

25. Onlara açık belgeler olarak ayetlerimiz okunduğu zaman, onların gerekçeleri "Eğer doğru söyleyenler iseniz, atalarımızı getirin." demekten başkası değildir.

26. De ki "Allah size hayat veriyor, sonra sizi öldürüyor, sonra kendisinde hiçbir şüphe olmayan kıyamet günü O sizi bir araya getirecektir. Ancak insanların çoğu bilmezler." [75/4; 37/16-24]

27. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Saatin gerçekleşeceği gün, işte o gün, bâtıla sapmış olanlar hüsrana uğrayacaklardır.

28. O gün sen, her ümmeti diz üstü çökmüş olarak görürsün. Her ümmet, kendi kitabına çağrılır. "Bugün işlediklerinize karşılık verilir." [17/13-14]

29. "Bu bizim kitabımızdır; sizin aleyhinizde gerçeği söylüyor. Biz sizin yaptıklarınızı yazıyorduk." [23/62; 18/49; 43/80; 57/22]

30. İman edip salih amellerde bulunanlara gelince; Rableri onları rahmetinin içine alır. İşte apaçık kazanç budur.

31. İnkâr edenlere gelince (onlara şöyle denir); "Size karşı ayetlerim okunduğunda büyüklük taslayıp mücrim bir kavim olmuştunuz değil mi?" [45/8]

32. " Allah'ın vaadi haktır, son saatte hiçbir şüphe yoktur." denince, siz "Son saat de neymiş, biz bilmiyoruz; bir zan olduğunu düşünüyoruz; biz, ikna olmuş değiliz." demiştiniz. [18/36; 41/50; 39/20]

33. Yaptıkları kötülükler ortaya çıkmış ve alay ettikleri şey de kendilerini kuşatmıştır.

34. Onlara, “Sizin bu gününüzle kavuşmayı unuttuğunuz gibi biz de bugün sizi unuturuz. Yeriniz ateştir. Sizin hiçbir yardımcınız da yoktur.” denilir. [9/67; 32/14; 59/19]

35. Bunun sebebi, Allah'ın ayetlerini alaya almanız ve dünya hayatının sizi aldatmasıdır. Artık ne oradan çıkarılırlar, ne de mazeret bildirmelerine izin verilir. [30/57; 6/70; 66/7]

36. Şu halde hamd, göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve âlemlerin Rabbi Allah'ındır.

37. Göklerde ve yerde azamet O’nundur. O Azîz ve Hakîm’dir.

46.AHKÂF SÛRESİ

[Mekki, 35 ayet]
[Adını 21. ayetteki “ahkâf/kum tepeleri” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ha, Mîm.

2. Kitabın indirilmesi, Azîz ve Hakîm olan Allah'tandır. [45/2; 44/3]

3. Biz gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları ancak hak ile ve belirli bir süre için yarattık. İnkâr edenler ise, uyarıldıkları şeye sırt dönüyorlar. [6/73, 101; 38/27; 44/38-39; 13/2]

4. De ki Allah’ın peşi sıra yakardıklarınızı gördünüz mü? Yerde ne yarattıklarını bana gösterin. Yoksa onların göklerde bir ortaklığı mı var? Eğer doğru söyleyenler iseniz, bundan önce bana bir kitap veya ilminden bir eser (:bilgi kalıntısı) getirin. [31/10, 11, 20, 30; 16/20]

5. Allah'ı bırakıp kıyamet gününe kadar kendisine cevap vermeyecek şeylere yakarandan daha sapkın kimdir? Oysa onlar, bunların yakarmalarından habersizdirler. [10/28-29; 28/62, 64; 22/12]

6. İnsanlar toplandığı zaman, yakardıkları onlara düşman kesilirler ve kulluklarını da inkâr ederler.

7. Ayetlerimiz onlara açıkça okunduğu zaman, kendilerine gelen gerçeği inkâr edenler şöyle dediler: Bu, apaçık bir sihirdir!

8. (Yoksa) “Onu uydurdu mu?” diyorlar. De ki "Eğer onu uydurmuşsam, beni Allah’tan kurtaracak hiçbir şeye sahip değilsiniz. O, sizin onun (:Kur’an) hakkında yaptığınız taşkınlığı daha iyi bilir. Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O Gafûr’dur, Rahîm’dir." [11/35; 32/3; 13/43]

9. De ki "Ben resullerin ilki değilim, bana ve size ne yapılacağını da bilemiyorum. Ben, yalnızca bana vahyedilene uyarım ve ben, sadece apaçık bir uyarıcıyım.” [34/50; 6/50; 10/15]

10. De ki "Ne dersiniz? Eğer bu Kur’ân, Allah katından ise, siz de onu inkâr etmişseniz ve İsrailoğullarından bir şahit bunun bir benzerine şahitlik edip iman etmişse ve siz de büyüklük taslamışsanız (ne olacak)? Allah zalim olan bir kavmi hidayete ulaştırmaz.” [4/168-169]

11. İnkâr edenler, iman edenler için dediler ki "Eğer Kur’ân hayırlı bir şey olsaydı, onlar onu kabulde bizi geçemezlerdi.” Oysa onlar, onunla hidayete ulaşmadıklarından "Bu, eski bir uydurmadır." diyecekler.

12. Bundan önce de, bir önder (:imam) ve bir rahmet olarak Musa'nın kitabı var. Bu da, zulmedenleri uyarmak ve muhsinlere bir müjde olmak üzere tasdik edici ve Arap diliyle (indirilmiş) bir kitaptır. [43/3]

13. "Rabbimiz Allah'tır." deyip sonra istikamet üzere olanlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. [41/30-31]

14. İşte onlar, cennetliklerdir; işlediklerine karşılık olmak üzere, orada sürekli kalacaklardır.

15. Biz insana, anne ve babasına iyilikle davranmasını tavsiye ettik. Annesi onu güçlükle taşıdı ve onu güçlükle doğurdu. Onun hamilelikte taşınması ve sütten kesilmesi, otuz aydır. Nihayet olgunluk çağına gelip kırk yaşına ulaşınca, dedi ki "Rabbim! Beni, anne ve babama verdiğin nimete şükretmeye ve senin razı olacağın salih amelde bulunmaya muvaffak et; neslimi salih kimseler yap. Ben tevbe edip sana yöneldim ve ben müslümanlardanım." [17/23; 29/8; 31/14]

16. İşte onlar, işlediklerini en iyi şekilde kabul ettiğimiz, kötülüklerini örttüğümüz, cennetlikler içinde olanlardır. İşte bu, daha önce kendilerine verilen dosdoğru vaaddir. [39/35; 25/70]

17. Anne ve babasına "Öf size, benden önce nice nesiller gelip geçmişken, (yeniden diriltilip) çıkarılacağımı mı vadediyorsunuz?" diyen kimseye, o ikisi ise Allah'a sığınarak "Yazıklar olsun sana, iman et, Allah'ın vaadi haktır." (derler). O da "Bu, eskilerin masallarından başkası değildir." der. [17/23]

18. İşte bunlar, cinlerden ve insanlardan kendilerinden önce gelip geçmiş ümmetler içinde azap sözü üzerlerine hak olmuş kimselerdir. Onlar, sonunda hüsrana uğrayanlardır.

19. Herkesin yaptıklarına göre dereceleri vardır. Bu da Allah'ın onlara yaptıklarının karşılığını tastamam vermesi içindir. Onlara asla haksızlık yapılmaz. [37/39]

20. İnkâr edenler ateşe sunulduğu gün "Dünya hayatınızda bütün güzelliklerinizi yitirdiniz. Onlardan isteğiniz gibi faydalandınız. Bugün ise, yeryüzünde haksız yere büyüklenmeniz ve fâsıklık yapmanız sebebiyle alçaltıcı bir azap ile cezalandırılıyorsunuz." denir. [11/15-16; 42/20; 79/37-39]

21. Âd kavminin kardeşini (Hûd'u) an. Zira o, kendinden önce ve sonra uyarıcıların gelip geçtiği Ahkâf (:kum tepesi) bölgesindeki kavmine, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben sizin büyük bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum." demişti.

22. Dediler ki "Sen, bizi ilahlarımızdan çevirmek için mi bize geldin? Eğer doğru söyleyenlerden isen, tehdit ettiğin şeyi, getir bize."

23. Dedi ki "İlim ancak Allah katındadır. Ben size gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum; ancak sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum."

24. Derken, azabı vadilerine doğru yönelerek gelen bir bulut şeklinde gördüklerinde, "Bu bize yağmur yağdıracak bir buluttur." dediler. Oysa o, kendisi için acele ettiğiniz şeydir. İçinde elim bir azap olan rüzgârdır! [69/6-8]

25. Rüzgar, Rabbinin emriyle her şeyi yerle bir eder. Nitekim evlerinden başka bir şey görünmez oldu. Mücrimler topluluğuna işte böyle karşılık veririz.

26. Andolsun, size vermediğimiz imkân ve iktidarı onlara vermiştik. Kendilerine kulaklar, gözler ve kalpler vermiştik. Fakat kulakları, gözleri ve kalpleri kendilerine bir yarar sağlamadı. Çünkü Allah’ın ayetlerini inkâr ediyorlardı. Alaya aldıkları şey onları kuşattı.

27. Andolsun, çevrenizdeki şehirleri de helâk ettik, belki dönerler diye ayetleri çeşitli şekillerde açıklamıştık da...

28. Allah'ın peşi sıra yakınlık sağlamak için edindikleri ilahlar, onlara yardım etselerdi ya. Aksine onlardan uzaklaşıp kayboldular. İşte bu onların kendilerinin uydurdukları bir şeydir.

29. Hani cinlerden birkaçını, Kur’ân dinlemek üzere sana yöneltmiştik. Onun huzuruna geldikleri zaman, dediler ki "Kulak verin;" okuma sona erince kendi kavimlerine uyarıcılar olarak döndüler. [72/1-13]

30. Dediler ki "Ey kavmimiz! Biz, Musa'dan sonra indirilen, kendinden öncekileri tasdik eden bir kitap dinledik; hakka ve doğru yola iletmektedir."

31. "Ey kavmimiz! Allah'ın davetçisine icabet edin ve ona inanın ki; (Allah) suçlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi elim bir azaptan korusun." [41/33]

32. "Kim Allah’ın davetçisine uymazsa, Allah’ı yeryüzünde aciz bırakacak değildir. O’nun Allah’ın peşi sıra bir evliyası da yoktur. İşte bunlar apaçık bir sapkınlık içindedir.”

33. Gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmaktan yorulmayan Allah'ın, ölüleri de diriltmeye gücünün yeteceğini görmediler mi? O her şeye kâdirdir.

34. İnkâr edenler ateşe sunulacakları gün "Bu gerçek değil miymiş?" denilir. Onlar "Rabbimize andolsun ki, evet." derler. Allah da "Öyleyse inkâr etmenizden dolayı azabı tadın." der.

35. Resullerden kararlılık sahiplerinin sabrettikleri gibi sen de sabret, onlar için de acele etme. Onlar, vadedildikleri şeyi gördükleri gün, sanki dünyada gündüzün bir saati kadar kalmışlardır. Bu, bir tebliğdir. Fâsık bir kavimden başkası helâk edilir mi?" [10/45; 30/55; 32/18; 6/49]

47.MUHAMMED SÛRESİ

[Medeni, 38 Ayet]
[Adını 21. ayetteki “Muhammed” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. İnkâr edenler ve Allah’ın yolundan alıkoyanların yaptıklarını Allah boşa çıkardı. [18/103-106; 39/65; 47/9]

2. İman edip salih amellerde bulunanlar ve Muhammed'e indirilene -ki o Rablerinden bir haktır- iman edenlerin Allah kötülüklerini örtmüş, durumlarını düzeltmiştir. [25/70; 3/144; 33/40; 48/29]

3. Bu, inkâr edenlerin bâtıla, iman edenlerin ise Rablerinden gelen hakka tâbi olmalarından dolayıdır. Allah insanlara kendi misallerini işte böyle vermektedir. [18/56; 29/67; 22/62]

4. İnkâr edenlerle, savaşta karşılaştığınız zaman boyunlarını vurun. Onları iyice bozguna uğratınca, bağı sımsıkı tutun. Sonra da ya karşılıksız bağışlayın; ya da savaş ağırlıklarını bırakıncaya kadar fidye alın. İşte böyle! Eğer Allah dileseydi, onlardan kendisi intikam alırdı. Fakat savaş sizi birbirinizle denemek içindir. Allah yolunda öldürülenlerin amellerini Allah asla boşa çıkarmayacaktır. [9/123; 9/11-13; 8/17; 3/169]

5. Onları hidayete ulaştıracak ve durumlarını düzeltecektir.

6. Onları, kendilerine tanıttığı cennete koyacaktır. [47/15]

7. Ey iman edenler! Eğer siz Allah'a (:dine) yardım ederseniz, O da size yardım eder ve sizin ayaklarınızı sağlamlaştırır. [22/40; 24/55]

8. İnkâr edenlere gelince, yıkım onlara! Allah onların amellerini boşa çıkarmıştır.

9. Bu, Allah'ın indirdiğini beğenmemeleri, bu sebeple de Allah'ın onların amellerini boşa çıkarmasındandır. [23/70; 43/78; 47/26-28]

10. Yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki kendilerinden öncekilerin akıbetinin nasıl olduğunu görsünler? Allah onları yerle bir etti. Bu kâfirlere de, onun benzerleri vardır.

11. Bu, Allah'ın iman edenlerin mevlası olduğu ve kâfirlerin bir mevlası olmadığı içindir. [29/22; 2/257; 7/196]

12. Allah iman edip salih amellerde bulunanları, içinde ırmaklar akan cennetlere koyar. İnkâr edenler ise, yararlanırlar ve hayvanların yediği gibi yerler; onların yerleri ateştir.

13. Seni çıkardıkları yurttan daha güçlü nice yurtları helâk ettik de onların bir yardımcısı da olmadı.

14. Rabbinden bir belge üzerinde olan kimse, kötü ameli kendisine süslenen ve hevalarına uyan kimseler gibi midir?

15. Muttakilere vadedilen cennetin örneği; İçinde tadı ve kokusu bozulmayan su ırmakları, tadı bozulmamış süt ırmakları ve içenlere lezzet veren içecek ırmakları, süzme bal ırmaklarıdır. Onlara, orada her türlü meyve ve Rablerinden bağışlanma vardır. Hiç bunlar sürekli ateşte kalacak, kaynar su içirilip, bağırsakları parça parça olacak kimseler gibi olur mu?

16. Onlardan kimi gelip seni dinler. Nitekim yanından çıkıp gittikleri zaman, ilim verilenlere derler ki "O biraz önce ne söyledi?" İşte bunlar, Allah'ın kalplerini mühürlediği ve hevalarına uyan kimselerdir. [4/155]

17. Hidayete ulaşanlara gelince, Allah hidayetlerini arttırmış ve takvalarını vermiştir. [19/76; 49/7]

18. Onlar kendilerine ansızın gelecek son saatten başka bir şey mi bekliyorlar? Oysa onun alâmetleri gelmiştir. Kıyamet kendilerine gelip çatınca öğüt almaları kendilerine ne fayda verecek? [22/55; 43/66]

19. Bil ki Allah'tan başka ilah yoktur. Hem kendi suçun hem de mü'min erkek ve mü'min kadınların suçu için bağışlanma dile! Allah dolaştığınız yeri de kalacağınız yeri de bilir. [40/55; 48/2; 9/103]

20. İman edenler, "Bir sûre indirilmeli değil mi?" diyorlar. Kesin bir sûre indirilip, içinde savaş anılınca, kalplerinde hastalık olanların sana, ölüm baygınlığı çökmüş olanların bakışıyla baktıklarını görürsün. Oysa yapmaları gereken; [4/77; 9/38]

21. İtaat ve mâruf (:güzel) sözdür. Fakat iş ciddiye binince veya iş kesinlik kazanınca, Allah'a sadakat gösterselerdi, onlar için daha hayırlı olurdu. [24/51]

22. Demek, iş başına gelip yönetimi ele alırsanız hemen yeryüzünde fesat çıkaracak ve akrabalık bağlarınızı parçalayacaksınız, öyle mi?

23. İşte bunlar, Allah'ın kendilerine lanet ettiği, sağırlaştırdığı, ve gözlerini kör ettiği kimselerdir. [40/58]

24. Onlar, Kur'ân'ı hiç düşünmüyorlar mı, yoksa kalpleri üzerinde kilitler mi var? [38/29; 14/52]

25. Kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra, arkalarına dönenleri, şeytan 'aldatıp kışkırtmış' ve onlara ümit vermiştir. [58/19]

26. Bu da onların, Allah'ın gönderdiği vahiyden hoşlanmayanlara, "Bazı hususlarda sizin dilediklerinizi yapacağız." demeleri yüzünden olmuştur. Allah onların gizlediklerini bilir. [43/78]

27. Melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak? [8/50]

28. İşte böyle; çünkü onlar, Allah'ı gazaplandıran şeylere uymuşlar ve O'nun rızasını çirkin görmüşlerdir. (Allah da onların) yaptıklarını boşa çıkarmıştır. [23/70]

29. Yoksa kalplerinde hastalık bulunanlar, Allah'ın kinlerini ortaya çıkarmayacağını mı sandılar? [47/31]

30. Dileseydik, onları sana gösterirdik de, sen onları simalarından tanırdın. Andolsun, sen onları, konuşma tarzlarından da tanırsın. Allah yaptıklarınızı bilir. [63/4-5]

31. Andolsun, içinizden, cihat edenleri ve sabredenleri belirleyinceye ve durumlarınızı ortaya koyuncaya kadar sizi deneyeceğiz. [29/2]

32. İnkâr edip, Allah'ın yolundan alıkoyanlar ve kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra resule karşı gelenler, kesinlikle Allah'a hiçbir şekilde zarar veremeyecekler. Allah onların amellerini boşa çıkaracaktır. [18/105]

33. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, resule itaat edin ve kendi yaptıklarınızı boşa çıkarmayın.

34. İnkâr edip Allah'ın yolundan alıkoyanlar, sonra da kâfir olarak ölenleri Allah kesinlikle bağışlamayacaktır. [4/137]

35. Siz üstün durumda iken gevşeklik gösterip barış çağrısı yapmayın! Allah sizinledir, amellerinizin karşılığını asla eksiltmeyecektir. [3/139; 8/61]

36. Dünya hayatı, ancak bir oyun ve eğlencedir. Eğer iman ederseniz ve takvalı olursanız Allah size mükâfatlarınızı verir ve mallarınızı da istemez. [6/70; 3/57; 32/19; 98/8]

37. Eğer onları sizden isteyip de sizi zorlasaydı, cimrilik ederdiniz, bu da kinlerinizi ortaya çıkarırdı. [70/19; 17/100]

38. İşte sizler böylesiniz; Allah yolunda infak etmeye çağrılıyorsunuz; buna rağmen bazılarınız cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse, ancak kendi nefsine cimrilik eder. Allah zengindir; fakir olan sizlersiniz. Eğer yüz çevirirseniz, yerinize başka bir toplum getirir de onlar sizin gibi olmazlar. [3/92, 180; 8/60; 64/16]

48.FETİH SÛRESİ

[Medeni, 29 ayet]

[Adını 1. ayetteki “fetih/açmak” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Biz sana apaçık bir fetih verdik. [110/1-3]

2. Böylece Allah senin geçmiş ve gelecek suçlarını bağışlasın, üzerindeki nimetini tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola yöneltsin. [40/55; 47/19]

3. Allah sana üstün ve onurlu bir zaferle yardım etsin.

4. Mü’minlerin kalplerine, imanlarına iman katmaları için huzur indiren O’dur. Göklerin ve yerin orduları Allah’ındır. Allah Alîm’dir, Hakîm’dir. [48/18; 8/9-11; 33/9; 74/31]

5. Mü’min erkekleri ve mü’min kadınları, orada sürekli kalacakları, içinde ırmaklar akan cennetlere koyması ve kötülüklerini örtmesi içindir. İşte bu, Allah katında büyük bir kazançtır.

6. Bir de Allah hakkında kötü zanda bulunan münafık erkeklere ve münafık kadınlara, müşrik erkek ve müşrik kadınlara azap etmesi içindir. Kötülük çemberi onların başına geçmiştir. Allah onlara gazap etmiş, onları lanetlemiş ve onlara cehennemi hazırlamıştır. Ne kötü bir varış yeridir.

7. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah Azîz’dir, Hakîm’dir.

8. Biz seni bir şahit, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik; [33/45]

9. Böyelikle siz, Allah'a ve resulüne inanasınız, onu savunup destekleyesiniz, O’na saygı gösteresiniz ve sabah akşam O’nu tesbih edesiniz. [7/157; 57/28]

10. Sana biat edenler, ancak Allah'a biat etmişlerdir. Allah'ın eli, onların ellerinin üzerindedir. Şu halde, kim ahdini bozarsa, artık o, ancak kendi aleyhine ahdini bozmuş olur. Kim de Allah'a verdiği ahdine vefa gösterirse, Allah da, ona büyük bir mükâfat verecektir. [4/80; 16/91; 33/70-71]

11. Bedevilerden geride kalanlar, sana diyecekler ki "Bizi mallarımız ve ailelerimiz meşgul etti. Bundan dolayı bizim için mağfiret dile." Onlar, kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar. De ki "Şimdi Allah size bir zarar isteyecek ya da bir yarar dileyecek olsa, Allah'a kim engel olabilir? Oysa Allah işlediklerinizden haberdardır." [9/90; 49/14]

12. Oysa siz resulün ve mü'minlerin, ailelerine bir daha hiç dönmeyeceklerini zannettiniz; bu, kalplerinizde çekici kılındı ve kötü bir zanna kapıldınız. Böylece kaybeden bir topluluk oldunuz.

13. Kim Allah'a ve resulüne iman etmezse, bilsin ki biz, kâfirler için çılgınca yanan bir ateş hazırladık. [4/136; 7/158]

14. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; dilediğini bağışlar, dilediğini cezalandırır. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

15. Savaştan geri duranlar, siz ganimetleri almaya giderken, "Bırakın biz de sizinle gelelim." diyeceklerdir. Onlar Allah'ın kelamını değiştirmek isterler. De ki "Siz bizimle asla gelmeyeceksiniz. Allah önceden böyle buyurmuştur." Onlar "Bizi kıskanıyorsunuz." diyeceklerdir. Oysa onlar pek az anlarlar. [9/83-84; 9/94-96]

16. Savaştan geri duran bedevilere de ki "Siz, güçlü kuvvetli bir kavme karşı onlar teslim oluncaya kadar savaşmaya çağrılacaksınız. Eğer itaat ederseniz Allah size güzel bir mükâfat verir. Eğer daha önce yüz çevirdiğiniz gibi yüz çevirirseniz, sizi elim bir azapla azaplandırır."

17. Savaşa katılmamakta köre güçlük yoktur, sakata ve hastaya da güçlük yoktur. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse, Allah onu içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar. Kim yüz çevirirse, onu da elim bir azapla azaplandırır. [24/61]

18. Andolsun Allah, o ağacın altında sana biat eden mü'minlerden razı olmuştur. Gönüllerindekini bilmiş, üzerlerine huzur indirmiş ve onlara yakın bir fetih vermiştir.

19. Elde edecekleri birçok ganimetler de vermiştir. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

20. Allah size, ele geçireceğiniz birçok ganimetleri vadetmiştir. Bunu şimdilik size hemen verdi; insanların elini sizden çekti ki mü'minler için 'açık bir delil' olsun ve sizi dosdoğru yola ulaştırsın.

21. Tahmin edemeyeceğiniz başka şeyler de vadetmiştir. Kuşkusuz bunlar Allah'ın bilgisi ve gücü dâhilindedir. Allah her şeye kâdirdir.

22. İnkâr edenler sizinle savaşmış olsalardı, arkalarını dönüp kaçarlardı sonra da ne bir veli ne de bir yardımcı bulabilirlerdi.

23. Bu, Allah'ın öteden beri sürüp giden sünnetidir. Sen Allah'ın sünnetinde asla bir değişiklik bulamazsın. [17/77; 33/62; 40/85]

24. Onlara karşı size zafer verdikten sonra, Mekke'nin içinde ellerini sizden ve sizin de ellerinizi onlardan çeken O'dur. Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

25. Onlar, inkâr edenler ve sizi Mescid-i Haram'ı ziyaretten ve bekletilen hediye edilecek hayvanları yerlerine ulaşmaktan alıkoyanlardır. Eğer, oradaki henüz tanımadığınız mü'min erkeklerle, mü'min kadınları bilmeyerek zarar vermeniz ve böylece size bir kınanma gelecek olmasaydı, Allah Mekke'ye girmenize izin verirdi. Allah dilediğini rahmetine dahil etmek için böyle yapmıştır. Eğer, (inananlarla inkârcılar) birbirinden ayrılmış olsalardı, onlardan inkâr edenleri elem dolu bir azaba uğratırdık.

26. Kâfirlerin kalplerine taassubu, cahiliye taassup ve tarafgirliğini yerleştirdikleri o sırada, Allah da resulüne ve mü'minlerin gönüllerine huzur ve güven duygusu verdi. Onları "takva sözü" üzerinde kararlılıkla ayakta tuttu. Zaten onlar bu söze çok layık ve ehil idiler. Allah her şeyi en iyi bilendir. [48/18; 49/7]

27. Andolsun, Allah, resulünün rüyasını doğru çıkardı. Allah dilerse, siz güven içinde başlarınızı tıraş etmiş veya saçlarınızı kısaltmış olarak, korkmadan Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Allah sizin bilmediğinizi bildi ve size bundan önce yakın bir fetih daha verdi. [17/60]

28. O, resulünü hidayetle ve hak din ile bütün dinlere üstün kılmak için gönderdi. Şahit olarak Allah yeter. [9/33; 61/9]

29. Muhammed, Allah'ın resulüdür. Onunla birlikte olanlar da kâfirlere karşı şiddetli, kendi aralarında ise merhametlidirler. Onların rükû ve secde ederek Allah'ın lütuf ve rızasını aradıklarını görürsün. Onların belirtileri yüzlerindeki secde izleridir. İşte onların Tevrat'taki misalleri budur. İncil'deki misalleri ise filizini çıkarmış, onu kuvvetlendirmiş, kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş, ziraatçıların hoşuna giden bir ekindir. Bu misal, onunla kâfirleri öfkelendirmek içindir. Allah onlardan iman edip salih amellerde bulunanlara bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vadetmiştir. [3/144; 9/73; 66/9; 9/128]

49.HUCURAT SÛRESİ

[Medeni, 18 ayet]

[Adını 4. ayetteki "Hucurat/odalar" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Ey iman edenler! Allah'ın ve resulünün önüne geçmeyin, Allah'a karşı takvalı olun. Allah Semî'dir, Alîm'dir.

2. Ey iman edenler! Seslerinizi nebînin sesinin üstünde yükseltmeyin ve birbirinize bağırdığınız gibi, yüksek sesle bağırmayın; yoksa siz farkına varmadan, yaptıklarınız boşa gider. [47/33; 8/27; 33/36; 31/19]

3. Allah'ın resulünün yanında seslerini kısanlar, Allah'ın kalplerini takva için imtihan ettiği kimselerdir. Onlar için bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vardır.

4. Odaların arkasından sana seslenenlerin çoğu akıllarını kullanmıyor.

5. Oysa sen onların yanına çıkıp gelinceye kadar sabretselerdi, kendileri için daha hayırlı olurdu. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

6. Ey iman edenler! Eğer bir fâsık, size bir haber getirirse, onu iyice araştırın. Yoksa cehalet sonucu, bir kavme kötülükte bulunursunuz da, yaptığınıza pişman olursunuz. [24/4; 9/96]

7. Bilin ki Allah'ın resulü içinizdedir. Eğer o, birçok işte size uysaydı, elbette sıkıntıya düşerdiniz. Ancak Allah size imanı sevdirip, onu gönüllerinize güzel gösterdi ve size küfrü, fıskı ve isyanı çirkin gösterdi. Doğru yolda olanlar işte bunlardır; [5/49; 91/8; 30/30]

8. Bu Allah'tan bir lütuf ve bir nimettir. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

9. Mü'minlerden iki topluluk savaşa tutuşacak olursa, aralarını düzeltin. Şayet biri diğerine haksızca saldırırsa, artık saldıranla, Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın; eğer sonunda Allah'ın emrine dönerse, bu durumda adaletle aralarını düzeltin ve adil davranın. Allah adil olanları sever. [5/8; 16/90]

10. Mü'minler ancak kardeştirler; öyleyse bu kardeşlerin arasını düzeltin ve Allah'a karşı takvalı olun ki merhamet edilesiniz.

11. Ey iman edenler! Bir topluluk, diğer bir toplulukla alay etmesin. Alay edilenler, kendilerinden daha hayırlı olabilirler. Kadınlar da başka kadınlarla alay etmesin. Belki de onlar, kendilerinden daha hayırlıdırlar. Birbirinizde ayıplar aramayın. Birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. İman ettikten sonra fâsık adını almak ne kötüdür. Kim tevbe etmezse, işte onlar, zalimlerdir. [5/47]

12. Ey iman edenler! Zandan çokça kaçının; çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin gizlisini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini etmeyin. Biriniz, ölü kardeşinin etini yemeyi sever mi? Bundan tiksindiniz değil mi? Allah'a karşı takvalı olun. Allah Tevvâb'dır, Rahîm'dir. [104/1]

13. Ey insanlar! Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık; sizi tanışasınız diye kollara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerliniz, en takvalınızdır. Allah Alîm'dir, Habîr'dir. [40/67; 4/1; 8/29; 49/3; 53/45]

14. Bedeviler "İman ettik." dediler. De ki "Siz iman etmediniz, fakat teslim olduk deyin! Çünkü iman, henüz kalplerinize girmedi. Eğer Allah'a ve resulüne itaat ederseniz, Allah yaptıklarından hiçbir şey eksiltmez. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir."

15. Mü'minler ancak, Allah'a ve resulüne iman eden, sonra şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihat edenlerdir. İşte onlar sâdıkların ta kendileridir. [61/11; 8/74; 9/88]

16. De ki "Siz Allah'a dininizi mi öğretiyorsunuz? Oysa Allah, göklerde ve yerde olanları bilir. Allah her şeyi en iyi bilendir." [7/33, 169]

17. Müslüman olmalarından dolayı seni borçlu çıkarıyorlar. De ki "Müslüman olmanızdan dolayı beni borçlu çıkarmayın." Tam tersine eğer doğru söyleyenler iseniz, sizi imana ulaştırmasından dolayı siz Allah'a borçlusunuz."

18. Allah göklerin ve yerin gaybını bilir. Allah işlediklerinizi görendir.

50.KÂF SÛRESİ

[Mekki, 45 ayet]
[Adını 1. ayetteki “kaf” harfiden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Kâf, şerefli Kur’ân’a yemin olsun, [23/71; 85/21]

2. Kendilerine içlerinden bir uyarıcının gelmesine şaşırdılar da, kâfirler “Bu, acayip bir şey!” dediler. [38/4,5]

3. Biz öldükten ve toprak olduktan sonra mı? Bu imkânsız bir dönüş iddiasıdır.

4. Yerin onlardan ne eksilttiğini biliriz. Katımızda kaydedip koruyan bir kitap vardır. [18/49; 45/28,29]

5. Hayır onlar, kendilerine hak gelince yalanladılar. Doğrusu onlar kararsız bir haldedirler. [4/170, 10/10/]

6. Üzerlerindeki göğe hiç bakmazlar mı? Onu nasıl bina ettik, nasıl donattık, onda hiçbir çatlak yoktur. [67/3-5]

7. Yeryüzünü nasıl yayıp, onun üzerinde dağlar yerleştirdik. Orada göz alıcı her çiftten bitirdik; [31/10]

8. Bunlar, içten yönelen her kul için bir basiret ve hatırlatmadır. [6/104; 79/26]

9. Gökten bereketli bir su indirdik de onunla bahçeler ve biçilecek ekinler bitirdik;

10. Birbiri üzerine kümelenmiş tomurcuklu, uzun boylu hurma ağaçları,

11. Kullara rızık olarak. O su ile ölü beldeye hayat verdik. İşte çıkış da (:diriliş) böyledir. [30/50]

12. Onlardan önce Nuh’un kavmi, Ress halkı ve Semûd da yalanlamıştı,

13. Âd, Firavun ve Lût’un kardeşleri de,

14. Eyke halkı, Tubba kavmi de... Hepsi de resulleri yalanladı ve tehdidim yerini buldu.

15. "İlk yaratış"ta aciz mi kaldık ki yeni bir yaratılıştan şüphe ediyorlar. [46/33]

16. Andolsun ki insanı biz yarattık. Ona nefsinin ne fısıldadığını da biliriz. Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız. [2/186; 8/24]

17. Sağında ve solunda oturan iki alıcı kayıt yapmaktadır. [82/10-12; 83/7, 18]

18. Hiç bir şey söylemez ki onu gözleyen, hazır bir gözetleyici bulunmasın. [69/19, 25]

19. Derken ölüm sarhoşluğu geliverir. İşte buydu kaçıp durduğun şey!

20. Sûr'a da üfürülür. İşte tehdit günü. [23/101-103]

21. Her kişi yanında bir sevkedici ve şahit ile gelir.

22. Sen, bundan gafildin. Şimdi senden perdeyi kaldırdık. Artık bugün görüşün keskindir.

23. Beraberindeki "Bu, yanımdaki hazırdır." der.

24. Siz ikiniz, her inatçı kâfiri atın cehenneme;

25. Hayra engel olan saldırgan, şüpheciyi..."

26. Allah ile birlikte başka bir ilah edineni. Artık ikiniz onu şiddetli azaba atın!

27. Yandaşı der ki "Rabbimiz, ben onu azdırmadım. Ama o, dönüşü olmayan bir sapkınlık içindeydi." [43/36]

28. (Allah da) şöyle der: "Benim yanımda çekişip durmayın, ben size daha önce tehdidimi bildirmiştim. [21/109; 18/29; 35/37]

29. Katımda söz değiştirilmez ve ben kullarıma da zulmedici değilim." [10/47,54; 13/41]

30. O gün, cehenneme "Doldun mu?" deriz. O da "Daha var mı?" der.

31. Cennet, muttakilere iyice yakınlaştırıldı. [26/90]

32. Her tövbe eden, O'nun emrini gözeten için; işte bu size vadedilendir.

33. Görmediği halde Rahmân'dan çekinen ve O'na yönelmiş bir kalp ile gelen kimseler. [36/11]

34. Oraya selametle girin, işte bu bitmeyecek gündür.

35. Orada diledikleri her şey onlarındır. Katımızda daha fazlası da vardır.

36. Biz onlardan önce, kendilerinden daha güçlü nice nesilleri helâk ettik de onlar memleketlerinde, kaçacak bir delik aradılar.

37. Bunda, kalbi olana ve şahit olup kulak verene öğüt vardır. [50/8]

38. Gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri altı günde yarattık. Bize hiçbir yorgunluk da dokunmadı. [32/4]

39. Onların söylediklerine karşı sabret. Güneş doğmadan önce ve batmadan önce Rabbini hamd ederek tesbih et! [46/35]

40. Gecenin bir bölümünde de O'nu tesbih et, secdelerin ardından da... [40/55; 30/17]

41. Kulak ver, o gün yakın bir yerden seslenecek olanın çağrısına… [36/51-52; 54/7]

42. O gün korkunç sesi gerçek olarak duyacaklar. İşte o gün çıkış günüdür. [30/25; 70/43; 99/6; 37/20]

43. Biz, diriltiriz ve öldürürüz. Varış da bizedir. [10/56; 55/60]

44. O gün yer, onların süratle ayrılmaları için yarılır. Bu, bizim için çok kolay olan bir toplamadır. [4/87; 45/26]

45. Onların söylediklerini biz daha iyi biliriz. Sen, onları zorlayacak değilsin. Bu sebeple tehdidimden korkanlara Kur'ân ile hatırlatma yap. [88/21-22; 6/107, 70; 42/7]

51.ZÂRİYÂT SÛRESİ

[Mekki, 60 ayet]
[Adını 1. ayetteki “ez-Zariyat/rüzgar, esip savuran” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Esip savuranlara; [77/1-7; 100/1-5]

2. Ağır yük taşıyanlara;

3. Kolayca akanlara;

4. İşi taksim edenlere yemin olsun ki,

5. Size vadedilen kesinlikle doğrudur. [39/20]

6. Din (:hesap günü) muhakkak gerçekleşecektir. [82/17-19]

7. Özen içinde yollarla (:yörüngelerle) donatılmış göğe andolsun;

8. Siz çelişkili sözler içindesiniz.

9. Çevrilen ondan çevrilir.

10. Kahrolsun, o zan ve tahminle yalan söyleyenler; [2/78; 6/116, 148; 10/36, 66]

11. Onlar, cehalet içinde ve gaflete dalmışlardır. [27/84]

12. Din günü ne zaman diye sorarlar? [46/3]

13. Onlar o gün, ateşle yakılırlar.

14. Tadın azabınızı. Bu acele ettiğiniz şeydir. [22/47-48; 29/53; 39/54-60]

15. Muttakiler, cennetlerde ve pınarlardadır;

16. Rablerinin kendilerine verdiklerini almışlardır, çünkü onlar bundan önce muhsinlerdi.

17. Geceleri az uyurlardı, [25/64; 73/2-6, 20]

18. Seher vakitleri bağışlanma dilerlerdi.

19. Onların mallarında isteyen ve istemeyen için de bir hak vardır. [6/141; 30/38; 70/24-25; 9/103]

20. Kesin olarak iman edenler için, yeryüzünde ayetler vardır. [2/118; 45/4, 20; 56/95]

21. Ve kendi nefislerinizde de. Yine de görmez misiniz? [41/53]

22. Gökte rızkınız ve size vadedilen şeyler vardır.

23. Göğün ve yerin Rabbine and olsun, ki, size vadedilenler, tıpkı sizin konuşmanız gibi gerçektir.

24. İbrahim'in ağırlanan konuklarının haberi sana geldi mi?

25. Hani onun yanına girmişler. “Selam” demişlerdi. O da: Selam ey yabancılar!” demişti.

26. Hemen onlara sezdirmeden ailesine gidip, çok geçmeden kızarmış bir buzağı (eti) ile geri geldi.

27. Bunu onların önüne koydu ve “Yemez misiniz?” dedi.

28. Onlar yemeyince; bunun üzerine içine bir tür korku düştü. "Korkma!" dediler ve ona bilgin bir erkek çocuk müjdesini verdiler.

29. Böylece karısı çığlıklar koparak geldi ve yüzüne vurarak "Kısır, yaşlı bir kadın mı doğum yapacakmış?" dedi.

30. Dediler ki “Rabbin böyle buyurdu. O Hakîm ve Alîm olandır.”

31. İbrahim "Şu halde sizin isteğiniz nedir, ey elçiler?" dedi.

32. “Biz, mücrim bir topluma gönderildik.” dediler.

33. Üzerlerine çamurdan taşlar yağdıracağız;

34. (O taşlar) Rabbinin katında haddi aşanlar için işaretlenmiştir.

35. Orada olan mü’minleri de çıkardık.

36. Orada, müslüman olan bir evden başkasını da bulamadık.

37. Orada, elim azaptan korkan kimseler için bir delil bıraktık.

38. Musa kıssasında da ibret vardır. Hani biz onu açık bir delil ile Firavun’a göndermiştik.

39. Ancak Firavun taraftarlarıyla birlikte yüz çevirdi ve "(Bu) Ya bir sihirbaz veya cinlenmiş biri." dedi.

40. Bunun üzerine biz de kendisini ve ordularını yakalayıp denize attık. O ise pişman olmuş, kendini kınıyordu.

41. Ad kavminde de ibretler vardır. Onlara köklerini kesen bir rüzgâr gönderdik.

42. Rüzgâr üzerinden geçtiği hiçbir şeyi bırakmıyor, mutlaka çürütüp kül gibi dağıtıyordu.

43. Semud kavminde de ibretler vardır. Hani onlara "Belli bir süreye kadar yararlanın." denmişti.

44. Rablerinin emrine karşı geldiler, bakıp dururlarken onları yıldırım yakalamıştı.

45. Ne ayakta durmaya güçleri yetti, ne de yardım görebildiler.

46. Bundan önce Nuh kavmini de yıkıma uğrattık. Çünkü onlar da fâsık bir kavimdi.

47. Göğü kudretimizle bina ettik ve biz (onu) genişletmekteyiz.

48. Yeryüzünü de yayıp döşedik. Biz ne güzel döşeyeniz.

49. Düşünesiniz diye her şeyden iki eş (:çift) yarattık.

50. O halde Allah’a koşun, çünkü ben, Allah’tan size gönderilen apaçık uyarıcıyım. [42/47]

51. Allah ile beraber başka ilah edinmeyin. Çünkü ben, Allah’tan size gönderilen apaçık uyarıcıyım.

52. İşte böyle! Onlardan öncekilere ne zaman bir resul geldiyse, "O bir büyücüdür yahut bir delidir." dediler.

53. Bunu birbirlerine tavsiye mi ettiler? Hayır onlar, azgın bir toplumdur.

54. Onlardan yüz çevir, bundan dolayı kınanacak değilsin. [32/30; 43/89; 54/5-6]

55. Hatırlat, çünkü hatırlatma mü'minlere fayda verir. [32/15; 87/9-10]

56. Cinleri ve insanları sadece bana kulluk etsinler diye yarattım. [67/2]

57. Ben, onlardan bir rızık istemiyorum ve onların beni doyurup beslemelerini de istemiyorum.

58. Rezzâk olan Allah'tır, sarsılmaz güç sahibidir. [29/17, 60; 30/40; 67/21]

59. Elbette zulmedenlerin, arkadaşlarının suçlarına benzer suçları vardır. Benden (azabı) acele istemesinler.

60. Kendilerine vadedilen günden dolayı inkâr edenlerin vay hâline! [7/41; 37/22-24]

52.TÛR SÛRESİ

[Mekki, 49 ayet]
[Adını 1. ayetteki “tur/dağ” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. 2.3. Tûr’a, yayılmış ince deri üzerine yazılmış kitaba, [68/1; 80/11-16]

4. Beyt-i Ma’mûr’a (:Kâbe’ye),

5. Yükseltilmiş tavana (:göğe),

6. Kabarıp tutuşan denize yemin olsun ki,

7. Rabbinin azabı elbette gerçekleşecektir.

8. Onu geri çevirecek kimse yoktur.

9. O gün gök sarsıldıkça sarsılır,

10. Dağlar da yürüdükçe yürür.

11. İşte o gün, yalanlayanların vay hâline!

12. Onlar, boş şeylere dalıp oynuyorlar.

13. O gün itile kakıla cehennem ateşine atılırlar.

14. Yalanladığınız ateş budur!

15. Bu da mı sihir? Yoksa siz mi görmüyorsunuz?

16. Girin oraya! İster sabredin, ister sabretmeyin, sizin için birdir. Ancak yaptıklarınızın karşılığını alıyorsunuz.

17. Muttakiler, cennetlerde ve nimetler içindedirler.

18. Muttakiler, Rablerinin kendilerine verdikleri ile sevinçlidirler. Rableri, onları çılgın alevin azabından korumuştur.

19. Yaptıklarınızın karşılığı olarak afiyetle yiyin için!

20. Özenle dizilmiş tahtlarda arkalarına yaslanmışlardır ve onlara iri gözlü hurileri eş olarak vermişizdir. [55/70]

21. İman edenler ve zürriyetleri de kendilerini imanda izleyenler var ya; biz onların zürriyetlerini de kendilerine katacağız. Onların amellerinden de hiçbir şeyi eksiltmeyeceğiz. Her kişi, kendi kazandığına karşılık bir rehindir. [13/23; 43/70; 74/38]

22. Onlara meyvelerden, etlerden ve canlarının çektiği şeylerden bol bol veririz.

23. Orada kadeh dolaştırırlar ki onda ne sarhoşluğa yol açar, ne de günâha sokar.

24. Hizmetlerine verilmiş, saklı inci gibi gençler etraflarında dönüp dolaşırlar.

25. Birbirlerine dönüp sorarlar.

26. “Biz, ailemizin yanında, daha önce endişe içindeydik.” derler.

27. Allah bize lutfetti de bizi içe işleyen bir azaptan korudu.

28. Biz, önceden de O’na yakarıyorduk. O Berr (:sonsuz iyilik sahibi) ve Rahîm olandır.

29. Sen, hatırlat. Kesinlikle sen Rabbinin nimeti sayesinde ne kâhinsin ne de cinlenmiş. [87/9-10; 51/55; 76/29]

30. Yoksa o bir şairdir, zamanın başına getireceği belayı gözlüyoruz mu diyorlar? [21/5; 36/69; 26/224-226]

31. De ki “Gözleyin, ben de sizinle beraber gözleyenlerdenim.”

32. Yoksa onların akılları böyle mi emrediyor? Yoksa onlar azgın bir kavim midir?

33. Yoksa onu uydurdu mu diyorlar? Hayır hayır! İnanmıyorlar. [25/4; 42/24; 46/8]

34. Eğer doğru iseler o zaman onun benzeri bir söz getirsinler. [10/38; 17/88; 32/3]

35. Onlar bir yaratıcı olmadan mı yaratıldılar yoksa yaratanlar kendileri midirler?

36. Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattı? Hayır, onlar kesin olarak bilmiyorlar. [27/82; 44/7; 13/2; 56/95]

37. Yoksa Rabbinin hazineleri onların yanında mı? Yoksa her şeye egemen olan onlar mı?

38. Yoksa üzerine çıkıp dinledikleri bir merdivenleri mi var? Öyleyse dinleyicileri açık bir delil getirsin. [72/8-9; 37/7-10; 55/33]

39. Yoksa kızlar onun da oğullar sizin mi?

40. Yoksa onlardan bir ücret istiyorsun da ağır bir borç altındalar mı?

41. Yoksa gayb onların yanında da onlar mı yazıyorlar? [6/59; 27/65; 72/26]

42. Yoksa bir tuzak kurmak mı istiyorlar? Tuzağa düşecek olanlar inkâr edenlerdir.

43. Yoksa onların Allah'tan başka bir ilahları mı var? Allah onların şirk koştuklarından münezzehtir.

44. Eğer, gökten bir parçanın düştüğünü görseler "Üst üste yığılmış bir buluttur." derler. [17/92-93]

45. O halde, bırak onları, tâ ki (azapla) çarpılacakları günlerine kavuşsunlar; [23/54; 43/83; 70/42]

46. O gün ne tuzakları kendilerinden bir şey savar, ne de onlara yardım edilir.

47. Zulmedenler için bundan önce de bir azap vardır, fakat onların çoğu bilmezler.

48. Rabbinin hükmüne sabret! Çünkü sen, gözetimimiz altındasın. Kalktığın zaman hamd ederek Rabbini tesbih et!

49. Gecenin bir kısmında ve yıldızlar kaybolduktan sonra da O'nu tesbih et! [40/55]

53.NECM SÛRESİ

[Mekki, 62 ayet]

[Adını 1. ayetteki “necm/yıldız, Kur’an’ın bir bölümü” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Battığı zaman yıldıza, yemin olsun ki, [56/75-76]

2. Arkadaşınız sapmadı ve azmadı? [68/1-7; 81/21-22]

3. O hevadan konuşmuyor; [10/15; 5/48-49]

4. O, (:Kur’ân) sadece vahyolunan bir vahiydir. [42/51; 69/38-43; 6/19]

5. Ona pek güçlü biri öğretti; [2/97; 4/166; 16/102; 26/192]

6. Üstün niteliklere sahip. Oturup kuruldu.

7. O, en yüksek ufuktaydı.

8. Sonra yaklaşıp indi,

9. Araları iki yay kadar veya daha yakın oldu.

10. Böylece kuluna vahyedeceğini vahyetti.

11. Gönül gördüğünü yalanlamadı.

12. Onunla gördüğü şey hususunda tartışıyor musunuz?

13. Andolsun onu diğer bir inişte de gördü; [81/23-24]

14. Sidre-i Münteha’nın yanında, [19/52; 28/30]

15. Onun yanında da Me’va cenneti vardır.

16. Sidre’yi bürüyen bürüyordu;

17. Göz, ne şaştı; ne de (sınırı) aştı.

18. Andolsun, Rabbinin ayetlerinden en büyüğünü gördü.

19. Ne dersiniz Lât ve Uzzâ'ya,

20. Diğer üçüncüsü Menât'a ?

21. Erkekler sizin, dişiler O’nun mu? [17/40; 37/149-150; 43/19]

22. Öyleyse bu haksız bir taksim.

23. Onlar, sizin ve atalarınızın adlandırmasından başka bir şey değildir. Allah onlar hakkında bir belge indirmemiştir. Sadece zanna ve nefislerinin hevasına tâbi oluyorlar. Oysa onlara Rablerinden hidayet gelmiştir. [6/148; 51/10; 53/28]

24. Yoksa insan her umduğu şeye sahip mi olacak?

25. Ahiret de dünya da Allah'ındır.

26. Göklerde nice melekler var ki, Allah dilediği ve razı olduğu kimseler hakkında izin vermedikçe, onların şefaati hiçbir fayda vermez. [78/38; 40/7-9]

27. Ahirete inanmayanlar, melekleri dişi olarak isimlendiriyorlar.

28. Oysa bu konuda bir bilgileri yoktur. Sadece zanna tâbi oluyorlar. Zan ise hakikatten yana bir şey ifade etmez.

29. Bu sebeple sen, zikrimizden yüz çevirenden ve dünya hayatından başka bir şey istemeyenden yüz çevir. [32/30; 43/89; 51/54; 54/6]

30. Onların, ilimden ulaştıkları seviye işte budur. Rabbin, yolundan sapanı daha iyi bilendir. Hidayete ulaşanı da en iyi O bilir.

31. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Bu, kötülük edenlere yaptıklarıyla karşılık vermesi, iyilik edenlere de en güzeliyle karşılık vermesi içindir.

32. Onlar, ufak tefek kusurlar dışında günahın büyüklerinden ve fahşadan (:çirkin utanmazlıklardan) kaçınırlar. Muhakkak Rabbin mağfireti geniş olandır. Sizi topraktan inşa ettiği (:yarattığı) ve siz daha annelerinizin karnında cenin halinde bulunduğunuz zaman da O, sizi en iyi bilendir. Öyleyse kendinizi temize çıkarıp durmayın. O, kimin takvalı olduğunu en iyi bilendir. [4/31; 4/49; 12/53; 24/21]

33. Yüz çeviren kimseyi gördün mü?

34. Azıcık verdi ve kalanı sıkıca tuttu. [9/76; 89/17-20; 3/180]

35. Gaybın ilmi O'nun yanında da, o mu görüyor?

36. Yoksa Musa'nın sayfalarında olanlar ona haber verilmedi mi?

37. Vefalı İbrâhim'in? [2/124]

38. Hiçbir yüklenici başkasının yükünü yüklenmez. [17/15; 35/18]

39. İnsan için ancak çalıştığı vardır. [28/84]

40. Çalışması da mutlaka gösterilecektir. [4/40; 46/19]

41. Sonra da karşılığı eksiksiz ödenecektir. [21/47; 99/1-8]

42. Kesinlikle en son varış Rabbinedir.

43. Güldüren de O’dur ağlatan da!

44. Öldüren de O’dur dirilten de!

45. Erkek ve dişiyi yaratan O’dur, [86/5-8]

46. Atıldığında bir damladan.

47. Tekrar diriltme de O’na aittir.

48. Kanaatkâr eden de O’dur zenginlik veren de.

49. Şi’ra (yıldız)nın Rabbi de O’dur.

50. O helâk etti önceki Âd halkını, [46/24-25]

51. Semûd’u da. Geriye birşey bırakmadı, [69/4-8; 89/6-14]

52. Daha önce Nuh’un kavmini de... Onlar daha zalim, daha azgındılar.

53. Alt üst edip, yerin dibine geçirdi.

54. Onları kaplayan şey kapladı!

55. O halde, Rabbinin hangi nimetinden şüpheye düşüyorsun?

56. İşte bu, önceki uyarıcılardan bir uyarıcıdır.

57. O yaklaşmakta olan yaklaştı.

58. Onu Allah'tan başka açığa çıkaracak yoktur.

59. Bu söze mi şaşıyorsunuz? [53/12; 72/26-28; 81/24]

60. Ağlayacağınıza gülüyorsunuz!

61. Ve şuursuzca başkaldırıyorsunuz!

62. Haydi, Allah’a secde edin. O’na kulluk edin.

54.KAMER SÛRESİ

[Mekki, 55 ayet]
[Adını 1. ayetteki “el-Kamer/ay” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Son saat yaklaştı ve ay yarıldı. [79/42; 42/17; 15/85; 40/59; 45/27]

2. Onlar bir ayet görseler, karşı çıkarlar ve "Bu, süregelen bir sihirdir." derler. [7/132; 37/14-15; 43/30; 17/59,89-93]

3. Yalanladılar ve kendi hevalarına uydular; oysa her iş kararlaştırılmıştır. [18/57; 39/32; 68/44]

4. Andolsun, onlara vazgeçirtecek nice haberler gelmiştir.

5. Her biri zirveye ulaşmış hikmettir. Fakat uyarılar fayda vermiyor. [29/51]

6. Öyleyse sen onlardan yüz çevir. Çağırıcının görülmedik bilinmedik bir şeye çağırdığı günde; [51/54]

7. Gözleri korku bürümüş sanki yayılmış çekirgeler gibi kabirlerinden çıkarlar; [22/7; 99/6; 83/4-6; 70/44; 36/52]

8. Boyunları büküktür çağıranın önünde. Kâfirler, “Bu zor bir gün!” derler. [45/28; 77/13-19; 77/35-38]

9. Onlardan önce Nuh kavmi de yalanlamıştı; kulumuzu yalanladılar ve cinlenmiştir dediler. O (tebliğden) alıkonuldu.

10. "Ben, mağlup oldum, bana yardım et." diye Rabbine yakardı. [71/1-10; 71/26-28]

11. Biz de bardaktan boşanırcasına akan bir yağmur ile göğün kapılarını açtık.

12. Yerden de coşkun kaynaklar fışkırttık. Böylece sular takdir edilen bir iş için birleşti.

13. Biz Nûh’u çivilerle perçinli levhalardan oluşan bir gemide taşıdık;

14. Gözetimimiz altında akıp gidiyordu. İnkâr edilen (Nuh'a) bir mükâfat olmak üzere.

15. Andolsun, biz bunu bir ayet olarak bıraktık. Fakat düşünen var mı?

16. Şu halde benim azabım ve uyarılarım nasılmış?

17. Andolsun, Kur'ân'ı düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünen var mı? [19/97; 44/58; 54/22,32,40]

18. Ad kavmi de yalanladı. Benim azabım ve uyarılarım nasılmış?

19. Biz onların üstüne, uğursuzluğu sürekli bir günde gürültülü ve dondurucu bir rüzgâr gönderdik.

20. Sanki kökünden sökülmüş hurma kütükleri gibi insanları yerlerinden koparıp atıyordu. [69/6-8]

21. Şu halde benim azabım ve uyarılarım nasılmış?

22. Andolsun, Kur'ân'ı düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünen var mı? [54/32, 40]

23. Semud kavmi de uyarıları yalanladı.

24. "Bizden bir beşere mi uyacağız? O takdirde apaçık bir sapkınlık ve çılgınlık içine düşmüş oluruz." dediler.

25. "Zikir (:vahiy), aramızdan ona mı bırakıldı? Hayır, o, küstah yalancı biridir!"

26. Yarın onlar, küstah yalancı kimmiş bilecekler.

27. Salih'e "Biz onlara, kendilerini sınamak için dişi deveyi göndereceğiz. Şimdi sen onları gözetle ve sabret." demiştik.

28. "Onlara, suyun aralarında kesin olarak pay edildiğini haber ver. Herkes su nöbetinde hazır olsun."

29. Derken arkadaşlarını çağırdılar, o da deveyi ayağından kesip yere devirdi.

30. Şu halde benim azabım ve uyarılarım nasılmış?

31. Çünkü biz onların üzerine tek bir korkunç ses gönderdik. Böylece onlar, ağılda çalı çırpı olan kuru ot gibi oluverdiler.

32. Andolsun, Kur'ân'ı düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünen var mı?

33. Lut kavmi de uyarıları yalanladı.

34. Lut'un ailesi hariç. Biz de onların üzerine taş yağdıran bir kasırga gönderdik, onları seher vakti kurtardık;

35. Bu onlara katımızdan bir nimetti. İşte biz, şükredenlere böyle karşılığını veririz.

36. Andolsun, Lût onları bizim yakalamamıza karşı uyarmıştı, fakat uyarılara karşı kuşku duydular.

37. Andolsun, onlar onun misafirlerinden de murad almak için baskı yaptılar. Biz de onların gözlerini kör ettik. "İşte azabımı ve uyarılarımı tadın."

38. Andolsun, sabah erkenden, kalıcı bir azap onları yakaladı.

39. Şu halde benim azabım ve uyarılarım nasılmış!

40. Andolsun, Kur'ân'ı düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünen var mı?

41. Andolsun, Firavun ailesine de uyarılar geldi.

42. Onlar bizim ayetlerimizin tümünü yalanladılar. Biz de onları güçlü olana yaraşır bir biçimde yakaladık.

43. Sizin kâfirleriniz onlardan daha mı hayırlı? Yoksa sizin için kitaplarda bir beraat mı var? [4/109; 3/119]

44. Yoksa "Biz yenilmez bir topluluğuz." mu diyorlar?

45. Yakında o toplum bozguna uğratılacak ve arkalarını dönüp kaçacaklardır.

46. Onlara asıl vadedilen son saattir. Son saat daha korkunç ve daha acıdır. [46/35; 10/45; 45/27]

47. Mücrimler sapkınlık ve çılgınlık içindedirler.

48. Ateşin içinde yüzükoyun sürüklendikleri gün, ateşin dokunuşunu tadın." denir. [19/86; 74/41,42]

49. Biz her şeyi bir kader (:ölçü) ile yarattık. [43/11; 41/10; 65/3; 74/18]

50. Bizim emrimiz, yalnızca tek bir emirdir. Göz kırpması gibidir. [6/73; 16/77]

51. Andolsun, biz sizin benzerlerinizi helâk ettik. Fakat öğüt alıp düşünen var mı?

52. Yaptıkları her şey kitaplardadır. [78/29; 82/10-12]

53. Küçük, büyük her şey satır satır yazılıdır. [43/80; 18/49]

54. Muttakiler, cennetlerde ve nehir kenarındadırlar.

55. Muktedir bir hükümdarın katında, doğruluk meclisindedirler.

55.RAHMÂN SÛRESİ

[Mekki, 78 ayet]
[Adını 1. ayetteki “er-Rahmân/Rahmet Bol” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Rahmân;

2. Kur’ân'ı öğretti, [96/1-5; 87/6; 20/114; 2/31; 16/78]

3. İnsanı yarattı. [96/1-5; 87/2-3; 67/26; 31/27; 23/12; 35/11; 87/2,3; 71/17]

4. Ona beyanı öğretti. [2/31,282; 4/105,113; 6/75; 7/62; 16/78; 7/62-63; 18/65; 75/19]

5. Güneş ve ay bir hesapla hareket eder. [36/38; 39/5]

6. Yıldızlar ve ağaçlar O’na secde ederler. [16/49; 22/18]

7. Göğü, yükseltti ve ölçüyü koydu,

8. Sakın ölçüyü aşmayın.

9. Tartıyı adaletle yapın ve eksik ölçüp tartmayın. [83/1-3]

10. Yere gelince, onu da tüm yaratılmışlar için hazırladı.

11. Orada meyve ve salkımlı hurmalıklar vardır.

12. Yapraklı taneler ve güzel kokulu bitkiler.

13. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

14. İnsanı, ateşte pişmiş gibi kuru bir çamurdan yarattı. [15/26; 23/12; 32/7-9; 40/67]

15. Cinleri de yalın bir ateşten yarattı. [15/27; 38/76]

16. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

17. O, iki doğunun da Rabbidir, iki batının da Rabbidir.

18. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

19. Salıverdi iki denizi birbirine kavuşmak üzere; [25-63; 27/61; 35/12]

20. (Ancak) aralarında bir berzah (:engel) vardır; karışmazlar birbirine.

21. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

22. İkisinden de inci ve mercan çıkar.

23. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

24. Denizde koca dağlar gibi yükselen gemiler de O'nundur.

25. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

26. Yeryüzündeki her şey fânidir;

27. Celal ve İkram Sahibi olan Rabbinin yüzü (:zâtı) bakidir.

28. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

29. Göklerde ve yerde olanlar O'ndan isterler. O, her gün yeni bir iştedir.

30. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

31. Ey iki ağırlık sahibi (:insan ve cin)! Yakında sizi de hesaba çekeceğiz.

32. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

33. Ey cin ve ins toplulukları! Eğer göklerin ve yerin sınırlarını aşıp-geçmeye güç yetirebilirseniz, hemen aşın; ancak üstün bir güç olmaksızın aşamazsınız. [37/6-10; 67/5; 72/8-9]

34. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

35. İkinizin de üzerine ateşten yalın bir alev ve kıpkızıl bir duman gönderilir de yardımlaşamazsınız.

36. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

37. Sonra gök yarılıp yağ gibi eridiği, kırmızı bir gül olduğu zaman;

38. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

39. İşte o gün, ne insana, ne cinne suçundan sorulmaz. [18/49; 50/27-29; 77/36]

40. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

41. Mücrimler, simalarından tanınır, alınlarından ve ayaklarından yakalanırlar.

42. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

43. İşte bu, mücrimlerin yalanladıkları cehennemdir.

44. Onlar, cehennem ile kaynar su arasında gider gelirler.

45. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

46. Rabbinin makamından korkan kimse için ise iki cennet vardır.

47. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

48. İkisinin de türlü türlü ağaçları vardır.

49. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

50. İkisinde de akmakta olan iki pınar vardır.

51. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

52. İkisinde de her meyveden iki tür (:çift) vardır.

53. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

54. Astarları, işlenmiş atlastan yataklar üzerinde yaslanırlar. İki cennetin meyveleri sarkmıştır.

55. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

56. Orada bakışlarını kısan eşler vardır ki, onlardan önce kendilerine ne bir insan, ne bir cin dokunmuştur. [37/48; 56/22-23, 36, 37; 78/33

57. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

58. Sanki onlar yakut ve mercan gibidirler.

59. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

60. İyiliğin karşılığı iyilik değil midir?

61. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

62. Bu ikisinin ötesinde iki cennet daha vardır.

63. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

64. Alabildiğine yemyeşildirler.

65. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

66. İçlerinde kaynayan iki pınar vardır.

67. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

68. İçlerinde meyveler; hurma ve nar vardır.

69. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

70. Orada iyi huylu güzeller vardır. [55/56; 4/57; 38/52]

71. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

72. Otağlar içinde korunmuş huriler. [52/20; 56/22]

73. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

74. Onlardan önce kendilerine ne bir insan, ne de bir cin dokunmuştur. [56/36]

75. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

76. Yeşil yastıklara ve harikulade döşeklere yaslanırlar.

77. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

78. Celal ve ikram sahibi olan Rabbinin adı ne yücedir.

56.VAKIA SÛRESİ

[Mekki, 96 ayet]

[Adını 1. ayetteki “el-vakıa/müthiş olay, son saat” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Vakıa (:son saat) gerçekleştiği zaman, [69/15-18; 81/1-14]

2. Onun gerçekleşmesini yalanlayacak yoktur.

3. O alçaltandır, yükseltendir.

4. Yer, şiddetle sarsıldığında,

5. Dağlar un ufak edilip,

6. Toz duman halinde etrafa dağıldığında,

7. Sizler de üç sınıf olduğunuzda. [35/32]

8. "Ashab-ı Meymene", hem de ne "Ashab-ı Meymene." [69/19-22; 83/18-26; 56/90-91]

9. "Ashab-ı Meş'eme" hem de ne "Ashab-ı Meş'eme." [56/92-94; 69/25, 37; 83/7-17]

10. Yarışıp öne geçenler de, öne geçmiş öncülerdir, [23/57-61]

11. İşte onlar yakınlaştırılmış olanlardır.

12. Nimetlerle donatılmış cennetler içinde;

13. Birçoğu öncekilerden,

14. Birazı da sonrakilerden.

15. Süslü, nakışlı tahtlar üzerinde,

16. Karşılıklı yaslanmışlardır.

17. Çevrelerinde yaşlanmayan gençler dönüp dolaşır;

18. Kaynağından doldurulmuş testiler, ibrikler ve kadehlerle,

19. Ondan ne başları ağrır, ne de sarhoş olurlar,

20. Seçip beğendikleri meyveler,

21. Canlarının çektiği kuş eti.

22. İri gözlü huriler, [52/20]

23. Sanki saklı inciler gibi;

24. Yaptıklarına karşılık olarak.

25. Orada, ne boş bir söz işitirler, ne de günaha sokan bir şey,

26. İşittikleri yalnızca selamdır, selam…

27. "Ashab-ı Yemin", hem de ne "Ashab-ı Yemin."

28. Dikensiz kirazlar,

29. Salkım salkım muz ağaçları,

30. Yayılmış gölgeler,

31. Çağlayan sular.

32. Pek çok meyveler içinde;

33. Bitip tükenmeyen ve yasaklanmayan…

34. Yüksek döşekler içindedirler.

35. 36.37.38 Biz onları defterleri sağdan verilenler için yeni bir inşa ile yaratmışızdır; onları bakire, eşlerine düşkün ve hepsini bir yaşta kılmışızdır. [56/61-62]

39. Bir bölümü öncekilerden,

40. Bir bölümü de sonrakilerdendir.

41. "Ashab-ı Şimal" (:defteri soldan verilenler), hem de ne"Ashab-ı Şimal";

42. İliklere işleyen bir sıcaklık ve kaynar su,

43. Kapkara bir dumanın gölgesindedirler,

44. O, ne serindir, ne de ferahlatıcı…

45. Onlar, bundan önce varlık içinde şımaranlardı.

46. Onlar, sözünü yerine getirmemek üzerinde ısrar ederlerdi.

47. Derlerdi ki “Biz ölüp, toprak ve kemik olduktan sonra tekrar mı dirileceğiz?”

48. "Peki ya önceki atalarımız da mı?" [45/24-26]

49. De ki "Kesinlikle, öncekiler de, sonrakiler de."

50. "Bilinen gün ve vakitte mutlaka toplanacaklardır."

51. Sonra siz; Ey yalanlayıcı sapkınlar!

52. Kesinlikle zakkum olan bir ağaçtan yiyeceksiniz. [37/62]

53. Böylece karınlarınızı onunla dolduracaksınız.

54. Onun üzerine de kaynar sudan içeceksiniz.

55. Üstelik çok susamış develerin içişi gibi içeceksiniz.

56. İşte onların din gününde ağırlanışları budur. [82/17-19]

57. Sizleri biz yarattık, tasdik etmeniz gerekmez mi? [37/20-21]

58. Attığınız meniye ne dersiniz?

59. Onu sizler mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz?

60. 61. Sizin yerinize benzerlerinizi getirmek ve sizi bilemeyeceğiniz bir şekilde yeniden yaratmak üzere aranızda ölümü biz takdir ettik. (Bu konuda) bizim önümüze geçilmez. [3/145; 26/78-81; 50/43] [50/15]

62. Andolsun, ilk inşayı biliyorsunuz, düşünmeniz gerekmez mi?

63. Peki ektiğinize ne dersiniz?

64. Onu sizler mi bitiriyorsunuz, yoksa bitiren biz miyiz?

65. Dileseydik, onu çer çöp yapardık da sızlanıp kalırdınız:

66. “Muhakkak biz çok ziyandayız!

67. Hayır, biz büsbütün mahrumuz." diyecekler.

68. Peki, içtiğiniz suya ne dersiniz?

69. Onu sizler mi buluttan indiriyorsunuz, yoksa indiren biz miyiz?

70. Dileseydik onu tuzlu kılardık; şükretmeniz gerekmez mi?

71. Peki, yaktığınız ateşe ne dersiniz?

72. Onun ağacını sizler mi inşa ettiniz, yoksa onu inşa eden biz miyiz?

73. Biz onu bir hatırlatma ve ihtiyacı olanlara bir geçimlik kıldık.

74. Öyleyse Azîm olan Rabbinin ismini tesbih et.

75. Yıldızların yerlerine yemin ederim,

76. Eğer bilirseniz bu, büyük bir yemindir,

77. Bu, Kur'ân'ı Kerîm'dir.

78. Korunmuş bir kitaptadır, [43/4; 13/39]

79. Ona, temiz kılınanlardan başkası dokunamaz. [16/98; 55/33; 37/6-10; 15/17-18; 72/8-9; 26/212]

80. Alemlerin Rabbinden indirilmedir. [45/2; 35/31]

81. Şimdi siz bu sözü mü hafife alıyorsunuz?

82. Rızkınızı onu yalanlayarak mı çıkarıyorsunuz?

83. Can boğaza gelip dayandığında, [75/26-28]

84. O sırada siz bakıp durursunuz,

85. Biz ise ona sizden daha yakınız; fakat siz göremezsiniz.

86. Eğer ceza görmeyecek iseniz,

87. Onu geri çeviriniz, eğer doğru söyleyenler iseniz.

88. Eğer o, yakın kılınanlardan ise,

89. Rahatlık, güzel rızık ve nimet cennetleri onundur.

90. Ve eğer "Ashab-ı Yemin"den ise,

91. Artık, "Ashab-ı Yemin"den selam sana.

92. Ve eğer, sapkın yalancılardan ise,

93. Artık kaynar sudan bir ikram,

94. Bir de çılgınca yanan ateşe atılma!

95. İşte budur kesin gerçek. [69/51]

96. Öyleyse Azîm olan Rabbinin ismini tesbih et.

57.HADİD SÛRESİ

[Medeni, 29 ayet]
[Adını 25. ayetteki “hadid/demir” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Göklerde ve yerde olanların tümü Allah'ı tesbih etmektedir. O Azîz ve Hakîm’dir. [17/44; 59/24]

2. Göklerin ve yerin mülkü Allah’ındır. Hayat verir ve öldürür. O her şeye kâdirdir. [25/2; 64/1]

3. O, Evvel’dir, Ahir’dir, Zâhir’dir, Bâtın’dır. O, her şeyi en iyi bilendir. [59/22-24]

4. Gökleri ve yeri altı günde (:evrede) yaratan, sonra arşa istiva eden O’dur. Yere gireni, ondan çıkanı, gökten ineni ve ona yükseleni bilir. Her nerede iseniz, O sizinle beraberdir, Allah yaptıklarınızı görmektedir. [6/101; 32/4; 50/38]

5. Göklerin ve yerin mülkü O’nundur. İşler Allah'a döndürülür.

6. Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar. Allah sinelerin özünü en iyi bilendir. [2/284; 58/7; 67/13]

7. Allah'a ve resulüne iman edin. Sizi kendilerinde halifeler (:yetki sahibi) kıldığı şeylerden infak edin. Artık sizden iman edip infak edenlere büyük bir mükâfat vardır. [2/30; 7/69, 74]

8. Madem inanıyorsunuz da resul sizi Rabbinize güvenmeye çağırdığı ve sizden sağlam söz almış olduğu halde, neden Allah'a güvenmiyorsunuz? [7/169, 172; 48/10; 5/7]

9. Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarması için kuluna apaçık ayetler indiren O’dur. Allah size karşı Raûf’dur, Rahîm’dir. [5/16; 33/43; 65/11]

10. Size ne oluyor da, Allah yolunda infak etmiyorsunuz? Hâlbuki göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. İçinizden, fetihten önce infak eden ve savaşanlar diğerleriyle bir değildir. Onlar, derece olarak sonradan infak eden ve savaşanlardan daha büyüktür. Allah her birine en güzel olanı vadetmiştir. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [2/254; 2/261-268; 3/92]

11. Kim Allah'a güzel bir borç verirse, Allah da onu kat kat arttırır ve onun için çok değerli bir mükâfat vardır. [2/245; 9/111; 64/17; 57/18]

12. O gün, mü'min erkekler ile mü'min kadınları, nurları önlerinde ve sağlarında koşarken görürsün. "Bugün sizin müjdeniz, içinde sürekli kalacağınız, içlerinden ırmaklar akan cennetlerdir." İşte büyük kazanç budur.

13. O gün, münafık erkekler ile münafık kadınlar, iman edenlere derler ki "Bizi bekleyin de sizin nurunuzdan birazcık alalım." Onlara "Arkanıza dönün de bir nur arayın." denilir. Hemen aralarında kapısı olan bir sur çekilir; onun içinde rahmet, dışında azap vardır.

14. Münafıklar, onlara seslenirler. "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz ve öylece beklediniz. Kuşkulara kapıldınız ve Allah'ın emri gelinceye kadar kuruntular sizi aldattı. Aldatıcı da sizi Allah hakkında aldattı." [4/119-120]

15. Bugün ne sizden ne de inkâr edenlerden fidye alınır. Barınma yeriniz ateştir, O'dur sizin mevlanız. O ne kötü bir varış yeridir.

16. İman edenlerin Allah'ı ve ve O'ndan inen hakikatleri hatırlayarak kalplerinin saygı ile ürpermesinin zamanı gelmedi mi? Onlar, bundan önce kendilerine kitap verilmiş, sonra üzerlerinden uzun bir süre geçmiş, böylece kalpleri de katılaşmış bulunanlar gibi olmasınlar. Onlardan çoğu fâsıklardır. [59/21; 25/30]

17. Bilin ki, yeryüzünü ölümünden sonra canlandıran Allah'tır. Biz, aklınızı kullanırsınız diye size ayetleri açıkladık. [30/50; 50/11]

18. Gerçek şu ki, sadaka veren erkekler ile sadaka veren kadınlar yani Allah'a güzel bir borç verenler var ya, verdikleri onlara kat kat arttırılarak ödenir ve onlara çok değerli bir mükâfat vardır. [33/35; 2/271; 9/60]

19. Allah'a ve resullerine iman edenler; işte onlar sıddıklardır. Rableri katında da şahitlerdir. Onların mükâfatları ve nurları vardır. İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlar ise; işte onlar da cehennemliklerdir. [4/69]

20. Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, bir eğlence, bir süs, kendi aranızda bir övünme, mal ve evlat çoğaltma yarışından ibarettir. Bir yağmur misali gibi; onun bitirdiği ekin çiftçilerin hoşuna gider, sonra kuruyuverir, bir de bakarsın ki sapsarı kesilmiş, sonra o, bir çer çöp oluvermiştir. Ahirette ise şiddetli bir azap veya Allah'tan bir mağfiret ve bir rıza vardır. Dünya hayatı, ancak aldatıcı bir geçimliktir. [102/1-2; 63/9; 64/15]

21. Rabbinizden bir mağfiret ve cennet için yarışın ki onun genişliği yerle gök genişliği kadar olup Allah'a ve resullerine iman edenler için hazırlanmıştır. Bu, Allah'ın lütfudur; onu dilediğine verir. Allah büyük lütuf sahibidir.

22. Ne yeryüzüne ne de kendinize isabet eden bir musibet yoktur ki, biz onu göndermeden önce, bir kitapta olmasın. Bu, Allah'a göre pek kolaydır. [15/4; 22/70; 78/29]

23. Bu elinizden çıkana üzülmeyesiniz ve Allah'ın size verdiğiyle şımarmayasınız diyedir. Çünkü Allah kendini beğenip övünen hiç kimseyi sevmez; [6/44; 42/12, 27; 31/18]

24. Onlar, cimrilik ederler ve insanlara da cimriliği emrederler. Her kim yüz çevirirse bilsin ki; Allah Ganiyy ve Hamîd olandır.

25. Andolsun, biz resullerimizi apaçık delillerle gönderdik ve insanlar adaleti ayakta tutsunlar diye, onlarla birlikte kitabı ve mizanı indirdik. Kendisinde çetin bir sertlik ve insanlar için yararlar bulunan demiri de indirdik ki Allah -görmedikleri halde- kendisine ve resullerine yardım edecek kimseleri ayırt etsin. Allah Kaviyy'dir Azîz'dir. [5/8, 48]

26. Andolsun, Biz Nuh'u ve İbrahim'i gönderdik, nübüvveti ve kitabı onların soylarına da verdik. Onlardan hidayete ulaşanlar vardır, ama onlardan çoğu fâsıklardır. [2/27; 57/9]

27. Sonra onların peşinden art arda resullerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da arkalarından gönderdik; ona İncil'i verdik ve izleyenlerin kalplerine şefkat ve merhamet yerleştirdik. Ruhbanlığı biz onlara yazmadık. Ancak Allah'ın rızasını aramak için kendileri icat ettiler. Ama buna da gerektiği gibi uymadılar. Bununla birlikte onlardan iman edenlere mükâfatlarını verdik, ama onlardan çoğu fâsıklardır.

28. Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olun ve resulüne iman edin, size kendi rahmetinden iki kat versin. Size kendisiyle yürüyeceğiniz bir nur kılsın ve size mağfiret etsin. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [28/53-54]

29. Öyle ki, kitap ehli Allah'ın lütfundan hiçbir şeye güç yetiremediklerini ve lütfun Allah'ın elinde olduğunu, onu dilediğine verdiğini bilsin. Allah, büyük lütuf sahibidir. [3/81]

58.MÜCADİLE SÛRESİ

[Medeni, 22 ayet]

[Adını 1. ayetteki “tucadiluke/tartışan” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Allah, eşi konusunda seninle tartışan ve Allah'a şikâyette bulunan kadının sözünü işitmiştir. Allah aranızda geçen konuşmaları işitiyordu. Allah Semî’dir, Basîr’dir. [6/115; 21/4; 58/7]

2. Sizden zıhar yapanların kadınları, onların anaları değildir. Anneleri, yalnızca kendilerini doğuranlardır. Onlar, çirkin bir söz ve yalan söylemektedirler. Allah Afuv’dur, Gafûr’dur. [33/4; 7/28; 2/169]

3. Kadınlarına "zıhar"da bulunup, sonra söylediklerinden geri dönenlerin, birbirleriyle temas etmeden önce boyunduruk altındaki bir kimseyi özgürlüğüne kavuşturmaları gerekir. İşte size bu vaaz edilmektedir. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

4. Kim, bunu bulamazsa, birbirine temastan önce iki ay peş peşe oruç tutmalıdır. Bunu da yapamayanın altmış yoksulu doyurması gerekir. Bu, Allah’a ve resulüne inanmanız içindir. İşte bunlar, Allah’ın sınırlarıdır. Kâfirler için elim bir azap vardır. [4/92]

5. Allah'a ve resulüne karşı başkaldıranlar, kendilerinden öncekilerin alçaltılması gibi alçaltılmışlardır. Oysa biz apaçık ayetler indirdik. Kâfirler için alçaltıcı bir azap vardır. [9/63; 33/57; 24/1]

6. Allah hepsini diriltceceği gün, onlara neler yaptıklarını haber verecektir. Kendileri onları unuttukları halde Allah onları kaydetmiştir. Allah her şeye şahittir. [53/39-41; 54/52-53; 82/10-12; 19/64]

7. Allah'ın göklerde ve yerde olan her şeyi bildiğini görmez misin? Üç kişinin gizli konuşmasında dördüncüleri mutlaka odur. Beş kişinin altıncısı mutlaka O olur. Bundan daha az veya daha çok, nerede olurlarsa olsunlar O, onlarla beraberdir. Daha sonra, kıyamet günü onlara işlediklerini haber verir. Çünkü Allah her şeyi çok iyi bilendir. [57/6; 67/13]

8. Gizli konuşmalardan yasaklandıkları halde yine de yasaklandıkları şeye dönenleri görmez misin? Günah, düşmanlık ve resule isyan hususunda gizli gizli konuşanlar senin yanına geldiklerinde seni, Allah'ın selamlamadığı bir şekilde selamlıyorlar. Kendi içlerinde de "Söylediklerimiz dolayısıyla Allah bize azap etse ya." derler. Onlara cehennem yeter. Oraya atılırlar. Ne kötü bir varış yeri! [27/59; 20/47; 43/80]

9. Ey iman edenler! Kendi aranızda gizli konuşmalarda bulunacağınız zaman, bundan böyle günah, düşmanlık ve resule isyanı konuşmayın; birri (:iyiliği) ve takvayı konuşun ve huzurunda toplanacağınız Allah'a karşı takvalı olun. [9/78; 20/7; 67/13]

10. Gizli konuşma ancak şeytandandır; bu inananları üzmek içindir. Fakat onlara, Allah'ın izni olmadıkça hiçbir zarar veremez. Öyleyse mü'minler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler. 3/160; 42/10; 64/13]

11. Ey iman edenler! Size meclislerde "Yer açın." dendiği zaman, yer açın; Allah da size genişlik versin. Size "Kalkın!" denince de kalkın ki, Allah sizden iman edenleri ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah işlediklerinizden haberdardır. [33/53]

12. Ey iman edenler! Resule gizli bir şey arzettiğiniz zaman, gizli konuşmanızdan önce bir sadaka verin. Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Şayet buna imkân bulamazsanız, bilin ki Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [57/18; 4/114]

13. Gizli konuşmanızdan önce sadaka vermekten çekindiniz mi? Bunu yapmadığınıza ve Allah da, sizi affettiğine göre artık salâtı yerine getirin, zekâtı gerçekleştirin, Allah'a ve resulüne itaat edin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

14. Allah'ın kendilerine karşı gazablandığı bir kavmi veli edinenleri görmedin mi? Onlar, ne sizdendirler, ne onlardan. Kendileri de bilerek, yalan yere yemin ediyorlar. [58/22; 60/1; 3/119]

15. Allah onlara şiddetli bir azap hazırlamıştır. Doğrusu onların işledikleri ne kötüdür.

16. Onlar, yeminlerini bir kalkan edindiler, böylece Allah'ın yolundan alıkoydular. Artık onlar için alçaltıcı bir azap vardır.

17. Ne malları, ne de çocukları Allah'a karşı, onlara hiçbir yarar sağlamayacaktır. Onlar, cehennemliklerdir, orada sürekli kalacaklardır. [82/18-19]

18. Onların tümünü Allah'ın diriltti̇ği gün, sizlere yemin ettikleri gibi O'na da yemin ederler ve kendilerinin bir şey üzerine olduklarını zannederler. Dikkat edin; onlar, yalan söyleyenlerdir. [5/53; 9/95]

19. Şeytan onları sarıp kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın fırkasıdır. Bilin ki; şeytanın fırkası, hüsrana uğrayanlardır. [6/44; 20/124-126; 23/110; 5/13-14]

20. Allah'a ve resulüne karşı başkaldıranlar, en zeliller içindedirler. [4/115]

21. Allah "Ben ve elçilerim mutlaka galip geleceğiz." diye yazmıştır. Allah Kaviyy'dir, Azîz'dir.

22. Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri hakkında -kendi soy sopları olsalar bile-, Allah'a ve resulüne düşman olan kimselere sevgi beslediğini göremezsin. Onlar, öyle kimselerdir ki, (Allah) kalplerine imanı yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar; orada sürekli olarak kalırlar. Allah onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın fırkasıdır. Dikkat edin; Allah'ın fırkası, kurtulacak olanlardır. [60/1; 3/119; 9/24; 42/52]

59.HAŞR SÛRESİ

[Medeni, 24 ayet]
[Adını 2. ayetteki “el-haşr/bir araya toplama” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Göklerde ve yerde olanların tümü Allah'ı tesbih etmektedir. O, Azîz’dir, Hakîm’dir. [17/44; 62/1; 64/1]

2. Kitap ehlinden inkâr edenleri, ilk toplanmada yurtlarından Allah çıkardı. Siz onların çıkacaklarını sanmamıştınız. Onlar da kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını sandılar. Böylece Allah(ın azabı) da, onlara hesaba katmadıkları bir yönden geldi, yüreklerine korku saldı; öyle ki evlerini kendi elleriyle ve mü’minlerin elleriyle tahrip ediyorlardı. Ey basiret sahipleri, artık ibret alın.

3. Eğer Allah onlara sürgünü yazmamış olsaydı, onları (yine) dünyada azaplandırırdı. Ahirette ise onlar için ateş azabı vardır.

4. İşte bu, onların Allah’a ve resulüne karşı gelmeleri sebebiyledir. Allah’a karşı gelen bilsin ki Allah’ın cezası şiddetlidir. [58/20,4/115]

5. Hurma ağaçlarından her neyi kesmişseniz veya kökleri üzerinde bırakmışsanız, (bu) Allah'ın izniyledir ve fâsık olanları alçaltması içindir.

6. Onlardan Allah'ın resulüne verdiği fey'e gelince, siz buna karşı bunu elde etmek için ne at, ne deve sürdünüz. Ancak Allah resullerini dilediklerinin üzerine üstünlük ve güçle gönderir. Çünkü Allah her şeye kâdirdir.

7. Allah'ın o fethedilen şehir halkından resulüne verdiği fey, Allah'a, resule, yakınlara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara aittir. Öyle ki servet sizden zengin olanlar arasında dönüp dolaşan bir şey olmasın. Resul size ne verirse artık onu alın, size neyi yasak ettiyse artık ondan kaçının ve Allah'a karşı takvalı olun. Allah cezası pek şiddetli olandır. [8/1, 41; 9/58-59]

8. (Sözü edilen o mallar), yurtlarından ve mallarından uzaklaştırılan muhacir fakirleredir. Onlar Allah’tan lütuf ararlar ve Allah’a ve resulüne yardım ederler. İşte bunlar sâdıklardır.

9. Onlardan önce o diyarı yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olanlar, kendilerine hicret edenleri severler ve onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir ihtiyaç arzusu duymazlar. Kendi ihtiyaçları olsa bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin tamahkârlığından korunursa, işte onlar, kurtulanlardır. [2/177]

10. Bir de onlardan sonra gelenler, derler ki "Rabbimiz! Bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşlerimizi bağışla ve kalplerimizde iman edenlere karşı bir kin bırakma. Rabbimiz, sen Raûf’sun, Rahîm’sin.

11. Münafıklık edenlerin kitap ehlinden inkâr eden kardeşlerine şöyle dediklerini görmedin mi? "Andolsun, eğer siz (yurtlarınızdan) çıkarılacak olursanız, mutlaka biz de sizinle birlikte çıkarız ve size karşı olan hiç kimseye, hiçbir zaman itaat etmeyiz. Eğer size karşı savaşılırsa size yardım edeceğiz." Allah şahitlik etmektedir ki onlar, yalancıdırlar. [9/67-68, 73]

12. Andolsun, yurtlarından çıkarılacak olurlarsa onlarla beraber çıkmazlar. Onlara karşı savaşılırsa da, onlara yardım etmezler; yardım etseler bile arkalarını dönüp giderler. Sonra kendilerine yardım da edilmez.

13. İçlerinde dehşet ve yılgınlık uyandırma bakımından siz, (onlar için) Allah'tan daha şiddetlisiniz. Bu, onların anlamaz bir kavim olmalarındandır. [9/56]

14. Onlar, iyice korunmuş şehirlerde veya duvarlar arkasında olmaksızın sizinle toplu bir halde savaşmazlar. Kendi aralarındaki çarpışmaları ise pek şiddetlidir. Sen onları birlik sanırsın, oysa kalpleri paramparçadır. Bu, onların akıllarını kullanmayan bir kavim olmalarındandır.

15. Bunların misali, kendilerinden yakın bir süre önce gelip geçen, işlerinin vebalini tadan kimselerin misali gibidir. Bunlar için elim bir azap vardır.

16. Tıpkı şeytanın hali gibi; hani insana "İnkâr et." dedi, inkâr edince de "Gerçek şu ki, ben senden uzağım. Ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım." demişti. [8/48]

17. Sonunda ikisinin âkibeti, ateşin içinde sürekli olarak kalmalarıdır. İşte zalimlerin cezası budur.

18. Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olun, herkes yarın için önden ne gönderdiğine baksın. Allah'a karşı takvalı olun. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [65/2,4,10; 79/35; 81/14]

19. Allah'ı unutan ve Allah'ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. İşte onlar, fâsıkların ta kendileridir. [9/67; 32/14]

20. Cehennemlikler ile cennetlikler bir olmaz. Cennetlikler, kazananlardır.

21. Eğer biz bu Kur'ân'ı bir dağa indirmiş olsaydık, onu Allah korkusundan saygı ile baş eğmiş ve paramparça olmuş görürdün. İşte biz, belki düşünürler diye, insanlara böyle örnekler veririz. [57/16]

22. O Allah ki, O'ndan başka ilah yoktur. Gaybı ve şehadeti bilendir. O Rahmân'dır, Rahîm'dir. [3/2; 6/106; 16/51; 27/70]

23. O Allah ki, O'ndan başka ilah yoktur. Melik, Kuddûs, Selâm, Mü'min, Müheymin, Azîz, Cebbâr, Mütekebbir olandır. Allah onların şirk koştuklarından çok yücedir. [62/1]

24. O Allah ki; Hâlık, Bârî, Musavvir olandır, en güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olanların tümü O'nu tesbih etmektedir. O Azîz'dir, Hakîm'dir. [7/180; 17/110; 20/8]

60.MÜMTEHİNE SÛRESİ

[Medeni, 13 ayet, Adını “imtihan olunan kadın” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ey iman edenler! Eğer siz, yolumda cihat etmek ve rızamı aramak amacıyla yola çıkmışsanız benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları evliya edinmeyin. Siz onlara karşı sevgi gösteriyorsunuz; oysa onlar haktan size geleni inkâr ettiler. Rabbiniz olan Allah'a inanmanızdan dolayı resulü ve sizi yurtlarınızdan çıkardılar. Onlara karşı hâlâ gizlice sevgi besliyorsunuz. Ben, sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilirim. Sizden kim bunu yaparsa, artık o, doğru yoldan sapmış olur. [3/119; 58/14,22; 29/69]

2. Eğer sizi ele geçirecek olurlarsa, size düşman kesilirler, ellerini ve dillerini kötülükle size uzatırlar ve inkâr etmenizi arzu ederler! [9/8-10; 4/89]

3. Ne yakın akrabalarınız, ne çocuklarınız kıyamet günü size bir yarar sağlar. (Allah) Sizin aranızı ayıracaktır. Allah yaptıklarınızı görmektedir. [19/95; 2/48; 34/26]

4. İbrahim ve onunla birlikte olanlarda sizin için güzel bir örnek vardır. Hani kendi kavimlerine demişlerdi ki "Biz, sizlerden ve Allah'ın dışında kulluk ettiklerinizden uzağız. Sizi inkâr ediyoruz. Allah'a bir olarak iman edinceye kadar sizinle aramızda ebedi bir düşmanlık ve bir nefret başlamıştır." Ancak İbrahim'in babasına "Sana bağışlanma dileyeceğim, ama Allah'tan gelecek herhangi bir şeye karşı senin için gücüm yetmez." demesi müstesna. "Ey Rabbimiz! Yalnız sana tevekkül ettik ve yalnız içten sana yöneldik. Varış da yalnız sana’dır." [33/21; 21/52-70; 37/83-109; 9/113-114]

5. "Rabbimiz! İnkâr edenler için bizi fitne (:deneme konusu) kılma ve bizi bağışla. Rabbimiz! Sen Azîz’sin, Hakîm’sin.[10/85]

6. Andolsun, onlarda sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umut edenler için güzel bir örnek vardır. Kim yüz çevirirse bilsin ki, Allah Ganiyy ve Hamîd olandır. [60/4]

7. Belki Allah onlardan düşmanlık beslediklerinizle aranızda bir sevgi var eder. Allah Kadîr'dir ve Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

8. Allah sizinle din konusunda savaşmayan, sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlara iyilik yapmanızı ve onlara adaletli davranmanızı size yasaklamaz. Allah adaletle davrananları sever. [5/8]

9. Allah sadece din konusunda sizinle savaşanları, sizi yurtlarınızdan çıkaranları ve çıkarılmanız için arka çıkanları veli edinmenizi yasaklar. Kim onları veli edinirse, artık onlar zalimlerdir. [3/28; 5/81]

10. Ey iman edenler! Mü'min kadınlar hicret ederek size geldikleri zaman, onları imtihan edin. Allah onların imanlarını pekiyi bilendir. Eğer mü'min kadınlar olduklarını öğrenirseniz, artık onları kâfirlere geri göndermeyin. Çünkü ne bunlar onlara helaldir, ne onlar bunlara helaldir. Kocalarına harcadıklarını verin. Muhacir kadınlara ücretlerini (:mehirlerini) verdiğiniz takdirde onları nikâhlamanızda size bir sakınca yoktur. Kâfir kadınların ismetlerini (:nikâhlarını) tutmayın ve onlar için harcadıklarınızı isteyin. Onlar da mü'min kadınlara harcadıklarını istesinler. Bu, Allah'ın hükmüdür, aranızda böyle hükmeder. Allah Alîm'dir, Hakîm'dir. [2/221; 24/3,26]

11. Eğer kâfirlere eşlerinizden dolayı bir şey geçip sıra size geldiyse, harcadıkları şeylerin dengi kadar eşleri gidenlere verin. İman ettiğiniz Allah'a karşı takvalı olun.

12. Ey Nebî! Mü'min kadınlar, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleri ve ayakları arasında bir iftira düzüp uydurmamak, ma'ruf (:iyi, güzel ve yararlı bir iş) konusunda isyan etmemek üzere, sana biat etmek amacıyla geldikleri zaman, onların biatlarını kabul et ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

13. Ey iman edenler! Allah'ın kendilerine karşı gazaplandığı bir kavmi veli edinmeyin, onlar, kâfirlerin mezar halkından umut kestiği gibi ahiretten umut kesmişlerdir. [58/22; 58/14]

61.SAFF SÛRESİ

[Medeni, 14 ayet]
[Adını 4. ayette geçen “saff sıra sıra dizilmek” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Göklerde ve yerde olanların tümü Allah'ı tesbih etmektedir. O Azîz’dir, Hakîm’dir. [57/1; 62/1]

2. Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylersiniz? [26/224-226]

3. Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında gazap olarak ne büyüktür.

4. Allah, kendi yolunda, tuğlaları birbirlerine kenetlenmiş binalar gibi saf bağlayarak savaşanları sever. [8/39; 2/190, 193]

5. Hani Musa, kavmine demişti ki "Ey kavmim! Benim sizin için gönderilmiş Allah’ın resulü olduğumu bildiğiniz halde, niçin bana eziyet ediyorsunuz?" Ne zaman ki onlar sapmaya meyletti, Allah da onların kalplerini saptırdı. Çünkü Allah fâsık bir kavmi hidayete ulaştırmaz.

6. Hani Meryem oğlu İsa “Ey İsrailoğulları! Ben elinizdeki Tevrat’ı doğrulamak, benden sonra gelecek Ahmet adındaki resulü müjdelemek için Allah’ın size gönderdiği resulüyüm.” demişti. İsa onlara, belgelerle gelince “Bu, apaçık bir sihirdir.” dediler. [7/157; 13/43]

7. İslama (:teslimiyete) çağrıldığı halde, Allah'a karşı yalan uyduranlardan daha zalim kimdir? Allah zalimler topluluğunu hidayete ulaştırmaz. [29/68]

8. Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar, oysa kâfirler hoş görmese de Allah nurunu tamamlayacaktır. [9/32]

9. O, müşrikler hoşlanmasa da, dinini bütün dinlere üstün kılmak için resulünü hidayet ve hak din ile gönderendir. [9/33; 48/28]

10. Ey iman edenler! Sizi elim bir azaptan kurtaracak bir ticareti göstereyim mi? [35/29]

11. Allah'a ve resulüne iman etmeniz, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihat etmenizdir. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. [49/15]

12. O da sizin günahlarınızı bağışlar, sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere ve Adn cennetlerindeki güzel konaklara yerleştirir. İşte büyük kazanç budur.

13. Seveceğiniz bir başka nimet daha var. Allah'tan bir yardım ve yakın bir fetih. Mü’minleri müjdele!

14. Ey iman edenler! Allah'ın yardımcıları olun. Nasıl ki Meryem oğlu İsa, Havarilere “Allah yolunda yardımcılarım kim ?” demişti. Havariler de, “Allah’ın yardımcıları biziz!” demişlerdi. Böylece İsrailoğullarından bir kısmı iman etmiş, bir kısmı da küfre sapmıştı. Biz, iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik de üstün geldiler. [3/52]

62.CUMA SÛRESİ

[Medeni, 11 ayet]

[Adını 9. ayette geçen “el-cum’a/toplanmak” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Göklerde ve yerde olanların tümü; Melik, Kuddüs, Azîz ve Hakîm olan Allah'ı tesbih eder. [59/1, 23-24]

2. Ümmîlere kendi içlerinden onlara ayetlerini okuyan, onları arındıran ve onlara kitabı, hikmeti öğreten bir elçi gönderen O’dur. Oysa onlar, bundan önce açıkça bir sapkınlık içindeydiler. [7/157]

3. Henüz, onlara katılmamış olan diğerlerine de gönderilmiştir. O Azîz’dir, Hakîm’dir.

4. Bu, Allah'ın lütfudur. Onu dilediğine verir. Allah büyük lütuf sahibidir.

5. Tevrat’la yükümlü tutulup da onunla amel etmeyenlerin durumu, ciltlerle kitap taşıyan eşeğin durumu gibidir. Allah’ın ayetlerini yalanlayan topluluğun hâli ne kötüdür! Allah zalimler topluluğunu hidayete ulaştırmaz. [5/68; 74/49-52; 29/68]

6. De ki “Ey Yahudiler! Eğer insanların arasında yalnızca kendinizin Allah’ın evliyası olduğunuzu iddia ediyorsanız ve eğer doğru söyleyenler iseniz, o zaman ölümü istesenize!”

7. Oysa onlar, ellerinin takdim ettikleri dolayısıyla bunu hiçbir zaman temenni etmezler. Allah zalimleri en iyi bilendir.

8. De ki "Kendisinden kaçtığınız ölüm, sizi mutlaka bulacaktır. Sonra gaybı ve şehadeti bilene döndürüleceksiniz; O da size yaptıklarınızı haber verecektir." [3/145; 56/60]

9. Ey iman edenler! Toplanma gününde salât için çağrı yapıldığında, hemen Allah'ın zikrine koşun ve alışverişi bırakın. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. [8/24; 13/28; 20/14,)

10. Salât tamamlandığında yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan arayın. Allah'ı çok zikredin ki kurtuluşa erebilesiniz.

11. Oysa onlar bir ticaret ve bir eğlence gördükleri zaman, ona doğru yönelip gittiler, seni ayakta bıraktılar. De ki "Allah'ın katında bulunan, eğlenceden ve ticaretten daha hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır." [5/58; 24/37; 9/111; 16/95; 24/62-63]

63.MÜNAFİKUN SÛRESİ

[Medeni, 11 ayet]

[Adını 1. ayette geçen “münafikun/ iki yüzlüler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Münafıklar sana geldiklerinde “Senin Allah’ın resülü olduğuna şahitlik ederiz.” dediler. Allah senin kendi resülü olduğunu bilir ve Allah münafıkların yalancı olduklarına da şahitlik eder. [3/167; 4/142-143; 9/77]

2. Yeminlerini bir kalkan yapıp Allah'ın yolundan alıkoydular. Doğrusu yaptıkları şey ne kötüdür.

3. Bunun sebebi, onların önce iman edip sonra inkâr etmeleridir. Bu yüzden kalpleri mühürlenmiştir. Artık onlar kavrayamazlar. [3/86, 90; 4/155; 7/146]

4. Sen onları gördüğünde kalıpları hoşuna gider. Konuştuklarında da onları dinlersin. Sanki onlar dayandırılmış kütük gibidirler. Her sesi kendi aleyhlerinde sanırlar. Onlar düşmandırlar, bu yüzden onlara karşı dikkatli ol. Allah onları kahretsin; nasıl da çevriliyorlar. [2/204]

5. Onlara “Gelin, Allah’ın resulü sizin için bağışlanma dilesin.” denince başlarını çevirip, büyüklük taslayarak yüz çevirdiklerini görürsün.

6. Onlar için bağışlanma dilesen de dilemesen de birdir. Allah onları bağışlamayacaktır. Allah fâsıklar topluluğunu hidayete ulaştırmaz. [9/80]

7. Onlar "Allah'ın resulü yanında bulunanlara infakta bulunmayın ki, dağılıp gitsinler." diyenlerdir. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Ancak münafıklar kavramıyorlar.

8. Onlar "Andolsun, Medine'ye dönersek, aziz olan zelil olanı mutlaka oradan çıkaracaktır." diyorlar. Oysa izzet Allah'ın, resulünün ve mü’minlerindir. Ancak münafıklar bilmiyorlar. [35/10]

9. Ey iman edenler! Ne mallarınız, ne çocuklarınız sizi Allah'ı zikretmekten alıkoymasın; kim böyle yaparsa, artık onlar hüsrana uğrayanlardır. [9/24; 8/28; 64/15]

10. Sizden birinize ölüm gelip de "Rabbim, beni yakın bir süreye kadar ertelesen, ben de böylece sadaka versem ve salihlerden olsam!" demeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin. [3/92; 14/31; 9/60]

11. Oysa Allah eceli gelmiş bulunan hiçbir kimseyi kesinlikle ertelemeyecektir. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. [6/2; 71/4]

64.TEĞABUN SÛRESİ

[Medeni, 18 ayet]
[Adını 9. ayette geçen “teğabun/birbirini aldatma” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ı tesbih eder. Mülk (:hükümranlık) O’nundur, hamd de O’nundur. O her şeye kâdirdir. [17/44, ; 59/1; 67/1

2. Sizi yaratan Allah’tır; böyle iken sizden kiminiz kâfirdir, kiminiz mü’min. Allah yaptıklarınızı görmektedir. [67/2]

3. Gökleri ve yeri hak ile yarattı ve size şekil verdi; şeklinizi de güzel yaptı. Varış da O’nadır. [65/12; 87/2-3; 95/4]

4. Göklerde ve yerde olan her şeyi bilir; gizlediklerinizi de, açığa vurduklarınızı da bilir. Allah sinelerin özünü en iyi bilendir. [33/54]

5. Bundan önce inkâr edenlerin haberi size gelmedi mi? İşte onlar, yaptıklarının vebalini tattılar. Onlara elim bir azap vardır.

6. Bu, kendilerine apaçık belgelerle resulleri geldiği halde "Bizi bir beşer mi hidayete ulaştıracak?" demeleri ve inkâr edip yüz çevirmeleri nedeniyledir. Allah da müstağni olduğunu gösterdi. Allah Gani'dir, Hamîd'dir. [17/94; 26/154; 36/15; 18/110]

7. İnkâr edenler kesin olarak diriltilmeyeceklerini iddia ettiler. De ki "Hiç de öyle değil, Rabbime yemin olsun ki siz diriltileceksiniz; sonra mutlaka yaptıklarınız size haber verilecektir. Bu da Allah'a göre kolaydır." [37/16-21; 67/24-26]

8. "Öyleyse Allah'a, resulüne ve indirdiğimiz nûra iman edin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır." [7/158; 4/136; 48/13]

9. Toplanma günü için sizi bir araya toplayacağı gün; -işte bu aldanma günüdür- kim Allah'a iman edip salih bir amelde bulunmuşsa Allah onun kötülüklerini örter. Onu içinde ırmaklar akan, sürekli kalacakları cennetlere koyar. İşte büyük kazanç budur. [4/87; 45/26; 65/5]

10. İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince; işte onlar cehennemliklerdir. Orada sürekli kalacaklardır. Ne kötü bir varış yeri! [5/10, 86]

11. Hiçbir musibet, Allah'ın izni olmadıkça isabet etmez. Kim, Allah'a iman ederse Allah onun kalbini hidayete ulaştırır. Allah her şeyi en iyi bilendir. [3/101; 9/51; 10/107; 65/2-5]

12. Allah'a itaat edin ve resule itaat edin. Şayet yüz çevirecek olursanız, artık resulümüze düşen yalnızca apaçık bir tebliğdir. [5/99]

13. Allah; O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler. [3/160; 9/51; 42/10]

14. Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olanlar vardır. Onlara karşı dikkatli olun. Eğer, affeder, kusurlarına bakmaz ve bağışlarsanız; Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

15. Mallarınız ve çocuklarınız ancak bir fitne (:deneme)dir. Allah katında büyük bir mükâfat vardır. [8/28; 63/9]

16. Öyleyse güç yetirebildiğiniz kadar Allah'a karşı takvalı olun, dinleyin ve itaat edin, kendi iyiliğiniz için infak edin. Kim nefsinin bencilliğinden korunursa; işte kurtulacak olanlar onlardır. [3/92,102; 20/113]

17. Eğer Allah'a güzel bir borç verirseniz, onu sizin için kat kat arttırır ve sizi bağışlar. Allah Şekûr'dur, Halîm'dir. [2/245; 57/11]

18. Gaybı ve şehadeti bilen, Azîz'dir, Hakîm'dir. [39/46; 59/22]

65.TALAK SÛRESİ

[Medeni, 12 ayet]

[Adını 1. ve 7. ayetlerdeki talak/boşanma konusundan almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Ey Nebî! Kadınları boşayacağınız zaman, iddet sürelerini gözeterek boşayın ve iddeti sayın. Rabbiniz olan Allah'a karşı takvalı olun. Açık bir ahlaksızlık yapmadıkça onları evlerinden çıkarmayın. Onlar da çıkmasınlar. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa kendisine zulmetmiş olur. Bilmezsin, Allah belki bundan sonra yeni bir durum ortaya çıkarır. [65/6; 2/228,241]

2. İddet sürelerinin sonuna geldiklerinde ya onları iyilikle tutun veya iyilikle ayrılın. İçinizden adalet sahibi iki kişiyi de şahit tutun. Şahitliği de Allah için doğru yapın. İşte bununla Allah'a ve ahiret gününe iman edenlere öğüt veriliyor. Kim Allah'a karşı takvalı olursa, Allah ona bir çıkış yolu gösterir; [5/8; 70/33; 42/13]

3. Onu hesap etmediği bir yerden rızıklandırır. Kim de Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter. Allah kendi emrini yerine getirendir. Allah her şeye bir ölçü koymuştur. [39/36; 33/3]

4. Kadınlarınızdan âdetten kesilmiş olanlarla, âdet görmemiş bulunanların iddetleri, -tereddüt ederseniz- üç aydır. Hamile kadınların bekleme süreleri ise, yüklerini bırakmalarına kadardır. Kim Allah'a karşı takvalı olursa Allah ona işinde bir kolaylık gösterir. [2/228, 231, 234]

5. Bu, Allah'ın size indirdiği emridir. Kim Allah'a karşı takvalı olursa, Allah kötülüklerini örter ve onun mükâfatını büyütür. [39/35; 66/8]

6. Onları, gücünüz oranında oturmakta olduğunuz yerde oturtun. Onlara, sıkıntıya düşürmek için zarar vermeyin. Eğer onlar hamile iseler, yüklerini bırakıncaya kadar onlar için harcama yapın. Şayet sizler için çocuğu emzirirlerse, onlara ücretlerini ödeyin. Aranızda uygun bir şekilde anlaşın. Eğer anlaşamazsanız, bu durumda onu bir başkası emzirebilir.

7. İmkânı olan, imkânına göre harcasın. Rızkı dar olan da, Allah'ın kendisine verdiği kadarıyla harcasın. Allah hiç kimseyi verdiğinden fazlasıyla yükümlü tutmaz. Allah bir güçlüğün ardından bir kolaylık var edecektir.

8. Rabblerinin ve resullerinin emrine karşı gelen nice şehirler vardır ki biz onları çetin bir hesaba çektik ve onları görülmemiş bir şekilde cezalandırdık.

9. Yaptıklarının cezasını tattılar ve yaptıklarının sonucu hüsran oldu.

10. Allah onlar için şiddetli bir azap hazırlamıştır. Öyleyse, Ey iman eden temiz akıl sahipleri! Allah'a karşı takvalı olun. Doğrusu Allah size bir zikir indirmiştir; [3/102; 20/124; 43/36]

11. İman edip salih amellerde bulunanları karanlıklardan aydınlığa çıkarması için Allah'ın apaçık ayetlerini size okuyan bir resul de gönderdi. Kim Allah’a iman edip salih bir amelde bulunursa, Allah onu sürekli kalacakları içinde ırmaklar akan cennetlere koyar. Allah ona ne güzel bir rızık vermiştir. [5/16; 4/174-175; 14/1; 57/9]

12. Allah yedi göğü ve benzer şekilde yeryüzünü yaratandır. Emir (:Allah’ın buyruğu) bunlar arasından inip durmaktadır ki, Allah’ın her şeye kâdir olduğunu ve Allah’ın her şeyi ilmiyle kuşattığını bilesiniz. [2/29; 41/12; 71/15; 20/98]

66.TAHRİM SÛRESİ

[Medeni, 12 ayet]
[Adını 1. ayetteki “tuharrimu/haram kılmak” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ey nebî! Eşlerinin rızasını kazanmak için, Allah'ın sana helal kıldıklarını niçin haram kılıyorsun? Allah Gafûr’dur, Rahîm’dir. [5/87]

2. Allah, meşru yeminlerinizin (kefaretle) çözülmesini size farz kıldı. Allah sizin mevlanızdır. O Alîm’dir, Hakîm’dir. [5/89]

3. Hani nebî eşlerinden bazılarına gizli bir söz söylemişti. Derken eşi, bunu başkasına haber verince, Allah da bunu nebiye bildirdi, o da bir kısmını açıkladı bir kısmını söylemekten vazgeçti. Sonunda ona haberi verince eşi dedi ki "Bunu sana kim bildirdi?" O da "Bana Alîm ve Habîr olan Allah haber verdi." dedi. [33/28-34; 58/7-10]

4. Eğer siz ikiniz Allah'a tevbe ederseniz ne güzel; çünkü kalpleriniz eğrilik gösterdi. Yok, eğer ona karşı birbirinize destekçi olmaya kalkışırsanız, artık Allah onun mevlasıdır; Cibril ve Salih mü’minlerin de. Bunların arkasından melekler de onun destekçisidirler. [2/97; 9/40; 33/6]

5. Eğer o sizi boşayacak olursa Rabbi ona, sizin yerinize sizlerden daha hayırlı teslim olmuş, mü’min, gönülden itaat eden, tevbe eden, ibadet eden, (O'nun rızasını aramak için) yola koyulan dul ve bakire eşler verir.

6. Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. O ateşin başında gayet sert, çetin, Allah’ın emirlerine karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır. [2/24; 39/71; 74/30-31]

7. Ey inkâr edenler! Bugün mazeret ileri sürmeyin. Siz ancak işlediklerinizle karşılık görürsünüz. [16/84; 41/24; 77/35-36]

8. Ey iman edenler! Allah'a samimi bir tevbe ile tevbe edin. Böylece Allah da sizin kötülüklerinizi örtsün ve sizi içinden ırmaklar akan cennetlere koysun. O gün Allah, nebîyi ve onunla birlikte iman edenleri utandırmaz. Nurları, önlerinden ve sağlarından koşar parıldar. Onlar "Rabbimiz! Nurumuzu tamamla, bizi bağışla. Sen, her şeye kâdirsin." derler. [42/25; 4/17-18,31; 6/122; 57/12]

9. Ey nebî! Kâfirlerle ve münafıklarla cihat et ve onlara karşı sert davran. Onların barınma yerleri cehennemdir; o ne kötü bir varış yeridir!

10. Allah inkâr edenlere, Nuh'un karısını ve Lut'un karısını örnek verdi. İkisi de, kullarımızdan salih olan iki kulumuzun nikâhları altındaydı; ancak onlara ihanet ettiler de kocaları, kendilerine Allah'tan gelen hiçbir şeyi savamadılar. İkisine de "Ateşe girenlerle birlikte girin." dendi. [23/27; 7/83]

11. Allah iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi. Demişti ki "Rabbim! Bana kendi katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar."

12. İmran'ın kızı Meryem'i de örnek verdi. O iffetini korumuştu. Böylece biz ona ruhumuzdan üflemiştik. O da Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını tasdik etmişti. Çünkü o, Rabbine gönülden bağlı olanlardandı. [3/42]

67.MÜLK SÛRESİ

[Mekki, 30 Ayet]
[Adını 1. ayette yer alan “el-Mülk/egemenlik” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Mülk (:hükümranlık) elinde bulunan Allah ne yücedir. O her şeye kâdirdir. [22/56; 64/1]

2. O hanginizin daha güzel amel yapacağını denemek için ölümü ve hayatı yaratandır. O Azîz’dir, Gafûr’dur. [11/7; 76/2-3; 51/56]

3. Yedi göğü uyumlu halde yaratandır. Rahmân’ın yaratmasında bir uygunsuzluk ve düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak çatlak görüyor musun? [65/12; 71/15]

4. Sonra tekrar tekrar bak; o göz umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir.

5. Andolsun, biz en yakın göğü kandillerle süsledik ve bu kandilleri, şeytanlar için atılan taşlar kıldık. Onlar için çılgınca yanan ateşin azabını hazırladık. [15/16-18; 37/6-10; 55/33]

6. Rablerini inkâr edenler için cehennem azabı vardır. Ne kötü varış yeridir o.

7. Oraya atıldıkları zaman, onun kaynarken çıkardığı uğultuyu duyarlar.

8. Neredeyse öfkeden çatlayacak. Her bir grup içine atıldıkça, bekçileri onlara "Size bir uyarıcı gelmedi mi?" diye sorar. [10/47; 35/24]

9. Onlar “Evet, bir uyarıcı gelmişti, fakat biz yalanladık ve Allah hiçbir şey indirmemiştir. Siz ancak büyük bir sapkınlık içindesiniz.” dedik. [30/47; 4/165; 25/4]

10. "Eğer dinleseydik yahut aklımızı kullansaydık şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık." derler. [10/42, 100; 25/44; 89/23-24; 57/37]

11. Böylece suçlarını itiraf ettiler. Çılgınca yanan ateşin halkına Allah'ın rahmeti uzak olsun. [24/24; 41/20-22; 36/65]

12. Görmedikleri halde Rablerinden haşyet duyan kimseler için de bağışlanma ve büyük bir mükâfat vardır. [36/11; 50/31-35]

13. Sözünüzü ister gizleyin, ister açığa vurun. O, sinelerin özünü en iyi bilendir. [20/7; 64/4]

14. Hiç yaratan bilmez mi? O Latîf'tir, Habîr'dir. [15/24; 24/64; 57/3]

15. Yeryüzünü size boyun eğdiren O'dur. Şu halde onun üzerinde dolaşın ve Allah'ın rızkından yiyin. Dönüş ancak O'nadır. [45/12-13]

16. Gökte olanın sizi yere geçirmeyeceğinden emin misiniz? O vakit yeryüzü şiddetle çalkalanır.

17. Yoksa gökte olanın üzerinize taş yağdıran bir rüzgâr göndermeyeceğinden emin misiniz? O vakit uyarım nasılmış bileceksiniz!

18. Andolsun, kendilerinden öncekiler de yalanladı. Fakat benim tanınmamam nasılmış?

19. Onlar, üstlerinde kanat çırparak uçan kuşları görmezler mi? Onları Rahmân'dan başkası boşlukta tutmuyor. O her şeyi hakkıyla görendir. [16/79]

20. Rahmân'ın dışında size yardım edecek ordunuz hani nerede? Kâfirler yalnızca bir aldanış içindedirler. [33/17; 3/160; 2/257]

21. Eğer Allah, rızkını tutsa, size rızık verecek olan kimmiş? Hayır; onlar, bir azgınlık ve nefret içinde direndiler. [34/24; 10/31]

22. Peki, yüzüstü kapanarak sürünen mi daha düzgün gider yoksa dosdoğru yol üzerinde düzgünce giden mi?

23. De ki "Sizi inşa eden (:yaratan), size işitme, görme ve idrak duyuları veren Allah'tır. Ne de az şükrediyorsunuz?" [23/78; 7/10; 27/73]

24. De ki "Sizi yeryüzünde var edip türeten O'dur. Siz O'nun huzurunda toplanırsınız." [45/26; 50/43]

25. "Eğer doğruyu söylüyorsanız, bu vaat ne zamandır?" derler. [46/35; 34/26, 29-30]

26. De ki "Bu ilim ancak Allah'ın katındadır. Ben yalnızca apaçık bir uyarıcıyım." [7/187; 31/34; 79/42-45]

27. Nihayet onu yakından gördüklerinde, inkâr edenlerin yüzleri kötüleşti ve "İşte bu, sizin (gerçekleşmeyecek diye) iddia ettiğiniz şeydir." dendi.

28. De ki "Söyleyin bakalım. Diyelim ki Allah beni ve beraberimdekileri helâk etti yahut bize merhamet etti. Peki, ya inkârcıları elim bir azaptan kim koruyacak?"

29. De ki "O Rahmân'dır; biz O'na iman ettik ve O'na tevekkül ettik. Siz kimin apaçık bir sapkınlık içinde olduğunu yakında bileceksiniz."

30. De ki "Söyleyin bakalım. Suyunuz çekiliverse, size kim temiz bir akarsu getirir?"

68.KALEM SÛRESİ

[Mekki, 52 ayet]
[Adını 1. ayetteki “kalem” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Nûn. Kaleme ve satır satır yazdıklarına yemin olsun ki; [96/4-5]

2. Sen Rabbinin nimeti sayesinde cinlenmiş biri değilsin. [15/6; 51/52]

3. Senin için kesintisiz bir mükâfat vardır.

4. Ve sen, pek yüce bir ahlâk üzeresin.

5. Artık yakında göreceksin, onlar da görecekler;

6. Hanginizin delirmiş olduğunu.

7. Rabbin, kimin kendi yolundan saptığını daha iyi bilir; kimin hidayette olduğunu da daha iyi bilir.

8. O halde yalanlayanlara itaat etme. [61/7; 92/9-10]

9. Arzu ederler ki, sen onlara taviz veresin, onlar da sana taviz verip uzlaşsınlar. [3/69; 17/73-75; 4/113]

10. İtaat etme; her yemin edip duran aşalığa,

11. Çok gıybet edip, söz taşıyana, [83/29-33; 104/1]

12. Hayrı engelleyen, saldırgan günahkâra,

13. Zorba, bunların da ötesinde soysuz olana,

14. Mal ve oğullar sahibi oldu diye. [9/55, 69, 85; 34/35; 104/2-3]

15. Ayetlerimiz kendisine okununca "Öncekilerin masallarıdır." der. [8/31; 23/83; 46/17]

16. Yakında biz onun burnunu sürteceğiz.

17. Onları da, tıpkı bahçe sahiplerini sınadığımız gibi sınayacağız. Sabah olur olmaz bahçenin ürününü mutlaka devşireceklerine yemin etmişlerdi, [18/32-38]

18. Hiç bir istisna da yapmıyorlardı. [18/23, 29]

19. Ama onlar uyurken, Rabbin tarafından bir afet bahçeyi sardı,

20. Sonunda biçilmiş tarlaya döndü.

21. Sabahleyin birbirlerine şöyle sesleniyorlardı:

22. "Ürününüzü devşirecekseniz erkence kalkın."

23. Derken, yola koyuldular aralarında fısıldaşıyorlardı:

24. "Bugün sakın bahçeye hiçbir yoksul sokulmasın!”

25. Engellemeye güçleri yetebilirmiş gibi erkenden gittiler.

26. Ama bahçeyi görünce: "Biz kesinlikle yolumuzu şaşırdık." dediler.

27. "Yok yok… Biz mahrum bırakıldık."

28. İçlerinden en mutedil olanı "Ben size tesbih etmelisiniz dememiş miydim?” dedi.

29. "Rabbimiz münezzehtir; bizler zalimmişiz." dediler.

30. Peşinden birbirlerini kınamaya başladılar.

31. "Yazıklar olsun bize, bizler azgınmışız." dediler.

32. "Belki Rabbimiz, onun yerine daha hayırlısını verir; biz Rabbimize yöneliyoruz."

33. İşte azap böyledir. Ahiret azabı ise, daha büyüktür; bir bilseler!

34. Muttakiler için Rableri katında nimetlerle donatılmış cennetler vardır.

35. Teslim olanları mücrimlerle bir mi tutacağız?

36. Size ne oluyor? Nasıl hüküm veriyorsunuz?

37. Yoksa bir kitabınız var da ondan mı öğreniyorsunuz? [37/156-157; 46/4; 6/148]

38. İçinde, “Seçip beğendiğiniz, mutlaka sizindir.” diyen?

39. Yoksa karar verdiğiniz her şey sizindir diye, kıyamet gününe kadar geçerli bizden alınmış yeminleriniz mi var?

40. Onlara sor: "Hangisi buna kefildir?

41. Yoksa onların ortakları mı var? Eğer doğru söylüyorlarsa, getirsinler ortaklarını.

42. O gün paçalar tutuşur, secdeye çağrılırlar da buna güçleri yetmez;

43. Gözlerini korku bürümüş, yüzlerini zillet kaplamıştır. Oysa onlar, sapasağlam iken de secdeye davet ediliyorlardı.

44. Artık bu sözü yalanlayanları bana bırak. Biz onları, bilmeyecekleri bir yönden adım adım azaba yaklaştıracağız. [6/5,11; 39/59; 67/9-11; 5/5]

45. Ben, onlara süre tanıyorum. Benim planım sapasağlamdır.

46. Yoksa onlardan bir ücret istiyorsun da ağır bir borç altına mı giriyorlar?

47. Yoksa gayp onların yanında da oradan mı yazıyorlar? [72/26]

48. Şimdi sen, Rabbinin hükmüne sabret ve balık sahibi Yunus gibi olma. Hani o, içi keder dolu olarak Rabbine sesleniyordu. [21/87-88; 37/140-146]

49. Rabbinden ona bir nimet ulaşmasaydı kınanmış olarak, çorak bir yere atılacaktı.

50. Fakat Rabbi onu seçti ve onu salihlerden kıldı.

51. O inkâr edenler, zikri (:Kur’ân'ı) işittikleri zaman, seni neredeyse gözleriyle devireceklerdi. Bir de "O, cinlenmiş." diyorlar. [15/6; 38/8]

52. Oysa Kur’ân, insanlık için ancak bir hatırlatmadır. [38/27]

69.HAKKA SÛRESİ

[Mekki, 52 ayet]
[Adını 1. ayetteki “hakka/ gerçekleşmesi kesin olan” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Gerçekleşmesi kesin olan, [69/13-18]

2. Nedir gerçekleşmesi kesin olan? [81/1-4; 82/1-5]

3. Gerçekleşmesi kesin olanın ne olduğunu sen nerden bileceksin? [15/85; 22/7; 16/77]

4. Semud ve Ad, kâria'yı yalandı. [101/1-5]

5. Semud korkunç bir sesle helâk edildi.

6. Âd ise kasıp kavuran şiddetli bir rüzgâr ile helâk edildi.

7. Allah onu, yedi gece ve sekiz gün, aralıksız onlara musallat etti. O kavmi orada, içi boş hurma kütükleri gibi serilmiş görürdün.

8. Şimdi onlardan hiç kalıntı görüyor musun?

9. Firavun, ondan öncekiler ve altı üstüne getirilen şehirler hep o hata ile geldiler.

10. Rablerinin resulüne isyan ettiler. Bu yüzden onları, çok şiddetli bir yakalayışla yakaladı.

11. Gerçek şu ki, su taştığı zaman, o akıp giden gemide sizi biz taşıdık.

12. Onu sizlere bir hatırlatma vesilesi kıldık ki, onu can kulağıyla dinleyenler kavrasın.

13. Artık sûra tek bir üfürülüşle üfürüldüğü, [39/68; 78/18]

14. Yeryüzü ve dağlar yerlerinden sökülüp ardından tek bir çarpmayla paramparça olduğu zaman,

15. İşte o gün, vakıa (:gerçekleşecek olan) gerçekleşir. [56/1-7]

16. O gün gök yarılmış, çökmeye yüz tutmuştur.

17. Melekler ise, onun çevresindedirler. O gün, Rabbinin arşını onların da üstünde sekiz (melek) taşır.

18. Siz o gün arz olunursunuz; sizin hiçbir şeyiniz gizli kalmaz. [18/48-49; 45/28-29]

19. Artık kitabı sağından verilen kişi, der ki "Alın, kitabımı okuyun." [84/7-9]

20. "Çünkü ben, hesabımla karşılaşacağımı biliyordum.”

21. Artık o, hoşnut bir yaşam içindedir,

22. Yüksek bir cennette,

23. Devşirilecek meyveleri pek yakında olan.

24. Geçmiş günlerde sunduklarınızın karşılığı olarak afiyetle yiyin, için.

25. Kitabı solundan verilen ise der ki, " Keşke kitabım bana verilmeseydi. [84/10-14]

26. Hesabımı hiç bilmeseydim.

27. Keşke ölüm her şeyi bitirseydi.

28. Malım bana hiçbir yarar sağlamadı.

29. Bütün saltanatım yok oldu.”

30. Onu tutun ve bağlayın.

31. Sonra cehenneme yaslayın.

32. Daha sonra onu, uzunluğu yetmiş arşın olan bir zincire vurup gönderin.

33. Çünkü o, Azîm olan Allah'a iman etmiyordu. [107/1]

34. Yoksulu doyurmayı da teşvik etmiyordu. [107/2-3]

35. Bundan dolayı bugün, burada onun candan bir dostu yoktur.

36. İrin ve kan karışımından başka bir yemek de yoktur.

37. Bunu da, hatada ısrar edenlerden başkası yemez.

38. Hayır; gördüklerinize yemin ederim,

39. Görmediklerinize de.

40. Hiç şüphesiz Kur’an şerefli bir elçinin (getirdiği) sözüdür. [81/19]

41. O, bir şairin sözü değildir. Ne de az inanıyorsunuz! [36/39]

42. Bir kâhinin sözü de değildir. Ne az öğüt alıp düşünüyorsunuz!

43. Âlemlerin Rabbinden indirilmedir.

44. Eğer (o resul), bize karşı bazı sözleri uydurup söylemiş olsaydı; [10//15; 4/113; 17/73-75]

45. Muhakkak onu kudretle yakalardık,

46. Sonra onun can damarını keserdik,

47. Hiçbiriniz de buna engel olamazdı.

48. O, muttakiler için bir hatırlatmadır.

49. Biz, içinizde yalanlayanların bulunduğunu biliyoruz.

50. O (:Kur'ân) kâfirler için bir pişmanlık vesilesidir.

51. O, kesin bir gerçektir. [59/95]

52. Öyleyse, Azîm olan Rabbinin ismini tesbih et.

70.MEARİC SÛRESİ

[Mekki, 44 ayet]
[Adını 3. ayetteki “mearic/ merdiven - yükseliş zamanları” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Birisi başlarına gelecek azabı istedi,

2. Kâfirler için olan ve kimsenin çeviremeyeceği azabı,

3. Yüce makamlar sahibi Allah’tan gelen azabı. [43/33]

4. Melekler ve Ruh (:Cebrail), O’na, süresi elli bin yıl olan bir günde yükselirler. [78/38; 97/4]

5. Şu halde, güzel bir sabırla sabret.

6. Onlar, onu uzak görüyorlar,

7. Biz ise onu çok yakın görüyoruz.

8. O gün, gökyüzü erimiş maden gibi olur;

9. Dağlar ise atılmış yün gibi olur,

10. O zaman dost dostunu soramaz. [16/111; 80/34-37]

11. Onlar birbirlerine gösterilirler. Mücrim, o günün azabına karşılık olmak üzere, oğullarını fidye olarak vermek ister; [13/18; 10/54; 57/15]

12. Eşini ve kardeşini,

13. Onu barındıran aşiretini de;

14. Yeryüzünde bulunanların tümünü (verse de); sonra bir kurtulsa.

15. Hayır. Doğrusu o, cayır cayır yanmakta olan ateştir:

16. Derilerini çekip soyan,

17. Yüz çevirip arkasını döneni çağıran,

18. Mal biriktirip, yığmakta olanı da. [9/34-35; 104/2-4]

19. İnsan, bencil ve aç gözlü olarak yaratıldı. [17/100; 80/17; 100/6]

20. Kendisine bir şer dokunduğu zaman feryadı basar,

21. Ona bir hayır dokununca da cimrilik eder. [107/7]

22. Ancak salât edenler hariç;

23. Onlar, salâtlarında süreklidirler. [23/1-9; 6/92]

24. Onlar, mallarından belirli bir hak ayırırlar; [6/141; 51/19]

25. İsteyenler ve mahrum bırakılanlar için.

26. Onlar din gününü tasdik ederler. [1/2-4]

27. Onlar, Rablerinin azabından çekinirler.

28. Çünkü Rabbin azabından emin olunamaz.

29. Onlar, ırzlarını koruyan kimselerdir;

30. Eşleri; yani (nikah yoluyla) meşru şekilde sahip oldukları müstesna.

31. Fakat bunun ötesini arayanlar, artık onlar sınırı çiğneyenlerdir.

32. Onlar, kendilerine verilen emanete ve verdikleri ahde riayet edenlerdir.

33. Onlar, şahitliklerinde dosdoğru davranan kimselerdir.

34. Onlar, salâtlarını da koruyanlardır.

35. İşte onlar, cennetler içinde ağırlananlardır.

36. 37. İnkâr edenlere ne oluyor ki sana doğru sağdan soldan bölükler halinde koşuyorlar,

38. Her biri, nimetlerle donatılmış cennete gireceğini mi umuyor?

39. Hayır! Biz onları bildikleri şeyden yarattık.

40. Doğuların ve bâtıların Rabbine yemin ederim; biz gerçekten güç yetirenleriz; [37/5; 55/17; 73/9]

41. Onların yerine kendilerinden daha hayırlılarını getirip değiştirmeye. Bizim önümüze geçilemez.

42. Onları bırak, kendilerine vadedilen günlerine kavuşuncaya kadar oyalanıp dursunlar. [52/45]

43. Kabirlerinden koşarcasına çıkarılacakları gün, sanki onlar bir hedefe hızla yönelmiş gibidirler. [50/42; 80/21-22]

44. Gözlerini korku bürümüş yüzlerini de bir zillet kaplamıştır. İşte bu, kendilerine vadedilen gündür. [54/7; 36/52; 37/20]

71.NUH SÛRESİ

[Mekki, 28 ayet]
[Adını surenin konusu olan “Nuh Nebi” kıssasından almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Biz Nuh'u kavmine; “Onlara elim bir azap gelmeden önce uyar." diye gönderdik. [29/14-15]

2. Dedi ki "Ey Kavmim! Gerçek şu ki, ben size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım. [11/25-48]

3. Allah'a kulluk edin, O’na karşı takvalı olun ve bana itaat edin;

4. Böylelikle suçlarınızın bir kısmını bağışlasın ve sizi adı konulmuş bir ecele kadar ertelesin. Elbette Allah'ın eceli geldiğinde, o ertelenmez. Bir bilseydiniz.” [11/3; 63/11]

5. (Nuh) Dedi ki "Rabbim! Kavmimi gece, gündüz davet ettim.

6. Fakat davetim, ancak onların kaçışını artırdı.

7. Ben, onları bağışlaman için her davet edişimde, onlar parmaklarını kulaklarına tıkadılar, örtülerini başlarına çektiler, direndiler ve büyüklendikçe büyüklendiler. [54/9-10]

8. Sonra onları açıktan açığa da davet ettim.

9. Daha sonra onlara açıkça ilan ettim ve kendilerine gizliden gizliye de söyledim.

10. “Gelin Rabbinizden bağışlanma dileyin; O, Gaffâr’dır;

11. Üzerinize gökten sağanak (yağmur) yağdırsın;

12. Size mallarla, oğullarla yardım etsin ve size bahçeler versin, ırmaklar da versin."

13. "Size ne oluyor ki, Allah'a büyüklüğü yakıştıramıyorsunuz?"

14. "Oysa O, sizi evrelerden geçirerek yaratmıştır." [32/7-9; 40/67; 23/13]

15. "Allah'ın yedi göğü tabakalar halinde nasıl yarattığını görmez misiniz?" [2/29; 67/3-4; 78/12]

16. "Ayı bunların içinde bir nur, güneşi de bir kandil yaptı." [36/38; 39/5]

17. "Allah sizi yerden tıpkı bir bitki (gibi) bitirdi." [20/55]

18. "Sonra sizi yine oraya döndürür ve sizi yeniden çıkarır."

19. "Allah, yeri sizin için bir yaygı kıldı,”

20. Orada geniş yollarda yürüyesiniz.”

21. Nuh: "Rabbim, gerçekten onlar bana isyan ettiler; mal ve çocuğu sadece hüsranını artıran kimselere uydular." dedi. [10/71-73]

22. "Büyük tuzaklar kurdular." [8/18; 54/10]

23. Dediler ki “Sakın ilahlarınızı bırakmayın; özellikle de Vedd'i, Suva'ı, Yeğus'u, Ye'uk'u ve Nesr'i bırakmayın."

24. “Böylece onlar, çoklarını saptırdılar. Zalimlerin sadece sapkınlıklarını artır.” [37/75]

25. Bunlar, hataları yüzünden suda boğuldular, sonra ateşe sokuldular da kendilerine Allah'tan başka hiçbir yardımcı bulamadılar.

26. Nuh dedi ki "Rabbim! Yeryüzünde kâfirlerden bir tek kişi bile bırakma. [10/88]

27. Sen onları bırakırsan, kullarını saptırırlar ve nankör facirlerlerden başkasını doğurmazlar. [80/42]

28. Rabbim! Beni, annemi, babamı, mü’min olarak evime gireni, mü’min erkekleri ve mü’min kadınları bağışla. Zalimlerin ancak yıkımını artır.

72.CİN SÛRESİ

[Mekki, 28 ayet]

[Adını 1. ayette geçen “el-cinn” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. De ki: Bana, cinlerden bir topluluğun (Kur'ân) dinlediği ve sonra da “Biz hayranlık veren bir şey dinledik.” dediği vahyedildi. [46/29-31]

2. O, rüşde (:gerçeğe-doğruya) iletiyor. Bu yüzden ona iman ettik. Bundan böyle Rabbimize hiçbir şeyi şirk koşmayacağız. [7/169; 6/93; 16/116; 11/118]

3. Rabbimizin şanı yücedir. O, ne bir eş edinmiştir, ne de bir çocuk.

4. Doğrusu bizim beyinsizimiz, Allah hakkında saçma şeyler söylüyormuş.

5. Oysa biz, insanların ve cinlerin Allah'a karşı asla yalan söylemeyeceklerini sanıyorduk.

6. Doğrusu insanlardan bazıları, cinlerden bazısına sığınırlardı da cinler de onların azgınlıklarını arttırırlardı. [6/126-130; 41/29, 36; 34/40-41; 21/112]

7. Onlar da, sizin sandığınız gibi, Allah’ın hiç kimseyi öldükten sonra tekrar diriltmeyeceğini sanmışlardı. [11/7; 75/1-4, 40]

8. Kuşkusuz biz göğe ulaşmak istedik, fakat onu çetin bekçilerle ve yakıcı alev toplarıyla dolu bulduk. [15/17-18; 37/6-10; 67/5; 55/33]

9. (Göğün haberlerini) dinlemek için orada oturacak yerler bulup otururduk. Şimdi kim bir şey dinlemeye kalksa, kendisini gözetleyen alev topları bulur.

10. Doğrusu bilmiyoruz; yeryüzünde olanlara bir şer mi istendi, yoksa Rableri onları gerçeğe mi iletmek istedi?

11. Doğrusu içimizde salih olanlar da var, olmayanlar da. Ayrı ayrı yollar tutmuşuz.

12. Biz, Allah'ı yeryüzünde asla aciz bırakamayacağımızı, kaçarak da onu aciz bırakamayacağımızı anladık. [51/10]

13. Biz, hidayeti işitince, ona iman ettik. Artık kim Rabbine iman ederse, ne (ecrinin) eksileceğinden, ne de haksızlığa uğrayacağından korkmaz. [72/2; 20/112]

14. Kuşkusuz bizden müslüman olanlar da var, hak yoldan sapanlar da. Artık kim teslim olursa işte onlar gerçeği araştırıp bulmuşlardır.” [18/10]

15. Hak yoldan sapanlara gelince; onlar da cehenneme odun olmuşlardır.

16. Eğer onlar, yol üzerinde dosdoğru bir istikamet tuttursalardı, mutlaka biz onlara bolca yağmur verirdik;

17. Böylece kendilerini bununla deneyelim. Kim Rabbinin zikrinden yüz çevirirse, Allah, onu gittikçe şiddeti artan bir azaba sürükler. [43/36-37]

18. Mescitler, Allah'a aittir. Öyleyse, Allah ile beraber başka hiçbir şeye yakarmayın. [2/114; 9/107-108]

19. Şu bir gerçek ki, Allah'ın kulu, O’na yakarmaya kalktığında, onlar, neredeyse üzerine üşüşeceklerdi.

20. De ki "Ben, yalnızca Rabbime yakarıyorum ve O’na hiçbir şeyi şirk koşmuyorum." [12/108]

21. De ki "Ben, sizin için ne bir zarara, ne de gerçeğe ulaştırma gücüne sahibim." [7/188; 34/50]

22. De ki "Beni Allah'tan hiç kimse asla kurtaramaz ve O’nun dışında asla bir sığınak da bulamam. [18/27; 40/27; 113/1-5; 114/1-6]

23. (Benim görevim,) Yalnızca Allah'tan olanı ve risaletlerini (:mesajlarını) tebliğdir. Kim Allah'a ve resulüne isyan ederse, onun için cehennem ateşi vardır, içinde sürekli kalacaktır." [3/20; 5/67]

24. Sonunda onlar, kendilerine vadedileni görünce, kimin yardımcısı daha zayıf ve sayıca kim daha azmış, bilecekler.

25. De ki "Size vadedilen yakın mı, yoksa Rabbim onun için uzun bir süre mi koymuştur bilmiyorum?”

26. O, gaybı bilendir. Kendi gaybını kimseye açık tutmaz, [11/123; 27/65]

27. Ancak seçtiği resul hariçtir. O, onun önüne ve arkasına gözetleyiciler dizer; [3/44-49; 11/49]

28. Tâ ki, resuller, Rablerinin risaletini tebliğ ettiklerini bilsin. Allah onların her hâlini kuşatmış ve her şeyi inceden inceye sayıp dökmüştür.

73.MÜZZEMMİL SÛRESİ

[Mekki, 20 ayet]
[Adını 1. ayette geçen "el-müzzemmil/üstüne örtü alan" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Ey (sorumluluk) yüklenen! [74/1-7]

2. Gecenin bir kısmında kalk. [76/25-26; 17/79]

3. Yarısı kadar. Ya da ondan biraz eksilt. [73/20]

4. Ya da buna biraz ekle ve Kur'ân'ı tertil (:belli bir düzen) üzere oku. [25/32]

5. Gerçek şu ki, sana ağır bir söz bırakacağız. [86/13-14; 59/21]

6. Gece dirilişi daha etkili, söz bakımından da daha sağlamdır.

7. Çünkü gündüz, senin için uzun uğraşılar vardır.

8. Rabbinin ismini zikret ve bütün varlığınla O'na yönel. [74/3-5]

9. Allah doğunun ve batının Rabbidir. O'ndan başka ilah yoktur. Şu halde (yalnızca) O'nu vekil tut. [70/40]

10. Onların söylediklerine sabret ve onlardan güzel bir ayrılış ile ayrıl! [74/5; 19/46-48]

11. Nimet içinde yüzen o yalanlayıcıları bana bırak ve onlara biraz mühlet ver.

12. Çünkü bizim yanımızda prangalar ve cehennem vardır;

13. Boğaza düğümlenen bir yemek ve acı bir azap vardır.

14. Öyle bir gün ki, yeryüzü ve dağlar sarsılır ve dağlar dağılmış bir kum yığını olur.

15. Size hakkınızda şahitlik edecek bir resul gönderdik. Tıpkı Firavun'a gönderdiğimiz gibi. [48/8]

16. Fakat Firavun resule isyan etti, Biz de onu çok fena bir şekilde yakaladık.

17. Eğer inkâr edecek olursanız, çocukların saçlarını ağartan bir günde kendinizi nasıl koruyacaksınız!

18. O günün dehşetinden gök bile çatlar. Allah'ın vadi mutlaka gerçekleşir.

19. Bu bir hatırlatmadır. Artık dileyen Rabbine bir yol tutar. [74/54-56; 79/29-31; 81/28]

20. Rabbin, senin ve seninle birlikte bir topluluğun da gecenin bazen üçte ikisine yakın bir kısmını, bazen yarısını, bazen üçte birini ayakta geçirdiğini biliyor. Geceyi ve gündüzü Allah takdir eder. Sizin bunu sürdüremeyeceğinizi bildi, böylece tevbenizi kabul etti. Şu halde Kur'ân'dan kolayınıza geleni okuyun. Allah sizden hastalar olacağını, bir kısmınızın Allah'ın lütfundan aramak için yeryüzünde yola çıkacaklarını ve diğerlerinin Allah yolunda çarpışacaklarını bilmektedir. Öyleyse ondan kolayınıza geleni okuyun. Salâtı yerine getirin, zekâtı gerçekleştirin ve Allah'a güzel bir borç verin. Hayır olarak kendiniz için önceden hazırladıklarınızı, Allah katında daha iyisini ve mükâfat olarak da daha büyüğünü bulursunuz. Allah'tan bağışlanma dileyin. Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir. [76/26; 64/17]

74.MÜDDESİR SÛRESİ

[Mekki, 56 ayet]
[Adını 1. ayetteki “müddesir/örtüye bürünen” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ey örtüsüne bürünen! [73/1-5; 93/5-11; 11/5]

2. Kalk, da uyar. [35/23; 41/43; 21/25]

3. Rabbini yücelt. [69/52; 87/1]

4. Elbiseni temizle. [73/8; 93/7]

5. Her türlü pislikten uzak dur. [73/10; 23/96]

6. Yaptığını çok görüp başa kakma.

7. Rabbin için sabır (:direnç) göster. [46/35; 52/48-49]

8. Çünkü o sûra (:boruya) üfürüldüğü zaman,

9. İşte o gün, zorlu bir gündür;

10. Kâfirlere hiç de kolay değildir.

11. Yarattığım kimseyi sen bana bırak.

12. Ona pek çok mal verdim; [34/34-35; 104/2-4]

13. Ve göz önünde oğullar.

14. Ona verdikçe verdim.

15. Daha da artırmamı umuyor.

16. Asla, çünkü o, ayetlerimize karşı inatçı oldu.

17. Onu sarp bir yokuşa süreceğim.

18. Çünkü o düşündü, ölçtü biçti.

19. Kahrolası nasıl da ölçtü, biçti.

20. Hay kahrolası, nasıl da ölçtü, biçti.

21. Sonra baktı.

22. Sonra surat astı, yüzünü ekşitti.

23. Sonra da sırt çevirdi ve büyüklük tasladı.

24. “Bu sadece öğretile gelen bir sihirdir.

25. Bu Kur’an yalnızca bir insan sözüdür.” dedi.

26. Onu sakara sokacağım.

27. Sakar nedir, bilir misin?

28. Ne bir şey bırakır, ne de kişiyi terk eder.

29. Derileri kavurur.

30. Üzerinde on dokuz vardır.

31. Biz o ateşin koruyucularını melekler yaptık. Onların sayısını da inkâr edenler için yalnızca bir fitne (:imtihan) yaptık ki, kendilerine kitap verilenler, kesin olarak inansın, mü’minlerin de imanları artsın; kendilerine kitap verilenler ve iman edenler şüpheye düşmesin. Kalplerinde bir hastalık olanlar ile kâfirler de şöyle desin. "Allah bu örnekle neyi anlatmak istedi?" İşte böyle, Allah dilediğini dalâlette bırakır, dilediğini de hidayete ulaştırır. Rabbinin ordularını ancak kendisi bilir. Bu beşer için ancak bir hatırlatmadır. [2/26; 48/4]

32. Hayır; Aya yemin olsun,

33. Dönüp gittiği zaman geceye,

34. Ağardığı zaman sabaha;

35. Gerçekten o(:sakar), büyüklerden biridir,

36. Beşer için bir uyarıdır,

37. Öne geçmek veya geride kalmak isteyenler için.

38. Her nefis, kazandıklarına karşılık bir rehinedir. [2/107; 52/21]

39. Ancak ashab-ı yemin (:kitabı sağından verilenler) hariç.

40. Onlar cennetlerdedirler; birbirlerine sorarlar,

41. Mücrimler hakkında,

42. "Sizi sakar’a sürükleyen nedir?"

43. Onlar dediler ki "Biz salât edenlerden değildik, [107/1-7]

44. Yoksula yedirmezdik,

45. Bâtıla dalıp gidenlerle biz de dalar giderdik,

46. Din gününü yalanlardık, [82/18-19]

47. Yakîn bize gelene dek.”

48. Artık, şefaatçilerin şefaati onlara bir yarar sağlamaz. [2/48]

49. Buna rağmen, bunlara ne oluyor ki zikirden yüz çeviriyorlar?

50. 51. Sanki onlar, aslandan kaçan yaban eşekleri gibidir.

52. Onlardan her biri, kendisine açılmış sahifelerin verilmesini istiyor.

53. Onlar ahiretten korkmuyorlar.

54. Dikkat edin, Kur’ân bir hatırlatmadır.

55. Artık dileyen bundan öğüt alır. [73/19; 76/29]

56. Bununla beraber Allah dilemedikçe öğüt almazlar. Koruyacak olan O’dur, bağışlayacak olan da. [76/30]

75.KIYAMET SÛRESİ

[Mekki, 40 ayet]
[Adını 1. ayetteki “el-Kıyamet” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Kıyamet gününe yemin ederim. [23/15-16]

2. Kendini kınayan nefse de yemin ederim.

3. İnsan, kemiklerini bir araya getirmeyeceğimizi mi sanıyor? [64/7]

4. Evet, onun parmak uçlarını bile düzenlemeye gücümüz yeter.

5. Oysa insan önündeki hayatını fücurla sürdürmek ister,

6. "Kıyamet günü ne zamanmış?" diye sorar. [45/26]

7. Ama göz kamaştığı,

8. Ay karardığı,

9. Güneş ve ay bir araya getirildiği zaman;

10. İnsan o gün: "Kaçacak yer neresi?" der.

11. Hayır, sığınacak hiçbir yer yok.

12. O gün, karar kılınacak yer Rabbinin huzurudur.

13. İnsana o gün, önceledikleri ve erteledikleri haber verilir. [36/12; 78/40; 82/5]

14. Bilâkis! İnsan, kendisine karşı bir şahittir,

15. Mazeretlerini ortaya atsa bile. [24/24; 36/65; 41/20-21; 67/8-11][77/35-36; 6/130]

16. Dilini aceleyle hareket ettirip durma. [20/114; 87/6]

17. Onun toplanması ve okunması bize düşer. [2/252; 25/32; 45/6]

18. Onu okuduğumuz zaman onun okunuşunu izle. [53/4-5; 2/97]

19. Sonra onu açıklamak yine bize aittir. [6/105; 7/2, 52; 11/1; 3/187]

20. Hayır; siz çarçabuk geçmekte olanı (:dünyayı) seviyorsunuz, [76/27]

21. Ahireti ise terk edip bırakıyorsunuz.

22. O gün birtakım yüzler ışıl ışıl parlar,

23. Rablerine bakıp durur. [6/103-104]

24. O gün, birtakım yüzler vardır ki asıktır;

25. Bellerini bükecek bir felakete uğrayacağını anlar.

26. Hayır; can, köprücük kemiğine gelip dayandığı zaman, [50/19; 56/83-85]

27. "Istırabı giderecek kimdir?" denir.

28. Artık kendisi de bir ayrılık olduğunu anlamıştır.

29. Bacaklar birbirine dolaştığında;

30. O gün sevk, yalnızca Rabbinedir.

31. O ne doğruladı ne de salât etti,

32. Fakat yalanladı ve yüz çevirdi, [53/29; 3/20; 92/16]

33. Sonra çalım satarak taraftarlarına gitti.

34. Sen buna layıksın, fazlasına da layıksın.

35. Evet buna layıksın, fazlasına da layıksın.

36. İnsan, başıboş bırakılacağını mı sanıyor? [67/2]

37. Kendisi, atılan bir meniden bir nutfe değil miydi? [32/7; 40/67; 23/13]

38. Sonra alaka (:embriyo) olmuş, Allah onu yaratmış ve düzenlemişti.

39. Ondan iki cinsi, erkeği ve dişiyi meydana getirdi.

40. Bunu yapanın ölüleri diriltmeye gücü yetmez mi? [50/43; 46/33]

76-İNSAN SÛRESİ

[İniş sırası: 98, Medeni, 31 ayet]
[Adını 1. ayetteki “el -insan” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Henüz anılmaya değer bir şey değilken insanın üzerinden uzunca bir zaman geçmedi mi? [72/14, 17; 23/12-14]

2. Doğrusu biz insanı, karmaşık bir nutfeden yarattık. Onu imtihan edelim diye işiten ve gören yaptık. [67/2]

3. Biz ona yolu gösterdik; ya şükredici olur ya da nankör. [16/9; 80/20; 90/10; 92/12]

4. Biz kâfirlere zincirler, demir halkalar ve çılgınca yanan bir ateş hazırladık. [69/32; 14/49; 40/71]

5. Ebrar (:iyiler), hoş kokulu karışımı olan bir kadehten içerler.

6. Allah'ın kullarının kana kana içtikleri bir kaynak.

7. Adaklarını yerine getirirler ve şerri yaygın olan bir günden korkarlar.

8. Ona duydukları sevgiye rağmen yemeği, yoksula, yetime ve esire yedirirler. [2/177]

9. "Biz size, ancak Allah'ın rızası için yediriyoruz; sizden ne bir karşılık istiyoruz, ne bir teşekkür.

10. Çünkü biz, asık suratlı, zorlu bir gün nedeniyle Rabbimizden korkuyoruz." derler. [2/254; 74/9; 73/17]

11. Artık Allah onları o günün şerrinden korumuş ve onlara bir aydınlık ve bir sevinç vermiştir.

12. Sabretmeleri dolayısıyla cennetle ve ipekli giysilerle ödüllendirmiştir. [44/53]

13. Orada tahtlar üzerine kurulmuşlardır. Orada ne yakıcı bir güneş ne de dondurucu bir soğuk görürler.

14. Cennet ağaçlarının gölgeleri üzerlerine sarkar, meyveleri de aşağı eğdirildikçe eğdirilmiştir.

15. Etraflarında gümüş kaplar, şeffaf kadehler dolaştırılır.

16. Gümüşten kadehler ki, miktarlarını kendileri belirler.

17. Onlara karışımında zencefil bulunan kadehler ikram edilir.

18. Orada bir pınar ki ona "selsebil" denir.

19. Çevrelerinde yaşlanmayan gençler dolaşır durur; sen onları gördüğün zaman saçılmış birer inci sanırsın. [52/24]

20. Her nereye baksan, bir nimet ve büyük bir mülk görürsün. [56/27-37]

21. Onların üzerinde ince ipek ve ağır işlenmiş atlastan yeşil elbiseler vardır. Gümüşten bileziklerle bezenmişlerdir. Rableri onlara tertemiz bir içecek ikram eder. [44/53]

22. "Bu, sizin için bir mükâfattır. Çabanız makbul(görülmüştür)."

23. Kur'ân'ı sana parça parça biz indirdik biz. [25/32; 27/6]

24. O halde, Rabbinin hükmüne sabret. Onlardan hiçbir günahkâra ve hiçbir kâfire itaat etme. [52/48-49]

25. Sabah akşam Rabbinin adını an.

26. Gecenin bir bölümünde O'na secde et ve geceleyin uzun uzadıya O'nu tesbih et. [40/55; 50/40]

27. Gerçek şu ki bunlar, çarçabuk geçmekte olanı (:dünyayı) seviyorlar. Çok ağır bir günü göz ardı ediyorlar. [75/20-21]

28. Onları biz yarattık ve yaratılışlarını da sapasağlam yaptık. Dilediğimiz zaman da onları benzerleriyle değiştiririz. [4/153]

29. Bu bir hatırlatmadır. Artık dileyen Rabbine bir yol tutar. [74/55, 73-19; 81/28]

30. Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. Allah Alîm ve Hakîm olandır. [74/55,56; 81/29]

31. Dilediğini rahmetine alır. Zalimlere ise, onlar için elim bir azap hazırlamıştır. [6/39; 10/25; 39/7]

77.MÜRSELAT SÛRESİ

[İniş sırası: 33, Mekki, 50 ayet]
[Adını 1. ayetteki “el-Mürselat/gönderilenler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Birbiri ardınca gönderilenlere andolsun;

2. Derken kökünden koparıp savuranlara.

3. Yaydıkça yayanlara.

4. Böylece ayırdıkça ayıranlara,

5. Zikirle buluşturanlara,

6. Özürü ortadan kaldırmak veya uyarmak için.

7. Size vadedilen gerçekleşecektir.

8. Yıldızlar sönüp silindiği zaman,

9. Gök yarıldığı zaman,

10. Dağlar parçalanıp savrulduğu zaman,

11. Ve resuller için vakit tayin edildiği zaman,

12. Hangi gün için ertelenmişti?

13. Ayırma günü için.

14. Bu ayırma gününün ne olduğunu bilir misin? [34/26; 36/59]

15. O gün, yalanlayanların vay hâline.

16. Öncekileri helâk etmedik mi?

17. Sonrakileri de onlara katarız!

18. İşte biz, mücrimlere böyle yaparız.

19. O gün, yalanlayanların vay hâline.

20. Sizi değersiz bir sudan yaratmadık mı? [40/67]

21. Sonra onu korunaklı bir yere yerleştirdik, [23/13-14]

22. Belli bir süreye kadar;

23. Bir ölçüyle yaptık. Ne güzel ölçü koyanlarız biz!

24. O gün, yalanlayanların vay hâline.

25. 26. Yeryüzünü diriler ve ölüler için bir toplanma yeri kılmadık mı?

27. Onda sabit yüksek dağlar var edip, size tatlı bir su içirmedik mi?

28. O gün, yalanlayanların vay hâline.

29. Haydi, yalanladığınız azaba gidin.

30. Üç kola ayrılmış bir gölgeye gidin.

31. Ne gölge altında barındırır, ne alevden korur.

32. O, sanki her biri saray büyüklüğünde kıvılcımlar saçar.

33. Her biri, sanki sapsarı erkek deve sürüleri gibidir.

34. O gün, yalanlayanların vay hâline.

35. Bu, onların konuşamayacakları gündür. [36/65; 41/20; 78/37-38]

36. Onlara izin de verilmez ki, özür dilesinler. [16/84; 66/7]

37. O gün, yalanlayanların vay hâline.

38. Bu, sizi ve öncekileri topladığımız ayırma günüdür.

39. Eğer hileli bir düzeniniz varsa, hemen bana karşı kurun.

40. O gün, yalanlayanların vay hâline.

41. Muttakiler, gölgeliklerde ve pınar başlarındadır;

42. Ve canlarının çektiği meyveler içindedirler.

43. Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere, afiyetle yiyin, için.

44. Biz, muhsinlere böyle karşılık veririz.

45. O gün, yalanlayanların vay hâline.

46. Yiyin ve biraz yararlanın. Çünkü siz, mücrimlersiniz.

47. O gün, yalanlayanların vay hâline.

48. Onlara “Haydin Allah’a rükû edin.” deyince, rükû etmezler. [2/43]

49. O gün, yalanlayanların vay hâline.

50. Artık onlar, bundan sonra hangi söze inanacaklar? [39/23; 45/6]

78.NEBE SÛRESİ

[İniş sırası: 80, Mekki, 40 ayet]
[Adını 1. ayetteki “nebe/önemli haber” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Birbirlerine neyi sorup duruyorlar?

2. 3. Hakkında ayrılığa düştükleri o büyük haberi mi? [22/69; 45/24-25]

4. Hayır; yakında bilecekler. [70/6-7]

5. Hayır hayır; yakında bilecekler.

6. Biz, yeryüzünü bir döşek kılmadık mı?

7. Dağları da birer kazık?

8. Sizi çiftler halinde yarattık. [51/49]

9. Uykunuzu bir dinlenme yaptık.

10. Geceyi bir örtü yaptık.

11. Gündüzü bir geçim vakti kıldık.

12. Sizin üstünüzde sapasağlam yedi gök bina ettik,

13. Bir de ışık saçan lamba var ettik.

14. Yağmur yüklü bulutlardan şarıl şarıl bir su indirdik,

15. 16. Bununla taneler, bitkiler ve birbirine sarmaş dolaş bahçeler bitirip çıkaralım diye.

17. Ayırma günü, belirlenmiş bir vakittir. [75/12]

18. Sûra üfürülüp dalda dalga geldiğiniz gün, [39/68; 69/13]

19. O sırada gök açılır, çeşitli kapılar oluşur.

20. Dağlar yürütülmüş, serap olmuştur.

21. Cehennem bir gözetleme yeridir;

22. Azgınlar için bir barınak olarak,

23. İçinde çağlar boyu kalacaklar.

24. Orada ne serinlik tadacaklar, ne de bir içecek;

25. Kaynar sudan ve irinden başka,

26. Yaptıklarına uygun bir ceza olarak.

27. Çünkü onlar, hesaba çekileceklerini beklemiyorlardı.

28. Ayetlerimizi alabildiğine yalanlıyorlardı.

29. Oysa biz, her şeyi yazıp kaydetmiştik. [50/17; 80/11-12; 54/52,53]

30. Şimdi tadın. Size artık azaptan başkasını arttırmayacağız.

31. Gerçek şu ki, muttakiler için bir kazanç vardır;

32. Nice bahçeler ve üzüm bağları,

33. Yaşıt eşler,

34. Dopdolu kadehler.

35. Cennette ne boş bir laf ne de bir yalan işitirler.

36. Hesap edilmiş bir bağış; Rabbinden bir karşılık olarak.

37. Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir, Rahmân'dır. Hiç kimse O'na karşı söz söyleme hakkına sahip değildir.

38. O gün ruh ve melekler saf saf olurlar. Rahmân'ın izin verdiğinden başkası konuşamaz; konuşan da doğruyu söyler. [53/26; 20/108-109]

39. İşte bu, hak gündür. Şu halde dileyen Rabbine varacak bir yol tutsun.

40. Biz sizi yakın bir azap ile uyardık. Kişinin kendi ellerinin önceden gönderdiklerine baktığı gün, kâfir "Keşke ben toprak olsaydım." der.

79.NAZİAT SÛRESİ

[İniş sırası: 81, Mekki, 46 ayet]
[Adını 1. ayetteki “en-naziat/derinden çekip alan” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Andolsun, şidettle çekip çıkaranlara, [8/50; 9/55]

2. Andolsun, kolayca çekip alanlara, [16/32]

3. Andolsun, yüzdükçe yüzenlere, [7/206; 21/20]

4. Derken öncü olarak yarışıp geçenlere, [23/61]

5. Nihayet işi düzenleyenlere,

6. O sarsıntının sarsacağı gün,

7. Ardından onu bir diğeri izler.

8. O gün kalpler şiddetle çarpar.

9. Bakışları korku içindedir. [50/42]

10. "Biz tekrar eski halimize döndürülecek miyiz? diyorlar. [83/4-6]

11. Bizler çürümüş kemiklere döndükten sonra mı?

12. Öyleyse, hüsran dolu bir dönüştür bu." derler.

13. Oysa bu, yalnızca tek bir haykırıştır. [36/51-52; 37/20]

14. Bir de bakarsın ki, onlar, meydandadırlar. [30/25]

15. Musa'nın olayı sana geldi mi?

16. Hani Rabbi ona, kutsal vadi Tuva'da seslenmişti: [20/9-14]

17. "Firavun'a git; çünkü o, azdı." [43/51; 23/38; 26/29]

18. Ona de ki “Arınmak istermisin?

19. Seni Rabbine yönelteyim, derinden saygı duyup çekinesin!”

20. Musa ona en büyük mucizeyi gösterdi.

21. Fakat o, yalanladı ve isyan etti.

22. Sonra arkasını döndü, işe koyuldu.

23. Hemen (adamlarını) topladı ve onlara seslendi. [40/26-27]

24. "Ben sizin en yüce Rabbinizim." dedi.

25. Böylelikle Allah onu, öncekiler ve sonrakiler için ibretlik bir ceza olarak yakaladı.

26. Bunda, içi titreyerek çekinecek kimse için bir ibret vardır. [50/8; 87/9-10]

27. Yaratılışça siz mi daha zorsunuz, gök mü? Allah onu bina etti.

28. Tavanını yükseltti, ona belli bir düzen verdi.

29. Gecesini kararttı, gündüzünü aydınlattı.

30. Sonra da yeri döşeyip yuvarladı.

31. Ondan da suyunu ve otlağını çıkardı.

32. Dağlarını dikip oturttu;

33. Size ve hayvanlarınıza bir geçimlik olmak üzere.

34. Fakat her şeyi bastıran o felaket gelince,

35. O gün, insan neyin peşinde koştuğunu anlar.[81/14]

36. Görenler için cehennem de açıkça sergilenmiştir. [18/53; 89/23; 81/12]

37. Artık kim taşkınlık edip azdıysa, [96/6-7]

38. Ve dünya hayatını tercih ettiyse, [46/20]

39. Cehennem, onun için bir barınma yeridir.

40. Kim Rabbinin makamından korkup nefsini hevadan sakındırdıysa,

41. Artık cennet, onun için bir barınma yeridir.

42. "O ne zaman gelip çatacak?" diye, sana son saatten soruyorlar. [7/187; 42/18]

43. Sen onun hakkında ne bilirsin ki…

44. Onun nihai bilgisi Rabbine aittir.

45. Sen, yalnızca son saatten korkanı uyarıcısın.

46. Son saati gördükleri gün onlar, sanki dünyada ancak bir akşam yahut bir kuşluk vakti kadar kalmış gibidirler. [10/45; 46/35]

80.ABESE SÛRESİ

[İniş sırası: 24, Mekki, 42 ayet]
[Adını 1. ayetteki “abese/surat astı sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Surat astı ve yüz çevirdi;

2. Ona kör geldi diye.

3. Nereden biliyorsun; belki o, temizlenip arınacak?

4. Ya da hatırlaması kendine yarar sağlayacak! [93/8-10; 51/55]

5. Fakat kendini yeterli görüp tenezzül etmeyene gelince; [96/6-7]

6. Sen, ona ilgi gösteriyorsun. [53/29]

7. Onun temizlenip arınmamasından sen sorumlu değilsin.

8. 9. Ama saygıyla koşup sana gelene gelince, [87/9-10; 50/8]

10. Sen ona aldırış etmiyorsun.

11. Doğrusu! O bir hatırlatmadır.

12. Dileyen düşünüp ondan ders alır.

13. O (:Kur’ân), şerefli-üstün sahifelerdedir; [98/2-3]

14. Yüceltilmiştir, tertemiz kılınmıştır,

15. 16. Onlar değerli itaatkâr, elçilerin elleriyle gelmiştir.

17. Kahrolası insan, ne kadar da nankör. [14/34; 100/6]

18. Onu hangi şeyden yarattı? [36/77; 23/12-14]

19. Bir damla sudan! Onu yarattı, ona biçim verdi.

20. Sonra ona yolu kolaylaştırdı. [92/6-7, 12; 76/3; 65/4]

21. Ardından öldürüp kabre koydurdu. [50/43; 82/4]

22. Sonra dilediği zaman onu diriltecek. [45/26; 22/66]

23. Hayır; Allah'ın ona emrettiğini yerine getirmedi.

24. İnsan, yiyeceğine bir baksın!

25. Biz, suyu akıttıkça akıttık,

26. Sonra yeri yardıkça yardık;

27. Böylece onda taneler bitirdik,

28. Üzümler, yoncalar,

29. Zeytinler, hurmalar,

30. Gür ağaçlı bahçeler,

31. Meyveler ve otlaklar,

32. Size ve hayvanlarınıza bir geçimlik olmak üzere.

33. Ama o kulakları patlatan dehşetli gün gelince,

34. Kişi o gün kaçar; kardeşinden, [70//11-14; 74/9]

35. Annesinden, babasından,

36. Eşinden, çocuklarından,

37. O gün herkesin kendisine yetecek bir derdi vardır.

38. O gün, öyle yüzler vardır ki apaydınlıktır; [75/22; 88/8]

39. Güleç ve sevinçlidirler. [75/24; 88/2]

40. 41. O gün, öyle yüzler de vardır ki üzerini toz bürümüştür, bir karartı sarıp kaplamıştır.

42. İşte onlar facir kafirlerdir. [83/7]

81. TEKVİR SÛRESİ

[İniş sırası: 7, Mekki, 29 ayet]
[Adını 1. ayetteki “kuvvirat/ dürüldü” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Güneş, dürüldüğünde,

2. Yıldızlar, söndüğünde,

3. Dağlar, yürütüldüğünde,

4. Gebe develer, kendi başına terk edildiğinde,

5. Vahşi hayvanlar, toplandığında,

6. Denizler, kaynayıp kabartıldığında,

7. Nefisler (:canlar), eşleştirildiğinde,[36/52]

8. Ve diri diri gömülen kız çocuğuna sorulduğunda:

9. "Hangi suçtan dolayı öldürüldüğü?" [16/57-59]

10. Sayfalar açıldığında,

11. Gök, sıyrıldığında

12. Cehennem ateşi kızıştırıldığında,[18/53; 89/23]

13. Cennet de yakınlaştırıldığında,

14. Herkes ne getirdiğini bilmiştir. [75/13; 89/24]

15. Andolsun, bir sinip bir görünenlere,

16. (Geceleyin) ortaya çıkıp gözükenlere,

17. Kararmakta olan geceye yemin olsun,

18. Ağardığı zaman, sabaha;

19. O (:Kur’ân), değerli bir resulün (:Cebrail) getirdiği sözdür; [69/40-43]

20. Kuvvetli, arşın sahibi katında itibarlıdır,

21. Ona itaat edilir, orada güvenilirdir.

22. Arkadaşınız cinlenmiş değildir.[6/2]

23. Andolsun o, onu apaçık ufukta görmüştür. [53/1-18]

24. O, gayb (haberlerini) gizlemez.

25. O kovulmuş şeytanın sözü değildir.

26. Şu halde, nereye gidiyorsunuz?

27. O, insanlık için yalnızca bir hatırlatmadır;

28. Sizden dosdoğru bir yol tutturmak isteyenler için.[74/54,55]

29. Âlemlerin Rabbi olan Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. [74/56; 76/29]

82.İNFİTAR SÛRESİ

[İniş sırası: 82, Mekki, 19 ayet]
[Adını 1. ayetteki “infatarat/yarılma” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Gök, yarıldığı zaman,

2. Yıldızlar, dağıldığı zaman,

3. Denizler, fışkırtılıp-taşırıldığı zaman,

4. Ve kabirlerin içi dışına çıkarıldığı zaman; [83/4-6; 100/9]

5. Her nefis neyi öncelediğini ve neyi ertelediğini öğrenmiştir. [75/13; 99/6]

6. Ey insan! Kerîm olan Rabbine karşı seni aldatıp yanıltan nedir?

7. Ki O, seni yarattı, sana uygun biçim verdi, seni düzene koydu.

8. Sana dilediği en güzel şekli verdi.

9. Hayır; doğrusu siz dini yalanlıyorsunuz;

10. Hâlbuki sizin üzerinizde gözeticiler var,

11. Şerefli üstün yazıcılar, [54/52,53; 43/80]

12. Yaptıklarınızı bilirler.

13. Ebrar (:erdemli) olanlar, nimetler içindedirler.

14. Facirler de çılgınca yanan ateşin içindedirler.

15. Onlar, din günü oraya yaslanırlar.

16. Hem oradan hiç kurtulamazlar.

17. Din gününün ne olduğu sana bildiren nedir! [37/16-24]

18. Evet, din gününün ne olduğunu sana bildiren nedir!

19. O, kimsenin kimseye bir fayda veremeyeceği bir gün! O gün, bütün hüküm ve yetki yalnız Allah’ındır!

83.MUTAFFİFİN SÛRESİ

[İniş sırası: 86, Mekki, 36 ayet]
[Adını 1. ayetteki “el mutaffifin/hile yapanlar” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Eksik ölçüp tartanların vay haline,

2. Onlar, insanlardan ölçüp aldıklarında tam alırlar. [55/9]

3. İnsanlara ölçüp tartarlarken de eksik ölçerler, eksik tartarlar.

4. Yoksa onlar, diriltileceklerini bilmiyorlar mı?

5. Dehşetli bir gün için.

6. İnsanların, âlemlerin Rabbinin huzuruna çıkacağı gün.

7. Hayır! Fâcirlerin kitabı "Siccîn" dedir.

8. Siccîn nedir bilir misin?

9. Yazılı (:silinmez) bir kitaptır.

10. O gün, yalanlayanların vay hâline,

11. Din gününü yalanlayan yalancıların.

12. Onu sadece haddini aşan ve günahkâr kimse yalanlar.

13. Ona ayetlerimiz okununca "Geçmişlerin masallarıdır." dedi.

14. Hayır, aslında kazandıkları günahlar onların kalplerini kaplamıştır.

15. Heyhat! Onlar o gün Rablerini görmekten mahrumdurlar.

16. Sonra onlar, cehenneme yaslanacaklardır.

17. Sonra onlara "İşte sizin yalanladığınız şey budur." denir.

18. Hayır! Ebrar olanların kitabı, "İlliyîn"dedir.

19. "İlliyîn"in ne olduğunu bilir misin?

20. Yazılı bir kitaptır.

21. Yakınlaştırılmış olanlar ona şahit olurlar.

22. Gerçek şu ki, ebrar olanlar, naim cennetlerindedir,

23. Tahtlar üzerinde bakıp, seyretmektedirler.

24. Nimetlerin sevincini yüzlerinden okursun.

25. Onlara mühürlü, katıksız bir içecek içirilir.

26. Bir içecek ki, bittiğinde misk kokar. Şu halde yarışmak isteyenler, bunun için yarışsınlar.

27. Onun karışımı "tesnim"dendir:

28. Bir kaynak ki, yakınlaştırılmış olanlar ondan içerler.

29. Suç işleyenler, iman edenlere gülüp geçerlerdi.

30. İnananlar yanlarından geçerken, birbirlerine kaş göz işareti yaparlardı.

31. Kendi yakınlarına dönünce de neşeyle dönerlerdi.

32. Onları görünce de "Bunlar sapkınlardır." derlerdi.

33. Oysa kendileri onların üzerine gözcü olarak gönderilmemişlerdi.

34. Artık bugün, iman edenler, kâfirlere gülmektedirler;

35. Tahtlar üzerinde bakıp seyretmektedirler.

36. Nasıl! Kâfirler yaptıklarının karşılığını gördüler mi?

84.İNŞİKAK SÛRESİ

[İniş sırası: 83, Mekki, 25 ayet]

[Adını 1. ayetteki “inşikak/ yarılmak” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Gök yarıldığında,

2. Yaratılışı gereği Rabbine boyun eğdiğinde,

3. Yer düzlendiğinde,

4. İçindekileri atıp, bıraktığında,

5. Tabiatı gereği Rabbine boyun eğdiğinde.

6. Ey insan! Sen Rabbine kavuşuncaya kadar çalışıp çabalar, sonunda ona kavuşursun.

7. Artık kimin kitabı sağından verilirse,

8. O, kolay bir hesap ile hesaba çekilecek,

9. Yakınlarına sevinç içinde dönecek.

10. Kimin de kitabı ardından verilirse,

11. O da, yok olmayı isteyecek, [25/13]

12. Çılgın alevli ateşe yaslanacak.

13. Çünkü o, yakınları içinde sevinçliydi.

14. O, asla dönmeyeceğini sanırdı.

15. Doğrusu, Rabbi onu görüyordu.

16. Şafak vaktine yemin ederim,

17. Geceye ve topladığı şeylere,

18. On dördüne girdiği zaman aya;

19. Siz, halden hale geçeceksiniz.

20. Şu halde onlara ne oluyor ki iman etmiyorlar?

21. Kendilerine Kur’ân okununca secde etmiyorlar.

22. Aksine, inkâr edip yalanlıyorlar!

23. Oysa Allah içlerinde sakladıklarını çok iyi biliyor. [8/24; 35/38]

24. Onları elim bir azap ile müjdele,

25. Ancak, iman edip salih amellerde bulunanlar müstesna; onlar için kesintisiz bir mükâfat vardır.

85. BURUC SÛRESİ

[Mekki, 22 ayet]

[Adını 1. ayetteki “el-buruc/burçlar” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yemin olsun burçları olan göğe,

2. Vadedilen güne,

3. Şahid olana ve şahit olunana. [3/53; 11/103; 19/37]

4. Kahrolsun Ashab-ı Uhdud (: Hendek sahipleri);

5. O hendek ki yakıt dolu, ateşli,

6. Hani kendileri ateş hendeğinin çevresinde oturmuş,

7. Mü’minlere yaptıklarını seyrediyorlardı.

8. Onlardan, yalnızca Azîz, Hamîd olan Allah'a iman ettiklerinden dolayı intikam aldılar.

9. O Allah ki, göklerin ve yerin hükümranlığı O’nundur. Allah her şeye şahittir.

10. Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara işkence eden ve bundan tevbe etmemiş olanlar için cehennem azabı ve sönmeyen yakıcı azap vardır.

11. İman edip salih amellerde bulunanlara gelince; onlar için içinde ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kazanç budur.

12. Rabbinin yakalayışı çok şiddetlidir.

13. Çünkü O, ilkin var eden, sonra yaratmayı tekrar edendir, [7/29; 30/11; 29/19]

14. O, Gafûr’dur, Vedûd’dur.

15. Arşın sahibidir; Mecîd’dir.

16. Her dilediğini yapandır.

17. Orduların olayı sana geldi mi?

18. Firavun ve Semud ordularının.

19. Doğrusu; inkâr edenler, hâlâ bir yalanlama içindedirler.

20. Allah ise, onları her taraftan kuşatmıştır.

21. Hayır; bu, şerefli-üstün olan bir Kur’ân'dır;

22. Levh-i-Mahfuz'dadır. [13/39; 43/4; 56/77,78]

86.TARIK SÛRESİ

[Mekki, 17 ayet]

[Adını 1. ayetteki “et-tarık/seher yıldızı” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Göğe ve Tarık'a andolsun!

2. Tarık'ın ne olduğunu bilir misin?

3. O delen bir yıldızdır.

4. Üzerinde gözetici bulunmayan hiç kimse yoktur.

5. İnsan hangi şeyden yaratıldığına bir baksın!

6. Atılan bir sudan yaratıldı;

7. Bel kemiği ile göğüs kemiği arasından çıkar.

8. (Onu yaratan) elbette tekrar diriltmeye de kâdirdir.

9. Sırların orta yere çıkarılacağı gün;

10. Artık onun ne gücü vardır, ne yardımcısı.

11. Halden hale giren göğe andolsun,

12. Yarılan yere de,

13. O (vahiy), ayırt eden bir sözdür;

14. O, bir şaka değildir.

15. Onlar tuzak kurup duruyorlar.

16. Ben de bir düzen kuruyorum.

17. Sen kâfirlere bir mühlet ver, az bir süre tanı.

87.A'LA SÛRESİ

[Mekki, 19 ayet]
[Adını 1. ayetteki “a’la/yüce” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yüce Rabbinin ismini tesbih et,

2. O, yarattı, bir düzen içinde biçim verdi,

3. O, (her şeyi) takdir etti ve yol gösterdi,

4. Yemyeşil otlağı çıkardı,

5. Ardından onu kararmış çer çöp kıldı.

6. Sana okutacağız, sen de unutmayacaksın; [20/114]

7. Ancak Allah'ın dilediği başka. O, açıkta olanı da bilir, gizli kalanı da. [18/86]

8. Biz seni en kolay yola ileteceğiz.

9. Eğer hatırlatma fayda verecekse, hatırlat. [3/138; 32/13]

10. İçi titreyerek korkan hatırlayıp, öğüt alacak, [51/55]

11. En bedbaht olan ondan kaçacak, [26/136,216]

12. Böylesi, büyük ateşe atılacak.

13. Nihayet orada ne ölür ne de yaşar.

14. Doğrusu, temizlenip arınan kurtulmuştur;

15. Rabbinin ismini zikredip, salât eden. [91/9]

16. Hayır, siz dünya hayatını tercih ediyorsunuz.

17. Ahiret ise daha hayırlı ve daha kalıcıdır.

18. Bu, önceki sayfalarda vardır;

19. İbrahim'in ve Musa'nın sayfalarında.

88.GAŞİYE SÛRESİ

[Mekki, 26 ayet]

[Adını 1. ayetteki "ğaşiye/kaplayan,bürüyen" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Gaşiyenin (:her yanı kuşatanın) haberi sana geldi mi?

2. O gün, öyle yüzler vardır ki, öne eğiktir,

3. Çalışmış, boşa yorulmuştur,

4. Kızgın bir ateşe yaslanırlar,

5. Kaynar bir kaynaktan içirilirler.

6. Onlar için acı dikenden başka bir yiyecek yoktur.

7. O ne doyurup besler, ne de açlığını savar.

8. O gün, öyle yüzler de vardır ki, mutludurlar,

9. Harcadığı çabadan dolayı hoşnutturlar,

10. Yüksek bir cennettedirler,

11. Orada anlamsız bir söz işitmezler.

12. Orada akan bir kaynak vardır,

13. Yükseklere kurulmuş tahtlar,

14. Doldurulmuş kadehler,

15. Dizi dizi yastıklar,

16. Ve serilmiş yaygılar.

17. Devenin nasıl yaratıldığına bakmıyorlar mı?

18. Göğün nasıl yükseltildiğine?

19. Dağların; nasıl dikildiğine?

20. Yerin; nasıl yayılıp döşendiğine?

21. Artık sen hatırlat. Sen, yalnızca bir hatırlatıcısın.

22. Onları zorlayıcı değilsin.

23. Ancak kim yüz çevirir ve inkâr ederse,

24. Allah da onu en büyük azap ile azaplandırır.

25. 26. Onların dönüşleri bizedir, hesaplarını görmek de bize aittir.

89-FECR SÛRESİ

[Mekki, 30 ayet]

[Adını 1. ayetteki "fecr/tan yerinin ağarması" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Fecre yemin olsun,

2. On geceye,

3. Çifte ve teke,

4. Geçip gitmekte olan geceye.

5. Bunlarda, akıl sahibi olan için bir yemin var, değil mi?

6. Rabbinin Âd kavmine ne yaptığını görmedin mi?

7. Sütunlar sahibi İreme

8. Öyleki şehirler içinde onun bir benzeri yaratılmış değildi.

9. Vadide kayaları oyan Semud'a da.

10. Kazıklar sahibi Firavun'a da,

11. Onlar, şehirlerde azgınlaşmışlar,

12. Böylece oralarda fesadı arttırmışlardı.

13. Rabbin de onların üzerine azap kamçısı indirdi.

14. Rabbin gözetleyip durmaktadır.

15. İnsan ise; Rabbi onu deneyip de kendisine ikramda bulunduğunda, ona bol bol nimetler verdiğinde, "Rabbim bana ikram etti." der.

16. Ama ne zaman onu deneyerek, rızkını kıssa, hemen "Rabbim beni aşağıladı." der.

17. Hayır; siz yetime ikram etmiyorsunuz.

18. Yoksula yedirmek için birbirinizi teşvik etmiyorsunuz.

19. Mirası, alabildiğine (:hak gözetmeden) yiyorsunuz.

20. Malı bir yığma tutkusu ve hırsıyla seviyorsunuz.

21. Hayır; yeryüzü dümdüz edilip,

22. Rabbin (buyruğu) ve melekler saf saf gelince;

23. O gün cehennem de getirilir. O gün insan her şeyi hatırlar; fakat neye yarar hatırlamak?

24. Der ki "Keşke bu hayatım için, önceden bir şeyler gönderseydim."

25. Artık o gün hiç kimse O'nun azabı gibi azaplandıramaz.

26. O'nun vuracağı zinciri hiç kimse vuramaz. [73/13-14]

27. Ey mutmain (:tatmin bulmuş) nefis!

28. Razı olmuş ve razı olunmuş olarak Rabbine dön.

29. Gir kullarımın arasına,

30. Gir cennetime.

90.BELED SÛRESİ

[Mekki, 20 ayet]
[Adını 1. ayetteki “el-beled/belde,kent” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Bu beldeye yemin ederim!

2. Sen bu beldedesin,

3. Babaya ve çocuğa (yemin ederim ki),

4. Biz, insanı (yüz yüze geleceği nice) zorluklar içinde yarattık.

5. O, hiç kimsenin kendisine güç yetiremeyeceğini mi sanıyor?

6. O "Yığınla mal harcadım." diyor.

7. Kendisini hiç kimsenin görmediğini mi sanıyor?

8. Biz ona iki göz vermedik mi?

9. Bir dil ve iki dudak?

10. Biz ona iki yol gösterdik. [76/3; 90/12]

11. Ancak o, sarp yokuşu aşamadı.

12. Sarp yokuşun ne olduğunu sen bilir misin?

13. Bir boynu çözmek;

14. Ya da açlık gününde doyurmaktır,

15. Yakın olan bir yetimi,

16. Veya sürünen bir düşkünü.

17. Sonra iman edip, sabrı ve merhameti birbirine tavsiye edenlerden olmaktır.

18. İşte bunlar, sağ yanın adamlarıdır.

19. Ayetlerimizi inkâr edenler ise, sol yanın.

20. Onların üzerine ateşe kapatılacaklardır.

91.ŞEMS SÛRESİ

[Mekki, 15 ayet]

[Adını 1. ayetteki “eş-Şems/Güneş” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yemin olsun Güneşe ve aydınlığına,

2. Onu izleyen Aya,

3. Güneşi ortaya çıkaran gündüze,

4. Onu örten geceye,

5. Göğe ve onu bina edene,

6. Yere ve onu yayıp döşeyene,

7. Nefse ve onu biçimlendirene,

8. Sonra ona fücurunu ve takvasını (:isyan ve itaati) ilham edene. [30/30; 49/7]

9. Nefsini arındıran kurtulmuştur. [87/14]

10. Onu kirletip örtense kayba uğramıştır.

11. Semud halkı azgınlığı yüzünden hakkı yalanladı.

12. En azgınları ileri atılınca;

13. Allah’ın resulü, onlara “Allah’ın devesine ve su hakkına riayet edin!” demişti.

14. Onu yalanladılar ve deveyi kestiler de Rableri suçları sebebiyle onları kırıp geçirdi, yerle bir etti.

15. O, yaptığının sonucundan korkmaz.

92.LEYL SÛRESİ

[Mekki, 21 ayet]

[Adını 1. ayetteki “el-leyl/gece” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yemin olsun örttüğü zaman geceye,

2. Aydınlandığı zaman gündüze,

3. Erkeği ve dişiyi yaratana;

4. Sizin çabalarınız çeşit çeşittir.

5. Fakat kim malından verir ve takvalı olursa,

6. En güzel olanı da doğrularsa, [39/22,55]

7. Biz de ona, en kolayı kolaylaştıracağız.

8. Kim de cimrilik eder, kendini müstağni (:ihtiyaçsız) görürse,

9. Ve en güzel olanı yalanlarsa,

10. Biz de ona, en zoru kolaylaştıracağız.

11. Tepetakla yuvarlandığı zaman, malı ona yarar sağlamaz.

12. Bize düşen yol göstermektir. [80/20]

13. Son da, ilk de bizimdir.

14. Sizi alevler saçan ateşe karşı uyardım.

15. 16. O ateşe, ancak yalanlayıp yüz çeviren en azılı kimse girer.

17. 18. Arınmak için malını veren, en takvalı olan kimse ise ondan uzak tutulur. [9/103]

19. 20. O yaptığı iyiliği birinden karşılık görmek için değil, ancak yüce Rabbinin rızasını gözeterek yapmıştır.

21. Elbette kendisi de hoşnut olacaktır.

93.DUHA SÛRESİ

[Mekki, 11 ayet]
[Adını 1. ayetteki "duha/kuşluk vakti sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Yemin olsun duha vaktine,

2. Karanlığı iyice çöktüğü zaman geceye.

3. Rabbin seni ne terk etti ne de sana darıldı.

4. Senin için sonrası, öncesinden daha hayırlıdır.

5. Rabbin sana verecek, sen de razı olacaksın.

6. Seni bir yetim olarak bulup barındırmadı mı?

7. Seni şaşırmışken bulup da doğru yola iletmedi mi?

8. Seni bir yoksulken bulup da zengin etmedi mi?

9. Öyleyse, yetime kahretme,

10. Soranı azarlama.

11. Rabbinin nimetini de durmaksızın anlat.

94.İNŞİRAH SÛRESİ

[Mekki, 8 ayet]
[Adını 1. ayetteki "inşirah/açmak" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Biz, senin göğsünü genişletmedik mi? [7/2; 6/125; 20/25; 39/22]

2. 3. Belini büken yükünü üzerinden almadık mı? [23/71; 43/44]

4. Senin zikrini yüceltmedik mi?

5. Zorlukla beraber bir kolaylık vardır,

6. Elbette zorlukla beraber bir kolaylık vardır.

7. Öyleyse bir işi bitirdiğinde diğerine yönel,

8. Ve yalnızca Rabbine rağbet et.

95.TİN SÛRESİ

[Mekki, 8 ayet]
[Adını 1. ayetteki "tin/incir" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. Yemin olsun İncir'e ve Zeytin'e,

2. Sina dağına,

3. Şu emin beldeye ki,

4. Biz insanı en güzel bir biçimde yarattık. [64/3]

5. Sonra da onu aşağıların aşağısına döndürdük.

6. Ancak iman edip salih amellerde bulunanlar başka; onlar için kesintisiz bir mükâfat vardır.

7. Böyleyken (Ey insan!) Sana dini yalanlatan nedir?

8. Allah hüküm verenlerin en iyisi değil midir?

96.ALAK SÛRESİ

[Mekki, 19 ayet]
[Adını 2. ayetteki “alak/asılmış, tutunmuş olan” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yaratan Rabbin adıyla oku.

2. O, insanı bir alaktan yarattı.

3. Oku! Rabbin, en büyük kerem sahibidir;

4. Kalemle öğreten,

5. İnsana bilmediğini öğreten,

6. Doğrusu; insan gerçekten azar,

7. Kendini müstağni gördüğünde. [80/5]

8. Dönüş yalnızca Rabbinedir.

9. Engelleyeni gördün mü,

10. Salât ettiği zaman bir kulu.

11. Ne dersin! Ya o kul doğru yol üzerinde ise,

12. Ya da takvayı emrettiyse.

13. Ne dersin! Ya (bu engellemek isteyen) yalanlıyor ve yüz çeviriyorsa.

14. Bilmezmi ki Allah her şeyi görmektedir.

15. Hayır! Eğer o, bu tutumuna bir son vermeyecek olursa, andolsun, onu perçeminden tutup sürükleyeceğiz;

16. O yalancı, günahkâr olan perçeminden.

17. O meclisini çağırsın,

18. Biz de zebanileri çağıracağız.

19. Hayır! Ona itaat etme, secde et ve yakınlaş.

97.KADİR SÛRESİ

[Mekki, 5 ayet]

[Adını 1. ayetteki “kadr/değerli” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Muhakkak ki, onu kadir gecesinde biz indirdik. [44/3,4]

2. Kadir gecesinin ne olduğunu sana bildiren nedir?

3. Kadir gecesi, bin aydan daha hayırlıdır.

4. Melekler ve ruh, o gecede Rablerinin izniyle her bir iş için inerler; [2/97,98; 16/2]

5. O, fecrin doğuşuna kadar bir selamdır (:esenliktir).

98.BEYYİNE SÛRESİ

[Medeni, 8 ayet]

[Adını 1. ayetteki “el-beyyine/kanıt içeren bilgi” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Kitap ehlinden ve müşriklerden inkâr edenler, kendilerine apaçık bir delil gelinceye kadar ayrılacak değillerdi.

2. Allah’tan gönderilmiş tertemiz kılınmış sayfaları okuyan bir elçidir.

3. O sayfalarda dosdoğru yazılı hükümler vardır.

4. Kitap verilenler, ancak kendilerine apaçık belgeler geldikten sonra fırkalara ayrıldılar.

5. Oysa onlar, dini yalnızca O’na halis kılan hanifler olarak sadece Allah'a kulluk etmek, salâtı yerine getirmek ve zekâtı gerçekleştirmekle emrolunmuşlardı. İşte dosdoğru din budur.

6. Kitap ehlinden inkâr edenler ve müşrikler, cehennem ateşinde sürekli kalacaklar. İşte onlar, yaratılmışların en kötüleridir.

7. İman edip salih amellerde bulunanlarsa, yaratılmışların en hayırlılarıdır.

8. Rableri katında onların ödülleri, orada ebedi kalacakları içinde ırmaklar akan Adn cennetleridir. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah’tan. İşte bu, Rabbinden içi titreyerek saygı duyan kimseler içindir.

99.ZİLZAL SÛRESİ

[Mekki, 8 ayet]

[Adını 1. ayetteki “zilzal/sarsıntı sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yer, o şiddetli sarsıntısıyla sarsıldığında,

2. Yer, ağırlıklarını çıkarıp attığında,

3. İnsan: "Buna ne oluyor?" dediğinde;

4. İşte o gün, yer, kendi haberlerini anlatacaktır.

5. Rabbinin ona vahyetmesiyle

6. O gün insanlar, yaptıkları işler kendilerine gösterilsin diye, bölük bölük Allah'ın huzuruna çıkarlar. [36/52]

7. Artık kim zerre ağırlığınca hayır işlerse onu görür.

8. Kim de zerre ağırlığınca bir şer işlerse onu görür.

100.ADİYAT SÛRESİ

[Mekki, 11 ayet]

[Adını 1. ayetteki “adiyat/koşan” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yemin olsun soluk soluğa koşanlara,

2. Çakarak ateş saçanlara,

3. Sabah vakti baskın yapanlara,

4. Derken, orada tozu dumana katanlara,

5. Bununla bir topluluğun ortasına dalanlara ki,

6. İnsan, Rabbine karşı nankördür.

7. Üstelik kendisi buna şahittir.

8. Çünkü servet hırsına kapılmıştır.

9. O bilmiyor mu ki gün gelecek, kabirdekiler dışarı atılacak,

10. Sinelerde olanlar ortaya çıkarılacak.

11. O Gün (anlayacaklar ki) Rableri, onların her halinden haberdardır.

101.KÂRİA SÛRESİ

[Mekki, 11 ayet]

[Adını 1. ayetteki “el-Kâria/şiddetli ses” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Kâria...

2. Nedir kâria?

3. Sana kâriayı bildiren nedir?

4. İnsanların, her yana dağılmış pervaneler gibi olacakları gün,

5. Ve dağların etrafa saçılmış renkli yünler gibi olacakları (gün),

6. İşte, kimin tartıları ağır basarsa,

7. Artık o, razı olunan bir hayat içindedir. [7/8,9]

8. Kimin de tartıları hafif kalırsa,

9. Onun da anası "haviye"dir (:cezası uçurum).

10. Onun ne olduğunu sana bildiren nedir?

11. O kızgın bir ateştir.

102.TEKÂSÜR SÛRESİ

[Mekki, 8 ayet]

[Adını 1. ayetteki “tekâsur/çoklukla övünme” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Çoklukla övünmek, sizi oyalayıp durdu.

2. Tâ ki, kabre varıncaya kadar.

3. Hayır! Yakında bileceksiniz.

4. Hayır hayır; yakında bileceksiniz.

5. Keşke gerçeği kesin olarak bilseydiniz!

6. Cehennemle yüz yüze gelecek,

7. Onu, kesinlikle gözlerinizle göreceksiniz.

8. Nihayet o gün, nimetlerden sorgulanacaksınız.

103.ASR SÛRESİ

[Mekki, 3 ayet]
[Adını 1. ayetteki “asr/zaman, çağ” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Asra yemin olsun;

2. İnsan, hüsrandadır.

3. Ancak iman edip salih amellerde bulunan, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesna.

104.HÜMEZE SÛRESİ

[Mekki, 9 ayet]
[Adını 1. ayetteki “hümeze/ kaş göz hareket ile alay edenler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Yazıklar olsun arkadan çekiştirip duran, kaş göz hareketleriyle alay edenlere;

2. O, mal yığıp biriktiren ve onu saydıkça sayandır.

3. Malının kendisini ebedi kıldığını sanıyor.

4. Hayır! Andolsun, o, “hutame”ye atılacaktır.

5. "Hutame"nin ne olduğunu sen bilir misin?

6. Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir;

7. Yüreklere işler.

8. Ateş üzerlerine kapatılacaktır,

9. Uzatılmış sütunlar arasında.

105.FİL SÛRESİ

[Mekki, 5 ayet]

[Adını 1. ayetteki “fil” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Rabbinin fil sahiplerine neler yaptığını görmedin mi?

2. Onların tasarladıkları planlarını boşa çıkarmadı mı?

3. Onların üzerine uçuşan sürüler gönderdi.

4. Onlara pişmiş çamurdan taşlar atıyorlardı.

5. Sonunda onları, yenilmiş ekin yaprağına çevirdi.

106.KUREYŞ SÛRESİ

[Mekki, 4 ayet]

[Adını 1. ayetteki “Kureyş/ bir Arap kabilesinin adı” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Kureyş’i bir araya getirip anlaştırdığı,

2. Yaz ve kış yolculuklarında onları ısındırıp yakınlaştırdığı için,

3. Bu evin (:Ka’be’nin) Rabbine kulluk etsinler;

4. O, kendilerini açlıktan kurtarıp doyurmuş ve korkudan güvenliğe kavuşturmuştur.

107-MAUN SÛRESİ

[Mekki, 7 ayet]

[Adını 7. ayetteki “maun/küçük yardım” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Dini yalanlayanı gördün mü?

2. İşte yetimi itip kakan;

3. Yoksulu doyurmayı teşvik etmeyen odur.

4. İşte (şu) salât edenlerin vay hâline, [8/35]

5. Onlar, salâtları hakkında yanılmaktadırlar,

6. Onlar gösteriş yapmaktadırlar,

7. En ufak bir yardımı dahi engellemektedirler.

108.KEVSER SÛRESİ

[Mekki, 3 ayet]

[Adını 1. ayetteki “kevser/çokluk, nimet, şeref, değer” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1.Biz sana Kevser'i verdik.

2.Şu halde Rabbin için salât et ve göğüs gererek dik dur.

3.Asıl ebter (:soyu kesik) olan sana kin duyandır.

109.KAFİRUN SÛRESİ

[Mekki, 6 ayet]

[Adını 1. ayetteki “kafirun/örtenler” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. De ki “Ey kâfirler!

2. Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem.

3. Benim kulluk ettiğime siz kulluk edecek değilsiniz.

4. Ben de sizin kulluk ettiklerinize kulluk edici değilim.

5. Benim kulluk ettiğime siz kulluk edecek değilsiniz.

6. Sizin dininiz size, benim dinim bana."

110.NASR SÛRESİ

[Medeni, 3 ayet]

[Adını 1. ayetteki “nasr/yardım” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde,

2. İnsanların Allah'ın dinine akın akın girdiklerini gördüğünde,

3. Hemen Rabbini hamd ile tesbih et ve O’ndan mağfiret dile. O, tevbeleri çok kabul edendir.

111.TEBBET SÛRESİ

[Mekki, 5 ayet]

[Adını 1. ayetteki “Tebbet/ kurusun, kahrolsun” sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. Ebu Leheb'in iki eli kurusun; kurudu da.

2. Malı ve kazandıklarının kendisine bir faydası olmadı.

3. O alevli bir ateşe yaslanacaktır.

4. Eşi de, odun hamalıdır;

5. Boynunda urgan bağlı olarak.

112.İHLAS SÛRESİ

[Mekki, 4 ayet]

[Adını surenin içeriğinden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah’ın adıyla

1. De ki “O Allah’tır, tektir.

2. Allah Samed'dir.

3. Doğmamıştır ve doğrulmamıştır.

4. Hiçbir şey O’nun dengi değildir.”

113.FELAK SÛRESİ

[Mekki, 5 ayet]
[Adını 1. ayetteki "felak/yarıp çıkaran" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. De ki "Sabahın Rabbine sığınırım, [21/112]

2. Yaratdığı şeylerin şerrinden,

3. Karanlığı çöküp bastığı zaman gecenin şerrinden,

4. Düğümlere üfürenlerin şerrinden,

5. Hased ettiği zaman hasetçinin, şerrinden."

114.NAS SÛRESİ

[Mekki, 6 ayet]
[Adını 1. ayetteki "nas/insanlar" sözcüğünden almıştır.]

Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla

1. De ki "Sığınırım insanların Rabbine,

2. İnsanların Melikine,

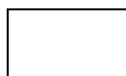
3. İnsanların İlahına,

4. O sinsi şeytanın şerrinden,

5. Ki o, insanların göğüslerine dâima vesvese verendir;

6. Gerek cinden, gerek insandan (olsun). [6/112]

EKLER

Değerli okuyucular.

Kerim Kur'an'daki bazı kavramların anlamları zaman içinde çeşitli sebeplerle aslından uzaklaşarak değişmiştir. Bu sebeple ekler bölümü hazırlayarak, Kerim Kur’an'ın bir kavramın içini nasıl doldurmuşsa, kelimeye hangi anlamı yüklemişse ayetler ışığında onu vermeye çalıştık.

Ayetlerin doğru anlaşılması noktasında bunu önemli görüyoruz. Çünkü sapma ve bozulmaların başlıca sebeplerinden biri budur. Kerim Kur'an bize Kitap Ehlinin kelimelerin konuldukları yerleri değiştirerek anlamlarını tahrif ettiklerini söyler.

Ama zulmedenler, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de o zalimlerin, yoldan çıkmaları sebebiyle üzerlerine gökten azap indirdik. [2-Bakara/59]

Kimi Yahudiler, kelimeleri yerlerinden ederek anlamlarını tahrif ederler, dillerini eğip bükerek dine karşı kin ve hınçla, "Dinledik ve isyan ettik. Dinle, dinlemez olası ve bizi güt” derler. Eğer onlar "Dinledik ve itaat ettik, sen de dinle ve bizi gözet” deselerdi, kendileri için daha hayırlı ve daha doğru olurdu. Fakat Allah onları küfürleri dolayısıyla lanetlemiştir. Onların çok azı inanır.“[4-Nisa/46]

Onlardan zulmedenler sözü kendilerine söylenenden başka bir sözle değiştirdiler. Biz de bunun üzerine zulmetmeleri dolayısıyla gökten bir azap indirdik. [7-Araf/162]

KULLUK

Kur'an'da kulluk (abd) kelimesinin geçtiği ayetlere bakıldığında; yaratılış gayemizin yalnızca Allah'a kulluk olduğu görülecektir[10]. Bütün resuller ilk ve öncelikli emir olarak kulluğun Allah'a yapılmasını tebliğ etmişlerdir.

Kur'an'da örneklerini gördüğümüz gibi kulluk Allah'tan başkasına yapıldığında insan için kölelik başlar[11]. Kim insanları kendine kul/köle ediniyorsa ilahlık ve rablik iddiasında bulunuyor demektir[12]. Kimde köleliği kabul ederse onların ilahlık ve rabliğine razı olmuş demektir. Dolayısıyla bu konu tevhid ile doğrudan alakalıdır ve tevhid inancını bozar.[13]

İnsanlığın her döneminde güçlüler, zorbalar zayıfları köle etmiştir. Allah ise her kavme resuller göndererek[14] kulluğun yalnızca Allah'a yapılmasını emretmiştir. Müslümanın hiçbir şekilde kölesi, cariyesi olamaz. Kur'an'da *esir, rakabe, ma meleket eyman* kelimeleri ne köle ne de cariye anlamına gelir. İslam tevhit, adalet, özgürlük, eşitlik, kardeşlik ve insan onurunu daima öncelemiştir.[15]

Bakara Sûresi 178 ayette geçen köle kelimesi gayri müslimlerinn ellerindeki köleleştirilmiş insanlardır. Tarihi süreçte güçlüler ve soylular birini öldürdüğünde sahip oldukları erkek ve kadın köleleri fidye olarak verirlerdi. Allah buna vahiyle müdahale ederek bir hukuk normu koymuştur. Suçun cezasını suçlunun çekmesini, suçun şahsiliğini ve suçsuz bir kimsenin can güven ve mal güvenliğinin korunması gerektiğini kuralını koyarak adaleti ayakta tutmamızı emretmiştir.[16]

---

[10] 51/16
[11] 26/22, 23/42
[12] 26/29, 28/35, 79/23-24
[13] İlgili ayetler: 51/56, 3/64, 3/79, 12/40, 1/5, 39/11, 21/25, 16/36, 7/59, 65,73,85, 26/70, 19/44, 26/22, 23/47
[14] 16/36
[15] 16/90, 49/9,10,13
[16] İlgili ayetler: 5/32; 17/33; 25/68; 6/151; 16/90; 4/58; 49/9-10

ŞEFAAT

"Kim, güzel bir şefaatle şefaatte bulunursa (:katkıda bulunursa), ondan kendisine bir pay vardır. Kim kötü bir şefaatle şefaatte bulunursa, ondan da kendisine bir sorumluluk vardır. Allah her şeye karşılığını verendir." [4-Nisa/85]. Bu ayete bakıldığında şefaat kavramının anlamı; yardım etmek, iyi veya kötü bir işte onu yardımıyla desteklemek anlamına gelmektedir.

"Çifte ve teke yemin olsun." [89-Fecr/3]. Şef'u/çifte kelimesi; bir şeyin benzeriyle birleştirilmesi, tek olan bir şeyin çift kılınması, ya da onu tek olan şeye birleştirdi ya da eşleştirdi anlamına gelir. Allah'tan başka şefaatçi kabul etmek, Vahid ve Ehad/Bir ve Tek olan Allah'a hükmünde ortaklar, eşler kılmak, karar mercii olan teki çift yapmaktır.[17]. Hakim olan Allah'ın hiç kimseye zerre kadar haksızlık etmeyeceğini, adaletle hükmedeceğini ve O'nun hükmünü geri çevirecek kimsenin olmadığını bildirir.

Rabbimiz Zümer Sûresi 19. ayette resule hitaben; "Hakkında azap hükmü gerçekleşmiş kimseyi, ateşte olanı sen mi kurtaracaksın" der.

Şefaat konusunu doğru anlamak için Allah'ın nasıl hüküm verdiğini, yardımının nasıl ve kimlere olacağını, din gününü, hesap ve tartı konusunu, şirk kavramını Kur'an'dan öğrenmemiz gerekir. Allah'tan başka şefaatçiler edinmiş olmak, aynı zamanda Allah'tan daha merhametli ve şefkatli birilerinin olduğunu kabul etmek değilmidir.

"O, din günü hatalarımı bağışlayacağını umduğumdur;" [26-Şuara/82].

Rahman Rahim olan Allah'ın rahmetine sığınmayan, Hakim olan Allah'ın adaletine güvenmeyen bir inanan nasıl olur? Ancak teki çift yaparak. Allah'a sığınırız bu ortak koşmaktır. O sübhandır.

Ey inandığını iddia eden! Sakın dünyada da ahirette de Rahman,

[17] İlgili ayetler; 82/17-20, 6/62, 12/40, 13/41, 10/54 vb

Rahîm, Hakîm olan Allah'tan daha merhametli ve daha adaletli kimse arama, umma.[18].

Şefaat ayetlerine baktığımızda bu ayetlerin müşriklerin şirk olan şefaat inançlarına cevap mahiyetinde olduğu görülür. Defaatle şefaatin olmayacağını bildirmektedir. Taha 20/109. ayette "… izin verdiği hoşnut olduğundan başkasına…" ifadesi geçmektedir. Buradaki başkasına kelimesini başkasının yaparak, şefaat izni verilecekmiş gibi çarpıtmalar yapılmaktadır. Oysaki bu gibi ayetlerde "kimlerin şefaaat edeceğinden değil, kimlere şefaat edileceğinden" söz edilmektedir.

Şefaatin kim tarafından, kimlere ve nasıl yapılacağını anlamak için aşağıdaki ayetlere bakmak gerekmektedir: 39/43-44; 2/48, 123, 254; 74/48; 6/51, 70; 32/4; 82/17-20; 39/19.

Bu ayetler şefaatin (yardımın) tamamının Allah'a ait olduğunu, şefaatçi edinilmemesini, edinilse de hiçbir faydasının olamayacağını bildirir.

Bakara/254. Ayette özellikle iman edenlerin dikkati çekilir ve diğer ayetlerle birlikte gelecek ayetlere de cevap verilir. (10/18; 10/3; 6/94; 7/53; 26/100; 2/255; 30/13; 36/23; 40/18; 43/86)

Şefaat kavramını anlamak için ayetleri bir bütün olarak değerlendirmeliyiz.

Şefaat edileceklere dair ayetler: 19/87; 20/109; 34/23.

Meleklerin şefaat (yardım) edecekleri ilgili ayetler: 21/26-28; 53/26; 41/30-31; 40/7; 42/5.

[18] 6/14-19; 27/62,59; 23/102-103; 2/286

TAKVA

Takva geniş anlamı olan bir kavramdır. Aşağıdaki ayetler bunun göstergesidir.

İnsanı yaratıp nefsini düzenlediğinde ona fücurunu ve takvasını ilham etti

Nefse ve onu biçimlendirene,Sonra ona fücurunu ve takvasını ilham edene. Nefsini arındıran kurtulmuştur. Onu kirletip örtense kayba uğramıştır. [91-Şems/7-10].

Kebîr olan Allah kendisine karşı takvalı olmamızı emrediyor.

Ey iman edenler! Allah'a karşı nasıl takvalı olmak gerekiyorsa öylece takvalı olun. Siz, ancak müslümanlar olarak can verin. [3-Ali İmran/102]

Eğer takva üzere olursak bizlere Furkan'ı yani doğruyu yanlıştan ayıran bir anlayış, kabiliyet vereceğini bildiriyor.

Ey iman edenler! Allah'a karşı takvalı olursanız O size bir furkan (:doğruyu yanlıştan ayırma yeteneği) verir. Kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük lütuf sahibidir. [8-Enfal/29]

Takva kelimesinin Kur'an'da geçen anlamlarına baktığımızda, Allah'a karşı saygılı olmak, Allah'ın koyduğu sınırları korumak, Allah'ın emir ve yasaklarına karşı duyarlı olmak ve sorumluluk hisstemek manalarına geldiği görülecektir. Bu sebeple kesilen hayvanların etlerinin ve kanlarının değil takvamızın Allah'a ulaşacağı buyrulmuştur.(22-Hac/37)

Aynı zamanda takva, kendimizi fücur yani her türlü günah ve kötülüklerden korumak ve sakınmaktır. Dolayısıyla "… Allah katında en değerli olanınız takvaca en üstün olanınız…" [49-Hucurat/13] denilmektedir. Takva, dini Allah'a has kılmamızı, adaleti, doğruluğu, yardımlaşmayı vb. değerleri emreder. Kalplerdeki takva Allah tarafından imtihan edilir. Takva sahibi olan muttaki denir.[19]

---

[19] Takva ile ilgili bazı ayetler: 91/7-10; 47/17; 3/102; 5/2; 96/11-12; 8/29; 2/189;

SÜNNET

“ Bu, Allah'ın öteden beri sürüp giden sünnetidir. Sen Allah'ın sünnetinde asla bir değişiklik bulamazsın.” *[48-Fetih/23]*

“Yeryüzünde büyüklük tasladılar ve kötülüğü tasarlayıp düzenlediler. Oysa kötü tuzak, ancak sahibini kuşatır. Artık onlar öncekilerin sünnetinden (:yasasından) başkasını mı bekliyorlar? Sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir değişiklik bulamazsın ve sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir dönüşme de bulamazsın.” *[35-Fatır/43]*[20]

Ayetlerin tamamı okunduğunda sünnet kelimesinin Alîm ve Kadîr olan Allah'ın toplumlara bildirdiği ve uyguladığı değişmez ve dönüşmez yasalar olduğu çok açık görülecektir. Yasa koymak yalnızca Hüküm ve Hikmet sahibi Allah'a aittir. Nebi ve Resuller Kebir olan Allah'ın hükümlerini en güzel şekilde uygulayarak güzel örnek olmuşlardır.

“Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için, Allah'ın resulünde güzel bir örneklik vardır.“ *[33-Ahzab 33/21]*

Sünnet kelimesi Kur’an'da hiçbir yerde nebi ve resullere izafe edilerek kullanılmamıştır. Sünnet kelimesine gidilen yol, tarz gibi anlamlar vermekte doğru değildir. Sünnet kelimesinin manası Kur’an’a göre yasadır. Kur'an'da yol için; Sırat-ı mustakim, Tarık, Sebil kelimelerini kullanılmıştır.

49/3,13; 2/177; 48/26; 5/8; 2/197; 7/26; 20/132; 22/37; 3/133; 15/45.

20 İlgili diğer ayetler. 17/77, 8/38, 15/13, 18/55, 33/38,62, 40/85, 3/137, 4/26

HADİS

Kerim Kur'an'da hadis kelimesi kırktan fazla yerde geçer. Anlatılan söz, daha çok bir olayı durumu haber veren anlatan söz demektir. Yüce Allah kendi kitabını ve sözlerini de hadis diye adlandırmıştır. Nebi ve diğer insanlarla ilgili bir olayı anlatırken hadis kelimesi kullanılmıştır. Sözün güzel olanına ***“ahsene’l hadis”*** 39-Zümer/23, sözün kötü olanı için de ***“lehve’l hadis“*** 31-Lokman/6. denmektedir. Hadis kelimesinin sadece Nebiler için kullanılmadığını verdiğimiz ayetlerle daha iyi anlaşılacağını umuyoruz.

Ayetlere bakalım:

Artık onlar, bundan sonra hangi söze inanacaklar? [77-Mûrselât/50]

Allah; O’ndan başka ilah yoktur. Kendisinde hiçbir şüphe olmayan kıyamet gününde sizleri toplayacaktır. Allah’tan daha doğru sözlü kim olabilir? [4-Nisa/87]

Alemlerin Rabbinden indirilmedir. Şimdi siz bu sözü mü hafife alıyorsunuz? [56-Vâkı’a/80,81]

Allah müteşabih (:birbirinine benzeyen), ikişerli bir kitap olarak sözün en güzelini indirdi. [39-Zümer/23]

Hani Nebî eşlerinden bazılarına gizli bir söz söylemişti. [66-Tahrim/3]

Ayetlerimiz konusunda alaylı tartışmalara dalanlar bir başka söze geçinceye kadar onlardan uzak dur. [6-En’âm/68]

“insanlardan öyleleri vardır ki bilgisizce Allah'ın yolundan saptırmak ve onu alay konusu edinmek için boş sözlere talip olurlar.......” *[31-Lokmân/6]*

Aşağıdaki ayetlerin meallerinde söz diye çevrilen bu kelimelerin Arapçası hadistir.[21]

---

21 18/6, 12/111, 52/34 68/44, 4/47, 20/9, 51/4, 79/15, 85/17, 88/1, 12/6-

KELAM, KELİME, KELİMELER

Kur'an'da hüküm ifade eden söz, herhangi bir şey hakkında karar kılınmış söz manasında kullanılır. Kur'an'da Allah'a nispet ilede kullanılır.***"Kelamullahi"*** insanların karar kıldıkları söz için de kullanılır.[22]

GAVL

Gavl kelimesi de Allah'ın sözü vahiy anlamında kullanıldığı gibi. İnsan sözü olarak da olumlu ve olumsuz anlamlarda kullanılmıştır Türkçe karşılık olarak; dedi, söyledi, söylem manalarında aşağıdaki ayetlerde kullanılmıştır.[23]

20,101, 18/70, 20/113, 21/2, 99/4, 2/ 76, -4/140, 6/68, 7/185, 20/9,33,53, 45/6, .51/24, .52/34, 79/15, 85/17, 88/1, 53/59, 68/44, 4/42,78,87 -23/44, 34/19.

22 İlgili ayetler: 2/73, 7/144, 9/6, 31/27, 10/19, 3/64, 48/26, 11/110-119, 20/129, 39/19, 41/45, -42/21, 6/115, 7/137, 10/33,96, 37/171, 40/6, -2/37, 18/109, 10/64, 18/27, 3/45, 4/171, 3/39, 9/40,74, 14/26, 18/5

23 İlgili ayetler: 50/29, 37/31, 11/40, 16/40, 17/16, 23/27, 27/82, 28/63, 32/13, 36/7,58,70, 46/18, 6/73, -7/35,162, 14/27, 19/34, 22/24, 2/59, 23/68, 28/51, 39/18, 69/40, 81/19, 86/13, -21/27, 41/33, 33/70, 2/235,263, 24/51, 50/18, 3/147, 4/5,8,9,63, 7/205,17/23-28, 20/28,44, 20/94,109, 21/4, 33/4,32, 47/21, -74/25, 6/112, 51/8, 9/30, -20/7, 21/110,27/19, 13/10, 36/76

SALÂT

Salât kavramı Kur'an'da şu anlamlarda kullanılmıştır:

Yönelmek, desteklemek, yaslanmak, dayanmak, dua, bağlılık bildirmek ve Türkçeye Farsçadan geçen namaz olarak bilinen belli vakitlerde[24] yerine getirilen ibadet.

"O ne doğruladı ne de yöneldi. Fakat yalanladı ve yüz çevirdi.." [75-Kıyamet/31,32]

Bu iki ayette geçen iki kelime birbirinin zıddıdır. Salla/yöneldi, tevella/yüz çevirdi.

"Gerçekten arınan ve Rabbinin adını anıp yönelen kurtulmuştur." [87-A'la/14,15][25]

Allah kendisine yapılan kulluğun öncelikle arınmış, temiz, halis bir inançla olmasını istiyor.

"Senden önce hiçbir resul göndermedik ki ona benden başka ilah yoktur, yalnızca bana kulluk edin diye vahyetmiş olmayalım." [21-Enbiya/25]

Kur'an bize arımış, halis bir inançtan sonra namaz, oruç, sadaka vb. ibadetleri amelleri yerine getirmemiz gerektiğini emrediyor. Aksi takdirde aşağıdaki şirkle Salih amellerin bir arada olduğu durumlarda amellerin boşa gideceğini bildiriyor.

Andolsun sana ve senden öncekilere şöyle vahyettik. Eğer şirk koşarsan bütün yaptıkların boşa gider ve hüsrana uğrayanlardan olursun." [39-Zümer/65]

Salât kelimesinin namaz anlamı ise, günün günün belli vakitlerinde

---

[24] 4-Nisa/103

[25] Konuyla ilgili diğere ayetler ise şöyledir: 96-Alak /9,10; 74-Müddessir/43; 24-Nur/41; 22-Hac/41; 6-Enam/162; 14-İbrahim/40; 30-Rum/31; 5-Maide/12,55; 2-Bakara/43. Musallin olarak ise, 70-Mearic/22,23; 74-Müddessir/43; 107-Maun/4 ayetlerinde geçmiştir.

yerine getirilmesi gereken kıyam, kıraat, rüku ve secdeden ibaret olan bir ibadettir. Salâtın namaz anlamlarına geldiğini bildiren ayetler şunlardır: 17-İsra/78; 11-Hud/114; 2-Bakara/238; 62-Cuma/9-11; 4-Nisa/101-103.

Namaza durduğumuzda ilk yaptığımız Kabe'ye yönelmektir[26]. Bu yönelişimizle tarafımızı ve Allah'a olan bağlılığımızı bildiririz[27].

Salâtın dua ve yakarış anlamına geldiği ayetler: [2-Bakara/157; 9-Tevbe/84,89,103]

Salâtın destek anlamına geldiği ayetler: [33-Ahzab43,56]

Salâtın yaslanmak anlamına geldiği ayetler: [4-Nisa/10,30; 56-Vakıa/94; 58-Mücadele/8; 74-Müddessir/26; 84-İnşikak/12; 87-A'la/12; 88-Gaşiye/4; 92-Leyl/15]

ZEKÂT

Arınmak ve çoğalmak anlamlarına gelmektedir.

Kur'an'da geçtiği tüm ayetler ve ayetlerin geçtiği konunun bağlamları dikkate alındığında kelimenin kök anlamları ile irtibatlandırılarak şu manalara geldiği tespit edilmiştir.

(ŞEMS suresi 7,8,9, ve 10. ayetler)

Nefse ve onu biçimlendirene, Sonra ona fücurunu ve takvasını (:isyan ve itaati) ilham edene andolsun. Nefsini ***arındıran*** kurtulmuştur.

(A'LÂ suresi 14. ayet)

Doğrusu, temizlenip ***arınan*** kurtulmuştur;

(MERYEM suresi 13. ayet)

[26] 2-Bakara125,143-414,149-150
[27] 2-Bakara 2/153

Katımızdan ona bir kalp yumuşaklığı ve ***arınmışlık*** da verdik. O, çok muttaki idi.

(KEHF suresi 81. ayet)

Rablerinin onlara ondan daha hayırlı, daha ***temiz*** ve merhamete daha yakın bir evlat vermesini istedik.

(NÂZİÂT suresi 17,18. ayet)

Firavun'a git; çünkü o, azdı. Ona de ki "***Arınmak*** ister misin? [28]

Yukarıda yazılı olan ayetlere baktığımızda bunların ilk inen ayetlerden olduğunu görürüz. Buda Kur'an'ın ilk dönemlerinde zekat kelimesine verilen anlamın arınmak olduğunu gösterir.

Aşağıdaki ayetler ise sadaka vererek malın arındırılmasını ifade etmektedir.

(TEVBE suresi 103. ayet)

Onların mallarından sadaka al, bununla onları temizler ve ***arındırmış*** olursun. Onlara dua (:destek) et. Senin salâtın, onlar için bir sükûnettir (:huzur kaynağıdır). Allah Semî'dir, Alîm'dir.

(LEYL suresi 18. ayet)

Arınmak için malını veren, en takvalı olan kimse ise ondan uzak tutulur.

Tevbe suresi 60 ve 103. ayetlere dikkat edilecek olursa malından belirli bir miktarını belirli kimselere verme eyleminin zekat değil "sadaka" olduğu görülecektir.

[28] Diğer ayetler için bkz. 35/18; 92/18; 80/7; 73/20; 27/3; 21/73; 31/4; 41/7; 7/156; 24/28-30; 23/40; 20/76

ATÜ Ez-ZEKÂT

Bu terkip, mevcut meallerin çoğunda "zekât vermek" olarak çevrilmekte ve malının belli bir kısmını, bazı kimselere yılda bir defa vermek olarak anlaşılmakta olup fıkıh külliyatımızda detayları verilmektedir. Zekât kelimesinin Kur'an'daki kullanımları dikkate alındığında bu yaklaşımın doğru olmadığı görülecektir.

(Fussilet Sûresi 6-7. ayetler)

Müşriklerin vay hâline!; Onlar, ***zekâtı gerçekleştirmeyen*** ve ahireti inkâr edenlerdir.

Ayetin öncesinde bu müşriklerin vahyi dinlemeye yanaşmadığı ve Resulullahın davetini kabul etmediği anlaşılmaktadır. Sonrasında onları zekâtı yerine getirmeyen ve ahireti inkar edenler oldukları bildirilmektedir. Bir müşriğin daha İslâm'a girmeden Allah'ın birliğini, Muhammed a.s'ın resullüğünü kabul etmeden klasik manada zekâtla (aslında sadakayla) yükümlü olmadığı müsellem bir hakikattir. O halde buradaki "atü ez-zekât" terkibi zekât vermeye değil şirk denilen pislikten –ki Tevbe Suresi 28 ve 95. ayette böyle vasıflanır- arınmaya yanaşmadıkları manasına gelmektedir.

Zekat Kur'an'da kadın erkek, mala sahip olsun ya da olmasın her mü'minin yapması gereken bir eylem olarak karşımıza çıkmaktadır. Tevbe suresi 71, Ahzap suresi 33, Mücadele suresi 13. ayetlere baktığımızda hiç mala vurgu yapılmaksızın zekât, kadın erkek herkese emredilmektedir. Özellikle Mücadile suresindeki ayetlerde, sadaka vermekten kaçınanların zekâtı gerçekleştirmeye çağrılması, zekâtın malın belli bir kısmını vermek anlamında olmadığı görülmektedir. Burada, henüz malını Allah yolunda sarf edecek kadar üzerindeki dünyevi kirlerden arınmayanlar, Allah'a olan bağlılıklarını yeniden gözden geçirmeye ve arınmaya davet edilmektedir.

SADAKA

Sadaka; doğru, doğru olmak, doğru konuşmak, tasdik etmek, gerçeği-doğruyu onaylamak anlamlarına gelir. Sıdk; doğru sözlü ve sözünü eylemiyle tasdik eden kimse demektir.

Sadaka vermek ise Kerîm olan Allah'ın bize verdiklerinden sırf O'nun rızasını kazanmak, sadakatimizi göstermek için gönül rızasıyla verdiklerimiz, vazgeçtiklerimizdir.

Sadakanın "doğruluk, tasdik etmek" kavramı üzerinden bizlere emredilmesi çok anlamlıdır. Aşağıdaki ayetlerle mesele daha iyi, anlaşılacaktır:

Nisa 4/87,122 "… Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?", "Allah'tan daha doğru söyleyen kim olabilir?"

Tasdik etmek, doğruluk: 75/31; 3/39; 37/37,52; 66/12; 2/101; 5/46; 39/33; 19/41,54; 40/28.

Doğruluk dili: 26/84; 10/2; 54/55.

Sadaka ver, mallardan sadak al, sadaka verilecekler ile ilgili ayetler: 12/88; 2/196,271,273,280; 9/60,103-104; 33/35; 57/18; 5/45; 4/92; 9/79; 2/263-264; 9/58; 58/12-13; 4/114.

Sadaka ayetlerini de infak ayetleri gibi zekat geçen ayetlerle karşılaştırınız. Sadaka ve infak ayetlerinin birbirine ne kadar yakın ve ilişkili olduğunu göreceksiniz. Özellikle Tevbe 9/60 da sadakanın "Allah'tan bir farz olduğu", Tevbe 9/103 te ise "mallardan sadaka al, onları temizlemiş ve arındırmış (zekatlandırmış) olursun" denilir.

İNFAK

İnfak kelime olarak harcamak anlamına gelir (İsra 17/100). İnfak Allah yolunda harcanılan her şeydir (9/121; 2/195).

İnfakın kimlere, ne kadar, nasıl ve ne için verileceğini şu ayetlerde çok açık olarak ifade edilmiştir:

3/92; 2/215,219,254,262,265,267,273-274; 9/92; 13/22; 14/31; 22/35; 43/35; 47/38; 57/11.

İnfakla ilgili ayetleri zekat kavramıyla karşılaştırdığımızda; mallardan verilen, rızıklarda kime ne kadar, nasıl verileceği çok açık iken zekat ile ilgili ayetlerin harcama ile hiç ilgisinin olmadığı çok açık olarak görülecektir.

TESBİH

Tesbih kelime olarak; suda veya havada yüzmek, hızlı gitmek alemlerin Rabbi Allah'ı bütün noksan sıfatlardan tenzih etmek, görev anlamlarına gelmektedir.

Her biri kendi yörüngesinde yüzmektedir manasında kullanılan ayetler: 21/33; 36/40; 79/3

Uğraş görev anlamında kullanıldığı ayetler: 73/7

Yaratılış amacına uygun haraket etmek, görevlerini yerine getirmek anlamında kullanıldığı ayetler: 17/44; 13/13; 24/41; 39/75; 21/19-20; 57/1.

İnsan için ise her zaman ve her koşulda Allah'ın emirlerine göre hayatını programlamak ve Kebîr olan Allah'ı bütün noksan sıfatlardan tenzih ederek yaşamını sürdürmesidir. İlgili ayetler: 36/36; 87/1; 32/15; 12/108; 3/191; 6/100; 9/31; 37/143,166; 50/40;

Tesbih kavramını salat kavramının yerine kullanmak doğru değildir. Çünkü her kavramı kendi bulunduğu yerde ve Alîm olan Allah'ın yüklediği anlamda anlamak gerekir.

RESUL-RİSALET

Resul kelime olarak elçi anlamına gelir. Kur'an'da sözü, mesajı alan ve taşıyan anlamında kullanılır. Mürsil, göderen; irsal göndermek; risale, gönderilen mesaj, mektup anlamındadır (2/119; 12/19; 6/6).

Kadîr ve Hadî olan Allah insanlardan ve meleklerden resuller (elçiler) seçer ve insanlara vahyini iletmek için gönderir. (22/75; 44/5; 9/33)

Resul (elçi) melekler: 51/31; 11/69; 77/1 19/19; 43/80; 7/37; 35/1

Seçilen insan resuller: 7/157-158; 5/67; 33/40; 21/25; 7/61-62; 7/68,79; 19/41, 128; 7/93; 19/51; 5/111; 7/62; 72/23 vb.

Resuller iman: 2/285; 3/32,53; 4/170; 7/158; 3/81

NEBÎ-NÜBÜVVET

Nebe kelimesi haber anlamındadır. Özellikle büyük bir öneme sahip çok yararlı bilgi veren bir haberdir. Nebilere Allah katından vahiy ile bildirilenlere; ayet, hadis, zikir, burhan, sultan, hikmet, furkan vb. farklı özellikler içeren kelimeler kullanılmıştır. "Nebe" kelimesi de bildirilenin haber yönünü öne çıkarmaktadır.

Sad Suresi 67 ve 68. ayetlerde "Bu büyük bir haberdir. Siz ise ondan yüz çeviriyorsunuz." denerek vahyin haber yönüne dikkat çekilmektedir.

Kur'an'ın 78. Suresi Nebe Suresi'dir. "Birbirlerine neyi sorup duruyorlar? Hakkında ayrılığa düştükleri o büyük haberi (nebe) mi?" (Nebe 78/1-3).

Nebî temiz akılların kendisiyle tatmin olduğu bilgileri (vahyi) insanlara haber verendir.

Haber anlamına gelen ayetler: 2/31,33; 7/101; 11/49,100; 6/143; 9/94; 5/105; 13/13; 15/49; 49/6; 64/5; 66/3; 75/13.

Nebî anlamına gelen ayetler: 2/61; 3/80-81; 5/81; 7/157-158; 8/64-65; 9/61; 33/1-6; 49/2; 65/1; 66/1.

NEFS

Nefs kelimesi Kur'an'da 295 yerde geçer. Meallerde nefs ile ruh kelimeleri birbirinin yerine kullanılarak kavram kargaşasına yol açılmıştır. Nefs kelimesi çok anlamlı kelimelerden biridir ve şu anlamlara gelir: Yaratılıştaki öz (benlik), can, kalp, vicdan, insanın duygu dünyası, iç dünyası, istek, arzu, heva, kişi, zat, kendi, kimse, herkes.

Yaratılıştaki öz (benlik)anlamına gelen ayetler: "Nefse ve onu düzenleyene, sonra ona fucurunu ve takvasını ilham edene." [91-Şems/7-8]

"Ey insanlar! Sizi tek bir nefisten yaratan, aynı özden eşini yaratan ve her ikisinden de birçok erkek ve kadın türetip yayan Rabbinize karşı takvalı olun…" [4-Nisa/1]

Diğer ayetler: Rum 30/21; Şura 42/11; Secde 32/7-9; Araf 7/189; Aliimran 3/164; Enam 6/98; Yasin 36/36; Zümer 39/6; Haşr 59/9; Enfal 8/53; Rad 13/11; Araf 7/6-7; Nahl 16/72; Tekvir 81/ 7.

Can anlamına gelen ayetler: *"…Can çekiştiklerinde, meleklerin ellerini uzatıp "Haydi canlarınızı çıkarın." dediklerinde zalimleri bir görsen…" [6-Enam/93]*[29]

Kalp/vicdan/insanın duygu dünyası/iç dünyası anlamına gelen ayetler: 2/87,235,265; 4/63,65; 5/52,105,116; 7/205; 9/118; 11/31; 12/68,77; 4/4; 6/24; 17/25; 18/28; 21/64; 24/12; 27/14; 30/28; 33/37; 41/53; 51/21; 58/8; 59/9.

İstek/arzu/heva anlamına gelen ayetler: *"Andolsun insanı biz yarattık, ona nefsinin ne fısıldadığını biz biliriz." [50-Kâf/16]*[30]

---

29 Diğer ayetler: 39/42; 6/60-61; 9/85, 55; 2/155; 3/154, 185,186; 4/95; 5/32,45; 5/70; 6/151; 8/72; 9/20,41,44,81,88,111,120; 16/7; 17/33; 18/74; 25/68; 49/15; 61/11; 3/185; 21/35; 29/57; 39/30.

30 Diğer ayetler: 2/54,109, 187; 4/29,6,79; 5/30,70,80; 41/31; 43/71; 79/40; 64/16; 53/23; 12/18,23,26,28,30,32,51,53,83; 20/96; 53/20; 79/40; 4/128.

Kişi/zat/kendi(leri)/kimse/herkes anlamına gelen ayetler: 2/9, 44, 48, 54, 90,110, 223, 234, 274, 186; 3/25, 30 93, 135, 164, 168; 4/84, 110, 111; 5/25; 6/12, 54, 123; 7/9,23,188; 9/35, 36, 70; 10/15, 23; 11/101, 105; 12/54; 13/16, 42; 14/22, 51; 16/7, 28, 72; 17/14, 15; 18/6, 35; 20/40,41; 21/43, 47; 23/103; 24/61; 25/21;

RUH

Kur'an'da "Ruh" kelimesi vahiy, Allah'tan gelen bilgi ve vahiy meleği Cebrail anlamında kullanılır.

Ruhun insanı diri tutan can, canlılık anlamı yoktur. Nefis yani can anlamına geldiği ayetlerde (39-Zümer/42, 6-En'âm/60-61, 2-Bakara/155) ölüm meleğinin insandan aldığı ruh değil nefs (:can) tir. Ayetlere baktığımızda bunu açıkça göreceğiz.

"Sana ruhtan soruyorlar. De ki: Ruh Rabbimin emrindedir, size ilimden az bir şey verilmiştir." [17-İsra/85]

Ruhun Allah katında olan bilgi, vahiy bilgisi anlamına geldiği ayetler:

"Allah, kendisinden başka ilah olmadığı hususunda insanları uyarsınlar diye kullarından dilediğine, emri uyarınca melekleri ***ruhla*** *(:vahiyle) indirir. Artık bana karşı takvalı olun." [16-Nahl/2]*

"O dereceleri yükselten arşın sahibidir. Buluşma gününe karşı uyarmak için, kendi emrinden olan ***ruhu*** *kullarından dilediğine gönderir." [40-Mümin/15]*

"Böylece sana emrimizden bir ***ruh*** *vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Ancak biz onu bir nur kıldık; onunla kullarımızdan dilediklerimizi hidayete ulaştırırız. Kesinlikle sen, dosdoğru yola yöneltiyorsun;" [42-Şura/52]*

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun, babaları,

oğulları, kardeşleri hakkında -kendi soy sopları olsalar bile-, Allah'a ve Resulüne düşman olan kimselere sevgi beslediğini göremezsin. Onlar, öyle kimselerdir ki, (Allah) kalplerine imanı yazmış ve onları kendinden bir **ruh** *ile desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar; orada sürekli olarak kalırlar. Allah onlardan razı olmuş, onlar da ondan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın fırkasıdır. Dikkat edin; Allah'ın fırkası, kurtulacak olanlardır." [58-Mücadile/22]*

Ruhun vahiy meleği Cebrail anlamına gelen ayetler:

De ki "İman edenleri sağlamlaştırmak, müslümanlara hidayet ve bir müjde olmak üzere, Kur'ân'ı hak olarak Rabbinden Ruhu'l-Kudüs indirmiştir." [16-Nahl/102]

"Onu Ruhu'l-Emin indirdi," [26-Şuara/193]

"Sonra onlarla kendisi arasına perde çekti. Böylece ona ruhumuzu (:Cibril'i) gönderdik. O, düzgün bir beşer kılığında göründü." [19-Meryem/17]

Konuyla ilgili diğere ayetler: 2-Bakara/97-98; 70-Mearic/4; 97-Kadr/4; 78-Nebe/38; 2-Bakara/87,253; 5-Maide/110

Ruhundan üflemek tabirinin anlamları: Bilgi giydirmek, bilgi ile desteklemek, kuvvetlendirmek. 58-Mücadile/22; 2-Bakara /30-38; 15-Hicr/28-29; 32-Secde/9; 38-Sad/78; 4-Nisa/171; 21-Enbiya/91; 66-Tahrim/12.

Güç, kuvvet anlamına gelen ayet: 8-Enfal/46.

Hoş kokulu şeyler anlamına gelen ayetler: 12-Yusuf/94; 55-Rahman/12; 56-Vakıa/89.

Rüzgar, rüzgarlar anlamına gelen ayetler: 10-Yunus/22; 46-Ahkâf/24; 66-Tahrîm/9; 14-İbrahim/18; 17-İsra/69; 21-Enbiya/81; 30-Rum/51; 33-Ahzab/9; 2-Bakara/164; 7-Araf/57; 15-Hicr/22; 34-Sebe/12.

MUHKEM

Ha-ke-me kökünden kelimeler Kur'an'da ikiyüze yakın yerde, hüküm, hikmet, hakim, muhkem, hüküm vermek gibi anlamlarda geçer.

Hakemin aslı bir şeyi ıslah etmek için bir tür alıkoymak, engellemek, bir şey hakkında hükmetmek, onun belirli şekilde olduğu veya olmadığına karar vermektir.

Muhkem ise sağlam, dayanaklı, güçlü, kuvvetli, her türlü değişikliğe ve tahribata karşı korunaklı, sağlamlaştırılan demektir.

Kelimenin geçtiği ayetler: 3/7; 11/1; 22/52

MÜTEŞABİH

Şe-be-he kökünden kelimenin asıl anlamı nitelik açısından olan benzerliktir. Kelime anlamı olarak; benzeyen, benzeşen, benzemek, benzetilmek, temsil edilmek, benzetilerek anlatmaktır.[31]

Geçtiği ayetlerde temsil getirilerek diriliş, ahiret, cennet, cehennem vb. konuları anlatılmaktadır.

Müteşabih kelimesi geçen ayetler: 2/25.70.118; 3/7; 4/157; 13/16; 39/23

31- 2/118, 6/141, 2/25, 43/11, 30/50, 36/33

TEVİL

Tevil bir şeyin içyüzü, bir şeyi aslına döndürmek, bildiriliş gayesinin ortaya çıkması, olaylardan çıkan sonuç demektir.

Gayb, ahiret, cennet, cehennem, ve yeniden yaratılış gibi ayetler hakkında Allah'ın açık olarak bildirmediği konular hakkında fikirler üretmemeli, Allah'ın bildirdiği kadarıyla yetinmeliyiz. (3/7; /53; 10/39)

12/6,21,36,37,44,45,100,101 ayetlerinde tevilin anlamının, bir olayın içyüzünün ortaya çıkması olduğu gayet açıktır.

4/59, 17/35 ayetleri ise olayların sonunda ortaya çıkan veya çıkacak netice demektir.

NASİHAT

Nasihat kelimesinin geçtiği ayetlere bakıldığında, samimi olmak, samimi davranmak, sadakatli davranmak, dürüstçe davranmak, iyiliğini istemek anlamlarına geldiği açıkça görülür.

Buna rağmen nasihatin karşılığının öğüt olarak çevrilmesi, kullanılması yanlıştır. Özellikle 9/91; 12/11; 28/12,20; 66/8 ayetleri nasihat kavramını anlamını en güzel şekilde vermektedir. Bu aynı zamanda Kur'an'ın kullandığı kavramın anlamını nasıl korunduğunun da en güzel bir örneğidir.

İlgili diğer ayetler: 7/21,62,68,69,93.

DİZİN

A

B

E

F

G

H

K

L

M

N

O

Ö

P

Ş

T